

Sy-li spéwal,
Pílnjo dźélat,
Strowja óc
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spať méry
Čerstwowś da.

Njeh ty spéwaš,
Swérnje dźélat
Weśće dny;
Dźeň pak swjatosk
Duš dany,
Wotpośa ty.

Z njebos mana,
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žywa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřeš ćel

F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wubawa ho kóždu hobotu w Šsmolerjez knižničičkeječni w Budyšinje a je tam ja šchtwórtletnu pschěbstatu 40 np. dostać.

Nowe lěto. Matth. 23, 20.

We Jezusowym mjenje bny s djalowanjom stare lěto wobšantki a s modlenjom a s Božej službu nowe započeli. Šcho nam nowe lěto pschinješe, hač sbože abo domapytanja, kotrež bu tež suamjenja bójšteje luboćeže, to žadny njewě. Ale to jene wěmy: Jezuska nam šako pschinješe. Jeho swjatosk mjeno bě přeni džen lěta. W nim je našće sbožo wobšantkjenje. Duž ho jemu s nowa dowětrny a jeho wobžazemu, hwěta a trošćta polnemu kralowštemu službenju, kotrež šady jeho naj-šwjecijšeho mjena steji:

Šlaj! Za bny pola waš wšćitke dny hač do štónčjenja hwěta.

Wežera a dženka je Jezus Křesťus, a tón hamy, kiž wón je, bndže tež dale, haj, hač do wěćnosće našće wufhowanje. Jeho mjeno, kiž steji jato šote narikomo nad wrotami noweho lěta, jako jašna hwěda na dalšćim njesnatym pučžu žiwjenja, je trošćtny a hwěty wobděl tož přnjeho dnja, tak žyłego lěta. Šchtóž běbi hnadypoknu móž jeho mjena wulwoli ša hwětko na šwjotim pučžu, temu budže nowe lěto wěšće lěto sboža, šbožomny cšah, kotryž jemu ničo druge nješćinješe hač to, šchtóž dyrbi jemu k lěpšćemu služić. Jeho mjeno bljšćeji šo rjenje jato hwěda njebjěška tež w cšěmnych šemšćich nožach. Wšćera a dženka a wěćnje tón hamy Jezus je Křesťus; k temu mamy nadžiju!

Cšlowjet widži, šchtóž je pschěd wocžomaj a šchtóž je cšahne, ale našć Šbóžnik wuczi naš hlabadž na to, šchtóž je duchowne a wěćnje. Šbóžnjej štej wuczi, kotrež w pschěmjenju cšahow a lětow widžitej, šchtóž wobšteji a traje: Jezus je to A a to D, spocžat a kónž.

Jezus wčera a dženka! Wón drje widomny njeje, ale tola we blšćich rolomje pschi naš wostanje je šwjotej žiwje a žiwjenje dawazej pschitomosćžu. Wón lubi: Za bny pola waš! A my wěmy, jo wón šłowo dzerži. Wšća bojošć, wšćón njeměr a štyš, wšćo špytowanie a wšćón hřeš šandže; šbóžny mēr, šbožo a šbóžnosć cšje pschecahnje, šduž ty wotwocžujšć w Křesťusčowej hnadže a lubošć a s tym na Božej wotžnje wutrobie a wo ničo wšćichće nježadašć. Wšćo šemšće horjo je pomjenšćene, ty jo šjerješć s Božeze wotžnje ruki. Wšća druha štarošć je wot tebe wšata s tej jency wulkej štarošćju, šo by s Jezusom šjednocžnje wostat, ty ju cšhujšć na teho Křesća. Twosje dšćto dje cšji wot cšow derje a s wješe-šćešć jo dotonjšć. Wšć, nješćy ty we šwjotim modlenju šhonik: Jezus je šo mnu a mje wotšćenjeja? Hač dotat wěšće wšćědnje.

Wón bē a je a budže pola naš. Wón šam — to njerěta jeho wučěba abo jeho wopomnjeće. Šbžć dwaj abo tšjo šhromadženi šu w jeho mjenje, tam je wón šhredzi mjes nimi. Jeho blšćošć pschinješe wšći mēr a Boži pokoj do wutroby. Šod modlitwami nješćny šami, ale Jezus dže s nami. Šo budž našće nowolětne dowěrjenje, našća nadžija a našće wjekele. Na cšahach, šbžć budže

nam jeho trjeba, njebudze tež w notnym lécze pobrachowacj. Zjedn bżeń móže telko srudoby a bolosjeze, telko hórtołeje a czełtołeje w hebi potajicj, so ja zyle žiwjenje wjazy móžno njeje, jeho hřubotu ranu sahajicj. Wón budž wšćitkim srudnym blisťo se swojim trošćotom, wšćitkim hubjenym se swojce pomozu. Srudoba a njełboze a tyšćotnje czełnje huřto hřabichó k Zesufkej, k prawemu pšćečejelji a pomocnikelji, dužli swojo. Zesuf wostanje pola naš wšćitke dnj.

Zesuf reka Ebdžnik. Wón budže swoj lud sbožny cžinicej. We žanjum druhim njeje sbožnosć. Wiele duchow móžnych a wulfcij je na hwěće pobysto a jich mjena su sapskane na tasľach starisťnow s njewubahšćitwym pižmóm a jako jasne hwědyłe so bęstřćajca na njebiju hwěťnyč pod- bęženjowu a jich wotpomnicze njełanžje, a tola su a wostanu baloto pšćetrječene wot jeneho mjena a šhubja swoju jasnosť pšćed jennym mjenom, kiz je hřónzu na njebiju našćeho žiwjenja — to je mjeno našćeho wyřćoto křwaleneho Ebdžnika. Mladri a móžni semje su ho pšćed nim potorołeli a sřćotajnje a sbožowanje pućz wšćeho cžěła cžahnyli. Cžajwieni a hubjeni su na tuto mjeno swojce dowěrjenje stajeli a sčętelpliwje swoj sčizj nješli a ho sradowali huřto s tyščynym duchom a s roslamanej wutrobu we swojim Ebdžniku. Zesufowre mjeno ma duřće sbožne cžinajzu móž w hebi. Ebdžnosć wosbęhuje pšćeje wšćę starosjeje a cžerpyjenja tuteho cžaha a dawa wjeřćelołej k wšćędnemu bžęlu a k bžędenju s njepšćečęłstimi mozami.

Tale wěstiołej sžerzj naš, hđyž ho hdy w nowym lécze stabi a wopuńćęzeni a hubieni cžujemy: Zesuf je pola naš wšćitke dnj hać do kónza! To wosćęw a swojčej naš, hđyž w jeho domje budžemy šchromadjeni: wón je hręjeba mišj nami. To budž nam trošćit a sčitit, hđyž so bełłe mozy w našćim cžahu pšćečęwjeja pšćečęwito jeho swjatej zpełwi. Sčitit zpełwje Zesuf Křystuř je: sčto cže so hela kłobicj! Na žolmijatym morzu cžahnyč mjenjenjow wona w hylnej wěrje do Zesufa wysła:

Za wem, do toho wěrju,
Za wem, sčto wosbęteji. —
Za wem, sčto sawostanje,
Hđyž wšćitko křaběla so. —
Za wem, sčto wěćznje traje,
Sčto njewopuńćęji mje! —

Duž we Zesufowym mjeni
Noro łeło šapozym!
Wšćęje junu wotkrućeni
W dowěrje so šćončimju.
Hamjeń.

R.

Sjednanliwosć.

Zjedn muž bełće se swojce žonu do nawalneje swady pšćišćol, a tyščęit dołgo jemu rořćněwacna žona na žane prařćęjenje wotmolmjenja njeda. Duž hebi muž jedyn wječor hwězdu wša a s njej pod bńba, šćamoz, toža byđlanisćeje a španisćeje stwy hwěćęstę. Žona bu wšćipana. s dobow swojce mjelčęenje pšćetorožje a ho woprawša: „Wužo, sčtoba wytař?“ Muž šnapřćęčęwio: „Žona, ja twojju hubu pytam!“ — Žona ho počła šćmječ, a dołęž be bžę něšto swojce mjelčęenje pšćetorožja, wěćęstę wona wjazy a šanda swojemu mužej šćončenje ruřa jako šćamjo męta.

Luby šćęečęžijano, kiz maľč ty hiřćęęe jeneho nješjednanliwego pšćečęwiořćika, baj so tola wosbęćęćęje a sřeręć wot teho, kiz je

šćwěćto swęta, kiz swojicj njepšćečęwelow pytaľę, kiz njebjo wopuńćęji a tón cžęłk pućz na tule šćubdu jennu, wo by „męř“ sčititi. Njeje wón tež bełgo po swojce huabže wyta, jako be ty hiřćęęe jeho njepšćečęł? Wopomā tola to šćlowo: „Mjedabęęe hřónzu nad wařćim hńewóm jařćabžęć;“ šapřę so šćam, našćim najpřęby pućz k swojemu pšćęečęwiořćitelji a pšćiwolał jemu: „Męř na jemi!“ Daj je šćarym lętom šćarym šćobam šapřębjęćim huć, šćaho na kónzu notweho lęta wjazy móžno njebudže, męř sčititi, a ho potom to hrojenje w Mat. 3, 25 dopieliti. Šćęęor Křudolř I. wopjęit wěľny: „Za hým ho huřto swojce křutoľęje a njepšćečęł- niowoľęje kał, ale ženje niž, beč-łi miľofęšćny a šćębnanliwy był.“ F.

Wotkřad lęta.

Maľč bęh w cžahnoćji
Křwata k wěćznosćji;
E šćibidami preeč cžahnu lęta
Tu je šćadnołćiwje swęta.
Wužicj njepšćęwaj
Daty hřabny cžah!

W nim so męnja tu
Nabofęj s tyščęnotu;
Preeč su něšto šćoža křahy,
Šćorjabołene cžęmne cžahy.
Sčy brat s wobęuju
Dobyt ja buřću?

Swęť tón šćahnje,
Wěćznosć njebjanisje;
Duž njęč tudy, kaž ho hřušćha.
Wěćzne ľubla pyta duřćha.
Wužj to stajnje cę!
Nabawł žiwjenicj!

Cžah so minje našć,
Staraj so, so maľč
Poľabdy tam w Wořim rajju,
Kłotęž do wěćznosćje traju
A wšćo pšćęwaja,
Sčtož hwęť polćićja.

Staroľę srudoba,
Sčwęćne wjeřćela
Nam te ľubla potęwajaju,
Kłotęž wěćnje traje maju,
So je wutroba
Woľko pšćęhłaba.

Nam je, derje mi!
To mje bohacj.
Nječ ho s Wobom stowarčęuju,
Dba jich wěstiołej w buřćji cžuju
W mi raboľęj je
Sčto mjo cžahnołćę!

K. A. Piodet.

Njedzela.

Čhineľoj žaneje njebęele nimaju, tola woni žuľonřow, w jich traju byđlagžę, hwęru wosbęžbuja, hać cę njebęelu swojčęja abo niž, a nima-łi tajłi muž njebęelu swojce łlany šćanjenje, woni jeho jako šćęęęajano s cžęęęju jaľę njimaju. Tak su w tanumju traju łožbe łlany, njebęeli šćanjenje, němy preedat šćęęęęijaniřćwa.

Admiral Hall něbhy powjedabęęe, jo jedyn čhinełi łobžnik, na jenej jembęellęł łobžji pola Wongłonga w hřućęe šćęaję, jako wyty, jo łobžne mužćitwo wotpocęwiołęje a so k Wožej šćęajęje šćromadžowiołęje, mięs tym so čhineły bžękacęerjo pšćji bęojju po šćwęcęnym wařćijnju bžęćacju — to najpomnjenje sčititi: „Wawšć Wóh je ľępšći a ľubosćiwicjki dužli našć Wóh; pšćetož wón wam mięs hřędom dnjeni jedyn k swojčęenju a wotpocęwajaju dawa, a my mamy jeno jedyn bżeń wotpocęwiołca šć zyle lęto, — bżeń nioweho lęta.“

F.

Na nowe lęto.

(W. Schmolck.)

Šćob: Zesufa ja njepšćęęju —

Zesufa šćej wuřćwotny
W šćapocęłću tutoř lęta,
Wšo njeno trębjajomy
Sa šćitit w bitwy tutoř swęta,
W jeho ľubym towarčęitwoje
Sawotstajny wotłatjaje.

W Zionie go timaliczi ma
 Jesurowe mjeno, słowo;
 A tak hysto do doma
 Wożoś pichitładajny i nowoś,
 Mjeś nasy Eśbōżnit w miłosći
 Naśce duśce wsihwojceji.

Zeho hnadu, hmlenje
 Człecziczi s prawej wōru czemy;
 Tak my wchōdzenie bohaćce
 Wjazh sboza dostanjemy:
 Wsfożiczi, hłaj, budze jaś
 Jesurowe mjeno naś.

Naśce pucze dajce nam
 Nēto kłobżiczi w Zeho mjenje;
 Śwōczi tuta hwiśba nam,
 Wscho ho budze radżiczi rjenje.
 Żohnowanje bohać
 S hnadu ho nam dostanje.

Wchitke sruźbji, staroćje
 Zeho mjeno czini kōdke,
 Budze pchēnowoścziczi je
 Do sboza, ho budza kōtke.
 Sychi a hōōzo Żesuj je,
 Kiz wscho horjo śmēwje.

Turij Wrōśf.

Wōru, luboćczi, nadżiju na lube nowe lēto.

(Kwant.)

Nowe lēto wobradzi	Nowe lēto pōśczēle
Stare sboze w sychsta kwi,	Saś nam stare bōdżenje,
Stary trośt czi pchijnjeśy. —	Wēda, czjeśch jom' wuczełnyś!
Stara wēra taćczej ty!	Stara wēra kłobta byś!

Nowe lēto staru mōz
 Dari czi, wschał czje twōj Wōz
 S pomozu żdyn bliżiczi ho. —
 Stara wēra pōhlył ho.

Nowe lēto je sruźbu	Nowe lēto, stara bōł,
Starej budze kłapaczi tu.	Sa naś nowy wōtry kōf.
Mjeś ho lēto monowi. —	Sychtoha tōn czje wot tebie?
Stara luboćczi, wostan mi!	Stara luboćczi, rośwuczi mje!

Nowe lēto ja ruku
 Staru staroćczi wjedze tu.
 Kōdzej kłēży kłēba daj! —
 Stara luboćczi, wupomhaj!

Nowe lēto jawdatul je	Nowe lēto sjonjenje
Nowy ja kraj sōōżnosće,	Nowe, ho Bōh wumōze
Sōōżczi bōdze junu nowe wscho. —	S hujbeniwa też najwjetśchōb.
Nadżija, aś wjeśel ho!	Nadżija, s tym pōhlył ho!

Nowe lēto, nowa czēt;
 Wjedze k njeju cze, to wēt!
 Tam je nowe! tħwalōy raj. —
 Nadżija, nēt jawyfa!

Turij Wrōśf.

Wulkomyślnoćczi Napoleona I.

Bēdže dżēn 27. nowembra w lēcie 1805, jako na Morawje je sčērecho njebja kaħodne, male, zyle kulowate krupy padachu a ruminu, k dołkej wyhołej krajnje pħulowazu a mjes Wnom a Pro-
 kēżkowom (Prohōni) lēżazu, i mħlowej bēlinu pħichrywawchu. Epo-

dżimnje sruđno bēdže to po sčērofej ruminie. Mōczke krupy padachu na sčēji domow, tu a tam rośbrojenych szejazych, a na-
 czijnjach zyle zulojne sħudrowanje.

Czēżki a hynny wotkōś damachu kroczke franczowskih regi-
 mentow, kotreż po twerdze śmierkeji pōdže Morawjskeho kraja do
 pħedra czechnjechu, niz pał wstjeje ledźiwnoćce. Po sħpatnych,
 sħkropawnych drodach pobihowacze ho cħaj kanonow, na kotryż
 ho dżimnje pħichladowacze, cħaj pħcħera nakladajnych wośow
 a pħōdnych wośow ja sħortych i wōbđżiwaniomnej, ale njemlenej
 pomatkoćczu.

Tuto kłate sħudrowanje cħlowjeśch cħrjōdow, kotreż czechnjechu
 po śmierkeji pōdže, pħcħerohny njejabny hrudy hłōś. Trompejtak
 pħłacze wōśje do powētra. Pħcħijeni Napoleonowu pħichħad do
 hrejcz jeho wulkeje armjeje.

Wōkolo pieczid i wjeźora bēchu dżimnje sħraćzeni kħēżorowi
 miamelujō i jaħloweho lēba wujcħali a hħwatachu pħed kħēżo-
 rowu hħorejtu, kotryż sħtury pħcħe lħcħali czechnjechu. Kħorejta
 jēdźeśche sħcħnje a ja nej polałowawchu ho wyśoke sčēny kħēżoro-
 wych gardowych kēraħerow.

Sħyż ho kħēżor bliźeje, wostachu wojazy stejo a tworjachu
 sħalēr; prezentērowawchu i sħlību a ja sħkħeczanymy wotnamy hħo-
 rejty wħladowawħtej dżimnje bħyfatat woczi, kotreż wōjita pħcħe-
 ħladowawħcjej. Na dobo wōś jaťa.

Napoleon śam dukczka wotewri, wstkozi i wośa a pħichitwa
 i ruku hjes rufajzy wobħławarja kwārterow k hēbi.

Żurēr ho pħichibliżi, strowjeśche a rjenje: „Majestōczi, tule je
 to mēłno, kotreż je mi Waścha Majestōczi k śalcaczu pħichłajaca:
 Pōwotcz — pōłt je tji mile wot Wna, runje tak daloto leżi wot
 Śławtowa (Musterlitz). S teħole dypła mōże cħłowjeł pħcħi jaħnyu
 wjedreje jara daloto do kraja wudżeczi. Dowoli Waścha Majestōczi,
 so du do pħedra? . . .

Napoleon sčēżowacze żurēra. Stupi do nimale wulkeho
 ruma, kotreħoż sčēny bēchu bēle wōbēlene. Dołke bħido, sħcħōz
 sħōzow, dnē ławzy a pħlne kōzo bēdže zyla nadoba stwy, w kotreż
 cħyħche Napoleon pħichibliźenje raluśkiyh wōjstow wocħalaczi. Pħcħed
 wħłkmi bēłmy kħacħlemi stejeśche Wertħier, major generalneho śtaba,
 a wħhrejwacze ho.

Kħēżor polaħłowa a jeho pħēni adjuťant ho wopraħca:
 „Majestōczi, sčēżoćczi i kłarjom rēczeczi?”

„Nē, generalo! M budze sħkħeiza cħerħweho młoka doħaħaczi,
 so bych tōnle kaśchel stajit. Dajcze mi je wħy wubojene kħwajaze
 młoto pħichinjećczi. Sčħōż budze mi jo doħawaczi, ma mi jo kōżby
 wjeźor wotoko dżewjećch i kōżde ranje wotoko hēdmich pħichinjećczi.”

* * *

Żjecz dnjom pōdżiścho, dżēn 1. bezembra, sčēżje ho Napoleon
 do bħwata; noħyśħdje we wulkej Morawjskej ruminie druheho kōza
 mēcz, kħiba pōdu, druheho śłana, kħiba njebjo, ani druheho wħm-
 iħcħa, kħiba pħomjenjaze sħcħēpy pħlneho woħnja. Zyle wojał
 bycz, woprawoźje a wēcznje jako wojał žywy bycz, to bē jemu naj-
 wjetśche wjeśkele.

Wjeźor pħichijeni major Wertħier: „Sutje pħcħi dniczu budze
 naś njepħcħeł pħichinaczi, kotreż je sħtury a wōħmōdźeħaczi tyħaz
 mużi wostjeji.”

Kħēżor dżeśche: „Sutje budze ho mōj prawy rōżk sħibowaczi,
 bōdż do njeho rufke cħrjōby pħaħnu. Sutje mōże ho ślaczi, so
 moje hrejđiśħcħo popuħcħej. Sutje mōże lēny rōżk. . . .”

Słōħ da ho pħcħecħiwo temu jaħhijeczeć: „Majestōczi, jutje
 budza Waśche worjośy doħywaczi, jutje budza Waśche worjośy
 doħyczeħte!”

To bē Murat, kotryż hēbi sħwēi, kħēżora pħcħerohnjcħ.
 Sħłuboko ho wħħitko wotmjelkny, jeno bōry pħcħerohje ho tuto
 mjelczenje i wōjeśkim ławołanjom: „Qui vive?” (Sčħō tu je?)

Widzi hwiłte wulkeho bivałskeho wochnja wuhladachu maršchal-
loja, kotrjz wofoto Napoleonca stjecha, jsehn, kotrjz ho pohlbo-
wajče po pučzu, po hórzy, a kotrjz ho tšežorfeomu pščebytkel
bljšeje.

Epěwny hłób na nowe praščenje štrože wotmolwi. „To je
mlofo tšežorej...“

Gaufer, Werthierowy tajomnik, pščetoži hołzynie słowa do
franzowiskeho.

Furér džěje na Napoleonowu pščihas pščiłhadžajej na-
pščežo a mlobu hołzu pščeđ Napoleonca pščiwižbe.

Pščiłhadžajaga běče mloba wožoba mješ wobšomacizimi a
dwazpějimi lětami. Mějeje jašnej mlobrej wočzi, kotrejj wuhla-
domačitelj pod rjenje wuhšibnjenjimi brjowami i nimo mery tša-
neho woblicja. Wožebne ruzj pofałowajetej na to, jo bō semjan-
steho, i najmjerišča pak mēčičanškeho kempščiuidžjenja. Čžeže
žotte pletny wobruwjadu tšerote bēte čzoto. Hołza bē wulfa a
bējeje šrawčjena kaž Morawša burwofa; mējeje sadatya tšerj
plajšeč, kotrjz pščeš wutrobno a šwerccha šutnje padajče, čzornej
šchormi i rjemjenjemi tweržeje pščišibnanej. Nubjeješto, kaž čžepj
šwajane, jeje hłomu pščištywajče. —

Napoleon bē hołzu w Šofarizach pščečelnje pščiłal a
wježěje, jo bē je Ščlapaniz pščiłčka, jo by jemu mlofo pšči-
nowšaka, kotrež bē ho duzy po nimale dołjim pučzu wjše sje-
čyčšito.

Napoleonowej šylnje woli ho na nětore wotomiki poradžj,
wojaka wotpokožič a wofejše myšle podčijšičeč, kotrež jeho žle
šajimowadzu; wša i wožebneju rukow porzlinowu hornj potny
mlofa a postrowi i wulkim poczěšowanjom mlobu hołzu, kaž
budžijče jemu hižom šnata byla. Š džiwnyim pščišiwuotm rjetny:
„Džeń dobry moja džwota!“

Botom ho wobhojnjeje, káždu ščōšku pščejaru šylnje w-
rjetuju: Mjemžěče po franzowštu rēčēčž?

Mlotowa hołza wočzi k semi kōzi; a jara mjelčo wotmolwi:
„Mē, Majestotč!“

Me wuhłotč, kotrjz pšči tychle słowach šačzu, wobrawajaje
ho tat jašnje na jeje wobliczu, jo maršchal Šannes Šunot jemu do
wucha ščułowajče: „Šlej, mōj luby, tuta mloba wožoba je jara
pščečelna a je šawēče jeno pščišička k temu, jo by wospōšnata
najše postajnja. To drje je tola wuhłēžička.“

Khžor, wupinjchi je šēboreneje šchall mlofo, do mlotowej
hołzy Hoty, Louisšdor, a wotpōška ju je šłowami: „Wožmje, šnjejna!
Šutnje šašo...“

Tola rjana woješna hołza wopratača jo Šaufera: „Šdže
mam jutje mlofo jeje Majestotčej pščišnječž?“

Khžor wošpudžj, hbyž bēchu jemu praščenje do franzowiskeho
šchetožini: „Mē, šašo jowle... to rēta, njebōžesl mje rakšō-
rukše wošjo nuwajče, je šwojim bivaotom dole postupowajče. Ša
tōn pad dam šwojeje mlotowej hołzy to wjedžēčž.“

A jako wožebny muzikš dōba tšežor k temu: „Šunot, dajče
podwujteč tute wutrobni hołzu pščewodžēč. Wona dredi wšes
najše lēhu pščetočič, jo by wrōčžo došča do šwojeje wjby,
a mi by to jara wopak byto, hby by i nēšajim pščišwadom napity
wojak ho njēčēšōmje pščečōwmo nječ šabžerčat.“

Třečžo dezembra wofoto pščišpōbnja wotbtywajče Napoleon
w hrobowškim dworje w Ščławowje pščešladanje jatych, kotrjz
bē jemu Murat pōškal. Džeń pščeby bēchu franzowške brōnje nje-
šapomnicke dohyl nad šjednočenej „nješēmernej armecju.“

Na dobo Napoleon čemnje brjowit ježeje. W čžrjōžje ra-
tšički wjyščow bē šwojim mlotowu hołzu špōnal. Me njebē

wjazy w Morawstjej narodnej dračje, kaž tēchdom w bivaotu pola
Šurowa, ale we wožebnej šufnjanej dračje po najmowščeje mōžbe,
w kaitej tēchdom semjantki hōžbajču.

„Šnjeń!“, šarēča tšežor na žōnitu, „čžeče mi wujajniče...“

Mloba hołza štupi pščeđ tšežora a rjetny w pščeładnej fran-
zowščečjine: „Wajča Majestotčej šponice nětfole, čžeđ dla hmy
ho pščebratčajca; w Morawštu burštu hołzu šym ho pščešoto-
wala, jo hby šwojeje wōčēzjine bžūka. Mōj nar je wotkownit
hrabja Arbery, i tēbla budy njewjeja hejtmana hrabje Wōjnowa;
nje a nětore semjantke hołzy pščōchachu, jo hbydny Wōičke po-
stajnja wuhłēžiča. Brjedy hačž Franzowšwo do Wna pščiuidžēču,
došach wot bura w Šchłapanizčōw dowolnočōj, jo šmēm pola njeho
hbyłšč. Pščišwadnje pščiuidže abjutant Wajčeje Majestotčje na
broj mojeho wučeljujčōw; žadajče hebi čzerjewe mlofo ja tšežora
Napoleona — a ja ho namowitč, jo čžu jo dobatwa a wjšeđ-
nje pščišiwowajče, dolež jo nobžjajch, jo moška ho na tuto
wajšnje, Majestotč, k wam pščišibličč! Me njewuštčjchady mōzo
wulkeho, a tēbo dla ničo šwojim šwajškarjam njebōžēč. Wēčera
pščeđ pščišmanjom šetkach jo je šwojimi pščišiwuymy... Woni
šu ja tōn čaš na polu čžeče padniti... Duž mōj jeno hbyčeje
šwoju mac pščeš, jo hby jej to pščišjowita; ale jo hby tute
jato wojak wumjeka, jeli ho šēje, Majestotč, tal po šwojich wōjn-
škich šatonajč postajiti...“

Džešac žebndow wotmjelny ho tšežor a potom rjetny:
„Šorbočej wajčeje dušje ho mi lubi, dolež njēječe wo mlotč
pšchyla, dopotat, jo šēje woprawdže šylna, hōrba bušča. Džičje
w mērje k šwojeje mačerj, moja šnjejna, a dračje šrabizny Arbery,
jo jej tšežor Franzowšwo dama wrōčžo džēčo, kotrež je čžečelnja
hōdne. Za njēšym, kaž to moji njepščečeljo rošmōščija, krew-
lačny tyran. Dženša woplatuju i wami wšēch mužj, kotrjz šu
na bitwujčēču pola Ščławowa wostali...“

Tōn trōčj pofatny ho „mlotowa hołza“ pščeđ Napoleonom
a jemu ruka čžečowajče wotšōčje rjetny: „Majestotč, domolče
mi, jo šmēm waš mjenowajč Napoleonca Wulšmōwšneho!“

Wšēlakje s bliska a s Daloka.

Š nowym lētom štupi najše „Womhaj Wōš“ do 20. lēta
šwojeje wuhšabžnja. Š radobčj mōžemy wuhšēhnyč, jo je ličžba
čšitarow lēto a wozjz pšchjēzeta. Duž bēče žadanje a potrebe
nočž najšeho šeršsteho luda, natwarjče njebōželše kopjeno ja du-
chownu zyrobu mēč. Wšči špocžatku noweho lēta lubyč Šerbow,
šatjiz najše „Womhaj Wōš“ čšitaju, jo čžyli nam šwēni wotšac
a tež šwojich šnatych a pščečelow na najše „Womhaj Wōš“ do-
pomnicz a jich dohbyč, jo hbydu tež šobučšitarjo byli. Wožebje
šnješow duchownych pšchōmy, jo čžyli šwojich wošadnyč šlōfi
pšči špocžatku noweho lēta na najše njebōželše kopjeno i šlōfi
dopomnicz. „Womhaj Wōš“ mōže ho šlawčž pola šnješow duchow-
nych, kaž tež we wšchitkič wšdawajnjach „Šerb. Nowin“.

Šnuty džal wupraja špōdžbany redaktor šwojeje hōbu-
redaktorej, šnjeje wšchitšōmu šeminaršemu wučerzej Šiedlerzej, ja
jeho wopornive a njepšōznive džēto ja najše „Womhaj Wōš“.
Wutrobny džal tež wšchitkim lubyim šnješom, šotjiz šu nam nastawiti
a šhērušče pobarač, i tej pšchōmu, jo čžyli najše „Womhaj Wōš“
tež w nowym lēčje dobročewnje wōpžerajč.

Wšchitkim lubyim Šerbow wutrobne „Womhaj Wōš“ do no-
weho lēta. **Šōčž, redaktor.**

Daliske dobrowolne darj sa wōže armeniske šyrotj:
Š Dalšchankstje wošady pščeš k. šar. Wščōaja:
R. R. 20 hr.
W mjenje wōbōžich šyrotow wutrobny džal. **Šōčž, redaktor.**

Sy-li spówal,
Pilnje dštat,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoř mócný
Lubosť ma;
Bóh pak swórný
Přez spaf mórny
Čerstwosť da.

Njech ty spówas,
Swérnje dštat
Wšédne dny;
Dšeň pak swjaty,
Duši daty,
Wtopoďa ty.

Z njebjes mana,
Njech ti khmana
Žiwnosť je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřeš će!

F.

Šsersbke njeđzelske lopjeno.

Wubawa šo kóžbu šobotu w Šsimerleřej knižicijšćetini w Budyšinje a je tam ja šhtwórtletnu pščebylatu 40 mp. doštać.

1. njeđzela po tjođy kralađy. Rom. 12, 1—6.

Lit na Romšćich je š jenedo wulkeho pohanšteho mšsta do drugeho pškaný, š Korintha do Roma. Šswjaty Pawol gže „šluzobnik Žesufa škrytuša być mjes pohanami, šo bychu pohanjo wopor byli Bóhu špodobny, šwječeny pšhes šwjateho Duša“ (Rom. 15, 16). We tajtm šwojm šwjatym powolanju wón w naškej dženšnišej epistoli pščećiwo wašdnju pohanšteho šwěta, wšobje pščećiwo njerolomnej pohanškej Božej šluzbje rěči. Pšhed wérnym Bóhom, pšhed Žesufowym Wótzom, šu wšdite wopory knicjomne, šhibo tón jedny niz; šwoje čželo podać ša žiwý, šwjatý a Bóhu špodobny wopor, to rěka: še šwojkej žykej paršchonj Bóhu pšdšištušćez, hrěkej pak wotemřezć.

Wšjes pohanami płaći to čželne, jěšć a pieč, w nje-čžičnyh wjebelač žiwjenje wužimacž, we wulšćich theatrach hrošnosćam pšdšihladomacž a po možnosći nicjo dželać, to rěkać ša w Romje berjećez, rjane žiwjenje, šwoje. Wny w našćim čžahu tajke smyšlenje materiališmusu mjenujemy a šmy šabyl, šo to nicjo druge njeje haćž pohanštwó. Wšjo tole „šwoje“ njemóže kóždemu špoćčjene być, a komuž je špoćčjene, tón šo bórny dobrých dnjow naměwa, jemu šo wštuđži, a to w tym kamym žiwjenju, w kotrymž běšće šo jemu přebyđ taš lubiło. Šlak móže šo šwět w čželostimaj woćjomaj taš pščeměnjecž? tón šamy šwět? přebyđ tajki rjany a nětko hrošny? Žešo dla, doležć je

šo čželowjet pšcheměnit. Wón je wotučil taž š rjaneho šona, wón pošnawa, šo jeho žiwjenje njeje žane wěrne čželowje žiwjenje bylo. Wón je tu tamnu štronu šwojeho byćša šapomnił, toťraž šwoje „ně!“ praži šo wšćemu, šštož je čželne a štoćžaje. Žešo wutroba je roštoržana a nje-špotojna, je napjelnjena i tšuchnywym beđženjom. Šđže je pomoz a wumóženje? Želi šo žabny Wumóžnik njeje, dha šmy pšči najrjeušćim čželnyw berjećicžu šhubjeni a nje-šbožowni ša čžob a wěćnosć.

Žesuf pščinjeke wumóženje je šwojm šłowom a še šwojm štukom. Wón rjetny: „Duđ je, kiž čžini žiwých; čželo nicjo njepomša“ (Šan. 6, 63), a wón je šwoje čželo podat ša žiwý, šwjatý a Bóhu špodobny wopor w žiwjenju a we wumřecžu na šćižnu. Žešo žiwjenje běšće Boža šluzba w najwýšćej myšli. Tu móžješ widžecž, ššto je „colomna Boža šluzba“; tu wutnješć „šwoje myšle wobnowjecž“ a „šo pšcheměnjecž“, tu šo čži šewi „dobra a špodobna a dořonjana Boža wola.“ „Wóćze, niž moja, ale twója wola šo štan“, taš durbimy š Žesufom prajeć a rošćamacž šwojn čželowku wolu, šo by we wšćěch wězač Boža wola našda wola byla, šo Boža wola štała „taž w njebešach taš tež na šemi.“

Pohanjo šluzja tež šwojm šoham, haj woni čžinja jich š drjewo abo še šota, a čžim krašnišći tempł, čžim wjetšći a možnišći běšće tón w nim čžesćejowaný bóh.

Wěrny Bóh njebyđli w templach, kiž šu š rukomaj natwarjene (Šap. šl. 7, 48); to beču žiđja w Žesufowym čžahu šabyl. Žesuf štořić: „šobarmo wšmi mi šluzja,

dokeł wuczaj takje wuczaj, kotrež ničo nješu křiba
 cłowšte pschafajnje.“ „Ton lud bo kł mni pschibizuje se
 swojijaj hubomaj, ale jich wutroba je daloko wote mnje“
 (Mat. 15, 8. 9). Mōžemy my křudži, hřešćni ludžo
 temu bohatemu, swjatemu Bohu křuzić? trebja wón
 našču křuzbu? Mariša je křuzija, ale Marija hřežo po-
 křudajšče a došta křowalbu. „Cłowjeja hyn njeje pschischof,
 so by hěbi dał křuzić, ale so by wón křuzi!“ Mat. 20, 28.
 Našča Boža křuzba teho dla wobsteje w tym, so Jesušeji
 hěbi křuzić damy, jenož psches Zešuša mōžemy Bohu
 křuzić, Bohu pschischofčes a Bože džezji byč. Wschitko
 je hnada, ničo njeje našč skut. Samjen.

Křesćesjianske swyslenje a žiwjenje.

Ro m. 12, 2. Njezjinego po runyut wafschynj tuteho swěta.

Stěh: Šchěž Bohu wječšajnemu ho podba —.

Za nočnu czinič kaž čši drusy,
 Křiz na hwoj tōnz hěj njemyhla;
 Mě, prjedy hač hyn w kmjertnej naly,
 Budž moja bušča hotowa;
 Šswoj huadny čas ja wuzić chju,
 So junu sbōžnje domoj bu.

Zow wšchōdnje mnohy ludžo mřeža
 We njepoluce, njewěrje,
 Křiz njekmjertnosč a wěznosč přēja,
 Šsu jeno džezji časajnosče;
 Za sħladuju pał k wěznojčš,
 Šdžez rjane herbítwo kězje mi.

Bucz, křnježe, wopomnječ mi hweru,
 So w tymle hwerče wumrjecz mam;
 Š tym mudrosč daj, so j prawej wěru
 Šsej křtyta pucže wufwolam,
 Šso hładajzy štych towaštowow,
 Wšchěž bjesbōžnych a wufšmēwzow.

Prjecz, křicjomnosč a hordosč swěta!
 Kaž dym a mħta ty šahinjeh;
 Mě, wutroba budž j tobu šrěta,
 Křiz ty mōj wězjnje wostanjeh;
 Ty, Wbōže, luby Šbōžniko,
 Šsy moje kufko, boħatitwo!

Šswět wote mnje budž wopuščženy,
 Dōžj hšchěže byħlu na sem;
 Křičj křtyta pał njeh japšchimjny
 We wěrje džezju, w luboći;
 Wbōn budž mi wěsta šepjera
 Ša časjny hšōd hač do rowa.

Mam Zešuša, šcho chyzł tu wjazy?
 Š nim Bože džezjo, herba hyn!
 Šcho wo waš rožju, swěta šchazy,
 We tajim stawje škožownym?
 Wšches křtyta prawdočš, šakřuzbu
 Za wěznu kčōnu dostanu!

K. A. Fiedler.

Mowe myšle.

Daloko w Čichim Morju, na tych kupach, kotrež ho pod
 njenom Melančijka hromodu šepšimaju, bēče nēhubšji
 jendželstki bšfop Watteron dohji čas hjes tamniščimi domorōdnymi
 ewangelij předomal. Zedyn j tych wot pohānow dobytých,
 Zaroniara, bšfopa wopyta, kotremuž ho čši ludžo potnje
 doměrjowachu.

„Kak to tola pschindž,“ ho tōn mōdy hšchēzjjan prašchēšče,
 „so ja něto žyle druhe wēzy muħšju jako prjedy? Ty wēšch,
 křnježe, ja hyn pschego raby wuħny, šchož Ty naš wuczēšče, ale
 moje myšle ho pschi tym tola hušto k prjedawoščemu žiwjenju a
 k mojej domorownej kupje wēščajchu. Něštole ničo rabscho nje-
 čžinjju, byħli ho j Wožim křowom šabjeracž. Za wšchal hyn
 pschego hšchēže došč njekřmanj, tola čħedža-li mje moji stari
 towaštchojo šajo wot tebie wobič, a dyrbať-li šabycz, šchož psches
 Tebie wēm, dħa by mi to njemōžnje bylo. Wšchetož šchož
 a prjedy lubowach, je mi něštole bjesdžatka, a ja lubuju nēt nēščto
 žyle druhe. Šchōtħa ma to na hěbi?“

„Mō, šchoħa Ty ham mēnišč?“ bšfop šnapšchēčšiw.

„Za myħlu, — nō ja myħlu, — ale to je tak wulle, so ho
 lēdma šwažu jo wuprajicz, — ja wěrju, Wožj Duch je we
 mojej wutrobje“, škōzŋnje Zaroniara j hšubokim pschēħwēd-
 čženjom a tola polny poniznosčej wurjelnj.

A njemēšēħe wōn prawo? Žcho wutroba a šmyħ bēħe
 wšchšcha mōž pschewobročika, tak so mējachu myħle a polħtlenja
 hinalšče šamery a jo bu jemu Wbš a jeho křowto to najħwēčjēšče.
 — Wōžēšch Ty tež, kaž tōnle muž, prajicz: „Duch Wožj je we
 mojej wutrobje“, abo džerža hšchēže wēzy hwoita přenje mēħto we
 njej wōħbađzene? —

F.

Bōh pomħaj mi!

(Zan Weičšjins.)

Stěh: Tōn škožny džet jow pschischof je —.

Bōh pomħaj mi, křiz pomħacž wē;
 Š nim špocžinam ja džēto wšchē.
 Wšcho j Bohom derje radži ho,
 Duž přenje křowto njeh je to:
 Bōh pomħaj mi!

D, Boža mōž o podpjera
 K wšchom' džētu je najmuħitšcha.
 Duž pytam Bože woblicžo,
 Šso k njemu modlo rjenu to:
 Bōh pomħaj mi!

Hōhž njepomħa, hyn njemōžny,
 Šdōž njēžohnuje, njekřmanj.
 Wšcho dobre wōn mi wobradža,
 Duž praji moja doměra:
 Bōh pomħaj mi!

Wšchēž' budu, hōhž Bōh žohnuje,
 Za jeho hšwalicz wutrobijnje;
 Šsnyč na joh' křowto pschēħtrēju
 A pschi wšchēm džēle špochuju:
 Bōh pomħaj mi!

D, špocžatł, kōnz, haj džēto wšcho
 njeh w Wožim njenje šawa ho;
 Wōn špōžēši mi, šchož potřjebam,
 Duž kōžbe ranje šapřewam:
 Bōh pomħaj mi!

Mi wschitto je tu spodobne,
Schtóž luby Bóh mi sticjuje
Bo fwojej wulkej smilinosći,
Duž rjeknu, ruzy stytyniwšiji:
Bóh pomhaj mi!

Gdyž potrečiji mje njebože,
Dha to tež s nim bo pšchětraje;
Wšchaf s nim hyn hwoj skuf sapočaj!
A prjedy khtunje sahpěwal:
Bóh pomhaj mi!

Mi Bóh mi pšchego spmože,
Sacz pęsa wšcha šo pominja.
Mi čjini hamu dobrotu,
Duž s dowěrjenjom wurjeknu:
Bóh pomhaj mi!

Ja wěm, Bóh s nusy pomha mi
A wschěbny kšlěb mi wobradži;
Mi čjini wóžna wutroba
Wšchu dobrotu, duž špěwam ja:
Bóh pomhaj mi!

Mi ničjo njeradži šo tu,
Schtóž wšom čjini s mudroščuju;
Wšcho s Wšohom pak najšpěje bže,
So móžu prajić we wěrje:
Bóh pomhaj mi!

Je wobradži? Bóh šože mi,
Kšj nješchěžel mi sawidži,
Ja tola pšči wšchej sawišeji
Szej sanjeku we radosći:
Bóh pomhaj mi!

Gdyž tał wšcho s Wšohom špoczinam
A wschěbnye jeho pomoz mam,
Dha dyrbi wšchitko f dobro'm tųčj,
Duž daćje s tym mi wobšantnyčj:
Bóh pomhaj mi!

• Surij Bróšt.

Wótczenašć.

Mžbyh bu duchowny jawołany, šo by nělajteho šchewza, kotryž pšchod hšudom stjeješe, na pšchjshahu pšchjshotowal. Za njewěm, w kajej naležnosći to bē, hacž nělajteho pšchstupjenja abo herbstwa dla. Duchowny teho muža šnaje a wē, šo je na jeho šwěru malo dužje; wón hebi tu wēž rozpowjedadč ba a potom na hwojeho muža wótrje hlada. „Čhješć ty pšchjshahacž?“ šo jeho prajča.

„Šaj““, wón wotmolwi.

Alle w tynle boj, w jeho štyšpotnymaj wocžomaj a hromadu stěčezenyjaj hubomaj wón pošnawa: „Taj je, čhežob bēh šo bojal; tón čšlowjel čže wopacžinu pšchjshahu wotpoložičj. „Wšopomš, šchto čžeje čjiničj.“ wón jemu pšchirěčujuje; „šwjaty Duch je čji blišto!“

Tola tamny pšči tym wostawa, wón čže pšchjshahacž. A čjim khtunišćo duchowny do jeho šwědomajna pšchima a jemu Wože ščlowo prjōdē džečji, čjim špunitšči šchewz wšči fwojej wēžy wostawa. Tųchšnosć duchowneho šapšhija; wón žaneho ščlowa wozajz nima, a tón čšlowjel tu steji, gotowy, šwjateho Wšoha haničj. Duž

jeho wōšchěnje a wupšěwa nad tym hēšchjnikom nutny wótczenašć.

Tón steji kaž wot njewjebra trjecheny, wobšědnjem, tšchepotazy na žlyhm čžele; wón čže rěčjeć a ščlowo jemu w šču tčžazy wostawa. Na jeno dobo wón wuwōla: „„Nē, nē! ja nje-pšchjshaham!““ —

A duchowny praji: „Njēže Wožo, ja šo čji džakuju!“ — Schtóž je teho nješčlowneho pšchod wopacžnej pšchjshahu wōdabnotwal — duchowny abo wótczenašć?

F.

Metastasiove herbštw.

Sšakowy italski pēhnyet Metastasio bēše w najpotřebnišćich poměrač žnyw, duž wón wulke famojenje hwojeho stareho, šwěrneho pšchěčela herbštwasche, kotraž něhdže 250,000 hriwonow wu-čjiniješe. Ale šōryny to Metastasio šhoni, šo ma jeho šemrjety pšchěčel hjščže jara kšubnyč pšchjshwunųch w Bologni; wón hebi teho dla prajče: te pjenješy tebi njekšwšchju, ale pšchjshwunųm mojeho šwěrneho pšchěčela; jeli čžyl je wobšhłowacž, bychu woni mje a mojeho pšchěčela tamali; ale ja hebi pšchju, šo bychu jeho hjščže po šmjerczi žohnowali. Šotom wón bo Bologne džěčje, šo by jich pytal, a jako bē jich po wjele prězy wuškšědit, wón k nim džěče: „„Mōj njebohi pšchěčel je drje mi hwoje žyle šamōženje wotšafak, ale ja myšlu, jeno s teje pšchjczjny a s tym wotpohšobom, šo čžyl ja tųč s jeho pšchjshwunųch wunamatač, kotřjž bychu wōšheje doštojni byli, to herbštw doštač. Tęhōbla tu šhym, a něto hwoj nadawł dopjelničj.“ A wón jim wšchitko ba, ani najšchpatnišče ja hebe wrōčjo njewobšhłowawšči.

Wopranōže špōdžjwanja-hōdna šwědomitošć! Tōnle skuf na mozju a rjanosćj nakrašwunje špěwy pšchětrčchja, kotřej je Metastasio pēhnik.

F.

Troscht.

Žołny wulke, nawolne
Sčumi morjo hōvrjate:
Njestrachuj šo, wutroba,
Bóh je twója ščaloba!

Wroki čorne padaju,
Wšchitke hšwědy hašće hu:
Njestrachuj šo, wutroba,
Bóh je twója ščwěttina!

Starosć, horjo čžěkej stej,
So šo nošj khablatej:
Njestrachuj šo, wutroba,
Bóh je twója šepjera!

K. A. Fiedlef.

Pomoz na poslednej hodjinye.

Wēše w augusće lēta 1800. Awštrijzj mēčachu tēbny wōjnu s Francozšami a bychu 14. junija pola wšy Marengo wot Napoleona žyle ščiczi. Na torboščjz w Wenje (Wěim) šo mnohotne ludome hromabj čjijchjžachju. Wēchu to morawjzj mužjo, kotřjž bēchu šo k wōjštu pomōtali, šo bychu awštrijku armeju, na wōjnje w Štalškej wōšfabjenu, pošpšlnili. Wubžo bēchu teho dla jara mjerjazy a roznjembzjeni. Wjeshči džēl s ničj bē hšom pšchod došhimi lētami s čžehnym wōšpōmom s wōjšta puščezjenu. Něto bēchu jich wot pluha, s ščlawom, s rzjemjeshwunųštwom, najwōžy s ničj tež wot žony a džěčji prjecz torhnyli. Žedny s ničj šjannje rěčesche, šchtož wōšchitščj wutrobo pohnuwajče. Wōn s wōtrnymi ščlowami wōlašče, kotřej bēchu pšchēs žyle torboščjzō klyšchēc: „„Naš njemōža nšowawč, šo na wōjnu čžehnjem. Še-li bychu k temu prawo mēli, bydny hšom dawno wōjštu byli. Wōjšćku nšowinowatošć a pšchjshwunųšć, ja kraj a tšžōra wōšowacž, šjmy hšom pšchod došhimi lētami dopjelniłi. Naš šmēdža jenož jašo šchitowarjow

waj gębie męsta a fraja nautęczajomy. Wychny-li wo pramdoje wo-
jazy byli, wychny pšchede wšched najprędy f nowa tšężorej pšchi-
fakacz duryteli. Wly rat to cżimni nejšymy. Wot naž bevi ničtoj
pšchifobu žadaj njeje. Dwj žmymy hiež a woiacz, hōžez ho nam
ipodobu. A hōdž tšężorkte fłowo dżeręcz naczędzę, tež na frowj
fłub dżinacz njetrebanymy. Wly ho do Stalfeje naczęmy wotwjęcz
dacz a pšches francowile fule fōnž wiač. Wotōžmy frowje tšęly
w hromadu a dżymy domoj."

To bęšče cżęsta njeopšluchmoć. Węšče do spjeczenie pšche-
cżmo tšężorej, a tež hreč pšched Bohom, kotrjž je prajil: „Wōžbu
budž pōddany wyšchnoć, kotrjž mōž nad nim aa.“ Tola wobyj
šjebani a njembri lužko tutōn wofomil na Wože fłowo a pšchi-
fahnj njemyšłachu. Wōni jenož wopomniču, jo ič pšchecżimo
tšężorktem fłowu f fraja pomježba, a pšchifaha, tōn zas wot nič
njewotpoložena, w ič wozdžach jako famolwjenje sa njeopšluch-
nolež pšachęćje. Wōni frowje tšęly w hromadu woložiču abo je
pręcz cżjinyču a dżęču wšchjazy f męčom domoj.

Akhotanje sa tutu pšchecżimnoć a njeopšluchnoć bōrny
pšchicęže. Šchjry dno woložičo bęču frowj wšchjazy cżętniežy
sažo wopadniji a ležacy f rjećajami faputani foby cżončny
murjow twjerdžjny, kotrjž ho wlyšče męsta Wina woložęuje.
Wōjniške fudništwō wo nič jednače. Šchęcžo f nič, kotrjž bęču
frowj jako fłowni pšpecjowarjo wopofalaji, buduť f hmerczi f mje-
cjom, druhy f dohōlētncmu abo cżohjžjwienikemu jafnow wot-
fudženi.

Wōtne fšōrčby a žalocęjenja bęču tchole frowocho wufuda
dla w męcje Wrinje a po wšchj Morawje fšchjęcz. Šchęcžo
mužjo, kotrjž hiečęže w polnej moży žimjenja fiejachu, duryčjachu
tajku frowu hmerczi cżępęć. Šchęcž žonow duryčjachu wubowu
a ič dżęczi wboše fytoty hyc. A mnohy druhy widžachu frowe
čomu muža a nana na docho abo tež na ženje fahowidženje do
jajstwa wjęcz. Šrudobu žonow a dżęczi ho wopřicaz njeba a
wutrobu fōždeho cżučiwego cżłowjeta je fobuželnoćju napjelni.
Najšbole farať Wendrich Nika njebožjomnych wōžarowafęže a ič
bolocę fobu cżujęde. Pšchęče wolož wjęczor wōn f hraiwi Werch-
holbej, fpatemu ludowemu dobročętej, fhwatacęže, so by f nim
fřęditi wuradžowal, f kotrjžni bęču wobyj wotfudženi frowobu a
žalocęže žony a dżęczi mužow a nanow sažo dostali.

Wobaj mužej tšężorkfemu abjutantej hrabi Kawinzej a tšę-
żorkfemu generalnemu sekretarzej Martinej pšchifchaj a pšchifchaj
jeju wo naležne fajtanie sa spjecjowarjow a wo ič wobhna-
dženje pola tšężora. Dwaj dnjej woložičo pšchirādje f Wina
wotmolwjenje, jo ho tšężor f tutej węžu nažadžowacz nočje, dolež
je woišfke fudništwō jeho bratrej, arzymōjwōdže Khorbi, pšche-
pōdaj, kotrjž je frowej armewj w Stalfiej fiej. Hrabia a farať
hnyčom nowe pšimo wo wobhnaženje najšajęchaj a je f wōpę-
bitny furieter f arzymōjwōdže do Stalfiej wōšłachaj. E nje-
cżępšlupny cżafanjom tšęfnej saňže. E fōnčżnje ho furieter f wot-
molwjenjom arzymōjwōdy wrōczi. Wobhnaženje bu wotpofalane
a wufud wōjnišfke fuda wotfuczeny.

Šchęcžo njeopšlowni ho wo tajkim frowawnej hmerczi wu-
tochnyč njemōžachu. Ženoz někotre dnj męjachu hiečęže f tam-
nemu žimjenju. Žich žony a dżęczi je hysłowazymaj wozčomaj na
jajstwu fšładowacy, w kotrjž jich ješimjerye w rjećajach ležacy.
Njebaloko nič widžachu hoču hōrtu, na kotrjž fchibježa ftejęče.
To bęšče męšto, na kotrjž duryčjachu lubi mužjojo sa frowi cżaj
hmerczi pšches kata dołiac.

Dwaj kataj, kotrjž wuščaj sa doloženje wufuda fšafanaj,
bęšchaj f Wina pšchijętoj. Žalocęjenje a ftrach pšchęžo bōle
wocęjęde. E fōnčżenje žonow bu f fōžbom dnjom wješęde a bōle
žalocęęže. Farať Nika a hrabia Werchthold ho f cżęstimi staro-

lęčymi wotfęchaj. Wōni cżyščajęć sať raby pombač, a tola nje-
wjeđęščajęć, na kotrjž pucaj męcęže ho wobhnaženje dožpęć.
Wohaty wjeđęctwž Hergogerralt, kotrjž bęšče f nimaj w frowiškju,
bęšče jenocho kata f pjenjelami wofupil, wo by ho fa tšęroho wu-
dawoal. Na tajfe wafęnje ho nažjijacy, cżaj dobyč a fmerjny
dżęť wotfōręczič. Tola tež tutōn plan ho njeradzj. Druhi kat
be fōlōwiny, fłowurubanje fām wōšitaracz. Wōjniške fudništwō
tajfe poručenje pšchja. Wōno pofajti, jo mataj ho wofubwanym
hiečęže dwaj dnjej, fřebda a fštmōrtk, fpuščęćje, jo bychu ho na
cżęstj fmerjny frowy tšędje pšchjehowali. Ale pšak męcęče ho
wufud hjes fōmby dołoneč.

Se fšlyfimej wutrobu hędžęschaj farať a nadobnny hrabia
wutrow wjęczor na faryje. Wōnaj bęšchaj fřypataj, fšchōž w jeju
moży ftejęče, jo byščaj njebožjomny žimjenje fđerčęłoj. Wo
pōdęzi Wōh f wēcznej prawdu fām wšchfite jich fřęditi a puče
faničzi. Šrudnaj wōnaj na ho fšłabodaj, jednu polu drašęho
frowišt přatęče. A wōcęžo faraťja wōny na wofu krajnu fřatu,
kotrjž w jeho fudowanišiej frowje na fęženje wšchęče. Wōno na
cżorny bypt padže, hōžez bęšče f wofliti pšimfami njeno „Wien“
napřikone. Na dobo wōn ho wofšęhnywšchj fawoła: „Wly duryčimj
hiečęče wōšledni fřęditi fřypacz. Wōškom a fchjryczi hōžimow
hiečęče wōn wofłanje, wo byčym wobōdž lubzi hmerczi wutōrōnpli.
Nkjes hrabia, wy duryčje, tak fhwatnje a fšęchjnje, fchōž jeno
mōžno, do Wina pučowacz a tšężora parčjōnžy wo wobhnaženje
fahudžennych přobęč. Křhwatacęže, fhwatacęže, luby bratje! Žalocę
a fšlyh cżęhnyč hōžbōwom njęch waf na puču pšchewōdže,
a moje mobilny njęch f wami cżahnu a wo Wože fobnowanje
sa wafęče přofny wofłaja. Sa fšękņacę hōžimow mōžęče we
Wininje byč. Se-li žanęho fadžęczenja nimaczę a ho njefomōžje,
fęče hōžom fštmōrtk sažo domoj a njebožjomni cżłowjetoju fū
f Wozej pomozu wmoženč.“

Nadobnny hrabia Werchthold hnyčom f wješčelocęju do namjeta
frowoję pšchęcęła wofli. Wōn domoj fřwatacę, jo by wufne
pšchjehowanja ja pučowwanje poručił. Šęřjedu rano w dwęmaj
hōžimomaj jeho wōs f Wrenšfch wrotom jędžęče, wot kotrjž
puč do Wina wjeđe. Farať fšchjęčę woišfot ičōždeho wofa.
Wōn ruzj fšlyfnywšchj hōrže a nutne mobilny f Wōhu fęčęšęde.
Wōne froweręcho pšchęcęła na waznych puču te tšężorej pšche-
wōdžachu.

(Wšchjōbnje dale.)

Wšchjēłake f bliska a f daloka.

— Salfie konšistorfwo wuda nowe nęmfte fřewafęfke f wobra-
fami f bibliefje hiftorije. Tōn wudawōt fmeje tež pšchibawōt ludo-
wych drowomnych fřęnow. Wlohy fū pšchjčjęščęzane. Wufitnje fū
byto, hdy by ho tōnle pšchibawōt tež fřewjž wudak a ho tež origi-
nalne herbefte drowowne fřęny pšchibate.

— Pšjęd něšto cżohom wēlyt Cook wufupri a do fřwēta
trubjęče, jo je poźnōžny pol namakal. Něšto je wēdomofitna ko-
mifija w Kopenhagenje jeho papjery přuwōnata a f temu wofšubęj
pšchifšęka, fo f papjerow a napisfow, wot njeho pšchędpoložennyč,
fo dopoflacz njehōdži, jo je wōn f poźnōžny wolej pšchifšękal.

„Pomhaj Wōb“ njeje jenož pola fřęfow
wuchowonyč, ale tež we wšchęch pšche-
dawawřnjach „Ses b. Nowin“ na wšch-
a w Wudyščimnje dołacz. Na fštwōręcz
lęta pšaczj wōn 40 np., jenotliwe cżjřka
fo sa 4 np. pšchędawaju.

Sy-li spěwat,
Pijnje džolat,
Strowja će
Swójbnj statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Luboś ma;
Bóh pak swěrny
Přoz spaf měrnj
Čerstwoš da.

Njoch ty spěwat,
Swěrny džolat,
Wšědnj dny;
Džoaň pak swjatj,
Dušj datj,
Wotpošj ty.

Z njeboj mana,
Njoch št khamna
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kie Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Šserbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa šo šóđu hobotu w Šsmolerjez knihicizšćejni w Wudychinje a je tam ša ščtwórtietnu přšedpłatu 40 np. dostać.

2. njeđzela po tšjoh kralach. Nom. 12, 9—17.

„Praj mi, š kim wobthodnjšes, a ja džu eži prajješ, ščto šy“, to je snate pšchłwto. Šizom š teho, tohoj je bebi něchtó ša šwojeho pščeđzela wušwolit, pšnowamj, tajšeho ducha je wón šam. Njunje tak wał š teho, hač šo něchtó š Bóhu džerj, hač wón te mšči šhóđj, hač šo wón modli, widjimj, tajšje myšle wón je, tak je wón hewal žiwj. A woprawđže šo tež towaštwo wšchitšich pšes Škrěštka wumóženych je šwojim Bóhom w šich šabjerženju a žiwjenju potašuje.

Šduj něk w epifaniskim ejašu wšchitke šwjate šejenja wo tym reča, tak Žejuš šwoju krašnošć šjewi, dha šhěđja šwjate epistole nam wobras wěrneho šščešćijanšeho žiwjenja š Bóhom a mješ hóbu, wobras wo krašnošći šščešćijanšete wošady dač. Duž je stara žurkeš ja tutón ežš 12. staw š lišta na Romškich postojita, šiz ma to napišmo: „Napominanje te šščešćijanškim počjntam, wošebje š lubošći“. Šswj. Pawoł je předy hač do 11. stawa wo Božej šmilnošći pišal, šiz je šwojeho lubeho Ššyňa woprómala, něk pšchjěđže na to, ščto bebi Bóh žaba, tak mamj jemj šhizjeć. Duž rošpominajmj bebi:

1. We wutrobnej lubošći š bratram.
2. We wješkelym dowěrženju š Bóhu.
3. We ponižnym šmyšljenju wo bebi šamym.

„Lubošć njebudž šalšćna“. Lubošć je kralowa mješje

wšchitkimi dobrymi počjntami. Šswj. Pawoł praji, šo je najwještšo mješ nimi. Ščtož Bože šlónčto ša roštšing a twětt, to je lubošć ša ežłowjeta. Ežšo dla špominášč tak rad na šwoje džerjatšto? Dolež beše tam domach wot šaršchšete lubošće wobdaty a nišewj. Ščto by š twójimi džeržimi bydo, hdy by ty, šich macj, šo jim wšaka? — Wučet bratrowšte wošady je šnižku wo žiwjenju we wuštanach w Walmj Wjelškowje pišal. Pšchě, tak šo přezuju, tym jim dowěrženym džěšom šaršchštu lubošć wotrúnacj. Naš dyrbešče mišionar, šiz be se šwoje manděšljet wjogore leta w župym traju był, šožo domoj pšchjěđ. Žako beču to jeho šuntej prašili, dha šo tón š wješelocěžu storo wobtnježjeć njemóžešče. Š šlyšćečajmaj wočšomaj ščješče něk duj a hóbšim hač š wošomištej, hđješ šwojeho lubeho nana a šwoju dobru macj šožo wošlada. Tamny wučet wał pšchjštaji: „A my šmy šo š tym šordžiti, šo tajšemu džěžu šaršchštu lubošć wotrúnamj“. — Ežim wutrobnišča lubošć naž wobšawa, ežim ššozomnišči šmy. Šđješ wutrobna lubošć w manděšlštwje šnježi, tam je dom twjerđe šažoženy, tam šteji tež potom, hdyž wšchorj šylnje duja, njeh je, šo je šhorošć abo hewal něštajta nuša tam šačahajta. Ežłowjet, wo torehož wo wutrobna lubošć jeho pšchimušnych abo dobrych džěšelow wjazy njestara, tón je wopušćečšto, tón je nješšozomny.

Šduj šo wo šščešćijanšich počjntach reči, ma teho dla lubošć na přnim mješče štač. A tak napomina šwj. Pawoł tych šwojich: „Lubošć njebudž šalšćna,

bratstva lubošej mjes wami budź wutrobna". Zalskne je to, štóž je jeno smonta na dobre podobne, smutka pač hinače a to mjenje hódne. Zalskne pu pjenjeju, kiž runje taž koto ho bljščja a kralowy wobras potasuja, smutka pač dobre nješu. Zalskny je cizlowej, kotrohčej kłowa i jeho myšlemi pšes jenu nješu. A wíhže na tał wjele zalsknoče njetrjedimy taž tam, hódž ho wo lubošej jebnu. Zod tujm mjenom tež najwještča nje-lubošej wukupuje, mjenunaj nječlanjstwu, jawjenjeje t jemu, mordowanje cizlowých dušow. Woprawdžita lubošej je na tym pómach, so „hđiž ste a džerzi ho k boremu". Šchtóž štóžji a njepeknošči swojeho dželčja napřčezimjo stupičž njemóže, dokež to hamo pšezjora lubuje, tón jo do zyla lubo nima. Hđž by jo w prawym cžaju kšofat, by ho wono swojeje štóžje wotmucžiko a pođžičho tač cžezaj njehoštalo! Lubošej hđiž to ste. Zeho dlu je tež runje tón twój najlěpši pšezekel, kiž t emu njejmježi, štóž by štombžit, hđž tež i woprědka jeho kłowo tebi nječubje a wótrje klincji. —

Čžehobla drje nětortwžiti k štóžcam a hrošnosčam družich ničžo wjazy njepraji? Wíbe je ho na te hame bžim smucžit, jeho hšwědomnje te tupe a wutroba smyna. Hđž ma lekar wšednje a pšeho hubjenčja a hšorchž pšehed wozjomaj, dha štóžnje žadnu džiw njeje, hđž wón „Budžeze horzy w dušni!“. To njemže tudy bučž: bučeje na hšowich wěrbatrow!

„Wječeje ho po potrebnosčach hšwjatych horje! Hošpuduje radži!“ We hšwjetake Pawotowym cžaju njemjachu tašte a tał wjele hošpodoz taž džnja wšchubžom. Hđž by kšezelčijan do družeho měta wuzomak, dha by tamna wošadla jeho jako dobrego pšezčela wěry dla witała a do hšwojeho doma pšidjajla. Do zyla bě hošpodo-limost jebny najrječimčej počintow w ranšim traju. Tež wo staruch Šerbach nam stawisny powjedaja, so je hódčej pšidi nič derje wukhowany by. Dženka je ho tu wjele pšeměnišo, dha džemu do hšwojeho hotela, so njebychymu nitomu wobčezni byli. A tola, kak wíne je tuto napominanje: „Hošpuduje radži!“ Kak wjele je jich džnja, kiž nišže domach nješu, kiž ani tu kšžtu wjazy njewjedža, hđžž by ho wo wultim mječe narobžili! Woprawdže na drohy leža, a tola hu tež cje na puču k nje-bjebam! „Hošpuduje radži!“, to je wutrobne napomina-nje, so bychmy hšwajat štut smutkowneho mišionistwa hšwěru podpjerati. Wěčeje je nětortwžiti tutych wobžarujomnych, kiž žaneho doma nimaju, na hšwojim hubjenštwje sam wina, hačž runje na družich, na sbožowniščich hšwari. Ale dyrbi wón hšubjenu wošakč? Ššwi. Pawot wotmolwi: „Joh-nujeje tyč, kiž waš pšezčezjaju; žohnujeje a nješwateče.“ W najrječim hšwette hšweci ho bratřta lubošej w luboš-čji k nještčezelčan a we wutrobny m dželbraczu na derje-měču bljščeho. „Wječejeje ho i tymi, kiž ho wješela, a pšezčeje i tymi, kiž pšezča.“

Te štóžny, i kotrychž rostake a žanba wukhadžatej, ja kšezelčijana žana wješeločej nješu. Wješeli su cži sbožowni, kotrychž štut je ho derje radži, štóžny družij jim tešobla hšwadž sawidža. Kak hšto hlada něšto je sawižču na rolu hšwojeho kšhoda, kotraž wjazy nješe taž jeho rola, abo kiž je něšto i wještčim wužitom pšedak, abo kotrohčej džezjom so lěpje wječeje hačž jeho, a kiž tež lěpje do wřědka pšidjudu! Š žylej wutrobu dyrbiceje ho na tajšim šbožu wobbželčej a jo jemu popšezč! — „A

pšezčeje i tymi, kiž pšezča!“ Š temu hšmy šterje hotowi. Hđž je njehže abo hšorchž něšto potředcho, hđž je ho hšwercž pšidžičjita, dha šteja nam bčry hšly we wozjomaj. A tola to napominanje podarmo njeje; tał něotra wutroba je ho štwerdžila, so wo hubjenštwje družich ničžo njeptunje, tał doho hačž ma hama wšeho dočej.

Wultki je nadawł bratřteje lubošej, kotryž hšwi. Pawot tym hšwojim staja; ale wón jich tež potasuje na jich wóz a pomoz: „Wubžeje wješeli w nadži, šezepłowi w cžeknošči, wobštajni w molbitwje!“ Kšezelčijenjo hu wješeli, a to hšwojeho wultkeho pšidžhoda dla; wšes Jesuša maja tu nadžiwo wěžejeho žimjenja. Štrožeje hšwercže ho wobročja do dobyčzeteho kšerlowca: Kšwalenjo budž Wóh, kiž naš po hšwojei wultej šmilnosčji i noma je porodžit na žiwu nadžiwo pšes to horještake Jesom Kšryta wot norwyč! Na rozpadantach tuteho žimjenja špewaju wo trašnosčji wěžejeho žimjenja. Njedrbjeli cži, kiž hu tał wužbožy wobhndženim, tež i wješetym dowěrjenjom t Wozu do daljšeho pšidžhoda, na tón cžab hšacaj, kotryž Wozja hšwada jim w tutym žimwenju hšidžeje wofstaj? A hđžž njewěrjazy sadwěluje, dokež žaneje nadžije wjazy nima, tam nješe kšezelčijan hšwój kšhž, podduty do Wozjeje wole; wšak wě, so je Wozje džezčo a to tym, kiž Wozja lubuja, maju wšitke wězy k lěpšchemu kšuzič. Tawte wješele dowěrjenje t Wozu wač hěbi šdzerzi pšes wobštajnu mđditowu. Š nje hěbi te študje Wozjeje luboščeje a hnady pšezčo nowu woz a nazwy, wozstaj a mer cžepa.

Šchtóž wě, so wščo, štóž je a ma, i Wozjeje hnady je a ma, tón je potorny a ponižny; tón njemóže tyč šozpivacž, kiž hšwadž hu nižšeho štawo, tón we wšitčich tež wumóžnje Wozje džezči wídi. Duž hšwi. Pawot hěbi žada: „Š cžezležu ho mjes hšobu šahhadžerje!“ Š temu wjele hšowom trjeba njete; ně, twoje žyle šadzženje, tmoje pitrowjenje, tmoje wutroba bratřta lubošej, i kotřejž hšwojeho bljščeho wješeločej, ma tajšele myšle hšwěd byčž. Čželny cizlowej, kiž Wozeho Duča nima, je hordy a naduty, hšweprowy a hšezizow; tešobla je tał wjele sawišeje a nješpotojnosče, žarkitowčeje a nješuboščeje na hšwčeje. Wutrobna bratřta lubošej wukhadža i ponižnje myšle.

Wóh žohnuj nam epifaniji cžab a doj milosčiwjeje, so by wóh nami to hšowo dopielnišo: „Nadž tym kšžby pšlnaje, so wy moji pšbli šeze, hđžž lubošej mjes hšobu mačže! Šamjen.

V. w. H.

Lubošej k bljščemu.

Šchtóž hšwěte šutla wošhđži
A hšudych wídi tradakž;
Šchtóž hšbnych bratrow njebyčji,
Šim do nuš da pšacajž;
Tón rani šajnje nješjelle
A Wozu lubošej nještajne.

Šchtóž bljščeho cžezč potřwya
A štóžnje we nje točji;
Šchtóž to, hđžž wón ho pšezčhlada —
Na lěpšče njewobročji
A trjeba hšubi pšidžičobnu:
Tón nima lubošej k bljščemu.

Schtóž j radu, troštom, je schtom
Tu bratrej nochze klužic,
Hdžj škčjž a horjo jeho dom
Chze sa hwoj pschebyt wuzic;
Schtóž tehdy bli so j pomozu:
Tón nima lubočej k bližjemu.

Schtóž hakte čzafa, hacj so tu
Schtóž j próstwu pschod nim tkoni;
Schtóž njehywata tam j pomozu,
Hdžej něchtó hysly toni
A čzejpi tajnu srudobu:
Tón nima lubočej k bližjemu.

Dreje pschezo w skutach njemóžejch
Ty lubočej potašowacj;
Měj wotu pak, so radu čzejch
Eszej tónle počinj sšowacj;
Tež wo móž k temu prózuj ho:
Dba smejech lubo bližjehcho.

Hdžj pak tón počinj wošlabnje,
Prósch, so so j nowa hori;
Prjai: Wóh je lubočej, kotraž mje
Eszej k podobnočej stwori;
Hoj, wšcho, schtóž hym, to jeho je,
Duž mam byčej bžejčo lubočej!

K. A. Fiedler.

W czihočej.

Ma jenej wustej drošy wulkeho měta bydli w schtórthm pschodže stara žona, kotraž hižom dwě léče došlo na chorokožu leži a ničjo sa heje čžinič njemóže. Džj a duž dreje ras jena hušobžina sa njej pohlada, — ale wjele pomhacj jej te njemóža. pschetož wone maju hwoje hamžne hospodarištwó a bžejčj, tež hamžne bžejč, ale runje to, schtóž buhžičje sa tu wobohu starušču najlépšche byta, wjele „hamžneje wutrobj a hwoželnočej j družimi“, teje čži najbliže byblazy, kaž ho sda, nimanju.

Ča to pak je Wóh to, schtóž jim powrachuje, do wutrobj jehcho družehcho čłowjeta požožij — do teje jeneje kħudeje holččji, kotraž bē na tejsamej drošy w jenej tšjastiwonni bžekana. Marja, tak ta holččta rēta, njeje j pschjnowistwa tuteje žony, njeje ju tež prjedy ani snala. Duby Wóh pak je jeju pschod dwēmaj létomaj hromadu hujebł, — na tajne wačšnje, mi ani wdōonne njeje, — a wot teho čzaha čzafa ta staruščka wšpōčōnje je žedžiwōčju na klin swōnčžta w twornj, kiz k njej horje spučej, hdžj so k potdnuju swoni, pschetož potom wona wē, so je najlépšcha hōbžina dnja sa nju pschjčšča. Došlo tež njetraje, dħa Marja stwōne durje wotewrt, a mjes tym so jēne tonawšči pschjpotbōnischu pschčstowtu j Gamborjenjom, se spanjom obo j jebžu na nēčajšim rōžžu drohji pschčejnjenje, wona po tuch mnohich sšōbžekšach njepřeznawje horje a dele bēha, so by wšto, wobu a druge potřejbnočej pschjnowšchata, skumuje stwu a poščēle staruščžy tož, swari sa nju jeduoty wobjed a sejtaja jej wšcho k ruzy, so móšta šhora šoptny bžej došahnyč, schtóž tejeho.

Dwě léče došlo, bjes kōžbžičkeho myta sa to, bjes wošebiteho pschjōbžinačja, pschetož ta šhora je hāmo hušto wobužna a njepšchčejšelnawa, runje wē, so Marja ja nju čžini, schtóž žabny druži njčžini, tak njehēbčiznje a čžicho bližjemu klužic — schtóž to po tutej hwalke jabřichjej holčžžy čžini? Čaj, ta šhuda fabrikača je tu swubje kafej, kotraž ho wošebōnym a njštm tak čžejta byčej sda, tu kafej: „Dubuj hwojehcho bližjehcho jako hebe j hameho“, berje dopjelnta. F.

W hymje.

Čah je hyma. Na semj nēt wšchubžom
Knježi wulka hmiertna čžičhina;
Semja sda so wjane čžēlo ludžom,
Kiz je j bēšgm rubom wobžeta.
Tejne kwētki, hōbu smōbžewane,
Leža pschj macžejnej wutrobje,
Hacj se spanja ludža smuubžane,
Hdžj so naležō jačj bližnje.

Nimo je nēt twōje stutkowanje,
Šhwitka hū, semja, psych wšchu;
Šay nēt hama čžēlne přewōwanje,
Kiz nam dawa wučbu hšubofu:
Ničjo ješilne njemōže tu wōstacj,
Dary ješilne hū wšchj sachōbne;
Chžejch pak jumu wēžne šbože dostacj,
Měj wšchak k njeju wobčōž stožene.

Čaj, njech k njebeškam čje semja hnuje,
Wōžny kraj wšchak njepytaj tu hej.
Njech čje pschezo hwoje potašuje,
Tuby wobhtajny twōje pschčebyt njej.
Wēžne kubta jow hej njemžejch hšabacj,
Jeno w njebešchak hū k nam...
Jeno hweje hamech hweje jeno žadacj:
Wēščacjō ja hšutnju přochinawu.

Hdžj pak jutry šōbo sakwōtaja,
Horještacija šhērkluch wōžnja,
Kowy šōbo hšutnju bacj čži majo,
Kiz bē do ničj hšowicu sšowana.
Tak jej ničjo hwoje njewōstanie,
Njepytaj, schtóž nima, pola njej;
To njech k njeju je čži potašuje:
Šortach pytaj wēčžne šbože hej!

Zurij Wrošt.

Pomoz w posleďnej hodžinje.

(Potraczowanje.)

W pscheditwje kšezorškej šparneje komory dwōrkeho hroba we Wmje ležejščaj dwaj kšezorščaj komornaj kšizobnikaj w stolac a drēmalsčaj. Wēčje štoro w potnožy. Kšezor Franz špafche hižom někotre hodžiny. Mōžny mēra spanje bēšchjej jemu tak nulnej, dolečj w lutchy wōjnjšim čžaju kōžy bžej wone staročej pschjnjēje. Na dōbo bulščaj wōbaj komornaj kšizobnikaj j drēmajna torhnjenaj. Wōs jēbžejche pschēs dwōr kšezorkeho hroba a lasta pschod jeho wrotami. Komornik hradja Cobenzl do pscheditwju stupi, so by wōbeju kšizobnikow budžil. Teju wotucženeju nadeidžō, rjetyj jmaj: „Wōs je runje j wustej špēchjnowčju pschjčjē. Wōn wēčžje wāžnu powjēčj sa kšezōra pschjnjēje, hnadž list j bitewšchčža. Sa kšjchšach, ka muž, kotraž wōnim pschjčjēbže, se strážu rēčejche. Njebāčje pschjnjēčejjej powjēčje dale hād do pscheditwju. Wly dyrčimy jara kēžšlirwi byčej, jeli so powjēštwa dobre njēšim.“

W tym hamym wōkomifu ho wyške durje pscheditwju wōčžinidnu. Žedny wōšj j wulšim hšwōtom šajšupi. Žcho woblicžō bē bīdē, jeho točžy na šhowje bēčju w njeporjadku. Na jeho šchērej hšuti ležejšche šchēroš štoy rjēčšas, j štorchož wyšōki rjeb dele wšpāčche. Komornik a kšizobnikaj jeho na přenje pohladanje sešnodnu. „Šrabja Werchšjōldo!“ woni jenoštōbšjnje j bžiwōnjom a j nāštrōženjom šawotadnu. Šrabja k šlību šupinšči na nje wāš aktow čžihaj a praji: „Wōlāčje mi kšezōra!“ Čži šjjo mužōje

se spodzivanjom na go hladacu. Stónčnje komornik praji: „Za mam nožu s kľučku pola Zepo Majefotkoj. Wy wěšće, io je ja najšćego knjeja, kotrjé je i najwjetšichim narocćimim wob- czejenj, ipar dwójaj nuha potrebnojć. Wy kurowość byta, hdyž bydnym jeho teho porubiti. Za mam tež kruz pichafanju, jeho jenož io najwjetšejé nušnojć budjéć.“

„Knjez hrabja“, wotmolwi nadobny Werchthold, „wy seže mlody, bušny do dobroj. Wěšće mi, io wy kľěžorej, je-li moju próstwu dowjelnicze, najwážnijšemu kľučku wopolaćaje. Moja wěz je ta nuha a ma tajku wážnojć, kaž žana druba. Ze-li mje kľěžor kľěžich, budže wot njego wulte njebože wotwobročćene, kľěžy wotomiti je drohi, knjes hrabja. Budžće hnydom kľěžora!“ Kľěžny hwybješćil kľěžy, i kotrjé hrabja Werchthold rěčćešće, jeho woblěžo, jeho žyše sadžerjenje komornika do štracha staji. Wón wotomiti mjelćešće a rozkładowašće, šćyto ma ćinice. Stónčnje wón praji: „Na wašće samolwjenje!“ a dźěšće do kľěžoroweje komory. Někotre minuty štracćojšćeho, bojaleho cšćafanju go minuty. Hrabja Werchthold hladajće, woczi njewot- wobročćo, na durje. Wón bě hdyće bóle běhny, hačž wlyhi fjuwimj šćafanju. Wo šćwilyž go komornik wroczi. „Kľwataćje, knjes hrabja“, wón sawoła, „ja hny kľěžora budžy, wón ćy je wami rěčćeć.“ Ćžije wuwolanie wabćešće a wješćelofće i hny nadob- neho Werchtholda wotomj. Wón ja komornikom do kľěžoroweje komory šćwilyž.

Kľěžor Franz bě go we wotomiti. Dvě hwyžy, kotrjéž na kľěžorowym hwyčćinju stješćejće a kotrjéž bejće wotomiti šćwilyžćil, wobšćuňćejće komoru. „Wy drje maćje wosebite spodo- banje nad tym“, sawoła i mjerjanjom kľěžor na šćipwjenego hrabju, „io i Wena pichyžćešće, io byććešće mi drohe šćawje kľadnyli. Šćyto dya je tak wažne? Ze-li go wy njebudžće byti, ja bych mocht prawje šćy być. Mi je ipar tu kľuwi lublyhi hačž škoto. Wěšćće šćešćenje, io možu potom dale wotpocćowacž, ja moje mozy trjebam. Njekomdžće go, prajće hnydom, byrnjež by najhdyće byto.“

Komornik šću wopuščje.

„Majefotkoj“, něto hrabja sawoća, „ja waš potćy, datće mi a morawćemju krajć šćežćy ćłowlyčći žiwjenowj, kotrjé dychja i šćawowym mjecjom kónž wlać.“

Kľěžor Franz i kľowu šćawšćy a sawoła: „Za hebi hnydom wlyčćy, io budže go mi próstwu dla tćy šćežćy kľěšćimow hdyćće ras pšćedpolažćje. Za pak jich njemóžu wobhnydžć. Šćajće mje njenje bychu potom moji poddanjo wo mni mēti? Woni hu šćežćo- warjo a šćežćarjo. Woni hu po prawym šćubudźeni a arzymójšćowoda je wužud wobkruććil.“

„Ach, Majefotkoj“, proščćešće hrabja, „wasšće wyhšće Wozje prawo je, hwyčćinow wobhnydžć. Hdyž byććešće wy šćawobu wilyčći a žalofćenje kľěšćel, wy byććešće jich wobhnydžiti, wy byććešće jim žiwjenje šćuščćiti. Šć temu pšćydně, io hu nje- šćowozorni i njeprawdu šćubudźeni.“

Kľěžor i kľěšćimowjožćy pokľawćešće. Na pokľeb wón dźešće: „Wy seže jara kľobly, knjes hrabja, jara kľobly. Šćak mójćešće wy prajće, io hu tćyž ludož i njeprawdu šćubudźeni? Šćyto dya je jim šćak, io byrćajuć ćešćenje a wokľušćimowć šćawwilyčćje, jako woni kľěžorowu drahtu a jeho brón noščćaju.“

„Mój kľěžoro“, wotmolwi hrabja Werchthold, „tón ras go wot nič wosćešći pšćyšćaha žodala njeje.“ Něto wón ahty wotewri, hny go i kľěžu, šćaji hwyžy bliže a ćitajće i nič kľěžorej. Žón jemu to mjelćo dowoli. Wokľu hobyžni ćitanje trojšćje. Na- dobny muž šćončje i kľowami: „A něto, mój kľěžoro, šćyto Wlašća Majefotkoj i temu praji? Wobšćy dychćaju hwyšć wotpolažćenje pšćyšćahi do wójšća, haj woni dychćaju pšćešćiwu kľowu mojeho

kľěžora na žyly kraj cšćahnyć. Tuto kľowu je jim kľubito, io trjebaja jenož w mjelćah wotńežo kľaja wojowacć a jón pšćeb njepšćežćelom šćakćac. Tole kľowu je go hwyšć wješćanja kľěžora kľamato. Pšćes to bu dowěrjenje wobohćy kľablate, pšćes to budhu woni i njepokľušćimowć šćamjedźeni. Wy go nadžijamy prawdu a hnydy nalšćeho kľěžora. To je mi tež kľoblyžćy dabo, do Wina kľwatać, do dwóršćeho hroda jěć, mojeho kľěžora je šćawja wotpocćenje, go pšćeb njego šćupćeć a jeho proščćyć: Kľě- žoro Franz, rozšćorňi kľwawny wužud!“

Wjeteš i twjerdym kľowom praji: „Hrabja, mje wašća na- dobna lubość i ćłowakćam hnyje. Ale šćytož seže mi wy ćitaki, mje njepšćešćewědźe. Ćži ludož ju prawy wužud dostaki. Wón go ma a dychi na nič dotonjeć.“

Hrabja woblědnj. Tež pokľebnja nadžija wašće go jemu šćubjena być. Wón hwyje ahty w hromadu šćawati a go hdyćće ras i kľěžorej wobročće: „Za hny wšćo možne ja wobhnydžćenje nješćowozomnych ludžy ćiniti. Wono njegně być. Wšć je hmal wobšćamfny. Wón wašću wutrobno nam njeje pšćiwobročćil. Wón wě, ćežo dla dychi go to tak a niz njinać šćaw. Njekšćowozni dychja wumrjecć. Šćenabž moja woni wumrjecć, io by mój kľěžor drubi ras i hnydže bóle pšćyšćileny byt. Wšćetoz teho hny wšćy, mój kľěžor dychi a budže go hwyjeje kurowošće woldžičjo šćy. Potom njeh go tuteje nožy a mojič naležćimjch próstwow wo wob- hnydžćenje dopomni. Nanje šćwita. Budžće tu w Wozim mjenje, mój knjeje a kľěžoro! Za go do Wena wrocćy, hwyčćinji a kľu- wćy šćy hwyšć wšćy šćubudźeni.“

„A hdyž waš ja, mój knjes hrabja, ja dšćak wašćeje kľobleje rěče šćajćć dam a wam njedam do Wena go wrocćyć, šćyto potom?“

„Potom hny dwójaj hwyju winowatošćy ćiniti. Potom budže jemu w kľach šćawimow rěćac: kľěžor Franz je jeneho hrabju hwyjeje kľaja do jastwa cšćarj, kotrjé mjelćešće kľoblošć, tuteho wo jeho kľubjone kľowu napominacž.“

Kľěžor we hwyjim tožu šćaje. Wón hebi kľwacnje hwyju žyžanu drahtu woblěćeć a kľež wlyčćiti. Wón šćollanta a komor- nik šćupłupi. Wjeteš dźešće i hwyjemju pšćinemu btohu, wja šćitno papjeru a šćešćany ham jedyn šćot i hebi a sawoła: „Šćwěćežć!“ Komornik hwyže šćrabny a ju i kľěžorej dźešćešće, kotrjé šćešćje wufas na papjeru pšćešće. Kľuboka ćyžćanja bēšće wo jšćoje. Na papjerje bēšće jenož ćyžće kľwabranje rosšćubžćeho pjera kľy- šćeć. Stónčnje bě kľěžor hotowy a sawoła: „Hrabja Werchthold, šćupćešće bliže a ćitajće!“

(Wšćachodnje stónčjenje.)

Wšćelake i bliška a f daloka.

— Hdyž hny někotre kľocćele do noweho šćta ćinili, go lubnyh Šćerbow hdyćje junćkroć pšćadham, hačž hu hebi tež dudnowone pšćewobdžerja „bilyšći pućnić“ šćobu wšćali, kotrjé nam dawo ja kľěžy džen dudnowone pokľynjenje pšćes kľowu Wozje je hwyateho pšćama. „Bilyšći pućnić“ je hdyćje dostacć pola njegož dudnow- nyh ja 15 ny. Wón kľuščća do kľěžeho šćešćejćijanjeho doma.

— Žadny pobank lo w Ršćoborku šća. Šćowym wuczer Šćerbtin, žy i pšćes 40 lēt we wosćešćej kľubje šćejaž, go na wotpocćit pada. Duž mjelćešće go jemu wlyčći wotħabje je šća- tožćitwu wuinamjenje dostacć. Wuczerjo a šćulšći pšćebšćejćešće- stwo bēču i hwyatežćimowć šćromadźeni, hdyćž dźyšće wotćešćny knjes šćulšći inspektar rjad pšćepobacć. Šća pšćawšćakowomenu pšće- kľapjenje pak wuczer Šćerbtin wupracji, io rjad wotpolaća.

Dalšće dobrowolne dary ja woshe armenišće kľyroty:

Šć Wubylćinšćije woskaby pšćes f. far. Wšćofata:

A. R. i Pšćiwćežćy 3 hr.

W mjenje wobohćy kľyrotow wutrobny dšćak.

Wšćežć, redaktor.

Sy-li spówał,
Piłaje dźślal,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Zk staw spróczy
Napej móczy
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Préz spaf méry
Cerstwosć da.

Njech ty spówał,
Swérnje dźślal
Wšedne dny;
Dzeń pak swjaty,
Duś daty,
Wotpoń ty.

Z njeboje mana,
Njech ti khmana
Žiwność je;
Žywa woda,
Kiž Bóh pada,
Wokreń óe!

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa ho kóždu hobotu w Esmolerjez knižicizhčeceni w' Budyšinje a je tam ja ščitwórtletnu přisjedlatu 40 np. dostać.

Njeđzela Septuagesima.

1. Kor. 9, 24—27.

© Njeđzela Septuagesima započja ho w starej zyrtni pošećenje za duchownych, ja lud halle i póstitzami. Duž hebi tuta njeđzela tež hižom ja njeđzelsti teŧti šlowo žabaŧe, kiž na pošećenje dopominaŧe. To cžimi tež dženšniški teŧti se žiwjenjapólnymi, wótrými šlowami. Wty jato ewangelizy šfheicizjienjo drje teho pošećenja wjozy nimamy, kiž w tym wobŧeji, so ho mjaŧnuch jedži abo dospołneho nabyczenja šderžič; ale duchowne pošećenje hišćeje manja; so dyrbi naž w našchim žytnym žiwjenju wuŧnamje- njec. A to je to, i cžemuž naž našcha dženšnišcha epistola wabi. Wona pak nam praji,

1. i cžemu tajte duchowne pošećenje wjeđe, a
2. w cžim wono wobŧeji.

1. Njewěšće wy, so cži, kiž wo wjetu beža, beža wščitzy, ale jedyn woŧmje dobyče? Dha bėžeće taŧ, so jo dobaŧnjecze! Šwajaty Pawoŧ bešče muž, kiž w pólnym žiwjenju šteješe. Šdyž jeho wočji na nje- beštim wpaščeŧi, tola nimo šeinšleho nješladatje. Wón žiwjenje šnajeshe a i teho bjerje wón pšhirunanja, so moŧt i nimi šwojim cžitarjam njebešŧe wozy a bóšŧe wšwobzy rošjaŧnjež a do wutrody šaščežepič. Ša šwežu dyrbačju jim wone štažič, so bydu jim bóšŧe potajŧiwa wotkryte, a šdobom ja hođžit, so bydu ho jeho napominanja i po- mjaŧkej kaž pščišće, so bydu tam wošale. Taŧ wjeđe wón šwojich cžitarjow won pšched město Korinth na polo,

hóžej bydu šlyni mužoj wo wjetu bešli. Dėššchi a šderšchi rum be tam wotkryany a na nim počjadu na date šnazio mlóžji šlyni mužoj wo wjetu bežec. Wščitzy šwoje wozy napinachu. Ščtóž by práni na tožy pščiščoŧ, by dobyčeŧ byl. A ščto ho jemu sa to doŧta? Wěnz, se šchmrełowuch halošow abo ešerja nawity. A date ničjo. Ale ja wultu cžesčj placzešče tajle dobyče pola ludži. Wščitzy dobyčeŧerja šwalachu, loždy čyapče jeho wšžecž, ščtóž móžešče i nim šlowožto porěčež, be šwožowny, špenarjo šanošchowaču jim i cžesčj šwoje špewy. A šbožnych šwalachu šarsčich, kotrychž bėžeji beču i tutych bežjenjow i dobyčeŧitim wěnzom domoj pščišče.

Wty mamy podobne wo wjetu behanje abo jeđbenje nětko tež we šwojim traju. Našchi wóžojjo drje ničjo wo tym njewjeđžachu. Ša jich cžab „próžowoshe ho toždy, so by i rukomaj dźlal něščto dobre,“ duž ja tajŧe hry žaneje štwile njebe. Nětko pak ho šwěŧ se wšchelatimi próbnikami njewi, kiž tež wo wjetu behaja, jeđšja na wšchelakich kolešach, wofach a ložach, ječaju, hraju, špe- waju a hušluja atd. Čži wščitzy maju tež dobyče pšched woczomaj. Šo je i dźela wjetšich pjenješ, něšajŧe štoje hudožbe abo něščto potobne. Šo najmožnišče je pak tež jim ta cžesčj, so šu dobyti. Šo nowinach ho jich mjena mjenuja a jich šnazio wotcizhčezije, žyła wošlina wo nich štwilu reči.

Ale ščto je ščónčnje tajle dobyče winojte? Šachob- nu trónu ju Šwajaty Pawoŧ mjenuje. Wóry be šchmre- łowuy wěnz žiwadny. Ščtó pak rad na šefuščenu ještinu

hlada? A j cšješcy njebđ wjele lěpje. Hdyž by sa lěto druhi dobył, by přemi fabry był. A wo našim cšaku tajke hry wještěcho wužitja nimaju. Dobyty pjenjes je bōryh wudaty a pšchějinynt. A swětna cšješć je kaž hlōnzo, kiž hšwili cji hšwězi, potom pak ho šthowa. Pšchi tym je dobyčēt hufito pšdji swojim wo wjetu bēhanju fabry, sa hšwi dom ho starac, so je bōryh hšwoda pola njeho wšchōdnj hōicē. A hdy by tajki dobyčēt cšješceny a bohaty wostac hač, do tōnza — sčto smjeje se hšwiočj dobyčewo sa wjezōc? Do tamneho žiwjenja jich mōz njebōkaba.

My jako hšchěšcijienny mamy teho dla drube dobyče pšchē wocōmaj — njefachodnu trōnu, wěcne žiwjenje. Zo je ta parca, kiž tōn pšchēpau namala, a wōn pšchēda wšcho, sčtož mējese, a kupi hēbi ju; to hu te mētna, na kotrēž šchrystus postajse, hdyž praji: w mojego Wōtza domje je wjele wobdylenjow, ja du tam, wam te mēsta pšchihotowac; to je to hšoje, kiž Šchčžepau wōslada, jako ho, i kamjenjemi hšwiočj njepšchēczelow rosbity, krowaju na semju smjeje, a jeho wobliczo ho pšchētrašni; to je ta krašnojēš, wo kotrēž my nēto spētawmy:

Moja wutroba hej žada
 Džel tei' wullei' krašnojēše,
 Hdyž ho hšwězi rjana trōna
 Š njebještēho krašnoh' trōna,
 Kotraž tym je hotowa,
 Kiž tu hšwēru mojuja.

A tutu trōnu mōza wšchizy, kiž bēža, niž jenož jedyn, dobyčē. Njwējesež my, so cji, kiž wo wjetu bēža, bēža wšchizy, ale jedyn wōjmje dobyče? Zo je to šrudne pšchi wšchēh šwontownych wo wjetu bēženjach, so jenož jedyn dobudje. Kaž ho luđo pšchihotuja, niž dny, ale njebōžē dohō, telto wudawotow maju, kaž ho na dobyče wjēkela, kaž ho pšchi bēženju prōzuj! — a šlōncz jenož jedyn s mōch dobudje. Na jenož hu wšchitkych wōczi hšojene, jenemu wida cšješć pšchirabnje — a wšchizy druhy du prōšni domoj, i nimi te šlemjene nabjje.

Šinat je pola naš, kiž štejmy za njebještē trōnu. Kaž w tōždej rošowej trjepje zyke Bože hlōnczto wōsnamjenjene widjich, kaž twoje wōczto zyke hlōnzo we hēbi wobšaba, kaž my wšchizy teho jeničēsteho hlōnza zyke hšwēto wužiwamy, runje kaž tōžby hšchěšcijanisti bēdēt tu zyke njebještē trōnu dobudje.

A duž ho tež teho wjēkelimy, hdyž ho druhy i nami wo to šame dobyče prōzuj a hdyž i nami w tej šamej wētre po tutym šlōznym pučju pokraczuj. Šwito čitam, so je pšchi wo wjetu bēženjach jedyn druhemu tolo jeho woja nakamal, abo jeho tonjej wōry hōžbit pšchēš kopyto do mjaša bryk, abo so je pšchi bēženju do njeho štorczič, so je padnōč. Š teho widjich, i kajej hēlkeji šawjēžu drje druhdy jedyn na druhēho pokraczowanje hlada, a kaž ho jeho wutroba štrabž wōšchērcja, hdyž druhich do šady wostawac wjōzi. Druhich njebōže twari jeho hšoje.

My pak jako hšchěšcijienny, hdy by sčto wot nēkajsteho paba pšchēhōwotany ho podbunel, pomhaju jemu horje, so bychu druhy i nami do prēdta pšchijšči. Kaž Josefowi bratija hēš Benjamin domoj njchachu, kaž žadamy hēbi tež my, so bychmy ho wšchizy jedyn druhēho sa ruku wjēbli a wšchizy napšchēzimo cšahnyli — k njebještēmu dobyču.

2. Sčto pak na wōtkuženj tōnz dōbōžē? Tōn, kiž ho duchownje pōščicēž rolym. Rōžby pak, kiž ho bēžti, šdžerzi ho wšchitkij wēzow. Wōbōcēnje

bēchu pšchihotowanja i bēženjama pšchē mēštom Korinthom. Lēta dohō ho mōdōž wuzjow wuwuczowachu, ho wšchēho šdžerzowachu, sčtož mōhō jich mozy hšabicē. A hšlmi štrichy w prawom cšahu na mēštno bēženja a i napinanjom wšchēh mozym počzachu na to bēžē.

Wjēs pšchihotowanjow tež pola naš njēndže. Katholika zyrtje dawa tu wjele na cšlne pošejenje a potuczowanje. A hdyž je i bženšhšim telstom pōšny cšaj šapocajka, je i tym prajicē žyja: Pošejenje dawa cji trōnu žiwjenja dobyčē. My pošejenje cšješć šachšwōczi njchomju a nēhōto i njeho tež my ewangēlzy hšchēse mamy — ale my šwajemy wainiōšchē pošejenje. Š džerzēčēž čžemy ho cšlōnch lōsdōtom a wšchēh njepōczintow — niž jenož w pōšnym cšahu, ale pšchēš zyke lēto — niž jenož w štorobie, hdyž to wjazy ničo cšješē njeje, ale hšōm za mōde a štrnje lēta. Sčtož je ho pšchēš mēru najēbl a napil abo ho wjele drašty woblek, w bēženju do šady wōstanie. Sčtož ho w hšchach mōta, sčtož to šenišhki lubšak wšku, kaž dha čže tōn do prēdta pšchijšči na tym pučju, kiž do njebješ wjēžē? Wšcho wjasa jēho na šenište, wšcho štorla jēho do šady. Hdyž ho teho dla hšory, so by wōtkhoril, wšchelateje jemu lubeje jēžē wōstaja, hdyž lōžnik pšchi hšlōnym widorje wšchē šubša i šdžē šmjeta, so by hēbi žiwjenje šdžeržal, njedyrbjeli mi, hdyž ho wo šlōznu wēzōnošē žlaba, dočēž mozy mēč, ho hšchēdneho wōšhōnja šdžerzēč?

A hdyž je trjeba, čžemy ho tež, kaž Šswj. Pawol, se wšchēj mozu do hšwojēho njepšchēczēla dac. My mamy wšchizy njepšchēczēla, kiž wibžēč njemōže, so my na pučju žiwjenja do prēdta pšchidjēmu. Š tōždej kroczēlu do prēdta šhōbitmy ho my bōle i jēho knjēštwa. Tōn njepšchēczēl je pač Šly Duch, a wōn ma šwērneho pomoznika, kiž je jemu pšchēgo k wōli, kiž jemu na šlōno pōšchacu; to je pač tōn šlary cšlowjēl w naš, našchē wōšhilenje i hšcham, našaj lōštr k šwem. Sčtož tutemu šlōnemu cšlōwještēj pōlkuje a jemu napšchēzimo njēštwa, bōryh w rjeczach hēho njepšchēczēla štona. Wšchēšimo njemu mamy teho dla hšwoje pjašēje trjebac. Kaž ručē hač ho w naš nēkajse wabjenje k šwem šbēha, byrbi Pawol pšchēš nami štac, kaž wōn kaž prawy duchowny rjēčēt hjedytuje, a kaž wōn niž do lošta, ale do njepšchēczēla ruba. Kaž byrbimy wšcho šē pojabanje, njēd ho nam hšchēse bōle špōdoba a njēd nam hšchēse wjēštē šōže lubi, i mozu podbōcōžē, wšchēdneje i noma. My šlōncjēne dobudžemy, a potom bōdēš našchē cšlō wōškludžene a bwdje to čžimicē, sčtož hēbi šwiate pšhōmo a našchē šōže žada.

My mamy pak ho wo to štorac, so bychu tak wšchizy cji čžimili, kiž hu nam na štoracēž pōloženi, džēczi, wucjōwny, šhōžōbni arb, ale pšchēde wšchēm mamy šami tožny bēžerjo byč, so bychmy nēhžē, hdyž druhim prēdjujemy, šami do worota njepadi.

Duž do prēdta na bēženje wo njebještē trōnu! Sčtož je mlōdy, njēh hšōm mōde nōbi na tutōn pučj šlaji, wōn ho teho kač njebudje, a sčtož je šlary, tōn kšwataj čžim bōle, dočēž budža jemu bōryh šwiate wjēcōr šwōnicē! Wēžmy wšchizy, doniž naž do rowa njepōkož! Šamjen.

K. w H.

Šchěšcijanski bēdžēstwo.

Kaž dohō hač šym žny a šlōwy, je džēto moja pšchēhōcōšē, a jeli-jo tule pšchēhōcōšē hšwōdōmōcē dopjēljam, hga mi to k žōhnowanju šhūži. Ale i tutym džētom je tež bēženje

sjednoczene, a s'chtóž to ps'chi tym derje njewobara, do prědta nje-ps'chidže. Zajzo, kotřiz lěnišo ps'chu a ho napinacž nochdžda, ale zabřsko wužiwaju, hacž so bychu něchtó dobřeho činili, žantų wu-špěchow nimaju.

Tola mi je hiščeje jene družje džeło nawbate w tymle mojim senistim časju, a ps'chi tym je tež bėdženje, haj wjele bėdženstwa. To je, so mam ho wustjejež na to, s'chtóž je horjekad, a honičž f wottynjenemu kónzu sa tym darom, kotřiz potaže to njebjelše powołanje Bože w Skrysluku Zesluhu, nočim Skujesu. Je mi to tež naležazy nadano? Abo hym jeno pitny w senistim a sachodnym, na njewidomne a nješachodne pak lěni a bješčafny? W tym padže dyrbał ho hanibowacž ps'chė bžčžimji tuteho hwěta; ps'chetož hwětne bžčži su dže njepróžimne w p'ytanju teho, s'chtóž hebi w one sa swoje najwšychče k'ubto maša, njech su to pjenjesu, čejčej abo čjéle lóštyh. Woni swojim ps'chiboham wšoh woprowaju. s'chtóž maju — swoj čs'ab, swoje mozgy, swoje myšlenje, haj swoje hweđomje a swojeje dušje s'božnosč. Tajki čłowječ, kotremuž jeno na to dže, kał by swojim lóšchtam žiwnosč dawał a swoju wolu ps'chewjedował, tón ho tež ja tym njepračša, hacž družu ps'ches to do njeboža ps'chidbu, ale bies šmiljenja a houbželnosče wón swoj saměr dozpicž pyta. Tak čji činija, kotřiz su w tutym hwěče bies Woža žini.

Ala něto je mój jaměr wčžny a tón najnadobnišči, nje dyrbał ja tež wšychito na to stajicž, jo bych žyn dobaňny? Abo čžu ja w horliwoci s'ady tych wčžo wostacž, kotřiz ho wo sadobnu trónu pržuju a hebi ps'chi tym s'kale bžčž dawaju, mjes tym so mi nješachodna tróna napščečim fima?

Ač, Wšh mi pomhaj, so žadny džeń ani hobžinu nješabymam, f čjemuž je mje wón powołał. Wšón mi pomhaj f strowej a wobstajnej horliwoci, kotřiz to bėdžčstwje njewužržuju, čžiti mojej wozči jaňnej, so ps'chjo na swoj wottynjeny kónz hlabotej a so ja wšychito činju f pohladom na tamny saměr. Wšychitič wěžow dyrbiu ho s'žerčejč, jo bych nješachodnu trónu dostał, potajkim wofebje čžlmyč lóšchtow, fž napščečim duški wojuju, lačomstwow, kotřiz dušchu na senište postlady putuje a jejne posbėhjenje sadžewa, horbočej, kotřiz swojich wotročlow do wopacžimych wšychinow wozči a f padej ps'chijeje. To je bėdženstwo. A temu pohlił mje Woža huda a spročž mi Duča mozgy a strowej myšle a lubočeje, fž njech mje ps'chewođuje k'ožby čs'ab, tat so bych f k'ožbny dnjom wottynjenemu kónze blize ps'chidol a napobledł nješachodne a nješachodnjene herštwow dostal, kotřiz Wšh swojim džerčom dawa ps'ches Sejom Skrytja.

Bėdženje wo wčžnu trónu.

Što: Wšichny tubzo wostac čs'abnu —
Čžejč-li wčžnu trónu dostacž,
Dyrbišči mužnje bėdžič ho;
S' wobučerjom mžčščol wostacž,
Wžičič ps'chemah družeho.
Tola mašč ho ps'chitowacž,
Čžjelo, dušchu wofynjomacž,
Wšychitič wěžow s'žerčejč ho,
Ačž čji heja napščečjo.

Luby Zeslu, twoja huda
Dobuceje mi wustaji;
Sa nim moja duška žada
W tutej hrěšdnej čs'abnoci.
O kał btyščež ho ta tróna
Bola Skujeweho tróna,
Kotraž je we njeju tam
Šopotowana bėdžerjam!

Ač, to budže s'božna rabočež,
Šhžyž mje bebi tróna tam!
Potom dopjelni ho žadočej,
Kotraž tudy w duški mam.

Bėdženje drje dołgo traje,
Wšh pak moju s'labočež snaje;
Čžjelo heč tež počejča,
Čžert a hwět mje sadžewa.

Duž, o Zeslu, f mozu swojeje
Pohlił mje we s'labočeji;
Šmilni ho ty nad wulu mojej,
Wostitroń hrěcha sadžewti.
Doj, so ps'chjo heč mój čs'abny
Je we twojim hwětne joňny,
Dha ps'ches twoju s'akžubnu
Wčžinu trónu dostanu!

K. A. Fiedlef.

Dyrkwiniski ps'chėstjeječej.

Ja hiščeje dołho f zyrkwiniskim ps'chėstjejerjom njebėch, ale hebi tola hižom něchtó na swoje dostojne s'ajtožimtwow wėbčšči a ho teho wjelehad, so bėchu mje f temu s'ejinili. Ja ho tež nadžijam, wo hebi prajicž mžg, so wšichtó, s'chtóž tole s'ajtožimtwow wote mnje žada, hweđomije činju. Ale ni wojaj, a to bėdže tón šiml. Ps'chetož s'chtóž činjacž, bė moja winowatočej, a so močž něšto wšychje teho činicž, to je mje najčž luby njebohni farať ras nawucžič. Žedny džeń jeho na wješnej dróšy s'ettach, a tam wón takle na mnje s'arčča: „Wudoma Ščžržyna žaneho tepjadka wjazy nima a wona je wšchtal tat žhuda a tat stara. Njemohli Wy jej s'azjeń drjewo bowječej dacž?“

Ja wotmowič: „Waj, knjes sararjo, drjewo mam drje hiščeje stej a wješow močž tež nadewoacž; ale s'chtó mi je s'apacžej?“

Duž farať f bota na mnje pohlada a potom bžčejč: „Ja čžu jo s'apacžej, jeli-jo mi s'labičej, so čžejčje hebi dženka wječer, wječow hacž spacž p'obžčejč, f 41. ps'alma 2., 3. a 4. s'chtucžku ps'chėžitacž.“

Do teho ja radlubje s'wolich, ps'chetož ja hym hebi ps'chjo Wože s'lowo wšyho wozič. Wrunilaj runje pršodnaj w hrědži s'ejčšajaj, duž powoľbnju wudowje Ščžržyneje wješow drjewo bowječej a wječer wšch hebi swoju bibliju a čžitach 41. ps'alma.

Wš, knjes farať to drjewo njeje s'apacžejčej trjebał, runječ čžyšče to najajtra s'ejinicž. Ščhtóž wě, s'chtó w 41. ps'alme stej, je drje hižom p'ynčł, čžego bla ni. Ščhtóž pak to njewě, sa teho čžu to jowle prajicž: „Derje temu, kotřiz ho po nufnyh horjeberjerje; teho budže tón knjes wumžg w s'lym čs'abu. Tón knjes budže jeho šwanowacž a ps'chi žiwjenju s'žerčejč, a budže ho jemu dacž derje hieč na jeni.“ Sa mjenju, to mže hebi k'ožby f wutrobie wotacž, mi zyrkwinizny ps'chėstjejerjom wofebje.

F.

Pomoz w poslednej hodinje.

(Šlōnczenje.)

Srabja Berchtold ps'chistupi a čžitacžej, ps'ches ramjo swojeho k'žejžora hlabajo. Wšn je šylami we wocžomaj s'lowa čžitacžej, kotřez bėchu tam napisane. Wėšče wutlas, so moja ho s'čejčso s'ahubženi wofynabžicž. Wšón ps'chė k'žejžora ho slanywšči jeho dobročimnu ruku s'ofejčte. Škžerj jemu ruku wozčs'abny, so by papjeru s'ahibnył a s'ajpłowal. Šlōnczenje bėšče wón hotowy.

„Tu!“ wón praji, hrabi pišmo ps'chepodajo, „wšimicze a t'hwataječ do Wena. Ps'chijnječje huda, s'bože a mēr. Sa wam

Sy-li spówał,
Pilinje džóal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Luboś ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf mórny
Čerastwoś da.

Njech ty spówał,
Swérnje džóal
Wódné dny;
Džól pak swjaty,
Duś daty,
Wotpośń ty.

Z njeboś mana,
Njech ti khmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřoś čel

F.

Šsersbke njeđzelske lopjeno.

Wubawa ho lóđu hobotu w Šsmolerjeđ knižičičičejini w Budyščinje a je tam ja ščtwórtletnu pšchedplatu 40 np. dostać.

Njeđzela Seragešima.

2. Kor. 11, 21—30.

Nasch Anjes a Šbóžnik bješe ponizność kam. Kaž ho prubi njebjelsteho hlónza rano cziže šbėhaju a ho bješe wjakeho ropota na nasche wolna lehaju a pšches nje do jstwy šwěćza a žyfu jstwu roškwoela a šhreja, abo kaž plódnny miły deščez i waša i mřóćzelow na semju wada a mičo, ščtož je na sem žiwe, i noweju mozu wuhotuje, runje tak křobžesche tež něhdy tón Anjes miły a ponizny i ludžom, so by i nim njebjelsteho šwětko a mozy wěćžneho žiwjenja nohžt. „Wmicež na ho mój pšchaj a wuklicže wore anje, dotelž ja cziđeje myšle hym a i wutrobu wotorny“, tak praji wón kam wo febi. Tutn jeho ponizność febi pak wot njeho ničto bóle wotšladat njeje, hač Šswi. Pawol. Šduž jeho něbže wosnamjenjeného widžimy, džerži wón drje mjecz w rukomaj, mjecz Wožeho hlowa. Wón wjchaj je tutn brón i mozu a wustojnoćžu trjebač. Žabny japoščotł njeje telko přėdowal a telko listow pišaj, kaž wón. Tola i tym kamšnym prawom mohli jemu na hłowu wěnz poniznośće štojčt. Kač je ho tola runje wón woforjal! „Mjes hřešćnikitami hym ja tón přeni“, tak šwěćži kam wo febi. A tomu njeby jeho krađe hłowu šnate bylo: „Ža hym najmjeničši mjes japoščotłami, kiž hódny njejšym, so mi japoščotł rešaju, teho dla, so tu gmejnu Wožu pšehćežebaj hym?“

W ščotón ponizny šupa wón tež w džeršnišćim telče pšched naš. Wón drje je wulki we šwojim džěle

ja bratrow, wjetški w luboščzi i nim, ale štoro najwjetški w poniznoščzi pšched Bohom a cžłowje- t ami.

1. Šswi. Pawol je wulki we šwojim džěle ja šwojich bratrow.

Šduž ščto na lónzu šwojeho žiwjenja na šwoj pučž wřóćžo hlaba, šdopomnja ho po něčim na wjše šwoje wazniče podetědženja. Žene po druhim pšched njeho šupa a jeho štrawja, šwěćela abo tež šrudža, ja tym hač je ho šadžerjal. Škždy pak we wjele štwalozje wo luboščzi šwojeju šaršćeju, šwojich bratrow a šotrow i njemu, a ščtož wo tym czižeje ničo njeby šlonił był, tón by ho šwěćžu runaj, kiž je šalle w pšednjeje nasymje wurošła a ničo wot nalětnje krašnoščje šloniła njeje, ale bu bóřšy po šwojim šenđženju je šymnym šněhom wozžeta. Škždy pak tež něščto powjebač wě wo šwojich přezowanjach a wo šwojim džěle. Tola ščto by wo tym telko rěčez mohl tož Šswi. Pawol? „Na cžož je ščto šhřobny, na to hym tež ja šhřobny. Woni šu šhřyštšiwowi šluzobnižy, ja hym drje wjazy. Ža hym ho wjazy přozowal. Ššym w přozy a džěle był a we wjele wachowanju. Ža budu wščėdnyje nadbėhanu a na mni leži wščėdna štarošč ja wščė žyrkwie.“ Tak piše Šswi. Pawol kam wo febi. Kelto domow je wón wotšobžil! Na telko pučžach bu wubódieje jeho nohow flate, w telko mēštach je přėdowal a telko listow pišaj! Ščtož- tulu by ho na njeho wobrocžil, by trošćotowany wot njeho

škol! A hčžž bu žana nowa wošada sažožena, dha ležešče ta jemu na starošči a žadaseč a bjeršešče jeho radu! A jato je na pobledtu w Romje w jastnje ležat, haj bamo jato hu jeho t kmjerzji wjelbi, hu jeho modlitwy t wščem škhefcžijanam, kōždemu do jeho doma, kšodšile a hu wšdčeh na swojjej newidomnej ruzy wšale a jich pšedeh Woža nješe, a by tōn na nich ležbowal, jich gylnduh we wěrje czinił a jich stōnczje j hnydu do swojeho njebištesho raja wšat. Haj, bōle hač Pawolej njeplaczi wēšče nikomu Mōžjagōwe bōrow: Nāšče žiwjenje traje 70 lēt, a hōžž wyšofo pšahōnda, je 80 lēt, a hōžž je krašne bylo, je prōza a kšidmōda byta. Wraji, šdō je porno tutemu Pawolej twoje džēlo a wošebje twoje džēlo ja twojich bratrow! Pšketōž nēchtōžtuli wšak drje ho hiščeje na swoj wužit prōzjuje a sam la šo dalote a woščezne puče čini a ho sprožny lēha — ale to, šdōž t bōščeho sbožy čzini, njeje ani rēcōw hōdne. Šswj. Pawol pat bē wulki we swojimi džēle ja bratrow.

2. A hiščeje wjetšči w lubošči t nim. Wēšč, šdō lubošč je? Lubošč ho runa škhefcženemu, pšdōnemu šdōmje w jahrobje. Zōn tam steji a dawa na ho gym-nemu hnehej padacž a do ho gylnduh wchōram storkacž. We swojimi cžahu pat ma tola hwoje plody a ludjo škhefcžaju je a woščewujija ho s nimi. Taji šdōm nješe hwoje plody lēt wot lēt, hačž je napōšledu jeho mōž pšdtrjebana, so šahine. Jato taji hylnd, plōdny šdōm steji Šswj. Pawol w jahrobje škhefcžijanšče jurtwje. Haj, wchōry najwjetščich pšdēščehanjow do njeho storkaju, lōdožty hneč čžeklič storkoščow na njeho waba — wōn pat tam steji a hluži bjes satorbnjenja swojimi bratram, hačž bēhu napōšledu tež jeho mozy smutrebane. Wōn hme hweščezje: „Ja hyn huščžiščō w jastwach, hysto w kmjerznych ušach byt. Ja hyn iti krōčž ičawi-kany, junu lamjenjowany, tji krōčž je ho mi na morju lōžž rostamata. Rōž a džek hyn ho we hčubije nje prōzawo!“ A čžehōla to wšdō? Ach, wōn mōžšče jako wiženy muž we wyšojej radže w Jeruzalemje hčudacž, w krašnym hrodje hčudlicž, čžezčženy wot wyšočich a nishč, jedyn mjes pēnimi w Jeruzalemje. A wēšče drje je ho tež ta a tam štalo, so je wōn, hōžž bē pohana a židam se wščeji lubošč wēžne hbyje prēdowal, a wōni bēhu jeho ja to hanił a pšdēščēžehali, tēdby by wječor stilynu a kōž sawutlenny hwoju mucznu hōwmu na šohitw položil, a nēšto srewi ho jemu jeho rjany starčšiči dom, w kotrymž bē ho jako wošebny židowsti mlōdženy džerje mēl, a pšdch nim stejachu w duhu jeho nēbdušči fariejzizy bohačji wšdēščeljo, a jemu bē, jato bydu jeho t hēbi do swojeho sboža wabiti a jemu kivali — ale wōn je ho tašim wobtułowozomy myšlam t možy wawuynč a je wōštal we swojich čžerpjenjach, w nič pšdēs stoty rječās džeržany. Ale šdōt bē tutōn rječās, tiz jeho t bratram a na škhefcžijanšče wošady pinalče a jemu prōžu a štachi ja bratrow wopuščezičž njeda? To bē jeho hōrza lubošč t bratram. W tutej lubošči je ho pšdēs rēti a morja wōstje, je ho po kōždym bratišje hōriebrał, a hōžž je toho hšabeho we wērje wiđaz, je ho t njemu kšilac a je jeho šbēhal a wōstwjerđowal, a hōžž je toho pohōrčōwanehō wiđaz, je ho w hčewje palit a jemu na pomōž kšwatak. W tutej lubošči je stōnczije hwoju hōwmu pod fatowy mōtry wječž položil, a jeho pšchēlata krej je hiščeje t njebiju wōlata: O, wulka bē lubošč Šswj. Pawola t bratram!

Tež ty maš tyh swojich lubo. Wy s nimi bjes lubošče byblit, by twoj dom čzowoy wōstak; runjež by w nim wōstak wōsajy hačž murje bylo, by twoj dom hlyma jama byt, a bdy by wōšeti na nēšče ženje nje-wuščol. A twoja lubošč je tež woporniva. Ale hōžž hyn wjele ja nič čzini a nēotry čžeti puč ja nič škol a hōžž hyn jim nēotru dobru radu dal, njeje teho, šdōž hyn na nič stōmbžit, hiščeje wjele wōzaj? Ach, našča lubošč je hšaby, čžekli, jersawy rječās, tiz hnyw tal hysto natorhnye, tiz hreč tal hysto rostōrhnye. Pšketōž hōžž drje tež twoja lubošč t twojimi domicajny a dalščimi blizščim tal daloto došaha, so jich nauščyžič a draščyžič, je tež pšawžo hylna došč, so jich je škčerpitwōščju nješēšč, ale wošebje, so ho s lubošče t nim t Wōžemu hōwmu a domej džeržič, to ho s lubošče t nim hōrynduh hōwlow a hōrynduh hrečow, wopisłtwa, hračō, njeprōčžimōšče a druhich, wōstajič? O, nēlōhožtuli junu Wōh na jeho blizščeho potaja a t njemu rjoknje: Lubowacž jeho durbjēšče a hiđič jeho hyn, dolež čzi mōžno njebē, ho jeho dla hrečow wōstajic a w pobōžnym žiwjenju hōdžič; w Wōžim roju, hōžž ho hšwēto lubošče hweščit, teho dla ja tebe žane mēto njeje. Šswj. Pawol pat bē wjetšči w lubošči.

3. Ale šfōro najwjetšči w ponižnoščji pšdch Wōhom a čzłowjetami.

„Wōni hu Šebrejšcy, ja tež. Wōni hu Šraaelšcy, ja tež. Wōni hu Abrahamowe hynjo, ja tež.“ Wōn bē wšak jedyn i najprēščich swojeho luda. Wulka duchowna wobbarjenōšč debješče jeho. Nēchtōžtuli je je sawižic na njeho hšabal — a tola, tutōn hylnd rječēt ponižuje ho a rjoknje: „Durbju-li ja ho kšwalicž, čžu ho hwojeje hšabōščē kšwalicž? To rēta i druhimi hōwami: „Šdōž hyn wšdō čzini a došōnal, to nježhym ja byt. Zōn kraj je to pšdēte muje čzinił. Jēho mōž je we mu hšabym mōžna byta. Wšča čžezčž hšlucha Wōhu hamemu!“ Taji ponižny je wōn džēlat, taji ponižny je stōnczije je hšwēta škol, ponižny pšdch ludžimi a ponižny pšdch Wōhom. Ale Wōh bēšče t njemu hšōm duzy na pučzu a nješēšče jemu trōnu žiwjenja a tu ponižny Pawol wiđēšče a duž wylšdē: A to je mi wōtpožōna trōna teje prawdōšče! Šdōž ho sam ponižuje, bōdže wōwščeny!

Duž ponižujmy ho tež my; a hšmy-li we swojimi žiwjenju wōpradōwe šdō došōnje, dha nječamy ho teho pšdch ludžimi kšwalicž — wšča tajša kšwalba by ša byta — nječamy hēbi wošebje pšdch Wōhom na to nēšdō wjedžicž, jako hčymy nēšto nēščō prawda na jeho hnadu mēli — ale čžemy ho, naš pšdch ludžimi, tal wošebje pšdch Wōhom ponižowacž. „Ja hyn hšudu, hšubeny, ale polutny hšēščnik“, to bōž našče wšnacze, tal hysto hačž pšdch njeho w Wōžim domje abo domacž s modlitwu štupimy; to bōž našče wšnacze, hōžž junu t njemu domoj pōčēbnjenje. A ja taježo njebudu njebišče wrota — pšdēščēhne. Šamjen.

K. w H.

Ponižnošč.

Šdō: Wščizny lubo wšak čžahnu —

Pšdch Wōhom ho ponižujmy,
Čžezčžmy jeho Wāšēščōš;
Wōbto čzłowstu njemōž čzujmy,
Šswuju hšabōšč, wōstiwnošč.

Dary wstęde, kiz wuziwamy,
 Wty psches Wożu schędobrość mamy;
 Wścho je hnada njebieśla,
 Ničo njeśhmj bjes Boha.

Mudrość, hynność, samožitność
 Njech hej ništo njeśhwaliz;
 Jeno hynwalbna pmonjentność
 Wobhu sthobzej we duszci.
 Haj, njech mudry, hynny hynwalo,
 Ponizność wopor polo
 © dzakom na to spomina,
 So ma wśhkito psches Boha.

Ponizność ho w duszci budzi
 Też psches hręchnu stajenozij;
 Wśchetoz hręch naś tama, hudzji,
 Łłóčki naś dla winow dońć.
 Duż pschod hwinjatur Wobhom wśdawo
 Duch ho saśtuśby a prawo,
 Wotornje ho hańbuje
 Łajfje njeđostojnośće.

Ponizność też w stawie hnady
 Wśhkitim jara niśha je;
 ©su-li spokuźene pady,
 Dwzpi duścha hwezjeńje.
 Dha njech hwęru pśnawamty,
 So tón stak wot Boha mamy;
 Nałcha möz to whdy njej,
 Wśhindejmy-li ł Żesuhěj.

Hnadne mozgy hu, o duścha,
 Woje dary we tebi;
 Duż ćjelć jeno Wobhu hłuscha
 Sa wścho, śchtoż ty dowpneli.
 Wśchi wśchēm pať hny hifchće hłabi
 A śty lóścht naś stajnje wabi,
 Nad naś ł padu wśhjinjeśt by,
 So hny ładni pomozty.

Duż dha ł wyhfoćośće be!
 Słozmy ho po Ebózniku;
 Łón nam sproźći mozow wjele
 K poboźnemu žimjenju.
 Żeli dżemy hronu dońac,
 Mamy hłudzji, niźy wostac;
 Wubżmy tudy ponizni,
 Tam naś hnada powyśchi!

Bóh wśhitke puće wodźi.

Zako męjśche wjeleżławjemy, duchamóžny jendźelstwi předať
 Spurgeon (wupraj: Spöwrdichn), w februaru 1892 ł wulżyppo-
 żohnowaneho skufkowanja wotwołany, něhdy pschod jenej hobřkej
 šchromadźiny w Londonskim krystalowym palazu předowac, jemu
 najprjedy něśhto starośće ćijnjeće, hacź buźze jeho hynka wot
 25,000 ćłowjefow, kotraž ho woczałowacze, w tym hčęroklim
 runje tež polnje řeohymić möz. Wot dwęla ćđerjenu, wón tehobda
 dźęł přjedy w pońknyu do palaza bźęńće, to by tam na pruhu
 poręćkať. Wón ho na to městno stawi, ł kotrehož ćhynjeće přėdo-
 wac, a po hwojom řwucženym wachynju, měńje a jańnje, ł derje-
 řincźnym hłohom to biblijku řchucźku prajjeće: „Ło je řawěńće

wěno a jara dořtójne hłowo, řo Křřyřtusź Żesuh do hśwēta je
 wśchřřchoť, hręchmitow řbóžnyh řćjninc.” Potom wón twarjenje
 wopuřćęsi, po řacśu wo dobrej hčęńkoźci w tej wulkej hali
 řmęrowany.

Něłotre dny po tym jedyu jednory dźęłaczej jenu natwarjazu
 hohđinu wopuřta. W tajich jendźelřskich řhromadźinach ho wot
 teho abo tamneho, kotraž ho ł temu pońkny řacźuwa, něřajťęřřuti
 nařhonjenje na duchownym polu řbęńje. Nař hźęłaczej ho po-
 řbęze a na jednore a wśchepořařeze wacřnje řęđowaze nařhonjenje
 powjedajće: „Wśchod něłotrny niđjeni bęch ja we wulkej duchownej
 řystnoťci. Woje hrędi mje tať jara ćřijęćjaczchu, to řebi wupřacch,
 ja mnje řanęho wumozęnja njeje. W pčhřypolnitiřim ćřahu do
 řryřtalowego palaza bźęch. Za řęjacch hwođobnu hohđinu a ćhynch
 je řobu řam być. Za řo řęjaby jęneho řtolpa řkupich a ho
 we řwojeji wulkej wulky Wobhu moadach. Duź ayle řońnje hłbř
 ř njebjā řakřřusach prajjeć: „Ło je řawěńće wěno a jara dořtójne
 hłowo, řo Křřyřtusź Żesuh do hśwēta je wśhřřchoť, hręchmitow řbóž-
 nyh řćjninc.” Wot teho wokomika řem řacźuch, řo ho wřcha moja
 řystnoťć pominy. Za bęch řwojeho wumozęnja psches Żesuhā
 wěřty.“

Łónle muž wo Spurgeonu nězo njewoźęńře a Spurgeon
 ničo wo nim; ale Wřh, kiz wśchęch ćłowjefow wutroby a pućę
 wodźi a jich wupře wot řawdala řwaje, tón wo řęđżemu tejele
 řhudeje, řo bęđżazeje ćłowjefęe duřche wjoźęńře a wón řwojeho
 řhuzobnita pućę w prawej hohđinje a na prawe měřino wjoźęńře,
 řo by tutej duřci trořřć řwojeho ewangelija wchřprowjedal.

F.

Jeno ř nim!

Mat. 17, 8.

© Żesuhom ja řpřęny putnik dale pöndu,
 Wśchetoz ř nim je tudy pschęzo derje być;
 Jeno ř nim ja ł řbóžnemu to řnjeji dōńdu,
 Řiż wřchu niřu hnadnje pomča pčhwawjeć.

Njech je Żeho wobliczo mi potajene,
 Żeli w ćzowacch nozac Żeho njępyřny;
 ©su-li pať řte pućę junu pschęhobźene,
 Miřoho hacź Żeho wśchęcć njębudu.

Žurij Wróřl.

Mjes zganami.

W řęřenjeř nejadaloto měřta Ģanawa řeži w řjanej pčbónej
 runinje wjeřta ř mjennom řřitanřřadřen. Tam hbyłeřche w ćřahu
 řyđdomłćneje wōjny, po tajkim pschod wozay duřki 150 łetami, bohaty
 bur Wřř Křuppel je řwojeji řonu.

Řo dořřim řęđżęnju a přęřđżęnju bu mandźelřmōj řlónćznje
 hōłćř wooradźęny. Něko řęče wjeřle wulke. Samožity Wřř
 Křuppel njewoźęńře, řchto bu řapoczał, řo by řwoju radoći řjaninje
 řudžom potařak. Wřchi bźęłćřowym narodźe wón řhudyčch bohacze
 woadbari a na řčęćřijnacch řwojeho řynka wón řřęłę, tyřanz a mjařo
 mjęř nimi daruwinje rođźęńćeć da. Mařy Wřřachal, tełe mjęno řęčeje
 hōłćřęz dořtak, řřhynje a mōźnje roćjeřeće, tať řo macřęne a nanome
 wōłćzo ř wutrobnyym řpobobanjom na njeho hładajće. Zako ćřah
 pčhřinidze, řbźęź dyrjęjeće řćhulu wopuřac, wuřnjęřche wón tam, řaź
 řo řhulřu. Wśchetoz wón męjeřęje dobre dary a řońny hčowu, teź
 wjoźęńře wućeř řruty prut, tať řo řo najźbōwiřchi hōłzy pschod nim
 řořachu a řebi njęřpęřłowne, pschęćřitwo njemu ho řpřęćieć. Wř jara
 derje byto, řhōđž by Wřř Křuppel je řwojeji řonu řwojeje řynka
 na pōbońne wacřnje woczałahnyľ. Łola temu tať njębe. Wōnaj
 njęmōđęřchtoť na marefo Wřřchala, kotrehož pschę njędu měřu řub-
 wacřchtoť, řle pohładacz a wostajřchtoť jemu pčhři wśchęcć přřřacch

K. A. Fiedloř.

potnu wolu. Tak pschindže, so mešeske hólčezje, hdyž je šchule domoj pschindže, hstowu potnu hupowščezje. Wón bédže prěni a posledni pšči wšchých swadach a bitwach wo wšy. Zadyu pšot njebédže jemu pšchwowšyoti, žane ptače hnyšjo, na najstrašnyšich mješce wšyže, pšchod nim wšele, wón dyrbejšče je wubéracj. Žana woda, jemu njebéd pšcheshuboka, wón dyrbejšče pšches niu léčž. Pola wšchých hupowdow wón do šachrow kólčezje a tam lute njewušč- nošče wuwjebje. Tola Rtr Küppel po temu hmejščeje a praji: „Wtobolšč dyrbi šo wuhalewomadž.“ A dokež nan njewuščješe a nachyžije rolyničž, hwojšeho hyna do wolejši wlašč, dyrbejšče na pošlešč Wob ham hólčezje, so njebý šo žyle sanjerobžil, do šuro- weje šchule pošlatačž.

Michał bédže nětko džebáčž lét stary. Bédže jašo fermuščja w Klilianstadenje. Na fermuščje bédže tež čyřboda žyganow do wšy pšičyžachnyka, kotřž na jened žyzy pšchede wšy hwojwu bubu natwaruščy hwoje strašnje křumščy wor ranja hačž do wječzora pokafowachu. Pacholajo a hołzy na šchrytu rejpowachu, pšches konje a wobruče stakachu abo bošy pšches wótre mješč bédachu. Wčhu tež žony a hołzy pšči nič, kotřž po šchěšč hřobadžaju, a tym, kotřž hěbi žadachu a plačadžaju, i ruki wšchěžadžaju a šcharty křabadžaju.

Zo bédže něchtu sa načescho Michała. Wón žyganam žyly dženi i šoka njebželčeje a nj-móželčeje ho na jich hračž a křumščtach doščž nahladáčž. Wón šo i nimi wšchelato nahadžowalčeje, pra- šelčeje šo jich jo tym a družim, dašče šo na šchryt šchěšč a ja ruzy džeržezž, špytalčeje tež potom na nim šleječž a šo njemalo wjehelečeje hdyž šo jemu tón abo tamny fušk radžž. Dwe žyganškej dželčži, hólž a hołza, wobej nimalo w tej hamej starobie laž wón, bédčejšo šo hórny i nim špšchěščelčej. Wonej jecho do léša šobu wšchđej, hdyž šo žyganjo w nozy hřowadžaju, šo bychu tani w hěže, i hačowšo a liščowšo natwarjenej, pšchepenzowali. Tam wšče prašalžeho wohnja wšojčeje fotol, w kotřžny šlara žyganata wšjo warjelčeje, šchžž bédžu dželčž moč dženi natrubnija a na- prošyče. Wototo fotla potom žyła banda leželčeje, šchžž jebželčeje a pješelčeje, tak wjele hačž móželčeje doščž. A Michał hěbi tež bjerjelčeje a jemu derje šchobželčeje. Zemu šo ničo rjeišče byčž nješdajčeje, hačž žyganšče žywjenje. Tak šo wón jedyn dženi po družim w léšu waleščeje, a tež žyganjo mječaju hwoje wjekele nad hólzom. Stara žyganška moč bédže jara pšchěščelawo napšchěžjo jemu, mjenowalčeje jecho hwojšeho šchuwščta a hěbšica aid. a pra- šelčeje šo drje jecho tež, hačž nima pokšćenije, i nimi šobu čšahnyčž a wušojny kelleč byčž.

Michał wotmolmo: „Za byčž rady šobu šchot, a walešče ži- wjenje šo mi špoboda. Me nan a moč byšchajš plalatoj a šo wšchđej, hdyž byčž wot njeju šchot a jemu wušchěščil.“ Žyganata pšchěščelawo woblisčo šelčžeje a rjesty: „Šchžž bja praji, šo dyrbiščž nana a moč wušpšchěščž, moš šchuwščto? W dyrbišč jenož čzaru pučža i namj čšahnyčž. Zebi bédže šo wěščje pola naš špobodáčž, pšchetož ty budželšč wulki křumščtar a wušchšny stakáč. Šo léto, hdyž budžšo jašo fermuščja, šo do wšy wóčžžim. Wj, kat budžetaj šo nan a moč wjehelečž, hdyž šmēja čše šoš, a hdyž móželšč pšchod nimi tajše rjane křumščy čžinič! — Šlaj jenož, moje jechnjatko! Wana jecho mojšto wěščželčeje, i tuteho čžerjeweššo šufna tebi kabat je špobščžami šelčžim a jón je šchotny šchobř- šami wušchđim, a šchłornje i najrjenšchje tože tež doštanjelšč. Zo budžše křašnoto! Š temu tebi pšchego wot najšpšchěšeho dan, šchžž mamy jelčž a wčž. Za tebi praji, mi čšymy w hřowadžje wjehele žywjenje wješčž a tebi budžše šo ščončžnje tak derje pola naš šubžž, šo na pošlešč žaneho žebženja ša nanom a macjerju wjozy njemėjelčž.“

Michałowe myšle bédžu tamny wječor laž wot šona wobbatje.

Wón njewjebželčeje, šchto dyrbejšče jałowčž. Šwědomnje drje jecho namořwjelčeje, wóštaj doma pšči nanje a macjeri! Me potom šošo šošowno žywjenje, kotřž bédže jemu žyganata jako břuchelčeje a wjehele šchwalica, pšchod jecho wáčžomaj šelčelčeje, domič ščončžnje šwědomnje womejšny. Wón i čžiča i toža štaže, jako šchřelčej špachšaj, šchepotajo šo wšobleka, šelčy i wšomno na dwór won a čžerjelčeje pšches šchrobu k šelčej do žyganšeho léšwa. Tu jecho i juštlanjom witočho, jako jim powjebajčeje, šo je šo rošbudžil, i nimi čšahnyčž. Potom budžšo šmoch žyžje bandy na wuščyl šmjetane, fotol na šje šwajšany, a hórny Michał i žyga- nami do nozy čšehniščje, daloko daloko wot narodnje wšy. W čšomnje, kotřž pšči břojšy naberžjedžu, pšches rěšu Najn jebžedžu. Potom bédželčeje dale bies janičža pšches pola, fušk, léšy. Našajtra wotno žyganjo nimo mēšla Wšchaffenburga čšehničju a pšchpoběžnu bédžu hory i čšomowymi buřowymi léšami doščžahnyli. Tu bu na hólce lešowej čšyžy šolšate, a Michał padže šmjerčž mučžny do šchubofeho španja.

W Klilianstadenje bēščajš starščej rano jaše pštywloj, šo je Michał w nozy i toža twočnyšč, tola hěbi pšči tym na ničšo šte njewjebželčat, doščž bédže Michał hřžom čšasto tajše njewušč- nošče šworat. Fotol pal šo jemu šynl ani pšchpoběžnu ani wječor njepolata a tež w nozy domoj njepšchindže, počšelčstaj hěbi wulke šarowice jecho dla čžinič. Macž dželčže jecho wo wšy pšytač. Wšči tym wona wot jeneho hólža šhoni, šo je Michał i žyganami šobu čšahnyčž čžyž a šo je tež jecho k temu wobručezž špytal. Žulanje šo powjelčej, jako šchřchadžu, šo je šo žyganšica banda na dobo w nozy wotšalica. Wužajo a pacholjo je wšy šo na šonje hřowadžju a do wšchých šchřwřch došow ša čšehnjē- žami jechadžu. Me niščže wot bandy žaneho ščeda njewidžadžu a njebžyščadžu, a načš Michał bē a wofša i nimi šhujeny. Do Küppelez tubla, hačž dotal tak ššowowneho, nětko žatofčženje a šruboda šačžeje. Wyrnjēž tež léto ša létom janišč, ruženje šchřelčej šo pšches to njepomjēšchđi, čžim šchewšo wmonaj buščaj, čžim šchubščo a čšezščo wmonaj wo šhujeneho šyna žaro-waščaj. (Wšchřchodnje dale.)

Wšchelake i bliska a i daloka.

— Pačžunje bédže šo i napšchěčžimnjeje štrony protešt pšchē- čžimo wólšje herbšleho šabřšłana šapokšit, je wólšy pruhowanšla komisšija protešt laščžšla. Duž by nadžšija byša, šo by nětko mēč byč me 8. wólšnym wotčrešju, hdyž njebý pšchego jašo njepšchēčž- ška štrona špytata jednotu mjes ewangellštimi a katholicštimi Šerbamti laščž.

— Kečžbžim! Wšči Grundmann i Halle, kotřž šo wobšej domjažho miššionška mjemje, dawna w meščto a na wšch pšches dat mjenowanšč miššionarow a miššionatš wot nješo hamešo wu- dale kopjeno „Domjaže miššionšwo“ roščšerčžto a pšči tym na njelatonšče wošnje pšenjelu ščebáč. Ani Grundmann, ani jecho pošlešny šu jako miššionarajo wušwęceni a ša žane miššionšte to- warštwu njelštušja. Grundmann dopolaláč njemžeje, je šajšim šhmlnym a žyřčšššim ššuffam šo šolšetta načšwje. Njehrom- baženje pšenjelu njefla do jecho a jecho pomoznikow moščijom. Wu- šchč jebateho ššuffowanja šša šo došny byčž, doščž je hěbi priedy njelamožšny Grundmann hřžom wobšchěžššitno šupil. Wšchđimolčž je hřžom pšchēčžimwo wone ššuffowanju šchřwřžica a Grundmann a nětkoš jecho šubžo budža mjes šchřšim pšchod šub šlojeni. Doščž šchřchđim, šo šu Grundmannowi šubžo tež to naščđi herbššič wšobadž hřobžil, šubžč Šerbow na jich jebate ššuffowanje lež- žšimnyč čžimni. Wšchēje mudrije tučž šubžo ššuffaju; woni šo teho minu, do šarow hčž, šo njebý jich čžimjenje wotšchje byla. Duž šladajčeje šo!

— W Bariju a wotolnočžje je wulke powobženje, doščž je rěša Šeina i břijohow šupka. Žwarjenja šu šo hřowabu šupke a tež čšlowjeltojo šu žywjenje šhobiti.

Sy-li epwał,
Pilinje džólat,
Strowja ée
Swójbnj statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spródeny
Napój mócny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spaš métny
Corstwoš da.

Njech ty spówał,
Swérnje džólat
Wšedne dny;
Džéń pak swjaty,
Duš daty,
Wotpođń ty.

Z njeboj mana,
Njech d' khmana
Žiwnoš je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pada,
Wokrěwš éel.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wubawa ho kóžu hobotu w Esmlerjez knihičiškčerńi w Budyhčinje a je tam ja šhtwórtletnu přehedlatu 40 np. dostać.

Njedžela Efomihl.

1. Kor. 13.

Čhemy-li šlowa tuteje epistole prawje srošymič, dha dyrčimy wjedžić, wo čim je šwjaty Pawoł předy řečal. Řečal pak je wo tych wšelakich a džiwnych hnadnych darach šwjateho Duča, tiž bědu přenjej ščepčezanškej zřetwi spožjene. Wón je korinthskich nopolinał, so bychu je njewujitnje njewujimali, ščtož ho bruhdy přičes nětotrych šta, tak so drje kóždy s wulkim džiwanjoni na nich hladaše, ničtož pak žaneho praweho wujitta wot nich njeměješe. Wón je tehdla w tym nastupanju jim wšelaku dobru radu dał a najpopleby w pošlenje ščtuczy přjedawšeho štana šwoje napominanje s tymi šlowami wobšantnył: „A ja čhu wam hšičeje krašnišči pučj pošalacj.“ Něk wón dale wuči, tajki tón krašnišči pučj je, mjenujzy pučj lubočeje, a počnjeje w žyle wošebnych šlowach špewacj wušoku čhwablu lubočeje.

Wón pak tak lubočj čhwali, so pošaluje:

1. so je bjes neje wišo kniežom, ščtož herwat móžemy, wěny abo čiminy;
2. so je wona šwjajł wšeho dokonjenja;
3. so wona traje hač do wšedje wěčnosćeje.

1. Pawoł praji: „Dby byd ja s čłowikimi a jandželskimi jalykami řečal a njemě lubočeje, dha byd był špucžazy wošas abo kšincžazy šwóncžst.“ Wón byd špominu na tón džiwny dar přenič ščepčezjanow, tiž ho wošebje w korinthskej wošadže w bogatej měrje pošalowalše, a

totremuz nowy testamentu to mjeno dawu „s jalykami řečecj.“ Zato s jospłami-řečenje šta ho na hinashe waldšnje, hač tamny snaty šwjatowny džiw w Jerusaleme. Řiz w řečach žuljch ludow, jato tam japoschotli, ale w žyle nomuch a kaž njebželich a jandželstich šlowach řečadju čji, košij tajki dar mějadu a přičes šwjateho Duča bědu šapšchinnjeni. Dotež pak jich řeče ničtož srošymič njemóželše, čhba čji, kotrymž běiche dar wužoženja daty, dha měješe ščepčezjanšta šromadžilna tež wot tajkich jandželstich řečow malo wujitta ja dušny; a wujitt ja duške je, ščtož prawa lubočj šta wšech wěžach pyta. Těho dla Pawoł praji, so tajki krošny dar bjes lubočeje je runy špucžazemu wošalej abo kšincžazemu šwóncžkej. A ščepčezjanžy předorjo, hačj runje Bóh tojti dar wjazzy njewudželuje, dyrba tola hšičeje nětko wopominčj, so wšch krašne a wušote a ščeznitwe předowanja, bjes wěrneje lubočeje te škrystušej a duškam pošucharjow džeržane, tež ničo lěpše njebu. A wšchitzy čji, tiž radji wjele řeča wo duchownych wěžach, a kotryčj wšchaf č tajkemu řečenzju wutrobnu lubočj njemučj, čji, njeh ho dopominja teho špucžazeho wošasa a kšincžazeho šwóncžsta.

„A hdy byd wěččezicj moł a wjedžil wšchitte patajštwu a wšchitto pošnacze a hdy byd měł wšchittu wěru, tak so byd hory přičestajł a njemě lubočeje, dha byd ničo njebyl.“ Dar wěččezjanja, tiž ho tež jara bysto namala w přenič wošabad japoschotšeho čjaša, běiche žyle hinaschi, džiti tamny dar s jalykami řečenzja, dotež, ščtož wěččezjomit řečelše, kóždy móželše srošymič.

Węszczęzenie wleśaſze niſz jenoſz pſchibowjedanie pſchichobnydy wężow, haćz runje bę teſz tónle dar ſtarim ſchęſzczjanom w bobatej męrie daty, ale tóſdže wułożenje Woſzeho ſłowu woſhebe i roſiwużčenju, i napominanju, i pokſibnjenju we węrie, kotreſz wo ſta pſchęw woſhebu nóz ſwajotake Duchu, huſto doleſz pſchęw bewał zple nje-wużčenjy a wo ſzanym predaſſim ſaſtojaſtwe njelejaſzdy ludſi. Węſze męrieche ſw. Pawoł teſz luteho dara wjaſz, bydſi wſchitſzy druſy, a tola wón praji, ſo, hdy by niſz jeno jón męł, ale k temu hiſchę wſchitko poſnacze a najſpłnſiſzcha wera, tajſu, kiſz by naj-wjeleche dſiwny činiła, žanęle luboſę pał nje-męł, by ničoſz njeboł. Šcho dſzemy my ſtabi a ſtubi lužo naiſchęho čſaſa prajęz porno tajkemu Pawołemu wuſnaczu? O węſe, najmóſniſzcha wera, najſtubiſche poſnacze, najbobatſche ſhonjenje w Woſzim ſłowu ničoſz njepomaha, ničoſz pſchęw Woſhom njeſtaci, žanej duſhi wuſtita nje-pſchijęche, ſkiba ſo je i tym prawa luboſę ſhenočęna, kiſz ſama tute dary wódnę čini ſa druhiſch.

„A hdy hdy ja wſchitke ſwoje luſka na žiwnoſę ſtubnydy wuſit a podab ſwoje čęto k paleniu a nje-męł luboſę, dha by mi to ničoſz wuſchęne njeboł.“ Wotajſim móſe jedyn naukaſniſche ſtuti činić, kotrumſz ſo tóſzby dſiwna, móſe wſchitko ſwoje ſaprećz, wſchitko woprowac, haj ſamo ſwoje čęto podabć k paleniu a tola hęs luboſę byę a to wſchitko jenoſz k temu činić, to by ſam pſchęw ſwoje ſtuti prawy abo pſchęd ludſimi čelčęny był. O tał ſkuboto hlabatej Woſej woći: do naiſchdy wutrowoto, tał jara wón wuſchite naiſche ſtuti po luboſę budſi! Njeje potajſim werna, ſchtoſz ſmy prajili, ſo je hęs luboſę kwičomne wſchitko, ſchtoſz hwał móžemy, wěmy abo činiimy?

2. Luboſę pał je teſz — a to je druſe, we čimſz jeje wu-ſka ſkwalba wobſteji — wjaſz wſchęho doſonjenja. Zuto mjeno njeſimy my jej bał, ale ſw. Pawoł ſam, kotreſz ſkoloſ. 3, 14 po wſchelaſim napominanju k dobremu praji: „Wuſchę wſchęho pał wobłęćeſz ho luboſę, kotreſz je wjaſk doſonjenja.“ Wón i tym męni, to wſchitke dobre počinił, kotreſz ſchęſzczjanej derje pſchijęje, ſo hjednocęne namaſaju tam, hdyſz je prawa luboſę. A to wón dženba w naiſchj epistolih hiſchęw drobniſch wuſladnu. Wón naſ wjebe ſo rjanęje ſahrowy, hdyſz w nalėtrim čſaſu jena kmetka po druſej rjanęje ſakčęwa a kraſnje jawonja. Haćz runje pał najja wſchelaſi napohlab a wſchelaſi barbu, dha tola wſchę wroćęja i ſe-neho korjenja, a tón korjen je luboſę.

Wjele woſhebnoloſow, mozow a ſtufkow praweje luboſę je nam jow potajanydy: kaſta je a kaſta njeje, ſchto čini a ſchto nječini, to wſcho naſ jow wući ſkajęmy jopohſtow. Wón pał wſchitko njejenuje, ſchtoſz w woſkapanju praweje luboſę bliſchja, ale jenoſz to, ſchtoſz bęche teſby ſkrotimſkim ſchęſzczjanam a ſchtoſz je hiſchęje nam jaſo ſtawam ſchęſzczjanſkiſch woſhadow woſhebe niſne.

„Luboſę je ſęčępna“, to je pręnje, a ſęčępnoſę je naiſchj luboſę tał doſto wuſna, haćz hiſchęje jandželam runi njeſimy a njeſ jandželami njebydſimy, ale wjele hęcha hiſchęje na ſebi mamy a wjele ſlaboſęje na ſwajich bratach a ſotrac wibſimy, kiſz ſu wotoko naſ. — „Luboſę je dobročjina.“ Dobročjinoſę je ſwon-towne ſjewjenje abo wotkapanje luboſę we woblićju, w rěči a ſtufu. — „Luboſę njeje jawitna“, wona raba popſchawata bratrej wſchitko dobre, ſchtoſz wot Woha ma, a ſo nade wſchitkim tym wjeleł, kaſz by ſama męła. — „Luboſę njeje ſamopajana, wona ho njeaduwana.“ Wobej ſwoje potajujetej na to wutrowotu po-niſnoſę ſchęſzczjanom, hęs kotreſz werna luboſę móžna njeje; pręniſcha ſtaji nam bóle jich poniſnoſę we ſłowach a myſlach pſchęw woći.

„Wona hroſnje nječini“, to je: wona we ſwonotownym ſa-dđerčenju hłada na to, ſchtoſz čęſne a pſęčjwne je, ſo by druſjemu w žanej wězy žanęho poſobčędenja njeadał. „Wona njeſyta to

ſwoje“, ale ſteji ſtajnje ſa tym, kał by druſim hęčjęć a pomhać, druhiſch wjeleleć, druſim wuſit pſchijęjeć moſta. „Wona ho njeba roſnėwac“, doleſz nje-možetaj hńew a luboſę hromadže byę; „wona teſz na ſte nje-męł“, hdy by wjele ſchidwy čępić dyrbjala, ale pſchęzo na dobre.

„Wona ho njebraduje na njeprawnoſęje, ale ho ſobu ſraduje na prawnoſę.“ Wona toja luboſę njeje, kiſz by ho nade wječęm wjelelika abo wſcho ſkwalita, ſchtoſz druſi ma abo čini, teſz jęho hędęć a njeprawdoſę; ale doleſz je ſama j prawdy, dha móſe hwoje ſpobobanje jenoſz męć nad tym, ſchtoſz je prawe pſchęw Woſhom. Wſchetoſz tajſu luboſę, kiſz wſchitko ſkwalit, teſz ſchtoſz ſkwalomne njeje, njeenuje Pawoł ſa ſchjnu luboſę, hdyſz na Rom-ſkiſch praji 12, 9: „Luboſę njeje ſaſchjna; hiſčęje ſte a dđerčęje ho k dobremu.

„Wona wſcho njeſę“, to je jow: wona wſcho pſchitęna, wona mjelęzi wo bratrowydy hęchach tał doſho, haćz ſwidęniemy wotpuſchęzi, a žana wjeleſcha ſchłoda i taiſeho mjelęčnja njejanjanje, a je ſamolija tał derje, haćz móſe a ma ſwoje wjehele nad tym, ſo by hęčimſu winu wjeleſchu nječiniła, ale mjelęčnu. „Wona wſcho weri“, mjenuizy wſchitko dobre wo bliſchjim. Šte myſlicę wo nim, wſchitko, ſchtoſz čini abo rěči, haćz najſhorę wułożęć, kaſz neſotry rad čini, to wona njejanje. Potajſim njeje tulo ſkwo prajene wo węrie do Woſzeho ſłowu, ale wo dowęrenju i bratram, pſchetoſz tajſu luboſę, kiſz by luteje luboſęje bla teſz w naukapanju Woſeje wernoloſęje wſcho weriła a teſz ſaſchjnu wuſchbu čępiła, to by niſitoma žanęho naſtorka njeadał, tajſu luboſę Woſe ſkwo njejanje, ale ju budſi a ſatama w tſch ſłowach, kotreſz ſmy pręby bliſchjeli: Wona ho wjebraduje na njeprawdoſęje, ale ho ſobu ſraduje na prawdoſę. „Wona ho wſchęho nađſija“, wona ženje njepraji: na tym je wſcho podaroma, tón ho ženje njeuwobročji, ale poružęje tóſdže Woſej hnadze a hmlnoſęzi a hama to hwoje čini i napominanju, i proſchjenjom, woſhebe i modljenjom k Wobu, ſo by hęčimſtej hiſchęje pomhane byto wot ſwjeręje. „Wona wſcho pſchęčępi.“ Wona rad čępi to ſchidwu, kotreſz druſy jej čjinja je ſkwoami a je ſtufami, wona teſz rad čępi wſchitku wuſchęnoſę, kotreſz dybi wuſtaje, hdyſz druſim bliſzi, a ničoſz ſteho njeje na ſwidęje, ſchtoſz by prawu luboſę wuſęć moſto, ſo by pſchękala luboſę byę. Napſchęczjimo temu pał teſz ničoſz dobre njeje, ſchtoſz njeby ho namaſala, hdyſz luboſę je. W jęnej ſahrowe teſjja naukubojniſhe rōze, wona je wěnz najrjanęchich ſchęčjjanſkich počjńom, haj wona je, kaſz prajamę, wjaſk wſchęho doſonjenja.

3. Nęł pał mamy hiſchęje wghlednju ſkwalbu luboſęje wob-hladac, kotreſz w tym wobſteji, ſo wona traje haćz do wěčjinoſęje.

„Luboſę“, tał praji Pawoł, „niſdy njeuwapanje, haćz runje wſchęčęenje ſahjnje a rěče pſchęſtanu a poſnacze ho ſhbi.“ Wo dſiwnydy duchomnydy darach bęche Pawoł hwoje ſhwalenje ſchę-ſzczjanſteje luboſęje ſapocęł: i nim ho k wobſtantjnjaju hiſchęje jankročj wobročji. Šchtoſz wón wo luboſęzi praji, ſo njeuwapanje, to ho wo najrjanęchjch a najtraſwſchjch darach njeba prajęć. Haćz runje ſu jara kraſne, dha ſu tola jenoſz njeſyła węz a kaſz dđer-čęze waſajnje porno temu doſonjenju, kotreſz ho ſjewi we wěčjnym žinjenju. Wſchetoſz wo węſchčenju wón praji: „Šchtoſz wěmy, je njezſęte, a jchtoſz węſchčjnjaje, je njezſęte; hdyſz pał to doſonjane pſchidęte, teſby ſmęje to njezſęte kōnz.“ A wo rěčęſz a jich kōnz: „Zato ja dđerčo bęch, dha rěčęſz jaſo dđerčo a bęch mudry jaſo dđerčo a męčach dđerčoſe pomphjenje; hdyſz ho pał muſ ſčjinić, wopuſchęčjaj do dđerčęze waſajnje.“ Wo poſnaczu pał wón taſte praji: „Wly hlabany nęł pſchę ſchępiel we potajnim ſłowje, teſby pał wot woblićja a woblićj. Nęł ja pōjanaj po kruſju; teſby pał budu dopōſnac, kaſz teſz ja dopōſnati ſym.“ Wſchaf teſz na ſchjnyſtrowej zſtowi wibſimy, ſo njeje pſchęzo te kraſne dſiwnę dary wobſchowata, kiſz bęchu jeſ w jejnym pręnim čſaſu jaſo w je-

ných džęczajnych lętach date; wjele bóle budže we węcźnoŃci wŃchitto pŃchekraŃnjene, Ńchtož w tutym žiwjenju Ńhaby japorčalk męjeŃke a Ń ŃrjeŃeloweho Duča bęŃke. Tat paŃ Ń luboŃču njeje: ta niŃby njewupanje a žaneho tónza nima, wona je Ńama Ń węcźnoŃce, haj Ń Wožeje wutrobny wjata a w tutym Ńhudyd žiwjenju do čłowięŃŃ wutrobow Ńchęžjiena, Ń by pľoby pľdinięŃka Ńa węcźnoŃč.

Hdžj je tat Pawoľ luboŃč porno duchownym darom wobhladať, dha ju něť napŃchęčŃwto Ńlaji wěre a nadžiji a rjetnje k wobŃantjenju: „Něť pať woŃtanje wěra, nadžija, luboŃč, te ŃŃi, ale luboŃč je najwjeŃŃa mjes nima.“ Něť pať, tat wón praji, doŃeľž je priedy wo węcźnoŃci rěčal, Ń by naŃ ŃaŃo na něčęžiči čęž čłowięŃŃho žiwjenja a ŃchęčęžianŃŃe žytwje pofalať. Hęcž runje te dżimne dary pŃchęzo w žytwi njewoŃtani, dha tola te ŃŃi wězy pŃchęzo dyrbja woŃtač, doŃeľž Ńu najwoŃbeńniŃke mozy a wopofala- nja ŃnutŃowneho duchowneho žiwjenja Ńchęčęžianow a we niŃy žyle ŃchęčęžianŃŃwo Ńamo wobŃeji. Wone Ńu — moŃt rjež — wěŃta trojiza hnadnyh mogow ģw. Duča we wutrobach Ńchęčęžianow a Ńnamjo ŃŃjeničęŃŃeho Woħa, do Ńotrehož wěra. W ģ r a ģo Ńepjera na to, Ńčtož je w jańdženym čęħu ģo k načęmu Ńoħu Ńlato, n a d ž i j a ģlada na to, Ńchtož ģo Ńtanje w pŃchęčodnym čęħu k doŃonjenju načęje ŃbóžnoŃce, l u b o Ń č ģ pať w něčęžičim čęħu Woħa a čłowjekow, njeħeħa a ģemju wobjima.

Čęħo dľa pať Pawoľ praji, Ńo je luboŃč najwjeŃŃa mjes nima? Njemohlo ģo jenemu Ńdacz, Ńo tuta čęčęč wěre ģlŃŃka, doŃeľž čłowjeka Ńbóžneho čżini, abo nadžiji, doŃeľž dže na kraŃnoŃč węcźneho žiwjenja? Dha wŃŃaľ Pawoľ luboŃci tu ģwalbu dawa, Ńo je wjeŃŃa, dżłł tamnej wobę. Njeje dha luboŃč wěry a nadžije pľób, a njeje pľób lępŃŃi, dżłł Ńčtom? WŃŃaľmy pať žyle pŃŃi Pawoľowych ģłowach. Wbón je prajiť: luboŃč niŃby njewupanje. Hóħđi ģo to teť prajiť wo wěre a nadžiji? D ně, pŃchętož wěra pŃchęŃtanje w tamnym žiwjenju, hdžj wobhladamy, Ńchtož ģmy jow wěriť; nadžija Ńmęje tónz, hdžj budžemy herbowač a wobħyjenju, čęħož ģmy ģo jow nadželi, luboŃč pať — jenož pŃchękraŃnjena a wučęžęena wot wŃŃeje ģeŃčęnje ģladowęe — traje do wŃŃeje węcźnoŃce. Tat w njeħeħach žana wěra, žana nadžija wozny njędubže, ale ģama luboŃč bjes pŃchęŃta. Duž je luboŃč teħo mjena ģbđna, Ńo je najwjeŃŃa mjes nima.

Ĥamjei.

ĤŃchęčęžianŃka luboŃč.

Mat. 5, 44—48.

Hóħđ: Čżini, Ĥnjeje, Ńo mnu tat, taž ģęŃeľ —.

D Wbóčę, pľomjo luboŃčę,
 Ty ģręjeľ ģłowŃŃe džęčji;
 Tu njeje žane wuwfačę,
 WŃŃem twoje ģbđno ģwęcęđi;
 DęŃęčđ dawoľŃ prawym, njęprawym,
 Čęzy miľy doŃrym, ģnadny Ńlym;
 Čęħť Ńaħęħija tu luboŃč?

Se tale luboŃč pŃŃŃlady mi,
 Dha Ńmęju kraħne Ńbože:
 Měr Ńbóžny čżuju we duŃŃi,
 Čo rěkam džęčjo Wože,
 Ĥiž pyta Wbđza podobnoŃč
 A žada w jeho ģnadže roŃč,
 Hdžj ŃħryŃta wolu čżini.

Kaž Woħa, tať teź bližęcheho
 Čħju na wutrobje noħęđ;
 Wbón džę je Wože podobnoŃč,
 Mám Ńa njeho teť proħęđ.

Čęħtož ģwojich bratrow lubo ma,
 Tón dopofaŃ Ń tym podawa,
 Čo ma teź luboŃč Ń Woħu.

Mój bližęŃi tóħdy čłowjek je,
 Ĥiž je we ģorju, nuŃy;
 Čtaw, narod, wěra njemľ mje
 A ģačę je ģnoty, žyľy;
 Ĥaj, je ģnadž ģamo njępŃchęčęľ,
 Tež teħo budž mi w duŃŃi žel,
 Hdžj wŃŃnoŃč jęħo jima.

Ĥiž Ĥija mje, čżu žobnowač
 A pŃchęčđ jim Woħu ģnadu,
 Tež Ń doŃrotu twę poħypač,
 Ĥiž ģbđu na mnje ģlady;
 Čęħtož Ńchtožđi mi, mje pŃchęčęħę,
 Ča teħo pať njęħ modlitwa
 Mġ Ń duŃŃe ģlupa k njęħu.

Tať njępŃchęčęłow lubowač
 Mje ŃħryŃta pŃŃŃlady wučęđ;
 Duž njęħ ģim ģħiđny wobowač
 Mje Woħi Duč ģam nučęđ.
 Ĥaj, luboŃč, pľomjo njeħęŃe,
 Njeħ twoje pruh ģręja mje,
 Čo byč byť džęčjo Wože!

K. A. Piodleť.

Ĥljes žyganami.

(Ĥotrčawanje.)

Tež Miħaľ dyrbjeŃke ģo bóřny ģwojich ģlupych, njewiđnych pryŃlow Ńač. Žato je ģwojeho wľuboteħo Ńparja na lęřnej luzzy wotučęđ, čżięŃŃe we ģwojim wobľčju ģpodžimne palenje a ģwječę- ģjenje. Žato čżyħęŃe je ģwojimaľ ruťomaj ģeħi do wozčow pŃŃimnyčę, wuħlady naŃrđžany, Ńo Ńlej ģo w nozy žyle Ńęmalitkoľ. Tež jęħo njęħęľŃu dważy, totuř džęħe ģo ŃermuŃęħe dľa Ńwobľeľať, bęħu jęħo wuŃľeľali a na njęħo Ńtare roŃtorħane lapy Ńwobľeľeli. Wbón bęŃke Ńe Ńrđželemi wŃchón ŃroŃŃimny, džęŃęħe k Ńtarej žyganzy, njędaloto njęħo na Ńemi ģędžajeľ, ŃŃęčęŃeŃke a torħačę ģeħi wloħy Ń ģłowy a žadačę ģeħi, Ńo byčju jęħo domoj k nanej a mačęrti dowjeľli.

„Č męrom, Ń męrom, mój ģynko“, praji Ńtara, „ty ģeħi lępŃŃeħo pŃŃaľ njęħy. Něťto ģy pola naŃ a dyrbŃŃŃ lufť Ń nami po ģwęcęze čħabačę. A Ńo teħe ničtož Ńemal njęħy a do čħaba domoj dowjeľli, Ńo pŃchę teľ wobarbŃŃi a Ńwobľeľali, Ńo by na- pľohlad męľ, kať my žyganjo. Něťto pať budž teť roŃomny, potom ŃmęjeľŃ ģo pola naŃ derę.“

Wobħemu hólęje ģu pŃŃi tęħle rěčadž pŃchęzo ŃrudniŃęho a ŃŃŃŃniŃŃho wofalo wutrobny. Něťto wón Ńpđna, Ńčto je Ńe ģwojeľ ģlupoŃču Ńworať. Wbón Ńe Ńtrčdom Ńe wŃŃęj mozu: „Ĥano! mačę!“ wolaŃę, Ńo pŃchę žyty lęž jęħo ģlččity hłbň ŃlncęŃęħę, čęřęŃęħę po ľęħu wofalo a čřęħny ģo potom Ńaħo pŃchęd žyganu na Ńemju a ju ľęčjo pľoŃęŃęħę, Ńo by jęħo tola Ńaħo domoj puŃchęžika, Ńo nočje ģwocę po kraju čħabačę.

Čtara ģemu doħto žaneħo wotmoľwojenja njęba, ale mjelčęžy na njęħo je ģwojimaľ wótrymaľ wozomaj ģlabačęħę. Ĥotom wona praji: „Mój ģynko, domoj teħe wozny dowjeľęđ njemóžęmy. Ty dyrbŃŃŃ tať doħto pola naŃ woŃtačę, donž Ńlaj twojej Ńtarčęj Ńľudženaj a teħe nam Ńa wŃħoľi pľenjes wuwŃpitaľ. Ĥola mje ģmęčŃ Ńorčęčę, a žaľoŃęčęčę, tať wjele ģačę ģęŃęľę, ale ģeť jenož ģo Ń tym pŃchęd naŃŃimi mužem na teħju. Čo ģu ģworoť

Khablojo a bychu tebi lohfo stychanje po domijnaje i schudom faczeriti."

Wjechor teho hameho dnja bēšče hīščeje bōrje, jako žony, džeči a mužojo njeriagy do lēhwa pidičezjednu. Wioni bēču w hōrīhich wbach jara malo naprowječ a hīščeje wjele njenje kradnyč mošli. Duž bu jedyn jēš, kotrehož bē zyganiči hōlčezj šbožownije w lēhu popadnyč, na drjewjanym rozstaku woščje wochnja pječenaja a i wječšim hōdom šprozerant. Nrašč Wīchāł ho i gra-wowanjom wot tuteho wošboda wotwobroči. Dolež pał ho ničto w on jeho nještaračije, dyrbješčje hēdbny lēhnyč hīčj. Na drubi džeč ho zyganiča banda dale na pučj poda, a woboi hōlčezj hēdbny ja nimi. Woda lēhnyč rēčtož wēščje jeho jeniczje wofschewjenije. Wschpobōdnju bu jašo fastate a jedyn jelač špječenaj dočji wotpočjint. Potom bu mjes dwimaj schtomomaj štricyf sečehjenju, a nētko ho ja Wīchāka, kotryž doma dobre dny Inječj njeomōčje, kuroma wučža sapočja. Wōn dyrbješčje wutnyčj po štricyf kōbōžič a pīchēs njoš klatočj, na štowje štečj, pīchēs hłowu ho mjezacj ab. Štrajta je wēščemi tpmic wēžami bē nima, nētko ho khtunozčj sapočja. A khtunozčj bēšče žadnawa. Šchud jemu pīchj šōždym wopaczynju stupjenju pīchēs štricyf abo do nohow praftny, a wuščemēšchje bēšče wotmō-wjenje na jeho prōštwy a hysly. Na podobne wučženje jedyn džeč ja druhim faidže. Toła Wīchālowa mōz a lohofozčj daščej jemu wučžu bōrj pīchewinyčj a schud tež po mōžnozčji wutnjenje špomoža. Zočo zyganio i lēhnyč horow do wēhow a mēštwu baješčeho kraja cšahnyču, bēšče Wīchāł hīžom knubjenu cšewjenu hntuju, je šwōnczjami a je škotyni šchnōftami wobchjtu, doštal, mōžješčje hīžom po štricyfu rejawočj a rohymješčje tež wīchelate druhe hūmīščty.

Toła stылk w jeho wutrobje nje wotbērašče, ale wjele bōle rozeščje. Hōlčezj špōšna, do šajeho nješbōja bē ho je hantymy njeršjomom a se hantynj winu podā. Nētko woščje napominanja jeho štaričeho a jeho wučerija, kotrymž bēšče ho pryčej hīmal, pīščeh jechu šwōdomenje stupiču. Wōn hēbi rosmōhly, šchōž bē doma a fālechimaja a bibljje wutnyč. Čšim džiwiščj bēšče wopānsti lub, kotryž jeho hōbu wlečješčje, džeč wote dnja žwy, čšim khtunīščj a wostlajniščj bu našč Wīchāł a hēbi kručje pīščebewja, ho potēpješčje. Šdōž pīchēs nēštaju wēšč abo mēšo pīchidžje a džečj i knibemi do šchule khtuatačj wīdžeščje, potom jemu je žēdženjom hysly do woczōw stupiču. Šōždu wōčjīščezana papjerku, kotruzj pīchj pučjw namafa, wōn šbēžje, ju čšitāščje a hēbi ju wyhōfo wāščje. A hōdž šmōny te mīchj imonijaču, wōn štrōdžu pīlafāščje, ho njeomōž do Wōžeho doma hīčj, a pīroščješčje čšim bōle wo ščepelīwoščj a mōz a wo domojwōt k lubowanjaj štaričimaj. Na cšehjenje hēbi njeomōžješčje myšlicj, dōlež jeho zyganio žadnu wološm k hameho a nje wotbēžōwaneho njerštojāču. Čal wōn i mēšom hōbu cšahnyščje, hīdž je jeho wjēbješču, tał wōn i wōčja woščj čšimješčje, šdōž jemu šaladju. Wōn na štricyfu rejawāščje, wōn pīroščješčje, wōn mōžješčje wēščjčje, wōn pomahječj w lēpach džiwinu hōičj a jej wēta wlaž. Šenož jene wōn nječšimješčje, nječšimaj woščho hroženja a pušow, i kotrymž čšyču jeho f padučnyču wuhowāčj, wōn ničdy na ničdy nje kradnyščje.

Nrašnu zyganiča banda do Čezčj pučžowāščje. Tu ho ja wōboheho hōlžo nowa šchula sapočja. Zyganio kelleštwō na bol čšimnyščj ho i pīstājom, i pīstanjom fotorow a i fonjazym wifowanjom žywaču. Wīchāł dyrbješčje hyslowāčj, na tošole hīwībacj a konje wuwczōwanj. Puštj a šwary tež tu rēščho nje pawāčje, hačj šedhom, hōdž čšyču jeho kelleštwō natowčjčje. Toła tež tele hūmīščty hūču šapčimjajene a i špotojnoščj wu-wjēdžene. Čal bēču pomačj pīchj woločōžabanju po Čezčach a

Wuherskej lēta ja lētami šajšče, a hōlčezj bēšče jalo mladženy wotrosti. Po wučajuju, rēči a žiwienju bē Wīchāł wšchego bōle žygān, jenōž po hīwīčj modlīwāč a po wērje wtač wōn dobrj kschelčan. Čšička khtunozčj štajnje na jeho wobličžu težješčje. Wōn njeomōžješčje domowinu a wōžny dom šabōčj a wjēdbnije Wōba pīroščezādīj. Zočo bēšče nētko wotrosti, pročajuju jemu, ho mōže hīwaju štrōmu hīčj. Wōn ho pał wot ničj nježēli, dōlež ho nadžješčje, šo hnož tola i nimi ras hīwaju domuju naberidže. Na to bēču woščje jeho myškje a wotpohladu štōzene. Wjēnjelj, kotrež hēbi wōn šajšlūčješčje, nje hmedžješčje wōn wobškowāčj, duž je wōn škradzju na jenym tejnym mēščje w lēhu šabryeba, šo by we hīwimj cšaju po nje pīchīšot a ho i jich pomozu i štaričimaj wōčjizl.

(Wschichobnje škončjenje.)

W czemnymy dujjach.

Sboža pšče wjele čši njemozje tyčj, We hamym hōlōžu šroti počšina šknōnyčj; Deščehōjte cšahy tež šmēta čhe mēčj, Ma-li ho rošwicz a luboŋnje kčēžje.

Šhōwa-li radōščje hōlōžu ho čši, Šacžēmnia njejo ho i mēščjelemi -- Ščezepłwije nješ hīwje pīrshawanje, Wīty Wōh škončanje šaj wōbšōžj čše!

F.

Wschelake f bliska a f daloka.

— Tež pšenja komora šajšcho hējma je ho pīščezjwō 15 hōhām ja šēdženije hīwēdžena šchōd kralow wuprajta. Čšim bōle pīščezelaje je šo našča wjychōnoščj wīdī tym štejo woštwawa, šo hīwēdžerō 3 kralow woštānje. Wjēchōž wōna derje mē, hōdž wōna juntrōčj ruhu poda i šēdženiju jeneho kschelčejānleščjo hīwēdžena, potom hīwōbōdomnyčīni f druhini pīščezemi pīchidū, n. pīchj, pošutny džeč, reformazijci hīwēdžer šēdženj.

— Dolež w Pruskej wučerjo pobrachowāču, wjychōnoščj pīščeh lētami warjābne pšchihōtowanānje ja seminar tež w Schlejšyfej šarjadawo, šo by ho pīščje nju wotpomhāfo. Wēktore pšchihōtowanānje (pīparāndy) hu ho hīžom šajšo šēdženj. Wot ničj wōščtejtje hīščje ewāngelsta pšchihōtowanānje we Wōjereczach a Pīrus-njad. Dolež je ho wotpomhad, kotrež tele pšchihōtowanānje mēčaju, dozpīl a je nuhy powīschjftowanje wotpomhāne, ho wōne šajšo šēdženj. Wēšha ma ho pšchihōtowanānje we Wōjereczach, pōđta katpōłskej w Wāmslawoje a Štrigānje šēdženj. Čam ho jutaj 1910 nowi wučžōmży wjazny nje pšchjīmajaju. Wōhješčje rjadowanje pał ho te kōnzej wjēdu. Zo trāje we Wōjereczach hačj do lēta 1912. Zo je wulgy wōhžarowāčj, šo ho pšchihōtowanānje we Wōjereczach šajšo šēdženje, hōdž hu herhīž štaričj hīwīčj hīnōw pōkłačj mošli. Še wīschāł pīščes to nobđjā, šo do herhīščje Pruskeje Lužjzj šajšo nēkōtj herhīž wučerjo pšchidū, ale pīchēs šēdženje teje pšchihōtowanānje je ho tale nobđjā jenōž na hūmītu došjelmita.

„Wombaj Wōy“ njeje jenōž pōla snjeow duchownych, ale tež we wschēch pšchē-dawarńjach „Serb. Rowin“ na wšach a w Budyšchinje dostać. Na šchtwōrēč lēta plačj wōn 40 nř., jenotłłwe cžibřta ho ša 4 nř. pšchedawaju.

Sy-li spēwat,
Pilnje dželat,
Strowja će
Swójony statok
A iwóy swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoý móeny
Lubosć ma;
Boh pak swérny
Prěz spař mérný
Čarstwo da.

Njech ty spěwał,
Swérnje dželat
Wádnje dny;
Džeń pak swjaty,
Dni daty,
Wotpoć ty.

Z njobjes man,
Njech či khmana
Žiwnoć je;
Žywa woda,
Klě Bóh pada,
Wokřew ćo!

F.

Šsersbke njedzelske lopjeno.

Wubawa šo łóžbu šobotu w Čsmolerzj knihičičšćejni w Wubysčijnje a je tam ja šchwórtletnu pschodplatu 40 np. dostać.

Njedzela Inwokavit.

2. Kor. 6, 1—10.

Do šwjateho póštneho čjaha šmy šašo šastupili. Naškej woczji štej wobroczenej do Golgatha še šwjotim škřizom. W tutych čjichich njedzelač šwjoteho Šbóžnita na jeho bolostnym a šmyjertnym puczu pschewodžamy. Žyłe čšetpjenje škřystuškowe je ša naš wulla hnađa. Bohužel šo takšama ša jich wjele podarmo předuje, dolež ju pak w njewěrje wot šo potašuju, pak šo jeje pšades nješkwojate žiwjenje nješbóžny čjinja. Tehodla naš šwjaty japoščotł napomina, šo bychym hnađu Božu podarmo njebrałi. Duž dha

„Hladajće šo, šo byšćeže hnađu Božu podarmo njebrałi!

1. Wužiwajće čjaj hnađu,
2. šhodže we šwětle hnađu,
3. čšetpće w mozy hnađu!

1. „Ja šmy čje w špobobnym čjahu wuštyščaj a šmy čji w tym dnu teho šboja pomah“, to š profety Žesajša wšate šlowo drje napriždzy Wěšičajej placži, kotrechž wuštyščajimějšništ mołbitnu je Wóh tón šnješ wuštyščaj a kotremuz je w čježlič hodžinach wušotowanja šboja pomah. Ale we nim a pšades njeho je šo tón š nim šo šapočazy čjaj tež ša naš „špobobny“ čjaj šejnja, dolež nam šwjotim hnađu potšćaja, a „džeń teho šboja“, dolež dže nam wot polšćaja hřeča pomajć. To drje je dothi džeń, dolež troje wot šjewjenja škřystuškoweho

hacž š pošlednjemu šudej, tola pak jenož „džeń“ porno „tyžak šer“ wěčnošće. Tuton džeń šboja dyrčimy wužiwajć š leščemu šwjotich duščow, přjedy hacž nóz pšichindže, šdžež ničto njebudže moz dželajć. A dolež je ša šentliněho čłowjeta šmyjertny džeń runje tak wožny, tož ša žyłe čłowještwo tónž šwěta, dha ma łóžbu čłowjel čjaj šwjoteho šemšćeho žiwjenja ša wěčnošć naložowajć.

Wobšeže pak je šwjaty poštny čjaj ša naš čjaj hnađu; pschetož w tutym čjahu nam šbože w škřystušku najmozniško pschod woczji šupa a my dyrčjeli, jeho čšetpjenje rezpominajo, šamych šo a šwět šavřez a tak š nim čšetpice. Pschetož šchtož we šwjotim žiwjenju poštny čjaj nješkwojaci, tón š čjajka š žanemu wješkewemu jutrownemu šwjedženjej we wěčnošći dođdže.

2. Šduž je w škřystušku šlónžo hnađu šelšadžalo, dha šo tež jeho wěrjazym pšičšćej, w šwětle hnađu šhodžić. Š temu šlušćaj, šo niškže nikomu žaneho pošhřščowanja njedawamy. Šchtož w džeščju šwěta njenašpada a njepošhřščaj, šušt, namala-li šo pola wobožneho ščšesčšijana abo pola předarja Božeho šlowa, najwještšje pošhřščenje dawa. Šak šušt šo tehodla žyłe ščšesčšanjno hani, dolež jeho šastupjerjo tak njelšhóžaj, tož šo šlušćaj. Duž dha šhodžim w šwětle hnađu a wopotašujmy šo we wšćech wěžach jato škužomnižy Boži. Tón šnješ nam „wščednje ščšeb hnađu“ dawa; dha škužimy jemu ša to. Žuta Boža šlužba ma šo pšichd njepšedčšeljšim šwětom wopolašajć we wulkej ščšetpniwošćej, w žakojšćach, w nuščach, w štyłnošćach, w puščach, šastwach,

Svätých pučowanje w póstinym časju.

(Kwant.)

w směštach, w prózach, wachowanju, w posćenju, wšched wofabu pač w čistofězi, wědomnosći, we lahodnosći, w dobročiwosći, w swjatym Duchu, w prawej lubosći, we flowje wernosće. Ščitóž tač hwojemu Wofu hřuži, tón drie ho hwojetej njeľubi. Ale šhto to wadži?

Hłaj, wóni su hwonka te šazpjene džězi,

Tón hwět jich sa hrošnosć a sa ničjo ma.

Hłaj! hnutakoh jich lubořna rjanosć ho hwojězi,

Tež Wofu a čłowjekom wonjenje da.

3. Szamyl pěbi hnady Božeje wěšći, dha tež stónčnje w mozy hnady wšcho pšchedzřipimy. Wšches počezěšowanje, kotrež kaž wachor tež najwjetšich duchow mjes hwěrnymi džěčimi smjeta, ho hšesčjan, kiz je w stawje hnady, šaflepiz njedawa; pšches hanibu, wot nješpšesčeliskeho swěta načinjenu, ho wot praweho pučja wotrašćež njedawa; pšches ste rěče, i forumiz ho pšchřibodža, ho mylicž, pšches dobre rěče, kotrež ho husto došez jenož lišćezawe, ho do španja tolebač njedawa; budže-li saw jebnik mjenowany, dha ma dobre hwojědomyje, šo čže prawidu a šo šhodzi w prawdže; hdyž je šazpjennom praža, šo hřuřcha č njeřnajo mnum, hřadnum a njenahladnum ludžom, dha ho i tym trořtuje, šo w wšchač šnajomny pola Woha a pola wšchitich pobožnych a rjeňje i Šiobom: mój hwětč je w njeubědžach, a kiz mje inaje, šo we wyřokofosći; dyrbili kaž mřezaju byč, kotremuž by hwět radicho dženska hacž jurije tónž čini, dha wšchač ma lořcht a mój, žiwu byč; runjež je jačo wot Woha ibity a šchwitanu, na kotrumž wotpočujuje po šdazju Bože njeřpodobanje, dha wšchač to šrowidatnje šnješe, dokež wě, šo Woha hnada jeho njeľabije; runjež šu jeho wobřejnosće tajše, šo by šrudny byč dyrbjal, dha wšchač to wšchitko pšchewinje pšches wjebeľosć w tym šnjeju; runjež je šhudy na jenskich hřubach, kaž hwojězi japořchtoljo, dha wšchač ma wobčezěnosćow šudobu tač malo ředžu, šo šadomni na nje, a jenož na to myřli, tač mohł hwojěti hwočulowjetow pšches hwoje i Wozjeje hnady jemu špoczěne krařne duchowne dary wobohacizć; a hdy by pšched hwětom jač tajti byl, kiz ničjo nima, šhtož je wobčezěbowanja hōbne, dha wšchač je teje wjebeľeje nadžije, šo w šhrytuřbu wšchitko ma, šhtož i jeho wěčnej šdōžnosći dořaha. Za wěřtosč hnady wěřjazeho hšesčjana we wšchelatowych a najčezěšchich wobřejnosćach řěha a jemu pšches nje pšchepomha.

Wšmi hwoj šchiz tež tač na ho, luby hšesčjano! Mječiti kaž džězi tuteho swěta, kiz pytaju čěhřnosćam hwojeho žiwjenja pšches to wuněž, šo ho do řěti hwětneho lořcha ponorja abo šamo rulu na ho štoža, šo bychu i jenyum wofomifom čěžku čěžu wot ho čibnyli, ale budž špokojom tež w najčezěšchich hōždinach hwojeho žiwjenja, hdyž šu pěbi jeno teho wěřti, šo šy pola Woha w hnadžě!

Wšchězěř wšcho, pšchězěř wšcho,
Zion, pšchězěř wšcho, šhtož da
Šrudnosć, řyřnosć, hařbu, hmedži;
Wytaj trónu žiwjenja,
Wofřai hwěrne, čzujěch hřědi,
Zion, a wšcho hřěčne hřubjenřwo,

Wšchězěř wšcho!

Wōh luby šnješ pač rořhwěz woblicžo hwojěje hnady prawje řařnje nad nami, šo bychym čas hwojeho domach-pytanja řpofřali a wuřiwali, šo bychym w hwěte a w mozy jeho hnady hwoje žiwjenje wjedli a stōčnje to pořhōňowanje herbowali, ke kotremuž řmy powołani. Šamjeň.

R.

Wěť w póstinym časju šnješowi
Šso na puč dazja w lubosći,
A Šbōžnikje na Wōlgatha
Nad hwoje řpěwy hřošćuja.

Wot ranja kaž tež i wječjora,
Š polnozy a tež i polodnja
Wěť wutrobny wšch wěřjaje
Šsu šnjeja čěřčizě hotowe.

Na Wōlgatha hřiz pučnik je;
Tōn na jehny nař potaže,
Kiz je šo ša nař pobato
A je hwojěče nař wumohło.

To i wallej mozu wabi wšchěch,
Křaj hřifřich, tač tež lořcht;
Šso ničto njeda wōdžřezčez,
Čže řěbdu i hřizjezi pšchřibadžezč.

U pšchřidže macž a hwočjato:
„Wch, lube džěčo, řpěhuj ho!
Wōi i hřizjowanom“ pōadžemoj,
Šo jeho martu čěřčizimo.“

Tam wohľadash tež šchěžiwza,
Kiz řbože pořže namafja,
Wšim hōle wěť pač hnuje joř,
Šo poluczj pod hřizjom šo.

Tež mřobženi tamle řobu dže,
Kiz hwoju duřdu hřabat je;
Šwēt wjeřamohč jom“ partu wřacz,
Duz dže tež rad pod hřizjom řacž.

Muž, žona, čěřčōdka domjaga,
Hłaj, wšchizny, kiz Wōh ľabuja,
Wěť pučjaja na Wōlgatha,
Tež druhy i nimi pšchřuplaja.

A nětorty tež řobu dže,
Kiz druřich řhōž wōdšesčje;
Šso wěčra hřiščje wotřřili.
Džens mječjo řaba i tamnyni.

Wěť w póstinym časju šnješowi
Šso na puč dazja w lubosći,
A Šbōžnikje na Wōlgatha
Nad řpěwaju: Šalleluja!

Surij Wřōř.

Pōřne řředowanje.

„Wō, nō, tač řwatožy, Wřěčřizyna?“ ho hōřaty wřowac i mřia burowtu, na drěly duzy, woprašča. „Šdžeha čžečje?“
„Křemřhi,“ burowka wotmōlwi.
„Ščto? Wřěčřizny džě?“ wřowac potkaczěšče.
„Wō,“ žona šnapšchěžimi; „njewěšče to? W póstinym časju ho řěbdu řřjebu ľobřa na wřy pōřne řředowanje džěři.“
„Čač to wěm? wřowac pomřhři. Ša tōn čas řjepomnija, šo hřym w žanej řřěhri pobř. Wōn řtejo wřofa a do řemje řhaba-řče. Žehō duř wřōčjo řřawny, tač dalofo, kaž by to do žyle

drugého kraja bylo. Tam wón hiščeje za škulstkej lamyj hudašče a něšto wo knjezewnyj četyrenju hiščeješe. Tam pačeješe hodym ležacy a tam wón pšči wobnowjenju kščežeńšeho křtuba pšchod Wožim woltarjom steješe.

Melajta štyhnowež ho we hlabiny jeho wutroby hiščeje. Se štyhnyjenom wón dale kročješe. Wurowa běšče jemu hižom daloto do přebta; jejny pšačyž ho we wěšje smašowaješe. Wona do zyrhoje dže, woltaraj pomylši, a ja čyžu do forczmy, jo buch tam jenu kyp wobšamnyl. Mj je, kaž dyrbať sa tej žonu hič. Zesuhowe četyrenje a wumrječeje je tola to najwšyščeje, šchož ho sa naš člowjetow šta. Šdyž temu tat je, dža je to njewošči-jomne, tat moža štatyžazy nimo tuteho najwšyščejeho hič, kaž by to ničjo njebyto. Něšto njedžatomniho džišli člowišta wutroba njeda ho myšlicž. To tež na moju wutrobu poťnje trečdi. Wurowa ho wosladny. To běšče, kaž by ho prašchala: Wodžeseč ty tež křowom wo Zesuhowom četyrenju hiščeješ? Čaj, to dyrbi tat byč. Sa budu šebi měšto w tej malej žyrtwi pštacž a nutnje pšchopštacžacž.

F.

Puščež ho dele.

Włomjenja jašnje f domu šapacy. Mj jón čyšeje wosštejachmy — pšchetož wuškowacž ničjo wjazy njebě, to widžachmy — a w tymle wolomiku wotmě ho wotryžazy wušup pšchod našchimaj wozjomaj, abo wjele bóle pšchod našchimaj wušpomaj, pšchetož nób běšče jara čžemna a tam do ržka, hžčež tón njelšowajy nan we šmyjetnym štyfku pod wotnom steješe, włomjenja hiščeje nje-šwěčjadu, runjež ho hižom tošty šab f wotnom walešeje. Pšchi wolažy „woshe!“ běšče ho woshebžet domu je žonu a dwěmaj najmłobšchimaj dželčjomaj jeno wuškowacž wobš. Žeho najšta ričdi hžčež w družim džělu domu špaješe. Tam ho nar-wročši, tat ruče hačž bě šwěšib do wěštošwe pščinješ. Ale šhešd hižom w ptomjenjach steješe. A natsobnyčy žaneye možnoty njebě. Duž jeni ho šorka pšchi wotworenjem wosnje tón hžčež a wotajče hřebšom do čymoweje nozy won: „nano, nano!“ We wolomiku tón pod wotnom steješe. „Štočž won, moje džěčo!“ wón jemu pščinowat, „puščež ho šyroble dele! Sa tu štej a čže popadnu.“

Hžčež na wotnowu beštu jašje, jeho rula šchjž wolna ša- pšchija a wón na šymš wan štupi. Ale něšto jeho šyrobločž wopuščeš. „Nano, ja ho šuju“, wón ptačžy wotajče, „ja čže widžčž njemožu.“

Mj jemu wšchjžy pšchivoláčym. Šejady njeho hižom wlo- mjenja šapacy a wotnowy šchjž šapšchjawšchi jemu ruzy wopuščim. Nan hiščeje ras pročeješe: „Njeboj ho, ja džě šym tu — puščež ho dele, moje džěčo!“ Duž ho hžčež wotnoweho šchjža puščeš a w bližšchi wotomik wón we rukomaj šwojeho nana ležeše.

Puščež ho! puščež ho, luša dušča, hdyž włomjenja šorja nad tobni hromadu bija. Twój Wžčež pšchezo hotowy štej. Wón wotwečž ruzy ja tobni wušpšchjetowa. Puščež ho do njeju!

F.

Włudžiza abo komet.

Wěša widžimy na njebju wšwěd f prutom abo komet. Najšči wžožo ju ho ja šnamjo někašeho njelšboža a ja napominanje f potuče měli. W našchjž žyrtwinych křihach namašaju ho w tym nastupanju tele wosječeje.

W lěče 1618 je ho wulki komet šewit, kotryž je polašowal na tu ščlowožy šfščežakřetnu němštu wójnu.

W hobotwam tyždenju lěta 1678 je ho šfšachne wohnjowe

inamjo na njebju potašalo, na čžož pšchjždže mika šyma, mokre našeto a jara huche lěčo, hžčež nimale pječž měšazow njeje deščeža padalo. W tym šamym lěče je tež jara hucha našyma byla, jo ludžo njebju čyžli byč. Kotryž pať šu ho Wozhu doměřili a šu šwoje šymjo do hucheho pšča wušypwal, šu njenabžjžy rjane žně měli; pšchetož Wžh je wšchewomžny.

W lěče 1680 kónž novembra hačž do šfšedž dezembra je ho nowy komet šewit, kotryž bě žrudny a blědže barby. Pošledni ras šu wón widžany 26. januara 1681. To je naturle šnamjo. We kačanškej rěči šu k temu pšchjštajene te šlowa: D wuju ludžo maleje wěry! Čžjžčež doštojne ploby potuty a wěčeje ewangelij! Š.

Mjes žuganami.

(Štōncženje.)

Šašo bečju nětotre lěta jašče. Mišchal bežčeje pōbba wohnja a hlabache f pomrōčženym wotom pať do prašchjžy włomjenjom, pať wosbēhnje šwojeje wocži šfšachōčjwje f wotworen- njym durjam žuganščeje hěty. Tam nurška ležeše na šorku šlowy stara žuganšta macž. Wona bě drje na šwo lět stara, tola něšto bešče f šwojemu kōnzej bōšča, wona dyrbeješe wumrječž. Wšchjžy wot žuganščeje bandy bečju ju wopušchjšili, dofež žim wona jenož wosbēžnoweče čžjwješe a jim ničjo wjazy pombačž njemōžeješe. Woni wšchal šchwtōru taknu a jejne šlubjenje njemajachu. Duž bečju šoran wody f čžjwnemu šěhu šfšajili a potom je šelenjom a je šmōčhom dale čžahnyli. Ženož Mišchal bešče pšchi nej wotšat. Wón bešče šoran žonu, kotraž bešče jemu pšchego tat wjele hačž bě mošta, ludbočž wopolašata, f jēdžu a pičžom wotšarlat a hēdžeješe něšto pšchi jejnym lěhwje, šo by ju hačž do šmyerče wotšladat. Štara ho je štonanjom wot šorka šfšče a džejše je ščadym hōškom: „Ty šy duščym, Mišchale, ty šy wjele lēpšaji hačž wšchjžy, kotryž mi macēž wēlaču. Ty mi njebju hōbu trabacž a wšchwočž četyrenje dal, kaž čži druju. To f teho pšchjždže, šo ty Wozha šfšchēčjžanow lubuješ a šo f njemu mōšlivič, kaž šym čžaito wōžšata. Žutōn je jara wukšomžny Wžh a čžini šobrotu tym, kotryž jeho lubuja. Mēž džat ja twoju lubočež.“ „Macši“, rješy Mišchal f štarej, „je-li ho čžecze mi ludbočž wopolašacž, dža pračež mi, džže mōžu nana a macž namašacž. Woja wutroba po domjnje požubuje, ja čžu šfšchjžimaj wšcho šte wotšpōwēčž, prjeđy hačž wumrjeja.“

Štara ho šhwilu je šobu roškwowješe a praji potom: „Sa šym pšchjžahala, šo tebe nočžu domoj puščeješ a šo tebi tež pučž njepoštajam. Ale něšto čžu šwoju pšchjžabny škamacž a tebi wšcho pšchēradžjč, dofež šy mje lubowal. Šdyž šym mōrtwa, dži f rēzy a bež po jejnym brjoš tat došho, hačž šfšchorfe měšto Wšm dōndžejš. Šbot Wšina dale hačž do Wajeršerje pšchi rēzy džejš, hžčež wona počžina wušta byč. Šotom šo wot njeje f wječžorej wobwočjšič, donjž f rēzy pšchjždžejš, kotraž ho Wšajn njenuje. Wo brjoš tuteje wody šhwataj hačž do mēšta Šanawa, a tam šo praščeš, džže twoja wješ leži. Wšēčy ty, kať wona rēta?“

„Štlanšādten“, bešče mēdōženzowe špēščne wotmōwjenje.

„Pravje, tat wona rēta“, praji žuganšta je ščadym hōškom, a něšto boženje, mju lubuško!“ Wocži šfšareje ho šandželjčšili, pošledni ras šabychjžy wšdži, šo wona wušpšchjetje a bě mōrtwa. Mišchal jej w nozy row wury a ju do njeho položl, potom šo wón do šěpa pōba a wšyřjeja pjenješ, kotrež bě prjeđy hromadžowal a tam šfšowal. Šato ranje šawitwa, šejšeje wón hižom pšchi Dunawje, kotraž dyrbeješe jemu pučž do balošeje domjny potašacž. Něšto wón škwatnje a wješe pšchi rēzy beščeje, njbže jo došho šomdžo. Šēhy bečju jeho nōžne šěhu a šōrka pšchi pučžu jeho šorčžma. Wo něčotrych njebčelach bešče wón Wšajn dočžahnyl a

bórsy pfehi jeho brzojsh mésto Sanaw dóndže. Tu šo njeterjebašče fa Rlitanfádenom praščecz, wóšón kraj béšče jemu tu šašo snaty. Wón pšech puče a iščezšy, pšech luft a pola šwatašče, a jako chazyje ho runje hłónžo hłowacz, wuhsłaba wón w pručach woczjor-neho hłónža hwoju domowinštu wjeřtu.

Wšchi puču, kotryž pšech pošlednju hórku wjedže, steji stara kručěšy. Póob njú šo Michal špróžny hmože. Wšchitje jeho mozgy, kotrež béču jemu hačž dotal wofiale, jeho wopušćezšiču. Wón platašče tež džečžo, wón hwojeji ruzy na wjeř wopušćezšicju, tola jeho nožy njemóžěščaj jejo wjazy f njej wječě. Šežyn durč pšichjědže f wopušćenom po puču nimo. Michal šo jeho woprašča: „Ze hiščyže Pětr Ruppel žyw? a je tež jeho žona hiščyže žywa?“ Dwe wotmolwi „háj“. Wdóžjenzej myřle šańdžechu a wón žytu šwótu we wonomrije pod kručěnjenu teřěšče. Šato wón šašo wot- tuczi, padachu hěžem na wjeř hmerř. Wón šo f wobezěnoščuju fa hwojim hřom šbeže a czeřkóuzje hmože pšech snate wjeřne hařy f nanowemu dworej a domej.

Wón šofpuj; jeho přenje pošladanje béšče do kuchinje. Tu steješče stara maczeřta, kotrež wječeř warěšče. Wěčeř to jeho macž, wón ju f přenim pošladanjom seina, jako pjeřakowe wřomjo jeje wurudžene wotlěžo wóweřěti. Něto wona zuřeho pnytwiřchi šo jeho praščecje: „Šcho wy chyčez?“

„Pomhaj Wóh, luba maczi“, praji młobženz, wot hřubofeho hnučca wřetorhjeny, tu hřm šo šašo wrěčěti, waič Michal je šašo pola wař.“

Wón hebi myřlešče, šo budže wboha macž hřudom do jeho rukow padnež a jeho f horzej lubofčuju wotjimacz a fořicje. Wón njewječešče, šo béřčataj do dořich lětař pola jeho šarčěju dwaj jebataj pobytoj, kotraž béřčataj šo fa šhubjehoho hřyna wudawatoj a kotraž buřčataj, jako jeju jebanšimo wotruřču. f hařbu a f puřami f dwora wudataj. Duřž stara macž a jeiny muž nitomu wjazy njewječeřčataj. Wona hwežu wja a hwečěšče f njej zuřemu do wobličža. Potom ju wona na ławu štajiwčhi wóřje šawola: „Pětrje!“ Muz pšichjědže, teho runja f třichnoščuju wóšón šchěžšywu a potulem. Šeho žona praji: „Hlej, Pětrje, tu je šašo žygan, kotrež chze naju w našej řubobe wuřněščez a šo wudawo, šo je Michal, naju hřm. Njeřti jemu, šo dyrbi hwoju stromu hěč a šo namaj njekně wutrobu czeřžu činič, kotraž je hěžom taf dočž řyřfnoščez czeřpita.

„Ach, namo a maczi“, praji ruzy łamacjo zuřh, njemyřčěče tajfe še wo mni! Njewěčeř, šo chzu waju hěbacž. Ša hřm šawěčěje waju hřm Michal. Wóh je mje fa mój hřěč czeřžo hřořat, njepowjeřčataj hiščyže moje njelbože. Wochyčezě-li mje wjazy fa waju hřyna mčž, dajče mi f najmjeřšča pola waju fa wotročka hřuřicž, jenož njewřořčezě mje f wotněgo doma. Wěčče řobu do řitwy, fa chzu wamaž wjačo powjebacz!“

Š tultmy hřowami béšče wón hwojeju šarčěju fa ruzy pšichimnt a taf do řitwy cžahřh. Wónaj f njebowěřenjom a f dwelowanjom pšech młobžensjom stejeřčataj, kotrež šo jeju hřm mjenowaiče. Wónaj hebi jeho wobhladowařčataj, řchajřčataj f hřomu a njewječeřčataj, řhto dberčataj prajič. Wón dale rěče- šče: Šcho dha mam činič a rjež, šo břičataj mje fa wónu hřyna řesłatoj? Dyrbju wamaž řěže mřčaczto w řěži a na dworje wopřibozč? Dyrbju wamaž wšchěř jnatuč a pšechelow mjeno- wacz, abo řyžo řabataj řesłat wote muj? Łam na polzy řeži stara biblĳa. Ša chzu řěžy wobraz rořładowacz, kotrež nutřta řtej, wamaž tež wřěč mjena f řetom a dnjom pošlacž, kotrež je tam našč řěž řapřat.“

Macž platašče, a njewječeřče hebi žaneje raby. Nan pař wó řitwe řhobědže a řórwatače: „Łaf tomy žyganřhi hěč teř činičjeř, tón béšče tež wřchudjom w řěži a w pšechelřštwje řnajomj, a wón béšče tola jebat.“

Š dobom šo řakapa a stara žóna řtupi, šo na řij řepjerajo, do řitwy. Wona řwóřtu mjelčěžy pšchipořłuchajče, pošłaba pař na zuřeho, pař na řarčěju a woprašča šo potom: „Michale, řnajech mje hiščyže?“

„Háj“, wotmolwi młobženz, „wy řeže Delentez četa.“ „Wóbu đalowanano“, řawota stara, „ty mje hiščyže řnajech, moje džečžo, tola fa tebe wjazy řnejanu. Dajče mi nožizy, lubi ľudžo, chzu hřabacz, hačž je wón tón prawy.“

Wona, šo řchěpřetajo řlawňwičji, nožizy řhrabny, rořřřny młobženjeji wóřjeřž hřořly hřowam, taf šo bu řěwe řoleno wot- wóđžete. Potom wona řawota: „Přj ow, Marja, řhto wi- džiřtu tu?“

„Ach, maczeřne řnamjeřčto, maczeřne řnamjeřčto! Ło je mój Michal, mój lubowany hřm!“ řawota f rabořču stara macž, a pařže řhwojemu džečžu wotřlo řchje.

Šwoje a wjeřelozč šo něto šašo do ľubla, hěžžé béšče dořhi cžab řruboba hřdřta, wrěčzi. Šato njepořłuchšne, řamopaiřne džečžo béšče je Michal wopušćezł, jako řhuty muž béšče řašo do njeho pšichřol.

Wóh béšče jeho a jeho šarčěju do czeřteje řchule wřat, a wóni béču f jeho řohowanjom hwoje wopušćozě řesłati. Šato šo Michal f cžiča na wobnowjenje řchěčřniřeho řłaba pšchiboto- waiče, džiřwote šo duchowny nad řhřobřim řchěčřřamřim řb- řnacřom, kotrež béče młobženz f zuřby domoj pšichjeřł. Wózi Duřž béšče w njem f wuřpěřchom džeřat. Wón bu pobožny, řprawny řchěčřřam. Šwójimaj řarčřimaj řłučěšče wón f wobřuchnoščuju a lubořču a béšče rabořč jeju řarobu. Pšchěčřiwto řhřubym béšče wón darymny, pšchěčřiwto řěždemu pšchěčřeni a řawóřřim. Ženož pšchěčřiwto žyganam bē a wofa wón twerdy a řič wo řyř nj- czeřpěšče; wón řim njemóžěšče wobacz, šo béču jemu jeho młob- žozč f řubórem czeřpjenow řeřiml a jeho šarčřimaj na dołhe řeta řtyř a hřotobu pšchibotowai.

Wřhelake f blřka a f daloka.

— Š powjeřci wo wotmyřlenym řbřhjenju pšchibotowatnje (přaparanby) fa řeminar we Wjozeradž mamy dobacz, šo je drje wřchřowacz wóřłakna, přaparanbu šašo řbřhnyč, šo pař je něto šašo nadžiřa, šo na přóřtwy fa řbřerjenje přaparanby Wjozerowřkej pšchibotowatni hiščyže dale wobřieječž da. Duřž njeh řerřizy řar- řchi, řř hř myřle řeřti, hwojich hřynom na Wjozerowřtu pšchiboto- wařnju dacz, hiščyže do rořřbudženja wřchřnoweščez čřataja, kotrež ma ho w blřžičich dnjad řtač. Ša našču řerřřu Łuřžju kotrež ma hwo- prawnože jara wobřarowacz bylo, hřby ho Wjozerowřka pšchiboto- wařnja, hěžžé móža řerřřy řarčři hwojich hřynow fa tuni njewjeř fa řeminar pšchibotowacz dacz, šašo řpadnyta.

— Mjeđelce 13. řebtuara hwořci Mateczřankř řerřěto wotaw- řšwo „Přa“ řwój 30 řetny řatořeniř řhweřeni.

— Wřež řřelna pola řadworja béšče řejm pšřyřta, šo by ho řej na řeleřizy wot Wudychřina do Řateř řařtanřčozjo pšch- řiwłotko. Šejem je tu přóřtwu wotřolawo a to f dořřym prawom. Wřchi blřřkóřci řadworřkeřo a teř Wřelkownřkeřo dwóřniřčřa njeje wuřne, na czeřwe wot Wudychřina do Řateř hiščyže nowe řařtanřčozjo řeřinič; pšchětož řow je woprawnože řařtanřčezow dočž a pšech to cžab řeřbženja řřku řhóřžnu traje.

— W řruřte je řo nacřřř fa nowy wóřřny řařón domej řapóřřanzow pšchewořat. Wóřheje řoziadowědatoj šo na nowy řařón řerřčha, dořež wóřba potajna njebudžo. Š czeřta wřčaf budže řo řařón w nčezřřich wotmyřlenjad wot řapóřřanzow pšchjječž, dořež tež druze řtomy f nim řpotojom njeřřu.

Sy-li epéwal,
Pílnje dšéla,
Strowja ée
Ewójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoí mócný
Lubośé má;
Bóh pak swérny
Přez apaf mérný
Cerstwośé da.

Nječ ty spéwał,
Swérnje dšélaš
Wšéadne dny;
Dšéa pak swjaty,
Duši daty,
Wtopéda ty.

Z njebjes maus,
Njoch éi khamana
Žiwnośé je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh pada,
Wokřéwé ée!

F.

Šerbške njeđzelske kopjeno.

Wubawa šo šóđbu šobotu w Šsmolerzej knižiciskóčejni w Budyšahnje a je tam ša šchwóttletnu přehedplatu 40 up. dostać.

Njeđzela Reminscerc.

Šebr. 12, 1—6.

Žesús Křrystuš, špoczałt a tónz naščeje wěry, tuta myšl je, w tym knjesu lubowani, šriedžišna naščeho teksta. Tutož Žesús, našč Šbóžnik a Wmóžnik, teži tež wošebje w tutym šwjatym čsohu pšehed nami jako našče šnamjo, našč pšiklad, ša kotrymž dyrbinym šhodziej. A temu napomina našč našč tekst: „Wěžmy pšehed wobštajnu ščetpliwosć na to bėđženje, kotřez nam je přjódštajene.“ Raz bėšče Žesúšowe žiwjenje štajne bėđženje a w bėđženju četpjenje, tak dyrbi tež našče žiwjenje bėđženje być! Těhodla napomina našč našč Šbóžnik šam: „Chže-li šchó ša mnu pšichić, tón šam šo šapřej a wimi šwój šchiz na šo a póš ša mnu.“ Šaj, to je šhodjenje ša Žesúšom, hdyž šwój šchiz na šo woiwjemu. Pšehed šchiz čže našč našč Bóh wozahńeć ša Wože kraleštwu, pšehed šchiz tu na šemi dyrbinym dostać šrónu žiwjenja. Niz šóđbu to na šemi rošym. Tón šedyn móřezí, hdyž dyrbi četpjeć; wón šo štajnje přašča, čžešobla ša a niz druhy, a tón druhi je drje šmėrom, ale niz těhodla, dofelž praji: šchóž Bóh čjini, to je derje čjinjene, ně, dofelž měni, šo jemu wšoh šforjenje ničo njepomža, pšchóž Woža móž je pšehewulka atd. Tak móžemy tak-rjez rěčez wo wšchelatorčch šfhodženjach, tak čłowjek šchiz na šo woiwje. A tajše šfhodženki w šhodženju ša Žesúšom, abo hšichče kšpje, tajše šfhodženki w šchiznej šhuli štaja nam tež našč tekst pšehed wocji! A tak přaščeje šo raš šo šakladže naščeho teksta:

Na kotrym šfhodženku šchiznjeje šhule štejšch ty?

Pracijšch ty, hdyž Bóh tón knjes tebi šchiz póščeje,

1. Bóh čže to, ša dyrbju četpjeć, abo

2. Bóh je šo mnu, ša móžu četpjeć, abo

3. Žeho wola šo štaš, těhodla čžu četpjeć, abo

4. Wóžu budž dšat, ša šmėm četpjeć.

1. Našch tekst rěči wo bėđženju a napomina našč k wravej ščetpliwosći. Šaj, tuto šemšne žiwjenje je woprabnje polne bėđženjom a četpjenjom, a to wola šhudeho šajš pola bohateho, njech je w mlodych abo w starých šlechach. Že a woštajne štara wėrnosć: my dyrbinym wšchizny šwój šchiz na šo wšacž, njech čžemy abo niz. Šchó by tak někotry drje éle, hdy by šo mošl wot šwójch četpjenjom wutupić! ale to na žane woiwšnje njėđže. A tuto „dyrbilšch“ šteješče tež hízom něhdy nad žiwjenjom naščeho Šbóžnika pšchane. Wón dyrbješče wšchite martry na šo wšacž, wón dyrbješče na Šolgacze w njewuprajomnje wullich bolosćach ša hřechi žyłego šwėta četpjeć, tak bėšče woiwšamšnjene w Wožej radže, tak bėđu hízom přetojo wšchizjili. A Žesús to šam wupraji, hdyž rěča: ša dyrbju wolu šwójeho njebješeho Wóžza dopjelnicž. Ale tuto „ša dyrbju“ naščeho Šbóžnika njebėšče žane šlowo, še kotřemuž bėšče njšowany, kotřez žaruju šawola, dofelž hínał njemóže, ně, to bėšče wšjeke šlowo; pšchóž w tym šlowe „dyrbju“ šteješče wola Šbóžnika hízom to „ša čžu četpjeć“, dofelž móž Wóžz w njebješach to čže, a Wóžzowšta wola je tež moja! A w tutym nastupanju namatamy wulle rošbžele mjes čłowjekami tuteho šwėta

Boža pomoz w nufy.

(S Wramb. Zahnit.)

John Barrys běšče starý, skudy wuhłet a bydlešče w holi na Washingtonskej horje w Ssewjertnej Amerizy, hdžez mějšče tež swoje wuhłazy, kotrež jemu a jeho žonje trěbny wšchědny kłěš přichijěšču. Najsmu 1874 pał wón šchori, tak so swoje wuhłazy dopalěz njeměžěše a jich žehlenie wuhłazy. Wyjšče taj- teho njelohja na ranje hłuboti kłěš napada a Zohnjej (wupraj: Džonej) njelěšče mōžno, hěje a žonu na došku hlymu š žyrowo šlatacz. Šižom w dezbembu wonaj njěčo dale njeměžěštaj, džiž njěotre pundy napřeleneho mjaha a něšto bėrnow. Zymaj wob- stannymaj šlowjetomaj bu styskno, hdžy hěbi na přichijod myšlěš- taj a so budžetaj dyrhjez hłodu mřezč. Šsamo ja lětny čas h wjele ludži na tu horu njeprichijodžěše, ščto dyrhjal tam w šymje něšto pytač? Delecaž we wšy hěbi tež ništ na njeju nje- myšlěše.

Džer 15. dezbembra 1874 wujěše torpaty wět, kiz ho w Amerizy „blizacard“ njenuje, tón tal wjele kłěš napřpa, so bėču lėdna wawerajna wdhžez. Š tajšim wětrom tež kōždy raš wulka šma přichijōž. Šymu mřezč drje Barrysowaj njetřebajštaj, přichetōž drjewna mějščtaj dže dočez, ale brjad bēšče jimaj přobny.

Hačkrumje bėču wšchitzy ludžo jeju zahyli, dha wšchaj jedyn na njeju hlabajše, tón, kotryž je šlubil: „Šlaj, do swojeju rufow šym ja tebe šapřaj; ja čhu cže šdyžezč jako wofowne šwěšchto“. Na swojeho njelěšeho Wōtza noličej wupřichčejenaj swoju nadžiju štajěštaj, wjedšiwšči, so ma wšchudže pučow a hřědkow dočez. Kōždy džen wonaj rano a wječor na tolenomaj šlězěštaj a Woha wo pomoz proščejštaj.

Džehač žendšeljst mil wot njeju bydlešče we Šchjelijstkej štronje šamožity šarner abo bur, biašon Brown (wupraj: Braun). Žyrtwjenz Brown bēšče pobožny muž a wulky dobročizny. Tón jedyn wječor šabe špacž džěšče, přichetōž wona šašo blizacard wujěše, a přichij tyn je w čopřym toju najlěpje. Wohřezč nožy wón š dobom wotučej a šo swoju žonu woprašča: „Šchto jow je, šchto je powjebat? Wona wotmolwi: „Ništō tu njeje, powjebat tež ništō njeje; pobrachujje čji něšto?“ Wōn wotmolwi: „Ja hlyšchaj hłōš, tón dječče: Wōčezel Zohnjej něšto k jěž!“. Wona rjelnj: „Njerowom! Tebi je šo hđato; lehi šo jeno šašo a špi dale!“ A wón šo lehnj a tež hlydom šašo wuhny. Wo malej šhwilzy pał wón swoju žonu wubudži a dječče: „Macžē, šlawaj, tón hłōš je šašo wotat: Wōčezel Zohnjej něšto k jěž!“. Wona wotmolwi: „Rano, ty šy šchori, wječez čje čijšchēji, lehi šo na družij bol!“ To šo šta, a Brown hlydom šašo špašče. Duž šo ščezj raš wotaičče: Wōčezel Zohnjej něšto k jěž! Tōmtrōcz jemu španje šajbže a wón dječče k swojej žonje: „Šašo šjanemj, kotrehož Zohn njemujaj?“ Wona wotmolwi: „Ša šo nitošo njewēm; hnoab wōst to šon stary wuhłet byč, kiz na Washingtonskej horje byli.“

„Wrawje mješči!“ Brown wuhłofa; „něto šo doponujam, šo šlamat Clark dječče, jako bēč wōndano w Šchjelijelōže a mōj wo Barrysu powjebachmoj: Šchōb wēt, hač je tón štarž hlyčče žny; po swoju šymštu žyrowo njeje hěbi lėša byč, kaž hewal přchezo; šinano je šchori abo njehōji.“

Tal powjebajzy šo Brown wobłecaz počza a swojej žonje šajšče: „Šawotaj hōlža a přichizaj jemu, šo by šonjow derje napřchit a šanki přichijōwotaw; ty pał taj wulkaš torhaj je wšchelatež žyrowo našlōž a namaj přichij tyn šymje hřebanje šnow.“ Wurowka Brownowa tu dobročizny wutrowo swojeho mandšeljšeho šlawšchij, a wjedšiwšchij, šo wón přchezo to šepče čijnj, wufłona raba, šchōž wón pownčezč. Šlawajta w přchēž bēšče wšchitō hotowē a šonjej a mužšaj derje pošlynenaj. Brown a jeho 19 lětny šyn

Wytem, do čporejzu šočuchow šawalenaj, rjelnjšchaj macžeri božemje, a něto poršchajšaj taj šrutaj šonje do teje dezbembrowje šymy won, do šotrežez by šo lėdna něšto přchij podat.

Čjinič pał taj šonje w tym hlydotim kłěš mějščtaj. Šalle ja pječ hodžinow bēšchaj na šonzu, k čkumyž bychaj na kēžu šebj dwe hodžiny trjebajōž. Šašo přichij Šohnowym štatow šajšchajšaj, wuhłšchja Brown, šo Zohn š hlabokije wutrowy Woha wo pomoz proščejše. Něto bēšče jemu wēte, šo wón přchēž prawym domom šteješe. Šat wulke to wješele teju štareju bēšče, jako buchaj taj wulkaš torhaj wupřobnjenaj, to mōže hěbi kōždy myšlěz, a najwutrownišchje dšata wonaj tež njeladuchaj. Wōn pał wōčzi šo domoj š tym dobym powědomštwom, šo je dyrhal š Wōžim janželom byč a šhubymaj šlowjetomaj š nufy wupomhōč.

F.

Šhryšta krej a prawdočez.

Ta krej a prawdočez Šhryštuša

Wje hřěšchika přchěz wofchewojaj;

Wl woličte hřechi přichitryje

A do budže mēr wulije.

Šchto špoloja nje bjes šonja?

Ta krej a prawdočez Šhryštuša,

Še moja draška přichijstojna.

Ta wot šnješa mi škčjena,

Šno w šwajatež šchčezajš data mi,

Wje wěrjajeho wupřichij.

Wšch, wujěše wšchōh mi najdrōžšchaj

Še moja draška přichijstojna.

Š te j přchēd Wohom ja wobščacž čhu,

Špacž šamowicēž tež njemōžu

Wšchōn šwōj škut, šwoje žijnjenje,

Kiz přchēzo wobščoržuje nje.

Šdžyž pał w tej šulni přichijšnyju,

Š nje j přchēd Wohom ja wobščacž čhu.

Šdžyž do njebja nutš počahnu,

Š krowu jeno šmilowčez doštam.

Wšchaj k njeju je pučž jemčžta,

Kiz j Šhryšta krowu je štrjepjena.

Tal š Wōžej hnadu wobščacž čhu,

Šdžyž do njebja nutš počahnu.

Šurij Wrošl.

Dočez je, šo ma kōždy džen swoju wobčeznostez.

Šjany žort wučzi, šat mačy šo tume šrowje čjinič. Wē wēštej wšy bēšče njēs burštim hōlžami štaby, njehajšlabny pachōš. Druhy jehō hušto dočez bla jehō šlabočje wuhmčchowaju. Šas bu jemu teho přchewjele a wōn rjelnj: „Wdy wēčze, šo mamy w hřōždi čzelatto; hdžyž budže tošamo krowo po čzelatku, čhu šo š hřōžje do ščjeje na šwōjim ramjenju njelēž.“ Wšchitzy šo jemu bla šajšeho šłowa šmejajču. Šlach młobenz pał kōždy džen njěotre raly to čzelatto wš a njelēšče šo š hřōžje do ščjeje a našlēd. Š tym čzelatkom roščezdu tež jehō moz, a ša lēto a džen njelēšče wōn tu krowu na šwōjimaj ramjenjomaj.

Šlaj, to je powjebančto, šotrehož šo ty wutrownje wjehelšch. Šle něto pohladaj na šwoje štarōčje a wobčeznostez! Wone šteja přchēd tobu kaž wōšłota štrajšna hora. Šy hěbi raby njewēšy a šo bojšch, šo budža cje šajčōžčez. Šle wōnj šnješ tebi šraj: Dočez je, šo ma kōždy džen swoju wobčeznostez. Wjehšladaj na tu wulku horu šwōjch štarōčow a wobčeznostezow, ale wšni

kozdy dzeń tu hnadninku, kotruz tón knjes tebi wotdżeluje. Tu nieh, a hlej, ja lęta a dżęł bę zytu horu pšęwinył, tal rjenje a loho, to ho sam teho tradujejeh.

Rhudy saskupnik.

W Zędzęłstę nadeńdżęł tu a tam jara wulke wohady, kotreż cżasto f wiazorych męlowa a wchow wohiteja. Duż farat han hwoje sastojuństę dżęła dońojęł njęmżę. Wžu hębi tehołta nęstęrych duchownych jako saskupnikow abo pomoznikow wohmje, kotřiž ho tam wifarajo mjenaja, pšęgępoba jim tu abo tamnu gwejuu f sataranuju, ba jim tejo mšy, kaž ho jemu spodoba, a jich też po hwojim dobrotođacu se skuzby wuščęłi. Wščite dohody sa te dżęła, wot wifarow wostarane, pak też wón dostwana. Wifarajo hu tehołta f wifarowa křubży ludjo, kotřiž dęrbija se žonu a dżęćimi huřto dočęł nusu tradačę. Ale woni dęrbija spotojow byčę a s tym ja lubo wiačę, sčętož dostlanu; pšęgoł farat kozdy cżęł dęrbich namata, hdy byču dotalni f nim pšęgołi njęhyl.

W Kocęstęstkim hrabiřtuwoje je męřtaczę, kotreż bę f wjele wżami tajke bohate farite męřto. Farat męřtęche wo wjeřčich wřadach wifarow, kotřiž ja njeho duchowniřtę sastojuństwu saslawaču. Wžon bę bohaty cżloweł a f dobom tal skupy a nahrabny, jo žanecho dęrbieho wjeřęla njęnajačę, hočę hębi pšęgoł wjeřęle hromaby skota a hęřwora hęřwacę. Krunje tal kaž wón bę dohųeł też jeho žona imyřilena. Duż wot njeho hinal wočęłaczę njęmžęču, hačę jo hwojim wifarow hųęjemo mřdu pšęgočęche, a jo dęrbječęle najwiazju f nich hęłom žiwiečę. Farat pak wumrije. Węđma bę wočęłi sanđęłeł, dęa je wjeřęłi řtron křubży wifarajo pšęđibžęču, jo byču hębi bohate, rjane męřto dohbył. Hrabija f Kocęstę. Kotřiž męřtęche noweho fararja postajiečę, bę f dobom minister, jara wofęebny a wjele ważeny muž. Wžon w Londonje bybłęche a wščędnje f njemu duchowni pšęřřabadžęču, kotřiž ja bohatej řaru žadachu. W męřtaczę, hrabiřstwu hřulčęžnym, bę też wifar pšęřtęstaję. Wžon William Brown rełaječa a męřtęche žonu a řęřęłę dżęćę. Pębła tych jeho řtary nan pola njeho bybłęche, kotrebož f dżęćęžaje lubočęju wothladowawęhe a pobjęrajęhe. Malę wifar ho na najřębe njęmęřtęche. Dořhody f jeho řastojńitwa bęču hnadne, jeho hwođba pak wulka, duż bę hřęłę na jeho hęřębe žadna węž.

Ř temu hřęčęje pšęđibžę, jo bę hmliny a dobročęjtw. Hdyž jeho křubży wofabni pšęđięč njęmžęču, jim wón rad jich dołh řwuščęłi a jim cżasto hęmo řęřęřępattu f polážęju nudy ba. Čařęž ludžo węřo řanych bohatiřtwow nahromadžieč njęmžę, kotrež řerlawę a mote řkaza, a kotřimž ho paduřči řopaju. Wžon drje by też rad bohate řarite męřto, něto wupřođnjene, wřak, tola wón bę tal řtrachęčęjtw, jo hębi njęřwęri, f hrabi do Londona hieč a jeho wo řastojńitwo pšęřęčę. Też męřtęche wjeřwera a wjeřęłta nabđju, jo jemu wščęđomžny Wđh w njębjeřach, hdyž to w jeho woli řteji, bohate męřto też bjes jeho pšęđięčnjęnaja wobradži. Čat wón hwoje řarowčę na hwoječo Wřha a Sębđńika řadžęche a jeho wščędnje pšęřęčęche, jo by jemu dał, řętož je f jeho řbožu trębne.

Wudowa bohateho fararja, kotřiž bę hočę do hwojeje hjęřęčę f wifarom w tym řamym męřtaczę bybłi, cżywčę ho něto wotřaliez f do Londona cżahnyčę, hđžęč mōžęčę hębi f wjele pjenjeřami řteje wjeřęle řęćiniez a dęřęne žiwjenje wjeřę. Wona tehołta wofabntym, wjeřčich dżęł hwojeje domjazeje nadoby na pšęčęřabżowanie pšęčędawaczę, so by jej pšęčęřębnjenje wobčężęne njębřto. Wjeřę łudži, a kotřiž bęču ho f pšęčęřabżowanju řęčęřti, bę też křubży wifar. Wžon wjeřęčęche, jo f węžam, kotrež dęrbjachu ho rořpšęčęche, też řtary dęřwjanaj řawčęř hřęřęčęche. Čon by wón rad jo tanju pšęđęju wřak, fo by jón jako řęćinju ja dżęćęžaju

drastu trjebał. Wžon bę też tal řbožowny, řawčęř ja řři řęřllingri (řři hřitny po řawčęř pjenjeřach) dořaczę a jón wjeřęly domoj pšęđięjeche. Čato pak jón žona domo řjedžęche a cżięčęčęche, so by jón hųęđom trjebał, wona f njęřanjom pętny, so bę f nutařa njeho mjenje řama, hačę bę ho nabđala. Wřębjeje bę dom wjele wjęche řđžęłane, hačę by nudy hęřto. Čęjny muž, kotremuž to řtorčęčę, řawčęř něto łutřta a řwona pšęčęřta a řłonęjwje ho jemu po dořtim wothladowanju řawčę, kaž jo ma řawčęř dęwńę dno. A wopravdę, wón po řřotřim pętnaju tajny řwaw łwřęđži. S wulke pęřęu mały řawčęřit wotewri. Wžon řęđma hwojomaj wočęjomaj wjeřęčęche, jako hromado hřęřřotatųch řtarych nutařa wřhlada. Węčęche tam na pječ řtaw guńęjow (po řawčęř pjenjeřach ty řřęž točęł), kotrež bę řřny řarit hromadžal a tu pšęčęb paduřčami jara berje řřwował. Ra hęřębe řhudeho wifara něto hęřřotata hromado řtaw řęčęche. Hdyž wón wjeřę dęrbjowy, kotrež bę jemu jeho řastojńitwo ja dęwagečę řłę pšęđięčęto, w hromado řřęći, dęa řęđma něřto wiazju hačę řłojęju namafateje řumny wučęđiniez. W jeho domje nusa se wščęřę łutow hładačęche. Řeho dżęćę bęču f řhuda řřwacęřę. T tele řtaw byču bęřę jeho nudy řtaz řęćiniez a jemu na žęte žiwjenje pomęale. Fararjowa wudowa ničę wo řřwowanym wołkadže njęwjeřęčęche, hęnal f wřłotčęju njęwđęřęčęche pšęčędaba. Njębę to Wřęa hnadna wola, so wulka řumna pjenjeř do řtaw teho muža pšęđibžę, kotřiž mōžęčę je tal řere trjebačę? Sęřtowanje, ja wutrobo řhudeho wifara ho řłapazę, njębęčę hłabe. Sły duř f njemu řtupi a řęčęčęche, kaž na tamnej horje f Sębđńikę. Čala řrawny, pobjęny wifar wotmolwi też kaž Sębđńik: "Sębđńi ho wote mnje!"

"Marja", praji wifar a řrudnje ho řmęřtotoja na hwoju mandžęřtu pšłabada, "řęto mamoj cżiniez?"

"Sętož Wđh řaw řaw", wotmolwi f męřom řwęřna mandžęřta. "Hęčęř ty te pjenjeřę f wudowne dońęčę, abo dęřbu ja f nej dobęčęčę?"

"Ja tam řam pōđnu", rjętny muž, "hromada pjenjeř by ja tebe pšęčęřęta była."

To bę wřęčo, řętož mandžęřtaj mjes řobu řęčęčętaj. Wifar mōřęři řwa, řęřny pjenjeřę do njęje a f męřom f bohatej wudowje řřwapačę, so by jej pjenjeřę, ji řřwęřęčę, pšęčępobał. Wudowa witanu powjeřęčę f wulkim řpobjęwanjom a wjeřęłom řawčęřę. Čęjne bohatiřwo ho pšęčę njęnadžite namafanje tořřęto powjeřęčę. Wřona pjenjeřę f nahradneje řtaw w hromado řřwaba a je do řrowe jeho pjenjeřęneho řřamora řantny. Wřona hębi ani njęřowmyřłi, so by řřwawnemu muzej, kotrež bę jej je w poknej řięčje wročęjo pšęđinjeřł, dżęčacz abo jębny řtaw jako męřto abo řawo dar ja jeho dżęćę daka. Čęšo rjenje pobjęřawawęřči wřona wifare Wřęę bohate řožnowanje pšęčęčęche. Čon pak wjeřęly domoj dżęčęche, a jemu do mųřlow njęřčęđibžę, jo řnadžę je něřto wuřęrne a řřwalodne cżiniez.

(Wřęčęřodnje doja.)

Wřęłelake f blřřka a f đaloka.

— "Pšęřřotowawęnja (pręparanda) ja řęminat we Wřojerezacz dale wobřęčiti", to je řwęřęłęřa powjeřęčę, kotřę pšęčę řřotřim pšęčę řęjeła řęimřęlo řawčęřkansa f Wđh dęđibžę. Čo je jara řwęřęłęřę ja naldju řerřtu řłuzju, dořęł mōžę tam řęřęřę řtawčę hwojich řřwawo ja tunje řęřđti na wučęřęte powołanje pšęřřotowaczę dacz. Wřęłęčę řat řřwęřčim wučęřęřam hřęčęčę wobjęřę dawa. Wřęłęřęž ho tal f řřwęřęte řęčę f Čarřęje pšęřřinimju. řřwto dočęł mōžęřęny na Wřęřřimję řęminarje řřwobwanje wohřęta, ale řo bla njębřęřabžęho čuma pšęđięčę njęmžę. Też tym je mōžńojęčę řřęčęřę, ho hřęčęčę do Wřojerez řamowięčę, Ř temu je też pšęčę nowu řęčęřinju něřto pšęřřobone pšęřřamęnjenje wot Wřęřřęřędo do Wřojerez.

Sy-li spěwał,
Pitnje džěłal,
Strowja će
Swójbny stajok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spródeny
Napój mčeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spaf měrny
Čerastwoosć da.

Nječ ty spěwał,
Swěrnyje džěłal,
Wádnje dny;
Džěł pak swjaty,
Duši daty,
Wotpośa ty.

Z njobjes mana,
Nječ čí křmnaa
Žiwnosć jo;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřeš čí!

Serbske njeđzelske łopjeno.

Wubawa ho kóždu kóbotu w Smolerzej křišćijiskóčejni w Budyščinje a je tam ja štydwórtletnu přehedlatu 40 nr. doštač.

Njeđzela Okuli.

Čef. 5, 1—9.

W tutym póstnym čašu, w kotrymž Křyštufowje četpjenje a wumrjecze wopominamy, naš epistole napominaju, so bchmy swjate, pobóžne žiwjenje wjedli. Ničo naš bóle k poluce a k swjeczenju njewabi, hačž Křyštufowu křiz a Křyštufowa smjetež. Tu nam potleže hrěcha žiwje přehed wocji stupa, tu ho pak tež móž k swjeczenju žorli. Tež w džehnšnjeje epistoli swjaty japosčtol Pawoł móžnje k Bóhu spodobnemu žiwjenju namowja: čiznje po Wój jato lube džěči, a nam powołanje, křodženje a herbstwo Božich džěčji přehed wocji staja.

1. Powołanje Božich džěčji. Bože džěčji — łajste lubošnje mjeno! Kralowšte džěčji su bohate a maja wysoki staw; Bože džěčji pak su hišćeje bohate, a maja wjele wjetšich staw. Čsmy to w přichrodžjenja? Ně, i w přichrodžjenja hmy džěčji Božeho hwna, čje to wot čzela narodženi, řadomowe džěčji, w hrěchach podžecji a narodženi, stajenje japiřani. K Božim džěčjom hmy hake powołani přehes Wóžu hnadu. Žejuš Křyštuf je nam džěčastwo warbowat. Wón je tón jenički narodženy syn Wóži; dokelž je bo naš bratr sežinił, dha hmy my Bože džěčji sežinjeni přehes Wóžu hnadu.

Kak wjele je Wóh na naš woił: Křyštuf je ho řam ja naš podal ja dar a wopor. Na Žejušowe ponizenje, na jeho drohi wopor, na jeho hórke četpjenje a

wumrjecze dyrbi my i džakom řpominacj; něčizišči póstny čzaš naš wóhbeje k temu napomina. Tak droho hmy wulupenje; řadny džěł na to řabješ njekněmju.

Kubia tuteje řemje ho po pláčisnje, tořuz řu měle, řchazuja. Tu je lubla, kotřez je warbowane wo najdróžichu pláčisnu. Tehodla dyrbi nam prawje lube a drobje byč. Čhtož je nam Křyštuf přehes řwowe četpjenje a wumrjecze dobył, nam ř hnadu dari. W řwujatej křičenizy je nam džěčastwo Bože řđěłil. Čaše hmy k tutej hnadje powołani. Přjedy hačž hmy řpóřnali, je řo nam najwjetřaha hnadu darita.

Bože džěčji hmy; my pak dyrbi my tež jeho lube džěčji byč, kiž jeho lubuja a kotřez wón lubuje, kiž jeho pořkuchaju a po Wósy čzinja. Duš dha:

Džěčji, kiž wy Křyřta stawa,
Řiz wy Bože hnamjo řeze,
Wraš řhód budž přehed Wóhom prawu.

2. Křodžecze jato Bože džěčji! Bože džěčji maju po Božej woił a na Božich wučach řhobžec. Kak řusto pak řo křičezcizjenju řwětnje džěčji řezinja a po wučanju řwěta, po řadobžech řije wutřoby řhobža; abo řamo džěčji řbóřce, řatanowe džěčji bywaju. Wot wučeho řpoczajta řo je rowbželenje mješ čłowjetami bylo: Abel a Seth beřčaj Božej džěčji, řain pak be džěčjo řwěta. Moab a čzi jeho beču Bože džěčji, čzi drny čłowjefojo pak džěčji řwěta. Tak je tež džehřa hišćeje: Bože džěčji a džěčji řwěta, pobóžni a řwěšbóni řu mješ řobu řwi. Wly dyrbi my Bože džěčji byč, a to Bože lube džěčji.

To dyrbi ho pał pónaczej na naszym kłodźeniu. A temu swoj. japośchtol napomina, hdyż to a tamno: mjenuje, sđatōj ho ja Woje dźećci kłudźa. Kłodźećje w lubośći! Wōh je naś lubował, Křychtuśowa lubość je naś wumobla; tehdoda dyrbimy teź my w lubośći kłodźic. Jako Woje dźećci dyrbjeli mjaś bobu bratja a kotry być. Kłaf i tym steji? Kłaf kłaf pobrachuje na prawej lubośći! Swaba, hida, njepekōj ho huto dofeś namaka. Pohladajće na kłhđ, tōn waś t lubośći wabi.

Kurwaśtowo pał a wida njećiśtoleć abo lafomwoleć njebyrbi teź mjes wami mjenowane być, jato ho swjatym kłudźa. Kłhđećsjanam pchistjei, w pōćziwości a ćsistofeći kłodźic. Kłaf moźne je snjejtowo njepeđećiwośce! Kłaf to najlěpšje mozy luda sejerje! S kurwaśtowo swj. japośchtol lafomstwo mjenuje a pchđed nim warnuje. Takim hrěcham pchibōjtowo rěta. Zich wjele kłafim pchiboham kłudźi. Zich mako je, kiz jadofeć ćjeła a jadofeć woczom wotńeja. Kłhđećsijenjo, Woje dźećci, dyrbja ho wot takich hrofnofećow śalicz a w ćsistofeći kłodźic. To hebi tōn kłeje žaba a teź wōg t temu dawa.

Teź we kłowach ma kłhđećzan ćsistj a ćzejm być. Njehorne kłowa a nablaśne rěče abo žorty jemu nje-pchistjeja. Husto dofeć njebudšne žertowe rěče teź wo swjatych wědach kłudźic. Njeapomāmy, wo dyrbja lubjo na hudytm dnju wotmolwicz śa kōdže njeuwžitne kłowo, kotreź hu rěćeli.

We swjatej bojości Woje dźećci kłodźa. Woji hudy snaja. Na Wožim kralestwje ničto džel nima, kiz je žyw w tamnych hrědach.

Woje dźećci njeśmėdža ho sawjeśej dać! Ćzim swėrnichjo ho t Woju maja a na njeho hladaju, ćzim bole sawjedjenje hwėta wot ho wotpotafaju. Śwėt je pōty sawjedjenja; wutroba je hłaba a njeśwėta. Duź rěta: stejeje we wėrje, dźeržeje ho jato muizj a budžeje hylni! Woblitwa, Woje hlowo, swjate wortaśauje — to je, sđatōj naś popyluja a wotwōmėrđža we wėrje a w dźećatstwo Wožim.

Woje dźećci dyrbja we hwėtke kłodźic, dofeć hu dźećci hwėtka. S pchirodženja hmy wchwał a ćjemności t. r. w hrědach a njebōžności. Śwėtło hwėta je Křychtuś, kiz dze naś rośhwėtkeć. Křychtuś w naś — to je prawe žiwjenje. O to bychmy ho hwėru prōjomali, jo bychmy to dotonje!

Wožich dźećci wchaj pał je plōd ducha, kiz ho wopokasuje we wchđej dobroće a prawdości a wėrnofeći. Duch Woji je, kiz tajke plody w naś pchidnjeje; jemu dyrbimy we swjoch wutrobach skłufomaz dać, wot njeho dyrbja Woje dźećci stajnje ho wobdizeć dać. Duź dha:

Wwe wšđem swjotim wobedženju
 • Wubdže swjećzi wotstajnje!
 Wōh, kiz waś je t kłwšmjećenju
 Kowolaf, kam swjatj je
 Doniz tudj pchebymazje
 A ho pchidnotowaz mazje,
 Wjedže hwoje žiwjenje
 W bojości hacz do swjereće!

3. Sa tajke Wōhu spodobne kłodjenje ho pa skōńczenje Wožim dźećom rjane herbśtowo dośtanie. Kurwarczam a njećsistym a lafomnym ho herbśtowo na Křychtuśowym a Wožim kralestwje wotrjeńje (ś. řht.). S tym je wuprajene, jo Woje dźećci, kotreź po Woly ćsinja, maju na tajkim herbśtowie džel. Kłaje je to rjane herbśtowo! Woje kralestwo je prawdości, mēr a wjeśelofeć w swjatym Duchu.

Tu je hrěch, bėdjenje a žalofeć. Tuto sboźne herbśtowo Křychtuś nam dobył, nam tośamo i hnaby pchidpaba. Kłaf rjenje tam budje w towarśtowie wchidkich swjatych a sboźnych!

Hdyż tajke sboźne herbśtowo nam kłowo, njebyrbieli potom ja nim hōmicz we swjere a wėrje i pōbožnym kłodženjom? Nladžija na to, so junu tuto herbśtowo dośtanjemy, nam teź mōz pōdžeć t bohobojności, t mołowanju, t nježenju žalofeće tuteho ćzaha, dofeć hebi prawicz kłemny: hmy mōz dźećci, dha hmy teź herbojo, a to herbojo Woji a pobuberbojo Křychtuśowi; je-li so i nim hōbu ćčetymy, so bychmy teź i nim hōbu pchetrachnjeni byli, a: nēćziścheho ćzaha ćčetjenje hōdne njeje teje pchidhōdneje traśnośce, kotreź ho nad nami sjewicz budje. Tak mamy hōbaty trofaty we wchidkich swjotowanjach a nulaś tuteho žiwjenja a hmy sbožowni tu a sboźni tam. O jo bychmy wchidzy Woje lube dźećci wostali a ho pchėzo dale a bole sejinili, so bychmy teź junu wēćzne herbśtowo doftali pchėś Woju hnadu w Křychtuśu Jeśuśu.

A njebejam, t njebejam
 Ćhje ho hōim dawno nam;
 Sčtomy žiwjenja tam steja,
 Woje dźećci wchđe nulaś djeja,
 Kłeje, domjedz naś teź tam!
 Hamjeñ.

R.

Rośhudy wo Křychtuśu.

Narob a žiwjenje Jeśom Křychta staj wobliczo hwėta pchėmėnitaj. Wchđo jene hacz ćzi jeni jeho bōjtowo prėja a ćzi drusy ho t njemu mobla a jeho pchetrachnija: Jeśuś i Nazaretha steji jato prėni w pchėhōdnych ćzaha. Křychtuśowe byćeje we hwėćeje je tōngnam i nowym hwėtcom a žiwjenjom wobhodo. Křychtuś je ćslobich duchow t wulkim myślam nawabjowol, a teź mudri tuteho hwėta, ćzi mōjni duchownoćerbojo hu ho napinali, so bychmy jeho bytośeć a powahy wuśhđil.

Tu je najprėdy wulki kritikał a swobodomėrny Lessing, kiz wo Křychtuśu praji: „Wpřich wućeř dyrbjeće pchidicz, kotreź dźećci tu staj a pchetrėbanu elementarnu kłisu i rufow staj. A Křychtuś pchididze. Tak bē Křychtuś tōn prėni swchđcomny, praitiski wućeř wo njeśmjertności duchje.“

Immanuel Kant, filofof-Kōnigsbergli, wulki ćshnidbny kłarakter, kiz hwoje kamhne wućeř je swratnym žiwjenjom dopokasowasche, rośnhėwa ho jara na jeneho pchđeće, jo bē we swjotim wobhōžanju ja njeho Kantowu moralu i Křychtuśowym waidnjośafonjom do pchđrananja wjak, a djeśche: „Pchđed Křychtuśowym mjenom ho njebeśha potorezje, pchđetōj wōn je swjatj, mjes-tym-jo je moje mjeno jeno to hubeho wućeřoma, kotreź ho prōzaje, po najlěpšich domjedženju wućeř w mchđra wukřadomaz.“

Schelling, wot mnohich i hōla do rjadownje njewėtchych li-ćzenu, praji, „jo je Jeśuśowe sjewjenje wōrčėza stawitny hwėta bylo. Pchđetōj Jeśuś Křychtuś dośtawo t žive kłowo.“

Filofof Fichta praji, so je Křychtuś wōzaj byłi wchidzy mudri hwėta žyromadne wulonjaf, dofeć je njebeśha ćshnidnośtnu wućeřu do wutrobow a domow ćsłowjetow pchidnjeť. „Hacz do tōnza hwėta.“ wōn potacza, „budja wchidzy dohladni hwoje tolena pchđed Jeśuśom i Nazaretha sħibowaz a wchidzy budja tōn nablėnitli byhchđe tuteje jenićeje sħibowy potorezje pchidpohawacz.“

Jan Rawol Křychta, tōle wuślowopny pchđnik, mjenuje Jeśuśa najćziśećijeho mōznych a najmōznoćej ćsistj, kotreź je i pchėrnytmaj wufomaj rėtu stawitny hwėta i jejeho stareho bėba pchidjeći, a kiz potacza, ćzaha wotńejećej a wobdizeć.

Estawny pęknięt Wódka dawna Krynkijskiej tytuł „bójki czołowej” a „kwiata”. Wo Jezusowych cześćtymach wón rjewny: „My nad nimi śchwleję wupchceteramy, doleż mamy pśchob nimi taf wultu potornocę.” Dale wón praji: „Za wśchē śchryci ewangelije i jola ja woprawdźiwie dżerzu: pśchetoż w nich je wotbōhycy teje wyphotoścē dźekawaj, kotrąż i Krynkijskowieje wotkoby wulkbādzęcye a tż bēcye taf bōjstje kamownocē, kajtāż hō bōjstolęz hīchcye ženje na jemi hjewita njeje.”

David Webrich Strauß sřoncźnje, runęz wón radšcho potchowskche dychi twaręcje a bē nawalny pśchecźwinit Kschelczjianswa, dyrbi tola wupnawacę, ho je Jezus najwupchycy pśchitab na: bōżiny a jo žana dofonajana sōbōhycy bies jcho pśchitomnocę we wutrobje mōżna njeje.

Biblija pať, tole njeimylne ždeto Wożęje wernocę, dawna Jezuskej, na kotrebōz mudri tuteho kwēta njeđżiwaja, doleż maju jcho ja paromneho, najwupchycy a ja naś najśbōżniŃche mjena: „Sbōżnik, řerscha mēra, jehuju Wożę, kotręz kwēta hrędy njeje, Wujednať a SbōżniŃczjinej — a we tchle mjenach teža wśchē polkaby mudrocęje potajene.

F.

Luboscj k Jezuskej.

(Novalis.)

Hdyž nješwēra ta roścę,
Cżi kwēra wotkřowam,
So kwēta dźawonocę
Sō njepomijne nam.
Szy ja mnje czerpik křiwdy,
Sō bēdżi k jmiercę;
Duż tebi hujęcy tudy
Nēk węcńje wutrobu.

Za huśto hysly rońju,
So hujercę cze jmalcę,
A jo ta wopjiet sřonju,
Kaf kwēć cze jadyj je.
Ty, luboscj wobleczęny,
Taf wjele dofonja,
A tola sōpomijeny
Szy tudy wot kwēta.

Szy luboscj kwērna, prawta,
Wśchēm i nauy wupomhęch;
Njeh wścho ho tebe wjōwana,
Ty tola kwērnocęj malcę,
Naf twōja luboscj hnutwa,
Zu sřoncźnje cźujęny,
Duż mōcżto w hyslach płwawa,
So Wożę dźęczi hmy.

Cze jaczu moja duśca,
D njeupchcęz wote mnje;
Njeh wōna tebi hysłcya
Do wśchęje węcńoścę.
Njeh bratrow, kotrow wjele
Też k njejuy śhladuje,
Wśchēd tobu pada bele
A tebi k wutrobje!

K. A. Fiedler.

Křudy sařupnik.

(Potaczkowanje.)

Jo tutym pōbenđżenju ho nēbže tydźeń minyl. Do witarowego domu muž śtupi, na kotrebōż huśli, se śkatom wuśchitej, hnydom hśkuzobnita nētajteho bobateho a wōbēbneho knjeja sřpōnacdu. Wōn jaca dwōrlinje ho pōkōnōwśi pśchecźelnje praji: „Sęo egzcellentja, knjes ministř, Waś, wyphotođōwōny knjes, pśchēs nje pśchycę dawna, jo hycy cęje taf rucze hacę mōżno k njemu do Londona pśchycyć.”

„Nje?” witar spōdźiwajo řawoła; „mōj luby pśchecęlo, Szy djeje ho mylcęcę?”

„Njesje cę wy witar William Brown?” ho hśkuzobnik pśachcęcye.

„Tōn wśchaf hmy,” bē witarowe wotmōwjenje.

„Nō, potom ho njemylu,” žuyh dale rēcęcye.

„Ale mōj Wożō,” witar strachōcźinje řawoła, „řcho dha by ministř wote mnje czył?”

„Za tola njebudy wjēđaf, jo budy nētajteho pśchęstujenja winowaty byt. Wścęje řnabż Szy, luby pśchecęlo, cęchodla dyrhu k knjeskej ministřej pśchycęcę?”

„Nē” hśkuzobnik wotmōwi, „mi je jo jenoż pśchicajato, jo dyrhu Waś pśchęprowcęz, jo hycy cęje ho řterje a lępie do Londona pōdali.”

„Nō, ja pśchitdu, hycęcye dźenja pśchitdu,” witar praji, a

i jcho htoha bē strachōcźiwocęz a bojoćz hycęcęz.

Rēdma bē ho hśkuzobnik wotřalil, duchowny k swojeje mandźelŃkej řhwatalsche, jo by jej spōdźiwnu powjęcę řdźelil. Wōn ho też jej wuřta, i kajcę bojoćcę ju jcho wutroba napjelnjena, a wōna mēcęcye wōzy doć, jo jcho nēkaf řmērowa. Nēko pať dyrbjachu ho pśchitoty cźinice, jo by witar, taf rucze hacę ho hōbđęcye, pśchitōjnje hwolelany pśchēd ministřa řtupil. Starocęjstwa mandźelŃka njeđżelŃku řknuju swojnego muža wobhlada. Wōna bē řhēto řnabna a wotmōwčena. Řinjea pilna a sřpźinowa ruka pať ju cęhajo, rjēđo a řchjo řašo do rjaba řtaji, jo ho jejuy noścęj hańbawoćz njeterjebalsche, ho i njej też k nauy w ministrōwym hrodźe polsaćcę. Taf ho witar sřoncźnje na pucź nalaŃi, pśchēmōđżany wot wutrobneho řbōzōpřchęcęz swojeje kwērneje mandźelŃstjeje.

Cęzęcęje wutrobny řkudy witar hwoju drohu cęhņjęcę. Řchto też to ministř wot njeho czyłcę? Tole pśachęnje jemu řašo a pśchęzo řašo do myřlow pśchitbē. Wutroba jemu pūtatacche i bojoćcę a je juyřom. Sřoncźnje bēcęje do wulteho mēřta Londona bōřchaf. Řhwatajzy mēchcęanske drohi pśchętrocźiwycy wōn sřoncźnje pśchēd ministřistim hrodōm řejęcęje. Hdyž křařnje wupchęcene hrodōwiske řcężny a řhōdy wuřłada, ho jemu hycęcę bōle řařysta. Ale, wōn dže mēcęcye pśchitajawe pśchitęz, duż też ho nēko řombđęz njeřmēđżiŃcye. Wōn hśkuzobnikiej rjewny, řchto je, a hnydom jcho k ministřej pśchęcęchu. Kaf ho wōhoi witar řtrōżi, hdyž ho wupřose řchidate durje wotemrjicy a wōn do bñchycętaje řitny řařupi! To bēcęje rjana, bōhacęje wubējēna řala. W křařnej pŃcęje ho wjęcę a řcężny bñyřłotachy. Žyła řala bēcęje i drohotnymy rubami a teyichami pōkřadžena, řotrųđž ho řkudy witar i nořōmaj haj bōřimęz bojejeje. Koko wokoło bēcęje wścho pŃcęne a křařne. K temu pśchitbē, jo bēcęje pola ministřa runje wultę towařtawo. Njenje řrařcęjni knjesjo a řnjenje na drohich řłotach tolo wokoło řēđachy. Strachōcźiwu řkudy witar we swojeje řkudōbnej dŃařcęje na řalinym pŃch řejęcęje. Wśchęcę wōczi ho na njeho wōbrocęcęchu. To jemu też pōhlēdni řuřł hŃrobōcęje wśa. Ale hŃabja bēcęje jara luboćcźiwu a pśchęcęjny muž. Wōn na mēcęje k swojemu hōcęj pśchitŃupi, pśchitny jcho ja ruku a praji k towařtawu, kotręz bēcęje ho pola njeho řejchō: „Mōji cęłcężni řnjenje a řnjenje, wjēřelu ho, jo řmēm wam tudy cęłcęje hōdbneho muža pśchēřitajicę, wyphotođōwōnjego witaru Williama Browna. Wōn je tōn, wo řotrųđž wam pŃchēd powjēdach. Wōn je cźinik, řchtoż wśchaf ho kōđdemu řchęcęjanej řkucę. Ale ja njewēm, hacę bęchny my wśchitzy pod tymi

hamknyimi wobstejnocijemzi činili, kaž wón! — Čži wyhoży knježo a te wobsebné snjenje něšto hišćeje bóle na křudeho wifara hladachu, dylži předy. Njewěm, hač w hwojze wutrobie ministrej pramo byč daču. Ale to wěm, ho běše ministrowa reč poněžeho muža hišćeje bóle strachowčiweho težinita. Połownje wón wočzi k semi křozi a žaneho křowa njepraji.

„Wyhořobodořtojnny knježe — minister stónčnje k wifarej rjetny, „njemějsje mi ja šo, ho šym wošy na daloki puč do Londona ponučił. Za čyžy wošy tala rady šam šejnač a s jenyum temule čzejdomnemu towařitwu wjelebe težinit, so woš šejnač. Wěm, so wam mjes nami derje njeje, buž tež woš běše dźeržecž nochžu. Dowolčje mi jeno, so šmēm wašy přičeřel byč a so šmēm wošy prawy bōrly we wašim domje woptytač a we wašej křiwěsje woš widožecž.“ William Brown tež něšto žaneho šlowčzka njewotmolwi. Wjelčzo a poněžje ho wón přičed tym wobsebnym a tola tak dobroččinym mužom poktoni. Minister šajowni. Dwaš křuzobnitaš šajupřičtojt. Wón jinoj poruči: „Dowjedžtaj tehole knješa, hdyč mataj šajana!“. Na to ho wón hišćeže raz přičeřelštinu wifara poruči a jeho profšejsje, so by w Wožim mjenje ja křuzobnitomaj šdol. Kač přičeřel pak běče žyle šožowny a dwōžyž lōžšo dychače, hdyž běču ho šurje ja nūn šajzinita, a wón po hrowodřičy šhodach šašo dele šupšače.

Šajubnitaš jeho te kralowškimu wojej wjedžičtojt, kotryž delečad čatalsje, a jeho profšejsčtojt, so by ho nūn šajnył. „Wojej knješa!“, rjetny William wšōbn šajtrōžem, „Wōi ho wylitaj, šym přiči do Londona přičiřol.

„To derje wēmoj,“ běče wotmolownje, „ale jeho excellenča šnes ministrej te poručił, so durbječe w tymle woju domoj jēč.“

Tu wšo žane wobaranje njeběče. Wifar do psjčneho wola šalje. Tež křuzobnitaš, jedynžrēdu, druži šaby, horje štočičtojt aš a špřešidny wōš wotjēže. William Brown běče j wošpředa kaž pošluchem. Přini křōč w šwojim žiwjenju wōn jēžiče, kaž wobsebnny muž. Wjšje ho jemu mučšacy, hdyž šwoju šrawu a šhubobnu šutnju i něžnej čzejšej žbu psjčiruwowaleč, i kotrejž běču mjēše wošowe šyda počehnjene a žuty wōš s nutša wobbity. „Ščto to budže?“ Wōn štrachowčiwje šawota. „Ščto moja šana, ščto moje běčiči k temu rjetny, hdyž w tajšile kralowškim wofu k nūn psjčijēdu? Ščto jeno budže wošada wo mni mjšič. Nje-šmēja-li mje ja hōrbeho, so škrobtočje dočej njemēdaj, tole pošičenje wotpořačaj? Wšo wšat běče to minister poručił. Ale nje-šbudžič šo tola wobarač durbat, dočelž ho wo prawdže nješlucha, ho šo i žufej hrabowej pychu šchēru?“ Ale wēž běče ho něšto štaa a šo wjožy psjčemēnič njeobōžejše. Druže mjšje wifarej přičed dušcu šupšaču. Wōn šebi porolowacž počza, so je ho tal štrachowac a mjēčal. „Aš, ja šlajni!“ wōn šawota, njeběče to šawona Woža ruka, šž je mje do Londona a k ministrej wjedla? Nješbudžič tōnle puč žučič, nješbudžič šebi pola teho dobroččineweho knješa wupřōbnjene šarke mēto wuprōžēž durbat? Wōh wē, na to ani pomohli nješym. Nješbudžič derje tež škrobtočje dočej mēš, šlowčzko přōštny wuprōjč. Wēčje je Woža šwjata wola šyła, ho durbjāž mjēčelč. Pjēčje je Wōh šuby šknes to rjane mēto wjele špřichemu a doštojnšidemu mješej psjčijēdu.“

Tajšile mjšje na dompuču jeho dušcu napjelnjachu a šajmaju. Na jeno dobo wōš šafa. Wifar psjčes wofno pošlada a šo štrōži wuhlabawšči, so psjčed šwojim domom nještej, ali psjčed šaru. Na křuzobnitow, kotražj bēčičtaj dele štočičtojt a čyžičtojt jemu i woja pomhač, wōn šajtrōžem šawota: „Wojej knješa, tōn křōč žo žyle wēčje mšlitaj, tōnle dom moje wobhdjenje njeje.“

„Wōžarujemoj, wyhořobodořtojnny knježe, „šjedyn i njeju wotmolwi, „so durbimoj wamaj šašo napřičešo rečecž. Šknes ministrej te poručił, so durbimoj Woš psjčed šaru i woš puščecž

a šam rjež, ho budže wot dženšijnjeho dnja tōnle dom Wošje wobhdjenje.“ „Ščto?“ wifar wšōbn šajžiwany šawota, „tōnle dom moje wobhdjenje?“

„Wōi!“ šuzobnit wotmolwi a psjčitaj: „Šowle tež je nam jeho excellenča šif ja Wošy psjčepodal, kotryž šam wšōbn dalšče praji. Wačže nam šewal hiščeje ščto poručič?“

Šajtrōžem muž njewotmolwi. Wōn šo jeno psjčego profšejsje: „Ščto je to? Ščto ma to na šebi?“ a wulki šajšglowaný šif w rufomoj wjerčejše.

„Nimacž namaj dale něčo poručič?“ šo šuzobnit hiščeje junčrōč wprōřča.

„Wōj knježe! Ša?“ William Brown šajžiwany šawota. „Ščto dha durbjā a ja poručič?“ Šuby psjčecž, jeno ani wjedžak njebyč, šaf to šapocžecž, durbjā-li Wamaj něšto poručič.“

„Nē, dha w božemje, wyhořobodořtojnny knježe!“ šuzobnitaš prajičtojt a šo šdōwōčiwje poškonšičtojt. Šōtom šōždy na šwoje mēšno štočičtojt, a wōš špēdnje a ložy šašo wotjēže. (Wšičōwne štončnje.)

Wšelake s biška a s daloka.

— Dolež maja šo něšto psjčimaniške pruhowanja na Wudyři abo Lubijškim seminar a husto młobženzjo šwoje pruhowanje wobšjeja, ale njedobababehjo ruma dha šo tola do šeminata psjčijēč njemōša, my štarichy hiščeje junčrōč na psjčihotowanju (přaparanu) na šeminar we Wožerězach šebžmnyč čimnny, hdyž nōža šwojich šynow něšto hiščeje šamolwje, hdyž na drušim šeminarje šo nješbu mošli psjčicž. We Wožerězach šo tak derje wučōmžy je Šafšije kož i Šwajške psjčiwšim. Š dabom na to dopominam, ho šo te i šjawidnje psjčihotowanje na šeminar (přaparanu) pošlebinim 3 rjadowanjim šeminara ruma, dočelž maja młobženzjo w Šwajšce jenož 3 lēta šeminar šamy wotpytač a na šeminar jenož 3 rjadowanje.

— Šōndženu wutoru mējsje žyřiwiniš šajupřejštwō w psjčitomorščej šajšupjerjo patronata, knješa mēščšanošty šamana i Wožer, w Delnim Wujēdže pošebjenje, w kotryž šo jenošlōšnje wobšlōmny, w Delnim Wujēdže nowu šaru natwarč.

— Dotalny pšāšidanta špēžōštwoweho šejma šrabja je Štollberg je wumječ.

— Njane dopořamo je, šo hiščeje dobre šfēcšejšajšne šadro w šudu teč. Wšty profšor Drenš je wšupit, kotryž Šejka pšē. Wščezimō jeho wšupitju njeběče ho wulka šudona šhromadžija w Šarlinje šōndženu nješdelu do Wuščoweho žyřtwa šowolaka, ale na 20,000 šudži bēče ho šejšo a woni ruma nje-šnamořču. Duž šibalsje ho šud k domej, kotryž ho šudej wočim. Šud špēnšče i mōžnym štošom: „Šed'n wjerdy šōd je našč Wōh šam“ a šud psjčihotowanšče šlowam rečšitow, šž šu tam-šewo njewēdžezeho profšora wotšowalaka a psjčes šubowe wutroby šitšičšje to mēzaje psjčewēdženje: „Šejuk je živy“.

Prōšwa wšēm šerškim uw. duchownym.

Wutrobnje šo pšōy, ho čyži šk duchowny jušje Dražžanške šerbške šemšenje na šwjatym mēšje wšewicēž a s šobom wošab-nyč naležnje pšōyč, šo čyži šwojich šatnyč w Dražžanach a wotšolinje, šynow, šž šu tam w šajōšitwacy abo mjes wošakam, šdōwič, šž šu tam w škubje, šwēru šapominacž, ho šyču ho nūn jeno na šerbšej Wožej škubje, abo do mōjšicēž tež ja Wožim šlīšom wōždeli. Šewšje šerbšte Wože škubjy w Dražžanach šo wōžderžuja:

- 5. nješdelu Šatara, 6. mēzja,
- 5. " po šwjatej Trojicy, 26. junja,
- 17. " po šwjatej Trojicy, 18. šepembra,
- 2. " adwenta, 4. dezembra.

Porjēdjenje: W tšbžškim čisje šo ho šara njeluby šupř psjčehladat. Tam ma to 4. ščtyčny 1. špēna pošledne šlowo 3. rjadki **wōž** rēčāč.

Sy-li spéwał,
Pilnje dźéłal,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróony
Napój móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Préz spař mérny
Corstwoosé da.

Njeh ty spéwał,
Swérnje dźéłal
Wšédus dny;
Dšéł pak swjatý,
Dušl datý,
Wospóóá ty.

Z njehja mana,
Njeh éi kłmana
Žiwnosé je;
Žywa woda,
Klž Bóh pada,
Wokróš ée!

Šserbske njedželske lopjeno.

Wudawa šo Wšđu hobotu w Šsmolerzej knižicizšćejni w Budyšnjeje a je tam ja šchtwórtletnu pšchedplatu 40 np. dostać.

Njedžela Łátare.

Rom. 5, 1—6.

Prawy šejnjeny ja budu
Wje wiškej šwojei šašlužby;
Wóh je hnadny tajstom' ludu,
Klž šu wulzy hřešćuizy,
Klž pak tola šwoje hřešći
Šnaja a jim njejšu šmėči,
Ale pščas tej' wěry móž
Njeknu šwėtej dobru nž.

Najšće Wože šłowo potašuje nam krašnosć wěry. Pohładajmy na nju, hdžj šlyšćimy:

1. Wěra čjni tebe praweho pšched Bohom.

2. Wěra pobawa tebi měr a potoj š Bohom.

1. Pščas wěru budže hřešćnik prawy šejnjeny pšched Bohom. O krašnje šłowo! Šdžj montacy w naturje wšcho šo wošnju, wšejeli a šraduje šo našča wutroba. Wšele bóle pak šo my wšejelimy, hdžj nam Wože šłowo abo šatečismuš abo našče šwėdomnje pšchitwoła: ty šy prawy šejnjeny pšched Bohom pščas wěru do naščeho knjela Ješom Khrysta. Ty šy prawy pšched Bohom, niž pšched lubžimi, prawy a čjstý a špodobny pšched Wožim woblicjom.

Ale šal budželš ty čjstý pšched woczomaj šwojeho Boha? Budže tón stary hřešć na jene došo š wutroby přecz wšaty? Nė, to šo nještanje. Ale wěrne woštanje to šłowo: našča prawdosć pšched Bohom něčo njeplačži. My šami šwoju wutrobu njemožemy pšched šwojatym Bohom

wuczjšćiz. Ale Bohu budž džak, klž je nam druhí pučł najšče šbžnosći potašal pščas wěru do naščeho knjela Ješom Khrysta. Šchtóž my šami dokonječ njemožacmy, to je našča Šbžnik ša naš doštal; šchtóž my šami njemožacmy šebi šašlužiz, to je našča Šbžnik nam droho wutkupil a daril. Šchtóž byčmy šami šarunacž a šašćaciz dyršjeli, to je šašćacil ša naš Šsyn Woži. Žešuj Khrystuš je naš wušwobodzil wot wšćitlic naščich hřešćow, a pščas naščeho lubeho Šbžnika šmy prawy pšched Wožim šwojatym woblicjom.

2. Wěra pobawa potoj do twojeje wutroby, kaž šwi. Pawoł praji: dha mamy potoj š Bohom pščas naščeho knjela Ješom Khrysta. Šdže dha je potoj š Bohom? Šdže móželš jón namalacž? Tam šnano, hdžj šo prošnja, šatón teho knjela dopjelnicž? Wšo hdžj ške šwėdomnje čłowjeta wobškorjuje, abo tam, hdžj hřešć wutrobu wobčęža, hdžj Woži hńew na wutroby leži — tam měr Woži a potoj š Bohom njeje.

Wšo namata šo tam potoj š Bohom, hdžj čłowjet jenož na šwoje dobre štutki šo špušćacž? Nė, tam wón njeje. — A džęčži tuteho šwėta, klž šo ša tym knjefom njeprašćujja a na wěčnosć a na pošledny šud šo nje-dopomnja, měr a potoj š Bohom nimaju.

Šdžj ty jenož pohładaš, šteji hřešć njes Bohom a čłowjekom. A hdžj hřešć čłowjeta wot Boha džěli, tam měr a potoj njeje. Jenož tom, hdžj je šo hřešć přecz wšal, tam tež Wóh šwoje džęčži šabo lubuje, a čłowjet móže šwojeho Boha lubowacž, kaž šwojeho Wěta, a móže

Bożeje hnady a luboſce ſo trojſchtowacj. Haj, to je mэр, to je potoj ſ Bohom, wo kotrymž ſwj. Pawoł praji: doleſz ſmy prawi ſejnjeni pſchod Bohom, dha mamy potoj pſches najſhego knjeſa Jeſiom Kſtryſta. Zenož hđžež Kſtryſtuſ je, tam je wodacze hrěchow, a hđžež wodacze hrěchow je, tam je teſz mэр a potoj ſ Bohom. Dha pytaſ teſz ty potoj pod kſchjžom teho Knjeſa, ſo by teſz ty we wэрje to ſlowo ſwojeho Ebožnika ſlyſchał: tebi ſu twoje hrěchi wodate; potom teſz do twojeje wutroby tón prawy Boži mэр jačeſnje a mэр a raboſež a wjeſkele budže tnjeſiež w twojeje wutrobie tu czaſnje a jumu tam wěcznje.

Luby Wóteče, ty ſy ſlubit,
 Eſchtóž b' dže wéricež do kónza
 A je hrěcham knjeſitwo rubit,
 So tón ſbožnoſež namała.
 Ach, dha daj, ſo moja króna
 Pola Jeſuſchowob' tróna
 Tež ſo ſwěziž, hdyž ja mru
 A taſ wjeſty k tebi du.

Hamjen.

Njeſhy ty jedyn wot Jeſo wuczobnikow?

Jan. 18, 25.

(Swant.)

Praj, njeſhy wuczobnik ty Jeſo?
 Njej' jabe k tebi iwaſaſ cze,
 A njeje ſrudžbu ducha tw'eſho
 Eži waſa a pſchytat hrěſchenje?
 Haj, prjedy tamnych ſahorjena
 Wě ſahe twoja wutroba.
 A wěry bla bě hódny mjena:
 Eſy Pětr, ſtała zyrkwina.

Praj, njeſhy wuczobnik ty Jeſo?
 Njeběſche roſnjenawo cze,
 So ſ pſcheczeſtwa tu bratrowſkeho
 Wtž jedyn pomhaž nochyſche?
 Ty paſ ſy k pomozy Tom' poſtał
 We ſahrodže Gethſemane,
 Hačž ſy teſz pomianje doſtał;
 Knjes tola ſwěru ſpóſnał je.

Praj, njeſhy wuczobnik ty Jeſo?
 Wſchał Knjeſa rěziž teſz rěčiſy ty.
 Dreje ſwoječijeje ſu ſlowa Jeſo
 Hačž twoje, ty dže hrěſchit' ſy.
 Glej, bratſja, njeprſcheczeſo ſnaja
 Eže wſchitzy hnydom na rěči,
 Sa Galilejtoſ' tebe maja,
 Wſchał twój hłób tebe pſcheradži.

Praj, njeſhy wuczobnik ty Jeſo? —
 Pſchod ſtužomnej paſ ſiróžijy ſo,
 Duž do ſtracha ty njeſbožneho
 So podobaj, Knjeſa ſapřejo.
 O Pětrje, kž maſh luboſež, wěru,
 Raſ ſlaby ſy a njemóžny,
 Esměch ſwěta tebi rubi ſwěru
 A twoje ſbože, — wobohi ty!

Praj, njeſhy wuczobnik ty Jeſo? —
 To ſy, hačž ſam teſz njeměniſch.
 Na tebe hlada woto Jeſo,
 Duž pſchod nim něł ſo roſrudžijy.
 O Jeſo miſe poſhladanje
 Eže wabi pytačſ tomoſtu,
 Hđžež ſjewi twoje ſyčowanje
 Saſ' wěru: Esmil ſo nade mu!

Praj, njeſhy wuczobnik ty Jeſo? —
 O Eſchiman Pětrje, hotuj ſo!
 Haj, na ranje dnja jutrowneho
 Eži pſchecſahnjemy bliži ſo
 A ſetrje eži ſlyſhy twoje,
 Eže ſchewi jeſo wodacze;
 Eſy jaſo Jeſo a maſh ſwoje
 Saſ' prawo, — prjedy ſhubjene.

Suriy Wóſt.

Pod kſchjžom.

Pučeſowat, po drohy duzy, joſhyſcha je wſh, pſchod ſobu lezažeje, rjane harmoniſke ſnyki ſwonow klincežež a teħodla ſwoje trocele poſpěheje, ſo by zyrje dozbit, doleſz běſche teho męnjena, ſo imjeje ſo tam Wožo ſkryſba. Tola ranje jaſo wón k zyrwinym durjam dóbže, džeł wjeſnjnanow ſ njeje wuſtupi. Tydženſta Woža ſkryſba, kotraž ſo w poſtny czaſ wotſywaſche, běſche hžjom ſkónčena.

Dužſo wſhał džeču; tón pučeſowat paſ ſtejo woſta a ſwoju ledžóſnwoež ſtoži na wuſtu dzejwanu Wožu martu, kotraž bě na wyſhotej pohryemilſchjeſowej muri ſmęſejena a je ſchitnej tjeſchu wobarnowana. Wón hebi klobak ſečeje a ſwoju htowu poſhiti. Wotolo njeſo tajſa czaſchjna tnjejeſche, jaſo by zyla wjeſ wotemrjeta byta. A jeſo duſchu ſwjatycha naturočžna nutnoſež ſapſchjja, kaž by ſo jej ſpóžčilo, ſo ja mało wotomifow tam podacž, hđžež Zeľuhowy ſchjž něhy woprawdže ſejejeſche, a pod ſchjž ſtupicž, jaſo by to w tamnych ſwjatycha hožžinacž byto, hđžež Boži Eſym něhy woprawdže na drietowe wiſhaſche. Zemu paſ běſche, kaž by wón je ſwojim Ebožnikom zyle ſam byt. Wón ſwojeje wožji poſbže a cziſtoſche, iſchtóž bě pod ſnamjenom napſchane: „Wam wſchitkim praju, kž wy nimo džeče, hladačeje tola a wopomněje, hačž ſo žana boloež runa mojej boloež, kotraž je mje potrečjika!“

„Raſ czeſto“, pučeſowat pomhſhi. „njeje hžjom nanowſta wutroba ſ hrěchom jeničſkeho njeporadžěneho džečja! A iſchb, Knječe Jeſu, ſieži te tyſhaž ſhubjenyč ſnyow a bjomow, kotrychž hrěchi ty njeheſch a kž wutrobu kamaju! Moja boloež je ta, ſo tebi hiſchje taſ ſdala ſteju a ſo ma moja wěra taſ mało žewje. Haj, čhu-li ſprawny byč, dyrjeju prajicž: Zale boloež nad mojej ſhudobu je dženja to jeničſke, iſchtóž móžu eži byčž a pſchijnječ.“

F.

Domžaza nutnoſež.

Swach běſche byt; a naſajtra, prjedy hačž hočeſo wotjěbječu, jich twachny nan hiſchjeje roſ wotolo ſebje ſromadži a króſtu nutnoſež wotdžerža. Pſchj tym wón teſz w modlitwoje ſwojich lubyč hočeſi ſa jich dompuč Knjejomemu ſchitnej a žohnowanju poručji. Jeſo wutrobne ſlowa ſlubiti a wuſtubžazy jačjichčž na wſche duſche cziſnjachu; a po ſkónčjenju nutnoſeže młody muž k hoſpodarzej pſchitupi a ſo jeſo wopraſcha, hačž wón kóže ranje tajte natwarjenje wotměwa.

„Kóže ranje!“ tón doſtojny muž je ſmęwotom rjetyj; „a iſchtóž

nam sa džeš wožebje na wutrobje leži, ho temu knjezej kóždy króć i modlitwu pschodnoskuje. Kšcheczijskije žiwjenje dyrbi ho hajće, hewał tabinie. Dyrbiš ho tudu na lemi suwczowac, i tym knjejom wobkřadžeć, hewał tónle wobkřad jumu po tutym cřahu tež mětš nješmětš. Za nimo teho kóžde ranje hišćeje zyle fa heje pameho woschymětšijnitu modlitwu, Zana 17. stano, cžtam.“

„Kóžde ranje?“ ho tón mody muž woprašo, „njejbywa Wam to po cřahu pschjednore?“

Duž tón druhi wotmowio: „Se to ranje tak wjele pofornocěš kój luboć, sčtož nje i tutej modlitwie cžehnje. Zale modlitwa bu kaž w njebežach dzeržana. Pšči kóždej sčtwězcy tejele modlitwy móžu myšlic: Tute słowa bu i Seliwoweje najnutšknijeje wutrobny pschijšće, a wo nič wem i wětšocěju, so hu do Božeje wutrobny sčte. Wšče tele słowa bu hižom w njebjn byle a hu hišćeje w njeju.“

F.

Serniczka wutrobny.

Ješu, mila serniczka,
Wšeho hweća jažnota!
Roškřiwěć našču wutrobu,
Sáčjeť hřeča wrototu.

Dwój bšhčej, krašna serniczka,
Estónčnu jažnowěć pschekaha;
Dwoje hwećto mifolčeje
Dyžaz křónzow njechahnje.

Dwojich pruhow jažnotu
Ma, sčtož křoži fa tobu;
Něž ty do dnja pschēmnišech,
Ešbózn radolěć wobradžeš.

Dwoje hnadne bšhčćenje
Droščit nam řečele w řudobje;
Synne hřeje wutrobny,
Dujta horja wchory.

Duž, o rjana serniczka,
Woflaň našča hwětłina;
Nješ tež hwěćšič pohanam,
Pucž jim jažnišć i njebežam!

K. A. Fiedler.

Nabožina w schuli.

Kšcheczijskija schula naboženstwo přenje měšto dawu; wona fa nje najrjeničše bōžšiny škulněho dnja postaja. Naboženstwo je to A schule. Pšchetož njele wšchěmi wučeršknimi pschědmjetamni kšcheczijskianstwo najwjezy cžehnřidbnych elementow w hebi nješe; wona zřeho cšlowjeťa řapšchija, rořom woboháčiwšči a rořažniwšči, wutrobu řmětowawšči a řnadobřiwšči, wolu wuřiwjećiwšči a popřilniwšči. Wučba w kšcheczijskianstwo, na prawe wařchnje wuždelowana, dawu wšchemu džežu w schuli, wučeršnju a wuřnenju, pschitawowanju a pořřchowanju, tu prawu řiwjećišnu a dzeržšiwosć; wona pschijnje wučerša a wučožma k hebi do praweje poměry, do teje poměry, ř lotrečej jeno móže wěrne řobnowanje fa wobeu wuhadžeć; wona pschijnje wšchěch do praweje poměry k Wōhu a wěćšnosći. To njebawa ho wopřičaž ani wjele mjenje wuhadowač, ale to dawu ho nařhonic, tak poměta džečša k řiwowemu wučeršej tak zyle druha, wutrobniča, pschēs nrapřčejnu luboć, doněču a podatolěć řiwjećena

a wuřny wobřožaza bywa, hdyž ho wučer a džečši jenaf potřěbni woloto tón jedny řiđž řhromadřwa, i tej jenej luboće k temu lubowanemu, kotřž, i řhčija dele pschego hišćeje wutrobny řjednocěje, tež do tajšeje řchule praži: Słej, to hu twoje džečši, hječeje, to je wařch nan. Šdžež je wón to pražil, a šdžež bu to řchuljwene, tam řeta: Słej, tu je hěta Wōža pola cšłowjeřow! Sčhula je řo řčiniła hujaty tembl, domiřna luboće.

Pšči rořiwčowanju w kšcheczijskianstwo schula na to džeča, so bu džečo to řlowu, na kotřž kšcheczijskija zřetel wupočuje, tu wučžbu, kotřž wona je heje rořwina, a tón řhčřiwšć, w kotřžmž je wona řiwjeje najrjeničše žiwjenje wuprajika, dořahajaz řnacž a ř tym wšchēm wōba a Šbōžniła wutrobneje lubowacž, wšcho njebōžšje wařchnje pař dořadnje řidžič nawuřnyto, tež řamohy, to řkōncženy řchulřich řetach te w kšcheczijskianřej zřeteli ho poficowoweje pomozne wězy i pořřinjenju wěty a pobožneho žiwjenja pschihřluschnje wužiwacž. Sa tym řleji řchula we wučžbe a řiwjenju, ženje njeřawuřšči, so maju ho wězy wutrobny ranje tak wěćeje i wutrobu dozřiwacž, kaž wězy řofoma ř řofomom. Sčtož řo na geometřiju njeuwšteji, tón řanemu džečšu nēřařtu geometřiku řařadu njeřopotaje a byl-i wón hiščeje řromniřšči; a řchōž řaněžu kšcheczijskianstwo we wutrobje nima, tón řo řanemu džečšu lube njeřčini a byl-i wón hiščeje mudřišči. Hiščeje ženje njeje řiwjenje wuhadžeće ře řmjerčeje. Sčtož ma pschēs wučerša w džečšju wōžšiwicž, to dyrbi najpředy w nim řiwe byč. Wědomořej wo nēřařimžkuli pschědmječe a wěčjenje wo nim njeje hiščeje řiwjenje w tej wězy. Kšcheczijskianstwo je pschēde wšchēm wěz wutrobny, wěz luboćeje. Luboćej je řiwjenje. Naboženřte wěrowořej móže cšlowjeř řnacž a je řidžič. Rořom dře je w tajřim pařže wěrowořej w řpšchijal, wutroba pař ju njeje řapšchijala. Šdžež tak řleji, řchto je tam wot rořiwčowanja w nabožšnje dočzatalač? Njeřmōžne tola nič! Ma wutrobu řtatowacž bjes wutrobny, ř wutrobu dawacž, řchtož njeje w njei — to pař řu njeřmōžne wězy. Dyžazy džežaju wšchědnje na tajřichle njeřmōžnocach! (Pšchichōbnje dale.)

Pjata prošwa.

W řchěřtm řetřotlu bēšče w Alexandřiji pobožny řiřkop ř mjenom řan řiwu, kotřž ho wo řšerženje mēra we řiwjeje wōřadže nalečnje řřowawšče a teho dla habřije a řwady wurrowacž pŕytailče. W jehō wōřadže pař tež wožebny muž řydelče, řiž wo wuřednanju ničō wjeđečej nočžyřče, bēšče-li ho ř něřim řwadžit. Duž jehō řan řobu do Božeho domu wjeđeščeje a ř řim tam wōřje řkujewu modlitwu řpewajče. Zato bēřchaj ho řlowa: „Wōdaj nan našče winy“ modliřo, řan wōmjeřil a da tam-nemu řlowa: „Zato tež my wōdawam řiwojim wuřlam“ řanemu prařič. „Wōpomni tola“, řan na to řetłu, „Laje řrowšne řlowa řy w tyme wofomitu wupraj! Njepraži našč řkujes a Šbōžniř. Njeřwodacž-li my řudžom jich řhčěš, dha wam tež njeřjeři Wōž wšče hřečš njeřwoda?“ — Tele řlowa řhuboli řačšičšč w wutrobu tamneho wořebneho muža řčiniča. Se řyřlořymaj wōčžomaj wón řaněj ř nōmaj pařže a řo ř zyle wutrobu ře řiwojim njeřpschecjelom wuředna.

F.

Řhudy řařupnik.

(Štōncženje.)

Wšar hiščeje pschego tak řařuřany pschēd řařřimi řurjeni řeječeje a miniřrowy řiji pař na tu pař na druhu řrowu wōbro-

czėje. Na jene dobo ho wón wobroczi a bężele, sčtoż mōžešće, so by ł frowej mandželstę a bężęcom psicholoh. Domach jeho wutrobnyje a wjehele witaču. Jeho mandželsta ho nad tym spodbijałe, so je ho wón ta sčętie hįzom sašo wróćit. Wón jim wupowjeda, sčtoż bęče w minitrowym brodże widoh a hįhšohal, a sčtoż je pschęcělny knęs ł nim rěčah. Wupowjedałoh, kať je ho w rjantny wofu domoj wjełt, hńonzi wón je hńowami: „Tu, luba Sona, je list, kotryž je mi ministř pįsał. Mi ho hłowa wjerčzi, a pschęc woczomaj ho mi wofšo mučzi. Wudž tať dobra a sčitaj mi list, kįz nam hńabž wofšo wupojšni.“ Wudra žonńta lępie hńuda, sčto moħto w lišće stač, bačę jeje mandželstę. Wona hrowej bężęci a stareho nana jawota. Potom hęł rostama, list wotewri a sčitahće:

Wyhořodostojny knęze, drohi, luby pschęcęło!
 „Wot toho list je?“ fastřoženy jeje mandželsti jawota; „minister tola te mni hńudemu mužej taľte rěčęž njebudźni.“ — „To pschęcęřięž njebęm!“ — žona ho poħmęwo wotmolwi. „Na jene dobo ho wona střež, křóli list pschęcęřitawoři. A ł sčępeřę-tazym hńořom, je hńilami we woczomaj wona něto sčitahće:

Wyhořodostojny knęze, drohi, luby pschęcęło!
 S křótlimi hńowami jeno čyzi Wam hńęłęž, so hęm wupřodnjenu faru we hrowim hřabnitrowej Wam pschęřubęži. Pschęřchodne dny hębi wjehele sčęjnu a Wam wopřimo, na to ho počęhujęze, hęm pschęřodam. Tón knęs bęž ł Wami, nadobny mužo! Wón Waš žohnuj a poľtaj Waš ł žohnowanju ja žyfu wofšadu! Sa pať woflanu wot něta a slajnje
 Wašch wěřny pschęcęřel
 Walpole, hrabia ł Madęster.

Łędma bęče žona doczitala, list ł jeje ł wjehełohčy sčępeřę-tazeju rukoh wupadny. Wona pať hrowjenu mandželstenu wofšo sčęje pańna, a wofaj ł radočęju přafahčtaji. Bęžęci ł wopřęda hńohčhrowje na starčęju hłabadžu. Sčonuwšči pať, sčto je ho stał, wofajto po řstrowe wofšo stfahadž. Starý hńęřęjny nan pať ruky sčętny a bęžeče: „Džakřtjmy ho temu knęsęj, pschęcęř wón je hńilny a jeho dobrota traje wěčnje! Hńwal teho knęje, moja duřha, a sčtož wo mi je, jeho hřwate njeno; hřwate teho knęje, moja duřha, a njęslabudž, sčtož je čji dobreho čjnik!“ — „Hamjeń! Hamjeń!“ William Brown jawota a ptačęžy hrowjenu staremu nanej ho rukoh pažę.

Nařajtra žyľe towarřtewo bo ministroweho hřodu pschęřindę. Bęče to džewjęč wofšobow: muřki, žonńta, sčęřęž bęžęci a potuleni starz. Wę wěny, so je sčęřny witar, kįz je hrowej žyľej hńowjbu dže, dobročęřiwemu ministřej ho džakowadž. Woni po sčęřowich, wřchňuch řshodadž horje hřwataju. Žedyn je hńužobnikow, kotryž je hįzom hņaje, nuř bę, jich ministřej pschęřowjebęžę, a na męřę hńędža woni jasłupięč. Minister bęče wó řstrowe, hđęž džęla hęmluři. Wón pschęřhadžazym, kotřiz jeho potornje wofřrowjadu, pschęcęřelnje napschęcę pschęřidę. William Brown pať ho hńuboto pschęcę hrowim dobročęřelom přkoni a bęžeče: „Cřellenza, so nětle džewjęč řbožownych čłowjekow pschęc wami řteji, to je po Woly knęjeju Wašch nadobny řtut. Njęjaznawjęče našędęo hńudęo a hńadnoęo džafa, kotřiz džęmy Wam wuprajęč!“

„Wđi drohi pschęcęło!“ minister řnapřęčęřiwu a duchowneho radočęřiwje wofłohča. „Wę ho mi džakowjęčę?“ wón potom dale džęče. „Njewěľęčę dha Wę, so mam ho ja Wam džakowadž? Nadobny, křařny řtut, kotřiz řęje Wę dořonaj, je nje woprawdęžeh wofšęřewil a mi derje čjnik. Wjęle hįzom budžęřęčę bylo, hđy budžęřęčę Wę boháčř byť a budžęřęčę wofku řummu, wo kotřęž žahyn čłowjęł njewjebęžęčę, tola wřęčęo dat. So pať řęje Wę, domach nuřu sčęřęja, pjenjehy tola řřawnje wotědoh a so ani je-

nęho řkotoħo ja ho a řa hrowej bęžęci řbęřęčoh njęřęčę, to je, čęhęž dla dęřęju Waš jako čęřętnęho muža lubowadž a ho nad Wami řpodbjwadž.“

Sčęřęnje a ponjžnje William Brown wotmolwi: „Cřellenza, ja Wašęje hřwaly pschęřęž njęmžom. Sařkřtj ja teho dla hįzom hřwalbu, doľęž jebah a paduř njebęč? Njęřęjny ničo dęřę hńubęny wofřohč, kaž našę knęs a Sčbňnik praji, hęm jeno čjnik, sčtož ho mi hńuřęčę.“

„Daj, mój pschęcęło,“ minister rčęny, „prawje mačę. Wđh Waš řbęřęž pschęři toľtich wřęřlak! Sa pať ho temu knęjeje džakřtj, so je Waš mi a mojim pobđanam jako předraja ewangelija dat. Wę nam ł Wōęej pomozu pųč ł řjmenjenu prawje wofařęje a nař po nim wofjebęžęčę. A Wę, luba hńeni řaraka!“ wón pschęcęřelnje ho poħmęwojo dale džęče. „Wę dęřęčę řhonič, ja to řęje hrowjich dořnyř pschęcęřelow we wofšabę mam, kotřiz mi wofšo pschęřadža. Węm, so ho nadobnemu řtutkej Sčowjeho mandželstęho je řazym řłowčřom pschęcęřiwata njęřęčę, ale so řęje jemu ł žyľej wutrobny pschęřřowwata. Wudbowa njebowčęřęčęho je řpřknoła, kať njęřřawna je teħby pschęcęřiwu Wam byka. Wona Waš pschęřę muje přobřęč da, Wę čęřęla tule papjuru na 10,000 marlow jatw řnonoję jeje džakow-woľęčę a počęřęřowanjaja wot njęje pschęřęčę. Nęno hjęčęž, luba hńeni řaraka!“ wón pschęcęřelnje přowjęčę, hđyř ho řaraka řřachow-čęřiwje wotwotawohadžę, „Wę hįzom budžęčę tu maku řummu tu a tam řjebowč męž.“ — „Potom pať minister ł staremu nanej Brownęj řtupi a jemu na ramjo pľagajo rčęny: „Starý, čęřęčę-dostojny knęze! Sčtož ma řajšęho hđnoęho řřna kaž Wę, tón wěčęč ł čęřęčę a radočęřu, w řčędžęřnyř wofšohadž řhobž. Wđh Waš žohnuj!“ Pschęcęřelnje bęžęci mařęajo ho wón řkónčęnje ł lubo-řčęřiwymi hńowami ł džakownej a řbožownęj hńowjbu rořžobňowa. řo jeho pschęřiwani dęřęjadu ho woni wřchęřny řařo do jeho řřawno-řęho wofa, kįz hįzom pschęc dęřęmi čřakřahće, řęřhđadž a wjehele ho řraduję domoj řędžędu.

Łędma do męřęčřta řařo pschęřęřęčęři, našę wjny řaraj na męřęčę ł wudowję hřwatačę, so by ho we hrowim a w žoninym mjęnje řa bohary dar pobđawona. Wón ho řtręž, hđyř wudbowa wo řęje wěř ničo njewjebęžęčę, a řkónčęnje řhuda, so drje minister luby potnje wěřnowjęčę přajř njęje. Sa mam řa to, řandžęlo w njęhęčohu řh pęčęja hrowej wjehele nad tym męli. William Brown bęče a wofřa řřwěřny řaraj wofšęje wofšadu. Wōęe žohnowanje, męř a radočęř w jeho domje pschęřiwjadu. Jeho dobročęřel jemu čřah řjwjenja hrowju luboľęč a pschęřřilnočęř wofšřow. A hđyř wón řřary a řčędžęřny wumřęje, pľakadž pschęři jeho rowje pobožnje, poradžęne bęžęci a džakowna wofšaba.

Wřęřlakę ł blřska a ř daloka.

— Na Wudyřkim gymnasijju řu wot 21 gymnasjastrow 19 wofřobne přuhowanje wofřtali. Na Wudyřkim seminaru řu wřchęřny kandidatne přuhowanje wofřtali. Wřęřčęřanjta řealna řčęla ho ř jutyř do wřęřęčęřęje řealneje řkule přęřewori, a dořtanu wučęřozny, kįz řu ju pschęcęřobžiti, ł tym teř prawo řřudowanja na uniwěrřęčę.

— Hđyř řo čřah řonřřemazje blřzi, my řnóřřow pačęřęřich bęžęci so to dopřowanjny, so nočęřny ł řemřřim daram ł pořřęd-njenu řelenemu řčřwóřřęřę teř ja hrowej móřři duchowny dar řabęř pschęřřowčęřę — řjane natwarjęčę řęřęřę řřęři, kotřęz nam řřřřow-nejewiřowne potřęřęnje a kotřęž pschęc knęjow duchownyř rad wofřřřawne dořřawjęčę.

Sy-li spěwał,
Pílnje džěla,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spórnicy
Najop móency
Lubośe ma;
Bóh pak swěrný
Přez spaf mérný
Čerstwośe da.

Nječ ty spěwał,
Swěrnje džělaś
Wšědne dny;
Dšoň pak swjaty,
Duśi daty,
Wotpođ ty.

Z njebejsa mana,
Nječ či kámnna
Žiwnośe je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokreśe či!

Sserbske njeđzělske lopjeno.

Wubawa ho lóđu hobotu w Šsmolerzj knihćićiśchćetni w Budyścinje a je tam ja ſchtwórtletnu přehpělatu 40 up. doſtać.

Njeđzela Judika.

Hebr. 9, 11—15.

Łpřazy mlodych ſchěleſcijjanow ho hótju, přehed Bóžim wolčtatjom wuſnacze teje wěry a nadźije wotpołožić, kotraž w nič je. Kał wožna je tajta hódžina w ſwjatnižy! Šwjatnižka abo něšto ſwjate je nam naša wěra, přehede wšćem, ta liž spěwa: Ja wěrju do Jeſom Křyſta, Bóžeho jeničteho narodženeho Šayna, našeje Kņjeſa. A ſažo to najſwjeczišće w nje je: Ja wěrju, ſo je mje ſhubjeneho a ſatamanašo čłowjela wumohł je ſwojeje ſwjateje a droheje trwju. „Křyſtuſ je junu přehes ſwoju křej do teho ſwjateho nutšćoh“, praji našej tekst. Nječ wón nam přichwola:

„Bóžimy hobotu do najſwjeczišćehe našeje wěry!“

1. Bóžimy ſ Křyſtuſom, tym wyſchćim měſćnitom!
2. Bóžimy hobotu jako lud noweho ſłuba!

1. Bóžimy ſ Křyſtuſom, tym wyſchćim měſćnitom! „Křyſtuſ je přehes wjećicu a dočonjanicu hětu nutšćoh.“ Wyſchćaji měſćnit bi přich hěze ſlubjenja, pođžišćo w templu na nutš ćhobžić, ſo by křej křepit w njeje přehed ſćhinju ſłuba ſa hřeđi luda. Jeſuſ ženie do najſwjeczišćehe tam ſaſtupit njeje. Kał budžiće hebi to ſwěrić hmeł? A tola wón ćhobžěje a wotſħabžěje w duchu a prawdže ſ Bóžom Wótjom. A njemu ho wolofšće w ſamotnoſći, w horach, w nožnej čijeje ſhwili. Zemu ćhobžěje ć ſpodobanju, jemu poſtupčny ſnjeby četpjenje,

jemu ſwjeczešće tež ſwoje žiwjenje hač do poſlednjeho ſchćinjenja na martowonim drevje. O duſcha, ſtup na Golgatha! Žow je našeje najſwjeczišće. Žow, na ſwjatej hórzy, twój Kņjes ſ Bóžom we ſwjatnižy, ſ Bóžeje wutrobu wćizni, ſažoť nad jeho ludom kěho a winypohneho ležešće.

Bóžimy ſ nim, tym jeničćim dočonjanym wyſchćim měſćnitom. Wón je dočonjaný, dokeł je dočonjaný ſtup ſćizni, poiny wopor pobał. „Je-li wolaza a lóžaga křej ſwjeczi, kał wjele wjažy buđe křej Křyſtuſkota, kiž je ho ſam hjele wšćeho poroſta Bóžu wopromal, našeje ſwědomnje wot morwch ſtupow wuſchćizć!“ Šraeſſi lud by je ſwojim wyſchćim měſćnitom w duchu ſaſćoh, hdy by tón ſa lud ſćožazu křej křepit! To beču jemu wulke hódžiny! Tež našej piſar liſta, kiž je ſ hebrejſkeho (jraeſſkeho) roba był, hiſćeže na nje ſpomina. Wjele naležićo pak tola na te hódžiny wot ſeleneho ſchtwórtka hač do čijehe pjatta popođnju tam we a přich Jeruſaleme. O jchťo hme mjes nami tole ſabuč? Šchťo hme jich wažnoſć ſ myſlow ſtaić? A ſwjeczenemu dočonjeću ho netke kóžy pjał ſwoni a Bóža ſłuba džerji. Wty njeſćmemy ſwjate poſtne wopomněca puſćizć. A byrnjež lud hiſćeže bóle liwiti ho ſćizniť — my čžemy jón do najſwjeczišćehe našeje wěry wabić: Tu wón ć mērej přichćibje!

Wopor je našej Kņjeſ ſćizniť. Tež našej ſerbskej wótzojo ſu wopory ſwojim boham přichćizć. Niž jako by Jeſuſ ho takle čłowžy ſa wopor bał. Bóh křej nježada. Ale to wćizni,

so wón, našč Šbóznit, w lubošci a pobjuščnosći pšchecziwo Bohu ho hacz do šmjerczj so šwojich poba a taf woprowaŭaje, to pščinjaje šjednanje j Bohom. „Zeho trej našče šwědomnje wuczjiczi“. Škwalmu tótle wopór tehobla dżatow nje! Zato mór pšchod wjazy hacz što lětami w měsceje Marselle satabdżesche a tjbazy nable precz hračny a wšcho cžetajše, tež lětarjo hiščesze jancje wobory pšchecziwo teje ŭhorošci njemjadžy, woblamfny wobory šnamjenity lětak, Guyon, cžeka wotworič a je pšchepytowacz je strachom šwojeho žiwjenja. Wón šwóti testament ščajimšči hebi hiščesze Wože wotkasanje podacz da. Někto wšcho napisa, šchtož bė wo ŭhorošci pšči pšchepytowanju wukšědžit, a papjeru do křifa položi. Dwanacze hodžijn po tym bėšče bžjom morowy. Zeho mjeno budze šo wšchón cžah j cžesčuz mjenowacz. Tak je jedyn wjščiči, kiz ho tež lětak mjenowaiše, šo tež je šmitnošče ja naš wobohič hujjenyč cžlowjekow podak. A jeho mjeno budze šo do wěcznošče j cžesčuz mjenowacz. Wšchitzy hłuboz a wěrn budžewa šo jemu dżatowacz, taj wšchitzy wot kónzowateje ŭhorošce móra nadpadnjeni tamnemu lětarkzej a wobšbožerzej šo dżatowacu a hiščesze dżatuj.

Ač wukšičš mie, mój Zesuš,
Ja tebi zple podam šo.
Doj bycz j šwojich ranach mi,
So njepšcheczel mi njepšchodži.

2. Bójmy šobu jako lud noweho šluba! „Zesuš našče šwědomnje wuczjiczi wot morwyč skutow t šluzenju žiwemu Bohu.“ Nowy pščinšup t Bohu je wotworenju. W Wozej wjekošci možemy Bohu šluzič, niz j nje-wětoščuz, hacz šny špobóni, niz j njelóštom kaž byčmy njewjedžili t cjomu. Žima šluzba pšchod žiwym Bohom! Nowe žiwjenje wčera kaž dženša a jušje! Zesuš Khrustuš je wčera a dženša a tón šamjy tež do wěcznošče! „Wón je Šrědnik noweho šakonia“ abo šluba. Druhi lud šo hromadžuje na šwěcze a wšunawa: Wóš na naš špobobanje ma! Šlečeje, tak tam je židow a nježidow cžahnu, japo-šchtošjo t šwědžy, Zelušej šwěrnj. Mišionarajo wodža cžrjědy t njemu woišak w žuhčy štronach šwěta, dušchow- paštyrjo šnyh domach. Rak rjana je wošada, kiz bydli šhromadžena wotolo Šarėdnika noweho šluba a šluzi Bohu j zplej wutrobu a j zplej dušhu! Tež dženša njepšchecžmy nadžiju. Nječ šu cžěmne dny a nječ šo šawjercžaje mjenjenja do žyrtwe a šchule našč dobywaju: Tón Knjes šmeje lud šluba! Wón pščajimuje cžesčuznyč pšči duwe, wón šhromadžuje dženči wotolo konfirmacijšeho woltarja, šnawo tež twojeho šyna, twouju djomtu a twojeho móta. Wošada šhichy a špewa pšči Wozej šluzbje bjes pšchetačca: „Zeho hnadu njedyrbi šo wot tebe precz wročičej a šlub jeho mēta njedyrbi šo wot tebe precz hnuč.“

Kěšby šlub darj a prama šobu pščinjē. Našč Woži muž poŭaje, tak nowy šlub tym, kiz šu powołani, wěczne herbštwo dawu. Stary šlub poba mjeno Wožeho luda, tež kraj, w kotrymž mlotu a mēd bēžesche. D ludo noweho šluba, pój a wšmi Wože darj: Prawdoščj a mēr a radoščj, pšči njewoznenj j tym Knjesom jeho žiwjenje. „Zesušowa šmjerczj šta šo t wmoženju wot pšchepytje- nju, kiz pod preńšchim šlubom šu šo štač“, my cžitamy. A hdyž tola tež pod drugim šlubom pšchego šabo pšch- štwjenja šo štauu, hdyž šnawo ty nēšle runje šo nje- štroščmy cžujēč, wšmi Woži dar. „Zemu, kiz cžistj je, njeje trjeba, hacz jeno nošy mucz.“ Šaj, temu, kiz pod Wožim drugim hnadnym šlubom šteji, je špōčžene, šo šo

pšchego šabo wuczjiczi wot hřeča. Woža wjeczet je wu- cžisčjenje. Tam to nowe wotkasanje (abo šlub) w Zesušo- wej kři dostajnejš. Rak krašny je lud šchščšjjanšteje wošady, kiz takle šwojenu Knjesej šwěrnj a šwoje wěczne šboze na wutrobje noščo w najšweczišchim šteji! Šchtož ma wěczne šboze na wutrobje, wčera kaž dženša, temu tež to wěczne herbštwo pščinpadnje. Wombajmy hebi, šbēhajmy šwojeje ruzy a wutrobu do wšchtoščej, proščmy Šarėdnika noweho šluba, šo by naš dale bóle do naj- šwecziščeho naščeje wěry wjedl.

Wohyln šwoje dženči, Khruščesze,
Šduž j wo štrachoščim jim štyčesze,
Wšchak j twojej křowu šu šupjene.
Šamjen.

M. w M.

Khrustušowa droha krej.

D Zelu, twouju drohu krej
Nječ dušha pšče wšcho wozj šej:
Ja w žiwjenju a we šmjerczi
Šu wot wšchčy hřečow wuczjiczi.

Duž wona moja pšča je
A cžestina drašta prawdoščje,
We lotřej juwu woštwje,
Šduž dušha pōšče t šudženju.

Tež w tymle šwěče poščeza
Wš twouja křej mož žiwjenja;
Ja trošak a potoj w dušhi mam,
So w šwětle hnadj pšchewšwam.

A šubdu w nušy pōšlednej,
Wje wošchew twouja šwouja křej;
Š tym šadny hřečj mje njetama:
Ja šbōžny pōšidu je šwěta!

K. A. Fiedler.

Wabožina w šchuli.

(Wotkazowanje.)

To jedyn wē, a wuczj, šchtož je a potom mēni, šo je wšcho trēbne cžini, wošebje w tym padže, hdyž moža dženči berje wot- molwajec. A tola njeje se wšchēm tymle praščenjom a wotmol- wowanjom w tym, šchtož ma šo tudy cžinice, cžasto hiščesze ničjo ščinjene. Šchtož wē, može wuczjč. Še š tym doščj? Njes žyrtwje t ščērej dženče, jako cžyšče jehw wučerja šo mlodocy a štracy ščinjē: „Šchmanje Žonawom, šubujesht mje?“ a po- šhijšcho t wšchlitim wučšonštam: „Dženče wo wšchēm šwěče a wuczčesze šwšchšički pohanow“, na pōšledku pat: „Wu šudžesze moji šwědčtojo.“ Wuczčej a šwědčesze je dwowate. Šwědčiččj je nimo nješ wjazy a možnišče byžli wuczčesze. Šwědčiččj moželš bjes wučženja, tola niz wuczčej bjes šwědčženja. Šchto t šwědčženju šluzšha, je na lōžym šudnistwje šponič, moželš to pat tež w ščēnju šwj. Jana 3, 11, w Zap. šl. 1, 8 a w 1. liščje šwj. Jana 1, 1.—3 cžitáč.

Šchtož jenu wēž wšak, šhšchak, j žyła šhonik njeje, nje- može wo njej pšchod šudom žane ptačesze šwědčenje wotpōščič. Š šchščšjjanštim wēčnoščeni je ranje tak. Šchtož te na- šhonič, wo šwojeje wutrobje j najmjēnšča dožnit njeje, tak šo bu pšchō Wože štwowosmucžny, pōšpšchēny, troščtowany, šmēro- wany, pōšbēnjenj: tón drje može wo ničj rēcžesč, ale niz šwědčiččj, duž tež njemže nišho wo ničj pšchēwēdčiččj.

hwojm puczu naczniti: wjele lohegi wychoło woba narocze a foto wofoto wcho satepi; kładna rēcza ſo do torhazeho ſtima pichemēni a džiŕnje ſchumjo a howrjo hwoje mutne żoſny do doka bele wala, ſtaſy a teſz ſobu torhajo, łany a moſtu, tkeżſi a mltny powalejo, ſapuczejo wcho, iſchto ſo ſtrobli jz do puca ſtapicjz.

Wjele ſtary drjewjanj moſt krocz ſebi weſjo na to nje-myſlaſch, jo wofła ſo kłebozna wobſiečka, kotraž kłuboto pode mnu wjekele jchuworečje, hdy do drejazeſcho ſtima pichemēnicjz; duž ſo džiwač, czeſcho dla ſo drjewjanj moſt taſ wchofno nad rēcziſch-čjom poſebnje. Rēcza mjenujz Wbudrezj do dwuju dželow džel; wječſki džel teſz j leweho, mjeniſki j praweho brjoba; brjobjaj teſhdy drjewjanj čjumpyatj moſt jnecofjele. Po lewym brjoſju Wbudry ſtejčejtaſ duvaj rjadaj ſtarčy, j dželja dočej wječſki kkežkow. Tudy, j uowuwačom hajinaj, kotrehož rjany nowy dom dale w lešu nuſtačaj ſtejče, jeno tkežbi tkežſtawo bybaldca, wulicrjo a druſy leſni džečakcerjo. Wkobji hslni mużojo ſebi w leče j tym trochu lēpſi dji wjenje ſkruža, jo zuhyč pučowarowjo po hōrniſčejzj wadža. W leče mjenujz do kłebozdčow wjele zuhyč pichidnoje, kotriž czeſbeža po horach poſhobječ, czeſtweho lešneho pomētra ho naſtre- bacč j ſo na kraſnym a cziato dočej wulotnije rjanym wuhlabce wofkwečejč. Kotriž ſo j wuhobjč, j dželja j wēczjany hōwehom po- krowyč horow ſlicza. Etnarje ho tež, jo dyrbi taſi wjednik muč- neho pučowarja, woſhebe žōnlte, kotrež po naſhyč horach lohyž wuſtawu, na hwojmaj ramjenjomaj po byrje hōrje nyjele. E wje- tſha tole noſčenyje konje wobhararaj. Tajſič toni we Wbudrezach 12 ſtejče a to w hrdžbach bohateho forczmarja Kafiſ j tanunecje ſtrony moſta.

Wlejšiči, ale tačrjez woſebniſči džel wby, kaž hižo ſpominčy, po prawym brjoſju Wbudry leži. Tu bečje pječz abo iſchēč wje- tſičijz ſtawotow, kotrež w pokrowu wofoto wofkwečeneho j lipami wobſhadžaneho meſlna ležachy, woſtrebēž kotrehož ſtara. ale žyle pnyhna drjewjana žytkownička ſtejče. Tzi wulle, po jdadcu prastare lipy pčhež žytkownimj durjemj ſtrozowomaj; mała wēža na iſcherej žytkownice ſteče hečjele. Wēdma beč čjumpyatj moſt pchečkercič, dha j žytkownice wjele hjojatj wječorj ſwonicž pučoa. Hdych bečje hižo wbrwaſ ſtarerje žytkowčiči mjie na hōrboſtne Wože domy we wōčtēzjne dopomnič, dha mjie ſmate ſynki wječorunych ſwonomo žyho w duchu do herbeſje kužizj pchečhadiču. Čzaruſ ſtečaj- nywka ſtejo woftač a čjidy moſtitnu wuſpēnach, kaž bečy wot maczerje nauwčenjy. Wotom wjeheły k wulkenu domej ſhwatač, kotryž najbliže pčři žytkowi ſtejče: j daloka hižo ipōhnač, jo je to forczmar. Słoty tšapanj paſ, kiž j kōnčica žytkownice wēže hečjele, ho ipēčdnje paſ k prawizy, paſ k lewizy wobrocjele: wōn bečje po ſbacz čjipny, j wofel moſt tōn zuhy pačeč byčē, kiž ma taſle ſpobžiwne wuſchaje, jo ſebi čzaruſ iſchēznie, hdych hjojatj wječorj ſwoni; to tam hewat ničto nječziſjele.

Bečy wjeheč, hdych w forczmje ja dubowom hšidom hečadž; pčhečtož noſy bečjele iproznej, a žetōd ločanj a hšōdmj. Po wječeri ſo hnydom k mērej pobač; mučine ſlawy wotpōčijnſ žabachy. Ečyōž je žyke džen po horach tšobčij, w uozy berje ſpi. Taſ tež wotučil njeſhym, doniž mjie ranjeſe ſwony njeuwōbudžijem, kotryčyj jaſne ſynki balofo po horach a do doka bele wopowjedowachy, jo je džen teho Kneja.

W forczmje bečje dženja woſebite hibanje, kaž byču ſo na netaſi hwojbežen hotowoli. W woprowdže tež taſ bečje: forczmar- jowa jenička džiwoła dyrhejweče dženja wopolodnju prēni kēoč w hwo- jm žiwjenju kmoſtič a to bihēče je ſtarcho hajinowom ſtaršchim hšymom. Kłubemu tkežſtarcej j tamneje ſtrony rēczi bečje Wōh tōn Kneſ ſhna wobrabšič. Hdych paſ wobhi muž, kotryž j hajinice na džečto kłobjele, wjebož njebečje, kofo j mlobemu hajinice pčhi- proſhčy, bečje ſo ſtara baba w prawym čzaju dopomniča, kaſ je

forczmarjowa džiwočječka, 19 lētna czełwjenoličſkata Mla, toni pčhi fermuſič žyly wječorj jeno j mlobym hajinom rejawoa. Duž beču Wudu pčhioproſhili. W woprowdže hajinowoy hyn j niſim taſ raby kmoſt njeuwōbudžije, kaž runje j forczmarzej Wudu, tuta paſ j niſim taſ raby, kaž runje j mlobym hajinom. Korczmač Kafa paſ, kotryž wſtač ja wulle czečej njejemjele, jo jecho Mla kłubemu tkežſtarcej kmoſti, tola do teho ſwoli, dofelj ho tež jemu mloby hajin luhbečje, kotrehož buđzijče raby ja pčhičobneho hšyna mēč.

Duž tež korczmač wopolodnju hwojeju neſtēpčejaju konjom do ſchleſečžaneho wofa ſopkchahnyčz a ta kmoſtrow bihēče ſom wjeſejle. Waba wſtač bečje radžica, jo byču wēčij do Wožeho domo dōſhli, pčhečtož moſt, po kotrymž wſiče teho rētko iſchō jēdžebe, bečje dočej ſtary a dođberčanj. Kafa paſ ſebi wōtrēcēčej njeabāčje: wōn wōs, wuhōnu grat a tež hwoju wuſtojnoſtjz w jēbēženju.

Wōrſu wopolodnju bečje ſo njebo jamarčijto; kłuci hrimot bečje hšjom j daloa hēhlyče, hdy kmoſtja j dželčewo do žytkowe jēdžeču. Wječijny leščcho hšochowachy, hdyž mečachy ſtary čjumpyaty drjewjanj moſt ja ſobu. Wōſt na wuhobjč ſotltač ſtejče, na kotrež beču wjele a to dothōrčij delſi nabite.

Mjeſ tym jo džečatko w Wožim domje hjojatj kčejčenizu doſta, wōtač njewendro hrojſje ſakbāčjele. Wbyhofo w horach bečje ſimk wōpny. W prjedy hač kmoſtja j žytkowe ſupicchu, bečje rēcziſčičjo Wbudry j mutnymj žōtēmami napjelajuce; howrjo j čjummy woba hlaboajz pčhičjerajče; ſtary moſt ſo hšičeje bole čjumpyateca, a kōžny wōtomik ſo jdačje, jo jōn njembre žōtmy wō- torčumy. Hdych ſo forczmač njeabōwajz na to hōtowaleče, kmoſtrow pčheč moſt wječē, wōtšizny, ſotriž pčheč žytkowu ſtečajmy, radžachmy, jo byču tola wōczakati, doniž ſo wōsujendrjena rēta trochu njelmerje, a ſo jo j dželčewom njetrejebawčij do ſtawoa po- doli njebōču. Kafa paſ ſebi jaſo wōtrēcēčej njeba: wōn bečje ſebi wōtamſhlic wſchēm poſafač, taſ ſo ſtawoa njeboji a — wōn jēdžeče.

Stara, poſhlučaja baba paſ ſo njebečje narēčēčej dafa, ſobu jēč; wona hłubi, ſo wēčij ja kmoſtrami pčhičnje. Wēdma beču tučej hač do poſt moſta bojēli, dha žōtmy najwječijči kolik wō- hjebež moſta wōttorhnyču: moſt ſo j wōbomaj kōnzomaj do hjebeža iſhli a ſo w tym hačumy wōtomiku j hšuchim ropotom do Wbudry wali, j nim konje a wōs a wſchizny kiz we wofu hečadžu . . . E wōbeju boſow hnydom ludjo ſe žeržemi pčhičbečachy, njeſbo- žownym pomoz ſtēčēč, ale tu žanajc wōmocy njebečje. W džiwojej meſcheryz howrjaje žōtmy kmoſtrow a rošbity wōs a konjom pčheč ſobu lułacu; ale to jenož wōtomik traječje abo dwaj: potom ničjo wjazy wōbečej njebečje ani wo ludžōž do wo konjomaj. Ženož mutne žōtmy ſo dale po rēcziſčičach dele wōlachu, a druſhdy kruč drjewna woby pčhičpowa.

Tzi dni wopolodniho ſu džečewne czečko w bole delſa ja wje- bam wibajo namatali, a kručy wōpoſeoho koleža bečje rēcza na jenu ľuko won čjipnajo; hewat wo hwečbeženych do dženſniſcheho dnja žaneho hšēda nabēhili njeſhju. Ma meſto drjewjanjowo moſta paſ ſu we Wbudrezach poſibšichor kamjerimj moſt pčheč Wbudru namariſi.

Wſchelake j biška a ſ daloka.

E Drazžan. Čańdžena nježela be ja naſ Ešerbow w zuſhie nječela wjeſela, dofelj ſo nam jaſo w lubej maczernej rēczi Wože hšowo predowāčje. Mjeſ kēmdjeremj kaž tež ſpownjednym wōdžachmy naſladnu lečbu ſnatchy, hwērnějch lubowarjom ſnatchy Wožizj kšuzbow. Wpredowanje bečje niſes fat. Čarječ j kſhwacizj na ho wlaſ, ſpownejbnu mučebu paſ j fat. Domachka Wubelēč. Ešponjebežny 150 ličjenyč. Wōh jēžer a žōhnyj tōn wuhywoakſi ſtaw mjeſ nami Ešerbami w zuſbie.

Sy-li spéwał,
Pilnje dźélat,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróczy
Napoј móczy
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Pfez spaf mэрny
Čerawosé da.

Njeh ty spéwał,
Swérnje dźélat
Wódné duny;
Džé pak swjaty,
Duši daty,
Wotpođá ty.

Z njehos mana,
Njeh éł khmana
Žiwnosé je;
Žiwa wodá,
Kiž Bóh podá,
Wokreš éel
F.

Šsersbke njedželske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmoleržej knižičkišćejini w Budžyčinje a je tam ša ščitwórtletnu pšehedpátu 40 np. dostać.

Njedžela Palmarum.

Šil. 2, 5—11.

Njedžela Palmarum je džénša. Do Jeruzalema du naše myšle. Žesuh džerži šwój pohledni šwjedženiski wščitkad do šwojeho města. Wulka šyła lubži pšehwodža jeho. Šalosh rubaja wot ščtomow, palmy ščelzu na puč, jafo šwojemu kralej holdujaja jemu a pšchwystaju jemu wošéte: „Šofianna, šhwaleny budž, kiž pščiudže w mjenje teho knjesa, šofianna we wyškoléči.“ A tón knjes? Škutne myšle húnja jeho morič, šo by šo wščitto dopjelnišo, ščtož pišane šteji pšehš profetow; wón wé, šo budža čži šami lubžo, kotřiž džénša jemu šofianna pšchwystajajo, piatki wotadž: ščhižuj, ščhižuj jeho! Dža pšchwystajaja několši Gričojó k Šilipušej a prošča jeho: knježe, my čžemy rad Žesuha wóhlabadž. Tón powjeda to šwojemu knjesu a něł ščžešnje šbóžna wješelosč do jeho wutrob; tuto žabanje je jemu šaručenje ša to, šo je pola pohanow polo béle k žnijam, šo wón pola nič wotewrjene wutroby namata.

Wjele lětkotkow je šo po tym mingło. Čašo je njedžela Palmarum. A džénša budžujemy my Žesuhéj jato šwojemu kralej a šbóžnitej a pšchwystajamy jemu:

Šofianna! witaј k nam!
Wóј, čži napščewičimo džemy.

Wutroba šo hori nam,
A noham šo čži čžišnječ čžemy.
Póčžehni nušš, ty žabanu,
Ty šy jora witanu.

A mjes nam je čžirjóžička mlóduč ščšesčžijanow, kotřiž hébi, taž nědu tamni Gričojó, žabaju, Žesuha wóhlabadž. Š wam, lube páčžeršče džéčži, čžu džénša rěčžéčž. Wšy džéčže džénša pšehed wóhliczo šwojeho Šbóžnika, kotřiž je pšehed 14 lětami waš ša šwoje džéčži we šwjataj ščščenizy pšchijał, šwiczé a jemu, ščtož tēhdom njemóžéčže, šjawnje pšehed žplej wóhadu šhlicžič: knježe Žesu, twój čžemy byčž a wóšlacž hačž do šwojeje šmjerče. Póšni wješéteho dželbradža šhadamy wščitžy na waš, wošébeje waišči ščarčhi. Wjele próžy a džéla a ščaróčžow šu wafče dla méli. Ale hduž džénša waš wóžža w wjéče mlódošče, hduž na to myšla, šał móžnje je tón knjes jim wščezo pomhač, hušto wjele ščaršiščo, hačž šu šo nadžičeli. A tu ščincži w jich wutrobach to džakne wušnacže: hačž šem je ni tón knjes pomhač, a tón ščwalobny ščelušč: ščhwal teho knjesa, moja dušča, a njesapamí jeho došrotow. Ale niž jenóž wješéł, ale tež škutny džek je džek ščonfir-mažaje. Něł šakle tu žyłu ščhwalosč čžiwššeho žiwjenja ščnaježe, wulle čžéšče špytanjanja na waš pščiudbu, hduž šče žimi w čžahu, w kotrymž je njeměra čaž wulka, a ščedži šo wjažy njepótaja, ale njehaščičnje wušštwupaja. A hduž na to myšlu, dža wotučji we mni to praščenje: budžéče my šo dobre ščéženje ščéžič a doščanječe junu tónž wery, dušchow šbóžnosč, abo wopuščičječe my šwojeho

Esbőznika a štupicje na tón sčěrofi puč, kotryž je w špoczatk u rjany a wješeťu, ale kotryž do słažanja wjeźbe. A pšči tutych praščeniach budže mi šhnutje wošto wutroby a s žylei dušku prošču ja fa waš: D Knjeje, pomhaj nět, o Knjeje, baj nět, so by ho wšchito derje radžij. Knjeje Jesu, njedaj žanemu tutych džeři šhubjenemu byč!

Dženja bori ho wašča wutroba w lubožeji k Jesušej a wy mače wšchite lo šprawne frute wjėdłowjače: my čžemy swoje swjate šhubjenje, kotrež dženja wuprajamy, šwėru džeřec. Ale na tym njeje doč. Wolaniče w mojej lubožeji, praji tón Knjes, sčtož do žonja wutaje, tón budže sčžny. Duž lapišajće hebi šhuboko do wutroby, sčtrož wašča Esbőznik wam dženja wšchitowa: **W ó j e č a s e j a m n u !**

1. Za hym waš hacž do šmirjecze lubowaf, duž poddajće ho mi i čžetom a s dušku;
2. ja hym wam najšchitij pšchiflad dať, duž budžeje mi podobne;
3. ja hym ščot pšches sčžij a šmirjecz do krašnojće, duž ščedžeje ja mnu.

I.

Šrudnje je, hbyž něčto, kotryž je w dobrych wobštejnojščach žywy buť, pšches ščebanje lubji swoje žyle samojenje šhubi a wotpuđzi kaž praščet. Ale to pšchemenjenje, kotrež je Jesuš na ho woľaf, je hšičeje waše wjeršče. Wy šnajeće jeho žimjenje. Wědy bėše wón, kaž japoščot w našim teškeje praji, w Wožim sčtalcje. Wón je wěrný Wóh wot wěčžnojće žem a je w njeje-šach bšifru čželč a krašnojč wužiwaf. Ale tuto jeho bšitwo nješdžeři wón ja wubjenstwo, to rěła fa něčto, sčtož dyrčiješe wón na ščždy pad mčž, ně, wón wupróđni ho žam, wón wot-woščoji swoje bšitje wošebnojće, swoju wšchewědomnošč, wón ho prašča: sčto je ho nje bšifny a fať wjele potratow ščleba maće; swoju wšchewědomž, wón dyrbi hebi pščego wot Woša mōž k bšiwam wuprowěž, a hbyž jeho ebőznika tu njebėše abo hbyž ludžo do njejo njewěřajchu, dža njemōže wón swoju krašnojč šjewic. Wón wja wotwoczłowski sčtalt na ho. Kaf šhudobny bėše jeho narod, hrož bėše jeho přenje wobshenje, žobik jeho přenje ložo. Šhudy je wón woľaf hwoje žime dny tu na jemi, wón njeje mčł, hbyž by swoju štworu položit. Wōžni a boščazi šwėta njechadžu ničo wo nim wošedžeť; i nišimi ludžimi, i hřeđni-šami a žonitami je wón wošchabžowaf a ja wuščetjowam wuškwot wón hebi jednoruč mužow, rybařow. Wón du podobny čžlowjeřam a na wušchrtju jato čžloweč namařam. Šłabajće na to bžčžetko Jesuš, i pčelušchamni je powitte a potreba mačžetneho wšchłabjanja runje kaž wy něhdy. Wošłabajće na młobženja Jesuša, wón je šarčžimaj podobny a pšchiběra na młudrošču a na lětach. Wošłabajće na muža Jesuša, wón je ščžny a lačžny, šprōžny, wješeť, šrudny. A hšičeje šhubičho je wón ho ponizaf. Wón je ho podobaf do čłowo šwiočij njewšedželow, čži hu jeho žaniti a wuščewěmali, šchwaliti a šapłumali, hu jemu čžetjowam čłowu na štworu šlajiti, hu jeho i mšta wuštworcžiti, na sčžij pšchiběti, hbyž je wón šmirjecz ščłumka a bošahanjercja wumrieť. Kašje je to ponizjenje! Wot Wožeho šłata hacž na sčžij, wot njejejeřcho wješela hacž k najžatostnišchemu čžetprienju, wot halleřwa janžšelow hacž k hanjenju a wuščewěžčenju hiešbőžnych ludži a hrubych wojakow.

A čžehodba? Žana mōž w njeješčach a na semi njeje jeho wupowadž woľta, ho fať šhuboko ponizič. Ale wón je to čžinit i lubožeje k nam šhudyh hřeđnyh čžlowjeřam. „Čže njeje ničo hnafo do teho šhubjenšwa, wšcho bohatšwo bė mafo, to lubožež doľonja.“ Dolež je wón waš, lube pačžestje džeři, lubowaf, čžehod bla je wón ho wupróđniť a je na našču semju pšchitohol, je čžetoh a wumrieť, lo hbyčjeje ščžnje bře. Wšes njejo hbyčjeje šhubjene, wěčžnje šhubjene byte, ale to njemōže jeho lubožež pšchidacž, jemu je waš žel a teho bla je wón najčželčiji sčžij na ho

woľaf, je žamo wumrieť, so by waš wumohč, warbowaf a dobyť wot wšchitich hřečow, wot šmirjecze a wot čžertowšjeje mozy. Dyrbi tušon wopow jeho lubožeje podobno byč? Mō, ně, poddajće ho jemu i čžetom a s dušku. Wroho je wón waš wuškwit, duž wopowajaje ho jako jeho wobšebženištwu. Wy jwajeće tu rufu, i kotrež mōžeje jeho lapiščinnyč a wuprežje šmirjecz. Za rufu je ta mčta. Wěrič pal njereľa jenož, něčto fa wěrono džeřecž, ně, do Jesuša wěrič, to rěła, ho jemu žyle dowěrič, a sčtož to čžini, tón njemē mōže hebi žanemu a hweřeť ščžicž. Ale tón šinat njemōže, tón dyrbi Jesušej ščžicž, tón dyrbi to čžinič, sčtož wón hebi žaba, sčtož jeho wšchitje. Šawjedžerjo tež k wam pšchitupija, šprowtanje na waš pšchidžte, ta mōže, kaž wy lo hebi dženja hšičeje njemyšlicje. Čžert je mōžny a ma wjele ščžubnitow, w najrejšchij barbach budže wam hřeč pšchew wočji štaječ, waš k štemu čžahnyč a wabič a wam wjele rjaneho a wješekeho šhubič. D njepobłuchajće na njeho; wostanice Jesušej šwėrne, kotryž je waš hacž do šmirjecze lubowaf. Špomniče na njeho w hōbžinach šprowtanja. Njechrajajće i hřečow, njerečžje žone ščowu, kotrež wašča Esbőznik njemē hšičeč, njecžitice ničo, sčtož wón njemē wšchitje, njewěžče nišče, hbyž njemōžeče jeho šobu wrač, hbyž hbyčjeje ho hašbowale a nastrožake, hdy by wón k wam pšchitupit. Wón je swoju krej ja waš pšchelat; njeh nět šwiti lōžba šapfa traw, so šeze wy jemu wošłuchne. Wón je swoje žimjenje ja waš wšhajit; nět pšchewječe wy jemu swoje žimjenje. Wón je waš lubowaf hacž do šmirjecze; nět lubuječe wy jeho hacž do šmirjecze, w młobōžči a w štarobje, we wješelu a w šrudobje, i možami čžela a s darami duška. Poddajće ho jemu i čžetom a s dušku!

II.

Alle to njemōžeče je swojeje mozy. Teho bla je Jesuš wam pšchiflad dať, fať dyrčije žime byč. Wědžeje jemu podobne, budžeje teje myšle, jako šhryštyš Jesuš tež bėše. Čšho pal je, sčtož dyrčijeje wot njeho nauwuknič. Wědy poniznojč. Wón je ho žam ponizit. D hōbžeje tež wy lōždy čžaj ponizne. Šordwy šteji Wóh napščezžimo, jenož poniznym bame wón žanub. Šordowč, buchowna šordowč, kotraž je nam wšchitkim pšchinarōženo, je naj-wjeřšiji njewšedžel bšnojčeje. Šordy ma hebe žameho ja dobroho, wón njewē, so je jeho duška na šmirjecz ščora, a fať žodny štwory ščarja njewoľa, fať nima tež hordy žadanje po Esbőžniku. Wšes Esbőznika pal šmy wšchitzy šhubjeni. Nē, budžeje ponizne, wuškeje pščego šepje, ho žame wōnacž, fať ščabe, fať hubiene, fať thore wy šeze, a wuprowěčeje hebi, kaž je to Jesuš čžinit, mōž, mōž k dobremu wojowanju.

A dale wuškeje wot Jesuša, fať dyrčijeje ščžicž. Šeho žyle žimjenje je wuške ščžjenje. Čžlowiři šyn njeje pšchitohol, so by hebi ščžicž dať, ale so by wón ščžit. Še žich wjele, tošij moja ščžjenje ja hašbu. Ale mōže to hašbu byč, sčtož je Jesuš čžinit? Mōžny dyrbi ščžicž. Ščžer je breni ščžlowiři naščeho luda. Wšmarť je jato napřimo na šwōt wōn postajit te ščowa: šwėrný ščžubnit ščžerza Wšylema I, a tež wy dyrčijeje ščžicž. Najwōžny wot waš nět šarčžijki dom wopuščež a hebi pola žuych ludži swoj wšchěny ščłē ščžitja: ščžicze šwėrne! A hbyž budžeče dorowčene a šmejeje swoje powołanje: ščžicze šwėrne Wóhu a čžlowjeřam. Wšpwtajće jenož swoj wužit, ale šwōze a ščwēče bšičžewo, kaž je to Jesuš čžinit, so budže Wóh pšches waš čželčženy.

A ž wuškeje wot Jesuša jeho po ščłuščinnojč. Wón bē wošłuchnič hacž do šmirjecze, haj do šmirjecze na sčžij. Čžeho bla je wón čžetoh a wumrieť? Dolež hebi jeho Wōžni do žabače, dočēž bėše to tón jeničij puč, na ščžimž mōžeje ho našče wumōženje dowjeřič. Žemu bėše jed, wolu njejejeřcho Wōžna čžinič, wón šinat njemōžeje, wón čžujčeje ho we wutroby

t temu częrejny, to będsze jemu wjehele a wofschewjenje, Woža poſkluhać. Wy woſchite ſnajetce wolu Wožu, wy wječe, ſcho wón hebi wot woſz žaba, ſcho je dobre a ſte. Duž budžeće Wožu poſkluhac, kłodžeće po jeho pućach, hlabadže ho gręchom. Pſches hręch mōžeće hebi ſnano na wofkomit ſože a wažit dobęć, ale ſpōtanie niſtuwofotanie. Wōh je ſwjaty a prawy, wón ſpōta hręchifka huſto bęžom tu na ſemi, a wječe je węćnojeſi. Mē, Woža wola nječ je wam pſchego najwyſchſi ſakoſi.

Alle pſchego ponižny bęć, ſkluć, Woža poſkluhać, to nje-mōje ničto je ſwioje mozy, t temu dyrbimy ho ſami ſapreć a pſchewinyć. Tež ja Zeuža njebęće loſto, ſwiojemu Wōtzei pſchego dęćęażu poſkluhnojeć woſpofaće. Spomnje na jeho duchowne bđženje w jahrowe Geſtſemane! Alle ſcho je wón tam čini? Wón je na ſwioje ſolena padnyć a ho modlit. A ſčeni-fojo powjebaja nam huſto, ſo je wón ho modlit. Tak budžeće tež wy wobſtajne w modlitwie. Sčtōž ho njemodli, tōn wobſwędźi i tym, ſo nijeje Wože dęćęo, ſo je duchownie morny. Žadny dęćęi njehe mō je we woſchim žiwjenju ninyć, na kotrymž wy ho je ſwiojim Wožom njerōstęćęiće! A wobkrućęe ho w piſmje! Kał derje je Zeuſh ſwiate piſmo ſtareho teſtamenta ſna! Sdōž je ſtarſchifſhego doma do zujby počęćęiće, dha wſmice je hebi biſkiju ho bu a čitajeće w njej piſnje. W njej namaćajeće brōnje pſchęćęiwo njeſpſchęćęelam duſhe. Zara powućeje je, ſo je Zeuſh ſpytowarja w pućęinje 3 krodę i Wožim ſtrowom wotpoſataj. Kał mōžeće wy w hodęinac ſpytowanja wobſtać, hđyž Wože ſtrow njeſnajeće?

A pſchidnęće piſnje do Wožejo doma! Zako 12 lēt ſtary hōł praji Zeuſh: Njebrębat ja bęć w tym, ſchož mojejo Wōtęa je te? A pola Lućajſka 4, 16 čitamy: Wón dęćęe do ſkule po ſwiojim waſchju na ſabotny dęćęi. Čitęće tež wy tak. Na dnju teho Knjeja dyrbimy w domie teho Knjeja bęć. Nječęela, na kotrež pſchewotanie Wožejo ſtowa njeſchęćęimy, nijeje žana prawa nječęela.

III.

Teho dla, dofelž będsze Zeuſh poſkluhny hać do ſmjerće, je Wōh jeho powyſchit. Mēdy będsze wón w Wožim ſčotaje, nęć je wón Wožu runy, Wōh je jemu woſchite węž do jeho ruki podal, wón wude je ſnjejimo a ma mjeno, kotrež pſche woſchite mjena je. Kał wječe je jeho mjeno tu na ſemi! Wōt jeho naroda ličimy lęta, w jeho mjenje ſapocęinamy kōdę nowe lęto. Tęho mjeno ſwęćęi ho we wutrobach čheſęćęianow a wjele tęžaj hu wjehele jeho mjena dla ſwioje žiwjenje woſtajili. Wjele tęžaj žyćiwio je natwaręęnyh t čęęęi jeſo mjena, a my duchowni nje-węmy ničo wyſchęćęe, hać jeſo mjeno ſhwalciz a w zblej paćęę-ſtej wuečęje njeſimy ničo drugę pętali, hać jeſo mjeno do wa-ſchęćę wutrobow ſariſaće, ſo njebręčęęe na nje ženje ſabyli. A hđyž wōdžimy, ſo jich wjele w naſchim čaſu jeho mjeno bđiž, dha wobſwędźęje to nam, kał mōzje je. Alle hiſčęęe kraſniſhe, hać tu na ſemi, je jeſo mjeno w njebęćęach. Tam modla ho t njemu hwojećę janęžęo a ſbōzje doſonjeni a ſprowęa bęs pſchęćęaja jemu čęęę a ſwawu. A ſamo w tebi ma jeho mjeno mō. Eſi duchowo, kotřiz ho ničęęo njeboja, ſchęęęotaja pſchęd nim, pſchętož woni derje wječęa, ſo budže jich junu budęćę.

Tajtu mać a kraſnojeć je Wōh naſchemu Sbōžniſej dak. A tōn čęe, ſo bęchmy junu na njej bęć brali. Wōdž ja hym praji wón, dyrbi mōj ſklučonić tež bęć. Kaſte ſbōzje ſklučenje! Nje-čęęęe wy, ſo ho tež nał wami dopjelni? Eſu woſchelate puće, kotrež wot Wožejo woltarja wjeđu. Wy hlabadže poſne wjehećęch nadęžim do pſchęchoda a wočęęęiće wot žiwjenja wjele ſoža a wjehele. Alle ničto njewē, kał Wože wam powjebę; puće, na kotryčę ſtęno ſoža ho ſwęćęi abo pſchę čęęęe doły žuđoby a njeſoža. Alle to ja wēm, tež w nječęęimniſchim dole mōžeće wy ſbōzowne bęć, hđyž ja Zeuſhom ſbōžęće. Wón dawo mōž,

ſwēto, kotrež a wjeheće mēr Woži do wutrobę, kotřiz je wyſhe woſchęho roſoma. A kaſte wjehele, kaſte ſbōzje ſačęęe je, hđyž mōžeće hebi pręćęi: ja hym ho ſam pſchewinyć, ja hym Wožu a čłowjelman ſwioću ſkluć, wote mije wukhadęa žohnowanje na druhich. A hđyž ſtōčęnje t wumręęęe dęe, potom woinje Zeuſh tu duſču do njebęć, wón durje parabſa wotewi a jej da wjehele tak wulke a ſbōzje, kaž my hebi nęć ani myſlęć njemōžęmy. Mlaſhe žiwjenje tu na ſemi je pſchęchotowanie na węćnojeć, ſeniſte žiwjenje je krotke, węćnojeć je bęs tōzja. Sdęe čęęęe we węć-nojeć wofaće? Woža Zeuſha w kraſnojeć abo ſaleni ničto njewē wē čwilti? Wot wola to wotwiņęje. O ſbōžęće ja Zeuſhom!

Eſlubęje jemu: Dha wimi nęć mojej ruzy

A pſchewodž mje

Na puću t njeby duzy

A wobſtajnje.

Za njemōžu ſam kłodęć

Niž krodęćęi;

Sdęęęe ty mje budęćęch wōdęćę,

Tam ſobu du.

Hamjeń.

M. w B.

Čitaji pjatk.

(Benjamin Schmolz, † 1737.)

Duſha, dži na Wolgatha,
Etuſ ho pod ſchęć Zeuſhowy;
Wopomi, ſo tam poſtata
Wſchędnje ſmeje powad nowy.
Čhęćę ty wofaće njeſnuťy?
Ad, dha ſamjeńwjerdy hy.

Twoju lubojeć wotrunać
Njeſamōžu do węćnojećę;
Wofł wſchu kraſnojećę ſwēta daćę:
Sčęćęro, ſkoto, bohatojećę,
Wōch mē jeno ſapęćęi
Porno twojei lubojećę.

Olej tōn wobras žalojećę
Mjeſ ſemju a njeſjom wſiſać!
Eſamo pjero janđęſſe
Njeſamōžu domowpęćę,
Sčętož mōj Sbōžnić čęęęicę ma,
Niž ho na ſchęćę pſchidbicećę da.

Wofutmu a węřęaju
Wutrođu ty žabačę hebi;
Ty ju debiſch i prawdojećę,
W te j ma bęwęnje ſklućęćę tebi.
Klaž hy, Sbōžniſko, ty mōj,
Tak hym žiwu, morny twōj.

Zeſhjo Wože bęs wint,
Twoju ſmjerće ja ſawinowoać;
Eo ty ja mje wumręćę hy,
E tym ja Wožu hnadu ſhwoać;
Twoja krei, ſmjerće woſporna
Njebehe ma wotanta.

ſchęćęi moje čęęęo, krei,
Nječę ho ſwioću ſwēta wſdawam
A ho jeno Zeuſhej
Ea čęęęnojeć a węćnojećę dawam;
Wón nječ w horju, ſchęćęi mje
Pſchęćę ſmjerće t njeby domwječęę.

K. A. Fiedleſ.

Dobraj pſchęćęej.

Ze ſnadž to nęćo runje pjatnaće lēt, jaſo ho na torhōčęęu ſwiateho Zurja we Zwonje (Lemberg) w Gaſiſkej dwa j rjemječę-niſtaj towačęej (pućęowarje) tręchęiſchaj. Wobaj męćęchaj wa-čęot na ſwiojeće a wobaj ho t męćęęaniſkim wrotam męćęchaj. Čaćę runje ho njenaječęaj, dha ho tola pſchęćęelnioje poſto-wiſchaj a hebi i krotkimi ſłowami praječęaj, hđe ſtaj ho na-ſtajloj. Wobaj bęčęaj na puću do Warſchawy, ſčtož jeju jara ſwojećęi; pſchętož ſamotne pućęowanie je woſtude a čęini pućę doſoſi; dobry towačęę čęini paſ pućę loſki a wjehećęiſki. Zeđu towačęę ho druhemu hnydom ſpodačęęe, taſ ſo po drozy w dobrej pſchęęenojećęi dale krodęćęchaj, ho wo woſchelačęę węžęčę roſčęęęiu.

Zebyj i njeju będsze kowaſki, reſačęęe Jan Hawron a bē ho w małej wjeſzy pod karpaſkimi horami njebaloſo mēta Eſandęa narobęć. Druhij reſačęęe Miſchal Klečęo a będsze krawſki. Wón

bé i pékneho mēsta Živoga, ležageho blisko mjesow awstriskeje Schtejnsteje.

Ho swontownosceji běšče lóžby hinajši. Brěńiški běšče mózněcho cžela, hrjeběneho sróstu a dobreje strowosceje; druhi pak bě trowu křubuški a křabog mizow. Tola w smybłenju běšchtaj wobaj jenajti: wonaj běšchtaj pobožnaj, boječchtaj ho Woha, měječchtaj ležerpliwosceje a lubosceje k druhim, a wječhčelchtaj ho pšičstojnje jadžerčej. Zehn ho družnemu s kóžnym dnjom bóle spodobaje, to ho buchtaj bóry najlěpšej pšičečelje. Tcho dla tež wobšamknychtaj, w jenym a tym šamym měčeje woštač, hdy buchtaj něbže džeto dostato, a šubušchtaj hebi, so čzyetaj ho hweru podpjeracj.

Šizom tsi njebžele běču ho minyše, so běšchtaj na puczu, a nišbže njebželchtaj džeto namatatoj. So pak puczewoawšy rzjemje-nižy tomawčchoj wjele pjenjes nimajo, to kóžby wo; pšičetož moni mēnjo, so drje tola bóry něbže džeto dostanu. Najšchimaj pšičečelomaj běču pjenyšejo po cžahu nimale wšče i móščanje wuletate, tso so tu jimaj dale a hujeršichjo. Druhdy ho šta, so wysche lufka šucheho křlěba, kotryž běšchtaj hebi wuprosyhoj, a wysche wody, je žorta cžapanaje, zhye dny ničžo družje a z yzobu njemječchtaj. A tola běšchtaj pšiči wščem hwojim hujeršichje wpofojnaj a wječelaj, a hdyž běšchtaj ho wječzo na štomu tehmnoj, hebi wacož pot hrowu potožiwychi a ho je štujuju wobžiwychi, pšičataj šerje, džyli něfotržynulij boczaci w hwojim tožu na najnječhchim pjerju a je židžany křymom šawodžetu. Šchož měječchtaj a šchož wot lubžy došajchtaj, to mjes hčobu dželčelchtaj. Šřob a nura, kotrež jeju potrejehčelchje, w nimaj pšičečelstwow hšičeže bóle wobtwjerdžychčete.

Ščončanje cžah pšičindže, hdyž měječše ho potašacj, hacj je pšičečelstwow wobedu mlodženzow prawdžiwne a na škečeljansktwo šafožene. Zan Šawron, hacj runje mózněcho srósta, počza dale a bóle wobšaboczej a křobčenje bu jemu lóžby džei wobčežyniše. Wón dale a bóle na wobtejeranje mozow škročelje, jěž jemu njekřobčelchje, ale so by pšičečela njefrudžit, wón hwoju šabocžy pšičewinycz pšičate a dželče dale. Šizom běšchtaj mjehj póštepšo praleitwja pšičekročijtoj a namatajchtaj ho w šwadnej puštej a pšičacnej krajnje, hdyž žaneho cželobšeho bydenja widžecj njebž. Wučz bu i kóždej krocžela wobčežyništaj, jato Šawron na jene dobo jawota: „Luby bratšje, ja njemóžu dale.“ Š tuty mi štomami wón na šemju padže. Zeho ruzy tšičepjetašchje, šmny pót jemu na wobličžo wustupajchje, woczji ho šanžšeljichčetej. Wón leželchje kaž mornwy. „Ale šano, ty mi tola njewumječchtaj?“ jawota Michal wšchón šajřožanaj.

Krowaciki na to ničžo njewotmožnje; wo hwojej womorje ani njewidželchje ani njekřychčelchje. Wólnu štraha ho krawwi š njemu šřihli, šočelchje jeho blěde lišo, šřihly pšičelwajo, třeješe jemu cžoto, wotpinajchje jemu jeho draštu a pšiči tym ho nutnjeje i Wobu woblečše, ho by jemu w tutej štrachnosceji pomhač. Zeho modlitwa běšče horsa a pokna domerženja. Michal ho štanje, jo tež tajžy, šiz modlitwu jenož ja něšaje nawučenje džeržo, pšiči njefožownych podawšach abo pšiči něšajim šřihžu njebajzy ho horzo modlicj poczinaj a ho pšiči tym pšičewdělčaja, ale je modlitwa šřobžiwana móž, najlěpšich trowčt a najwječšich hřebč i dostacju Wšojeje pomozu. Zajteje pomozu běče pak tež našchimaj pučewarjontaj jara třeja. Wonaj běšchtaj hrjebž puštej krajiny, a daloto a ščeroto njebž žana wješta widžecj. Njenadžynizj krawštemu, šiz ho je hwojim na šem ležajom pšičečelom na wšče wašanje našabžowajchje, jo by jemu žiwjenje wročžit, něchjo ja ranjo pšičimuj. Wón ho wobšladno a wušlaba burica, kotryž ho jeho lubočšiwje prašchelchje, šajke njebžoje je jemu podesčto.

„Ach, luby pšičečelo!“ wotmołwi krawwi, njebaloto bura wós

i dwēmaj wočomaj wušladawšich, „Woh je Zebje šem pšohat, pomhaj mi. Šlaj, mój towaršč je štrachnje šřohiz a leži tu kaž mornwy.“

Wur i štomu pokřowny a rjetny:

„Šchož hwojemu bližšchemu w nusy njepomoha, je pobotny na Žurku abo pohana. Pšičimaj! mój džemaj Wotjeho towaršč na wós donječej a ja jeho potom do bližšchje wšy dowjesu.“

Wonaj šřoreho, wo ničim ničžo njewječžageho, na wós potožiwychi a jeho dale wječelchaj. Krawwi pódla wosa dželče a njewječelchje, tak by ho štemu burej jenož bočej bodžatowacj wobš. Šo hódšenje ho maša wješta potaja. Tam bur pšičeb forcznu wječelje. Šato běšchtaj šřoreho do njeye donječtoj, čyžšiche krawwi ša wobšenje šapacžič, ale tón dobročšimj čłowjek žanoh pjenjes njebjerjelchje, ale šawročzi wós, jo by na družu štronu domoj jěł, jato běče pražit, so šřoremu šterje a šerje wotšhorjenje pšičelje.

Mjenje dobročšimj ho forczmač-žid bycz šošchje. Michal to bóry šřobna; pšičetož i jeho šřalateho pohladomajna bě widžecj, so wón wěšty njebž, hacj šmėje i teho žadny dobny, hdyž teju zušitow pšiči hebi wobšowaho. Krawwi teho dla hnydom ščěhnač wuččeje a jón židej do ruti položi. Duž jo židowe wobličžo na měčeje pšicheměni, a wón počza ho prašchecj, šcho je ho jeho towarščej štało. Šato běšče Michal wšch wupowjedat, židowa žona něšajke šrowe šla wotmari. Michal da ho žanej teje wobžički napicj a šmy jemu i njej jeho wobličžo, wo čžimž jeho towaršč wušny. Krawwi jo š njemu šnyu a jeho wobšladowachje a po něfotržch hóbžinach kowaciki wotuczaj a hwojeho pšičečela i wuprajemjom něfotržch šřowom njemalo wječel. Šptom pak wón bóry šuch wušny a žpu nžž cžičke šřačchje; najajtra pak ho i wobuju radosoji pokalo, jo je najhroščich štrach pšičeratu. Ale šan bě tola hšičče tak štabu, jo na dalchje pučewowanje na žane wošłenje hmyščik njemóžchje.

Tak ho tždžen miny; žid šřobžowanje pšičinješe a šapracenje žabochje. Krawwi jemu doth šapracčji, tola pak je hwojimi pšičebnimi pjenjemanj. Ale šcho dale čžimčej? ho Michal pšiči hebi prašchelchje. Šso na kucz wušchčezicj, njebčeče možno. Šid hnydom šřobna, šcho hebi wawwi wuššil, a teho dla učeje praži, jo jeju bješ pjenes dželje wobšowacj njemóže a nočžy. Michal šřuili šamylšeny beželchje, štany potom a wotewri šřob wacož, i šotchozj hwoju njebželchu šřinju wša a ju židej potaja.

„Šcho ta nju dacže?“ ho jeho wprašajda.

Žid hebi ju dotho předu a pód dlu wobšladowajchje a potom rjetny: Šm, dwaj ščěhnačaj a nju dam.“

„Ale pšičečelko!“ praži krawwi, „ja šřm tola dwanačeje ščěhnačow a nju šapracčji a njekřym dothow w njej křobžit. Wšchom ščěhnačow móžecje šřobte dacj a pšiči tym hšiččeje dohny dohnik ščimječe.“

„Dwaj ščěhnačaj dam“, wotmołwi žid, „a jeli ju ša to pšiče-dacj nočžecje, Waju tu dželje cžepicj njemóžu.“

„Wš, moje bla“, jawota Michal, „dha ju ša to wmicje, ale tždžen hšičče pola Waš wostanijemoj.“

„Derje“, rjetny žid, „na tak dotho čžu Waju hšiččeje wobšřowacj.“

(Pšičichobnje dale.)

Wšchelake i bliska a i daloka.

— 19 mlodženzow je wotšhadne přuhowanje na Wudyškim gymnastiju wobštało. Wjes nimi je jedyn Šerch, šyn šnjeja šat. Šubžny w Wječjadž, Wón čže ducšownitwo študowacj.

— Šiččezje jurčtoč dopominajny Šerbow na pšičipotowaržnju na seminar we Wjoererech, hdyž móža šarčich hwojich šřowno ša šuršiche hřebč hacj družžje ša wučzeržow wuwučezicj dacj.

Sy-li spěwał,
Pilinje džěłal,
Strowja će
Swójny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mčeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spań měrnj
Čerstwoć da.

Nječ ty spěwał,
Swěrnje džěłal;
Wšědne dnj;
Džoš pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Nječ ćí khmana
Žiwnosć je;
Žywa woda,
Ktž Bóh pada,
Wokřew će!

Šserbske njeđzělske lopjeno.

Wudawa ńo łóžbu ńobotu w Šsmolerjes knižiczišćejni w Budyšćinje a je tam ja šćiwórtletnu pšechoptatu 40 nr. dołtač.

Zutrownička.

1. Bětra 1, 3—9.

To je wjebeky tšerušaj wo wyjšćim chorje, kotryž Bětr, Knjelowy japošćot, tu pšěwa. „Škwaleny budž Bóh“ ńu jeho přenje, „dušćow šbóžnosć“ jeho pońlednje ńłowa a mjes nimi šćumi šćerota rěła najšbóžnišćeho wjebekla. Žało Bětr tute ńłowa napiša, njeběšće wón miodženz, kotrehož wutroba ńo hori wot překńšćeje lubosće t Šbóžnje; kj njje hišćeje ńwěta šběz šponi a teho dla pońny wjebeky nadžijow do pšichoda hlada: ně, wón běšće šćedžiwj, kj bě hižom wjele pšefěčěhanjow ńwojeje wěry dla čěpiti, huńto w šćimjertny strachě podby, hižom pšći rowje tak nětotrebo lubeho pšćečěła ńjeal. A tola je jeho wutroba pońna najšbóžnišćeho wjebekla. Šćto je, šćtož jeho t taitemu wjebekla čěri a nučji? Nicjo druge hač wulki stuit Wozj, kotryž dženša ńwoječimj: horješćaje Jezom Škrysta wot mowow. Někšje 30 lět bědu ńo po tamny m ranja minše, na kotrymž Marja, Marja Madlena a Salome t rowu pšćindžědu, ńo pať bórjy t tej powječju Knjeloweho horješćajza wróčjwšdji; ale pšćeje je hišćeje w Bětrowej duški ta wjebeklěz žiwa, kotraž je tuta powječjz tšedom w nim šbudžila, haj, wona je nět hišćeje wješća, hišćeje šbóžnišća. Zutrowne ńlónž, t Jezusoweho přóněneho rowa tšabžaje, ńwěči ńo jemu jońnje a krańje a šaćěrja wšćitku čěmnošć, wšćitku trudobu t jeho wutrobj. A taj t Wozěho ńlónža na njebiju wjele pruhow wuńhodža, tak tež t jutrowneho ńlónža.

Šćto je Bětrej to najrějšće a najkrańišće, šćtož je horješćaje Jezom Škrysta na ńwěto pšćinjeńo? Wjebeki ńo wón nad tym, šo ńu nětko wčitizy nješćečězjo teho Knješa, kotřj jeho jako šlónika a wobahanjera wotšubžiču a na šćitž pšćibichu, šahambjenti, abo nad tym, šo je Bóh ńam wobšwědčiti, šo Jezus wěrnosć rěčěšće, jako na prašćenje wyjšćeho měšćnika, hač je wón Škrystus, Šajn Wozj, wotmolwi: ty prajišć, ja ńym, a šo ńu wšćitke jeho ńłowa ńama bójšla wěrnosć; abo nad tym, šo je nět dopotajane, šo je Bóh Jezusowy wopor na šćizju ja hrěči žlowjetow w hnožje pšćijal, šo ńmy wmoženi, wujednani t Bohom? Haj, nad tym wšćem ńo wón t zylej wutrobu wjebeki, ale hišćeje bóle nad nēcim drugim. Horješćaje Jezom Škrysta wot mowow ruknje jemu pšćeđe wšćem ša to, šo ńmy t nowa porođeni na žiwu nadžijju t nješćodnemu a t nješćajnemu a t nješćadnemu herbšćtwu, kotřj je tym šćhowane w njebjěšćaj, kotřj t Wozje mozy pšćeje wěru wobarnowani budž t šbóžnosć. Zutry ńu Bětrej ńwjeđžen žiweje šćefěčjjanšće nadžije. Šćospominajmy hebi to po šalozku našćeho teksta bliže.

Zutry ńu ńwjeđžen žiweje šćefěčjjanšće nadžije.

1. Wone lubja nam wěczne šbóžne žiwjenje w njebjěšćaj;
 2. wone trošćtjwa nań we wšćitki čěšćnosćaj našćeho šćitšćeho žiwjenja.
1. Bědy mōžemy hebi myšćić, tak běšće wuczobnitak wotoko wutroby, jako Jezus wumrje, a potom jako tu

powjelc křtyščachu: wón je horještanc, wón je žiwj. My šmy čyřki pjat pod jeho křtyščom itali a našca wutroba běšče pokna hórce krudoby; ale my wjedžadmy, na čyřki pjat pchidnu jutru, tón, kř tu na křtyšču čyřpi a wumrije, na na škeři džeť wot moryščy stonk. Wučobnizy njejšu a wjedžili. Rač bęču ho nařtřželi, jako by jich lubowany řnjes a miřčtu, wo kotrymž bę w nadžjachu, jo wón Izraela wumoje, wo řahrowe Weřlemiane řojaty a do rukow řarijeřićk a piřkamaučęnych, jeho řurawje hidžazych, podaty! Wbęće řu čřakati na Woži dšym, ř kotrymž buđže wu- torynjem ř haničy a ř ģmjerče. Ale řabyn dšym ho njeřta, wón je wumrijeł na křtyšču, na drjewje pokleřca. Wřčitka jich nadžija běšče ř tym řaničena; ř jeho wotemřetym čęłom řu ju do rowa řhowali. Pořni bojoleče ředčachu řad řankřnjemř duriom, řđřdu wotomř řebi mřpřo, jo buđža řidži teř jich řimacř a moricř. A wjšče teřo ředče jich řiwedomje wotučęł, kotřž jich jo to pořafca, ř haničje ju ho nařpřęčęřiwu řojewmu řnjelje řodřęřeli, řaf řę jemu řa jeho wulku luboře řđakowali ř tym, řo jeho wřčityž w řodřinjje řtracha wopuřęčęřidju a bořinjje čęřakow. A Pętr běšče řiwowej miřčtře ři řřoč řapřet a njewořęđe jeho nęřto, řdžy bę wumrijeł, wo wodače řpřęřę a ř jeho řta řtyščęř, řo je jemu wodate. Duž řiřinjęřu řony tu pořojelc: tón řnjęř ře horjeřtanc! Wučobnizy njeřchadžu řad njewořęđe to węřicř. řan a Pętr řhowatařa ř jeho rowu. Pętr je řřeni řam; wón řastupi do rowa a řoni řpřđny namaka. A jako řo řim tón řnjęř řoni wopřel řewi, njewořęđa wřaži dwęłowacę, ale dęřba węřicř: wón je horjeřtanc, wón je řiwj. Duž je tola řařne, řo je wón tón řřubjemj meřřa, řon řęřny Woži. Woř řan je řo ř njemu pořnal a je jeho wjele řrařinję wopolařa, řač řđy budřićře wón wuřłupř ř wulkej řeřřej řakowřej mozu a by Izraela wot řurawieho wřřřeho řnjęřtřwa wumojęř; wón je wřčřak wjele mōřnjęřeho njepřęčęřela řpřęřewinj: řakowu řřřęłowu, řmjerčę. řmjerčę njeje jeho w rowje řđęřęčęř mořta, ale wón je rpeře rowa řosřakal jako řęřřřta řiwjenja. řmjerčę, řđže je twoje řařabdo? řela, řđže je twoje řodbęčę? Wožu buđž đřak, řřž nam to řodbęčę dawa řpřęř najeřeho řnjęřa řęřom řřřřta. A řiřęčęře wřaži. Řęř đęřřa ho teř ř řřowa řojnjelc, kotřž je wón řrajel: řa řym řiwj a wy buđžęčę řę řiwj. řa řym to horje- řtawanje a to řiwjenje. řęřđž do mje węři, řon buđže řiwj, řač wón řunje wumrije. řđžę řa řym, řam řęřbi mōř řřubjonił teř węř. řařki řrařny wuřład wotemri horjeřtaje teřo řnjęřa, řařtu řřđřnu nadžiju řbudži w jich wutrobach! řim řo řta, řař řiworbje čęřpř řęřny đęř. ře Wože řřřřow řorzo paliko, řemja řařna, řđa řije řo Woži řęřđęčę řmřęčęłow a řřřř řřřřwa je řař ř nowa narobřena. řaf je Woř po řiwowej wulkej řmilnořęři řęř jich ř nowa pořobřil na řiwu nadžiju řiřęř horjeřtaje řęřom řřřřta wot moryščy.

řđžęřřřř węřřažy řęřęčęřęřjjo byđla, řam řřwala řęřřęřa Wořa a đřakřna řo jemu řa tu řiwu nadžiju, řotřž wuřřabđža ř horjeřtaje najeřeho řęřđřřřa. řđřřę čřowjel řa řiwje wořęřite nadžije. Wř řęřę řpřęđ řřřřř řaporełi řiwje řwla wobđžęřak ř teř nadžiji, řo řam teř řęřřa řřane řně řpřinjęřu. řačęřęře řđęčęř, kotřž řu řařđřenu njęčęłu řiwowemu řęřđřřřęř řiwnořęčę řřubite, řřabaju řwne nadžijow do řpřęřřowa a wocřakřja wot řiwjenja wjele řřřřa a wjeřela. řandžęřřř řpřęđ węřowansřim wotřarjom řo nadžija, řo to řřęže řamatařu, řa řotrymž řđabaja. řarřřř řřabaju řwni nadžijow na řiwje đęřęř. řřřřř řo nadžija, řo wotřřřřa. řřřřř je, řđžę je nęřřto wřčřřtu nadžiju řřwřęčęř; řařř řa řřřřom tu na řemi řęřřřu čęřwiti. řęřřř pořobřny muř je nęřřby řřarřř: na řęřřřř wrotadž řęři napřřane: wotřačęře wřčřřtu nadžiju wotřač! Ale wřčřřte nadžije, kotřž řu na węřy, řřřřa a řřęže řurebo řřřřa, řu njewęřte, wone mořřa, řař řim wřđřřřř byřto řřonił, nař řęřęčęř; wone řu řmjerřne, wone wumrie, řđžę

řu wumrijemj. Ale nadžija węřřęřo řiwjenja, řotřž řo řřřřa na horjeřtaje řęřom řřřřřa, njewořę noř řęřęčęř. řař je noř řęřđřř řęřot řpřęř řmjerčę a row ř řiwjenju, řaf đęřřřimj teř řm tón řamj pučř řmjeř; řař je wón horjeřtanc, řaf teř řu horje- řtancjem; řař je wón řiwj w njęřęřęch, řaf řudjemj teř řm řim řiřęřęř wón je řa řřwra w njęřřu a čęřęřje řwōđ řřw řa řřw. ř řakru węřř đęřřęř je řo řym ř nim řęřęřę řamjajany, a řřřřa řwřřř njewořę nęřřto, teř řiř řm řęřęřę, řotřřřřřřř; wón je wřčřak řřřřřřř řač řmjerčę. A řta nadžija je řiwj; wona njewumrije w řiwowej řmjerřnej řodřinjje, ale řotom řařře řo řwona řojnjelc.

řta nadžija węřřęřo řiwjenja wotpořęřje řaf njewōřa na horjeřtancu řęřo řnjęřa. Wjele řiř je, řotřž do řęřřřa njewořęřa a řřęřa, řo je wón horjeřtanc, a řotřž řo tola nadžija, řo njeje je řmjerčęř ř nim řōž. Woni pořafřna řa řřwōřbu, řotřž je w řymje řař mōřwa a w nalečęř ř nowemu řiwjenju wotřęř. Ale řřřto đřa řakřje řim, řo je teř w čřłowjeřač řařřa řōž řiwjenja, řđžę njeje řęňje řđřny čřowjel ř řřw řřw řřw řo jako řpřęřwřnjel řmjerčęře wopolařa? Pętr je đřje 30 abo 40 řřęčęř wđřal, řo řřwōřba w nalečęř ř nowemu řiwjenju wotřęřa, ale ř řęřto njeje wón tu węřōřęř řęři řobřęř, řo řudže węřęňje řiwj. Ale jako řęřęř řřřřřřř wot moryščy řřw, řařo řęřęř wón teřo řiwjeho wđřřř, řotřřęř čęřto řęču do rowa řřwali, řęřa wón wřřřa: „řřřřřřř řudž Woř a tón Wōž najeřeho řnjęřa řęřom řřřřř, řřž noř po řiwowej wulkej řmilnořęři ř nowa pořobřil je na řiwu nadžiju.“ Pętr wopřijęře ju řiwu nadžiju řřęř: „ř njęřačřobnemu a ř njęř- řamjanemmu a ř njęřřřřřř wot řęřřřw, kotřž wam řřřřwane je w njęřęřęch.“ Wōň mjenje řo řiwjenje, kotřž je řęřřř ř řęřřř řwōřęř řpřinjęř, řęřřřř. řęřřř řōž řęřřęř, řřž je ř tym, řřž řęřařře řęřřřřř wotřwōřęř, řpřęř řwřřř řřř řřřřř. řaf teř mořę jeno tón na řym řęřřřřř, wot řęřřřa řam řobřřnyř, na węřřřřm řiwjenju đřęł řřřřčęř, řřž je ř nim řamjajany, to řęřa, řřž do njęřo węři.

řaf řrařne je řęřřřř wot řęřřřř, kotřž je węřřřřm w njęř- řęřačř řřřřwane! Wřčřřto tu na řemi, teř to najeřęřęře, najeř- řřřřřęřęře, je řačřobne. Wřčřřto čęřę je řařo řřwra a wřčřřta čřłowjeřřna řrařnořęř jako řřwra řřřřř. řōžni řu řpřęđ řęř- řřřřřřř řa řřačř řřř řęři řrařne řwřęřę řřřř wotřwōřęř, wumrijełi a do řemje řo wotřęčęřili. Ale nařęře řęřřřwōře w njęř- řęřęch je njęřačřobne. řa řřđřřřř, řotřž řřđřř tam wuřřřwaju, řřaře węřęňje, a nęřřto njewořęř ju řim řwřęčęř. řęřęř řaf řotom najeřřęřęřę řřřřř, řđžę řudžo řačřobne řęřřř řřřa a wjeřęřa řōře wřřřa řačř to njęřačřobne njęřęřęře řęřřřwōře, řaf řo woni je řřwřa? Wřčřřte řęřřř węřř ju wotřamane ř řęřřřom. řđy řęřř wřęřęřę řęřęčęř mořę, řęřo řęřř nam pořęřęřte wo řřęčęřač řřřř! řęřř řřřřřřř wjeřęřač — řaf wjele řęřęřřřř řđabęčęř! Wřř řařřřř řřřřř, řamō řpřęř řęř, řotřřęř đřa řudž nař řřwala — řaf wjele řęřđřřřřřęřęřęř, řawřęčęř, čęřęřęřakow- řřw! Ale węřřřm řiwjenju njeje řđřny řęřč, řam je wřčřřřto řřwřte, řřđřni řřđřřa je řęřęř đřařęř řřřřřřřřřřř wotřwōřęře. řařęřę njęřęřęře řęřřřř je njęřřřřřa a njęřřřřřř. řař, řiwjenje w njęřęřęch njęřřřřř: řęřřř tu řřwa, řđyřęřje, to řam řudže řřř řřř. A řđy by řu, řubj řęřęčęřřřřř, najeřřęřęře řōřřřřř węřł meł a wřčřřte řęřřř wjeřęřa wuřřřwacř mořęř, řu by njęřřřřřř wot řęř, řđy by tu węřęňje na řemi wotřač đęřřřač. Wřčřřto řy řo teř wotřudžřto; řđy by wřčřřte wjeřęřa wotřač, đřa by po řpřęčęř nowyč řđal a řōž řđabnje njęřř řo řojnjelcř mořęř. Wjeřęřa węřřęřo řiwjenja řu njęřřřřř. řęřř řwřaži řřđřni wuřřřwaju, čřřm řřđřřęř řu. řam řamata řřřřř řōřny řęř a řōřne řřřřęř- řenje, řam je wotřwōřęř, kotřž je řřřřřřř wōřřřřř wōřřřřř. řam wřđřa řřđřni řęřđřřřř wot wōřřęřa ř wōřřęřu a řudža w njęř- wuřęřřřřřřm řrařřm wjeřęřu. řōře węřęň řřđřne řiwjenje

w njebeščach je to herbstwo, kotrež je Jezus je swojim horječstacom nam dobył, a jutry lubja, jo fmemu bo troščetnje nadžijec, jo junu pšehes Wožu bnanu dostac.

2. Tuta živa fšehječšijanfa nadžija troščetnje a pohylinja naš pat hižom něto we wfšičičk čšehnoščach našeho jemišeho žiwjenja. W njej možemy bo wšehelich, fšiz něk malu fhwilu, je-li jo trjeba je, bo rudžimy we wfšelafich fpytowanjach. Čšehnoščice njewu-woflanu w žiwjenju žaneho člowjeka. A hdyž starošice našim wutrobu wočšeczejau, hdyž dyrbiny na fhoroložu ležecj abo lubeho fšoreho hladacj, tak pomalku minje bo čas, tak dolže fu wošebje nozy! A hdyž našca čšehnošč tpdjenje, mežazy došho traje, šaubeje nam wfšitla fšroblošč a wfšelofšč. Duž škōž, luby fšehječšijano, fšwoje myšle na našcu žiwu fšehječšijanfu nadžiju; wopomū, so je to tebi trjeba, so je to fa tebe dobre. Zabyu fšlepy pšchupad njefnježi nad nami, ale našč Wōtz w njebeščach, fšiz naš lubuje, fšiz lēpje hačz my wē, fšcho je nam dobre. Tež na zple žiwjenje a wošebje na čšerpenje a wumrjecje fšwojeho Čšyna je Wōš napřkat: Wōno bē trjeba. A tōn knjes ham praji wučzobnitomaj na pučju do Emmaša: Njedybeščejše fšchrystus to čšerpicz a f fšwojeji krašnojčzi šaščz?

Zapofchtot mjenjuje tōn čas, kotrež bo nam dolgi šda, malu fhwilu. Zy malš bo fšnano f fšudobno bēščiz. Pomyšlj fšebi, nēlajši bohaty knjes by tebi prajit: wutraj hiščejce 2 abo 3 lēta we fšwojeji fšudobje, potom čhu tebi wulke bohafstwu dačz. Nje- wēno, ty by prajit: fšcho žu bo ja hiščejce tu maku fhwilu dale bēščiz, haj, w nadžiji na lēpšici pšchichob njeby ty jenož fšerčpšiwu, ale wfšehje był. 2 abo 3 lēta bdyu tebi trōtki čas byle bohaf- stwa dačz, kotrež po nič doštanjelš. A tola by ty fšwoje fšube- jenož někotre lēta wužiwacž mohł, potom by wumrjel. Šcho pat fu někotre lēta porno wēčinoščzi? Šcho je bohafstwu a fšobe fšwēta porno njefčahobno, njefnamenanu a njefwjadnemu herfštawu w njebeščach! To wopomū, hdyž dyrbilš bo rudžic we wfšelafich fšpytowanjach; tuta našca fšehječšijanfa nadžija buđe cje troščet- wacž a pohylinjo. A hdyž Wōš cje wjeđe pšehes nojčšimilšiji doł, hdyž dyrbilš fšejecj pšchi rowje jeneho fšwojich lubych abo dyrbilš ham čšabnecž do daloteho rajca wēčinoščje, dha njefabubž, jeno malu fhwilu traje dženjenje, wēčnje pał je wjeđele fšahowidženja. Šchōtz w tym knjesu wumrje, tōn njeje fšubjenty, ale derje fšho- wany, tōn njeje morwy, ale žimy. Našca fšehječšijanfa nadžija čšini wumrjecje f dombičju, a row, kotrež je ja njewerjazoh město fšnitca a fštrželow, f Wožej roli, do kotrehož buđe čšelo wuhyte, so by junu stanyto w krašnojčzi.

Našce žiwjenje tu na semi je čas pšchihotowanja na wēč- nošč. W wfšehčōnym žiwjenju je tał, jo dyrbi lōžb, fšiz bo na jene powoitanje pšchihotuje, pruhowanje wofstaca, a čšim wfšehčōje powoitanje čže něcht dostacž, čšim čšejšje fu pruhowanja, čšim hufšičšho dyrbi bo pruhowacž dačz. Zātōn šafoñ plačzi tež w Wožim kraletwju. Našce najwofšičšje powoitanje je fšbōžnošč, ale ničto ž njefoštanje bjes pruhowanjow. Pruhowanja pat fu čšehnoščje, kotrež Wōš nam napotoza. Šcho čže Wōš f nami dokonjecj? Pštr nam wotmolnja: so by wafcha wēra, hdyž fšytana buđe, wjele krašnišca bo wopofafaca, dylži fšahobne fšoto, kotrež pšehes wofeñ fšytane buđe. Najkrašnišca krōna Jezom fšchryta fu jeho wumoženi. Ale jeno čšitje fšoto je hōdne, jeho fštomu pšchidicj. A tehobla wužičiči wōn wfšičičk, kotrež na fa do- fštojnich wēčneho žiwjenja, f horzym wohenjom čšehnoščow. A njepotřebacž ty, luby fšehječšijano, tajšeho wužičšljenja? Ššy ty hižom doštanjay? Tehobla praj mebi f troščetj we fšwojich tšy- uočšacj: tōn knjes wōdbēžja fšowu dufaju, wōn pšchihotuje ju fa wēčjne fšbōžne žiwjenje. Wudž fšerčpšiwu, wutraj we wērje, jo budželaj f Wožej mozy wobwarotowanju f fšbōžnojčzi, kotrež pšchihotowa- na je, so bo fšewi w pohlednim čšahu. Pohledni časj je našca

fšijetna hodšina. Šchōtz wēru dšeržj hačz do kōnca, tōn doštanje wēty kōn, dufšowu fšbōžnošč, a buđe bo wēčnje wfšehelich f nje- wumrjecšnjam a krašnym wfšelom. Šamjeñ.

M. w B.

Zutrowničju.

Bo wfšehm fšiwēce fšwalcje Woža,
Wfšwoleni, wufšafce!
Š rowa fšupi teho noba,
Kotryž ja naž wumrjel je.
Wōn je w fšwojeji mozy ham
Wumoženje pšchijnejł nam;
Šbože bu nam wotrabžene,
Njebešca fu wotamknjene.

Jezus žimy je! nēk prajece,
We tym wēra wēta je;
Wfšwoleni, fšapšewajce
A bo fšwēro fšafužecje.
Wfšafšajce: Halleluja,
Dobryce nēk fšucha ma!
Zemu čšejč, fšiz f matry čšahup
A je dženka f rowa stany!

Suriy Wōřf.

Wabožina w fšuli.

(Wofštracowanje.)

Tōne jeničzy prawy faner bo wot wučšerja mjenje f tym dozpiva, fšchož wōn praji a wučzi, dylži f tym, fšchož wōn je, fšchož wōn lubuje a tak je wōn žimy. Zeti-fo bo f wučzazom, čšehndōnym fšwom nadobna, čšehnbnje dobra wofšobina njefšed- noca, dha je fšlowo pšofndny fšnt. Bjele wfšehje mozy a bjele wfšehje žiwjenja. Wučšerjowa wotrabžena fšlžezga a wužiwazja mōž, wučzomzej fšapšehčja, w jeho fšarakteru wotpočšnje. Tola čšehobla wjele dopofšlowacž, nad čšimž bo ženje dwēlowacž nje- mōže. Wēčnje twjerbje fšej: Wučšer, bjes porota njefšobžazy, fšwojich wučzomzow fšadobrtjež njefšamōže. by-li to tež čšyč, wšeh- tož wōn fštukuje f tym, fšchož wōn je. Wōda njemōže fšuche, wofeñ njemōže fšumne, njedobrotčz njemōže dobrotčz čšinicž. Duž hiščejce juntkōčzi: Šchōtz teje fšuteje wole nima, bo lōždeho hrēca wfšdawacž a je fšwojim žyčym byčjom, myšlenjom, rečšenjom a fšutlowanjom bo pod fšiwjate pšimo do Wožej fštūžby fšajicž, tōn bo tež njefmaž, jato wučšer mjes bēščzi fšupicž.

Wotryknjeny kōnž, fšehječšijanfkej lubnej fšuli fa ros- wučzowanje w nabōženje poštjenje, pyta wona w kōžbe wučš- nej hodžinje, wot ranilšej hačz do wječšorneje modlitwy, haj tež fšwōnka wučšbneho čšaha, wošebje pat pšchi wutlonjowanju tuchšamohč pšehōmjetow dozpivacž, kotrež fu wot fšarfara fšem noščerju fšehječšijanfkej wēnoščje byč: Wibiija, katečšismuž, žyčkwiniške fšawifšny, fšhērufšche.

(Wfšchōdnje dale.)

Dobraj pšehčejšej.

(Wofštracowanje.)

Druhi tyžek bo miny a towatki njemōžejše hiščejce f lōža stanyč. Wōn bēšje hiščejce jara fšaby. Zōn kōčž Mičal f wa- čšota fšwoje pohlednje wofšebžekšitstwu wučšabny, mjenjužy dwoje fšholowny a je židej potaja. Wo dolžim wučšewowanju jenu tōn fa nje tež wazy njefšapšacj, fšiba dōna wjēčšknataj.

„Wšmice je!“ fawola fšecžfo. „Tak mōžemoj wfšak tu f nowa tyžek wofšacž, a potom fšnadž namaj Wōš pomoc pōščejle.“

© nowa ho tybžeń miny a Hawron czujecie, jo je hynińszi. Wón hebi mpyłecie, jo drje by pomacku wśchędnje dwé mil abo tři hieć mołt.

Tola wón ho prjedy pruwowałecie. Ale jato bęćcie někotre sta kroczi pśchodźaj, jaśta wón, ıbyćm a praji: „Luby bratřik, podarmo! Někotre dny dyrbyju hińćeje czałacie, hewal ho tyrosćeż wróćej; ja to derje czuju.“

Wónaj ho do forczm wróćejstaj, hdźej Kleczko židej swójo woćoľ da, i tym wumienjenjom, jo bystajta směłoj tam hińćeje tybžeń woľacie. Žid bę i tym ıpofojom a krawřik rjeľnu: „Sęcho ni woćoľ pombo, hdźj hiźom ničo wjazy w nim njeje. Bjes njeho buďe ho mi wjele łępie pucowac.“

„Ale, luby bratřie“, jemu Hawron po tutych słowach praji, „hdj by Ty wjeďzał, tał mje to boli, hdźj widźu, jo by moje dla něko hnydu prycieł!“

„Ale, njereć tať“, wotmolwi Kleczko, „to, sętoż ja dženka ja tebe czuju, tať, ni hamemu hnadź něhdy teź trjeba. A ja nadźijam ho do Woja w njehębach, jo nje tebe njewupuńćej, taź njeje tebe wupuńćej. Tęcho dla jato pśchęcel hwoju pśich-ństřuchnoćj swobłownje dopjelnicę wpat. Hińćeje jedny tybžeń to wotpocznjeć, a potom czi Wóh luby Knjeś wleće mozy doľeć na dalšće pucowanje spozęji.“

A taź bęćcie krawř praji, tať ho teź sta. Sa tybžeń ho Hawron tať móžny czujecie, jo móšecie ho na dalšće pucowanje podac. Woboj pśchęcele židej boženje wrajęstaj, kotryž je hmeľ-łolanjom ja krawřim hłabajeć, kotryž jenož i řijom w ruzy po drějy dale řpudajeć. dręta a woćoľ bęćstaj w forczmje woľatoj.

Tola jaśta řkuboda jęho na žane wańšnje njerubęćecie. wśchaf męćejeće cziľte řkwódmnje a ho wutrobnje nad tym řkadowajeće, jo bęćcie i tym, sętoż bęćcie pola žida wotwěľ, řkwójemu pśchęcelej pombać mołt.

Wopuńćęćimhoj forczm ho pśchęcelej i nowa na pucę do Wariřchawy najajřstaj. Řpienje njemęćejstaj a dźęta žaneho njenamaľstaj, tať jo bęćstaj wuľomanoj, w tųch wśach, pśches łotreć pucę wjeďęćecie, tu wo řuľ řkłęba a tam wo pśchęnozowanje popyřęć. Řpřęhi tym durbjećstaj doľę njelubosnych řkwówo řpřęćęć, tať jo bęćcie jimoj řkłęb, řiź doľstajstaj, hufko doľęć jara hřrti, pśchetoľ ludźo jimoj wumjetowachu, jo je tola hańba, jo tajka! młobaj cziwojetej lubęi i řpřęđenjom wobęćęćujetej. Wřoboj cziwojetej durbjećstaj ja tajřch hrowne řkwówa řpřęćęć, řiź bęćhu wo prawdoće dundafojo a ho toľa ja tajřch wudawachu, jato bęćhu wo prawdoće dźęto pytaľ. Sęćóznje pať tola tať daloto pśichuńćejstaj, jo Wariřchawu pśchęć hobo wuhłabajećstaj. Žato bęćstaj do tuteho wuľteho męřta pđiřęćstoj, hnydom postajřstaj, hdźe czaętoľ jo řterje a łępie trjeďęć, a potom dźęćstaj, jo bystajta ho ja dźędom naprawęchawoľ. Kowarřik hiźom naľajtra dźęto namata, ale krawřtemu ho to njerabđi. Hać runje hebi doľko wřchu móžny řpřaju dawajeće, dya bę tola wřcho podarmo; wón žaneho miřchtra njenamata, kotryž by jęcho do dźęta woľ. Jemu bęćcie jara řel, jo durbjećęće řkwóje ľubęho towarřica wopuńćęćej, ale řkwówo wón tola wumjećęć noćęjřęć. Duź wón Hawronęj rjeľnu, jo Wariřchawu wopuńćęći. Tón na žane wańšnje ničo wo tym řpřęćęćęć noćęjřęćęć.

„Luby bratřie“, wón praji, „wostan tu a ja čhu wopłedni řuľ řkłęba i tobu dźęćic; pśchetoľ ja ho czi niħdy njemóđu doľęć dođzakowac ja to, sętoż by ja mnje cziniť; wostan tu hińćęće, řkadź ho czi toľa po řhwili dźęto trjećhi, tať jo móžemoj w hrow- madže žiwaj być.“

„Ale, mój luby Žano“, Kleczko wotmolwi, „to je Woja wola, jo tu wotacę njemóđu. Ža dale wódnů.“

Hawron na wřhelake wańšnje řkwójeho towarřica i temu

nowabęćęć pytaćęć, so by we Wariřchawje pśchi nim woľtať, ale tón do teho njemolwi. Hawron jęcho hać pśchęć męćęćęćanřte wrota pśchęnowdźęćęće, tam ho roźřohnowaľstaj a pśchi tym taź malej dźęćęći płaťajęćstaj. Sęćóznje Kleczko praji: „Luby Žano, mój drje jo něto po cziľe dźęćimhoj, ale wostanimoj řtanjne w buchu řkwówo- czenaj. Tať bórřij hać njęďže dźęto nabeńbu, czi hnydom řiľ pđiřęćęć, jo bućmhoj i najmjenřta řiľnje je hobo řęćęćęć moľko. Duź boženje a měj ho derje!“

Wo tutych słowach ho na pucę woba; kowarřik řterjeće pať doľko a ja krawřim i pśęćitřmaj wocęomaj hłabajeć, dońiž ho řudny do Wariřchawy wróćej. Wo řtęch męřęchaz wón wot řkwójeho pśchęćęća řiľ doľta, w kotrymž jemu tón wřřaľęće, jo je po wuľřicęć wobęćęćnoćęćach do Wariři w Cęćęchach pđiřęćęć a tam pola hóbnocho miřchtra dźęto doľtať.

Na tutón řiľ Hawron na męćęće wotmolwi, w nim wřřajoj, jo je wutrobnje wjećęć, jo ma Kleczko něľ dźęto a pśchęćęće jemu, jo by tam tať doľko woľtať, dońiž žyľ wot pśchęćatřęć wob- cęćęćnoćęćow njewuľwotpocznje.

Dręhi řiľ doľta wón hoby a to runje poť ľęta po přnim, w kotrymž jemu krawřik wřřaľęće, jo ho jęcho derje wjeďę a so je w Cęćęchach pęćmęć ludźi nabeńřoľ, řořiź ho jemu jara ľubja. Ale žaneho řterjeće řiľta jemu njepřęćinjećęću, hać runje žyľ ľęto na njón czaľataće. To jęcho do tajřeho njemęřta řtaji, jo hebi žaneće rody njewjeďęćęćęć, wón wobřanřny, Wariřchawu wopuńćęćęć a ho do Wariři podacęć, jo by tam pola Kleczkowsęho miřchtra řkadź řhoniť, hdźe je ho jęcho pśchęćęć podac. Do Wariři pśchęćęćęći teź miřchtra wřřęćęći, pola łotreħoź bęćęće Kleczko dźęćat. Wot tuteho wón řhoni, so bę Kleczko jara hubyjny pola njęho do dźęta řtupit, ale jo je ja poť ľęta ho řakę žyľ derje měľ. Wón budřiřęće teź dleje w Wariřu woľtať, męńęćęće tón miřchtr, ale žadoľęć, wot Wozęho řkwęta hińćęće wjazy namęćęćęć, jemu žaneho męřa njewoľtaji, tať jo je Wariřu wopuńćęćit a ho na pucę do Wariřčan wuľřęćit. Duź ho teź Hawron ja nim do Cęřřicęć wuľřęćit. Ale w Wariřžanacęć wón řkwójeho ľubowawęcho towarřicęho niħdže njenamata. Wón po wřchęć hřřpobacęć, hdźej ho řwemjeřřniřzy towarřicęho řkwabžujajo, hřodjećęće, ale wo Kleczku njemóšęćęće niħdže ničo řhonićęć. Hawronęj teho dla ta řrudna myřklicęća do řkwówo pśchęćęćęć, jo drje je woboj Kleczko wumjećęć, doľęć wo nim tola ani řkłęba njeje woľtato.

So pať by hebi pśchi řkwójom řkwęćęćenju ja ľubny pśchęćęćęćom ničo wumjetowacęć njemęć, cziřęćęće wón hińćęće jęne řpudacęć. Wón hebi pomyřit, řkadź jo móžno, jo je ho Kleczko do řkwójeho norobnocho męřta wróćęćit, w noćęći, jo móže jemu tam řterje řkwęće řakęćęć, duźi mjes zřymaj ludźim. „Tam ho hińćęće podam“, Hawron pđiřęćęć mje rjeľnu, a hbyź jęho teź tam njenabeńbu, dya durbju wćęćęć, jo jęcho so řkwóje řime dny wjazy njewuľřadam“.

(Přęćęćęćęćęć dale.)

Wřhelake i bliřka a ř daloka.

— Mj lubyň Sęřebow dopominamy na řerřit dźęć, řrjebu po jutrach, jo cziľni ho tam w bohatęć řiľbje řęćęć, wobęćęće i wjećęćęćo řerřęćęćo ľuba. Na tym dnju je, taź řkłęto ľęto, řkwomadřina „Mlacęćęć Sęřberřęćęć“. Teź řkwówožna młobolęć jo řkwomadřin. Sęřkwomadřinny wotřwójajo jo w Mlacęćęćęćęćęć domje.

— Paćęćęćęć dźęćęć Raćęćęćanřęćęće wobady dariću pśchi řkad- noćęći řkwřimęćęćęć na wotat dwaj krawřnoj puzajaj.

— Raź řpřęćęćęćęć, je wojoowanje wo řkwřitři twar w Wudęćęćanřęć wřobabęće ře řonęć. Wřitřitřimwo je roźřubđito, jo ma jęnot- ľima řkwřla w Wudęćęćęćach woľtaćęć.

— Na Wudřitřim feminarije řu ľęřa 3 Sęřberřa řandidateľne pruwowanje wotřitřim.

Sy-li spéwal,
Pilnje dšolat,
Strowja éo
Swójbnj statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napož mócnj
Luboš ma;
Bóh pak swérny
Přez spaš méry
Čerastwoš da.

Njeoh ty spéwał,
Swérnje dšolat
Wšédne duy;
Džen pak swjatj,
Duš datj,
Wotpošá ty.

Z njobjes mans,
Njeoh éi khmans
Žiwnoš je;
Žiwa woda,
Kšá Bóh poda,
Wokreš éel
F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wubawa ho kóžu hobotu w Šsmolerzj knižičkišćejni w Budžajinje a je tam sa šchwórtletnu pšchepłatu 40 np. dostać.

Njedzela Quasimodogeniti.

1. Jan. 5, 1—10.

„S wješełošču ho spéwa wo tym šožu w hětach
prawjch: prawiza teho Knješa dobywa. Prawiza teho
Knješa je pomyšlena; prawiza teho Knješa dobywa.“
(Přl. 118, 15. a 16.) Takle šmy jutry kšyškeli i woltarja
Božeho. „Dobycje“, kajte je to drohe, wofšchwězaje kłamo
wo prózy a nusy bédženjom! Kajta droha hóbžina, hdyž
to dobycye je ho dotonjało, a čzi, kotřiz šu ho bédžili, ho
domoj wróčza i njeřichěčelskeho kraja, domoj do wótzneho
kraja, do wótzneho domu!

Je dha tež nam kšchěščijanam tajte dobycye wěšte,
tajte radoščitje domojwróčjenje i žušby do wótzneho domu?
Wohžel my to njemožemy hnydom prawjč. Sacžiwamy
ho tola níz jeno čzaj žiwjenja čzasto došč, jako byčmy
pobleželi, ale tež, hdyž na kóž pomyšlimy, mamy ho
wšnaczi, ta tajčdi, kiz nješnu dobywali, wjele bóle ho pšchě-
winyč dali, pšchětož na tónžu je šimjerč, a ta šimjerč
njeje došč, ale pobležjenje. A tola kaž runje šimjerč
na naš pščišidže, hačz runje tež w žiwjenju hušo došč
pšchětrawamy, móžemy tež my junu dobywarjo byčz, jako
dobywarjo je žiwjenja tráččez, jako dobywarjo ho dom
wróččez do našeho Wótza domu tam horlač. Pšchěš
čzo dha pak móžemy dobywarč? „Našča wěra je to
dobyčje, kotraž šwět je pšchěwinula!“ Na to čžemy
ho i našej ledžblimošću našajč: „Našča wěra je to
dobyčje, kotraž šwět pšchěwinje.“ Pohladajmy

1. kajta ta wěra je abo byčz dyrbi, hdyž čže
pšchěwinyč?

2. jejne dobywanje nad šwětom.

1. „Našča wěra“, pišče šwj. Jan, a na to mašč
wošebje ledžbowáč. Kážba wěra nima teje mozy, so by
šwět pšchěwinula. Poharjio, Turkojo, Židža maju tež wěru,
džerža tež kruzce na njej, mēnjo, so móža tež i mozy teje-
šameje pšchěwinyč; ale jich myšle nješnu Bože myšle.
Woni njebudža, kaž to šej myšla, dobywarč a trónu dobyčza
njedostanu. Taktu móž ma jeno našča wěra. Kajta ta
je? To je ta kšchěščijanška wěra. Ale pak níz ta, kajtuž
nětošli kšchěščijenjo maju, kiz drje do Woha a Žesom kšchryta
wěra, ale Žesuja pal sa dobroho a wošebiteho čšlowješa,
sa šwjój pščišlad, sa swojeho wučerza a najlěpšeho pšchě-
čzela, tola níz sa wěrneho Woha, níz fa to težno Bože
maju, kotrež šwěta hřeči njeje a kiz je naš se šwojeji
křwju wot našich hřečow wumohšo a pšchěš šwjój wopor
na kščižu naš i Bohom wujednao. Woni tež njewěra
do šwjoteho Duča, ale mēnja, so móža je šwojeho rojomna
a mozy do Žesom kšchryta wěrič a k njemu pščišič.
Tutu wěru šwj. Jan njemēni. Ale hdyž rjetnje „našča
wěra“, dha mēni wón tu wěru, kajtuž wón šam mēješče,
kajtuž wšchitzy japoščitlojo mēdajca a na kotrež šu wšchitzy
prawi kšchěščijenjo hačz dotal kruzce wobšitali, mjenužy tu
wěru, „so je Žesuj Šsyn Božij“, tu wěru, „so Žesuj je
kšchrytnš“, tón wot špojčata šlubjenj Ščožniš, kiz je naš
se šwojim wumrjećjom a žiwjenjom wumohš a i Bohom
wujednaš, tak so my pšchěš njeho pšchěwinjemy šwět, hřeč,

hmjerec, cjerca a satamanstwo. To je našca wera. Ła-
kama njełatoła ho na cłonowite mjerenja, wuczbu a mudrość,
ale na Boże świedczenie, kotreż je wón ham wo swojim
ludym Esny świedcił. Tuta wera je wobšwiedčena
w njebejach. „Pšchetoz tjo hu, kotřiz świedča w njebejach:
tón Wótz, to Słowo a tón Swjaty Duch, a cži tjo hu
jene“. Woni nam wobšwiedča, jo Jezuš je Křystuš, tón
slubjeny Wumoznit swěta. Tuta wera je tež na semi
wobšwiedčena s trojaticm świedčenjom: „A tsi hu, křiz
šwiedča na jemi: Duch a woda a krej, a te tsi hu na
jene“. Pšches wodu mjenujy pola Zesuboweje křečenizy
w Jordanje, jako Boži hłób bu křečenjom: „To je mój
luby Esny, nad kotrež ja dobre spodobanje mam“, je nam
šjewjene; pšches tu krej, kotraž bu pola jeho hmjereče pšče-
lata, je nam wobšwiedčena, a pšches teho Ducha, kotřiz pšči
jeho křečenizy jako hołb na njeho s njebeš dele lečeješe,
a wot njeho na jeho wuczobnikow wulaty bu, je nam
s najwjetšej wěstolcu wobšwiedčene, jo Jezuš Křystuš
Boži Esny a tón slubjeny Wumoznit swěta je. Tuta
wera budže hiščeje pšchezo na jemi wobšwiedčena s troja-
tim świedčenjom, mjenujy s wodu pšči našcej křečenizy,
w kotrež my pšches njeho t Božim džěcom ho šćinimy;
pšches krej w Božim wotłanjanu, hđžež pšches jeho krej niž
jeno wodacze hrěchow, ale njebeše, hđšće mozy dostawamy;
pšches teho swjatoho Ducha, hđž w jeho šlowje swět ho
pšewinje, wutroby ho wobroza budže, nam pšchezo šako
wobšwiedčene, jo Jezuš Křystuš Boži Esny je, Křystuš
tón slubjeny Wumoznit swěta. To je našca wera. Na
nju hmy křečenji, ju wušlawamy pšči swjatym Božim
wotłanjanu, wo nej nam Boži Duch wěstolc šćieža w našcej
wutrobje, so je wona ta prawa wera. Ze tale wera tež
tvoja wera, potom mašć pšches nju dobyče na swěće.

2. Dwojati je swět, jedyn swět tolo wokolo tebie a
jedyn swět natusoč w naš. Tón swět wokolo naš hu
cži njewěrjazy ludžo s jich šetarnolcu, štymi rěčemi a
njedušćnymi pšćitabami, s jich nješpěčelstwom, hanjenjom
a hđženjom. Tón swět w naš je našce cželo s jeho
lósćtami a žadolcemi. Wobojti swět ma ho pšewinucž,
hewal njemóžemy ho jako dobyčerjo dom wrócizć do Wótza
domu. Pšches wěru pał mamy mój t dobywanju. Pšche-
tož „šćtož wěri, jo Jezuš je tón Křystuš, tón je ho s Boha
narodžil“. Tež hjes wěry hmy drje wot Boha štworjeni,
ale niž s Boha ho narodžili. Našce myšle hu šćinile, a
my tehodla žanje mozy nimamy, jo byčmy swět pšče-
winucž mogli. Ale pšches našcu wěru budže jena druha,
nowa, hđšta mój a myšl do naš pšobžena, s kotrež
swětno myšle pšewinucž samozemy. Pšches wěru do
Křystuša mamy w šebi Křystušoweho Ducha, teho Ducha
prawdy. W jeho swětle njepóšlawamy jeno šlowje šle cželo
s tpmi lósćtami, ale tež šćanje a špytowanie, křz naš wob-
dawaju. Do wšćch štronow widžmy šćanje a móžemy
ho na šćěbu bracž pšćed šawjetženjom swěta wokolo naš
a w naš. To je to přenje, šćtož wulne je t pšewinjenju
swěta a šćtož jeno pšches wěru mamy, mjenujy prawe
swětko. Raž pał swětko, tał tež šćobolcž a mój. Wjes
wěry čžežć ho jeno swěteje lubič, we wěrje pał jeno
Bohu. Wjes wěry pytašć cželne žadolce, we wěrje pał
čžežć cželne štatti pšches Ducha moričž. Wěra šćieža
šćobolcž t napšćečžiwotarču a s šćobolcu tež tu mój
t temu. Pšchetoz hđž hmy šwojeho hrěchowodacža pšches
Křystuša šebi wěčći, hmy tež wješeli we wutrobje a
połni džakowneje lubolče. Lubolcž pał dawna lósćt a

šćobolcž, so byčmy ho teho wošćajiti, šćtož ho Zesubej
nješpodobna, a so byčmy cžinili, šćtož je po jeho woli.
Tał dobywamy w mozy wěry pšches Křystuša, kotřiz
w naš bydli, nad swětom wokolo naš a w naš. A hdy
byčmy tež runje dųš a dųš hiščeje pšewinjenji byli a
na pošleđu naš tež hmjereč pšewinyla, hmy tola doby-
warjo. Šćmjerč wšć waišć šćožć tónž šćini. Šaj,
Jesu, daj dobyčć! Šaj, daj mi to šćožo,
So ja to dobyče dostanu tał,
Dha ja cži tehdom, mój Jesu, mój Božo,
Wješeła šćawram šćwalbu a džal.
Twe mjeno dųrbi to wěčnuju cželč dostać,
Šđž s twojej mozu tał pšči mni čžežć wotacž.
Šamjen.

K. w B.

Dobry džěl.

Lat. 10. 42.

Šćož Bohu wjerčćnemu ho wěbda —

Šđj s Mariju t Zesubej, o dušča,
Šso pošny jemu t nohomaj;
Džěl dobyč wušwolcž ho šćušča,
Dųž jeho rěči pošćuchaj;
Wón dawna manna njebeše,
To ničto wlačć cži njemóže.

S nim šćeruj ho pšches žiwu wěru,
Budž jeho swětna njewjesta,
Dha s boħa swěta pšćinđžežć t měru,
So hđžom tu mašć njebeše;
Wón na wutrobje nohy cže,
O tařta šćobolcž tebi kće!

Mašć Zesuba, o šćto čžežć wjažy?
Wón je tón džěl, křz nuly je.
Šćho pomohaj cži šćinile šćož,
Šđž hjes njeho hu na swěće;
Šćěh, hela, hmjereč je twoja mšba.
Šsy žimy tu hjes Zesuba.

Ze wón tmož džěl, dha w swětle šćobžić,
Cži kćeja rōže šćobolcž;
Tež s horcu jenož šćobolcž šćobžić,
Šđž Jezuš, tmož trojč, s tobu dže;
A šćili šćudy, we mu,
We Křystušu hu hošaty.

Šaj, Jezuš mój džěl wušwoleny
Šać do wěčnolcž wotłanje;
We nim buč wulny wobnadženy:
Wótž jako džěčžo pšćija mje!
Dųž Zesuba ja njepušćču,
Šać pšću pšches hmjereč t žiwjenju.

K. A. Pielof.

Nabožina w šćuli.

(Pakćawozanje.)

1. Biblija.

Raž žyła Křystušowa žyrće, tał tež lōžba šćěšććijan-
ška šćula a wošćbe wšćitno naboženstwo w nej na Božim
šćlowje wotpacnje. Raž je tole šćowo je šćerka hđšćelno žiwjenja

wukhadžato, tak wono n hebi ždeto ja bojške žiwjenje nješe. Džekši Bože ho j nowa narobžujta, niz je sachodnohe, ale s njefachodnohe špimjena, mjenujazy je žiwneho škwowa Božeho, kotrež wučžnje wostanje (1 Petr. 1, 23). A tak pod skutkom Šwajateho Duha tuto bojške žiwjenje, kotrež ani wumrječej ani šahinweč njemōže, ho we šwjatej škchženizy pšehes Bože škwowa n cšlowiškej wutrobje špoczina, tak ho wono tež j Božim škwonom žiwu, špulu i do- tonja. Tole je Božeho škwowa wyšola, njebjesta krafnolc. Škchčejčanita ludna šhula tehobla žyle prawje čžini, hdyž wona šwjate pišmo do šrijedšičžja šwowežo žiwjenja — šwowežo žytleho skutkowanja, šwowežo wučžba a cšymidny staja.

Wiblišta wučžba tuna ho w tych wšchelatich rjadownjach runje tak mnohim n hebi ležajym kraham. Škžda klasa hebi j žytleho wučžba biblije to ja nju ho hodžaje wnowšimje, pšči čžimž prjedy wukšene wopjeltje, šwjajuje, iadožuje a rošchčejuje. Pšd tožt wostawa n a wšchčej škchobžentach historija; po nčžim ho jej wučžone knihi a profetoyo pšchšantaja. Wšchetož historija wošwjenja Bože škutki, n lotchž je ja naš čžane a wčžene šbože wopjehjate. Wiblište štwawny hu fundament wšchego škch- ečejčanšeho naboženštw. Žadny drugi njeje. Š jenotli- wcmi štwawinami ho špoczina, je šepšchimanjom wšchčš štwawny wo jeneje štwawiny, do štwawiny wo Božim kraletwje, w kotrymž hu Boža šbžna rada l wmožženju šchčšneho cšlowještwa wu- wjehžena, ho šhčžna.

Po tajnim do dešnjeje rjadownje najštrojemiške štwawiny štareho a noweho testamenta šhčšuje, hdyž maju ho wone po pišnym planje a j wobtežžowanjom škchčejčanšch rčžnych čžahow n jenotliwym štwawny rošpominač. Wšči wubjerku štwawinow dyrbi ho na to džwacž, jo je na tymle škchobžentlu šwet džekša šwōbja; ja pomery ludow wono hšchčže žane wčžžo nima. Džekšo žada žiwjenja-pokne wobrašy jenotliwych wošobow, hšobšow a podawkow, duž ho w tutej kniji je štareho testa- menta čžahy kralowa a š noweho japočhtostke škutki najmjenje wobtežžujta.

(Wšchodnje dale.)

Bože kasnje nješn čekje.

(Špitta.)

1. Jana 5, 3.

Štōb: Džemš škwaleže woha, škchčejenje —

D čekše brēmjo tola njej,

Wycž šbžny cšloweč tu;

Ššo poddaj žyle Šbžniškej,

Wčž dušhu pšchwišnu.

Ty nješy škneš, niz wotroččt tež,

Šsy džekšo, wjehčej,

Wdžehč pšchego šbžnišči, duž šwecž

Ššo šknešej j dušhu ty.

Ty čžiniš čžičše džekšo wšcho,

Čžekš šweta njerobžič,

Škaž šchom we došwym čžahu ho

Ššam w plodach šabšchčšičš.

Na šwowe džekšo nješlabačy

Škaž na štu prōžu ty,

Wšchot pšchego n šknešu pomoz mačš,

Škiž trejabšy we nušy.

Ššo šradnje pšchego podawašy

Do wšchego, šchetž won čže,

A tak ty wšchudže, hdyž joh mačš,

Šsy džekšo šradnomc.

Šlej, tak je škchčejan wčžazy

Tu šbžny, hohaty;

A nješy ty j tym šbožowny,

Dha nješ'džehč nanibšy.

Suriy Brōšt.

Šhonenja wo rošpšchčejčeranju ewangelija w Belgijkej.

Belgija, kiž ma nčžđe teklo wobhlerjom kaž Šakta, je štoro žyle katšolški kraj. Ewangelika žyret tak w rošpšchčejnju džela kaž mišionaroyo n pohansšim kraju. Nettle hu tam 42 wohadow a mešinow ja ewangelijažny (rošpšchčejčeranje ewangelija a ewangel- škeje wučžba a wery). Tute ščža wokoło 11 000 dušchow. 107 nježšellšch šchulow abo džekšičemljenjow ho džerži. W 73 žyret- wjach a mōbleničach na 40 pšedarjom škutuje, tež 18 pššli j biblijem kraj pšchčehodžuja. Tu je džekšo w kraju, kiž j džela štručje pšči katšolškej werte šlej, j džela n njewerje. Lud pšhes pičže a druge njepoczinki čšepi. Pšpošt ewangelija pomjeda šledo- waze: Šarat (katšolšti) bčšče, kiž j šleki pšchčejwyo ewangelšim nowinom hramakše, kotrež my wo woby rošpšchčejčeramy. Wōn praji: „Šchtož te čžita, hrečh na šmjerčž wōbešdže.“ Šbōla bydžata šlamaka, kiž ho k nam pšchšchilowalše, džekše: „Šdyž wy ženje žaneho druhego hrečha njewōbešdžekše, dha runy puč do paradisa džekše“. Škneš šarat nima šhwōbšokše, wčžojej čžyžōdže pšedarjom, kiž ženje do žaneje žyretje njestujta, šhryštwa pšed- wacž. Čžehobla proteštantom (ewangelšim) napšchčejžwo štwō, kiž maja tule šhwōbšokš a kiž ženje napšchčejžwo žyretki njerečža, ale bychu rade wšchčej čžlowečje te šhryštwež wōdžiti!

Tuta šlamaka, ewangelšti pošt dale powižata, bčšče pšči našchich šhromabžinach, kotrež bčšmy pod hōlym nješjom džerželi, šbōla byta a našše ewangelške špewy špewata. Š njej pšchšchčejš wo wānje naležnojči:

„Wly wčšče, šstō ja šym?“

„Šaj, wy šelom šhryšta pšeduječe.“

„Ja čžht hebi wačš dom wotnaječ, jo byčh ty porjadnje nutmōšeje džeržat. Šbōdže to?“

„Čžehobla niz!“ wōbhčejčeta wotmolwi.

„Ale“, napšchčejžiwich, „njebōtje ho, jo šudža wo waš hinaf šudžič, hdyž nam šwōj dom pšchewōstajice, a šo budžekše pšči tym čžepičš, jo šče nam pšči rošpšchčejčeranju ewangelija šp- mōžna byta?“

„Škneš šarat drje pola mje šlamakšu tworū a wolij ja žyret šupuje. Ale budžekše bjes hrohy. Šdyž mi wumjetuje, šo šym wam t woli, wem drje, šchto čžu jemu wotmolwič. Ja wāšhu wery šnaju a derje wem, kelto je hōdna. Štupčže jenož biže; čžu wam to powižata: Wōj miž mješchje wšowanšcy- pčžybi j Ameriku, hdyž tež wšowanja dla pšchchewōšče. Na tuto wāšhne wšchelatich proteštantšch jendžšellšch jajšta šejnadymy. Ša mēšah hano mlōdoho šendžekšana na hōšpōdže, kotrehož šprawna a wēta pōbožnojč je j šwōm, jo šchčhčchčž čžinika. Šas wo wšy wokoło hōdžachymy. Šermant bčšče. Šchōchčōdžo bčšče jabhje rošwētēne a j ludow, po šradowanju lačžnym, napš- njene. Ša mōbženjej pšjadaj, „Čžičže wy tež kaž čži druh ludžo a džekše šhōu do hary.“ — „Nc, mi ho njeha“, wōn wotmolwi. — „Wly šče tola mtohy; njekšičže žanyč wēzow.“ — „Ša nje- mōžu.“ — „A čžeho dla niz?“ — „Šchego šameho šamška, j kotrehož wy pjat žaneho mjaša nješčēče“ (mjenujazy j šopom- njekšom na Šbžništwone čžerjenje). Ša na to ničjo prajič njemēšah, a ja pšči hebi rjehnyč: Tole nabožina njeje žana škšija, ta je werna.

Wčž hčnt? Ša budu našchemu šararej prajič: „Čžile ludžo naš šahanišja, kiž tak malo woprujemy a šmy tak malo šwēm.“

Sy-li spéwal,
Pilnje dšálat,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spaš mórnj
Čerastwoš da.

Njech ty spówaš,
Swérnje dšálat,
Wódné dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpošá ty.

Z njeboš mana,
Njech ti khmana
Žiwnoš je;
Žywa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřeš ési

F.

Šserbske njedzelske lopjeno.

Wudawa šo kóžbu šobotu w Šsmolerjez knižničičšćetni w Budyšinje a je tam ja ščtwórtletnu přehledatu 40 np. dostać.

Njedzela Misericordias Domini.

1. Pětr. 2, 20—25.

Šasidženu pónđzelu šu šo šašo wjele mačych dšěczi do škulow přšhijale. Kašće přóšypolne, wulke, wozne dželo je šo š tym š nowa šapocžalo! Kaš wjele přštwow a šdychnjencžow ščele šo je štarichšiceje wutrow š njebjěšam, šo by tola jich dšěčžo tak dólato šo wudokónjato, šo by jeno prawje špóšnato, ščto šo jeho měru hobji, a ščto ma wono nawutnyć, šo by šo we šwojich přšidobnych lětach š čšješžu šejmizč mošlo. Ale tež potom hišćeš narofeže nam naščich lubych dšěczi dla wjele štarofče a štrachoty, přščetož mlobžina něššičešo čšáža šadžerzi šo šulo dólč tat, jato by žanešo šullšeho rošwuczenja a žaneje konfirmazije njeměla; žana kašej njeje jej wjazy šwjata, ani ščwóřta niž, ani ščesta niž. Duž mamy my štarčiji ju nošpěč a wobđež š moberškimaj rutomaj. Ale to wjebže a čšehnje tež naš šamych š temu knješej. Wobjeda šo nam wo jenym paštrjeru, šotremuž ras móžno nješěšče, šwoje wozwy do hóřdow šporáč. Napokšledu wón jene š twych najmješčich jehnjattow šwabny a nješěšče jo nuts. A hlej, wšchitke druhe ja nim běžacu, a po tróškim bęžu wšchitke nutsčach. Kaš čšasto šhychimy, šo čšionješ halle potom šapocžnje prawje wěřžazy bješ a šwojeho knješa pytač, hđož štarofče wo dšěczi jemu wutrow čšęžu čšžnja. Knjes Ješuš bšęšče: „Jeli šo šo njewobrocžče a njebudžče jato dšěczi, dha wy niwubđeže do njebjesteho kralešwa přšhincž.“ Šswjaty Pětr praži

nam dženš: „Wy bšęšče jato šabudžene wozwy; něš pak šče wobrocženi š paštrjer a bištopej wšchich duščow.“ Kaš wjele šindom! Kaš husto šo wot tešo wujšeho pučja podawamy! Šsy ty šo hižom dohladal, šo šy šo šindžil jato wozwa? Šsy hižom šačul, šo šy kaš wopuščženy: twója noša šašmjatana do čšernjow hřeka? Šsy ty šo wotlač nawutnyš ja tym došřym paštrjerom, wo šotrymž dženšniča njeđzela přđuje? Plašči tež nam to šłowo naščeho tešta: „Wy šče wobrocženi š paštrjer a bištopej wšchich duščow?“ Dólč njeje, ščelčšžijaj bješ, my mamy tež jato wobrocženi ja šwojim knješom ščobđež. Tešodla:

Ščto je prawa wozwa Ješufa?

Tón, kiž w čšęřpjenju, w žiwjenju a wo wumřecžu ja nim šłedži.

1. Žanešo ščelčšžijana žiwjenje bješ čšęřpjenjom njeje. „Rožož tón knjes lubo ma, tešo wón poštošta.“ Wobjej na Jošefa, šhjoba, Dabiša, Ješufa kašeho a jeho šapóštolow! Ale wulki rešđel je mješ čšęřpjenjem šwěta a čšęřpjenjem wobrocženych ščelčšžijanow. Šswět čšęřpi ššěšžow dla. Wo čšžni čšęřpjenja tat hórte a šajedobježa wutrow. Čšžodla wobaraju šo jich tat wjele? Čšžodla tat wjele nješpotožniče, rošhńěmanja a šadwělowanja na šwěče čšęřpjenjom dla? „A mój wščak šmój po prawom w tymšamny; přščetož namaj šo prawje doštanje, ščtož šmój je šwojimi štkami šabžžijaj“, tat rčelny tam ššóšnik na ščhžju. Kaš wjele drubich maju šo runje tat wušnacž! Šprawni ščelčšžijenjo pak „šwječu šwědomnja dla přščęžimo Wobu šššiwodu.“ Šo šu šlyštofeže, wo šotryž šmět niče

njewe. Što wschito hu cši japoschtoljo, prėni kšefcšjizjenjo a wulka hyla wercznych wery dla pšchėtracj dyrbjełi! „K temu seže wy powołani“, pišče Pėter, „doležj je tež kšyrstusj za naš cšerpił.“ A něto wobhlada j hebi swoju žalostj! Njeje wona derje sawinawana? Albo mašć ho ty ja jeneho, kiž njewinočeje cšerpi? Cšerpišć ty hweđomnja dla? Nė, pomizj ho: Ty žnješće, šchtōž h y wušywał. Š tajtim pšnacjom a wulnacjom budžešć ty rady prėnju kroczałtu ja swojim knjesom a pastyrjom cšinić. „Moje wozny hlycha mój htoš, a ja je jnaju, a wone du sa mnu.“ „Cšehámny tež hōbu, so bychym j nim wumrjeli“, tak čžemy j Thomašjom rjeknyć.

2. Kšyrstusj je nam wopišmo wostajř, so bychym hłėđjili sa jeho stropami. Wopišmo tež sa našče žiwjenje. „Kiž žaneho hrėcha njeje cšini, tež ho njeje žane jebanje w jeho rcže namołať.“ „Moja jėđž je ta, so bych cšinił wolu teho, kiž mje pšłat je, a so bych dołonał jeho stut“ (Jan. 4, 34.). W tym mamy ho tež my prōzowacj a wudołonječj. Žeho žiwjenje bė hjes „šwarjenja a hroženja a hńewa.“ Wón hibješće jeno jene, a to bė hrėch; ale wón njehibješće hrėchnitom. Wšmi hebi pšchilad na tym. Žeho žiwjenje bė polne doměrjenja k Bohu. „Wón to wscho poruczi temu, kiž pravje budži.“ Doweť ho tež jeno Bohu, potom budžešć wělece šfōžotwne živy byčž mōz a budžešć tež hžjom tudy šfōžom. Ale hjet ho na ledžbu pšchėd tym hamowrawym doměrjenjom na Boha. To namołamy jara cšajto tež pola tuch, kiž maju ho hewať sa dobrých kšefcšjizjanow a wjele do ho dżerža. Woni tak mało na swoju hamšnu winu špominaju. Tėhōdla „wot-poczujje potom hrėch pšchėd burcjem.“ Wšchurunaj ho štajnje j tym Šbōžnikom. Potom budžetej cši hušto wozči w-cšinjenej, a ty budžešć ho pšchumuczić, hinał wobhladowacj a rošbudžić hebeho, swoiđž hōwczłowjekom a hwoje wofstjejočeje. Dobra wozka hłada, teđžujje a hłėđži pšchėzo ja swojim pastyrjom.

3. „Kšyrstusj je ja naš cšerpił a našče hrėči na hwojim cšje hām woprowal na drjewje.“

Ja, ja a moje hrėči,
Š totymizj mjeđach hńeđi,
Te hame wina hu,
So na tebe hrėč panje,
So ho cši hšiwida stanje,
So cšerpišć j wulkej šrudnošću.

Tėhōdla dyrbinny tež my hrėčam wotemrječje, so bychym šfōžnje wumrječje mohli. „Želi so pšchėčne šorno do semje njeprabnje a njelemerje, dha wostanje wono hame; hđžž pat semje, pšchijneke wjele plodow.“ Tak praji tōn knjes pola Jana 12, 24. Što wón s tym mēni, njeje trjeba, dale wukladowacj. Žele jahojeni pat budžemy jeno „pšchėš jeho ranj.“ Što hto wita w nič trošćat? Ženo tōn, kiž je hām ho a hwojto njnu doładnje špōlnat. Šchtōž pat hšchėče hebi myšli, so je ho jemu hšiwida stała, a so wón ničo njeprapreho cšinił njeje, tōn ženje k prawej wěrje tuch, „totiž hu wobrocženi k pastyrjei a bšfłopej hwojich dušchow“, njeprajšidže. Tōn je živy hjes kšyrstusa a nima tež we wumrječju žaneho dželja na nim. Ow, tak wjele jich tak pšchėš žiwjenje a je žiwjenja dže!

Njeđ je nam kšyrstusj Ješus našče wopišmo. Potom wšchad wozže tež wo naš prajene: „Wdy hšchėče jaťo šabudžene wozgi; nēł pak čže wobrocženi k pastyrjei a bšfłopej wafchich dušchow. Wšchetož wobrocženje je šnowanarod.“ Štunje jaťo kšyrstusj je šbudženy wot mōrtwych pšchėš tu

krafnosć teho Wōtza, tak tež dyrbinny my w notnym žiwjenju hšōđižć“ (Rom. 6, 4.). „Šawėrneje, šawėrneje, ja praju cži: Želi-ho šo šchtō j noweho njenarōđi, njemōže wōn Bože traleštno wobladać.“

Ja, wone wozmo, budu
Tu pastwu hšwalicj ludu,
Šaj, na njej čži ja woflacj,
Ja hšchėčej njemžu dołacć,
Hđžž hām štej pastwu wušchōł
A k njemleťej dōšđol:
Dha halle čžy cže hšwalicj,
Cži džatny wopor palicj. Šamjeł.

K. w B.

Ješusowa wozka.

(Porjedženy pšchetoš)

Žato wozka Ješusa
Šamo ja polna wječela,
So mōj pastyr so mnu hšōđi.
Wje na cšerjwcej pastwje wōđi
A mje hnaje, šubuje,
Š mojim mjenom mjenuje.

Pod nim hšōđžu tu a tam,
Wušž hšōđu pastwu mam,
Štotruž sa mne wšchėđnje šfłowa
A mje k nožčėženju wola;
Šacjuam pak lačžnotu,
Wjedže wón mje k žōłechtu.

Nodžyla ja wowcžicjka
Tėhōdla byčž šradowna?
Wšchetož po tym rjanpm cšaju
Wudu na njebjškim hwožu
Šsebžecj w klinje pastyrja
Kjetowprajnje šfōžotwna!

F.

Wėrna pokata.

Džėčo je ho šabudžito wot wōtneho domu. Mėniwšć, so je na prawych dobrých pučach, dže pšchėzo dale a dale, ale to hu wopacžne puče. Šelōžno šakšabja, nōž ho bliži, cšėmna nōž. Žana jašna hwėda na njeju njehwėčji, žaneje wěrteje cšerje wozj njeje. Š blišč hšow šakšicjuje rucje šwėrinu, šo na twbjekštno hotowazeje, a hwežy, šotrež džėčo wšbi, hu šbudniczi; ale wono ja nim dže do dšwjeje pučžiny, hačž šłōncžnje špōlnawo: Ženo dyrbišć tōnža wlać! Žeho wotanje ničto njebjšchij; juo hšlyš ničto njewidži; šlyšnojšć jeho wutroby je wulka. Hlej, tu blyšchj žo jemu hšchėče w dalšnje hweža napšchėžnwo. A tale hweža ho pšchėzo bōle a bōle bliži, a tōn, kiž tu hwežu njehje, je pšchėcel jeho wōtneho domu. Wōn je wušchōł, so hu šabudžene džėčo pytał, je jeho dla wjele prōzy nadešal, je tožamo dołho wotał, dołho pytał, a šłōncžnje jo namaka a praji: Wėróčj hu tola, djei k hwojemu wōtnehu domej! Doležj šabudžene džėčo jeho derje hnaje, jaťo nanoweho pšchėčela, dha ho jemu dowėrja a j nim dže. A mjes tym so j nim dže, ho nōž pšchėzo bōle minječ pocžina, ranje hwiata, a hlej, wone wšbi jaťo hwoj wōtōny dom. Duž do njeho šfłustija, wōno žple tramblate a womasane, ale nan na wscho to njeđžawa, nožy jemu nowce, cšiste woblecženjo, a dšėžčawa wutroba je něšto polna wječela, a jeho pšchėwajacje

Dobraj pshećejelej.

(Stónčenje.)

Klečko njemóžesje Savoronowej mandželstjej ani šlowa wotmolwić, tak hmuty bédže wón wot teje radobesje, kotraž ho j woczowu łowarziej mištricki bweđesje. Špotom pobachu ho do družiej štow, hódže bé blído hízom krysje, ja kotrěž ho j łowaršćinami a wučomun-fami wšchitzw w hromadže šymnychu. Šawron šwójesjo pshećezela na přenje město šadži, a jako bėchu blídowne moblittwu wušpěwali, špotojenje Wođe dary wužiwachu, hě bėdu jim na blído bšdijněšene. Šdžyž pał bėchu ho wšchitzw našpěcili, łowarcej mištrč bšdowazene šlowa praji: „Woji lubi domjazy, ja bebi myšli, jo džece tež wj wježet, cžesjo dla džeska w mojim domje tajsa wšelolėc knjež.“

A potom powjedabše jim, kał štaj nědyž dowaj rjemješćinšaj łowaršćej — jedyn krawiśi a jedyn łowaršć — w hromadže pučowalotj psheš šchěroki šwět, a jo štaj ho na puč j Warišdawje nastajlotj, tak je pał łowaršći šhěrowi a w jener forčmje tešo wostak, hódže j wot šwójesjo łowaršće, to je: wot krawiškeho Klečka, na nastěpe wołhadany był, a jo je tón, bo by łowaršćinom šašo j šrowolėczi pomhał, wšchitko pshebał, hěčtož je mēl.

A wón šwójow rěč j tymi šlowami šlěnczi: „A tón łowaršći bē Šan Šawron a tón krawišći bēdži tež tudy njes nami a nje-nuje ho Mišak Klečko.“ A na tutešo potajowajow wón štanj, pshebižiti ho j njemu, wobja jcho wofoto šesje a łolsheđe jcho.

Domjazy budču psheji tjm wutrobnjo šnućzi a tež Klečko nje-móžesje dale žaneje hēdže woptač, woshebe jalo jedyn po družim pshešćiwpi a jecho tał abo hinal šwalešče abo jemu j najmjensiča ruku tšěčesje.

Wón teho dla rjetaj: „Wšėdž ty ščto, Šano, njech ja něto powjedam, kał je ho mi dale ščto.“ A wón powjedabše, kał je wšdom lėt dalako a šchěrowi po šwěce wofoto šhobšit, ale jo ho jemu nitbje njeje tał pravje ščlachsčězič čyžo. So je tež bo wjstja šastupit, j kotrěhož šu jcho pał šlabeje šrowolėce dla bšewy šašo pušćesili. A to jemu tež ničo njepomahče, pshełotj wón dur-bjeleđe ho j nowa šwójow štaru džěrawu draštu woblez a šožo po šwěce wofoto šhobšič. Ale jcho wostročana šuknja w luđžoch mało doměrjenja j njemu wubudžesje a wón teho dla rědo šlowa teho abo tamnešo krawiškeho mištrča džěło doła. A žabyh jecho dołho w džěle njeowobšhoma, dokełj wšchak luđžo šhoroawatoho džěla-čěrja šterje a šesje j džěla pušćesja. Duž jemu na postledtu ničo wjšče njeowolfa. Šožo jo durbjesje wošlěšče lėta j wjetšča po kraju dundabč a ho j wuprostěnym šlėdom abo pjenještom žinicz. Wšbu pał bebi psheji tjm šlajnje wušpěsje, jo jemu Wšb jo jcho wščubnej nutrej próštije šožo šrowolėc a potom tež džěło špoeži. A šrowolėc bē ho jemu wo prawobē hízom psheš něšortym mėžozami w polnej mjerje wrocěžila, ale džěla njebe hiščežes žanešo namakał a teho dla tež do łowaršćie šluwiz, jo by tam šwójesje nusy dla wo šmilanj dar prošyž.

Wšđi tudyž šlowač šawola Šawron: „A něto je tónž tmojeje nusy! Wšbž Wožu džak, so je cže te mni pshešiwjedł, šwotelž w hízom wjazy po prošenju njepótdńesje. Šhđyž j njebu-džisje jo tajle nusy był, njebudžisje te j mni do łowaršćie šluwiz a ja njebych tebe ženje wjazy widžal. Šak džiwne šu Wože pučje!“

Šawron bēšče gmejnšći přjódbšteje a mějesče nalajtra, jalo njebešlu, wšelake gmejniske naležnosće j šhopodarjami wuradžowadž. Šo šłóncženych wuradžowanajšč jim wón powjedabše, kał je j Klečk pučowalot, ščto je tón na njeho wadžit a kał je jcho něto šašo namakał, a jo je jemu to jara lubo a myšli bebi, jo brje by wón tudy wostáč mošt.

Našpomnjeni šhopodarjo na to mėnjachu, jo wšchak by ho Klečko wo wšy jalo krawy šaschćelž mošt, dokełj hiščežes žanešo nimaja a je wrocěžene, šdžyž dyrčija j kšěpej lapku do družje wšy abo do města hčz, j-ełi jo džebžja bebi něščto šesčisje bacj. A woni porucěžuju Šawronej, Mišakelėj prašič, jo bychjo jecho wóni rad bo gmejnj wšali, pshečotj na krawišćim džěle jemu pola nič wobračovadž njebudže.

Klečko na to wotmolwi, jo džze tam lubjerab wostáč, Šawron pał šhěžu a něščto pola šwpi a jemu to daci. Tón pał tajti dar bráč nođyšesje, ale łowarcej mištrč njeda ho jemu dołho šapjeracz, prašitj: „Wrašće j, a j tym njeno mašu džěbltu teho dołha šarawom, kotrěž šym twojej dobrej pshećejinowej wutrobnjo winojty. Šdžyž mój dar wosmjelješ, moje šwėdomnnje šmėruječš a nje hadle pošnje šhóžowneho ščđinšč. Tał budwego blitso w hromadže bychisj a Wšb naju tež dale njeowuščisje.“

Ščto džysče Klečko činicz, hač šwójemu pshećesjeľe po woli byčez? Luđžo jcho dobročinničesjo potom tež dale a wěle pošna-waču a bėdu tež j jcho džědom jara špotojom. A ša pol lėta rjetaj Šawron jedyn džet j šwójej kšofje: „Luba Šoňža, ty šy mojej bratrowšćej wutrobnjo šćinje luba była, tola něto šy mi hiščežes lubišča, šdžyž šym pošnal, jo mojeho lubeho pshećezela lubječš a džesčej jemu ruku a wutrobu decj. Njech woju Wšb žohnuje.“

Ša křesći čaš mėjesče Klečko j Šaňžu kšoš a w njej šhoročiwnu žonu a dobru šhopowu dostaj. A Šawron tež dale pytašče, kał by ho na tajše abo hinajšče wošćenje šwójemu pshe-ćejeľe džawotnu wopotošacz mošt, tał jo tón často dokeč praji: „Ale Šano, njebudže dpa žanešo kšonga twojeje džawotnosčez.“ Na to pał Šawron najbšle wotmolwi: „Drohi brášje, njepraj ničo a baj mi jenož tał činicz! Šaj, to wščo je jenož daň j tešo kapitalo, kotrěž šy mi w Wšlěšej požěžit!“

Wšchelake j bliska a š Daloka.

— 31. mėza šwěceskeje knješ duchowny Wendt w Czornym Šhofczmu šwój 25 lėty šajšojšči a wobjawny jubilej, na šoterpž niž jenož wošaba, ale tež žyłe duchownštu, wošaba a tež wučerjo džěł hjerječu. Mnohe šhóžowščesja je wščěž bořowo dšđbšedju. Wšesčesje łowaršću, špěwanje łowaršću, šchulstě džěčji, wošabana žyrćiwinšta raba dopodbnja psheššadžachu, jo byču šwójesje psheča w špěwje a šlowje wuprajili. Wščypodnščiči čaš pshešiwesje šwon-łowachđ hčesji: duchowni je šwójim mandželšćinami a wšesčerjo. Knješ šuperintendent Kuring pshečepa šwědženski dar duchownych, kraňje wuchotowanu bibliju, na to knješ rektor Kleiner w mjenje wučerjow šhěborny dar pshečepa. Šnuty ho j, jubilar džakowadžš ja tajle wopotošana lubosje. Šopotbnju w 5 bēšče w hčšcsenzu šwědženska hčesžina, na kotrěž jo wjazy hačž 100 hčesji wob-džěł. Přěnuj šlawu wunješe knješ tajny radščel Šegensčidžš na jcho Wajesčotčj přuwěšo kraja. Knješ šuperintendenta šlawje-šče w wutrobnych šlowach knjeja šubilara. Knješ krajny radščel šwědžew knjeja jubilara wutrobnjo šlawu wunješe. Knješ wučerj Šowal rěčesje na Czorno-Šhófcmščanzu wošabu, kotraž pob žohnowon duchownym škutkowanim knjeja jubilara rjenje ščesje. Wšewarj hiščeže fotojěbne łowaršću knjeja jubilara je šwědžens-šćin čšabom je šmolinsami počešje. Šowčesčew šwědžeski wo-lubosč, kotraž džakowapšćitja a wošabu wošća. Wšb mly Knješ džesčj hiščežes doke lėta knjeja šubilara jcho wošabže w žohno-wanym duchowapšćitšim škutkowaniu!

— Wješčelje Duamimobgeniti bu knješ šaradž Šurf, dotał j šaracjom w Łuču, ša šaracija w Delnin Waježesje přajes knjeja šuperintendenta Kuringa šapolasanz. Wšđi šapolasanzu bēščitaj hiščežes psheštomaj knješ šaradž Šrygač j Wala a knješ šaradž Lunga j Wajna. Woža mitolčž žohnuj nowoho duchowapšćitja w jcho nowej wošabže!

Sy-li spěwał,
Pílnje džělat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny ja.

Za staw sprócy
Napoj mócny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spaf měrný
Čerstwoosć da.

Njoch ty spěwał,
Swěrnje džělat
Wšědne dny;
Džěł pak swjaty,
Dušl daty,
Wotpođń ty.

Z njebjes mana,
Njoch čl kmhana
Žiwnoosć jo;
Žiwa wođa,
Klě Bóh pada,
Wokroć čel!

F.

Serbiske njeđzelske lopjeno.

Wubawa šo kóždu šobotu w Čsmolerčez knižicijščezetni w Budyšinje a je tam ja šchtwórtletnu přičepłatu 40 up. dostać.

Njeđzela Jubilate.

1. list Pětra 2, 11—17.

„Wystajeje Bóhu wschitte kraje, spěwajće k čezesji jeho mjena!“, tat šo w 66. psalmje škwalbný škerluch šanofschuje, po kotrymž ma tšezja njeđzela po jutroch šwoje tarčanste mjeno Jubilate (to rěka „wystajeje!“). Wstajanje je spěwana džakownosć, forreiež plomjo k njebju šapo, šduž wobozny šujer pod šlončnej mlódněj čepłotu psches polo třečji; šduž mloda mać je šwojnim džezajtkom přeni třečji pschep kšěju na šlončnju šebzi, obo šduž wobbarjenu šólž jo na wyschšaju šajulu pschischoł, po kotreji je šebzi hižo wjozzy lět žadal. Njewěšć, hač je we wysłazym škerluchu tmojeje wutrobny wjozzy džaka abo wjozzy nadžije, tat šo myšl džakowanja i myšlu wješkeho dowěrjenja mješa. To je nalětna radošć, to je njeđzela Jubilate we wutrobje.

Kak mohl žyly našch lud k wstajanju pschěnje, tat šo njeđzela Jubilate tón praška, kotryž njeje hižo špotojom, šduž šo jemu šamemu derje dže, ale šalle, šduž w jeho žylym ludu derje šteji, a to šwonkownje a tež šnutšownje. Šo šwonkownje w móžnym němštim škěžorštwje jara derje šteji, šo škšezšćijanam njetrjeba dopołačć. Ale kašći je šnutšowny porjad našeho luda? Šow my špotojom nješjom. Šow žaneho měra, žaneho španja nješmjezmu, doniž šo žyly ludowe žimjenje šašo na te njanatwari, šchtož šwjaty Pětr w epistolu na njeđzelu Jubilate žada.

To šu po šdacy žyly wschelakore napominanja, a to ša šabđerženje škšezšćijanam w pobanškej wokolnošći, w romštim škěžorštwje. Ale tu mašch šakož wšchje škšezšćijanškie kultury, na kotrymž po najwajnišich šakonjach hišchje šteji, mješ tym šo je pschewulki džel našeho luda i njeđzakownosću, haj je šozimwanjom wot tuteho štazeho, dobreho šaklada wostupil. Šoni čhezja bjes šnutšowneje kultury, bjes duchownych mozow, kotrež jeno nabožina dawo, wobštačć. Šakiti njerošom! „Ma jich plodach dyrbicze jich pošnac!“

Kaž Pawoł, tón wušmoleny grat Boži, tat tež Pětr žyrter, lud natwarjuje. Šak ma šo kóždu w towarštim je šwoje ho luda šabđeržecć? Na tuto praschjenje wón wobšchěrnje a w 17. šchtuczyj tat šabrinje wotmolšwja, šo jeho šlowa na škšetrej šajuli i wulštim pišmom nad wrotami napišane namatašch: „Lubujeje bratrow. Bóžeje šo Bóha. Čezesće trala.“

Čhezhodla wot tutech šwjatych šakadow njemožemy wostupicć? Dotełž šo w nič na wutrobny tware, a dotełž je wutroba w nič na Bóha pošasana a šakozjena. Ma čjo čhezš hewal ludowny porjad natwaricć? Wjenujemy našrotomnišchi šaklad, na kotryž njewěrjozzy twarja: štworšojom w ludu. To je wěšće jara „dobry šakož; rošom je wulki mišchr, kotryž njewuššowazzy twari; šladaj na Žapanšich! Ale šduž hišchje šepšichi šakož wěšch, tebi tón dobry njeđobšha.“

„Wšch wutrobny w Bóhu a Bóh we wšchitich wutrobach“, tat wuprajmy š tróita škšezšćijanski ideal. Ideal

je, s'choż we werje widzimy, sa czimż stejimy a s'choż na tutym njebofotjanym śwěće polnje njeodzypiwamy. Me my horimy za tym kaj swjaty Pawoł. Tak twarimy na swožu swwoje swójby, swwoje drohego luda, kotremuz je Bóh Luthera a křezora Wilhelma Wulleho s'budzil, a tak budžemy? Woži wotrocžy.

Wotrocž Woži reka pa swi. Pětra, frejny (swobodny) muž, kiž swobodu nima sa pschirzwanje s'łóscze, njedž je njeodzypiwóscje a wopis'stwa (11. a 12. s'cht.), njedž je nje-pschirzwanje (13. a 14. s'cht.). S'cho to je swoboda? Wona je w czašu, w kotrymž do s'cherjenow wjazy njewórimy, to najbóh'cše s'cherjenje, jenož so ho jecho njeboja, ale wjele bóle jo wšchubžom rad widža. S'woboda hama na šebi ničjo njeje, wona je tak malo abo tak wjele kaž czaš abo rum, njemuzaj hoto myšl we h'lowje. Dyrbišči ho prašecž, k cžomuz hy a wot cžeho hy swobodny. H'lai, wot dobreho, wot Boha ho wšchwobodžecž, njeje to wrotnošć a njebože? Me swoboda wot šeho, swoboda k wšchemu dobremu, to je mi swoboda a swoje a s'božnje s'božnosć. To je swoboda Božeho wotrocž'a. Šamjen.

T. w B.

Bědžba po njehtju.

1. Pětra 2, 11.

(Benjamin Schmolč.)

S'łóš: S'chož Božu wjeršidnemu ho podba —

Za zysn'ik h'm na tutej šeni,
Wóž wótazny dom hu njebejša;
Zow s' h'čhom, horjom, starosc'em i
S'o bušcha hiš'cže bědžičy tam;
Wóž pučy pa s'fóncžnje wjeđe tam,
H'džej wěcžny měr a poloj mam.

S'wět sa naš ničjo swoje nima,
Ze jeno wotnajaty dom,
Niž podruš'stwa nam wotnajima,
W nich krotki czaš h'my s' pscheybtom —
H'džy wola h'mjercž, wšcho s' rufow dačy
A přobšny s' domu wot'hóđ mačy.

Tu w h'wěcže sa mnje měštno njeje,
Duž škojam wočji k njejšam;
Tam hebi moja wěta pscheyje,
H'džej za h'wój dom a statok mam;
S'chož šónle h'wět h'wój mnjenje,
Tam šh'abi prawo měčž'kanfle.

Wycž předy měš'čegan njelamožu,
Wóž njebečž tudy s' putnikom;
Zow wobstaracž mam štumu Wóžu,
We njebejšach paš šhowam dom;
Tu jeno kěžeje nadžija,
Tam paš ho křažnje dopjelajna.

Zow pučuju po s'kryšta woli
Pačž tam, h'džej šónz bu štajeny;
Wni nadžiju to njelamol,
Ze šhlėb egip'tski njelšódný —
Wóh Kanaan dže ja mnje ma,
Kiž šróbtóh'ci kćejow na dočž da!

K. A. Fiedlef.

Wabožina w šhuli.

(Wotrocžowanje.)

c) Najornje dyrbi ho powjedacž. Šo najwěšotnišči padagogozjo wš'chěž cžašow najornošć (Anschaulichkeit) sa přemju šabaturu dobreho rošwucžowanja cžinja, sa wuczejom šnata wěž. We cžim pa najornošć wóš'tej, je mjenje šnate a hiš'cže mjenje ho wona we wucž'bye nakšadža. Wš'chi biblijskiš stawisnacy šharta Paš'astiny trjedacž, njeje hiš'cže žana najorna wucž'ba w šmle psch'ebmucžej. Šh'yzž bđěcžo pschi powjedanju stawisny je swojim duchownym wóčžtom widži, s'chož wono s' cž'e-nyh'maj wuščomaj š'hlychi a ho tak swonfowny postup pola bđěcž'a šnatsfowny s'čžini, potom je rošwucžowanje najorne. W'olowacž njetrjedacž jeno s' b'el'čjom a barb'u, tworič niž jeno s' bđožtom a hamorom; to wóščelž tež je š'lowami. Zale p's'afitka rěčž je pschinaroščny dat. W nastuwanju tajšeho p's'afitšeho powjedanja móščej wjele nawutnyč, w'obš'čž'wuj'č'h-ly w'obš'čy, kotřž móža prawje najornje powjedacž; šy-li pschi powjedanju na šebje h'owago prawje šeb'sbliny, na kotřž měinacy hu bđěcži w'obš'čje k'ebš'ne abo njek'ebš'ne, psch'eb'e wš'č'em paš, š'abje-raš'ch-li ho je stawijnu tak, so Wóžu móž, w njej wop'ch'ijazu, na swwojej wutrobje šacžuwajš. S'chož je tak wutroba nahomika a s' lubošču šap'š'ijata, h'wya rošomej psch'ego šajniš'cže, psch'ego psch'e-wid'wajš'cže, a s' tym budže twója wustojnošć w nosornym a móžnym powjedanju biblijskiš stawisnow dale a bóle psch'ebmucž.

d) Niž psch'ewjele na jedyn raš, tež ničjo wotro- h'ujene, ale psch'ego z'h'loščy, sa šebje w'obš'č'ejaza, dyrbi ho podawacž. Š'óžba tak š'kuloščena žabojšč biblijske stawisny ma swoje w'obš'ebite nap'škmo. Derje je, dawaj-li wuczej tajše nap'škma pola stawisnow, ho k temu h'obžag'nyč, wot bđěcži h'amych tworičž; psch'etož wón pschi tym šh'lo štoni, hačž hu wone tu wěž prawje šap'š'ijate a s'cho je na nje najšh'ubš'či šacž'h'čy cžimko. Šawjate stawisny hu kaž toč'ene bejmanty, kotřž ho we wš'chelakiš barbach h'lyš'cž'a. Wóžno teho bla je, so bđecžacž bđěcži, kotřž tukš'amžnu stawisnu h'lyš'č'a, wš'chelaki šacž'h'čy doštanu, kaž š'wje tež jene a tožame bđěcžo wot teš'ebameje stawisny dženš'a žyle d'ruhi šacž'h'čyž doštacž, hačž je jón š'to předy mělo. Rabžicž njeje, so ho měšto š'taryš šnatyž, žyle powišt'kowanje b'č'ž'žamych nap'škow biblijskim stawisnam na podtožtu jich š'lownych wěrnosćow nowo nap'škma dawaju. Zute wěrnosćje dyrbi bđěcžo šame je stawisnow wucžuwacž; tež je jara wopominčž, so móža d'ruš'by male cžahi, wot wuczerija psch'ch'ladane, š'hubš'ci šacž'h'čyž na wutrobu a žiwjenje bđěcž'a cžimčž. Š' temu jeno jedyn psch'itkab: Wš'čy w jenej š'jedž'nej rjabowni wo naš'čž'jenju 5000 mužy a Šelufowom šh'obže po morju rěcž'čy. Šalo k tym š'lowam psch'it'ž'čy: „W ta š'łóž b'č'h'e h'žom š'jedž'a na morju, a woni cš'č'p'ijacy nusu wot š'otmow“, dha poč'a jena bđewječ'elina h'olč'la je swwoje š'ubš'otu rěcž'čy. W tej myšli, so nje wona š'rojmika njeje, ja r'etnyčy: S'cho šh'yš'cže ty wjeđiž, š'ube bđěcžo? To bđěcžo šahaniš'cže psch'eb ho h'ladajš'e a mješ'č'ejš'e; š'ubš'oba paš wotnoš'ti: Wona k' mni bđeš'cže, so je to tež prawje h'upje bylo, so Šeluf'a š'obu w'alni njebeč'hu. — Ra to ja š'am myšliti njebeč'ž. Za dyrbič'aj njewólnje ruzy š'tytnyč: „Za cže š'hwalu, Wótčeje a š'nježe njebeš'ch'ow a jemje, so ty to psch'eb nudr'yjni a rošomnyni potajil šy a šy jo tym njerošomnym š'wem. Šaj, Wótčeje, psch'etož wono je ho š'ebi tak derje š'pobobato.“ Šo š'lowo teš'ole bđeš'cža ja š'wjerč'že bđ'č'ž'č'ach a rěcž'ach s' žyč' š'lawu wo tej š'kup'osč'i, š'jes Šeluf'a psch'es žiwjenje s' h'č'ce. Wš'es žyl'm roš'č'ž'č'owanjom wo tamnej š'kup'osč'i mi ani jene bđěcž'oge wóščžo nješ'pobrachowajš'e. W ta š'ohnowanje? W'olja žyła buš'cha b'č'h'ež b'č'a.

(Wš'ch'ch'odnje dale.)

Po matej khwili.

Jana 16, 16.

(Verot.)

Po matej khwili mje njewidžiće,
Duž na mnje juntrćez i hćeje poslabojće;
Hizom hu k rowu mje zařbowali,
Po matej khwili teŝ pohrejali.

Po matej khwili saŝ' widžiće je,
Prěrdny je row, nimo tšchnota je;
Sčtobczko njeŝ khowa teŝ w mrcězelach ho,
Po matej khwili ho roszajsnja wiŝo.

Po matej khwili! Tak pominajo
Dawa we wutrobje saŝyŝečej ho.
Mabofcz k haŝi, ból polžži mi,
Po matej khwili! to dospokoji.

Po matej khwili, ach, džečo, mi wěč,
Liza cji hłědnu, wěč' druhu ma čjět;
Mkobžny kwětki a rózomy čzaŝ —
Po matej khwili — wiŝo jaŝnje saŝ'.

Po matej khwili, ty žarowajo,
Minje ho horjo a iměrjenty hu;
Konia teŝ hylly dočez na femi ho,
Po matej khwili, wiŝe jetreŝa ho. —

Po matej khwili, o roshněwanu,
Sšmjerčez rubi ludyŝ, to wopamny něŝt ty!
Džeŝ je ho nakhilil, ruku mi daj,
Po matej khwili je pšchepošbže, hja!

Po matej khwili, wsmi k wutrobje to,
Sčtobczko hrowi domczk dže, duž ipřehy ty ho.
Hijćeje wiŝak wjele maŝy donadželacz,
Po matej khwili pať wotpočowacz.

Po matej khwili wiŝo rospjerščene,
Hwěŝy kaŝ liŝeje wiŝe rospřočšene. —
Wěčnoweč ho bñŝi, ho pominja wiŝo,
Po matej khwili! Duž hotujny ho!

Surij Bróŝt.

Serbski lud a kraj.

Wot J. G. Samolaja.

1. Serbjo, kiž pola Němzow „Wenden“ reŝaja, hu narob wulkeho hrowjanŝeho luda a wobywladcu něhdy wiŝšom kraj wot Bobra hač do Sale a k Sčhmrěšowym Horam (Zichfelde birge). A potbnju mjeřowawcu j Čzechami a k potnožy j Lutychami, a na tutej stranje čehnjedu hu jich mjeh něhdy wot sjebnoczženja Wědny a Wraty hač k sjebnoczženju Lobja a Sale. Woni wobhjejadu j mnohiŝi ipřabow. Wot tyŝ běhu Lužičženjo a Milczženjo najwopřebniŝi. Zanymu hřiwuŝeje kraj, toturž ho něko Delnja Lužiza mjenuje, tuczi wobywladcu pať krajiny, toturžž hu mjeno Hornja Lužiza nawbali. W staršim čzaŝu njereladu Hornjej Lužizy hinal hač Wilŝta abo milczanŝi kraj a jich wobywlerjo běhu wiŝšowom jako Milczženjo abo milczanŝy Serbjo franczi; wopžijšo pať poča ho Wilŝta pščeŝ župŝy j něčijšim mjenom pomjenowacz a je hwoje stare mjeno žple hřubita, hač runje našej lud hijćeje dženbnjŝi džeŝ jenož Delnojlužičzana ja Lužičzana spřijnawa.

Sčtawjenjo bydla w Europiŝej tať doŝho hač Keltjo, Němzy a Kačjanŝy a hřizom w najstarŝiŝy čzaŝach běŝe wiŝšom kraj, kiž mjes Adriatŝim a Karancŝim Morjom ho rospřečšera a wot Wědny hač do žěrow Dnjepra a Dona doŝaŝo, jich haŝne wobhěžěštwu. Woni běhu ŝtajnje jedny j najwjetřičiŝy europiŝiŝy ludom. S krajinom, kiž w dženbnjŝej Pólskej na wobimaj ŝtronomaj Wiŝty (Weichsel) leža, najŝerje Sserbjo do horkach pomjenowaneho herbŝeho kraja pščečšezechu a pšči pwočajtu 6. ŝtoteŝta widžimy jón wot haŝnyŝ Serbom wobhěženy. Ani jedny Němž mjes nimi njebydleŝe.

(Přichodnje date.)

Stratowska luboŝej.

Powjedančžko wot Jana Wjele.

Sčtož čhzymy bebi dženja powjedacz, to naŝ do domu wjedže, toturž je najwylŝiŝi w hřečce, to reka do hřezorŝeho hrodu. Ze hřano mjes wami ŝtjio, kiž bebi myŝli, to budža hano wjeŝele wězy? Wěni hnadž něčto, w noŝim ŝtawu jeno rózajte žiwjenje hroje, ŝtajnje a spochi, džeŝ jaŝo džeŝ? To by nimo wěrnofečje niŝnjene bylo. Stare pšchjŝkowno wuczi: „Tež pod ŝtotej řědu čzaŝto hłowa žakajtnje boli.“ A druhe pšchjŝkowno praji: Něhdyžŝkali ma ta najkraŝnjŝa huŝnja je hřylami mačžany pobchjŝow. — Njewěŝeje hřano, tať ma ho to ŝtojnjycz? Tež we wulkiŝ wohěbnyŝ hřobach namaŝta ho wiŝchelaŝe horjo, teŝ na wjetřow hřwěta dčrdnu ho čzernojte čzaŝa.

Abu njewěŝeje wo wjetřchu Saulu, wo njemim kralu něhduŝičiŝy Židow, wiŝšom džečšom j biblŝej knjatym? Přewěŝe dže, kať jara je na teho mutny a iŝynny duch hřodžil, ho je byť pšči žyŝym kraleŝtwe huŝjenŝi ŝkudeho muža? To je ho w dawnym jaŝtawŝku meło. A na to pobonje ma ho teŝ w nowiŝiŝy čzaŝach. — Sšmjerčez doŝho dže njeje, ho je ho w huŝšodnym kraju kral je ŝamylškom w jeŝorje teŝil, ŝtyŝnŝny myŝlom a moŝyŝawřenja bla. Szaule je wowczekŝki mlobženz řpěnať a na trunach hřak, a jemu tať moŝyŝowe muczeŝki jaŝnit. To běŝe jenutŝi řpěnať a berz. Tón kral pať, kiž je, kať prajacz, hať wot ho hřmjerčez w jeŝorje pytať, je hřyŝy najpěŝičiŝy řpěnowo a huđžerjom meł, a njeje ho tola moŝt w duŝyŝi čžěhneho ŝaŝmura wobřez. A tať byŝy wam j podawšow hřwěta doŝhi rjad wjetřow pščeŝ woczŝi nastajecz moŝt, kiž hu ho j mrcěčnyymi mŝplemi jara liš bėdowacz meł. Te pšchjčžny k tajkemu ŝmucženju duŝeje hu wiŝchelať. S wjetřich je to ŝte žěro tajti a hijnajŝi njeŝoj, kiž hu teŝ j wjetřichami hřwěta hoŝu do žoza leŝa, jich na myŝlach řchri a njeda jim hač.

Tón wyŝkŝi moznať, wo totrehož mrcotnej duŝyŝi čhzymy tu powjedacz, bė wulšotny hřezor. Hřezor Augustŝ je wam wiŝak j biblŝej ŝnaty; duž potajŝim wěŝeje, ho je byť injeŝej žyŝeho hřwěta. A hlečje, teŝ jeŝo žiwjenje žabny parabiŝ njebė, kať bebi něčtožŝul hnadž myŝli. Wbón dže ho durbjeŝeje pšchradow boječ, jėdwo a mordariŝiŝy nožow, haj a teŝ hano pod hwojej řědu. Zola je w ŝchjŝitim tym hřowjanam je řbožom wuŝŝow. Ale tón hřezor, totrehož tudy na myŝlach mamy, je wiŝe meřu wjele wiŝchelaŝeho řeho njeŝoja wuměť: ŝarofeč (wěŝo jno wo wiŝčedny hřeŝ, ale dla mordariŝiŝy wěŝow), njeranjanje, hñawjanje, ruđženje a ŝtož tehorumječza bė. Ničo pať jeŝo tať ŝŝmurto njebė, kať wohidne ŝhonenja člowiŝeje řbjeje je ŝtaženyŝ duŝŝow. S rozoty pobdanow jako teŝ řjeranja ŝemjanjŝiŝi hñelow, njeŝwěta liŝyčezŝiŝy bohotoŝ jako teŝ pšcheraŝy ludariŝiŝy pšchězelow a pobodne hroŝne nawaŝeje běhu j pšchjčžny teho, ho jemu po něčim čzma a hřerota hřowu a wutrobu pšchėm. Tón přejby tať dobratny ludžazy pšchěcz hu na wopřebť člowjeŝow hñeč. Wbón hřwěčejŝe bebi w ŝhmurcznyŝ myŝlach: Rěždy člowječ je nělaŝi Žabaŝy, haj, žyŝy hñet njeje wotrawbė ničo hač wulka řebitna Ća. Do

woczow czinja csi rjenje a s babzja ho wozwli, a sa tydom hu tebi rubjezne wjelki. Njch jashki maja wšchal med, ale jich wutrobny njezbydža niczo hač jeb.

S mrototnym duchom bydžešje zyle hamlutki w jenej nasadnych ftwow ftwojeho hrobu, samnywšči sa hožu durje, a s ftwitemi njepruščičji nišofo nuts, štož jeno stareho ftužobnifa s jebžu a s pičjom. Tež jecho dorofatij ftynaj, nadobnoaj pruznoj, smedžesč-taj jeno fa dšim bdy f njemu. To jeničje ftworjenje, totenuž wješčje, so f pravdu f nim mčni, bė Straža, wulki ftptany poš.

Esamo ho snaje, so dyrbejšje tola dyš a dyš radžow a bobotow pšjedeb ješčje puščičej, nulnych radow a rozprawow bla. Pšči tym pač do woczow ftwiti, so ho jemu jeničžy Stražowa ftwera a pščiwišnosč bjes falšcha sda. A jato by rjekt, so tón poš wė šcho ftžor do njeho džerži, paščje wón ftwojeho ftnjeja. Ležo pšči durjad predlowneje ftwizy, kotraž bė prjedy teje ftwy, bđžej mejšče ftžor f wješčja hamlutki ftwoj pščebyč, to ftoczjo nitomu ho duri njeda. A by-li ho tola šcho ftroblit, na teho wuščječeri lubifa mđrečo, so lóžby se ftročom twodny.

Ras mejšče ftarčji ftm ftžorej-nanaj nišnu wėš jwiewč a pščinđe po ftobže jecho f nanowym durjam. Tón latwuf pšči durjad ftnajede jero a bėšje jemu dobru. Duž machošče wješčetu f wopušču pšjedb nim, jato by rjekt, so duž pščeščelnje wita. Temu pruznej bėšče to ftodobny pokas; jebž pocižni rjenje f tym pšom. Tola do duri jemu to ftoczjo nješčaje dač, ale džeržesče jecho je ftubani fa ftunju twerđeje. Wa to pruzj jawola: „Wuščez“, a ftwta ho wudrčej a čyščje f mozu fa durje pščinuyc. Tón poš pač ftabywčji wščešo, šbedny ho pšjedb nim tož nuž a jecho ja ftornat pščija. Tón mđobženz bė možeju rukow a ftžtro nabšeho dušča. Špyrjenu f hñewom wón temu ftoczježu se ftwnei pšojču tajti ras njes wozči mrošny, so ho wón je ftwercju wafi. Štroženu nabšeho ftčičta tón mđobženz čelny, f bojoščju wjedžo, so budže ftžor-nan wo ftwojeho ftražnifa f palazej fturobu ftapacz. Wdy bė wofal, dya ftžor pšjedb durje ftupi, dočez bė haru a ftorčenje ftabrč, a ftupiwšči f duri, wušlaba, šcho je ho ftalo.

Zeho jenički lubofnit, kotraž bė jemu, jecho smuczenemu dušej lubšči hač hewal šcho abo šcho, ležesče ftwerciwšči nohi.

Raž f nablum ftwomjenjom w nim hñew ftapny. Komornik dyrbejšče runy puč radu ftromadu ftajocz. Jato bėču ho rad-nižy, mjes nimi hobu taj pruznoj, na radu ftajšči, počja wón f hrimazej rčču: Wščitaj wšchal wješje, kač drobotny bė mi mój Straža, lubšči hač njeprawny čłowjek, dočez bė ftworny a ftwerny. A ftótničža ruka je jemu žiwjenje ftrobla. Ščotž wė teho mđorbarja mjenowacz, doftanje ftžorščje mato, a by-li wón ftwpatničji pobban. Wėda pač temu, fiž je tón mđorbat! Teho čžu bračej do rukow dač, a by-li to hano mój ftyn.

Na tajke fturowe ftwoma ftarčji pruzj farža a ftbedny tož wo falščju ležaje čječo. Mđobžedje brata, jato to wušlabny, ftahrabny bojošč, jato by pšjedb nim blif do semje ftajšt. Pač-ruenje ho pšjedb nim brate njebėšče ftarofa wufnač, jemu to pš-šnacze pšjedb ftowu fteli, šcho je tón ftaradž byl. Šnydomi wón pšči hėbi rjetny: Mój nadobny brate, mi f žylickej wutrobny luby byčbjat mi do ftwercže ftorcženy byč? Njebat to Wóh! Nablubje ho fa njeho f woporej dam!

Nječajzy ftanuwšči ho wón pšjedb fturowym nanom na ftenuju ftatny a ftabėnty je ftynitny ftobkom: „Mój nano a ftžerščki ftnječ! Sa ftčjo a ftynitnywšči ružy wo ftwadu pšročju. Sa ftym tón ftabw!“ To jabyftny ftžorej f woczow a ruka jemu fa mječjom ftaje, a wščitim, fiž bėču póbba, bu ftwino.

W tym wofomitu tež ftarčji brate pšjedb nanom na ftwojej koleni ftlečji a jawola: „Njewėrče jemu, ftjes nano! Sa ftym na

ftwim njeftutki f wimu! Sa ftym to f nabta a nječawšči ftucžit. Čžičnje so mnu, šchož čyščje. A mojemu lubemu bratej njestaj ho božedla ničo!“

Na to tón mđobšči saš pšči ftwojim wofa. Tón ftarčji pač pšješče dale: „Šwaruj to Wóh, so by mój ftablenu nje-čžit njewiwowatemu bratej na ftowu pabnt. Za wina je moja, a mje ma to ftwofanje ftajč. Ščimilče ho na mozej wini, ale čžičnje so mnu, šchož macze fa prawo. Ale božedla wofstaječ ftwojeho wušludžubneho ftyna, fiž čyše ho f bratrowšteje lubošje fa mnje do ftwercže dač!“

Talte to dale mjes nimaj na pšchemo džėšče, so žadny pšči-tomny radžjel nječė, fiž by mošt njehtny wofstacz. To bėšče f wutrobu wójno, ftajščej ruwjecza na ftwercze njeye. Niz jo by jebdy druhemu f hidženjom fa duščju ftat, nė, ale f lubošju čyščje brate brata pšjedb ftwercju ftwocz.

Ščonuje to ftaremu ftžorej ftwercju ftwercju ftat ftwerc, so jemu wofa. Wón hėbi f tej ruku, fiž bėšče prjedy fa mječjom ftwata, na čto ftwimny, jato by jemu na dobo ftynitny hñ wufč, a jato by ftwina čžna f wutrobu čwelta. Ščyly póbžedju jecho. Wón ftajšče po doftim mješčeznju f pščehnatum rtom: „Štetaj, nadobnaj ftynaj, mi ftetaj! Nječ ftwibit to ftoczjo, mi pšče wščitjo droge a lube. Nječ, pšjed jecho wofstaj a ftwercž ftym wulki ftəž namaf. To je ta bratrowfta lubošej, fiž mjes wmaaj wšču, a to je mi lubšo džyž wščo ftwerc. Štotaj f waju je woprawnbje f wimu, ho fiščje doftlacz njewėm, haj a tež nočžu, ale to je ni na wozči ftwawne, so mataj jebdy tož drubi taf nadobnyw myšlow. Taf duščju fa duščju ftžerč waju Wóh, mi f radošči fa dalšče lėta, a f wječelu fa wščitke ludy mojeho ftnjeftwa.

Wot teho dnja hēm ho jemu ta čžėzna mšta f rofoma ftəžabny a nad jecho myšleni ftelabžja wješle ftłozjo. Wón bu jajo taf mity a ftčjedny, tajtiž bė wo počztatu ftwojeho ftnjejenja byč.

To bėču fa jecho ludy po čžėftnyč nozadž wješle dny. Duž ftwawlacz duščju f džakotnym rtom, a fiščje ftwabnočo ftwawlacz nadobnu duščju a bratrowftu lubošej wofaju ftwino.

Wšdelake f bliska a f daloka.

— Šerbste twačftwo „Žutniza“ w Nještowčidbe ftwercješče ftandjenu nježelu ftwoj 2. ftadžeršči ftwjedžen f bobatny wob-đželenjom. Na ftwjedženju bėščaj tež pščitomnaj ftnjeaj ftjmftaj ftapóblanzaj ftwofa a Šoba. Štjes ftjmftaj ftapóštanz ftwofa mejšče wutrobu ftmaju rčču na ftwabžemčny.

— Štne ftwjedžesče dny ftwabnočwego mišionftwa wotmčču ho ftandjenu nježelu w Dražđžanach. Pšči tet ftkadnoščji mejšče ho tež wobđželenje lėtuščje kolekty, kotraž je ho na potftnym duju fa ftwustowne mišionftwo šbėrota. Wofužel je wunwoščjo wo 2000 ftwimow mješčji hač lėto prjedy. To je jara wobžarowacz, dočez jo dželantke polo ftwabnočwego mišionftwa lėto a dale wofščjera.

„Bombaj Wóh“ njeye jenož pola ftjesow dušownych, ale tež we wščech pšče-dawarňjach „Šerb. Rowin“ na wšach a w Budyščinje doftacz. Na ftchtwercž lėta ftlacz wón 40 np., jenotliwe čžičla ho fa 4 np. pšchedawaju.

Sy-li spówał,
Pílnje džélat,
Strowja ós
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprówny
Nápoj móčný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Prez spaf mérný
Čerstawosć da.

Njoch ty spówał,
Swérnje džélat
Wódnosć dny;
Džéł pak swjatý,
Dušl datý,
Wotpośń ty.

Z njehjes mans,
Njeh ćl khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klě Bóh poda,
Wokrów ćel

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wdawka ho kóžbu hobotu w Esmolerzj trójicichčjetni w Budyšinje a je tam ja schwórtletnu pschepstatu 40 up. došćak.

Njeđzela Kantate.

Jak. 1, 13—18.

Kajke je to křtne słowo! Wo spytowanjach cžłow-
išeho žiwjenja wono rěči, wo hrěchu a šmjercy, naš na-
wominajo, so bychmy ho tola ju šjebacž njeđali, ani w tym,
i wotkal tajke spytowanja pschitħadžeju, ani w tym druhim,
hđje naš wone wjedu, hđžj šmy jim k woli — ale wono
nam tež poťaje, — a to móže naš i tajkim křtunym
słowom na njeđzelu Kantate wjednacž — kať mamy tajkim
spytowanjam napschěziwo slupicž, so bychmy wšćal naj-
pošleđy dobyli a pschewinyli.

Šćto my w spytowanjach hwojeho žiwjenja
trjebamy?

1. My trjebamy tu ponižnu myšl, kotraž
žórko spytowanjom w našej wutrobje hamej pyta.
„Njewieđž naš do spytowanja“, tať my wšćednje w hwoj-
atym Wótczenašću prošmy. Kať naša je ruka próstwa!
Šmy my tola pschego a wšćubžem wot spytowanjom
wobdaci: w džełe a we wotpoczowanju, wobnio a w nozy
naš wone nadbhejuja; w wotawštwje pschěželow a w hamo-
nosći, w ropocje šwěta a w Wožim domje naš wone
namataju. Štari a mlodži, křubži a hobaćji, šrudni a
wješeli, štwori a šćori — jim wšćittim spytowanje hrosy.

Š wotkal nekť tajke spytowanje pschitħadža? „Njeh
žabny, hđžj spytowanju budže, njerjetnje: Ja budu wot
Bóha spytowaný.“ Ale praja dħa ludžo tať? Šću dħa
wotprawdže tajzy, kotřž korjeň spytowanja k šćemu

w Bóju pytaja? Došć a na došć jich je. We wšćittich
čžabach hu cžłowjetošo k temu potħilenje měli, hwoju winu
wot kebeje wotwalicž a Bóha ja nju samolwiteho šćinicz.
Wopilž a njeđpocziny — poťajz jimať jeju hrěch — kóžbu
i njeju tebi wotmolwi: to je tať moje wawšnje; cžohobla
je mje Bóh taťšeho stworil! Žow je dom, w kotřumž
njeměr a njeprachšjenosć hđlštei — nješćitħišć ty w
to samolwjenje: Šćto móžu ja ša to, so je moja krej tať
horzo? — tam je jatý w jasťwje; ty ho jeho praschějšć
cžohobla šy jow? te wobřejnosće, wón tebi wotmolwi,
běchu tať cžežte, moja warba tať šnadno, ja dyrbjač šćiti
i njesprawnosćju pomhać a tať stěnanje kóžbu hamopachny
hrěšćit Bóha ja šwój hrěch samolwiteho cžini.

Kajke to šćabudženje! „Bóh njeje spytowat k šćemu
a wón nišeho njespytuje.“ Drje šwajate pišmo wobřwědčža,
so tež Bóh spytuje. Abrahama Bóh spytowachje, jaťo jemu
pschitħasa, hwojeho šyna Ĺaaka woprowacž; Ĺraelske džeći
Bóh spytowachje w pušćinje, so by šćonil, „hacž wy jeho
i žpjej wutrobu lubujecž.“ Bóh naš do spytowanjom
wjeđže, so bychmy nauški, i nimi wojowacž. Wón nam
nusu šćele, so prošbjež nawuštjemy. Jenje pať Bóh njeje
spytowat k šćemu, ale kóžbu budže spytowaný, hđžj wón
šam wot hwojeho kóšćata budže cžehnjeny a wabjeny.
Našch hrěch — našcha wina, tať nam to šwajate pišmo
wobřwědčža, tať nam to našće šćwědomnje wobřwědča.
Wšćittile spytowanjo, kotřž naš wobdawaja, nam nicjo
šćobdžicž njemohće, hđy bychu wone w našej wutrobje
wotawčcha njenamatafe, kotřž spytowanje rad wita. Našće

hrěšnje sklaženje na naš — to je naša najhřšnji njeprěčježel. Š wutrobu wufabžežel se myšle: mordowanje, mandžel-stwołamanje, kurwařstwo, paduchstwo, falschnje hwědoženje, hanjenje.

Přechcizijwa ho twoja hordolež přechcizijwo tajkemu wufnaczu? Dha šhladuj tola na teho muža, kotrehož nam naša Šbóžnik f snatny přichranuwanju za přichklad potáže, na žionita w templu. Tam wón našlala šteji, a přichb nim šteji Boži wěczny lakón. Šchtož je šhubjene, to je šhubjene. Šchtož je šhrěšćene, to je šhrěšćene. Žeho hwědomnje jeho wobšforžene a jemu to žórto mjenjuje, f kotrehož šu wšchitke jeho šle myšle, šłowa a šłatti wušchle, jeho šaklatu a bojalistwu wutrobu. Duž wón na šwoju wutrobu dyrí a rjetny: Wožo, budž mi hrěšdnijej hnadny! Wož daj, so bychmy tež my f nim tak wušnali! Přichetož šchtož to je na špytowanjach šwojeho žiwjenja trjebamy, to je ta poniznolež, kotraž žórto špytowanijow w naškej wutro- bje šamej pyta.

2. Wty trjebamy pał tež jašne woččo, kotrež ho přich wšchitkim njewinowatym šapocžatku špyto- wanja tola jeho šfónčneho sklaženja dohlada. „Kždžy budže špytowanu, hdyž wón šam wot šwojeho šłochta budže čšeženjny a wobjenu. Šptom, hdyž tón šłocht je pobjał, porodži hrěch, hrěch pał, hdyž je dokonjany, porodži šmjerc.“ Wšchit, hrěch, šmjerc — žaložny puč!

Šly šłocht — njeje wón na šdace njewinowaty? Šchtož wón nam radži, njeje to runje to, šchtož my trjeba- my? Wón čže nam pomhač, hdyž naš w nuly wđži, kaž tam tón špytowač našchemu Šbóžnikkej w pulščijnje; wón nam šłote hory lubi, kaž šhubjenemu šynej w ščenju.

Kak mamy ho jemu napřechcizijwo šadzežez? Šo f naščeje wutrobu šle myšle wufabžežel, přechcizijwo temu ho šchitowadž njemóžemy, dokež hrěch w naš bydli; ale to je našča přichšluchnowež, f nımı wojowadž, šo ho wome we wutrobie njefahnědža. Duž, luba dušča, njepošluchaj na tajši šty šłocht, so tebe njefšebje. Njepraj šebi ženje: to je jenož myšl, ja móžu ju kždžy čžaš jašo wróčež šawokadž a ničto wot tebo žanje šchodny nima. Womyšl šebi: male roštorbnjenje hačženja je hižom huřto f přich- čzinu byto, šo bu žyła wulka trajina powodženo. Duž wojuj tež přechcizijwo malemu šapocžatkej, wuteptaj ščřicřiku, přjedy hač wulki woheń f njeje naštanje. Nječiziniš pał to, hajšš šty šłocht, potom ho dopjelnie: hdyž je šłocht pobjał, porodži hrěch.

Hrěch, to žórto wšchitkeho šubjenstwa na šemi, hrěch, tuta dželaza murja mješ Šohom a čłowjetami — wón je tón hórki plád šeho šłochta. Šak rad čhyž potom čłowjet to nječizinjene šćinice, šchtož je ho šłako — ale to je přchepoždže; hrěch tu je — wón roščje; jedyu hrěch wjebže f družemju, maty f wulkemu. Ach, ničto, kotryž přemi tróč šwoju nohu na ščěroku drohu šaji, njewě, hžje ho jeho puč šłonči. Přjedy hač ho dohlada, je wón wotročk hrěcha — jeho žadolež je přchego wjetřcha, jeho šwajřti šu přchego twjěrědže, Wože šłowo šhubi nad nim šwoju móž, modlitwa wotmjelšnje — hrěch, hdyž je dokonjany, porodži šmjerc. Ššmjerc je hrěchow mřda.

Kak njewinowaty šapocžat, kaž žaložne dokonjenje! Šchto čhyž něł hiščže f hrěchow hrajčadž, šchto nočhyž do wójny čahnyčž přchcizijwo njemu, po tamnym šłowje: Njepřichidaj jemu jeho wolu, ale tnež nad nim — šchto nočhyž ruču a wutrobu f tej modlitwe pošebnyčž: W šřje- džaj naščim žiwjenju šmjercž tu na naš čžala; šchto f nam

přchidžež f pomožu, hžje naš hnada čžala? Šo šy ty, šřnjež, šam!

3. Šchtož w špytowanjach šwojeho žiwjenja trjebamy, to je wězjaze do wěrjenje na Wožu hnadu.

Wož je tał male špytowač f šlemu, so jawoščot wo nim šłwali: „Wšchitón dobru a wšchitón dofanjany bar přichšhadža f wyšchotěže dele, wot Wščžga šwěřka.“ Šchtož wot delčak šamo přichšhadža, je kniczomne a šachobne, wšchitko dobre pał a wšchitko dofanjane ma šwoje žórto w šwoju. Škžde šubto, kotrež mamy, kžde žonowanje, kotrež šionimy — jemu mamy ho ša to džakowadž. Žeho najpřchđi a najšdofonjenišch dar pał w tym wobšteji, šo je nam šwojeho šyna pošłat. Šchto by nam wjazž čžinicz džyrčjal, šo by nam šweti, šo ma myšle měra f nami a mž myšle čžetřenja a šo móže ho nam f jeho ruči jeno dobre doščadž? A w rutym šwoju mamy najwězjajšch šchit přchcizijwo wšchitkemu špytowanju; f jeho hnady ščmemy móž ša moč čžetpacž, jemu napřchcizijwo ščadž. We šwojim Šbóžniku mamy najšwěrnějšeho pomoznika na šwojej štronje. Je wón ša ščtra proščej, šo by jeho měra njepřchšłala, tał wón tež naš hiščče f Wozej prawizy ščžžo šaitupuje.

Čželadž pračič, šo je twoje špytowanje přchčyšne? Ale njeje tebi Wož šwoje šłowo dał, šo by to šame ša brón trjebał? njefnajšch jeho šhubjenje: Wołaj ho te mni w čžahu nuly, džaj čžu čže wumož a ty džyrčič mje šłwaliež? Hžjež jeno to „šřnježe, šmil šol!“ f wutrobu horje šłupa, tam čže wón tebi ruču ščiežej kaž ščřej na morju.

Wěrne je šmjercž je hrěchow mřda, ale to družje je runje tał wěrne: Woža hnada je wěczne žiwjenje w šřř- řtu šu šřuřtu. Duž: kantate: šřwajezče temu knjejej nowy ščřeluš! Šamjeń.

M. w B.

Wušup je šarčhiškcho donu.

(Přchelož.)

Dha wımı něł mojej ruzy
A přchewož mje
Na puču f njeju duzy
Přches žiwjenje!
Ššamłuti nočžu šchodžič
Niž krocželč!
Ša tebi dam ho wožičč,
Mje šobu wšmi.

Ššej twoju pomoz žadam,
Hdyž šłoby šym;
Ša twojim měrom šladam
We dobrym, šłm.
Daj tečezč f noham šebi
Mje šhubžintu,
Kž wóčžy ščłcha f tebi
Wščha f dowěru.

Hdyž čžučž tež njefamozu
Ša twoju móž,
Ty tola wjebžechč f šwoju
Mje tež přches móž.
Duž wımı džaj mojej ruzy
A přchewož mje
Na puču f njeju duzy
Přches žiwjenje!

Mołożyna w szkuli.

(Potraczowanie.)

Jeżeli wuczeł stawiłnu wupowjedzał, ju wón sako wotrprašujuje, a to najpriejedy tał, jo prašuje a wotmotka jeno powjedbane sako dawate. Biblijiski wuras, kotrz bđeżo runje wot Woježo wuczerja hčycheche, jo nětkole wot njego hameho trejeba a do pomjataka hčyčepi. Też jo bđeżo jačni, ičtož piči powjedbanju njejošne wofka. Bđeżo piči tym stajnje w polnych babač, wóšnje a i prawnu pichłimno wotmowława. Jo wotrprašenju spytujta starčhe bđeży, kotrez te stawiłnu hčym sardžne lito wutajęchu, bđeżelenu stawiłnu wupowjedac; stoncznje wuczeł też prašenja staja, kiz bđeżo f swobodnemu roszbudaj namowuęerju, piči čymž moža ho też krotke, moralne naložby činięć, jeli-jo je stawiłna njewóšnje a bjes hčubičeho rošpomnięcja do rukki dawca. S zła pał je lępie, pola matyč bđeży tał mjenowane wużitne naložby wuwostajęć; wone sju hušlo jeno woda na jehlawe wušlo. Nje-eli stawiłna bđeżycu nico przedwata, dga to wuczerjone naložby i zyla njećinjia. A hdyž tele naložby hamo do żakobowanych rczęw pichębhadzeju, kotrez hčód stawiłny pchęgo sako pichętorujta, sju wone balle tał prawje ičhóbone, dofeł bđeżycu wcho wjehele nad stawiłnu rubja a jemu i tym wużębu wošęca. Pičęb tjele pchęcażnym moralisowanjom pola bđeży njewóže jo dojęć warnowac. Ale teź pičęb bojolęz byrbičy warnowac, i bđeżyćimi wo też wčęz rczęćę. Częhož je wutroba potna, wo tym jo rót pchęliwa. Wošębie bđeżyćazę wutrobje je to potrzeba, sjo wo tym wuprajęć, ičtož wona lubuje, ičtož jej raborč a bologęć čini. Rak samobto knie abo slanku pchęnjieko! W tajkim wuprajowanju społojenje teży, kotrez wšęcał wopřichęć njewóšjemu, ale też my wšęczny našjonęcy.

Enate je, jo bo biblijte stawiłny w mnohich schulach božnyel jara hymnie a sčubodnje wotrprašujta (pičętož pičębnofčowanje to njeje); bđež jo wjele, to može ho w nasupnanju hčubičeho ičowynje; też čęjom wjele wjazy pičęziwawac, byžli něb moicho wuša. Techo runja wčemy, jo bđeżyćimi jeno rad po wřanych kutach stakaju, ale jo wone też rad kwetki ičęzřaju, wčęzy wija a jo wjeheła, hdyž jim wuczeł kwetki poličęca, kotrez sju wone we hwojce mędobostnej bujnojčę i a njewoňojtojęzi pičęgladare. S bđeżyćimi na tuto wajšnje jo wuhybdožowac na pičęnych honach Wožęho słowa a te njebieše kwetki, kiz tam tečęja, i nimi wohgladowac a jacy sčódku wón sacznawac — tute raborčę byrbieli my hwojim bđeżom tał hušo hacž jeno nětak dychi pchęchotowac, jo bydny Woje hčowo prawje lubowac nawuše. Hdyž hębi našęche bđeżyć postad Wožęho słowa powęchitkownje pchęmato waža, dga sju na tym tajzy wuczerjo wina, kotř jo hwojce njewęće Woje hčowo člowięće hčowo činjia a hębęda potom puštofč a prębóniu hwojeho roswucžowanja i moralisowanjom wupjeljnawac. Ssem hčubęchu pał teź čęi wčeriw wuczerjo, kiz dje to njećinjia, ale teź njico drube, hacž jo biblijite stawiłnu do pomjataka bđeży po hwojce ičęchęčępaja. Sčto pompa tajke morwe pchęřwowanie! Wono ani rořom njewóšni, wo satorjenju a pobnuwanju wutroby može hčęće mjenje rczę być, wo hwojczęnju wole pał i zła niz. Tazjy wuczerjo dje węz do bđeżyć pchęnjiehu, tola bđeżyć najbóle i węzy. Sčtož byrbiato bđeżom radorčę być, sjo jim i wopaczęnej methobitu čwila čini.

(Pičęchodnje dale.)

Szerbski lud a kraj.

Wot J. E. Szmotera.

(Potraczowanie.)

Sčtož swoitowny napohal Sčłowjanow a s nimi Sčerbom našnja, da sčuehęca do najrčęšchų lubow indo-europejskeho spha.

Wóni ličęchu sjo stajnje f tym narodam, kiz jo hčęach a domach bydła. To je wina, jo ho najrabdošo na ratarštawo a rolništawo sčowawchu. Sčerbjo ku teź hčęćę nětko najrabdošo ratarjo a sju hębi jako tajzy wčubędom wulfu křmawlo dobyli. Techo bla hębi w Němęzach rad hęřbu f czeleź pchęřitajęce. Ratarjo ho pał dočęo rjemjeřka, pchęćupława a wchęłaczi hčuwamalanajow smynęć nje-moža. Klau je hčłowjanitę wunamalanę.

Sčerbjo męjadu rad męř i zylimi, bęchu swramni a dobroczyni, ičtož też Woža sčęzba, ičy prawca, wafńnja a domjaze žiwjenje wohčwędzęca. Woba wjeřęnwcho cęćęczędu jako stworicęla njebiešęow a semje, pódla njego pał męjadu nizřęchich bohow, kaź Węłoboha, Czornoboha, Sčwjatowatni, Wjaha, Wřęchłopłauju, Sčmjertęni, Wřiwuju, Dręmotku a t. d. tobrzy jo hęřbitam mjes hębu a mjes wjeřęńny w Bohom hrowjadła, wotryz, had a wčęłelake plody woprowawchu. Co huđęchę człowiętow woprowali, to da ho jenož pola někotrych dritkich hčowjanich plachow piči Praradžim Morju dopořajęć; tam pał bę tajke wafńnje i zylby pchęřęcho a trajęche jeno krotki čas. Wóni węjadu do žiwjenje a do wotrnanja na hčimjere. Piči naležnojczach pęřeho kraja teź žny lud woham-łackę, we hwojce hwojbe hęćęche pał jeje starychi njewobmjene tajejštawo. Sa lęstojenje slawnej Wožęje sčęzby, krajnyh naležnojczęw a sčubow, ja dohładowanie pchęćupłwa a za wohładbanje wóijnju a męra wupřowowadu ho řaktojnyz na powščitkownych sčromobnjajach. Hčym do prařtanju čęzju męjadu hwoje řakone, kotrez ho wot nana hęjne rošpowjedowawdu abo teź wot męčęnikow i řęami (do brjewa wuřęřamni řnanjenjem) napisowachu. Wřęchity Sčerbjo będu hčowobni; tola jo, jako do wčmfeřego huřbótłwa pchęnbđęchu, někajsi rošdzęł stawow pola nič řapoczęnjackę. Nje-wólništawo (Leibeigenenschaft) sju Sčerbom Němęzy pchęnjiechi. Starych ludzi Sčerbjo kwęra hčabadu, a jo sju ičy moriři, je hola wunamalatanajta a njeřpčęćęřęla řa.

Sa sčubęch a choręch jo řobnje řakawdu; techo bla pola nič žanych prořęerjow a krajstędžerjow njewidęche. Sič wubjenu hoipobliwostę, kotraz j ičy pchęnarobęnje dobroczęwofčę wufka-bęjeche a kotrz męjadu ja hwojata pchęřęřęřęnojęć, njewóža teź jacy njeřpčęćęřęo dohčwalicę. Žony, kotrych mandęřęstę hčwęnojčę hwojata Woniřajy wulaj jara ihwaci, hębędzęch wčubęje po woti pchęřęřęřęnojęć. Wřęche ratarštaw, pčęžóništaw, řakowty a hčęřęřęřęńka řaberawchu ho wošębie i wřiwowanjom. Sčęw, huđęba a reja będu jacy najlubęce řabowu. Wóni będu wošębni čęřęojjo, rowarjo, mwarzy, řęcharjo a rjemjenjerjo, hęmjerjo a řęřwarjo. So podožęch woł 11. a 12. stoteka řem pchęćupławo a rjemjeřko řonz bjeręjeche, jo jacy męřta hęmchų a hrowočę a řęnjořęć pola nič pchębjeraręstęje, na tym njebęchu woni wina, ale jacy němęzy podo-łčęerjo, kiz řozboje Sčerba i wryđęřęchų stawow wuřęmłakędu. So hęřęće nęšęy wošębna nawębđęřętojęć mjes Sčerbami, wo tym hčwđęca wuracy, kaź Częczęřanę, w Delnjęi Łuđizy Waby mjenowanęy (Siebengestirn, Gluck, Plejaden, Kozų Orion); dale mřlina (Elektrizitat, Nordlicht); pchęćupławe lęto (Schaltjahr) a řępo runjo, kotrez ju ho i tannęzy cęakow hčęćęće mjes najnřęchim ludom wuhřowate. — Dolež Sčerbjo ratarštawo a rjemjeřko lubowawchu, dga rad wójmu njęřapoczęznęchu. Wóni njebęchu řakobny kraj dohčwanfši lub; hdyž pał męjadu hębęje a wótčęznu pchęb njęřęčęđęcelom wobaraćę, wojowawchu i najwřęćęchę wutrobtojęchu. Zuta bę wčubędom wuwolatna.

(Pičęchodnje dale.)

Sřęwaj a bđęłaj.

Wobras je žiwjenja.

„Čaj, hdyž řobzu njechęcy řuku řęčięć — hame čęi tał ložny njęřęřęřębđę!“ proji pčęzadowajęčęřęřęny muž j wošęřęny woblicęom. Tele słowa placęchų jęcho huřbodej, kiz ho wjele staryči a trabaży

Sy-li spěwał,
Pílnje dšětal,
Strowja će
Swójbnj statok
A twój swjatok
Zradny ja.

Za staw sprócnj
Napož mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spaf měrny
Cerstwošć da.

Njoch ty spěwał,
Swěrny dšětal
Wšědne dny;
Dšětal pak swjatj,
Dušj datj,
Wotpošć ty.

Z njeboj mana,
Njech đi kmana
Žiwnošć je;
Žiwa woda,
Kšć Bóh poda,
Wokrošć će!

F.

Serbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa ho kóđu hobotu w Šsmolerzej knihicizšćecni w Wudyschijne a je tam ja šchwórtletnu psychoplatu 40 up. dostać.

Njeđzela Rogate.

1. Tim. 2, 1—3.

Kaž poštoł Woji šupi njeđzela Rogate do šrjedźiny kšćejizjanskich wošadow s móžnym a rasnym hšošom: modlće šo, prošćeje! Kat nuže je tajše napominanje! Ničo šo šwětej taf njewušćne njeđa, ničo jemu sa taf njemóžne njeptači, ničo šo tež wot naš s tajšej šiwtošću a njewěstošću njeđotnja kaž modlitna, a tola žyrkej ničo mjenje parowacž njemóže, a tola my žanu wještiku móž nještajemy, a tola my ničo s wještkej nutrnosću, šwer- nošću a dowěrnošću dokonjeć njeđyrhjeji hač modlitnu. Wšěče, tež přoža a dšěto matej šwoje prawo, ale Wože žohnowanje tola jeno tam bydi, hđěž šo ruzj tež t modljenju štykujete. Kšćejizjanskemu šabrikantej ras jeho pšćešel šary kšćchr potaša, kotryž běšče do šabicy wšćetwarjenu, a pšči tym praji: tute kšćchtr šu padnyje, dolež šo w nich jeno modlšče. To wotmolwenje na to rełašče: tež šabicy njewobšćuju, hdyž šo w nich jeno dšěta.

Šaj, spěwał a dšětal, po tym našdi wóžzojo czi- njachu a běchu šwožowni; našdi czaš do špěwanja wjele njeđzerži a wšćitku wážnošć na dšětanje škóžje; žadny dšiw, šo šo dšěto tak hušto s morkotanjom a šyčowanjom šawa a žane žohnowanje na nim njewotpočujuje. Čšłowjet wšćat njeje jeno sa šemju šworjenu, wón w šebi trich wěcžnošće nošy; hđěž šo tuta wěcžnošć šapomnja a duška šo šatombža, byrbi čšłowjet šćobowacž. Ničo njemóže

nješćtrafowany štaru tošej wšćěšćupicž: Špěwał a dšětal! Ale wšćitko w prawym rjeđže: najprjedy špěwanje, potom dšětanje, kaž to tež našdi japoschćok wuprjaja: teho- dla ja napominam, šo by pšćeđe wšćěmi wězami šo šćala prošćwa, modlitwa.

Duž, lubi kšćejizjenu, modlće šo!
To reła po našćim tešćeje:

1. Prošććeje!
2. Čžinće dobroprošćenje!
3. Džakujće šo!

1. Prošććeje! Prošćich ty? Prošćich ty rad, s wje- šćelom a s nutrnosću? Džěči prošća: kaž doško ty to njemóžšć, šy ty wotročil, hješ towaršćwa je šwojim Wošom, hješ praweho dowěrjenja t jeho pomožy. Wšćitky šwoječi šwojteho pšćma šu modlerjo byli. Abraham šo šćhroblil, s tym Knješom rěčjeć, runjež bš semja a popjek. Žeho wotročil Čšlefer pšći šćudni w žužym kraju šćej, a w prošćwje šwoju wěž temu Knješej poručža. Dawit je modlet s Wožeje hnadj, šynti šćyšćnošće a šyčowanja, pošuty a hnadj, wěry a nobjije, šćwalenja a džakowanja pšćes truny jeho hary kšćca. A kaž Dawit je wšćit- šćich nušach šwojeho žiwjenja, tak šo tež Šalomon na wušćošćejni šwojeho šwoja modli: wón wo mudrošć a pošćušćanu wotrubu prošćy. Čšlaš pšćed Wožim wobšćedom leži a ša žyty šud kaž tež ja žiwjenje jenošćiwého dšěćja prošćy. Ach, šo by ty njebeša rostochnył a dele šćupil, tak šo Šelajaz je šwojim wotanjom pšćes mroćzele pšće- doby. Žesuj šćhryšćušć pat, šapocěž a dokonjet našćeje

węry, je nekotru nóz na horach swojeho kraja w modlitwie pscheywał. Wot njeho šu to jeho wuczobnizy narukli. Modlceže šo bjes pschefacta: to je ta rada, kotruz woni swojim wožadnam dawaja. A štó prošycž njebyrjal? Wóh šam je nam to žadanje bo modlitwie do wutrobny položil. A potobniju horach, w Wpach, pšči jenej dróhy iwony wišaja. Zana cziowsta ruka je nješwoni, ale hdyž šo wišor šbėha, potom wone šwonja, puczowarzej na prawy pucz pomhač. Tat ma tež šdžy cziowet, w kotruz hšičeže wščitlo žinjenje š Woħa wotemrežo njeje, tajti šwonczł w wutrobje; tón tež šwonicz šapocznje, hdyž šo nija pola naš kłapa, hdyž trošnja abo rady, abo šwėtka, abo pomozy, abo hnydy potrebjamy.

Njebadje tutemu šwoncztu podarmo šwonicz. Wy we młodych lėtach, tiz bo mańdželstwa štwicje — na czo dzeje šwój dom tworicz? Na šwój młodu móg? Wch, ta šo rucze minje. Na šwój luboŃ? Włafn je, štótóž šo na šam šwój wutrobu špuščaja. Wy lepšji šafótž trebjaceje. Na Woħim žonowanju je wščitlo ležane. Wón jeniczzy mógz nam šbože šštitowacz a dom wobarnowacz. Duž pšchod njeho štwimja a prošimny: Žesni, prjedy bži nam tu na šemi! — A wy, šiz w prošy a djele, wo wojowanju a bėdženju štejiče, wy wobczėženi puczowarjo, wy škiznosherjo, šapšchimicje w modlitwie tu ruku, šiz dze waam pomhač, šo štaracz, šo bėdžiz, nobyčz a cšetpic. Na šdžym ranju štwicje pšchod swojeho Woħa a prošceje: Šnježe, ty dzył dženba wobdizč mje po šwojej pššifafani!

Ale nicjo njeje tat šwójate, šo šo hrėch tež tam njeby nuzš dobył. To my šami pšči modlitwie šhoniw. Šak šwito šo w njej wot bėbiczimowcze wobdizč damy! Naš lepšji pucz, ju wotbyčz a pšchewinycz, je dobroproščenje. W nim je woboje, wėta a luboŃ. Wėta, dofelz je wona modlitwa, luboŃ, dofelz wona to šwoje njeptya, ale štótóž je blišičešo.

2. Cziniče dobroproščenje! To je nėsčto wulke, hdyž bėbi cziowcz šwėti, dobroproščerja a drubich pola Woħa czinič. Wėrna, ponizna, š wėry narodžena luboŃ, to dokonja. Wona nišu a šubjenitow drubich jako šame šwoje šubjenitow šacžwua, tat tamna namnejšta žonsta, wot štarocseje wo šwój dżwot czėrjena, k temu Šbóznikej pššindže a jeho prošceje: Šnježe, šmil šo nade mnu! LuboŃcz pat šo tež bjes šawicze nad berzejiczym drubich šobu wješeli a namutnje, šo š nimi dowaczertej wščitlich dobrých darow dżatowacz; tat šapuščotł Pawol šwojim Šitšipškim dżate: Na šo dżatuju šwojemu Woħu ša walche towarštwu na tym ewangeliju. — A tajti pššifklad dobroproščerkeje luboŃce je nam našy Šnjež a Šbóznik doł? Šak nutnje wón we šwojej wyschšimėšamštwie modlitwie prošy ša šwojich wuczobnitow, ša jich šđerzenje w pšchėjenoczi a wėrnoczi, ša jich šmarnowanje pšchede wšchėm šlym, ša jich dokonjenje w krašnoczi!

Šajte napominanje ša naš: Škėfejizjenje, prošceje tež wy jedyň a drubėšo. Wy šaršchi, je wam cšajne a wėczne šbože šwojich džėzi naležane, dža poruczce je š wutrobny dobroproščenom šwojemu Wdžeczi w njebšebacz. Wy domjazy a šušobdža, prošceje jedyň a drubėšo, špomiacze wošebje na šhorach a cšetpjazych, a njewušamkicze tež tyč, šiz šu wam njepšcheczelizy šmęšni. Wy podbarjo, wopomnecze, šak jara šwito kralowice šrony czišicze, a šak wjele wot praweho a mudreho šnještwa wotwišuje, a wy šo njebudzeče š tym špokojicž, šwoje dawti wotwičejč, ale

budzeče tež Woħa prošycž wo dobru a šwėrnu wyschšoczi, šo bychny potojne a cšiče žinjenje wječej mogli we wšchej woħobojawoczi a pőczimoczi. Ale wyschšede kacz kralowice šwėta šleji nam kralowice našchego Woħa. Wy šlyšchimny wo nišu šwojich wėrybratrow w rošpřoščenu a wo žaloczi a cšėmnoŃci wotwacz ša ponajšich krajač — wočzymy ruzny štykowacz, šo by šo kralowica žrtelj twarila a Wože šlowo š wješelocšu bėžalo, žyle po wštyi Šnješeweho šapuščotł: ša napominam, šo by pšchede wšchėm wėzami šo štala prošima, modlitwa, dobroproščenje a dżatowanje?

3. Dżatujceže šo! Puczowar wójwėda, šo je wón w južnym morju lud namafat, kotryž ani šlowo ša dżatowanje mėl njeje, šotremuž je potajim dżatowanje žyle nješnaty počint był. Tón muž njebudžicze tat dalofo puczowacz trebjat, šo by to šlonil. Tež w dominjne njes škėfejizianami je jich dofelz, šotizž wšchėdne š nowa šwojemu Woħu wotwterjėdžija: nježak je šwėta mlđa.

Lubi škėfejizjeno, dżatujceže šo! — „Šchtóž dżak woprue, tón mje šhwali; a to je tón pucz, šo ja jemu šwoje šbože šjewju.“ Dżatujceže šo Woħu, hdyž jeho dobru tu šhonicze, ale dżatujceže šo jemu tež, hdyž wón waam cšėmne, cšėke pucze wježbe. Špšchimołajce bėbi potom: „Ščto rubdizč ty šo, moja duičja, a šy tat njepojina we mni? Cžataj na Woħa, pšchetóž ja budu šo jemu hšičeže dżatowacz, šo wón mojeho wobłicze pomoz a mój Wóh je.“ Pšides dżatowanje šo nam šruboda bo žonowanja pšchewobrocza a my tu dżiwnu ruku Wožu pőnajemy, šotraz š wušywta šyšlow žnjam wješela ššhabžecž da.

Šogate: prošceje, cziuče dobroproščenje, dżatujceže šo! To je dobre a špodbne pšchod Woħom, našim Šbóznikom. Šamjeň.

M. w B.

Mje njewopuščž!

Mje njewopuščž! Za tebe, Šnježe, žadam
A š twojim šwójatym wyschšocžam šhadam;
Na twoj wotznu micofelz šafčža
Šso moja nadžija.

Mje njewopuščž! Šso moje horjo minje,
Šdyž duičja wotpočuzje w twojim klinje;
Wóž hrėcha, naša, škizč mje njetraczi,
Ššym jeno pšči tebi.

Mje njewopuščž! Wdž džen šo nakšiluje,
Wdž šwita k mėru, cšėto špřošnocž cžuje;
Mječš potom, šdyž mi wėcznocž šššhabžja,
Mje wježčejč do nježja!

K. A. Fiedłoř.

Wabožina w šhuli.

(Wotracžowanje.)

Ščto dža ma šo czinič? Na šdžy pad je šawob do šrošymjenja trebny, pšchede wšchėm pat špokojenje wutrobny nuje; duž tež duri šo fantajija, š tym we šwojstl štejaza, šabawječ. Wy našupuanju šo wovchšiczenje pšchematł czini a ma teho dža wučet w tat mnohich bibliššich hodžinacz tu nješpobobnocž, šo šu džėci pšči powjedanju jeno cšėto, pšči wotpraščowanju pat hšičeše njenje w tešbšoczi šđerzecž. Mjeje dža žyle Wože pišmo polne šwajateje poešje! Cžchodba dža šo škadnjemy, to poetizy wobbžetacz, štótóž tola poetice je?

Njeje Šwójaty Duch hnanu wjebzał, w lotrej formie ma ho tónie njebełsi dar cłowjełam ścieżce? Chyemy my jęho korigowac? To my njezmóžemy, to też ani śpytac njechmy. W pšched-jańenjach pšwiatego pišma je spobžiwna wyhoła jednorozek; ale množe tych śnamjenow, jeno w loštych wobryžach podbiknjenych, ho pšched wóčkom wěty do krańje barbyntych, bohatych wobrafow pšchwobroczeju, a wjele tych ślutnych hłowow šowaju hweły połnych myšlow.

Wuczerjo, kotřiz hwoju hamšnu wutrobu śnaja a nješwu je šawolajnamaj wocjomaj pšes hwijenje šchi, budža — moju-li jeno něšto fantazije — ho loško do swonowycych poměrů a do swonowycych duchownych wobšejnolozkow wobšobow, w hystorjach wustupowacych, pšchedabžec móg a śmaja potom tu šamožnožek, i tutychle wobšejnolozkow won i džećimni rěčezek, je też do tamnych połańenow wóžtyž a i tym wěrun džełtanolžek jich woloma a wutrobny špomozowac. Tajki wuczer (wóšebje hornjeje klajš) budže n. piš. pola Abrahawowego czeńjenja do Kanaana karawaniski cšah, pola Zošeta njeobšiwitno, pola pučowanaja Štracela pučšimni wopšiwowac x.; wón budže Etiagej mjes rapatami a Danielej mjes ławami rěčezek bač, šcho staj tehy něhže myšlitoj a ša-čnuwakoj x.; wón budže w Zošefowej, Wóžjašowej, Dawitowej x. šlawinje Woži porit wóžezek bač x.; wón njebudže pola Dawitowego pada a Pěroweho šapřeca hwoju šrudobu, pola Dawitowego powšjehjenja a Pěroweho wumogojenja pišes janžela hwoje wjehele, pola Zošefowego pšichpšobzenja pišes Potikarowu žonu hwoju rozšahotčok, pola Wožič hadow (liježny, wutupjenja Šodoma a Šomorcy, Měbubadnezariowej bešnowoje x.) hwoje hłuboke ša-ječe potajic x.; wón budže šlónčnje i tutych měšnow won do wutrobow a žiwjenja hwojich džeći nutš hwećicž a njebudže roz-šawolowacych, napominacych, warnowacych, šwarajacych — trošćok wozdy hłowow litowac.

Tole wšichto pať w biblijich šlawinach nješeji. Wostawa něšto wuczer pola pišmata štejo, njemóže wo wšichtu tym ničžo pšichitč. Pšichitčeli pať, dha to žane moralizowanie njeje, tež žane rěčjenje w to wězy, ale je rěčjenje i wězy kameje, a tehošta pšichiprawne jato šawob do wězy. Džež jo tať šlaw, tam to šabotja, tam wóčkla džeći na hłubomaj wuczerja wišaju, tam je — žiwjenje.

(Pšichitčobnje date.)

Sšerbški lud a kraj.

Wot J. E. Šmolerja.
(Wštracžowanje.)

Pšich: tak mnohič dobrých počinkach namafataj ho pola Štowanjanow tež dwaj žafošaj njepočinjaj! Njejednota a župolubstwo, kotraž staj jim hač do dženšničeho dnja k najwještjej šchotbe bykoj. Dla jich njepjednoty móžeje jich šóždy jenož trochu rozšladny a móžny njepřechel loško pšchwinyčok a to čim šterje, dolež jo tež hišće čašto dolež Štowanjenjo namafataju, kiž žubnišam pšchecžimo hwojim krajanam pomhachu. To je bohuzel hišće dženšničohi džen tal, pšchetož Ššerboju šu Ššerbow najšóřichij njepšchecželjo a wstajtu, kal bychu jich šawubiti. — Štowanjanow župolubstwo kějeje tež pola Ššerbow w najrejšičej krańoščej. Pšchetož hže namafach wjetřuju pošliłnožek: žuju rěč, žuje wachnje, žuju narodnošč wšiče hwojeje wušebowac, hačž pola Ššerbow? Dže šchajšich bulšičšo w žuje rěči rěčezek, hačž mjes hamymi Ššerbam? W najnowišćim cšahu drje počinjaju ho bóle šjednoščej a ho jako lud šačnuwac; w noščich dnjach počinjaja drje tež Ššerboju pšich šawonych škabnoščach šeržny rěčezek a w to wachnyju žiwjenju šerbški rěč naložek, ale to ma ho jara wjele pšichiporječ, wřebje hačž móžny pračej, jo ho ja šerbški narodnošč tak jara šlawam, kaž Němžy ja němřku.

2. Štawisnarjo špominaja na to, jo ho šerbški kral Derwan w kěže 630, hžež čješi kral Ššamoa Štrankow šbi, tutemu podba a š nim frankšeho krala Dagoberta toť do štrachy staji, jo durbječe tutón wšičeho Kubolfa do Derwinšce (Zšwiringen) pššlacž, jo by ju pšchecžimo nimaj wobarak. W kěže 748 czeńhidu na što tyžaz Ššerbow frankštemu majordomužej Ššippinč, kiž bě poščičo i frankšim kralom, k pomozu a pomhachu jemu k wulfemu dobyču nad jeho štratom Štrippu.

Zato Karl Bulki frankše kraleštwu nastupi, šapocza ho ja Ššerbow njeměny cšah. Kral naložowacje kóžy šerč, to by najšřebdy jich hušobow a potom Ššerbow hamych podbikniti, a Ššerbo bėdu tež tak njedobladni, to hišćiče jemu pšchecžimo hwojim hłowajškim štratom pomhachu, hačž ho też na nič rjad dóšdže, to bychu wot teho šwičij, kotremuž bėdu pomhali. Wšćiška wutrobotoček, wóšřita hylnožek a móžne wobaranje Ššerbam a jich hłowajškim hušobam ničžo njepomhaječe, dolež hēbi mjes šobu njepomhachu, ale šóždy šplah jenož ja šebje hameho džeřaječe. Pšich tajkim škutowanju žadny džiw njeje, jo w Šštowanjanowu telko kraja wotdobyte, kaž položaja žytych Němšow wučinja.

(Pšichitčobnje date.)

Špěwaj a džełaj.

Wobraz je žiwjenja.

II.

Tež pola hušoba Žurja bėče tak doško, haj hišćiče blėje hwežaj; tu pa njefšejčije šřadawny tjušet pišči tružnyju, ale wjehele a hara tu šnješćejce.

W Ššipřku bėče ho džen přebdy lotterija cšahnyla a Žurij, kiž tež hižom dawno šrajčije a wošimnu šjerječije, bėšče pišči wječšorcu, porěčžamki i Wošćšim, hišćiče hožšimni daloko do měšta šchol, ho wraščezek, hačž na jęho loš žane dobyče padnylo njeje. Toń ščož pať ho padarimo njepřačšejčije. Še hwojje wošimnu bėče do wulfeho loša pšichšchol a i tym něhže džešwecž tyžaz toleť dobyť! To bėče wjehele! Mady budžičke hišćiče pjenjej ščohnył, tola k temu bėče hižom jara poščže; tal móžeje ho jeno i wjehešim powještwom wroćezek a durbječe najajtra šašo pšichitč. Tola pjenjej bėchu jemu wěšte, a duž bu něšto hižom do přebda na nje pite a wužiwane. Šchetž bėčeje w domje, durbječeje na jęho wješelu džel bačak. A mjes tym jo pola štalza trošna šdnywóřčahu, šlincžahu pola hušoboa šchšclazy a pšich wineje w wuarabžowane, ščto ma ho i tajkim na dobo pšichipodnje-nyu šobatištwom šapozek. Wšchetož w šeršichij wobšejnolozkach drje Žurij bėče bačž Wošćšij, tola pať pšchěz w tajšči, jo móžeje hēbi myšlčž, jo je 9000 toleť kušot, kiž ho ženje wuczerčak njehobšij.

Nošomi ho, jo najajtra, kaž džeit šwitacž počza, tež powječž wo tutym wulfim šbožu Žurja ho po žyčej wšy roščšerči. Ššubodžina Šižka bėčeje jena i přėnich, kotřiz to šhoniču. Wošćšij bē šhoničichij šbože hwojeho hušoboa jara němny woiłat, niz pať Šižka. „Wladaj“, porotowacje hwojemu mužej, „tole šbože bęchmoj mój tež mēč mošhoj, potom bęchmoj dole šaplačšitaj, tšęžu wuporjeđžatoj a powještšitaj, pěšne šlawoštčow šatožitaj, a šchotž by wšiče wostalo, na bať dač mošhoj; ty ho njebu šřebat bale tal brěč, a by ho nam tola šepje wjeđo.“

„„Šaj, Šižka“, wotmołoj Wošćšij i waha, „to bęchmoj wšcho činiłoj, doležž dobyłoj njepšimaj. Wšh šam wē šcho bęchmoj činiłoj, hdy bęchmoj dobyłoj. Wšē jeno mi, w tudy pjenječah žane šbože a žane šhowanjanje njetčij. Domjež jeno čšičje i měrom te tpi truđij pšatu do měšta a pšichitčej mi nowe pšchobženo, po-

myśli hebi, so je mi Wós rzęu dak, so będy pjeniejy sjałkuć, a so je sty buć loterijy wunamafat. S tymle njeodobrym wunamafatnjom njecham žane pjeniejy szubicz a wjele mjenje hšičęże dobyć.“

Něto swajsa tji kručij platu hromadu a pšchepoda je swojej żonje. Za ho poba teź na puć do města, hšęż bęšče pšatnja fabricki, do kotrejz jeje muź bęšćafę. Duzy do města pšęzo a pšęzo sažo žama pšęhi hebi pšęleđe na 9000 tołt swojeho kšęboda Surja a někora hęrca kšęsa padęe s jeju woćęłow na palatu šęćęszu, so jeje twerdy muź ho tola na žane wosęnje nječafęše dacę pšchepofafę. Tón pał šędyń ho doma sažo k swojim krocňam a šęrowanjtoje ktaječe dale, drubdy pohladujo na swojeje hšęćłow, kotraž hej wo jstwie hrajsafęta.

Šilža bu w pšatni pšęćęlnje pšęwimata. Wszęchu hebi tam pilneho a cękheho bęšćafęria, kotrehož bęšo bęšče tšędy cęaš bjele wšęcho porota. W najšich cęašach, hšęż małčyna ktaje, staraja ho mako wozu wo to; ale pšębe 60 letami, šędy sa wještęe twornje bšęčęe tak a tak wjele ktašow je swojimaj rukomaj bęšćafęše, wjebęšęe wosbęžęe twornje jara derje dobreho, hšędomiteho bęšćafęria wot loštomyšęneho tołęnaka. Tak dęa Šilža njęjtęe basęe dołho cęakafę, pšęčętož plad dołho njępšęchładowachu, wona dońta swoje pjeniejy a pšęłęšęe ludy w pšęatni; ho bęchu j tak dołho nowe pšębęšęno pšęšęotomafę, donięz w męćęe njępobudęe, so by wšęclafęch nufmęch węzow hebi nakupifa, a potom hebi wo pšębęšęno pšęřęnę. To pał por hšędomny trafęče a dęęł bšęłę: ho hšędom jara k potńudy, hšęż j potńum drabom nakupjenyeh węzow a s cęęškim waćęłom pšębęšęna ho pomafu na dompućę poba.

Bęšęe lędy šętworęć hšęđimy šęta, tu doćęęe ju kņęjstfi wos a snatę hšęł radwjnne na nję wosafęe: „Šilža, njępocę ho tola j tajmle bręmjnjom, pšę, šędy ho se mni do wosa!“ Šilža potšężena ho wošladny a wušłada Surja, kšę j jara wješele rufu napšęčęz tųafęe; bęšęe w nowej drafęe męšęčęanęše mody, a jęho woblicęo ho pyrtęęše kaž wino, kotrež je do kņę pocęafę bięć. Kaž pšęčęranjny kufafęu s wojoweho saka někore bęšęe. Šęřom šęwadafę, so bę nafę Surij w męćęe pobyt, tam pjeniejy šęřęnęł a něto na swoje wafęnje hšęom pocęa tajse sbože wu- žimafę.

Šilža hebi njęwěręęše do wosa lęćę; Surij pał bęšęe runje na to naložęny, so by swojej kšębōđnjnje teź pšęčęšęwo jeje woli k šęřębje był, a duž njęda pjędęe męra, donięz Šilža pšęhi nim we woli njębębęęęe. Cęęękfi forb a wućęšęno bęšęe wrędu pola pohocęa męřto namafato. Tak dęa ho j lōhų domoj bęšęęe. „Ma, kšębōđjnka, njęmęčafę prawje, so ma ho šębozu rufu kšęčęę?“

„Ja wšafat to teź pšęęo swojemu muźej ręćęu, tón pał nicę wo tym kšęřęčęć njęcha.“

„Ea to pał wosłanje teź pšęęo kšębudy, hšębjeny ktałć, dęrbč ho s hšędom a s nufu wosłoto pracę a njęmōže hebi ani njębęlu karančę piwa kupić. Ale nęk pał dęrbč ho pola mję wješele žwjnje řapocęę.“ potračęwofafę Surij hebi pšęřępjo a teź Šilži porjędęo, „do města pocęšęnu a šęložu tam wufke tųšęřęstwu; to dęrbč mi wotroćęz bęšćafę a budu jeno tak w domojęz buřni wosłoto kšębōđčę s jęch dohładowacę. Włam dęę pjeniejy a to będy tola bšęni był, hšę będy ho dale cęęęł pšęhi tręžnjny kšęřęny a tųromy bęšćafę.“

„Ach, ja wšafat njęcham tak wšęřto,“ męnjęęęe Šilža, „hšę będy jeno por šłow tołt męra, so będy mafę kłamafęšwo řapocęęč a potom swojemu muźej trowu k pomozę być mōhla; wōn dęrbč ho tola pšęšę męru jara dręć a njępofęęęe hebi

ničo, jeno so bęšęęi žanu nufu njęčęřępęte.“ A wšęba žona hšędofafęe řrudnje k semu.

„Šoj, hoj“, rjęny Surij, „por šłow tołt“ — a potom pocęa hebi myšlęć. Wšęhi tym njęšabu sašo a sašo do winowęe řęřękłęz kufnųčę, so by řęčōnjęe na dnje namafat, šęřtož pųtafęe. „Čęř!“ na došo je hobu tořęny, „njędęrbč ho Surjej wumjętowacę, so je na šwjojęch kšębudy pšęčęęłow a kšęřōdom řabųč, hšęž je wosłofatnųł. Woćęj wšafat je starų bōřęafę, so je wěro, ale hšęž mō- řęšęe mi hšę a bšęe řęřto k woli řęčjnęć, to bęšęe wōn tšędy cęaš doma, a byrnje teź na mnje ho bōřęřęh, je tola bęřęe jo mnu męćęe. Rufa rufu mję. Wšęž ję řęřto, kšębōđjnka Šilža, pšęęe kłobđ hebi hšęčęęe junu tu węz a jeli ho cęi lubi, woblicę, řęřto mōřęčęę kšębōđ trębacę; potom pšęřęnęđ s Surjej a budęęnoj dale hšędofę.“

Žona kšęwle na Surja hšędajo rjęny: „Wo prawđęe, by to cęęř?“

„Wšęo cęų! Wšę mōžetaj mi njšfu dań darwacę, a mję hšęom budęęmy wšęčę.“ Surij dořęđęe najpjędęł k swojemu kšębōđę, so by Šilži dele řęłęćę dak, a Woćęjnj řafęa kšęwifu ktač, so by wo- hšędad, řęřto ho tu wjęų.

„Woćę, macę!“ wosłofęřęčętaj radwjnne hšęłęžęa, bęšęęřętaj won k wojej a wosłęřęčętaj pšębęšęno nufę, Šilža pał bęrtęęęęe forb s wosa dele. Woćęjnj bę k wosnu řęupit a mowšęčęęęęe lōhų cęřto, hšęž hšęwju žonę j wosa lęćę a Surja w nowej drabęe po naj- nęwšęej męšęčęanęšej mōđęe wšęčęęe.

„Etary bōřęafę“, řawota tón na njęho, „tebi pał je sašo wopafę, so hebi řufł bęra dam byćę.“

„Surjo,“ napominafęe Woćęjnj, „to k žanemų kņęmanemų kōnję njębōđi. Ja řęym a wosłanu pšęhi tym: Ešę je řęřtož w loteriję pšęčęęraje, ale wjele hšęrje hšęčęęe, řęřtož doobudęe.“

„Zu mafę, stare tšło, wućęčę hebi tajse myšle s teje bęšędu, je dobra.“

Tola Woćęjnj wobarafęe ho s wobemaj rukomaj. „Njęcham nicę doręne męćę a k tajfim węzám njmam žanųch pjenęe.“

„Ma, Woćęřęo, bęšę řorta! Ty mōřęčę hebi teź junu je swo- jej žonu dořtoju řęčjnęć, duž wųjij tu bęšęču na moju řęrowotu; ty mi sa to žaneho dękla winojty njębudęęę, ale řęčjnęć mi s tym hšęčęęe wješele.“ S tym řłowomai řłōčęł bęšęču řafęčęemų hšęję do rukow a wotřęđęe k swojej řęřęzę.

(Wšęčęwjōbnje dafę.)

Wšęclafę s bšęřka a s daloka.

— Hšęž je žęřtwna raba w Delnim Wšębjęđęe twar noweje řary wobřamkta, ho něto wuwjębęženje teho wobřamkņęnja haćę. Žęřtwnifa wšęřęnōčęęe cęęe mjęnjaju Wšębjęđęanfu a řęčęanfu wosładu, dołęz tež wosęj mjęnjęšęe a mōžetej ho derje wot jęneho dęřęchowpafęřwa jęřtwaręč, řęřčōnjęć a mōžetej ho k temu ja pšęřęhōbnęe, so ho nowa řara w Šęřęřędęch natwari. Ma drujęj stronje pał ho Wšębjęđęanam dšęwacę njęmōžęny, so na swojim prawu wos- řłaji, so řara we Wšębjęđęe wosłanje.

— Čęřđęemų njębšęlu męjęšęe ho žęřtwnifa wšęřtazija w Dřębōđčęřę. W přenęje řęřbšęje Woćęjnj kšębjęe męjęšęe ręćę na wosładu kņęę řaraf Mateř-Warłfi a w nęmšęje Woćęj njkšębjęe kņęę žęřtwnifki radjčęel Mořęntanz je swojej wšęřtazijęj ręćęu wosładu potřotwari. Wopodńnjny męjęšęe ho řęřčōmadžjina řęřčōwporadę, pšęhi kotrež bęšęe tež kņęę general Křauř jafō řłollator pšęřtōmny. Řęřčōbšęlu wopųta kņęę žęřtwnifki radjčęel wosładne řęřule w Dřę- bōđčęřęu, w Dřębōđčęřęu a Matofabach.

Sy-li spěwał,
Plinjo džělat,
Strowja će
Swójdnj statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprědny
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spaf měrny
Čerstwoš da.

Nječ ty spěwał,
Swěrnyje džělat
Wšědne dny;
Džěł pak swjaty,
Duši daty,
Wotpođ ty.

Z njebyes maus,
Nječ či kłmna
Žiwuoć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pada,
Wokřeš će!

Sserbske njeđzělske lopjeno.

Wubawa ho šěđzu šobotu w Šamolerczje knihićišćichćetni w Wudychinje a je tam ja šchwórtletnu psychoplata 40 np. doštač.

Njeđzela Grandi. Česl. 2, 4—10.

W našim tekicze šlyšćimy dwójzy to šlowo: „S hnady teje my šbójni šejnjeni.“ To je ta wulta, mažna powjeseč, ta rjana wučba, kotraž přehgo šašo nam napřehćezimo kličiny i listow Pawołych; a to je to, šchtož naše wutrobny wofšewja. To je ta hnada Boža, kotraž traje do wscheje wěčnosće; tež my šměmy ho wješelieč teho, šchtož tu šlyšćimy. Duž:

I. S hnady šmy tež my šbójni šejnjeni.

II. Morwi šmy tež my we šwojich hrěchach.

III. Žiwjenje je date w Šhryšćušu přšes hnadu.

IV. Tuto žiwjenje dawa wěštošć wěčneho žiwjenja.

I. S hnady šmy tež my šbójni šejnjeni. Morwi šmy tež my we šwojich hrěchach. Čłowjek, kotrehož je Bóh tón knjes štworik napošleđ, je króna štworjenja, a Bóh štworik čłowjeta šebli k podobnošći. Tuteje podobnošće na Boga dyrbejše šo čłowjek hódny wopotašć w wojowanju přšechćimo štemu. Žadošć po šlym byđešće w čłowjeta, ale tu dyrbejše čłowjek wofšiac přšes mój Božeho Duča, kiž bě jemu daty. Špytowanje bě tu bórny, šadam a Žěwa šhrěšćišćaj, a hrěch wobłhowa dale wultu mój nad čłowjetom! A my wšchizy wěmy, taf čěšlo to je, tutón hrěch přšewinjeć a dobywac! My tež wěmy, šo našča mój njeđořaha, hrěch husto dobywa, a šmjercž je hrěchow mšda. Wo šbójnošć mamy šo přžo- wacž, a poštanamy přšeho šašo i nowa tu šrudnu wě-

nošć, šo šmy tež my morwi we šwojich hrěchach. A to teži šluboto nutšach w naš. Šladaj na džěčo, taf je hižom wot małošće pod tutym knjejtowm. W nim hižom šte lošćaty byđla a my njeměmy, i wotkal přšchćahđeje. Šduž šo tu wot štaršćej njeđžela je wschej šhynnošću, dha je šónž duchowna a junu wěčna šmjercž. A tajšć přšch- ładow je wozaju hacž došć. A je šrudobu widžimy, šo šo pošhubja bóle a bóle prawe džěčimocžehńjenje, kotrež přšch wschej lubošći njejabyna na krutošć. Ale přenje je a wotkanje, šo šóđzy šam šo najprjedy pruhje, šo by wón šam njebył morwo w hrěchach. My drje mamy to žiwjenje w Šhryšćušu Žešu, ale wjele je tyč, kiž šani- čžuja tajše žiwjenje, kiž šhóđa w hrěchach, drje živi po čěle, ale morwi w duchownej šmjercži. To je lošćomyš- nošć čłowjeta, kiž wotpošaluje wot šo hnadu Božu! Šaj, wono je, kaž Pawoł praji, šo šmy morwi w hrěchach. Ale Bóh nječa, šo byčmy wotšali w tajšć šmjercži. Žemu šo špooda duchowne žiwjenje, a dokež wón widžěše, šo čłowjek šam je šwoje žiwjenje w njemóžšće došćić, dha je wón našču šmjercž přšewinjeć a je nam dač žiwjenje, a to še šameje hnady.

II. Žiwjenje je date w Šhryšćušu přšes hnadu. „Bóh je naš i Šhryšćušom žiwjeć šejnił; tež je naš i nim šubžiti a šobu i nim na nješeste badžiti w Šhryšćušu Žešu.“ Hrěch bě žiwjenje šanicžil, i hrěchom přšchćize šmjercž. Ale štworiciel džyšće, šo by čłowštwu šhubjene njebylo, ale šo by bylo wumóžene, přšchtož wono je taf, kaž tu Pawoł piše: „Bóh je bohaty na šmiltošć šwo-

jeje wulkeje miłosće dla, i kotrejż wón nań je lubował.“ Haj, lubował je wón cziłowekow, tež hišćeje w jich hrědach. To widźimy tať huťto na Izraelskich dźečoch, kiž su Woža roshnewali je swojim wafuňjom, a pščežo sažo je wón jim swoju lubosć wopokajował; wón je jich wjedł i egipťowskeje semje do Kanaana. Wón je tutón lud je swojeje lubosćy stajnje wobbawał hać do najtrafnjšeho wobšwědženja swojeje lubosće, hdyž je jim a nam wščitim dať swojeje Sšyna Jezom Křysta, niz dla našeje sašćužby, ale se bameje lubosće a hnady, so by žiwjenje sažo knježito, hdyž bē hmiereć. Nět je roštamana mōž hrěcha; drje niz tať, kaž njeby tu wjazy hrěch był; ale šćtōž Křystuša ma a lubuje, tōn njetřeba so wjazy pšed hrědom hojeć. S jeho pomozu mōžemy nět hrěch pšchwěwiceć, hdyž so podamy do praweho wojowanja pščećiwo hmemu. Hdyž je wojowanie, tam je tež žiwjenje, a šćtōž pšćinōže pšes wojowanie k dobyću, tōn smjeje to prawe žiwjenje hižom tu na semi. Je pak hrěch dobył nad nami, dša tola njebyrbimy sobwolowac; my wšćat snajemy tu wulku hnadu Wožu. Wōn rady wobawa tym, kiž w potuće k njemu pšćihodjeju i tej prošnu, so by wōn so hmitē nad nami htabymi cziłowekami. Hdyž je Křystuš, tam je tej žiwjenje, pšćetōž wōn sam je to žiwjenje. Drie hordosć a wutrobom twjerdosć huťto cziłowekaj wobara, tať so wōn njedha wabjenje Sbzōnita hšyšćeć. Niz tať, njeabajny so mylicē wot lōšćtow a žadobćow tuteho hōweta, so bychmy hami hēbje junu wo wēćzne žiwjenje njeřćinješći.

11. Pšćetōž žiwjenje w Křystušu Jezusu dawa wēšćotēž wēćzneho žiwjenja. Wōh njedha, so bychmy jeho byli jenož w tutym žiwjenju, ale so bychmy jeho byli do wēćznotēže. Tēho dla praji tu Pawol: „Tať, so by wōn wopotalať w pšćihodnyh cziwach do pšćes mēru wulke bohastwo swojeje hnady je swojeje dobroćiwosće, kotruž wōn nad nami hšewi w Křystušu Jezusu.“ Šćtōž je nam tu hišćeje potajne, to budže nam tam we wēćznotēžijewjane. Tam hake sapocānje ho sa tych, kiž hu tu živi byli w tym knjeju, to prawe žiwjenje w hšenoćenšćtwu i trojeničtim Wožom. My hmy na Wožim špēcōw widželi, so je nam Sbzōnit tam horje do předla šćol, a my wēmy, so dže wōn jako hłowa naš, kiž hmy stawy, sa hōbu czihneć. — A hładajmy do předla! Szwjattē stje nam pšed burjem i bohastwom hšwateho Duha, kotrehož skutkowanie dže na wēćzne žiwjenje. Šćami to njeodzpijemy, ale my ho wjeřelimity teje wēšćotēže: „S hnady seže wy hšōžni šćinjeni.“ Ale jeme je nuse pšćiti tym: „Pšes wēru.“ Wjē wēry njeidže. We wērie hake šapšćimnjemy Jezusa, ho bychmy pšes lubosć k njemu dšćelōac mōhli na tym, šćtōž je jeho lubosć nam pšćihotowata we wēćznotēži. To kōrke žiwjenje na semi je ho bōrny mingo. Wuzimaj to hamo jať kšćešćijan a njeabudž, to steji pšći tebi, hać budže junu šćatamanštwu twoje, abo wēćzne žiwjenje. Niz pšes štutli, kaž by to rady našcha hordosć dšyła, ale pšes wēru; niz pšes našču mōg, ale jenož pšes hnadu Wožu. Hladajmy, so njebychmy morwi byli a wostali we hšwajich hrědach, ale so by tež našče bylo wēćzne žiwjenje i hnady w našćim knjeju a Sbzōnitu Jezusu Křystušu.

Hamjen.

W. we W.

Pšes hnadu!

Pšes hnadu junu hšōžnosć smēju,
Tať we wērie praj, wutroba!
Pšes hnadu mēra palmy žněju,
Hdyž wōjimam hšyž Sbzōnita.
To wēćzna wērnosć wostana:
Rau hnada njebo wotanfa.

Pšes hnadu! Duž ho njeřćuščajmy
Na dostojnosć a poćinški;
My Křysta frej a wubosćej mamy,
Njeje hšōžny trošći to we dušći?
Šćmjeřć naš nět trašćij njemōže,
Naš hnada k njebu powiebže.

Pšes hnadu! Džerž ho teho hłowa,
Hdyž hrěch eže tama, cziwluje;
Šće, Křysta frej wo hnadu wōka,
Hdyž hšejšij w prawej potuće;
Hać ranje hyn bē hšubjem,
Pšes hnadu Woje dšćečo hš.

Pšes hnadu! Pšći tym sawoštanje,
Ta wērnosć ženje njeřćabka;
S tym trošćitom stawaž hōbde ranje,
Wōn budž eži wēry šćawiza;
Pšć wšćednje do wutroby hšej,
So hnadu mašć pšes Křysta frej.

Pšes hnadu! D ty hšōžna wēra,
Kať ty mi dušću wōřćewješć!
Ty, moje žōro trošćita, mēra,
Kaž mižy janžel so muu dšćeč,
Hać junu wrota Salēmšć
Mi Woža hnada wotanšćje!

K. A. Fiedler.

Nabožina w šćuli.

(Wokracjowanie.)

Pšes hšćonćenjom hōžšiny ma ho wērnosć, w stawinje wopšćijata a dšćećajemu šopšćijecju blisťo sežaja, i loško šćrořćimnyjom biblijim hšćonćikom abo hšćeršćawōwnej šćuťcušy pomjatu dšćeji pšćepodac. Hdyž tale šćuťcała ranje to wupraja, šćtōž dšćečo přejdy pšći potwjedanju stawinny šćawuwašće, dha je wōšēbje wokracjowac, so budže wona w dšćećonnyjom pōšćinšćim žiwjenju hišćeje se šćonowanjom šćawuwać. Derje teho dla temu dšćećuť kotrehož wučeť mōže w dšćećonnyjom wōćzu cziťac, šćtōž rōt nje-wupraja, a ma potom sa jeho šćuťce pšćijprawne hšowu i šćibljē abo se hšćawšćak k ruzy. Ćzim hšćawšći hšawšć a ćzim twjerdšće šćawšćewjenje, ćzim wjeřćij dobyť sa wutroba a žiwjenje dšćeća.

Ša hšćedšnu rjadowanju maja ho twōženjy i najmješća 3 hōžšiny potwōjic, w kotrež su w jenolētnym kurzu stawinny šćareho testamenta do kēćneho, te i noweho šćawuwa do hšmšćeho šćemeta hšćewje. Šćtōž bu wo biblijšćah hōžšinacj delnjeye klasfy prajene, w powšćitownym tež wo hšćedšnej rjadowni plaćš. Hšobšćel wōšēbje w hšćawowanju leži:

1. Wicšca stawinnow je wjetřcha dšćli w delnjey klasfy; tola ho to, šćtōž bu w pošćenšćej hšōm wutwjene, w hšćedšnej rjadowni hōbu wōšpjetuju.
2. Šćawinny hu po cšāku hšćawowane a ho tež i najwāžnijimi lētnymi šćěbami do hšćenćenšćwa šćawje.

3. To wot mučerja pschedenšowana a wot džęci sašo powje-
dane ho wo kniży hystorijow abo w bibliji čzita. Tola w pokle-
nšej nima ho to stac, zo by ho čzitanje wutnyto; to džę je na-
dawot čzitanki. W bilija ma druge samęty.

4. Hrončzka a schuzcki njewutnu ho wjazy s pscheprajoniom,
ale wutnu ho něšto s biblije, fatechisma a spřewasfide. Tola
pał ho ani w tutej, ani w žanej drugej klaszy ničzo s hłowy wut-
nyč njehmje, sčtož so džęsom najpriječ s srolymjenju pschi-
njeho njeje a sčtož wone s pranyom azentowanjom čzitač
abo murjelowacž njemoža. Měra srolymjenja abo hsubokolęž sa-
pschijęzka je jara wšelaka a njeje wot hłowy hamaje, ale je tež
wot wutroby a sčtoženja džęzka wotwijožawa. Ludna šchula
njeabwya, so pokne srolymjenje mnohich wěnošowoz a sčtož
njach wotpoczkuje, kotręž mōže hatte požbđiše žiwjenje pschijnjęč.
Wšękele džęčo, nabižepokny mřowęz, bynu mysł, žiwjenjapřozny
sčębžiw, wšchizy mōža te hłowa rolymjęč: „Ničžde druzi šabatny
wotpoczint je wolaženju Wozemnu ludu“, abo: „Sa žebi žadam přez
sčobnječ a pschi sčrytuju sčtož, kotręž by tež wjele lęje bylo“,
abo: „Wšchitlo sčto je jato trawa a wšchitla čłowjęzka na krašnosčž
jato trawna křęta ad.“, a tola je bjes dwęta, zo je jich sroly-
mjenje wšelakatore. Tež njeje nam tym dwęlowacž, zo mōža
wōczku wěrijazeho džęzka wězy jašne byč, kotręž mudroważy rošom
muža hušo njewopřichja. Nijnje mate džęčo sčębnje njom męty
wjazy a lōžšho žiwnošęž ja swojeho hušššowneho čłowjela
s biblijskich stawisřow, jeho dušdu pohnuwawozų, džęži s abstraktnych
wučebow, kotręž so powjedabacžkam pschidawaju. A sčtož je taf
wjazy a lōžšho žiwnošęž žime, sčtož šu jemu wěste, wěrne wězy, wo
tym mōže šo wono hušo jeno malo wupracęč. Křožož wotryemazę
prubi nalęčneho hłōnga woffchewjeju, tōn jara derje wē, sčto je
sčpłota; sčto pał mōže to prajicj: „Taf je to w šwětnižy, taf
wjele wjazy w njebiešskich wězach. Zapošchotł Pawol w 2. Kor.
12, 4 wobšwědčija: „Sa křšřchach njewurjelowacž hłowa,
kotręž žadny čłowjczel prajicž njemōže.“ S tęho wuřadźa,
sčto je wo tej řadze džęzčęž, zo jeno wēčh, wo čzimž mōželčž ho
jašnje wuprajicž. Duž wšchaf durbı wuzęč s žykeř skutnosčju
ja tym stac, zo mōže šo džęčo wo tym, sčtož wē, myřli a sa-
čuwya, jašnje a wēčęze wuprajicž, tola wōn tež ženje šapomnicž
njehmē, zo ma wuprajenje swoju mjeřu, kotręž pał pschęzo mjeřa
wěbženja a męcža njeje. Zo je wulki bnd, hđyž něchtō mēni,
w nabožnych wězach wšchitlo wulkačž durbjeczč abo tež wšchitlo
wulkačž mōž. Žow šo njemake šmylnosčęž a pschębřęchčenja
namafaju.

(Wšchidobnje date.)

Sserbři lud a kraj.

Wot J. G. Šmolerzja.
(Krotkowanje.)

W lęče 805 čębnjęčše Karł na Čechow a pschęnbđe tež fruch
herřšeho kraja, a Šemil, wječž hlomacžanskich Šserbow durbjęčše
šo jemu pobjęžimęč. W lęče 806 pschęzęzčęch Frančoj sašo na
Šserbow, šichu jich, šabidu jich wječžka Milidubca a wurubidžu
wřšōm herřšik kraja na wōbėnaw štronomaj Wobja. Wřchęřšiwno
Šserbam šafōži tež Karł tešōom dwoje twjercžim, jenu pola
Magdeburga a druzu w Wali. Karł wumrje 814, Šserbow pał
šebi tola žyle pobjęžimyl njebē. Wřchotęž hacž runje durbjaczu
woni s niřu romšeho řęčžora ja najwřchęžšeho knjezerja špřōnacž,
dha šo tola po swojich domjazųch šalonacž řęčovawca a jim
nabpřōřene bremjo pschi přenjej lępšęj řladowižki wotčęřimždu.

Ča Lubwila Wobojněcho męjacu Šserbio šašo wjazy potojia
pschęd Frančami. Tola dachu šo luczji se herřštim wječřom Lubo-
wifom 820 do wōnju. Na Singelšemřim šejmje (826) bęřęch

tež jedyn herřšik wječř, s mjenom Tunglo. W lęče 839 pschi-
čęzčęch Frančoj na Šserbow, dotęž bęchu šafski kraj nabpřadny,
šichu jich a herřšik wječř Čzimiřšaw padže w bitwie. Šserbio
přtaczu dale, taf byču šo pschęd njehwōbodu wobřōti, tōn šplah
wojowawše tu, tamny pał tam, ale wřchē bjes šmuntowęne jednoty
a tęho dja tež bjes hōnyč pľowom. W lęče 851 wupruřny nowa
wōjna mjes Šserbami a Męnzami: Kral Ludwif čębnjęčše ham
pschęčęřšiw Šserbam a wurowawše jich k męčej. Tola w lęče 859
řřęzčęch šo woni šabı, hrowcu hrowjeho wječřka Čęřęčžibora, řiž
s Frančami džęzčęčę, a nabpadowacju Derintřka, hacž Ludwif
s nimi mēř řčim.

Ludwif II. pola Šserbow wjele nabobęžč njemōžęčše
a mjenje wřchęč Arnulř. Wřchi nim drje Šserbio tamnu štronu
Wobja wostacju a wōn wotřadži markřrabju Poppa, řiž jich pschę-
řęčębwaše, ja sčōž šo jemu herřške pōřelřto na šejmje 897 po-
dřatowawše; Šserbio tu štronu Wobja džęzčęch pał s Čęchami a
bęchu šhwilu pob knjeřitwom morawřšeho krala Šswjatopřka.
Luczi Šserbio dobychu tež ja řnježenju Ludwifa III. a Konraba I.
šwioju hwōbodu žyle šašo a runje twōchu šafčęwazę řchęřęřimawňow
čęžęčę žyle šabimęč.

Tola jato hwōřka šafšeho wōjwōbitwa romřke řęčžoršiwno na-
řtupi, wřchę wōjnske šwože Šserbow řōnz wja. Hendrich I. mudry
a wojacřik, wobtwjerdži Wřchyno, pschęzęčę do milczanskeho kraja,
wutupi jōn a Milczęno durbjaczu jenu dawoti dawacž. Dale šoi
wōn jich řšlowanjich řřōbōw wšchubžōm a natwari wjele hwōw
a šafōži někotre mroki (marki) pschęčřiwno nim. Žeho řyn a nastup-
nik Oto Wulki pschiřpōřęčęčše wřchē wustawý k pobjęžimjenju
Šstowjanow jara pilnje. Tola jato bē wōn w Lotringřej, nab-
přadnyču Wodřizjoju swojeho nēmřšeho markřrabju a šabubidžu jeho
a jeho wōřito. Druhi nēmřli markřrabja Gero pschępřořy pał
řřęzčęch řšlowanjich wječřow na hōřęšin a mori jich wřchęřicž
s lęčęz hacž do jeneho, kotręž čęlny. Wřchizy wōřolni Šstowje-
njo dořōžęchju něšto břōnje a Węmży buchu s krajow tu štronu
Wobja wuhnaczi.

(Wřchidobnje date.)

Špřewaj a džętaj.

Wobras je žiwjenja.

III.

Najajtra rano šmuzi šo řiřka, šo swojemu muzej řwōj wot-
myřł wo šafōženju klawow a wo pōžčenju pjenes wofny. Dolho
Wofęřji tež wo tym ničzo wčębčęž njehčafęje. Sa tym hacž bęřęčę
řurij telfo pjenes dobył, čęžęčę šo jeho Wofęřji čęřęčę řminyčę
a wjazy řřōžč praji k swojkej řonje: „W tchyle pjenęčah žane
žōhwowanje njeje.“

Šlōncžnje pał šo řiřki tola radži, šo jeho šapjēranje pschę-
winy. Wona jemu pschęřstaji, zo pjenęch na žane wawšnje řř-
bhene njeřibi, hđyž čęje tola ja nje tworow nakupowacž, a šo buđę
tele tola na řčōdy pob dřōžęch pschędawacž mōž, hacž je je kupo-
wawka; zo džę wo rajřim na to wawšnje runje taf šřwanje pjenęch
řakřizji, řaž wōn pschi řřownacž.

Žakřemu rostřakřęnjaju wřchaf Wofęřji ničzo řnapschęžiwicž njē-
mōžęčę a duž řwoti do tęho, šo jeho řona maty pošpřt s klawaj-
řšwom řčim. W dwōjim nastupanju pał njeba šo pschęwi
nyč; pjećdy wřchęcho durbjęčše pjenes, kotręž šo pōžęži, taf
maty hacž mōžno byč, potom pał durbjęčšę šo wučęřicž, šo
čęžęčę-ři řurij pjenęch šašo pakřene męčž, durbjęčę jim to
řchęřč mřřazōm pjećdy wōřjewisč, „pschętož“, praji Wofęřji, „řurij
řębi po pjenęch pschęřiwđę runje, hđyž nam njebudže mōžno řa-
přacžicž.“

Potom woblješčejtaj tu węż hromadže a mjenješčtaj jónčnzije, jo drje f dwimaj stonaj tolet ho hodži japoczak sežinic, hdyž wjchał ho žane wulke klamy jarjadowacz njetrjebaja. Nještaje bñdo htužejše jako pšchedansta fawta a f něfotrųch deřkow mōžejde Wołčžij ham nještaje polzy hromadu sprafcaž, so bychu ho twory na nje štable.

Hdyž bješčtaj tak Wołčžij a Šilža pšches jere pšchidstoj, džešče Šilža f Zurije; f tym pak by wjele prjedy hotowa hač je hwojim mužom. Starožejwiožeć hwojoda tajšč por tolet dla ho jomu tola jara hmeščna hwošče byč a chyjče ho putnyč se hmeščom. „Ewoj muž je stary btafn, Šilža“, praji f hwojei hwožodžizny, „hdyž mi tej dwe seže tolet saptačizč njemōže, dha dže mōžu je jemu dač. Wjchał mam pjenješt f temu.“ So pak by tola Wołčžij wotk wuščin, hwoli Zurij do wjčeho a da Šilži dwe seže; wopřizno ji žane njeda, ale praji, to wjchał mōže ho pojdžičho pšcaž.

Něto ho Šilža do hwojeho džeła da, a bječe, kaž by f pjenje-jami zyle nowy duch do domu kwapnik. Wjenješt wjchał pšchid- njebeču dobnu nadžiju, kotraž Šilži a wjčēm drahim tak rjez nowe mozy da f rabofinemu dželetu f prjožowanju. „Sebeje homeje dla wjchał a njedžijnju“, praječe woba žona, „ale jenož hwojeho muža a hwojeju džečejow dlo, so čji njebyču nufu čzerpiti a f temu Wōh tež wječe hwoje žohnowanje sprožiti, byrnejž pjenješt f loterije pšchidče.“

Zurij bječe, kaž ho hano rožmi, hwoje tyščestwo w maeje wječaj dale wječe pšchetał. Rač by něto tež dale čypt stare bñda a hiočezj platač, wofna, durje a špundowanja potrdječ, hdyž bē tat šfobowany byt! Nē, něto čyptje ho do mēšta pšche- cjožnyč a tam wulku twarifu a mōblowu tyščetuju jatožič. Doiž pak mōžeče tužn wumyšt wuwječe, tola hwinu traječe a njemječeje mješ tym ničo činjt, taž jo jemu čjaš dohpi počža byč. Džeče teho dla je jažeblenej trubtu — a to njebē wjazy žana „po kroščku“ — f hwojemu hwožodej a pšchidlowače f wotnom nufu, — kaž ho tōn prjožowaje, ho by njefaje polzy wu- džeł. Tu mēječe Zurij husto pšchidžnoč, hwojemu hwožodej je hwoje tyščestwej wedomnočju f wmozny byč. Tola Wołčžij bječe drje dohry itaž, ale njebječe žodyn tyščej; byrnej ho hōle prjožow a počit, tōla ničo zyle njehače byč. Stōncnzije bječe ho tola Zurije tašte pšchidlowoče wofwabžito, duž bječeje dom a wōdžiti ho bōry jašo je wjchelačej tyščestwej pšchidowu. Nēto džečstaj hromadže a duzy budy polzy dokonjane; Zurij pak džečstaje něto darwo tež f tajke horkiwječu, kaž prjedy ja pje- mjeh ženje džełat njebječe.

Šilža bječe mješ tym do mēšta šcha, jo by tam tworoto na- kupita. Wulke nadromady wjchał hēbi hiečjeje njemōžeče pščeč, tola pak natupi wote wjčeho njēčto mačo, iščož je na wjchał trēbne. Hdyž mēječe něto wjčho hromadu, bječe do pščež na- hñadna hromada, a Šilža durbječeje ho wo wōs staroč. Nadži ho ji tež, jo lohki wōs dořta, a duž pšchidje wječor dom, hdyž hjožom zyle klamy f polžami pšchidlowane stejaču a Šilži, tat špapatne a jeduore hač bēču, jara wulke wječele čijnjaču.

Hiečjeje wječor budy twory po polžach a po žydyh klamač roščladžene, wjčho šjadowane, a na drahj bješt hjožom ho pšche- dawanje japoczka. Tola Zurij ho hiečječe jumu jato dohry hwožod wopolfa. Sa něšto dujow hwješt Wołčžija f wulke tařtu, na kotruz bječe napřač. „Pšchedansta materialnyh tworow Wołčžija Wjčebny“, herbisti a nēmst. Tala tařta by wjčeje duri pšchibita, a něto džeče Zurij ho trochu nařbala štwic, jo by wiđač, kajti napřořlad ma. Bječe zyle špofojem, pšchetož wupraj hwoje

pšchewēbečežnje, jo mōže drahj klamač wo wjčho, — stary a bōhāt uwdowu, něto hwoje klamy boženje samnječ.

Ho něfotrųch dnjach by: Zurijowa hježa f Wyrizach pšche- najata; wōn ham jačahny do mēšta, jo by tam wječeje tyščestwo japoczkał. Šilžine klamařtowo pak ho jako prawje wuštine wopolfa. S počata wjchał wēž pomatu džeče, a tež dohbył tat wulki nje- bječe — wofbeje durbječeje ho džečjom tuř wječiji pšchidant dawacz, jo bychu prawje rady f nowemu klamarcej hwožbje —, po nēčim pak nabhych pščežo wjazy a wjazy wječjelow. Doteč pak Wołčžij tež dale kfoječe a hēbi tež pjenješt wafkži, mōžachu ho f mjenščim dohbytom špofojič, hač hdyž bychu durbješt wot klamařtowa hameho žiwu byč. Tež bječe Šilža jara špawna w mērije a wafy, a njebječe teho dla bjuu, jo pščežo wjazy a wjazy luđi hwoje potřeby pola ničj bjerjedu. Na drubjej štronje pak nawufnu Šilža twory šēpe wječajče, fotra bječe dobra a fotra špoptniča, a dolež w mērije ja wjčho saptačiz, ičtož bē brata, mōžeče kōžu hwinu f drubhem pšchewjeje hieč, hdyž f jeum špofojem njebječe. Tat ho jeje klamy šwēhachu a štoro mōžečeje prajič, jo ji wjazy njebu hač krořna jeje muže. Tala pšchemēujenje jich wobstewnočewo počža ho tež bōry hwonta pšchidowacz.

Na mērije njenahladnyh polžow steječe hjožom ja lēto rjana klamačija naprawa. Špody hwoje buhčije dwe šehantkej formorje natwarajenej a deřka, hdyž hewat šehachu, na Wołčžijowa ktačje- nja. Kheža bu f nowa wōbēlena a dořta f tym prawje pšche- cžnyu napohlad, kotruž ho hiečječe wopwijačenu, hdyž wimowe pjenst, wot Wołčžija na potobničej štronje hježi nahadžane, počjaču toleč a po hježy ho rošpšchecerač.

Něto bječe hwojōta w dohrym wobstewnenju; durbječstaj pak wobaj, Wołčžij a Šilža, wot ranja šahe hač wōbže do mozy hješt pšchetačža džečtač a pšchit ym we wjčhitič hwojich žadanjač mēru džečječ. To tež čijnječstaj a mēječstaj Woba pšchē wōčžomaj; hiočezjat pak, kotraž čjitač a štronaj roščestaj, čijnječstaj jimaž džešt wote duja wjazy a wjazy wječela. W teje hwojbe mōžeče ho něto wo prandje widječ wobraš njemucjeneho hwojōbneho šfoža. Špomač mōžachu tež na to myšliti počječ, jo durbja hēbi ja čjaš nufy krolčij na doř potozič, kotruz we hwojim pšchewu- štwije runje njetrjebaju. Tajke wufhewomane pjenješt potom pak Šilža pak Wołčžij hōbu do mēšta bjerjēčstaj a njemōžčejstaj je fe kolekturje, ale do nalutowačnje.

(Pšchidowbne dale.)

Wjchelače f bliška a f daloka.

— Wōže špēče hwoječeje herbiste mišijnontke towaritwo hwojēčej šwontowneho mišijnontwa w Šodžiju. Nadrowno wō- prawu podamy w pšchidowbny čjše. Šewjēčej šwontowneho mišijnontwa hwoječi ho — da-li Wōh, — bōry po hwojafach w Ktačezach.

— Zařte mēřtno w Butežach je ho wupřařto, dolež ho hñes šarač Kubiža 1. oktobra na wotpočjnt woda. Šamowljenja maja ho w bližjim čjařu pola łallaturitwa, kotrež je tačantstwo w Budyščinje, štač.

— Wjedawoščij Budyři hñes hamstki hejtman f Carlwōw, kotruž je ho pšchē křotim šprowatočeje dla na wotpočjnt woda, je wumrjeł. Wōn bječe jara lubowany a jeho šažne wofahbičeje ho wutrobnje wōžjaruje.

Sy-li spówał,
Plinje džótal,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spaš mórný
Čeratosé da.

Njeh ty spówał,
Swérnje džótal
Wóséne day;
Džóš pak swjaty,
Duši daty,
Wotpošá ty.

Z njehjes maus,
Njeh ší khmann
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Klá Bóh pada,
Wokřow čá!

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa ho kóždu hobotu w Esmolerjez knihičičičečelni w Budyškinje a je tam ja šchtwórtletnu přehedlatu 40 up. dostać.

Sawjati.

Cef. 2, 19—22.

D Swjaty Ducho, pój wšak t nam, taš spěwa dženska s nami žyše křesćijanstwo, so by ho móž Swjateho Ducha tež nab nami wopofasala. Pšchetož tež my trjebamy tuteho Ducha, so by naš sahorjat ja teho knjesta móžnje, so bychmy tež my morwi njebyli, ale plody njekšli w nowym duchownym žiwjenju. Duž:

Njeh Duch Boží bohače mjes wami bydli!

I. Wón čjini naš t bérarjam s tmyi šwjatymy a t Božim domjozjm.

II. Wón dawa móž kóždemu, ho natwarieč na różnym kamjenju, kiz je Žesuš Křystuš.

III. Wón čjini wšičičich hotowych, ho natwarieč dač t Božemu wobdylenju w Duchu.

I. Duch Boží čjini naš t bérarjam s tmyi šwjatymy a t Božim domjozjm! Staš hysto my čjítamy, ščtož je nam w japosčičičich štutkach nowo wulercu Swjateho Ducha! Kóždy rož budžemy jašo s nowa sahorjeni pščas to móžne wustupjenje a předomanje japosčičotow wo Křystušu, tym křičžowanym, a wo jeho wučžije.

Wano wšak leži wulka, wošebita možnosč w tym ja žyše člowěstwo, tež ja naš, so je ho to kšubjenje Křystušowe, so džyže wón šwojeho Ducha póščač, dopjelniko. Pščas to šu šwjatki ta narodna hobjina powšičičowneho křesćijanstwa. Šalle pščas móž Swjateho

teho Ducha budu japosčičotěje čjereni, knjesowe šlowo pšcipowjedáč; šalle nět šu rožmjeli knjesowu pšičičasnu: Wščeje po wščem křesče a wučžije wšičičich pohano! Pšchetož to my wěmy, šo židowsti lud mēnjese, Mešias měl jeno t nim pšičič. Móž Swjateho Ducha je ros-lamala tute wuše mjelo, a wot tych mužow, kiz štejachu w tutej mozy, bu křesćijanstwo won uješene tež t pohānam, bu šawiečene a picherwinjene wocho nješčečelstwo, kotřez šo nowe wučžije napščečo šojese. Taš šwěmy tež my ho wjebelič tych žohnowanow křesćijanstwa, pšchetož nēt šmy tež my bérarjo s tmyi šwjatymy a Boží domjozj. A hiščeje je tutón Duch Boží móžny w našim čjašu. Wón čjéri a wabi křesćijanstwo, Bože tralešto dale wopščeštrjewáč; wón čjéri mišionarow wo pohanskich krajow, so by tam ho pšičinješko a šawwěčilo to šwětko, šdžez je hiščeje čzma; so by dale a bóle ho dopjelniko knjesowe šlowo, šo dyrbi byč jedyn paštr a jene štablo! To je tón Duch, kiz džze bydlič a štukowáč w kóždym, so by wón dotonaj w naš tón šapocžany štut Křystušowu. D šo bychmy tež my dženska šawweli tutu móž Swjateho Ducha, so by wón t nam pšičičot po našej šwjatčownej přostřoje: D Swjaty Ducho, pój wšak t nam! My jeho nušnje trjebamy, duž njeh wón, tón Duch Boží, bohače mjes nami bydli; pšchetož:

II. Wón dawa móž kóždemu, ho natwarieč na tym różnym kamjenju, kiz je Žesuš Křystuš! Wščeje, my mamy Křystuška a wěmy, ščto wón nam pšičičala. Nam je berje šnate, šo dyrčimy ša nim kšobčič, šo dyrčimy

hwoje żywjenje stajeć zyle do jeho wole, so dyrbymy ho natwaricę na nim jako na tym twierdym, wëstym gruncze. Ale tak daleko smy dha bżiom pschidsli w tym? Schtöz dze bycë Khrystuhowy, tön dyrbi w hebi pschewinycë wcho stare, hrëšne wafanju, tön dyrbi ho wobrocicë, tön dyrbi pschincë t wobnowjenju hwojeho zykho, smutowneho, duchowneho żywjenja. A tola je mögne w naß wšchitich to stare żywjenje. Nam njeje nicjo druge tak czeżto, hacë kami w hebi hrëš pölnacë, a hdyž smy jón pösnali, ho potom dželicë wot njeho, won wutorhacë i naschich wutrobow wcho to, schtöz to dobre hymjo janicza! A njeje tola hinač tež pschi naß, so Lutzher prawje praji: so tön starý Hadam w naß psches wchëdne rostkače a pokutu ho dyrbi potepicë a wumrjeczë se wchëmi hrëšami a stymi löchtami; a jašo wchëdne won pschincë a horjestanycë nowy cżlowjek. To placji sa kóždeho wot naß. Ale t temu trjebamy wyschjchu möz, kotraž je nam data w Sswjatytm Duchu! Kaž w nalecëzi hëncëzo pschindže i nowej mozu sa stwórbu a pschinješe wobnowjenje ja nu, tak, so ho wcho debi i nowej rjanej pychu, tak wufhadza tež wot Sswjateho Ducha tajta möz wobnowjenja sa teho, tiz jemu da nuts-cżahnycë do hwojeje wutroby. To stufkowanie Ducha ho sjewi i warnowanjom a i wobaranjom, i napominanjom a i wabjenjom; a tola dže wcho tuto stufkowanie slönczjne na Nesom Khrysta, so bychmy tež my ho natwarili na nim jako na różnym kamjenju. Ssmý pak na nim natwarjeni, dha ho potom njebojimy, pschetöz w nim imëjemy tön najwëšjizich, najmóžnyšich jačöz, tak, so i nim sjenoczeni, twerdže stëlmý. — Duž dżemy tež my hwoje wutroby wotewricë, so by tež Sswjaty Duch t nam nuts cżahnycë möht, so bychmy tež my psches jeho stufkowanie mëli tön prawy grunt, Nesom Khrysta, našeho knjeja.

III. A tutön Duch cżini wišitich hotowych, ho natwaricë dacë t Bożemu wobydlenju w Duchu! Kaž kóždy jenottliwy ma ho natwaricë na Khrystuho Jesuho, po tym, so Sswjaty Duch kóždeho powoła, rostweři, wufwjecji a sđerzi, tak dyrba wišitzy ho potom natwaricë t jenemu templu, kaž to wuprajamy w třežim artikul: so wërimy jemu swjatu křešcizjansku zyrke, šromadžilnu swjatyč. — Hdžej pak je Sswjaty Duch japoczał se swojim stufkowanjom, tam tež pöndže do predta i tajtyn natwarjenjom. Pschetöz cži, tiz hu bo dali wot Ducha powołač a šromadžecë, cži, tiz hu pösnali, so drje swët dawa tym, kotizj na njön twarja, jachodne wješele, ale ženje dospöiny mër a smutownu spotojnosć, cži, tiz hu šhonili, so je w tym Duchu nam woprabdzë wcho date, schtöz našcha dušcha trjeba: trošht, mër, swjata wješełoseč, cži budza ho dacë rady natwaricë t duchownej třeži, t swjateemu templu, w kotrymž ma Boh sam hwoje wobydlenje. Pschetöz, hdyž dżemy bycë Khrystuhowi, dha tež dyrbymy ho sjewicë jako ta jena swjata křešcizjanska zyrke, jako šromadžilna swjatyč. — Drje, hdžej dyrbjeli ho šromadabu namatač do wëšteho sjenocženstwa jako křešcizjienjo, tam dži ki naß tak wjele. Ale njebyrbjeli möz wröcëzo staječ swidë žadöcže, hwoje nješpöcëštimö, hidjenje a swoju šawicë, hdžej tola dyrbymy wišitzy mëč jedyn wulli wottknyeny kónz, mjenujzy šöžnosć a żywjenje w Khrystuho Jesuho. Njebyrbjeli dha jedyn druhemu pomhacë, ho mjes hobu dđerzëč a wöšycë? Cżim dospönischo to ho stanje, cżim wëšjizcho tež my ho natwarimy t Bożemu wobydlenju w Duchu. D, so by tajki twar rostë tež pola naß, a so bychmy kami w nim a i nim

rostli w Duchu a woprabdzë, t temu trjebamy möz i wyšföföcže, möz Sswjateho Ducha, so bychu swjatti tež nam jeho pschinješe bohacë po naškej swjattownej próštwje:

D Sswjaty Ducho, pöj wšcht t nam,
Dydl we naß i twojei hnadu sam,
Boj, hëncëzo rjane, jašne:
A hwëč nam, hwëza njebešta,
O twoja möz naß wobrjema,
Nam t wješełu by kražna
Krašnosć,
Rafnöcëž,
S njebja šboze na naß štoži,
Wty pschindžemy,
Sa to lubje próžycë dżemy.

W. we W.

Na Sswjatkowicëžu.

Ducho Sswjaty, wufhadzazy
Wot Wözta a wot Sžyna,
S njebež deščich wöšchewazy!
Mačkej hona cżlowještma.
Wutroby hu twerdje hmaši,
Wufšnyjene a nješödne;
Söbi je štucha, lud je naši,
Wšcho je w hrëšach škažene.

Ducho Boži, warborwany
S wumnoženjom Šeböžnja,
S njebja dele dušham šłani,
Kiz hej tebie wupročta!
Nječ je šel Cži teho šuda,
Pschidžëž Ty gnadnje i pomožu.
So ho šbudžicë semja šhuda
A žimjenju da nowemu.

Ducho hwëta! Sacžëi nrofi,
Našče dušje křwaze;
Wuškë hrëcha štrajšne šłoki,
So hu ja naß nješčlöbne.
Noshwëč wišitich powołaňych
Se hwojimi darami;
A prawej polucë težim šłmanyč,
Kiz hu swoji hrëš pösnali.

Ducho wëry! Za Cže prošchu,
Wjež mje t wërie do Khrysta,
So ja jeho rany šöschu,
Sštju jemu do šónza;
S wëru špožë mi wufwjecjenje
Dotalnego żywjenja;
Daj, so dušju debi rjenje
Krej a prawöcëž Khrystuša.

Ducho trošhta! W Twojei mözy
Štaböcže ho nještrožu;
Jašne hu mi ščizja nožy,
Hdyž Ty wlečiči wutrobu.
So mje do wënosće wöšitich,
Wöčizich prawe möbjenje.
Bože purcë so muu šköžicë:
D t to mje trošhtuje!

Ducho męra! Pofoj, foże
Do duszce mi wulwajsz;
Szwedczijcz, to hym dżeczjo Boże
A mi junu lśbżnošč dafsz.
Szwjaty Ducho miłoszjiny!
Edżerz mi szbżnu nadżjju,
So ja, we Szrytysiu żywy,
Węcżny Salem postrowju!

K. A. Fiedler.

Włobżina w szkuli.

(Początkowanie.)

5. Wuzjtkne nalożby du szubje, fo pať też tudy do stawijny njenoscha, ale pod wuczerjonyhm namjedowanjom wot dżeczji i njeje wunamafujja. Zo je i najmjejszja prawidło. Sna-jeli wuczeť duchowne stejjżycz swojich wuczomzow a ma-li wón tón dar, fo do duszce a żywjenia dżeczja pšchekabżycz, dha mżje, dha hme wón też bjes pšchekabżyczego rozowianja wernosć, w stawijnje wopšchjżju, wuprajczż a dżeczjom na wutrobu polożjcz. Wbón potom jeno ł wuraje pšchjnyje, sztoż je w dżeczoch cżicho żywe, dawja sacżucam hřowa, ja kotreż dżeczom hřowa hřowo hřycze pobracujja. S tym pať jim wón jara ważnu szkżbu lubosće, wultu dobrotu wopofaże.

Domafanja wuczbow, w stawijnje wopšchjżjżycz, mżja fo na wšelake mařjanja stacz, durbja pať fo tam cżinicz, hżjeż stawijnja ł temu janyłt dawja. Ze-li wutroba dżeczja ł nalożnym, żywym wupodobojenjom stawijnju do njeje ponudjenja, potom je tón moment pšchjłof, hżjeż mżje fo na pśbne mařjnye dobra nalożba szćinicz. Zo pať njełań fo jeno tať powořkufownje, ale wuczeť nalożny namafane wuczby na pomercy a sadżeczjenje dżeczja napřcheczo nanej a maczeri, brateji a hořje, wotroczżej a dżomzy, wuczerzej a hřobuřdierjan, pšcheczelam a hřubdom, napřcheczo zupym, hřubnym, hřorym, wosřobam wuřchynosze, napřcheczo Wobu w njejbju, niź mjenje też na sadżerjenje w szkuli, w zřetwi, w dżele, w łhorosćej a dżupim horju, w kamotnosćej atd. Wřhi tajtełe nalożby mżje hano rłaćaz; Sjei, to maľny ty cżinicz; to ho tebi hřujka; to tón knjes dženka tebe wuczi; to jada Wbż też wot tebe atd. Napřchecze wernosćje hřebecżjanjeje zywteje ja hřwět bjes řobno-manja wosławoaju, hřoż w wone njeuwjedujja a w żywjenju nje-wobředźujja, pšchetoz w cżlowjeku je nęľstho, sztoż jcho wotbřer-żuje, wernosć na bejje hameho a pšchecżjżno hębi hamenu nalo-żeczjo. Duż je zula pomoz niřna. Dawit dżecze: „Tón muž je dżeczjo řmjerce, kż je to cżinicz.“ Duż bejche cżah, so jemu Nafhan bñze řupj je hřowjom: „Ty by tón muž!“ Tala Nafha-nowa hřujba je dorocżenjem trębna, tať wjele bęle dżeczjom, kotreż hř bla hřwojeje młobofnycje lořtomjłnosćje a njenařonito-ćeje ředba jamożnje, powořkufowne wernosćje na bejje a na konkretne pady we hřowjom żywjenju nalożowacz. Row durbj po-tajjim wuczeť Nafhanowa hřujbu cżinicz, tola tať, fo dżeczjo w hęch řowteje a hřowju nico durbje sacżuwacz a namafacz njemōdze, hacz wōkżowjku lubosćje, kotraž dżeczjo ł tym franicz wozdże, ale dżje jemu derje cżinicz.

6. S hřowju njeuwultu fo niź jeno jenotliwe řhtuczki, ale ł pšchjłanowanjom ł pŕjedy wuřnjenemu fo na to dżwa, fo dżeczjo do wobředźenitwa zytch řbclawjchom, tať też wuřowozajch biblijřtch dżębłow (wřalnow, pšchiruwowanjom atd.) pšchjłbu.

7. Biblijřta hōbżina ł cżitanjom, piřanjom a řpřewanjom do wuřjchewo řwojřta řupa; też fo dżeczjo na pšchjłrawnym męřceje ł krajom hřwajete stawijnju inate cżinicz, ł cżmuzż durbj řadowanja wjeřchju hřartu wo Pałastinje męř. Zara poruczecż je, hřoż wuczeť ł řbżnym geografijřtm mjenom na stawijnju, pŕiewcej wuř-njene a ł nim we řwojřtu řtejaze, dopomina.

8. Wjadownja řo niź jeno na rōczne cżajby, ale też řbżbu hōbotu ł cżitanjom, wuřkadowanjom a nalożowanjom na bñżjchju njebżelu pšchjłotujje. Rať zgle hinal dżeczjo do hřwojeje njebżele a pšchę hřowja njebżelu dże, je-li wařnošč dnja jcho wutrobu řapřchjżala a řpřela, hacz hōż jeno wę, fo do řhule hieź njetrjeba.

9. Wřhi tydke pšchjłotowanajch ja njebżele a hřwajete dny maju řo dżeczji ł Wōżim domom, ł jcho naprawljenjom a je wřchm, řhōżoz w nim je a řo stawa, řnate cżinicz. Wone wultu porjad zřkufownego lęta a zřkufownej řiturgiji ja te wšelake Boże řhřubny řnacż a nawuczja řo pšchi tym nalożome řpřewy tať derje, to mżja je cżah żywjenia je wřchje wřstosćje řobu řpřewacz.

10. Sa jara ważne dżeczju, fo ho we wuřchjchew jřadowni, ł kotreż dżę dżeczjo do żywjenia wuřtupuja, pŕetopy po jednowej, lořto pšchewořkownej dispoziciji wuřkadowja, dořekż řo jim ł tym fa-pšchjłoczje pŕedomanja jara polożja.

(Přchjłobnje dale.)

Serbski lud a kraj.

Woi Z. E. Smolerja.

(Początkowanie.)

Do řhwatacze něto do Wagnęburga, ale Gero bę hiżom njemę řařo nętať pŕotojik. Wbón bejche njemuzaj nęmřo-řmyřlęnoe a hřom řhęcżenego wjeřcha Zugumira, kotrehoż bejhu řkłowjenjo wuhłani, ł pšchęradę nareřkať. Zugumir pšchjndže teho dła do Wranibora a wudawořaje, fo je Nęmżow zyle wopuřdżicj. Zeho krajeno jemu wjeřchja a pšchjłajhu jcho řařo ja wjeřcha. Wbón pať řkłowowa hřwojeho bratra hřna, kż bejche pšchi tamnej Gęrowej hōřcjenje cżęnlit, a pšchępoba kraj Nęmżam. Wad tym ho Lutwjojo a Wobriżjo tať wotřożjżom, fo ho podbřjřnychju. W lęće 963 nadpadny Gero Łużju a Wřřku, kotreż wobhyderjo bejhu řo tehbju ł Polakam řjednoćjku. Zemu pomadžu wšelazny dny řkłowjenjo a Gero řbi pōřřęho wjeřcha Węcżjřkawa a podbřjřny hębi Łuřicżanow a Mřczanow. W tutej wōjnje řhubi wbón pať hřwojeho jenićřęho hřna, kotrehoż cżajche ja řbřęora řćinicz, a ruwřęje ho teho bla tať jara, fo 965 wumrije.

Wōřřtu wōjwoda Wōleřlaw řhřobky bę 1002 Łuřřku a Wřřku doořł a bę hacz ł Mřchjom pšchjłchōf. Wbón męjęche teho bla ł řbřęrow Hęndriřom II. wōjuju.

Sęserbjo, kż tamnu řtronu Łobja bydlacu, njemōdżaju hiżom wot lęta 927, hżjeż bę jich Hęndriř Ptacżnik řbi, řenje wozaj ł hřwoje řwobodę pšćinicz. Mřchjanje bęřitowno řtojnje na jich pšchęnemcżenju dżęłacze a bjes řastacza řo w jich kraju nęmřte hřoby wrajczaju a ł nęmřřim ludom wobřabowadaju, a mřchjanjani marřhřabja bę wobęje teho bla pořajeny, fo by jich řapř a Nęmżowřtom hajik. Wajwobębniřchj tych řamych bejhu Debo, Guntar, Ribdog, Eřřihard, kż ł Mřczanami wojwowanje, řerman atd. W lęće 1123 dořta Konrad Węřinřik mřchjanjŕe marřhřabinřtowo. Wbón bę jedbn ł najřurowniřchj njepřchęczęłow Sęserbow a wŕtalcze jich narodnosć tamnu řtronu Łobja na wřęje wajřnje, pšchę mjezcz a řtu lęcz, wutupicj. Łępje męjaju řo Sęserbjo tu řtronu Łobja. Woni bejhu ł cżahami zyle hřwo-bodni, ł cżahami, a wobęjeje pod řkalem Szwjatořpokořm, řu-řchajchu ł Cęzecham a ł tymi ł wuřkomorawřtem mōnřawřřtowo. Ze-li werno, so řu Hęndriřej Ptacżnikęj wot lęta 922 dawřł dawaci, dha to tola dořho trako njeje, pšchetoz bōřny potom wřřimny jich řowo zyle hřwobodnych. Njewjedrow, kotreż Hęndriř 927 na Sęser-bow, kż tamnu řtronu Łobja bydlacu, řehna, hacz do jich kraja njeobřahajacze; a też podbřjřcho, hżjeż durbjaju nęmřřim marřhřabjom dawřł dawacz, bejhu te mjenje řćhęczęte a woni řmędżaju pšchi hřwojich řtarych wajřdnajch wōřtac. We wōjnje, kotreż męjęche

Dot I. a Błesław Cześki, stajachu woni na cześkiej stronie. W 1663 968 buchn ł miśchjanstemu biskopitnu pschiliczeni. W 1672 1002 doby Etkhard Wiska, ale Błesław w Khorobli wodoby ju a Łuzju (1003) a wobřhowa tu hamu hač do ěmjerce (1025). (Přichodnje date.)

Spěwaj a dželaj.

Wobras te žiwjenja,

IV.

Přichodědři do města našej pilnat čłowjekaj tež ženje nje-satomdžichaj swojeho něbuidycho huřboda Turja wopytač. Tón běše hebi něto na jenej słownej drěwi wulku tuchajetnu wot-najal a mějsche 5 abo 6 wotročow. Hwjom wulotne, pišes žyfe twarjenje dobačaze napřimom kóžedo kóžbnojez na ho sčahny. S wulkimi přimkami stelechu tu: „Twařte a mohlowne tuchajetno Turja Kmjela;“ tež herbsti běše to dal napřiac, sčotž wo wohebie jeho Břicžanstim snatym jara spodobajše. Zedyn sčobd wyhofo mějsche krahne a bohače jarjadowane woobylenje. Turj běše něto žyfe tak žmy, kaž běše hebi předy wotmyšit; wón da swojim wotročkam dželač, ham pak přichladowaječe na dołkej rózčičatej hutni abo wicheřadawajši jich džeta hrodbješe ju na swojich šawjelelenaj a lóchtach. Wotmyš jo, ho ho tajte knjeffe žiwjenje Turjej jara spodobaje. Běše pišes we swojich myšlach čim, jo wšach ma pjenjez doč, a duž wjele wjeřeče wubarditi czijsječe, hač jemu jelo tuchajetno njeješe; t emu pak, so by wubawiti a dohody pschirunowal a wo tym tež swoje hospodactwo a žiwjenje jarjadowal, t temu běše malo přiklepany a, može ho prajic, pschematu wotmyš. Wotmyš jo, jo tajti pjenjez kužol, kiz ho wučerpacz njechodži, běše stajnje bjes staroče wjelele žmy, njeapawě hebi žone pišecze, žane wjelele a nje-starače ho kulka wo přichodědři. Čzym drějšče něšto běše, sčotž čyžyše widěč abo mēč, čzym lubšje jemu be, mějsche dže pjenjez doč.

Šilja šawidžječe jemu pišci wšchem hamotnym šobzu soro jeho wobre dny, Wočžij pak wiječe husto t šlowu a praječe wjazy kóč, so durbjate po jeho šcazu te džewjez tyhaž tolet soro wšče bjež, jo je prawje sčtowa teho Turja, kiz je přajejo tak dobry huřod byk a tež jim telo dobrotow wopasowal. „Tola, njewě ho“, přichajati po tajčej rospominajach Wočžij, „sčto jeho wě njek.“

Zač ho něšto tel miny. Wočžij be psleadni džel doha, kiz na jeho křezju hišecze běše, šaplačiti. Žeho hótaj džichtaj hižom pěknie wotročlaj, tač ho mōžječe wjeřčaji, Šawichym, jemu pišci krahny a tež w krahach pombač. Duž mōžječe Wočžij něto tež na to myšlic, so mohł hebi něšto pola wotnoječ, dofelež mějsche tajšeho pomoznita; běše wšach tež dawno hižom špónal, tak jara droge hu wšče potreby jo žiwjenje, a čyžyše něšto žita a bėrnow se hamowobdželaneho pola dobyč. Wlōdži Šanf hrodbječe hišecze do šchule; tón drje njemōžječe hišecze telto pombač, bjeřecječe tež doma ja šdnuu pilnje dželač a wohebie katechismuž wulknyč, na cjož mačz jara džerječe. Džež pak jeno mōžječe, běše mačzeri we wjele wěčaz t ruz. Zta dpa běče wšobja po něčim do žyfe dobych woblejnosćow pschijšča, a njetřebaječo ho runje žaneje wulke nudy boječ.

Dcho něšto wjazy njetrajecze, dpa ho tež šhoni, sčto Žu-rjowe dželo njek. Žunu přichodže Šilja šažo do města a naukupiwšji hebi, sčotž běše wuščto abo hewal trēne, čyžyše po swojim wadščijnju Turja wopytač. Žeho woobylenje pak běše

šamřnjene a šapječatowane. „Ze dpa Turj wumarjel?“ prašecječe ho žyfa nastřožana muža, kotrehož na dworje wuřlaba.

„Wumarjel?“ wotmołti muž na to, „něštož ina ho wo-wěnbnyč, to njewumije wo toju. Sčajenje tón hřez žyfe a něto je sčetny, hōž je wšchem ludžom pjenješ winoity wostal; něč mōža hlabadž, tač swoje pjenješ šašo doštana.“

Šilja rosbajiwšji huby steleče a njemōžječe šlowa prajic. Njemōžječe šapřicječ, tač je tajte něšto mōžno, a tón muž běče ju dawno hižom hamu wostajil, to by ja šhwinim džekom sčol, a hišecze tam wona steleče, tač by ju štōženje woprořnjenu t lemi pschibito.

Doma wotjedaječe spōdžinom nowinlu Wočžij; tón pak ho jara njedžiwajše, ale rjetny, jo je tajte něšto wote wjeřcho ša-puocajta wocžakowal, a hōž je Turj pišech dwēmaj šlowaj swoju křezju na Břicžach pschedač, to by wón kōžby džel tejele nowinli bojal.

(Přichodnje date.)

Wšchelake s bliska a s daloka.

S Wočžija. Na Wože šecze hwejecječe herbte mišioniste towaritnu swoj hweječej na Wočžijim Wožim domje. Nuzjež ho žyfe dopolnje tełnje beřchowajče, be ho tola do dwerju na šaršim dworje jara wulki sčah šestpac, woblejazy t Wočžijšeho a Woblow-šeho wjelešeho towaritwa, t wobačžinych wohnowacych woborow a mtožiny. S dyptom 2 hōž, čyřnjecze wón, hōž be hweječičič hōčič, mjes nimi 8 duchowacych, do swojeje hřezdžijny wšaf, po wby horje do Wožeho domu, kiz be hačz na psleđnje měto wob-hadjeny, sčotž be pišci beřchowacych wjedrie a rosmofaruch pucač wulke křowaly hōbne. Wōžnje šchujaju hōči hweječičič hřelulšow pišes rjane ruz. Wočžijje hweječič krahnje žyřnje. Na ščtu šupi na to t. Jarat Domaldša t Wubetž, kiz na podčeřu: 1. Jana 5, 4 mōžne hweječjenje wotpotoži wo tym, jo je našča wera to dobyče, kotrež hōweč je pschwinjka. Wón wuložowaje 1) Šchlabu woczož do šawidžej leřtawto — te jo wobšiwōdže. 2) Šchlabu nutz do našeho hūto w ščidje hkožabječo, ale tola Woba pučazeho luda — tón jo wofurčija. 3) Šchlabu won do pohaničej krajow — tam jo žabuju. S wjele jara derje wub-rawny pschitadami wōžnjecje hweječičiči předar nulu pohananu a krahnu mōž hweječičianstwa do wraweho hweřta šajec, a ja mišionistow šahorječ. Po předomowanju hweječiči Wočžijki žyřtanj šhor pod naujedowanjom t. kantora Wělka t wopradowje wumjeřnyž dafonjanym špewom wofabu. Wotōtinu Wožu mšdu t. fararjej Wōžka t Wujēda a Křičžan t šotz wofstarčelaj.

Na mējeje po herbstim šemřenjaju šapocza ho njmje. Tež na nim be wjele šemřerjow. Šwječičiči předar be něbuidyč mišionisti špeltar pišci špěčjanim mišionistim wuštawje, t. farar Lic. theol. Dr. Seibel t Vauhl. Wón předomowje po 1. Žejij, 5, 9, a wuložowajče. Čajecje mišionistom, wšchetōž Wōh naš njeje t hnewu postajit, ale t wobhyđnjenju šōžnosće. Se swojeho šhonenja wón wjele šajimaweho wopjedaječe.

Tež na němšim žyřtanj šhor tón hamy špew runje tač berje šajecje, mjes tym jo wotōtinu Wožu šhuzbu t. fararjej Wōžak t Wjezwadžida a Šandřit t Kuřiti wofstarčelaj. Školleka t ruzčijječe na herbstim 244 hr. 2 up, na němšim 109 hr. 40 up, po tajim wšcho hromabje 353 hr. 42 up. Te je šohary dar. Wōh šaplač wšchem darječelom. Džak pač tež towaritwanu a mtožinje, kiz hu ho pišci wšchem njelubym wjedrie do sčaha šestupati.

— Šeršča předařta konferenca šwēje swoju šromabčijnju hřezju po hwarčatač, 18. mje, dopolnja na 10 hōž, na herbstim domje, a šcheproščuje šchēchēdřstwo wutrobnie knješow duchowacych na wōžne šejdjenje. Wopodtnju je potom šlowna šromabčijnna towaritwa t pomozj študowacyž Šeršow.

— Šwječič šuštawofowneho mišionistwa hweječji ho hřjedu 6. julija w Katecaž. Na herbstim šemřenjaju předuje knjes šarar Wōstaf t Wjezwadžida.

Sy-li spwiał,
Pilinje dźeła,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napój mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf mэрny
Čerastwod da.

Njoch ty spwaaš,
Swérnje dźełaš
Wódnje dny;
Děaš pak swjaty,
Duš daty,
Wotpoaš ty.

Z njeboš mana,
Njoch dli kkmana
Žiwnosć je;
Žywa woda,
Ktž Bóh pada,
Wokřešće! F.

Sserbske njeđzelske kopjeno.

Widawa šo kóđu hobotu w Smolerjez knihčičiškječni w Budyšinje a je tam sa šchwórtletnu pšchwěplatu 40 np. doflac.

Sswjědžen Sswjateje Trojizny.

Romfl. 11, 33—36.

Nóčnje cšazy žyrmineho leta šu j Boha nimo. Wone šu nam šašo předwate te wulke štuflí našeho wulkeho, cšezčjedostojneho trojeničkeho Boha. D cšlowište dźećjo! hnadypolny Bóh dyrbi tebe tola jara lubo mječ! Šcho to njeje wón wšo na tebi dołojat! Po šwojei podobnosći je tebe štworit, wječne towarštwó dyrbiš j nim doflac, wumohi je tebe, jato běšće š jeho towarštwó wupadnył, wón čže tebe džen a bóle wušfwjećić. Haj, Bóh luby šnješ je to šwoje činil; ty nješmějše žameho samolwjenuja, hnyž budžeš šubjenu. Njechalš nět tež to šwoje činice? Šla, šwojeheni Sswjateje Trojizny tu je! Ššchemyš! šebi hiščeje jnutróž trojeničkeho Boha wulki štuflí na tebi, daj jemu cšez, wuproj jemu dzał a praj š Pawołom: Wot njeho a pšes njeho a w nim šu wšchitke wězy, jenn bndž cšez do wječnosće! Šamjen.

„D šajta hšubotolč teho bohastwa, woboje teje mudroćeje a wědomnosće Wozeje! Šak š njeboypitanju šu jeho šubjenja a š ujewuššedženju jeho puče! Šcho je namolwito šwj. japoštoła, tat š wulkim hšowom wmwotac? Jeho šwšja je pokna tyč wulkič wuššičkow a pučow Wožič. Dnd, ktž pšchwěptuje wšchitke wězy, tež hšubotolč bóštwu, je jemu Wože puče šjewit, po kotryčž čže wšchitke šuby šemje šbožne šejmice. Šštwyžazy je Bóh pohanam šhobdžć dal po jich pučach; woni bčahu žiwu na šwěče šjes žiweho Boha. Bóh bč jich šamnył pod

ujewěru, šo by šo nade wšchitkimi šmikiš j poškanjom šwojeho jeničkeho narodžereho šyna. Šeno maš jraclski lud bčšče pšes profetow pšchitowany na Šbžnikowu pšchod. Jato pat bčšče ššrytnš pšchšoh, šta šo ta wěž hnač. Dohi cšaz wobnydženy šrael šejni šo nět nješbžny lud, a je šamnjeny pod ujewěru a nješpošlšch nosć; pohanjó pšchšadžejn nět š wulkimi hšwabami a šbžna šbžni. Šle na wječne nješm šrael šastorečeny byč. Šawol hlada do daloteho pšchšoda, a wđiž, šo šo tež šrael pšhi šonju wšchitkič wězow wobroći a šbžny budže. Ššchal je wušwoleny lud Woži a Bóh njeje cšlowjet, šo by šo nēcžeho ka! Šak dyrbjehše wšchitón šwět, najpředy pohanjó, potom šidži šamnjeni byč pod ujewěru a nješpošlšch nosć, ale jeno na šwiti, a jeno šo by wšchitón šwět, pohanjó a šidži, šbžny byč.

Ššo wulky jara bšiwajo pohlada šwj. Šawol na tole potajništwó Wožeho hnadneho wobšamnjenuja; ale we šwětle tuteho jemu šwoženeho šjewjenja špšwanwa wón cšim jawnišho, ka š njeboypitanju šu jeho šubjenja a š ujewuššedženju jeho puče, a my ššyšimny, šo wón wšchón pšchemoženy wot tuteho pošnacš Wožič pučow wmwotac: „D šajta hšubotolč teho bohastwa, woboje teje mudroćeje a wědomnosće Wozeje!“

Šo je nět dobre šlowežto ša tebe, ktž šy šnadž tež po bšiwnyč pučach wot Boha wšebženy, a njeměš cšehodla, a njerofymiš je, a wone šo tebi šwabža cšejke a cšemne byč: Ty pat

Dowól ho, luba duszka,
 Szo spuszczej na Woza;
 To Wozej ruzny kłuczo,
 So pomha i njesboza.
 Hdyż tebie srodnocęz tychci,
 Prosch jeho ja pomoz,
 Wón twoju próstwu kłysydi,
 Da hwetio sa tu noz.

Abó „shtë to je teho knjeja myśl pójnał, abó shtë je jeho radzicel był?”

A njewuśledženju słu jeho pucze, a k njedopytanju słu jeho stutki! O kajta hłubotocęz teho bohactwa woboję teje mudroscje a wedomnocje Wozeje! Tu mózdej derje spólnacz hamu twoju njemóz, kłabocęz, hotoć! Na stutki Woze hladajo spólnaj pat też twojeho Woza krahnocę! Szlych, shtëż Wóh k Gıoibe prajęche: „Woprašaj swoje ledźby jako muž; ja džu so tebie pračdecę, wucz mję: hdye bęsche ty, jako ja semju sołozich? powjes mi, sly-li tał mudry! Mózdej ty cęceranzowe swajski hromadu swajacz, abó tych tořow swajski roswołacz? Mózdej ty fermicęz muwjęćz w jeje cęahu, abó wós na njesbęchach pšchwjęćz i jeho dźęććimi? Wšdy ty, kał ho njesbęcha dęrbja wjęćz, abó mózdej jich knjejstwo na sem postajicę?” W tydłe dnjach potaje ho fomet na njesbęchach. Nadschi pšchirodospytnyz pat bęchu jeho pšchidźenje do prędka prajili, jeho wobřhod je wobliczeny a nadschi pšchirodospytnyz słu horđy na tule jich wedomnocęz a mudroscę; ale hłaj, w spoczatku tureho lęta bę też tajti fomet njejabzju na nadschich njesbęchach potajal; i wotkal pat bę pšchidźol, hdye dźęche, tajti je jeho wobřhod! To ničto njewel! O kał je i tym Wóh soho tych mudrych, kiž wobtwjerdźuju, so słu wšdite kucjki hwęta pšchępytali a wuśledźili, soho k hamibe pšchwjęćz! Ty pat, knjeje, ty by tu twoje stutki tał wulke, a kał je jich tał wjele, i ty je wšdite mudrie wustajil, a semja je polna twojeho bohactwa!

My pat hlyčęe na fónzu njejsny! Na Woze pucze wjadak a Woze stutki mózdej hładacz, a dęrbich pidi jich wobhladanju prajicę: O kajta hłubotocęz teho bohactwa, woboję teje mudroscje a wedomnocje Wozeje! Ale shtë je Woza hameho widźil a móže prajicę, tajti ham je? Ničto njeje ničdy Woza widjal; tón jenicęzi narodźeny Sęny, kiž we Wótza kłimje je, tón je nam to hamo wupowjedal! Shtëż hwęł hjes křępřstwa wo Woju wę, je wšak wjele a je potajnitnow pokne, a potaje nam mudroscę a wedomnocęz Wožu, totraz je k njedopytanju a k njewuśledženju, ale to wšdho tola ničto njeje porno temu pójnaću Wožemu, totraz je nam křępřstus dał. Shtë pat je Sęny Woji nam wupowjedal? Wóh je lubocęz, a toł je Sęny tón hřędnju, jatamanja a węcęneho sfaženja hóony hwęł lubowal, so wón swojeho jenicęzeho narodźeného Sęna dał je. Shtë móže tule lubocęz Wožu k hřędnikej dopytacz, wuśledźicęz, węugantowacę! Tu stej smęrow, a dęi na swoju wutrobu a pračdej ho: shtë je cęłowjeł, so ty na njeho spominač, a cęłowiti sly, so jeho domacz pętač! A wštaj, wor Woza, njeđiwujawo na twoje hřęci, lubowana, pšches krej Sęna Wojeho wumozena, k węcęnej sfoźnosci a k Wožemu dźęćatitwu wušwolena cęłowita duszka: O kajta hłubotocęz bohactwa! Trojenicęzemu Wožu buđ cęćęć do węcęnocęz! Hamjen! J. w. K.

**Węra do Sęwj. Trojicy,
 i krotka wuprajena.**

Hłoš: Ja i njesbęz dete pšchidźabam —
 Do Woza Wótza węcim,
 Wšches křępřta jeho dźęćzi ham;
 Wón stworil, dęřęzi, wobji nał
 A jastara wšęćz hdyz cęah.

Do Sęwora křępřta węcim,
 Wón, Wóh a cęłowjeł rođęm,
 Ze sa nał wumjeł na kłęřę,
 Nam wotantnył pucę k žiwjenju.

Do Sęwjatoh' Ducha węcim
 A jeho Wózi tempel ham;
 Wón i Wótza, Sęna wuśhadza,
 Našy troštajł je, nał wuśhwęca.

K. A. Fiedler.

Abozina w sčuti.

(Potracęzowanie.)

W hornej rjadowni lęćba wučęnych hodźinow takama wostawa, ale furuz móže dwowojitny być a k hřiwosćim knjnam biblie maju něto didatitke a profesjicę pšchiluwicę. Dia tehole rosřęćerjenja wučębneje maćšiny dęrbę ho biblia wot dźęćzi cęitacz. Duž w hornej kłasy biblijicę stawijawo a biblijicę wuśhadzowanje rosřęćelam. Tu ho něto slybom pračda, hać mataj ho wobjaj pšchęmjetaj na wořębite hodźiny položicę, abó hać je lępe, jej hjednocęz, tał so by potom lęćija biblijiska hodźina kęřka. Ho mojim sbačny je přęhđi pucę ja wučerja a dźęćzi jora hjednoręny a pułojny; tež je ho praito, so biblia tořamo cęini, hdyž historike wucęnje a profesjicę taji dźęli. Węcno wšak je, so biblia knji dźęli, niz pat węz. Kał wjele wučęby je tola w stawijnisłich knjach! Shtëż pat hjednoręnje a položenje nastupa, dha ma ho na njo tola jeno potom dźwacz, hdyž wučęby i dźęlenjom njęćeręj. So pat by wona i tym cęřęti, je lędna dwęłomne. Kałje hwęłto tola i Dawitoweho žiwjenja do psalmow wuśhadza, kajte hwęłto i psalmow do Dawitoweho žiwjenja! A tał je to pola Salomona a Salomonowych pškwow, pola stawiny fratow nad Żubu a Izraelom a profetow, pola japořstokřęć skutkow a listow. Kał ho tola jeme i dęrim wuśhajnja a woźnja! Kał zgle hinajšci je facęřęć, hdyž ręta: Zato Izrael něto na dęřim porbojny sejejeje a wroćęo hładolše na žolny, kotřęz bęchu ho pšchę nim rosđęłite, jako hdyz wódna křępa jeho na Wožu wumozęřtu žnudu a jeho hrowny sud dopominašęe: wón temu knjejeje křwalobny křęćlajš salpęna, so bęche jeho wumozęł, mjes tym so Eęiptęnjo fónz wladu. — Abó, hdyž ręta: Zato Izrael pp. — „tehdy salpęna Wobjaj a Izraelcę dźęćzi tułon křęćlajš temu knjejeje a dęřchu tał: Ja džu temu knjejeje spędacę, pšchetoz wón je ho jara krařny wopojal; koutja a jeho jędneho je wón do morja stowřil. Tón knjes je moja móg a křwalba a moje řbozo. Wón je mój Wóh, ja džu jeho cęęćęćz; wón je mojeho wótza Wóh, ja džu jeho powhlyčicę atd.“ Shtë njęřaczuma, so ho cęitanje a powjedanje dźęćicę njęhmjetaj! A tał też powjedanje niz wot cęitanja. Daj n. pšř. 51. psalm hjes stawiny wo Dawitowym padže, 71. psalm hjes stawiny wo jeho cęitanju pšchę Wšalomom n. cęitacz, a ty tu próbdinow saćęjicę. Stawinja a wučba hromadu kłęřętej. Duž njęhmjetaj ho biblijiska stawinja a biblijiske wuśhadzowanie dźęćicę. Za njemozu hornej kłasy cęitanje tež tehdy pšchępřęćęćę, hdyž ho w hodźinję

jeno i historifikim sabercam. Dječjo dyebi vschaf stawišnu je rta fivooje wučerija fšyščej; tola je niž mjenje nurne, so fo stawišna wot dšejši, wošebje w hornjej riabotni, tež čžita, so ju wone nje-požrednje je frowatego pišma jako Boži bar doštawaju. Někto paš ho woščyšča kšaja niž jeno i historiju nješabjera; ale wona ma pšchškšuchnowež, tež didaktiše a profesejšše kniži po nekžim do trušba frowoje čžinitoše čžahenje. Historija wostawa nje-pšchšejstajnje tón podložž, ta frowata pōda, kaž sa fšchščžžjanše pōšnacše, tak tež sa fšchščžžjanše žiwjenje, dotelž wšcho bōjšše fšobže w Wožich štutkach wošpocžnje. To je jara wobkedžbo-wanajšobne, so družni aritelf japoščyššeho symbola, kotžywo Wožim Ššynu rečži, jeno stawišnu woščyšja. — Kaž plečkal (Ephru) wotoko dubo, tat wija ho frowate wučby a wučbyšjana wotoko frowate stawišnu. Tole swajpowanje tyč wšchelačšy kniži je řobu žaba vschaf wot wučerija kšētru snajomolež biblije, wulku roš-hladnowež pišči wōšbje wučžbneje macžišny a wošebitu wučžen-štu wostojnowež; ale wulke by tež pōbe.

(Wšchšchobnje dale.)

Sserbski lud a kraj.

Wot J. E. Ššmoterja.

(Wstacžowanje.)

W lēče 1032 pšchšindžedu Ššerbja šašo pod nēnske knještwo a potom pod čžšje, podžišcho fšuchachy f Wišchyn a f Čžecham. Šato bē nēnske knještwo w Wišchyn a Łužicy potwjeržene, dha tola tudy je Ššerbami mišcho wobšhadžowachu, džyž i družimi Ššto-wjanami, dotelž bēchu hžjom pod pōškim a čžškim kaještowom fšchščžžjanstwu pšchšje a nadpotoženu čžšu swōšniču nješechu, a dotelž ho Nēmzy bojachy, so moht f Polatam a Čžecham pšch-podnyčž. Tat pšchštrachy woni ššobžowanje najšobřiči nadpab Nēm-zowštwu w 12. štotetu a pšchštraja šon f Wožej pomozu tež někto a ja wšchōn čžōb.

III. Kšchščžžjanstwu je f našim Ššerbam naššer je wot dwaju ston pšchšhadžalo: wot Šštozwjanow a f Nēmzow. Wj wēmjo, so hu Čžechojio w 9. štotetu fšchščžžjanstwu wēru pšchšje a fo Ššerbja w tutym čžōhu i nimi dšeržachy, hōj i čžahami f Čžecham fšuchachy. Dale wēmjo tež, so žitawša krajina pod čžšššej žyrtwinišej wujšchnoščju šejelše, duž drje tež hīnal byčž nje-mōže, hačž so hu i Čžech fšchščžžjanstwu doštamali. Šenaf je tež snata wēž, so bēdže pōški wojwodna Wōleštkaw šhrobky horlivi fšchščžžjan a fo we wšchšičič krajachy, hž pod jehō knje-štwom bēchu, fšchščžžjanstwu na wšdē mōžne wošchne rospšchščž-raweše. Šorne Łužicy a mišchynanski kra fšuchachy paš f Wōšššew wot lēta 1102—1132 a duž je ž wēnje podobne, so je Wōšššew tež tudy pobanštwō je wšchē mozu šahanaš. Čštož paš hu Nēmzy ja šarjenje fšchščžžjanstwa njes Ššerbami čžiniš, to doštawa hake f 13. štotetu wōžnowež. Wšchštož ša čžōb Šarla Wulšeho ho pola Ššerbow wot fšchščžžjanstwa ničžo wuššēdžič njeba, dotelž bē jemu najprjedu wō to čžinič, so by jich „leibeięnšlich“ šejniš a dawki wot nič brat. To paš bē šahadženje, kotrež Ššerbam Nēmzow a jich fšchščžžjanstwu špōdobne nječžinišelše a tat hušo hačž čžyčhu je Nēmzy njes nimi šatožič, tat čžōho ho Ššerbja drje fšchščžžjanstwu wōwarachy, wšchštož fšchščžžjanstwu a wotroč-štwō ho jim to šame šašchē. Wokoto Wišchyna a Drazžban bu drje fšchščžžjanstwu a i nim Nēmzowštwu Ššerbam hžjom šaje doščž pšchšššowane, bliže f Wudyšchjini wočžyžu paš wo nēnšim fšchščžžjanstwu ničžo wōdžēčž, ale dšeržachy ho rabšcho f frowim fšowjanšim řubōdom, hačž runje bē tōn kraj, kotžy wōwōblachy, mišchynanskiš wššapštwu pšchšžēlem. Šato bēchu paš Ššerbjo w šenocžništwu f Čžechami a Polatami fšchščžžjanstwu na šōdničšē

wošchnje šenali, dha fšebi je tež poščžiško i nēnske fštrony ššerje lubičž bachy, wošebje, jato ho frowaty Wenno sa ničž šaracž pōčža. Tātōn bēdže mjenujžy mišchynanskiš bšštop a šatož Ššerbow bla Wudyšchšē tachantštwō. To ho šta w lēče 1207.

(Wšchšchobnje dale.)

Špewaj a dšekaj.

Wobras je žiwjenja.

V.

Šažo minyčhu ho někotre lēta, a Woščij bēdže ho pomatu pšchēzo dale a wšchē wušžekaf. Wōn wobdžžkōwacše je frowimaj řynomaj polo, kotrež bēdže f pōčžatta jenož naješ mēš, fšchštož paš bēdže někto řynomaj trach hžjom jato frowje kupš. Nēšto je frowimaj řynomaj jeno w šynje ššajelše, hdyž ho na polach njebēžatelše. Še šamtojezječe ššēšči bēdže nēš čžany dwōrcžł nastaf, pšchštož Woščij bē hōdž a brōžničšku dal pšchšwariečž. W hōdž bē paš ššejelchēj dwē čžanej trawiečžy, kotrež wošebje ššlži wulle wjekele čžinišelchē; wšči tym trawječe jich pšchšapšštwō dale, a dotelž ššlža na to myššelše, ho by wēžy na pšchšedā pšchēzo rošmnožika, njewotšebjerachy došhody, ale pšchšibjerachy lēto wot lēta. Wšž žōhnowacše wšchšomnje jich pššowanje. Wō Šurju paš fa žyly čžōb ničžo fšchščēčž njebēdže; wōn bēdže ho řuwiš, a ničšto njewōdžšiče, bđže je řchot.

Tat bēdže ho šašo pomatu našymjo pšchššlžito; šynny nje-lubowy wētr dujelše a drjeječe pōšledni šust ššēža je šchšowom, fšchštož bēdže hačž dotal ho řahuby wōbaratō. Wšchšitko špōminalše na ššlku šynu, a njenobžyž šaje wšchšyž jeniš pōššči jebny sa družim pšchššhadžachy. Wošebje dšeržničšči wšchšor bēdže šynny, a Woščij wjejeleče ho je frowej řōnu a je řynomaj, so mōža w čžopel štwē byčž, špōminalchy drje tež, kaž wjele ludžy paš ho njebēdže mōž wošwēčž a nješmēja ničž čžopel do řōbta. Wšchštož pšči wšdēm dšerječyž njebēdžu Wšchšebzy ženje na šhudyč šabyšl, ale wjažy mējachy a wjažy dawachy.

Tu ho woščiničhu burje do flamow, a šwōnčž f jačnym bšōhom napominalchē, so čžže někōto pōštužene mēčž. Šlža štan-nywšči dšēječe won. Šēdma do flamow šupšta, wuššyšcha Woščij ju šawolacž: „Nō, Šurjo, řy ty to woprabwōčž? Ale Wōžo pomhaj, šakš tola řy!“

Woščiji to wuššyšchawšči ššēča i šawki a bēšelše do flamow. Šaj woprabwōčž, Šurij tu ššejelše, ale niž wjažy šamōn štrowy, wješeš Šurij, šajšebōž bēdže jehō prjedu šnaf, mōželše ho prajič, so je jenož šaj jehō řēčh. Wšchštož ššajchē ho pōššalētny muž byčž a tola njemōželše Šurij wjažy hačž 35 lēt mēčž. Wšchē fšuchy a šlēdy, wōmžy ho pōčžachy šlēčž, žyła jehō potama bēdže řēčžōčžōšana a pōššilena, a roštorbana drazka flampōtalchē ho jemu wotoko štamow. Wšchē teho bēdže jemu wēčēje prawje šyna, pšchštož šubj jemu šepotachy a šynižy a nim šchšēječe. Špō-šchšjewe šhabajō powita Woščij frowejje řubnyčho řubōba, a bēdže wšdžēčž, šaf jehō Šurjowy řubny napōšhad hmyječe.

„Tu drje řy tola šhory, Šurjo?“ šhrawa ho ššōnčžnje ššlža je frowejje dšiwanjō.

„Wēčēje jeno mi šust palenža“, wotmołwi Šurij, „potom hžjom budže mi šašo šajpe; nješšym sa wjele nješel ničžo čžōpkeho jēčē a řym pod šchšomami špaš; nožy paš hu hžjom jara šynne pōčžale byčž.“

„Nē, Šurjo, palenža čži žaneho njedam“, řjelny Woščij, „ale pōj do jšny, čžōpku polnohu byřbichy doštacž a ša fšchšelmi šēdžo ho wošrēčž, to budže řjpe hačž palenz pīčž.“ Š tymi ššōwami nučšelše Šurja do jšny, šamōfa na frowejje řynow:

„Dajta! prjecz! wot thachci a cšćejšajntaj nuža, kiz je našče škože-fatožik!“

„A hwoje sanjerobčik?“ Zurij hórzy pschijstajti.

„Zo ja njebuch prajit, Zurio, tóby wšchal šo njeje radžito f twojimi pjenjelami; to bebi njebmehčaf do slawoko myšlicz a nětko dyrbišch šo trochitowacš, hduž hinat njeje.“

„Škowanaj bebi, Woščijjo, tajki trochit! Njewimji mi jeničštu wučžu, kotruž šym je hwojeho hubjenitwa dobył. Ty wšchal šy prawje mčl: tajke pjenjelj f škožu njebdu. Šdy bubšich njebobych, dha bduž hiščęče djenška w njebob nanowaje ščęžy mčrnie bečaf, bduž džekaf kaž ty, a by šo mi tež šnano derje šcho, kaž tebi.“

„Zo dyrbišch nětko wjacž jako nětko, šchož je Wšh dopuščęčik, a dyrbišch tež kaž muž injeičš, šchož je cte pjerčęšćito. Ale praj jeno mi, cšęho bla dha dawno hižom šašo f nam pschischof nješy? Twoje pjenjelj tu leža pschitowowane, a šdy by ty tujčęšćitowo wjazy šapocęčę njehaf, wšchal bduž čji ja mošt džęto dačž, a špucęčž šo na to, šo bduž poštedni kufł hšlęba f tobu džękaf!“

„Šaj, Woščijjo,“ wotmolwi Zurij, „to wšchal je wščo derje a rjenje, ale ty njewčęšćik, kaf ložy šo na knješčke žiwjenje nauwčęžići, kaf cšęžo šo šašo f džęlu wrčęčćik. Niz šo bduž šo džęta bojal, pschetož wčr mi, šbožowimnišč ženje njebčę, hačž hduž ždyt džęn pičči truznižy stejo rěšaf, truhaf, a bčelowaf, hačž hiščęšći a truzničti lętaču, — šaj tejom bčę wjele škožowimnišč, hačž hduž pođžijščo w mčęše hwojom wotroččam pschisładaju ničšo njęčęžinjaf a džęlu wotuwatnyž, — ale haibowaf šo šym džęta, a buž šym pschęgo dale šo šapadowaf hačž do tonitla šlęžowimšęho njekničęžomneho žiwjenja. A ty tala tež pschisłowo šnajelč: „Šduž šo pohončęzi hšudžijščęta a profščerčej šij w ruzy šřęje, dha žabny ložy njepuščęžćitaj.“ Šdy budžijdu mje tehy, hduž počaž wofoto cšabacž, hnydom došahamli, do džęlacęšćej tyki a f šijom do džęta honiti, budžijšče ja mnje derje byto; ale męjad šbože me šwojimi njebučšćimym šlęžowowanju.“

Woščijj šo hiščęče junu woprašča: „Ale cšęho bla dha njebšy hnydom k nam pschischof?“

„Ššym wotšaf ičhof polny hordošęje a šamocžurča a nětko dyrbjach šo wrčęčćę jako proščęf? Woščijjo, Woščijjo! ty wšchal njewčęž a njewčęšćik, kaf šlę to čzimi. Wrčęčćę mňadž šo hafle, hduž bčęch taf daloto pschijšćof, šo šo ani wjazy njehaibowaf; k temu dyrbjach hiščęče taf prawje dočęž hčob cšęřpjęč a šymu mčęž, potom hafle cšęřęšćęje mje najwješčića nuža po čzjnę do mojeje wčitzneję wješčti k tebi, hačž hwojeho štareho šuščoda hiščęče šnajelč. A šchož pjenjelj nastupa — wčęž, šo žane wopišimo wo nič niman.“

„Šcho?!“ jawola Woščijj a dypri f pjačęžu na blido, „ma šofo dha mje mačš, Zurio?“

„Ššym čji tehdom te pjenjelj poščęžik, dočęž je na žane wofšćinję barjene mčęž njehačęče, ja pač čji je dačž, šo bduž je tebi darik, pschetož myščafčę bebi, šo šym taf bohaty, šo je to ja mnje jara mala malicžęčćik, a něř habaj, kaf daloto hižom šym pschijšćof, šo wo barje rčęžu, jako by poščęženka byla!“

„Ša šym pjenjelj pschęžo f pschęžene mčł.“ wotmolwi Woščijj troču šmetowanu, nětko hižom dawno w nalutowatni šo tebie pschitowowane leža a šu šo na pčłnu šummu nadanite; jeli čžęšč, mňadž hčobu hšwili šašo hwoje džęto šapocęčž, a trębačęšći hiščęče wjazy pjenjel, Woščijj ma.“

„Šaj, to hiščęče by pobrachowaf, šo čzi twoje šelene troščęš f rufow wudřę.“

„Wo to niz rčęž, Šdy by što tyhož točęł mošt w šterčiji dobyčž f jenym pjenjelšom, ja bduž čzi tón pjenjelš šapowelč; čžęšč pač šo f džęlu wrčęčćę, wot čzimi mi trębačęšć jeno rčęž, šcho čzi

woprachuje. Wščętož widžijš, Zurio: Šaž dobyte, taf wotbyte. Wodtožł wščęho domjazęho šboža a šožnowanjja je šrijadnočę a džęlawočę, a wčr mi, hduž bebi f rjabej bjerčęšč, šchož by bebi je hwojeje pręžu šašćužik, by ščobž čžaf šbožowimnišč a tež bobafčij, hačž hduž mačš tyšaz, bjese wčęęje pręžu šašćužene, kotrymž je jeno cšabč trębne, šo bduž šo wšče šunaję, kač fur.“

Wřes tym ščizjo f poliwtu nuiš pschidšęje, a Zurij šašo po wjele njebžęlačž hwojemu žoldęej dobrotu šćini.

(Wščahobnję škocęnję.)

Wščelake f bliska a f daloka.

Šřębude mčęšęče šlowna herbfa pędatšća konferęcja hwoje pohędženje w berščim domje w Wudžijšćinję. Wščęčęšćinja konferęcy, knjes šaraf Wrčęčćiščęžćanšći, powitrowi šćejnow duchownyč, kotryčž šęšęče šo 30 jęščto, wošębeje knješa cšęšęneho pschędšćydu, šararja em. Šakuba, a woščęzi f Šřęšćej, knješa šararja Ščwclu. Wšon čjatošęje šit knješa duchowneho Noweho f Šelliz, kotruž konferęcy božęmje prajti, dočęž šo 1. julija do Delnjęje Łužizy šašo pschęšćęti. Š dšafnej radobčęž špomińačę šo na demonstracij wučęho herbščęgo ūba, kotruž je w ūbomdyž šřomadžšćinadž a šbžerčęnje naščęje dwošęje wčry na šjawne dač. Na šožnowany wšębžęčš šlownowneho mišionistwa, kotruž je šo Wože šřęče w Šobžiju wšęčęžik, šo dopomini. Na špocęžat šunšćowneho mišionistwa, kotruž šo špocęžat julija w Matezacž hwočęžik, pschęprofščuję knjes šaraf Ščlęcz f Matez. Šato njebostaf šo wopofaluje, šo wšęče žyřimniščij hšwędžęnjaw mišionistwa, kotřę herbfa konferęcja pošćaję, pobocęne to.wačšćowo Gušćaw-Wdolšćiteho towařitwa na to njebžijawo hwoje lešne hwočęšęje pošćaję. Duž budžętaž šo wšęče špomińejęju hšwędžęnjaw hšęčęje 2 hšwędžęnję Gušćaw-Wdolšćiteho towařitwa w Šerabčaz hwočęžćę a to 2. njebžętu po šwįatej Trojizji w Matezacž a 19. junija w Wubelšćej. Hduž je šo myšl rosnieščęka, šo f knjes škulłi radžićel pschęžćowo temu, šo mošta šo „Špęwna radobčęž“ šašo tam do šćulow šawjčęšč, hšęčž wčaję njęje, roszahnjnję knjes šaraf šćhčžan jako pschędšćyba Mlacizy Šerabčej, šo f knjes škulłi radžićel wuprajiti, šo budže šo w te wčęžy žyle neutralnje šadžerčęž, hduž čžębđža tež tu a tam špęwnu knizku, wot knješa wučęřęja Šrawa wudatu, šawjčęšč. Duž teži w ruzy škulłšęho pschędšćęšćitwa, šo ša to šćaracž, šo „Špęwna radobčęž“ w herbščij šćuladž šawojšćaję. Šrawajona knizka šo po šwojimi wopřijęčęžu ja džęčji njehobžji a njebudža drje bebi šćarčji jeje šawjedženje lubićž. Lečęže kopjeno „mdrobo hšćijja“ (pschęčęšćowo wopřijęčęžu) je knjes šaraf Matez-Warłki po žabanju tehole towařitwa pschęčęžik. Šerabčfa konferęcja šo roszbudž, tón naklad wot 5000 exempl. na šo wjacž a te lečęže kopjeno w herbščij wofabadž roszčęřćęž. Dłęšęje roszčęřćęjowanje ma šo knizžy, kotruž je knjes šaraf Wřelęla jako hčob herbščeję pacęščęšćej wučęžby na pręžu čšijčęčęž dač. Ša knizka ma šo pacęščęšći džęčšom do rufow podacž. Wopřijęčęž knizki šo f džafom pschępřifanama a tež na 500 exemplarow šo šćaf a nadžijomnje šo knizka po něčžim w wšćitščij herbščij wofabadž roszčęřćę. Knjes šaraf em. Šakub džaluje šo konferęcy ja jemu wopofajane wutrobne džęłwračęje konferęcy, wošębeje k jęho 70 lętnemu narodnimanu. Dar, wot knješa šararja Šakuba na 100 řh. pomylčęšćom, šo jako šćipęnbij f wčęžomczow 1. rjabomnję wopřowarjow herbščij hobjšćnow na gymnašiju pošćaję a ma šo dań ščbde lęto jenenau wčęžomczę, kiz je šo wšwanamčęł, špocęčćę. Konferęcja šo po wažnjč wšęřčęžowanjadž, kotřę šęšęče knjes pschędšćyba šaraf Wrčęčćiščęžćanšći w žiwofčji a rašnojčji wobžęł, w 1/2 l šćončć.

Sy-li spówał,
Plinje dźětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf mórný
Čerastwość da.

Njeh ty spówaš,
Swérnje dźótáš
Wědne dny;
Džoš pak swjaty,
Duš daty,
Wotpoća ty.

Z njehjes mans,
Njeh ší klmans
Žiwnosť je;
Žiwa woda,
Kiz Bóh pods,
Wokřew će!

F.

Šsersbke njedzelske lopjeno.

Wudama ho šóždu šobotu w Šsmolerzej knihiščičejni w Budyšinje a je tam ja ščitwórtletnu přehledatu 40 np. doštač.

1. njedzela po šwjatej Trojizy.

1. Jana 4, 16—21.

Nasch tekst je tak prawje wotmolwjenje na stare praščenje, na kotrymž šu mudri we wšchitkich ščitotekach džělaš, ščto je Bóh. Bohanjó njěšbu něhdy na to wotmolwjeć mohli. Jedny jich mudrych praji wjele bóle, šo njeje móžno, Bóha namatač, a hdyž šy jeho šnadž namataš, dha njeje šašo móžno, jeho wšchitkim ludžom šjewić. Halle ščefšcijanjstwo, to reła, našch Knjes a Šbóžnik Žesuš Ščryštuš je nam naščeho Bóha prawje šjewil, šjewil přšes šwoje štku, šjewil w šwojim žiwjenju a šjewil w šwojim čšeršenju a wumrjećaju přšes šwoju njewuprajomnje wulku lubošć. A tuta lubošć, to běšče to njebjeste pola Šbóžnika, to běšče to wulke wobradženje, kotřez je Šbóžnik něhdy čšlowjetam přščinješ, to běšče se ščlowami naščeho teksta Bóh tón Knjes šam, přščetož Bóh je lubošć, čžitamy w tekšće. To je tež, ščtož čžemy po šakladže teksta rošpomnić:

Bóh je lubošć.

My šhadamy přšči tym

1. na žěrto lubošće, 2. na přščižšćušnosć lubošće a

3. na žohnowanje lubošće. —

1. Kaške wulke ščlowo je tola, Bóh je lubošć a ščtož w lubošći wostanje, tón wostanje w Bóhy a Bóh w nim. Rošymički to tež? Luther je ras prašje, hdyž čžze něščo Bóha molowac, dha dyrbi wón jedny wobras čžinjeć, kiz je jehož lubošć, a hdyž čžze jedny lubošć wu-

podobjeć, dha dyrbi jedny wobras molowac, kiz njeje ani jeništi ani njebjeti, ale kiz je Bóh šam! Šsu w našchich dnjach huto šo prašješ, tak móžemy našch lud polšpšchowac, tak móžemy našchemu ludu lěpšče džošy přščinjeć, dha nimamy žane rjeišče wotmolwjenje na tuto praščenje, dha njemóžemy žanu lěpšču radu dač, hačž přščežo šašo: wjazy lubošće do naščeho luda! Ale njemy lubošću a lubošću je wulki rošbžel, a tehošla dyršimy temu přšchitajjeć, my trjebamy jenož lubošć, kiz je šaložena na Bóha, kiz šteji we wěrje do naščeho njebjesteho Wótca. Bóh njebjeti dyrbi byčž žěrto naščejje lubošće, žěrto naščejje lubošće dyrbi lěžecž na njebjestich horach, š kotřychž nam wšchitta pomoz přšchitgadža! Ščtož njeha wo tutym Bóhy nicžo wjedžjeć, ščtož tuteho Bóha, kaž bohuzel tyšozy wo našchim ščudnym čžahu, šacžšnje, tón njemóže tež pravu lubošć wobjedžjeć, tež tam niž, hdyžž kultura naščich dnjow ludži wobtněžuje! Čžim bližšči šwojemu Bóhu šmy, čžim wjazy šwjateje lubošće tež w šebi wamy, přščetož Bóh je lubošć, a ščtož lubuje, tón je wot Bóha rošženy a Dože džěčo! A tuta lubošć ššupi nam woššebje w Žesušu Ščryštušu, našchim Knjesu a Šbóžniku napřščejimo. W nim je šo tuta lubošć něhdy w Běššehemje w najšwječšičej šhadžinje šjewita, a šjewita na ščžiju na Wolgacže. Š njemy čžemy wščednje ščwatač, wščednje čžemy šebi wot njeho lubošć wupročžez a we wěrje wot njeho lubošć wjacž kaž trjebamy wščednje ša šwoje žiwjenje ššěš. A hdyž ta ščara hida, šawicž a bruhe ščedi šašo do naščejje wutrobry šacžahnu, — a ššes džěšow njeubžžemy na tutym

hveče ženje — dha čzemy hwojemu Sbožnifej ho pšchezo sašo podacə a na hwoje tolena padnyčə a farwodacə: Lubošč, ja ho podbam čzi, čžu twój wostacə wobstojnje. K temu napominna naš tež našč tređ, hdyž praji: Lubujimy my jehu, dotelž wón naš prjedy lubowal je. Ale my njeterbeamy lubošč jenoz ja ho, ne, lubošč pšchinjebe nam tež wšchelatore pšchibstuhnočjebe ho, to našč

2. džel. Našč tekst praji: hdyž ičto rjezne, ja lubuju Woha a hidi hwojeho bratra, to je Mač. Pšchetož ičtož hwojeho bratra nelubuje, kotrehož wón widži, tak moče tón Woha lubowacə, kotrehož wón njewidži? A tu pšchitajimy mamy my wot njeho, so tón, kiž Woha lubuje, tež hwojeho bratra lubowacə dyrbi. Tuto napominanje njeje hwojaty japoščtol jenoz ludžom hwojeho čaša dač, ne, wono plači w zgle wobsetimam waschnju nam dženat! Kšhodčje w luboščej k bratram, wopokačjebe to pšches skutki, pšchetož je hwoimam njeje čzinje. Na tutych skutkach luboščej k bratram, to pač reka tež k naščim njepšcheczelam, čže našč Wöh spódnacə, hacž tež luboščej k njemu mamy. To pšchezo tak lohto njeje, ne, tež tu plači, ičtož hwojaty japoščtol Pawol w listce na Filippički w 3. stawje, w 12. ičt. praji: Niž jato byč do hame hižom japschjal abo hižom dozonjany byč; honju pač ja tym, hacž byč jo sapšchjal, jato tež ja wot Kšrystusa Zesuba sapšchjaty hym. Tehodla kšhodčje w luboščej, to reka, waišče zgle žiwjenje jedyn jenički doposak, so Wöh tón knjes tež we wašč žiwj je! A w tutej luboščej dyrbimy ho najprjedy naščim bratram podacə. Kšto skadnočje mamy k temu w žiwjenju! Tu plači, jenemu žarowazemu pšcheczeluive, stroičtne btowo postičejč, tam jenemu, kiž našču pomoz trjeba, pomahacə, abo tam jenu nož pola jeneho lubeho kšoreho strajowacə. A dyrbachumy pšchi tym tež skutki luboščej, kiž našče pjenjezne wopory bebi žadaju, sabučž? A k podaczu pšchinžbe to wobacze. Ze ja luboščej njemožno, hidžič, ičtož je hwoščju sapščacž, ne, luboščej prjedy smetom njeje, hacž sašo mēr njeje! O, tak nalejnje dyrbi ho tuto napominanje pšchezo sašo kšchecžianskim bratram a botram na wutrobu potojič! A budžemy tuto napominanje dopjelnič, budže našče zgle žiwjenje jene stajne podacze, wobacze, woprowanje, dha tež šhonimy, kat wērne btowo teho knjesa je, dacž je hwožničho hacž bracž! Semy pač to we wērnoščej šhoniti, wotom tež žohnowanie njewuwostanje, kotrež je Wöh hwojim dječom klubič, kiž jeho lubuja, lubuja w bratrach tu na sem; to tón

3. džel. Kajke btowo je tola, hdyž našč tekst praji: Wöh je lubošč, a ičtož w luboščej wostanje, tón wostanje w Wohy a Wöh w nim. Na tym ho ta lubošč dokonja pola naš, so my byčumy dowěrjenje weli na hwojnym dnju. Hoj, Wöh w naš, to je našče sbože, našče žohnowanie. Nječ pšchinžbe, ičtož čže, wješeke abo srudoba, my dostranjemy wšchito i lubuje ruki naščeho Woha. Wěrjaza lubošč napjelnja naš i wješelom, tež ja džen buda, lubošč da nam wšeke dowěrjenje na Wohu hmilnošč. Kaž tež našč tekst praji: so my byčumy dowěrjenje weli na hwojnym dnju, — a dale: bojoščej njeje w luboščej, ale dozonjana luboščej wumjeta tu bojoščej won; pšchetož ta bojoščej ma czwilo. Šchtóž ho pač boji, tón njeje dozonjany w luboščej. Tehodla ho njebojim tón pučz junu hieč, kiž naš dowejbeč k naščemu Wohu, kiž je ta lubošč, a i kotrumž je našče zgle žiwjenje hjednočzene, kaž žiwjenje dječca i nanom. Hdyž junu hmižercž tež k nam pšchinžbe, dha hmy stroičtmi, pšchetož mōž luboščej, kiž je do naščej

wutroby wulata pšches Šawjateho Ducha, dyrbimy ičtež pšches ičtiž te kranje, i tuschnoščewo tuteho hweta do njebješeho kraletwa. A to je našče najrjenječe žohnowanie! Tehodla bajimy ho pšchezo sašo napominacə, čzemy pytač Wohu lubošč, kiž nam w naščim Sbožniku Zesuju Kšrystusu napšchecžewo stupa. Tutož Sbožnik steji tež w tutej hodyžnje sašo pšched burjemi naščejje wutroby a kšapa! Kšwataj k njemu. Šchtó wo, kač dotho hišččej, dha stejšič ty pšched burjemi jeho kraletwa a kšapach ty! Wöh daj, so by tebi potom napšchecžewo kšincelato: pšchitidž, mōj bratije, pšchinžbe moja kotra, ty by hwojny byč hacž do hmižercze, tehodla herbuj netko wēcznu domišnu, njebješke kraletstwo. Samjen.

B. w B.

Wöh je lubošč.

Nječ Wohu kšincza hloho,
Kiž žorji wutroba;
Wšchaj wón, kiž hwety nohy,
Naš kšchecbrje fastora!
Dre dawa hwetkam wrēwacž,
Šso hšongam wšchelijč;
Zim da pač i nowa težwacž,
Se nočje šohubič.

Hdyž wičor hweči byje
A mjerimyč potojim;
Wöh nažu semju kryje,
Šchat bēly woleka;
Wod mještum kšwom rjenje,
Kaž w kšincze kščekfi,
Šwia čičke wotpocžinjenje
Wšče kwēti, trawički.

A je saš pšchijčta meja.
Dha w mlōdnej krahoščej
K nam i jahnum wōczom dšeca
Wšče trawki, rōički;
A wšcho i nič tón hōž hšchčji,
Kiž kšinczi i wutroby;
Šchtó horjo tebe iščiči?
Wöh wjeričumy luboščej je!

K. A. Fiedler.

Nabožina w šhulni.

(Pšchacžowanie.)

Wučerjowmy bliščji nadawč je wuščelanje plana, kotryž i najmještka pšchezo na šchmōrtelto ja jenotične hodyžny maščimny postlaja. Kotre biblijne knigi, kotre stawy a kotre šchurčiči i jenotičny wōč knihow maju ho do plana pšchijčej, wotwisnje wot nawjebitoščej dječci a wot čaša, k temu pšchijwoleneho. To pač je w tch wšchelatič šchulach jara wšchelato. Tola pšchi wšchje wšchelatoščej dyrcha wšchitte tōškumy samēr mēč a tehodla tež pšchezo tajke dželby wšwoloteč, kotrež hu wōwpebe pšchihodne, dječci k temu jenemu jamērnej pšchijewowacž. Kotre pač je tōtne samēr, ja tym ho kšchecžianska šhula praščecž njemože, kaž dotho w jejnej biblij to btowo steji: Dajče dječčatkam te mni pšchijčej a njewobarajče jim. **So by Kšrystus žiwjenje byl w žiwjenju dječci, to je tón samēr, tón jedyn samēr ja wšchitkič.** Tehodla dyrcha dječci w biblijtej wuščje wōščej a hacžwacž, kač je Zesub Kšrystus a a o, žro a jadro žyčje

biblije, tak w njej wschitko na njejo postajaje a na njejo czichczi, wot prjenjejo blowa: W spoczatku stwori Bzh njebieha a zemju hacz k Zanowemu Hamieniu na kónzu ljewienia. Tote stajichczo na wuchet twerdze dżerčez wšchi wuhowowanju wuchbeneje macziŕny a biblijsku hodžinu. Wšceloš a wjeloratočez nječžini; pšched tej njemóže ho naležnje dolčž warnowacž. Pola žaneho pšchednjeta ho wona f wšitkom njenatožuje, najmjenje pola teho niz, kotrež niz jeno najwjetšču jaškowčž w hroymjenju, ale tež polne wobdželenje duške a stajne natožowanie na žiwjenje žaba.

Wučeržo nječmėdža ženje šapomicž, so biblija njeje jeno ja škulski cžab kamón data, ale ja cžab žywego žiwjenja. So by ho bđečžo w škulskim cžabu wuhmanito, bibliju čitacž a hroymicž, so by ho f čžitanju bítome šwótnowe řezinito a ho swucžilo, w Wožim hłowje Wožeho Šžyna pytačž a f nim po Wožich pucačž hódžicž: to je wufne; na to ma ho bđžowacž. Š temu pak nješkulča wjeloščž a wšceloščž, ale to prawe, kaž tež dobre wobdželenje tuteho praweho.

Pšchi rosdželenju biblijskeje wučbeneje macziŕny na jenotkliwe hodžiny ma ho f dobom na to bđimacž, řehto durbí ho f šmíle wotbđželenjemí f durbich biblijskich knižow, f katechizma, f škulerčow, je stawitnow šweta, f pšchitowopiža x. do šwajsta pščiniječž.

Spocčezč ža ho biblijska wučba je sawodom do biblije, pšchi čžimž durbí jažne rospóžoženje jejnyh žohnowanow, dokladne nawebowanje f jejnemu pravemu wužiwanju a wurafne dopořawanje, so je wona sawernje Wože šlowo, jačo hrowna wěž wuštwicž. Ščtož je hewat wo jejnyh jenotklywch knižach prajčž, njech ho najpřichodnijšo pšchi čžitanju tšchšamych naspomni, a to, řchtož wopšchijecž nastupa, po čžitanju, hđyž bđečži wopšchijecž šnoja.

(Přichodnje dale.)

Mi njeje žel!

1. Kor. 3, 22. 23.

(Gerof.)

Wěm wjele, cžehož ja ho junu řaju, hđyž budu řtačž na mjeř žiwjenja; Wěm tež, so natořjene hřečši řtaju Wjeje junu pšched wobličež húbniča. Duž čžu ja f njemu řstřnje pořbychowacž: „Ač řmil ho, řnjeje, budž wšchal hnadny mi!“ A tola, řchtož mi čhadža porokowacž Tu wšcelošelo, žel pak njeje mi.

Žel njeje mi, so řym ja řastupowal, hđyž wobřunjenoš' bratra tamaričke; So řym ja řwernoščž jemu domořkřowal, Wěd namatač, hđež řed wo wšdelčejče. Njech bđ tež řebalo mje domwřenje, Wěm, w njebiehach wšchal merny řubnik je. Tež ja řei žadam řmilne wuhubjenje — Duž miteř' řuda žel tečž njeje mi.

Žel njeje mi, so na řhoracž a w dołach Za řuho wužiwoacž dych řřewjořu; So w njewjerdacž řym w Wožeji ruřž řhorowacž A řywacž w řlónčžim wjedrje řwěřeky. To nježerčadž ja řanu Woju řwěřbu, Tečž niz ja bđželo, řiž ho řaleži. Wěm pak, řnješ wšchalžom dawra řrařnu wučebu; Duž tojtoř' pšchedyřta žel njeje mi.

W wobohatlow njeje žel, řiž řhuby W wobohi řhoru bđže wote mnje, So w wobličež ja jemu řrubnořčž durbhdy Šžym řacžerčž, so řař ho řmječejče. A by-ři moř řhleb padnył tečž do řuže, — Ač, wjele hřečšmitow Bzh nařpřči — To f hđžerjeji nje řežiničž njemamóže; Duž řmilnyh worowow žel njeje mi.

Tečž řyřlow njeji' mi řel, řiž wuronjacdu W pšchi řulej a mojej řrubowice; Njech durbh želnuwořčž řeamatadu Šžeji wutrowu, ho hordžo řhrowliwje. hđyž f wobohim bítome želnuwořčž wy macže, To řšždemu wšchal řjeunje řpščiřej; Štaj, řam řnješ řeřuř so řrubnyti pčacže; Duž mojej' řarobyl žel njeje mi.

So řwjořoh' řnjeja pak ja njeřřym pđinat, hđyž řeho Duch mje mile řetaliče, Ša řeho hnadne řubča njeřřym wuřnat Šso bđatny; f pščeřara to řel mi je. So řym pak řřečščan řaž tečž čłrowet wřtat Ww wěrje, nabžiji a lubošči, Tečž f Woža wutrowu řym njehřtu dořtat, Ač teho, pščeřčjelto, řel njeje mi.

Surij Wřóřł.

Sserbski lud a kraj.

Wot J. G. Šmolerja.

(Wotražowanje.)

Tuto řachantřtwu wón pod dořlab miřšijnanřteho bšřkopa podřtaji a pšchřřaka, řo durbí propřta, řachanta a ředmič kapitularow mečž. Š tym buchu pořbřřcho bšřčže pječo postajeni, tak řo břeče řiž potom dwanacže. Propřt řastejčejče tež meřto archidialona a pod nim řteječejče řař mjenowane bđewjate miřšijnanřte archidialonastřwo. Š tutemu řluzičacu pak bđečabčo aržyměřšniřu a to aržyměřšni: 1. w Bšřkoyřač f 19 wořabami a mjes nimi: Wujeřbžanřta, Řalowřta a Ššmiljanřta; 2. w řamjeřžu ře 26 wořabami a mjes nimi: Wojerowřta, Njebiečžanřta, řkulowřta, Wšhličžanřta, řřróřčžanřta a Čžorno-řřkotchžanřta; 3. w řhorjelcu f 34 wořabami; 4. w řohenřteinu a řebniřu f 11 wořabami; 5. w řtokřnju je 6 wořabami; 6. w řubřiju f 12 wořabami a mjes nimi: řekličžanřta; 7. w řubanju je 16 wořabami; 8. w řhychbaču f 25 wořabami a mjes nimi řřchřčowřta, řytowřta, Wšřporeřta, řšhličžanřta, řabřčowřta a řřkotchžanřta; 9. w řajdenbertu f 21 wořabami a 10. w řarowje (w řelnyh řuřžadž) f 21 wořabami. Pod řamym propřbom řteječe: hđžijeřta, Wřuřakowřta, řššepjanřta, řarřta, Njeřewadžbibliřta, řšžarowřta, řakacžanřta, řuřčžanřta a řabłowiřta wořaba — a pod řamym řachantom: řučžijnanřta, řulečžanřta, řadworřta, řudelčžanřta, řluzičžanřta, řššimjanřta, řwelečžanřta, řrowžičžžanřta, řorřčžanřta, řilanřta, řkotchžanřta a bšřčže 6 durbich, řiž řu něřto nēmřte.

Propřt meječejče doře cžabř přerřičejče meřřno na řubřřkim řachantřtwje a wón wobřřarajče, dořelž w řiřžnu bydlečejče, pšched řwjořeho ořřřřala wšcelaje jemu wot bšřkopa poručenje řařtořřřtwu. Wón řaporařowajče duchownych do řiž řluziž, rořřubžejčejče wadženja w řyřřwřim naležnosčadž, dawajče řpječžnyh do řšžbny (Wann), a wotbžewowajče řyřřwřimě wšřtajeř atb. Pořbřřičho pak, jačo bđ Wřičhjanřti bšřkop a řubřřki propřt f ewangeliř wučbje pšchřřupit, dořta řachant wšchřte tute prawa a bu tečž bšřčže řo administratowca (řařtercja) wšřřřřičh naleznořčow řařřol-

Iste zyrkwoje w naszym kraju postojeno, tak so ma w hornjokulskim katolskim duchownstwje prjenje męsto.

W hornych Łužicach bęchu so tež po czašu jednace klóštrnowo jatolžite; w hędmiń bęchu mnichojo, w ścyrtych pak mnišcy, woi lotnych hišćeje tki wobsteja a mies nimi klóštr „Marijna Ćwěbca“, wchě drube pa fu hišom dawno tón wale. Spomnjeny klóštr je něbže wofoto lěta 1264 wot tjoch bratrow, kiz Witich, Burchard a Bernhard rěkaču a bęchu knježa nab Kamienjom, jatolženy, tola pak halle w lěće 1284 f Kamienža f mniškami wobgoždeny a je wšćelamni lubkami wobbarzeny. Mjes tutymi fu najprjedy mjenowane: Něžow, Kulow, połoža Něžow (Dörsenhausen), połoža Roczyn, połoža Rychróžic, połoža Kulowa atd. Tu druhi połožu tychle wšow lupi klóštr polbje: ščo a potom hišćeje: Kulow, Sulčezyn, Salow, Dabrink atd. Nětko wobhędži klóštr w Pruzke 1 město a 8 wšow, w Salkkej pak 1 město a 39 wšow a w 17 wšach ma mjeńšje abo wjetše wobhędženjwa. Mniškři tuteho klóštra fu knježny zisterzienskeho rjadu. Nač runje jim hódna lězba herbfich wšow hłuska. dha tola ani w stawijnach stareho ani nomeho czaša ni bže ničo nje-namafama, šćož by ho f strony jich klóštra f lěpšemu a f nadobijne Šerobowito stalo.

Šmójaty biskop Benno bę najšerje roždeny Něžm, ale wóu bę herfku rěč narawny, to by Šerobam klóšćeljanstwo předowáč mošt. Wěčeje staroše jo wón tež wo to, so bęchu duchowni, lotrych bęčeje mies Šerobami postajit, herfki předowáč wjeděti. Tola tana pođišy wjazat tak byto njeje, pšćetož my wěny, wo biskop Jan Salkuži (von Salkowen) fararjam mies Šerobami wótrje a knježe pšćitaja, so dyrba hębi f najmjeńšemu kapstanow džeržec, kiz herby rolemja. Ale Šerobow wšćal tehdom storožny žabny Něžm ja tak wozajny njemjejšy, so by hębi jich bla něfawu wobczęnož napoložit a herfka rěč wosta pšći Wojeje šćubje f wjetša wšćubnož samjezožena, Něžowitowo pak knježćeje kaž pšćed fudom, tak tež w hrujatynju. Ale to bu so hornjokulsku podjanistk zyrkej f wulke šćobny; pšćetož reformazijny mies Šerobami wěčeje ničo hóle podpjerado a spomožalo njeje, hač to, so jo Šerobam f ewangelišće strony hędnu herbyj předowawše. Tcho dla je so tež stalo, jo Šerobjo tehdom swojich njeherbfich fararjom tak ložo wopušćęžychu a f njewučenjemi ale herbfiki duchownymi a lubo wjadu. W Budyšćinje je reformazija w lěće 1525 hwoj sapočatk wstala. Tam bę zyrkej hwiatacho Miklawšča pu prawom fu Šerobow postajena, ale čzi Šerobjo, lotkiz bęchu wot katolškeje zyrkwe wotstupili, dyrbiachu blęšaji czaš do zyrkwoje hwoj. Pětra, hđež tež ewangeliš Něžm Wožu hłusbu džeržachu, le mšči šćobžic a bęchu tam wot diafona, kiz dyrbječeje tež herfki rolemje, wobstarani. Pođišycho pak, jato bę ho zyrkej hwoj. Miklawšča wotpalika a herfka katolska wožada do zyrkwoje hwoj. Warje sapočajena, bu jim zyrkej hwoj. Wšćata pšćepodobata, hđež w lěće 1619 hwojny přenju Wožu hłusbu džeržachu. Zich přeni duchowny bę tam Pětr Wwarz (Wärz).

W Kamjenju dostachu Šerobjo pšćes to herfku zyrkej, so tamni franziřtanzy mnichojo hwojny klóštristru zyrkej Kamjenškej radže f tym wumjenjenjom wotstupiwaju, to dyrbječe jo w tej hamej herfko Woža hłusba džeržec. Za so tež sapočajnaše w lěće 1665, a tamniškich ewangelišć Šerobow přeni duchowny bęčeje Simon Lehmann.

W Lubiju pšćepodobachu tamni franziřtanzy mnichojo tež hwoj klóštr Lubijškej radže, a jich zyrkej abo zyrkej hwiatacho Jana bu ja herfku Wožu hłusbu postajena, a Wolfgang Steinfirchner sapočajna wot lěta 1554 rjad Lubijšich herbfich předarjom. (Pšćichobnje dale.)

Spěwaj a dželaj.

Wobras je žiwjenja.

VI.

Šso rožny, so Zurij pola Wołcizja pšćes nóz wosta; ale tež nalajtra njehače Wołcizj wo žanyh boženje ničo wjedžec, hđyž Zurij je hwojich rěči šćobnac ba, jo by najwabšo jašo dale czašnyh. „Woh čzi tajtu blislu pšćelžnož jašo njepošćiz“, rětny f njemu, so mošt ho f hwojemu dželku wroćęz. Wostań pola mje, wšćak ničo wjedžec njerjeba, fak a w tajkiz wobšćelnožčah by te mni pšćišćel. Wobstaram čzi pšćišćojny draštu, dale triebahč stwu a dželatinju, ja kotuž so tež postaram, a předy hač jo pol lěta minje, njebudže ničo wjazy na to šćobnac, fak je so čzi jěšćho.“

„To drje bęch dzyt!“ — začęče ho Zurij.

„Zop, dha njeh je tak!“ sawota Wołcizj, hwojemu staremu hupodaj tulu šćęžo, „hóreje so čzi tola hiež njemžę, hač nělle runje, ale wjele, wjele lěpje. Něžto hębi tola šćubžich, a njehča-li wo žyl ničo radžic, wofanje wšćęžo męsta dočz ja tebe pšći mojim blide a ja šćahlemi.“

Zurij šćowitwři do wšćęho bęčeje kaž wukwoboženy f hrošneho wutroczjwa; bęčeje jemu, kaž by tamjeń f jęho wutroby wstajty byt.

Předy hač bę so tydženi minyl, šćejęče tamón wošębny męšćęčan Zurij jašo pšći hwojej truzinju, jato by ženje šćobowny wobhędžec džewjez tyhaž tole njepobyl. Wo předla drje ho lubžo jara džiwachu a hębi f cęzha do wulchow šćepotaj; ja pot lěta pak bęchu wšćityny wo wšy tyšćerja Zurija jašo tak fudomni, jo hębi ničo na ničo wjazy njemhęleče. Zurij ham bęčeje rofoma a kufotęče nabyt a njehněmołče ho wjazy na Wołcizja, „stareho bórcęata“, hđyž ničo wo loteriji a tajkiz wěčah wjedžec njehačeje. Kawopat, ham bęčeje ho nětko wo tym pšćepotajit, jo je najpšćęha loterija ja njeho truzinju, lotaž drje tak wulke dobytki njebawo, čzi tamna, tola pak wěčęzicęje; a tajte dobytki maja wjazy wužitka.

A f tymle šćobadmi je f Zurija jašo wužitny hobořlaw czołowjetelje towarštwu nastal. Tež jo jemu radži, jo mójęče hębi ja něšćto lěť sašo hwoj wóžny dom knicęz; f tym pak bę ho jęho najhorožycęje pšćęče dopjelmita.

Wołcizji a dželaj pak bęšćaj dale šćobownje žiwaj; zylte wobšćejena potęřćachaju ho pšćęžo bóte, tak jo hębi wjazy njepřęčęjtaj. Šso wozyme hynomaj pak jašobžijčejaj hłuboko do wutroby a jawotajijčejaj jato najpšćęji namřet tu řotu wučebo:

„Spěwaj a dželaj!“

Wšćelake f bliska a f daloka.

— Šso wjedžen hnutkowomeho miřionstwa, lotuž dyrbječe ho předy 6 julija w Rařęcach wotměč, je ho pšćepožiz a imjeje wo hįžom šćowóřt 30. junija popodnju. Na herbfim řemšćenju je předowanje pšćęčeljnje knjes řaraj Wólat w Rařęcah wšćible na ho wšćal.

— Duchowny radžicel pšći wotřębnym řejtmanstrowje w Budyšćinje, knjes Řofentanz, je titul „wšćahčzi zyrkwinški radžicel“ dořtal.

— Šalkki řal je wšći hwojich narodnibach nowe wopofajmo hwojeje miřotęče fak. Wšći je 28 jatych wobnadžil, kotkiz fu na řawalom narodnym dnju sašo hwojny hwořobnožč dořtal. Mjes nimi fu šćjo, 2 mužej a 1 žona, kotkiz bęchu te řřotajni na czaš žiwjenja řařubženi. Čzi wobnadženi ju 38, 35 a 31 lět w jastnje hędželi.

Sy-li spówał,
Pilinjo dźślal,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróczy
Napój móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swórny
Přez spaf mórny
Ćerastwoś da.

Njeh ty spówał,
Swórno dźślal
Wóśdne dny;
Dźeń pak swiaty,
Duśi daty,
Wotpoća ty.

Z njehje mana,
Njeh ói křmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřeś ćel

F.

Sserbske njedźelske lopjeno.

Wudawa ńo lóžbu ģobotu w Ęsmolerjez tńiħiħiħiħećni w Budyńšajne a je tam ńa ŝtřwórtletnu pšehedpłatu 40 np. dostać.

2. njedźela po ŝwjatej Ęrojšy.

1. Jana 3, 13—18.

„Niz jaŝo kain!“ tak je ŝwjaty Jan w ŝtřucizy, kotřaz pšehed ŝamym našim dženšniškim tekřtom ŝteji, ŝe ŝwjatym naleženjom warnowal: „niz jaŝo kain, kiž bėdaje wot teho ŝeho a ŝabi ŝwojeho bratra“. Hłaj, tam wón ŝteji pšehed ŝwojim ŝabitym woporom, ŝ heju w ruŝtomaj, ŝ třwoju wřhón wopluřtan, wot Wožeho potleřza třehčeny. Ęnamjo bratrowe mordorja je jemu na ćžolo pšehipalene; ŝhwitany wot ŝwojeho ŝwėdomnja wón ćžeka, runjeje jeho niħtý njehoni, a potleřze dđerje ŝo jeho ćželaŝtyħ pšatow. Ęeho ŝchladta ģiřehčeje wumřjeta njeje, ale ćžehnje ŝo dale pšehed wħihtle ľiřtotetki hačz na dženšniřki džen; pšketoz ŝħiħž ģidži, tón je ŝ kainoweho rodu.

Me druhi je pšehiřšol w poľnořehjeħew jaŝo prawe poģohnowane ģonine ģymjo. Tón je teģ ŝ třwoju wřhón wopluřtan, ale niz ŝ žufej, ale ŝ ŝwojeje třwoju; pšketoz wón je ģeřor Wožeho ģněwa ģamłutli teptal. To je našeh ģujes Ĥejuř Ĥřřřtuř, kiž je ģwoje žiwjenje wostajie ŝa ŝwojiħ bratrow, a jeho pšehelata třeji rėči ľepje, duģli Ĥabelowa třeji; wona njewola wo wjećeńenje, wona proģy wo ģnadu a ģže nař t runej luboģeji pšehėčewo bratram a ģotram wububģeć. A tale luboģeć ja nař ćžłowjeľ narobģena, ja nař na ģħiģiģ wopwyģģena, wona ma teģ ŝwoje dģeći we wřhėħ ćžahah a hačz na dženšniřki džen; pšketoz ŝħiħž bratrow lubuje, tón je Ĥřřřtuřowoy wuģģob- nit, tón ma jeho ŝwjate ģnamjo na ćžole.

Ćjeje ģnamjo mař ty na ģebi? kainowe abo Ĥřřřtuřkore? Ę kotřeho rodu ģy ty? Ę rodu teho, kiž je křatra ŝabi, abo ŝ rodu teho, kiž je ŝa bratrow žiwjenje wostajie? Duħ ģidjenja abo duħ luboģeć — kotřy duħ wobģi a wobģnjeģa tebe? Wo ģidzeniu a lubo- wanju rėči našeh tekřt, a na wobojim pšpńawu ŝo prawy ģehėeģģijan. Ĥene wón ŝhoni, druħe wón wopokoģe, a ŝ teho ģalle je wibģeć, hačz je wón wėrny woprawdģity ģehėeģģijan, hačz je ŝo ģe ģmjerce t žiwjenju pšehėeģģiħčak. „Wny wėmy“, proji ģwi. Jan, „řo my ŝe ģmjerce t žiwjenju pšehiřšli ģmy.“ Właczi to teģ wo nař? Wģđemy teģ my praģic? „Wny wėmy, ŝo ģmy je ģmjerce t žiwjenju pšehiřšli?“

Na ćžim mģđemy ŝpńnać, ŝo ģmy ŝe ģmjerce t žiwjenju pšehiřšli?

Na tym, ŝo ģwėť nař ģidži; na tym, ŝo bratrow lubujemy.

1. „Njedģiwajeģe ŝo, moji bratřja, ģduģ ģwėť wobģ ģidži“, napomina ģwi. Jan wwojiħ ģehėeģģijanow, na ko- třeģħ wón piřeh; pšketoz woni wřħak meģadu ŝamģřta doģeć, ŝo nad tym ŝpobģiwatģ. Wřħak bėdu ŝo temu wotřetli, ŝħtoģ bė woprawdģe ģidjenja ģobne, mjenujģy poģanřkim ģřėħam a ģřořpřeģam, a note žiwjenje ŝapoģeći w Ĥřřřtuřu; woni njėģiģinadu niľomu ģaneje ģħitobdy, ale dđerģuħ mėř je wřģėmi ľuģģimi, wjeģeľ bė nad nimi, woni lubowadu teģ njepřehėećew, proľohadu ŝa, niħ a pytaħu druģiħ t temu ŝoģu ģewjeģeć, kotřeģ bėdu ģami w Ĥřřřtuřu namaľki, to njebė ģidjenja ģobne. Me

fiwèt wiśał njemóże hinał, haćz Ŕhryŕtuŕiŕowych wućeżownikow hiđżić. Wóni ŕu fiwëto w fiwëce, fiwët pał njemóże to fiwëto ŕnjecę, kiż jecho cżemne ŕtuki fiuđi. Wóh je iđiđ wot fiwëta wuŕiwolił, a fiwët mjerja ŕo na tyđ, kiż ŕo jemu ŕ Ŕhribetom wobrocza a njehađba wjazy ŕ nim ŕobu bężęc do tego ŕameho hręŕŕimnego njeriaba. „Dyđ byđęce wy wot fiwëta byli“, praji tón knjeż, dha by fiwët to fiwoje lubowal; dołeć pał wot fiwëta njieŕęe, ale ja ŕym waŕ wot fiwëta wuŕiwolił, teho dla hiđži waŕ fiwët.“ Kaŕte hiđjenje a pŕiŕećęęhanje njeŕŕu kŕećęęŕijeno wot fiwëta ŕhonić meli wot wrenić cżakoŕ ŕem haćz na dęŕŕimniđi dęń, a dęđż ŕo też w naŕiđiđ bujađ wjazy na ŕęęęęprowacz njeŕpala, kaŕte wudma, hanjenja a pŕiŕiŕećęęhanja maja bebi też dęńka hiđęce lubić a ŕo ŕwarić doćz jało lubatogo, cżemniżo a ŕŕiđbni lubođ, kiż ŕu jeno ŕpinabło ŕa naŕđ do pŕeđla cżęriazy cżaŕ, a ŕiđtó wë, haćz je cżaŕ jara daloto, hiđęć ŕo ŕtare pŕiŕećęęhanja ŕaŕo wobnowia.

Alle njeđiwajęce ŕo, praji ŕwi. japoŕŕiđtó, dęđż waŕ fiwët hiđži, mełęce to wjele bóle ŕa ŕnamjo a fiwëdęenje, ŕo je ta ŕtara ŕmjeręe pola waŕ pŕiŕećęęta, ŕo ŕęe ŕo ŕe ŕmjeręe k žiwjenju pŕiŕećęęŕiđęęeli. Hiđęć ŕo nowe žiwjenje hiba, połaže ŕo pŕiŕeđo też njepŕiŕećęeł, kiż cżęe to nowe žiwjenje iŕoŕęęe. Njerotoŕ by było, dęđż by iđtó taŕte njepŕiŕećęęŕtowo ŕe ŕamęęłom na ŕo cżęł pŕiŕiwjećę, ŕo by na tym ŕnamjo fiwojeho wuŕiwolenja meł; njerotoŕ by było, kŕećęęŕijana teho dla jaŕubdić, dołeć njeje hiđęce wjele wot njepŕiŕećęęŕtowo fiwëta ŕhonić; pŕiŕećęę huiŕto dęđż też fiwëtny cżiwjeł ŕ Wożim wuŕiwolenju luboŕnje rećęęć, każ be Wóh Zabaney pŕiŕiŕiŕał: „Głabał ŕo, ŕo by ŕ Zabuom hinał njerećęał, kŕiaba luboŕnje.“ Alle runje tał malo je ja na baŕ dobre fiwëdęenje, dęđż wŕŕiđity w naŕ dęńe rećęę, haćz fiwët nićež nad nami ŕwarić nima, dęđż ŕmy jecho lubowani a ŕwoleni lubođ. To je ŕnamjo, ŕo hiđęce prawje njeteji ŕ naŕiđim kŕećęęŕijantwom, ŕo mamy hiđęce wjele na bebi, ŕiđtó ŕo wmełęe hiđođi, ŕo ŕo hiđęce polnje a zyle ŕa Woħa roŕęęubdiłi njeŕŕmy. D derje temu, kiż je fiwoje woblićež w runej męrie wobrocził k hićjo do Zeruŕalema! Wón ŕo njeđiwa, dęđż fiwët jecho teho dla hiđži, ale to je jemu jenož ŕa fiwëdęenje, ŕo je ta ŕtara ŕmjeręe pŕiŕećęęta.

2. Alle to ŕpóŕnawa kŕećęęŕijan niż jenož na hiđjenju fiwëta. „Wty wëmy, ŕo ŕmy ŕe ŕmjeręe k žiwjenju pŕiŕiŕiđi; pŕiŕećęę ŕmy lubujemy bratrow. Ŕiđtóž bratra njelubuje, tón woŕtanie w ŕmjeręci.“ — Potatim niż jenož na ŕjawnyđ a ŕhroblyđ hręęađ dęđbimy ŕpóŕnać, ŕo je cżiwjeł hiđęce w duđownej ŕmjeręci, ale też hiđom na tym, ŕo wón bratra njelubuje. Wdęe być, ŕo jecho runje njehiđžiđ — pŕiŕećęę ŕiđtóž ŕwojeho bratra hiđži, tón je mordab — mođe być, ŕo jecho hroŕnje njeŕwariŕiđ a jemu žaneje kŕiđbimy njecżimniŕ, ale ty też žaneje wutrobę a njeho nimaŕ, tebi je zyle wiŕo jene, kał ŕo jemu dęe; haćz je wón hiđbny, naŕi, ŕhory, ŕubny — ŕiđtó to tebe ŕtara? Gaćz wón na ŕiđbnyđm puću ŕhobdi — ŕiđtó to tebe naŕtupa? Dęđbjał ty ŕwojeho bratra waŕjať abęć? Ŕwëtł ŕ teho nitomu dale žaneho poroła njecżini, ale Woħe ŕtowo je hiđom ŕud nad tobu wuprajito: ty njelubujeŕ, a hiđom teho dla ŕy a woŕtanjeł w ŕmjeręci. D ŕo by ty ŕe ŕmjeręe ŕo k žiwjenju pŕiŕećęęŕiđęęał, ŕo by ty ŕpóŕnał a jaćzał a wopatł tu luboćę, ŕi ŕorejż je Zeluŕ Ŕhryŕtuŕ ŕwoje žiwjenje ŕa tebe woŕtajił, dha by ŕo twoja ŕymna wutroba bórty ŕhřęła w horej luboćęci

k Woħu a k twojemu Ŕbóžniķej, dha by twoja morwa wutroba ŕaŕo bieć počęła k luboćęci k twojim bratram a botram. Wotom by dżatowna luboćę tebe cżerika, bratram pomhać, hiđęć wëŕa a mođęŕ, na cżęle a na buŕŕi.

A dżatowna luboćę też hiđęce wjazy ŕamóže. Ŕswajaty Zan piŕęe: „Ma tym ŕmy my póŕnali tu luboćę, ŕo wón ŕwoje žiwjenje ja naŕ je woŕtajił, a my też dęđbimy ŕwoje žiwjenje ja bratrow woŕtajił.“ Zał ŕu po ŕnamjenju ŕwojeho miđhtra a cżęrieni wot jecho luboćęe cżinił cżi ŕwojeji japoŕŕiđtó, kiż ŕu ŕwoje žiwjenje na to waŕiłi, ŕo byđu Zibow a pobanow do Woħego ŕealeŕtwa pŕiŕiwjeđli. Zał ŕu w jaŕtariŕu tamni kŕećęęŕijeno w mełęce ŕarthago cżinił, kiż w cżaŕu mođa, dołeć byđu pobanjo rođęęeli, kiż wopuŕęęęęnyđ ŕhoryđ hłabađu a jich morwyđ ŕfowoda. Zał je Zuther cżinił, jało we Wittenbergu mođa dla wŕŕiđity ŕ meŕta cżęłaczu; wón woŕta pŕiŕi ŕwojich ŕhoryđ a wotmolwił tym, kiż jecho warnowada: „Wóh mođe na moje meŕto dęęęać dęđbich Zutherow ŕwarić.“ Kał wjele miŕionarow njeteji ŕaŕęebnyđ na njefŕownyđ ofiriŕiŕi bęrohać, a jich wódy dawaja fiwëdęenje wo tej luboćęci, kotraż je ŕyŕniŕa dęđli ŕmjeręć. Wóni wŕŕiđity naŕ napominaju: „Wies hobu to dęđeręe wërne, ŕo by jedyñ kóžby ŕlaw ŕa te dęđe ŕtawy fiwërne ŕwoje žiwjenje też dał.“ Derje, niż pŕiđęo a niż wot kóždeho žada Woħ taŕte wulle ŕtuki a wopory. Ŕ wjeŕŕa ŕu to mjeriŕęe wopory, pŕiŕećęę kotreż mamy we wŕęęęnyđm žiwjenju potaŕęę, kał ŕ naŕęęę luboćęcy ŕeji. „Dęđż neđtó teho fiwëta lubla ma a wiđži ŕwojeho bratra w nuŕy a ŕamnje ŕwoju wutrobu pŕiđeb nim, tađa woŕtanje luboćę Woħa we nim?“ Każ beđu tele ŕtowa na kaŕęęęku napŕiŕane, w kotrymž Aug. Herŕm. Franca pŕenje dary ja fiwoju ŕyrotowniju hromadżowaŕęe, kał njeh ŕu tebi do wutrobę ŕapŕiŕane. Hiđęć ani k taŕkim woporam hotowi njeŕŕu, hiđęć ani tuł cżabneho ŕamozenja puiŕęęęć njechada, ŕo byđu bliđęęemu w jecho nuŕy pomhali, hiđęć dęe maja pŕiđęo dołeć pjenjeŕa ja ŕwoje wjeŕela a cżęle wofŕęęewjenja, ale žaneho pjenjeŕca, ŕo byđu dęđbimy ŕyŕly jetrili, tam njeje ani luboćę, ani žiwjenje, tam je jenož ŕmjeręć, ŕama ŕmjeręć. „Za luboćę halle wobfiwëdęęi, haćz ŕejiŕiđ w nowym narodže.“

Knjeże, naŕđ Ŕbóžniko! Naŕŕu ŕymnu wutrobu cżęła twoja luboćę wobreć; ty cżęł ŕ twojeji dobrotu nam noweho Duđę ŕwarić; ŕtaimy wŕŕiđity k nowemu žiwjenju. Ąamjeń. K. w P.

Bratrowska luboćę.

Dęđż wënu luboćę w buŕŕi moŕđ,
Ŕwajoty nowy narod potaŕęę;
Wóh dęđli w twojei wutrobę,
Ty wjedęęđ bójiŕe žiwjenje.

Maŕŕ luboćę, Woħe dęęęo ŕy
A hobaty ŕy we Woħy;
Tón pał, kiż je bieł luboćę,
We ŕwojei ŕmjeręci woŕtanje.

Za wëru man, njeh njepŕajiliŕ,
Dęđż bratrow nuŕ njewiđęiŕ;
Wë, w luboćęci ma wëra tećęć
A ŕhudyđ, ŕubnyđ ŕyŕly tećęć.

Ščito abo ščito tvoj bliščiji je,
Esnadž njeplječel, to njemul cje;
Pradž: Wrašje mój, czi pomhacž džu
Se samaritskej wutrobu.

Njej Wóh tež tebi wupomhał,
Pacžrunje hý řo jeho wšak?
Wón hmilli řo a woba czi,
Duž cžiti po jeho runofcži.

Hlej, pohan jeno lubofcž ma,
Hdyž jemu hódny dar řo da;
Šy hšecžejn pał, ptačž ja hibu
Tež njeplšecželam ř dobrotu.

Hdyž ste tał ř dobrym pšewinječš,
Ša ščóčž a hščinodu řohnuječš,
Dha njeplšecželšwo wotřwowačš
A pola Woša hnadu mačš.

Haj, Wožo, tiž ty lubofcž hý,
Nječž ř lubofcžu czi hščinu,
Kiž wěrna je, hjes ludanja
A wječže nař do řiwjenja!

K. A. Fiedlef.

Dobre wšnacže.

Šetawny šchwědski kanžel Axel ř Drenstierna, kotruž běčže řo řa cžab řižycžščišterje wójny wo ewangellšu zřetkej wulgy řařkuzny řčinił, řo w pořšednich lětach řwojeho řiwjenja do řamoty wróčšo řečže. Šato jecho tam ras jendželški pólčanž wopřta, wón ř temu pšči džičenju řědowaze pomnječšahódne řłowa řečžejše:

„Ša hjan wjele w řwěčže nařšonił a tał něřotru radořčžinu hódžinu pšecžiwil. Ale tón řhumsčt, prawje wječšty a řšožowny řiwy byčž, hjan halle něřto nauwulny. Ša řo řwojemu Wóhu džafaju, řo mi wón cžaba dawo, jecho a řheje řamečo prawje pšřnawacž wulnycž. Šenicřka radořčž, kotruž mam a pytam, a kotraž mi wjazh dawo džili wščo, řčitž mōže řwět dačž, je pšnacže Wōžeje lubofcže w mojej wutrobie a cžitanje tuteje řařnjeje řiři (pšči tyčhte řłowach položi kanžel prawu řuku na bibliju). Wý, mój knježe, řeže něřle w najrečšim řečženje řwojich lét, řtejčeje we wyřokaj hnadž pola řalow a wječřow, řeže ř najwadžniřšim nadawłam trjebany a dopjelnujucže teřame řiřčže pšči pólnej řrowofcži a najwřšejšej cžitofcži. Ale to wščitto Wšas ras wopušcžej. Šotom moje řłowa řepje řřořmice a wotřwjeřđene namatacže. Šotom pšnacžeje, řo je wjazh mudrořčže, řřořčta, wěrnofcže a radořčže w cžřim, Wóhu řwojčejnym řiwjenju a w cžitanju jecho řłowa nabečž, džili na wščěch dworach a pšči wščěch hnadnych wopofajmadž wječřow.“

F.

Knjes řnaje řwojich.

Jan. 10, 14.
(Špitta.)

Hšib: Něřt dobru nōž řa dawam —
Mačš Knjes tu řnaje řwojich
A řnal jich pščežo je,
Wščěch wōřebnych a wšobich
W wščěch ludach na řwěčže;
Wón njeplšida, řo panu,
Ničž wodži tam a tu,
A jecho řawofšanu
We řmjerčži, řiwjenja.

Ma wěčje řwojich řnaje,
Kiž řiřčže njewōžž,
Pał njewōdomnom' prawje
Ššo žyle dowěři;
Se řłowa poradžena
Se řłowom řiwi řo,
Kiž řłowu pōřšilena
Se řłowom řřwa řo.

Ma na džiji jich řnaje,
Hdyž řčždy wječšty
A řřoble wopušnaje:
Wóh řwět je we nuly,
Ščitž w řečo řłōžnu řřeje,
Ššo we nim řwojčeli,
Kaž řwěřta řjenje tyje,
Ššo řřčeb nim řeleni.

Tež na lu bosčži wěrnej
Knjes řwojich řřnaje,
Kiž ř lubofcže řoh' řwěrnej
Pšecž' ř nowa wuwořče;
Kiž řřunim pōřšujuje,
Kaž wón je řšušomny;
Kiž, kaž wón, pōřřohnuje,
Še kaž wón, řečžřitiwy.

Tať řnaje Knjes wščěch řwojich,
Kaž řnal jich pščežo je,
Wščěch wōřebnych a wšobich
W wščěch ludach na řwěčže;
Ma řřutčach řwojčej hnady,
Kiž Duž řim pšřitaje,
Ma lubofčži, řiž řaby
Řam nařčž Knjes řbudžuje.

Duž pomhaj, Knježe, ř wěři,
Šđžerž w njej nař wōřšitajne,
Nječž ničšo njewotčžři
Wot nadž'je, lubofcže.
A řudže džer hōy řwitačž,
Hđžer řwěčej řawny řy,
Dha džył nař řwojich witačž
Tam ř řwojkej prawišy.

Šurij Wřšł.

Šerbski lud a kraj.

Wot J. G. Šamoterja.
(Pařacžowanje.)

We Wōjerezacž, hđžerž řo něřto w jenej a tej řamej zřřkwi po řjadu řerbski a něřški pšđuje, je reformazija w lěče 1540 řwōj řapocžak wřata.

We Wōřportu je řēr Rostol w lěče 1548 řjad ewangellřšich duchownych řapocžak.

W Muřafowje řeřařše pšeni ewangellř řerbski duchowny Mačřač Alenus a reformazija je řo tam najřřej ř lětom 1546 řapocžala.

W Barezě bē řřeřořt řiřři wofolo lěta 1537 pšeni ewangellř duchowny, w Boriřčři řēr Włožij wot lěta 1627, w Budeřčach řamot Wōřak wot lěta 1622, w Budyřčinu řařub Rōsćius, w Butezacž řurban N. wot lěta 1540, w Dubžu Čžernił wot lěta 1546, w řhellřu Domořč řłatean wot lěta 1540, w řōžđiju řařub řřřler wot lěta 1559, w řřōžđiřčžu Wěrcžin

Sehmann hač do leta 1585, w Gucinje Matej R. wot leta 1543, w Gufju Kafcher Arentinus hač do leta 1621, w Zablouzu Bartomej Rittus, w Kettizach Miklawg Bojtor w lěce 1535, w Klětom R. R. pišed lětom 1555, w Klufku Gandrij Garzerus wot leta 1614, w Kholmje Wěrczin Kifuz wot leta 1539, w Gžornym Křofnym Pětr Praetorius wot leta 1540, w Kotezjach Mathej Wegmann wot leta 1605, w Kriebi R. R. wot leta 1540; w Křichšowje w w Żytowe Winzeng Müller wot leta 1546, w Łaju R. Kupfer, w Lejnem Jan Simon wot leta 1542, w Winkale Bartomej Pamliz wot leta 1554, w Křepwacžidle Sebatijan Reinhard wot leta 1447, abo Joachim Weltin, w Polowje Křiehoř Stuhlfreiber wot leta 1554, w Wulfim Parzowje R. R. wot leta 1542, w Pofčizjach R. Berlin wot leta 1530, w Kalezach R. R. wot leta 1565, w Křuchwatčbe Jan Art wot leta 1527, w Šmilnje Domagij Mychaj wot leta 1551, w Špreizjach R. R. wot leta 1540, w Šornim Wujedže Donat Müller wot leta 1551, w Šekarach Šurban Henoz wot leta 1540.

Žurfwje, kiž tudy pomjenowane njesu, pał w cžašu reformazije hišćeje njebědu, pał wěšte njeje. Hdy je šo tam reformazija započeta.

(Přichodnje dale.)

Wulki džiw se pšom.

Šponjenje młodeho Šerba.

Wěšće wožni w jatubstich dnjach. W tym cžašu je š wjetšija wšćón młoby wučeřěšć hwečkil, š najmjenšija tón, kiž biš krošča njeje, na přezčach w zušje. Jo by tež druhe krajiny seinal. Tež ja bēch hebi wučoř spozaj a macerji bojemje prajach, dofečž bēch hebi dawno žabak, niz jeno jalku, ale tež cžěfu tak mjenowanu Šchwizu pišed wočjomaj poměč. Wšči wošlebdina lantobaczu rufow macž hišćeje bježeje: „Wšidowob čje Wěh, a štrowy šašo pišiwiož! Młoby ludžit drje huito hřijšji tak prajieč, ale tež mačofy bi wutrobje wojmje, kajš žobnowanje ma tole prajenje w hebi. Tež ja šym jo halle potom dofeč wošfo wašil, hdyž bēch š tyč pučow, wo kotrychž wam powēm, „štrowy šašo“ pišijšot.

Ja bēch w jafšje Šchwizy na „Wulke Šymstje Šorje“, kiž jo němstu „Großer Winterberg“ reka. Tam horka nahladny hočsežy ja lěto tyžyžo putnikow wita, kiž chěžža hebi tón horki šiwēt wobhladac.

Stłódu a lacinj wot hponja na wotěř, šo wona pob hřěduw ščtom hdywnošći, bēch hebi šwaczinu křajal: kobjabaš š hřědom a pivno. Wēdy bēch jēčž a pičž pučaj, šupi jo nejapny wulki poš k mojemu blibu kaž tajki lawuš, jo mošt jo boječ. Tón bē mi njeluby hōječ, bōte hrošny hač rjany, a šubista jemu š blaby štečaju. Zola jemu nēfotre šufy wot šwaczinu škečij a nēfotre piščeželne šrowa prajach. Zo jeho piščitulneho šćini. Wōn mje wobnuča a šrowu na moje toleno kōž a mi ruku křajaje. Zo šo mi tola nāčyžeje po dobrym hōči; tēbolna čyžyč šo škerje lēpje wotkhalieč. Duž forčmarja k hebi šawočač, jo bych jemu wotčřinju šapčacž. Wōn štušiwiož k blibu malo šřiwany nječ, a počza š rēnimji šrowami na rēho pō: „Šultanje, ščto ty jow chěžč? Šal dha šy š rječšala piščijšot?“ A šašbēny na mje: „Mōj młoby nječe, wy mōžecze wo šbožu prajieč, jo se tal piščitulny k wam. Wōn je hewal šle šwēřjo a ženje š rječšala nješmē. Ja hebi wumyšlicž njewēm, ka je šo wottoržnyčž mošt. Šo ma šo piščeřenje k wam, to je bēže jašo by š nēčajim čřintom k wam křustanj bē. Nječ dha pšči waš woštanje, kaž došfo tu seje. Wotom pał dbyři ruče šašo na rječšaj.“

Hdyž bēch šo šwotazjy najēdł a napil, šebach šo dale, a hēječe, to štworjenje štupeče šo mnu. Ja mjerzajy wolač, jo

by nēčōj piščijšot a to špuchřifo wote mnje wšal. Dofečž pał ničōj njeřičiwōže — pišedōž wo šrowach bē wjele pučownyh hōječ a forčmarjež lubō mējadju wulne — šonjach jo š rēnimji šrowami wot šo a hrozach jemu š šijon. Woprawdže šo tón nječajny pišewonit naučicžy da, šo štejo wōša, jašo chyž šo do dwora wotčěč. Mjerzajy na šo, čžebola pišči hočsežy wočžalač njebēch, hačž njebychju po nješo piščijšiti, pohřelpach wo šěpny puču, jo bych jemu š wočowoz a š čžuchowaj piščijšot. Ale ka šo poštržšeny bđiwad, hōžž jo pučž winy! Mōj lawuš tu hōžom na mnje čžalafše. Wōn bē na bližijšim puču po hřicju hnal. Š nowa wščo mōžne čřinjac, jo bych tajšho nještanešo towaršija na šady seinal, ale to wutřječich šle. Wōn warzajo š hñewom a šchěžerjy šuby mi šrošymicž ba: Wōstaj wōn abo čje hrabu!

Ščto hebi čyžyč? Š mjeršajom šo do teho podach, čžebōž šo njewjedžach wotbēčž, šo š myšlu potōjo, jo šnawo nēčōho šetom, š šimž mošt jeho dom wotčěč. Ale š te j nadžjy šmylich. Š nim šo nječahče šchlahčēč. Š wjeřowom došdžach do mēštacžka Křienka, hōžēž dbyhwal žowowacž. Zo štočo njewōžach tola šobu do dobreje šomorj wōjacž; duž šo wulaj šarach, šajfu haru šmēji š tym lawušom, hōžž budže pšes nōz wote mnje dbyřčje. Wōn pał šo šwōny a bičš wōščeje šapery za do přibneho šřěnowa dowječe, ščtož bē mi njematy džim.

Šalajtra rano hōžom šaje šřehach, tač šo do šomorjnyh duri drapa a pšebē nimi ščřowka. Nispu pščřšeny poš wještje wototo mje rejmōje. Ale ščto nēčō? Žyřbu jo š nim do teho hōřšleho hōčsežy wotčěč, jo bych bješdžatneho šobubiečža jeho tajšej wotčěč?

Zo mi k myškam njebē. Š tym budžich hebi wjele wulneho čžaba šmōdžicž dbychal a tal cžěfu Šchwizu wopyčal njemōž, na šotržž bēch šo tajš čžapj š wješelom mēit. Tēbolna šabōžij hebi: Hōžž talte na tebi wšga a wot tebe nječa, wōlmjēch dha na šwōj pučž šobu, š šotom, hdyž šo na domojpuč wotčěč, dha wještje jeho, hōžēž šřinjac, nječ tež šy hewal po drubim puču do Šalkteje domoj chyž. Zola bōřny šo šinal rošhubžich. Ja šestajach list na jeho knjeja, kał ko mi š jeho Šultanom wōčeje, a napišach šobu, šo šo tón a tōn bēři po Šobju š Dečžina dele powjeju a šo šubu w tym a tym cžašu w Šchandarwje, hōžēž chyž wōn po šrowe štočo piščijš. A na to džēčž boženje dale!

(Přichodnje dale.)

Wšchelake š bliska a š daloka.

— Njež wučerž Šilbrig w Wulfim Wšelšowje šo w bližijim cžašu na wotpučanj poba. Duž je škulie mēto wupišane. Nadžijami šo, šo šo na to heršile škuliste mēto tež heršiti wučerž šamobli. Tež škuliste mēto na Žibowje je wupišane, šotrž je š šastupjerjom šantora pišči Wšchakšje žyřtwi njewōčene. Tež na tole mēto je Šečb žle nufny.

1. julija šo diašonakštwō w Kettizach pšesha wotērdženje knjeja duchowneho Šloweho do Delnjeje Łužizy wupřōdni. Dofečž w tu šhwilu młoby heršiti kandidati njeje, kiž by šo ja šole šastojštwō šamotwječ mošt, drje šo halle njewupiša.

— Wdy škulie pišedšteječřinšwa na nowočřičžanu „Špēnu wadōseč“ kēžōšiwne čřinimo, jo bychu na to džerčeli, šo by šo w heršilich škulach šowječta.

Žaliskē dobrowolne dary ja wšohe armeniške šyroty:

Š Wulcežanške wošaby pišes k. šar. Šubzjy.

Ščh. je Ž. 4 hr. — np.

W mjenje wobohič žyrotow wutrobny džal.

Wōlč, redaktor.

Listowanje: K. šar. Er. w Zh. Z wutrobnyim postrowom najrjenjil džak za lubosēwu připostanku.

Sy-li spéwal,
Pilnje dótal,
Strowja és
Swójbnj statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprówny
Napoj móny
Lubosť ma;
Bóh pak swérny
Pfez spaf mérný
Čerstwosť da.

Njoch ty spéwal,
Swérnje dótal
Wšedne dny;
Džán pakswatý,
Dušl daty,
Wotpošl ty.

Z njeboje mana,
Njoch ói khmana
Žiwnosť je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh pada,
Wokřeš óel!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa šo kóžbu šobotu w Šsmolerjez knjižničijščježeni w Budyšinje a je tam ša šahwórtletnu pšehedlatu 40 mp. dostać.

3. njedžela po šwjatej Trojicy.

1. Pětra 5, 5—11.

„Šbžž šo junu nakafajš, dša pohylń šwojich bratrow.“ Pětr tajšeho napominanja šwojeho knjeja šabyl njeje. Wšes šłowo a list je wón šwojich bratrow šiwěru pohylujowal, a to wón hiščeje čžini, tež dženša jošo w tutej epistoli. Kaž je žyty přeni list šwjateho Pětra polny trošča a pohyljenja ša wšchitńa, tiž šu w nišu a tyščnošči, tał čže tež wona nam dobru radu pobadž ša našče šadžerženje w čžetpjenjach tuteho čžaba.

Žapowštolka raba, tał šo tščešćžijenjo džeržez majš w tuteho čžaba čžetpjenjach.

Woni maja

1. poniznje šo šhibowadž pod Wožu móžnu ruku;
2. bješ starošče šo poručjež Wožemu wodženju;
3. we wěrje twjeržje napščežžimo štač štemu nje-pščeželej;
4. wješeli w nadžiji čžatakč na pšchodnu krašnosč.

1. Štał šo tščešćžijenjo džeržez majš w čžetpjenjach tuteho čžaba — wožne a jara nulne prašjenje! Wšchetož čžetpjenjow wšchal je na šwěče džesč, ale wot jich žožnowanpš pšdow je šužo jeno jara malo widžesč. Nje-pšchitńže pał to š teho, to ludžo njewješđa abo njewopomnja, tał maja šo we šwojim čžetpjenju šadžeržez, šo by jim t špšjedmu škužito? Čšto radži nam šwjaty Pětr? Naprijedy: „Poniznježe šo pod Wožu móžnu ruku, šo by

wón waž powylchit we šwojim čžahu.“ Tamni tščešćžijenjo, na kotrychž japošhtok wišče, mječahu wišchke pšchěčžehanja wot pohanow čžetpjeć šwojeje wěry dla. Š nami je šinac; my móžemy hiščeže w dobrym žyću a poštoju po šwojeje wěrje živi bješ. Ale šaha? nječžujemy my teho dla ničžo wot Wožeje móžneje ruti? Šučž do Wožeho krašeljwa tež dženša hiščeže žadyn druhi njeje, hačž kotryž je był wot špocajta šem: wšes wjele štyknoščow mamy nuts hičž do Wožeho krašeljwa. Ššnadž ma tón abo tamny Wožu móžnu ruku runje něšto š bološču na šebi šhoničž. Tebe šnadž je š šhorošču šita, tebi lubeho pščežela wšaka, tebi rjany nadžiju šahubifa, tebi to kničomju ščžimifa, šchtož mječječe ty ša šboje šwojeho žimjenja. Šaj, jara móžna je tale ruka, a tohož wona trječti, tón šo wije a šula š bološču. Ale nješabndž jeno, čžejš ruka to je: Woža ruka! Čželjš šo pščežimo Wožu špječjež? Čželjš pjašesč pščežimo njemu wšbšh-njež a jehó do woblížja hanicz? Njewošč dša, šchto ty šy a šchto je Bóh? ty — proč a wopjel, a wón — tón wječny a wšchěhomožny a wšchěhomudry. Abó čželjš prajicz: Š čžim šym šebi tež tole šašlužil? Čžehó dla byrbi runje nje to potrječicz? Čžehó dla džže šo drušim tał derje, a jeno ja mam tał čžetpicz? Žo šu šorbe, šhroble prašjenja, to ničžo družš njeje, hačž Bohu nje-prawdoleč porotowadž. Wšnaj wjele šóte: Ty, Wožo, šy prawy, ja pał byrbi šo šanibowadž. Šbžž mje biješ, mi šo š žym tana njeprawda nještanje, ja dostanu jeno, šchtož šym še šwojimi štantami šašlužil, šbžž niž tón tráčž,

dha družki króć, hdyž miz w tej, dha w drugej węzy. Haj, hładaj jeno na swoje brachi, kiz su hiščiče wjele wótriske křofstaje sakřizije, hładaj jeno na swojich bratrow na swjeće, na kotrychž so ranje te same četpjenja dotonjeja, hładaj jeno ma teho jeničieho praweho, našieho knjeja Jefom Křyřta, kiz je wjazj čepiti, dylji wščitzy, a ty budžeř wuwnyčj so ponizowacj pod Wožu možnu rutu, a potom tež šlonice, wón čje pomysłji we swojim čjašu, hdyž je četpjenje swoje wotwolobadanje pola tebe dozpił, kaž su to Jofej a Ğiob a Dawit šlonili; pšchetoz Ğordym steji Wóh napředčiwio, ale ponizym dawu wón Ğnadu. — Duž šhibuj ho ponizje pod Wožu možnu rutu.

2. A njeřtaraj ho jara! Wščitaj je Wóh twój Wótz Ğam, kiz ho ja wščitko stara, wščo derje wuwjedže. „Wščitku wasču staroćj čřihńeže na njeho, pšchetoz wón ho ja waš stara.“ Žana nusa njeřšćinbže Ğama, wona pšćinjebe staroćeje Ğotu a to Ğuřto tak wjele, so řebi čřlowjež žiwje rady njewě. Žich wjele nohy ho s brěmjennom swojich staroćjow spochi, wobnoja w w nozy a řouščičji napořlebu wšču nadžiju. Se staroćjemi řamaja, se staroćjemi řebaja a runaja řo tamnemu kralej, wo kotrymž stara pořanřta Ğajta powjeđa, řo mjeřeje dla swojich wobendřenych řloćjow w heli wulki a čjeřki řamjeń na nahlu Ğoru walečj, ale pšćego, hdyž be jón řtoro na wječř dowlati, wuřtočji jemu řamjeń ř rutow, a řa dyrbeřeje wón ř nowa řwoje džeřo řapocjeć, bjeje wšćeje nadžije, so by řdy ř nim na řož pšćišol. Druřy pytaja řebi řwoje staroćeje řačřeričj pšćes wšćelate řwěrne řořpřořkřenja, ale wona řo řařo wrěčja a potom čřim bole čřowiluja. Ře, řraji řwajtu japořřtowl, wšćitke wařke staroćeje čřihńeže na njeho. Nječřihńeže je na čřlowjekow, kiz Ğuřto njemóža pomřacj a wjele řuščičišo nječřadža, ale čřihńeže je na Wóho, na teho, kiz je wam je wóřkal, so by wař pšćes nje bliže ř řebi čřahnył se řameje dobroty. Čřijńi je na njeho ř řyřnjymmaj řukomaj, ř modlenjom a prořšenjom a wěr: wón, tón wšćehomóžny a wšćehowědomny, wšćehomudry a dobročřitwy Wóh, wón, kiz řwojeho jeničieho narobženeho řsyna řa nař pšćepušćičjił nje, wón budže řo dale řtaracj řa tebe. Haj, njeřřmy dha řižom řuřto we swojim řiwjenju řlonili, řo je řama wěrnoćj, řćtož tu piřane řteji: Wón řo řa wař stara.

3. Čřařy řyřćnoćeje řa njeřku jeno čřařy wšćelřich řtaroćjow, ale ř dobom tež čřařy čřěřřich řpyřowanjom. „Wařa pšćečřiwiti, tón čřert, řħođi wotolo jato řuajzy řaw a pyta, řħođž by wóřjeł.“ W řyř wšćelřich a čřěřřich pšćečřehanjach, řtrež tamni řreńi řřečřeřjenjo wot řidow a pořanow řħonichu, řřyřćachu woni řuceje řuteho řawa, kiz čřyřie řiđ řračřičj, řo řyřču řwoju wěru řapřeli. Njeřřmy tež my řižom w čřařu řyřćnoćeje řamne řpyřowatiře řłowo řřyřćelili: Djeřřilč řy řilčćeje řwjeřđe řwoju řwěrnocćj? Njeřřmy řo tež my řižom wračřeli: Je dha ř žyřa řabym Wóh, řo wón řaře řubjenřtowo na mnje dopuřćičji? řřyřćiči a wuřřyřćiči wón modlitwy? řeđdy řimj pšćego we wulřim řračře, řo řwoje řowřenje řrečřj čřihńemj, řo řođž wěry řořřamamy a řa wěćeje řiwjenje řhibumj. Duž „budžeje řřeřbi a wachućeje!“ řěř řeře řam na řebi řħonił, řħto to pšćinjebe, řdyž čřlowjež řam na řo řeđžy nima a řo řpuřćeja na řwoju wóž. řak řořy ře řeđo řu njeřřečřel ř řabu pšćinjeři! „řemu řteječře řwjeřđe napředčiwio we wěře“, ř wachowanjom a ř modlenjom,

ř Wójim řłowom řo wobarajo. řapřćimńeže, řa řapomina nař řwajtu řawoř na podobne wařřnje, řapřćimńeže řħit wěry, ř kotrymž wy řabajřečř wóćeje wšćitke řeđřne řħyř řħeđo njeřřečřeřa, a řwńeče na řo řu řyřu řrów Wóju, řo řyřćeje wy, řdyž řa řa řođřina pšćinbže, řħořli napředčiwio řtačř, wšćitko řerje řotonječř a wóřřtačř.

4. řapořlebu řa wuřzi nař řwajtu japořřtowl w četpjenjach řuteho čřařa řħladacj na řpřćħodnu řrařnoćj a řraji: „řón Wóh wšćeje řħady je nař powořat ř řwojei wěćejei řrařnoćji w řħřyřřu řeřřu.“ řħto řu řoreno řutei řrařnoćji wšće naře četpjenja řo na řwěće? Řiečo, řačř wotomitřenja, kiz řandu bjeje wšćeho řombřenja. Duž „kiz wy řaku řħwilu četpńeče“, budžeje wjeřeli w nadžiji. řerje, řón wotřyřnjemu řož, ře řotremuž řimj řowolani, je wyřřiti, wy řon řami ře řwojei řwoju njemóžemu řořahńečř; ale řunje řeđo dla řořařuje nař řwajtu řěř na řeđo, kiz je Wóh wšćeje řħady. řon, kiz je nař njedokřojnych řowolani ř řwojei wěćejei řrařnoćji w řħřyřřu řeřřu, wón, kiz je we nař řapocjeć řon řobny řřuř, budže řon řeđ dokřonečř, wón budže nař řořotowacj, wotwjerbřičj, řořħyřńičj a řaloćičj. řemu řamemu řudž čřečř a řođ wot wěćeńoćeje řačř do wěćeńoćeje. řamjeń.

K. w P.

Poniznoćj a wěra.

(1. řěřa 5, 5—11.)

Poniznje, řaž řy řy řħođřil, řeřu. řħu řa řobu řečř. řy řħođř Duđ my jeno wóđřil, Wóh wšču řħořečř wuřpłečř. řotom Wójo řħada řila řy mi njeřbo wotewila.

Wotřroń řtaroćj ř řuře mojei, řuřoćj ř řwěřnom řořatimj. ř řuay řařyřřeje řam řwojei řeno ř řebi řowěru. řořħyř řule wěru we mni. řdyž řo řtaroćj bliži ře mni.

řsynli w poniznoćji řořřok řu řħođř řuřč ř we wěře, Wšćitřim čřěřnoćjam řež wšćřoř, řořpřil řħođo njeřeřte, řotom, řeřu wěćeřnje řařimj řpěřwam čři a řeřle řařimj.

3. řaplečř.

Nabořina w řħuli.

(řokřačřowanje.)

2. řatečřismuř.

řaž řibřijřta řođřina w řobu řnacj wuřzi, ř řtreječř je řyřře njeřbo wurořřita a na řtreje wona wotpočřuje, řa čřje řatečřismuřowu řořwěćowanje džeřo ř řowědomoćji w řyřřwě ř Ğħuřje řowńeho wuřćeńeho wuřřeřeřeja a řeřneho wulřnacja řowječře. řranje řaž řibřiju, řa řež řatečřismuř we wšćečř řřadowanjach nabeńžeńemu, ale jeno w 2. a 1. řħy řu jemu na řlanje wšćeńite řođřimj pšćipřořařane. řređdy řačř řo řo naložěje řatečřisma řale wrařajamy, mamj napřeřy na řa řřeđpřačřeř wotmolwicej: řotry řatečřismuř řyřbi řo w řačřřich řħuřačř wuřćeje jato řařoř řořpořoćičj? ř řuřřeřřich wóřřadach řeđ řym

žaneho dvéla byč njemóže. Luterowoy katechizmúš ključa k šym-bolškim kniham naščje zyrkwo. K temu přičiněže, so ho pščiš wščěm wulkm pofačowanju na polu škulšefeho žiwjenja sa nimale 400 lét žana lěpšča wučženka kniha nije wudacž mošta, runjež so wona žama teho njemóžeju, wo popratanow smyšle šłowa methobistó-dibatistka kniha byč. Ščto bha tutej mačej kniši tule wulku wažnosč dawa? Profesor Šrenseuhter wotmolowa: „W Luterowym katechizmje namatamy šwiš katechetičke tradžije žyčje zyrkwo wobarnowany. W nim staj objektivnosč podawisny a wutrobnosč subjektivne wěry špodžiwnje šjednocženej. Žeho praščjenja a wotmolowy šu šnapšočezna rošmolwa mjes Wožim šłowom a zyrkwo, jako wěriwu wošobu myšlčenej. Wónu je wot-sunt wěrzajeje dušče a zyrkwo na Wože šłowo, do nije režčane.“ K temu wulnawa historikat Nante: „Luterowoy katechizmúš je runje tak dječowški kaž škulšobomšlntu, tak šrošymšly kaž nje-wušlěžžomny, jednowy a pšepowwylščeny. Ščobžny, ščtžž žiwuju dušču s tym žiwjelče, ščtžž žo jeho kručje dječži.“ O njech hebi jón tweržje dječžim! A to móžny šwěru čyničž, hjes teho so šazpřiwam, ščtžž šu nam došladni mužžo ša přódne wuži-wanje naščeho šubeho katechizma we wšchelakich pišmach postičži. (Pščiščodnje dale.)

Dowěrjenje na Boha.

(Mahlmann.)

Njepuščez najče, wutroba,
Žunu twěšči ščžjapajš rjane;
Twož Wbžž, žama dobrota,
Přóštwy njepščeštyšča žane;
Na twoju wón wěru
Dele hlada s mišočju.

Mroki pščiščadžeja, du;
Twaš na mišočž žiwjoš' Boha!
Horje wježe s wječelu
Wšchorata čžmna broža;
Tola Wješčny njedrěma,
Duž žo njestřžž njewjedra!

Na škalnje kótwuju,
Ščbžni ho k Wbžžu njebješkemu,
Ššwoje horjo wotankuj,
Wál najščubšču wulforž jemu;
Wón, tón mišočžiwu, čže
Woščhenoja we šrudobje.

Wutrobitočž njepušččej,
Wbž čži ščžele pošylnjenje,
Š ruku, džymy čžinjazej,
Njebo šašo jašni rjenje.
Wón je žama dobrota,
Njepuščez najče, wutroba!

K. A. Fiedler.

Sšerbski lud a kraj.

Wot J. E. Šmoleraja.
(Wotražowanje.)

IV. Kaž šny hižom horčadž špomniš, bha hebi Ššerbja pšči reformaziji radosšo šwóštom, piškarjow a šamych burow ša bučow-nych poštačej dawacž, dočezž tučži šeržy rosemjadu, hačž so bychu žiwjož němštk šararjow dčje čžepšči. Dla njewučženosčje jich nowych bučowonnych našta pak tola družby něščto wošidneho, a duž počadžu šo krajne šlawy wo to štaracž, šal bychu šo pšči-

čhodnje Ššerbam šerba a lěpše hódni duchowni dostacž mošli. Wóni pščiščadžu teho dla najpřečy woščitim knježiwom a bučow-nyom, šo bychu s jich podbanow a woščtom tyčž mlodženyow k štu-dowanju napominatli, šiz šo k temu hódža, haž woni woščamšnyču napošleđu, šo dyrbi šo ja Ššerbow wošebna wyššola ščula laložič. Měšto Lubiž dčyžče k temu žiwje šłoščitřle twarjenja a ščěry ščž daričž a šlubi šičžče to a wono, šo krajne šlawy wo lěže 1570 k romškemu ščžžorej Magimilianej II. poščštwó poščadžu a jeho wo dowolnosč proščadžu. Ale ščšom bčču wot-pšščani ščžžorej žiwuju proštwu šowpomebali a wot njeho polubje-nje wščeho dobroho nadobylš, jako to Lubiju wošeni wuštžže a šo štoro žyč měšto wotpali. To bž wina, šo šo došonjenje tajšeho krašneho wotšpohlabanja wotškorčowacž počja, a dočezž šičžče pšči woščitim dliču čži, tošžž šo najššle štarachu, wotemječču, bha druhy wjažž kručje na to njemýšlčachu, a šal bohžel žyšči štk njemuwježženy wosta. Tón wužit mějadu pak tola Ššerbja s teho, šo jich něč na wščitřle wučžene ščule šjeriču, a njes družim šo tež wučžini, šo dčybitat na miščjanškej wyššolej ščuli dwaj wóžženaj Ššerbaj šajnje wučžbu, jěžž a bydlo darmo dostacž. Najwješčja nadobijna bž pak ta, šo šeršta narodnosč tajšu wažnosč doby, kaž nišby přečy. Pščetož ššška wuščnosč pščiščala, šo by šupre-intendent, šiz šeršči njerošymjelče, šerššeho bučowoncho ša pomo-žniš mčš a krajne šlawy štarachu šo wo čžičščjenje šeršščich kniši. Tajše štaranje je pak po čžaju wotežerčow, a mošt rječ, žyč šoz wjalo. Ša podjansčy Ššerbow je šo Wudyšči tačant, knjes bišop Dittrich a jeho konšistoršwo w nowiščim čžaju šwěru štaracž počžalo, še štrony bučowonšje wuščnosčje ewangeliščy Ššerbow pak šo tež šta, šo wona wo naščich dnjach, hčžž Ššerbjo žami ša šebje džělacž počžinja, bšle na lěpšče Ššerbowštwu džělacž počžina.

(Pščiščodnje dale.)

Pščečččš šte jako dobry wojak Jeshom Ahryša!

(2. Tim. 2, 3.)

(Šindurčž, hindurčž mit Freuden —)

Šłob: Wš wotatš pšči naš s žnabu —.

Pščes čžššnosčž s škroblitwoščju,
Že našče prawitěwo;
Pščes nišu je štyšitwoščju,
Pščes ščžž s njebžbož!

Pščes čžššnosčž, pšče wšču čžššnosčž,
Paš k Wožej štyčžšnu;
Pščes šrudžšnu, ščrtu tyščnosčž
We šwiatym bčžženju!

Pščes pučž, šiz pušty, šoty,
Ša podružniš šy;
Pščes šlawy, štračšne dočy
Ščobž w Wožej mošty ty.

Nječ je tež tužne, mššowe
Wščo wščjudžšom wotol' naš;
Nječ mčžžele tež čžmowe
A čžorne tračha naš:

Bha šbžni šo šyčšowanjo
Kaž wotioš k škroblitwoščju,
A dočezž džakowajo
Na horu Zionštu.

Sy-li spówał,
Pilno džišat,
Strowja čo
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny ja.

Za staw aprówny
Napoł móčny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf mórny
Čerstaw da.

Nječ ty spówał,
Swérnje džišat
Wódné dny;
Džeb pakawjaty,
Duži daty,
Wotpočá ty.

Z njebjes mana,
Nječ ti khmana
Žiwnošć jo;
Žiwa woda,
Ki Bóh pada,
Wokřeš čo!
F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wubawa ho kóžbu hobotu w Esmolerjez knihcizickejčeni w Budyšcinje a je tam ja schtwórtlěmu pschepólatu 40 mp. dostać.

4. nježela po swjatej Trojicy.

2. Kor. 4, 13—18.

Ja wěrju, tehdla rěču, piske hwi. japoschtot. Ach, so by to tež wo naš placiki! Nulne woprawdže je! W pschichodnym tydženju měła ewangelsto-luthersta zyrtej jara wozny džen hwjećez, džen 26. junija, na kotrmž bu pschod něto 380 lětami augsburgske wěrnuwusnacže pschepodate, tamna twjeržijna protestantizma, kotruž hač botal njeje žana móž powalicz moža, tamne wulnacže ducha křoblotiče a mozy, kiž je dženska bohužel tat jara žabny. Wstupowanje pschecizmo našej drohej wěrje na wschitlicy stronach! O hdy by chyzł tola sažo wotucizjež duch přenič hwědkow, japoschtotow taz tež našich reformatorow! Duž tež njeje je ja naš křtine napominanje:

Ja wěrju, tehdla rěču.

1. Gijčeje wěra taz škala fruta — cžehobla taz bojasni?
2. Gijčeje nadjiza žima — cžehobla taz spročni?
1. Dolež pak teho hameho budča wěry mamy atd. Kojki duch to běže? Tón hwiatlowny duch, wulaty na wschitko cželo, kiž japoschtotam dawalsje rěčezj i nowymi jasytami, tón duch, kiž i bojasnych wotzow křoblotič lawow cžinjese, kiž samnjene durje a wutroby daloko a ščeroko wotwrti, tón duch mozy, kiž jich i tej wěstožji domježe, so w Želuju, šchizowanym, horjestanjenym a pschetrakšnje-ny, jeniczy wcho šbožo teži ja cžab a wěčnosć. Zehodla hwi. japoschtot Pawoł rěčezje a wschitazy drulj s nim. A tat wón rěčezje? Čžitajmy japoschtotke stufki, čžitaj-

my jeho taz duchapolne listy! Nadjí bychu jemu a druhim japoschtotam hubu satstali, ale wóni: Njemožemy ho wschak teho wostajicz, so bychmy njerečeli, šchtóz hmy widžili a šchiceli.

Tat běže tehy. A dženska? Esměmy tež my hšicže prajicz: dolež teho hameho ducha wěry mamy? Ně, tat nam cži mudri tuteje femje pschitowajau, i walshej wěru ničjo wjazy njeje, našcha wučjenosć a wědomnosć je ju powróčsila. Woprawdže? Esu wschitke te najhšubšče praščenja wotmočmu wot wučjenosčeje namatake? Wěčeje niz, pschetož wědomnosć džiwa na jemše, widžomne wězy, wěra pak hlada horje do njebjež — my njehladamy na to widomne, ale na to njewidomne, niz na to cžofne, ale to wěčne, praji hwi. Pawoł šht. 18. A njebježa nam žana cžlowiwa móž, tež niz žorty a šmėdy, njepowali, ja budu, kotruž budu, rjetnje Bóh wjeršchny, a hwi. Pawoł ho šraduje: Želuj Křystuš wčera a dženska a tón šamy do wščeje wěčnosče.

Dyrbjako ho dža boječ, ty móčzle štabležcho? Wěricž to wšak njereka pschšobowacž temu, šchtóz zyrtej wučzi, ale to rěta, pschitječ te wulke hnadne stufki naščeho Boha k našchemu šbožu, ewangelski šchecšijan wšebje šmė a dyrbi pschžo pschod hwiotim duchownym wěčkom je željivymi pšpmitami pišane wiběž: to cžinjazy ja sa tebie — wschitko ho walsče bla štanje, šht. 15.

Duž pak tež: dolež tajšeho ducha wěry, taz škala křuteje mamy, rěčžmy wěry bla, a to wschitzy, niz předa- rjo jeno, ně, tež pošchadžajo. A to tež niz jemož se rtom,

ale f byłym żywjenjom, niž jeno hdyž někajta kšćiwda kaž w sandženych dnjach našaj wěru trjehi, ale stajnje. A njewědže, što to tón křies tajtem wuśnaczu kšćibil pšches ert kšoj. japośćota: hdyž f wutrobu wěrimy, budžemy prawt, a hdyž se rtom wuśnawamy, sbožni. Duž: ja wěrju, tehoła rěču.

2. Smaj japośćot tež wo žalosěji rěczy, wěmy, so njehaje, wón je jara wjele wuśtal, pšchir. 2. Kor. 11. Žeho swontowmy cšlowjeł bē so stajst (šcht. 16), šrowoćež a czerstwocēž bē šahnyla na tych wjele pućowanjach, na kraju a na morju, w jaśtwach cšmowych a wložnych, pšchi jeho prózowanju wo dujo ja wšchitke lube wokady, w nozy ša potreby žiwnośeje atd. Žeho czelež a nashladnośež bē tehorunja ke kōnjei, židži bēchu jeho kamjenjowali a pohano joho šchwaliti wjazy dužiti juntrōcē. Na kšwoju wuće- nośež wón ani šam wjazy njeleđžbowawše, ale na kšwojich Korinthškich pšišaše: Ja šo njeđeržach ša teho šameho, šo bych něšto wjeđžal mjes wami, šhiba jeno Žesom Křyštja, teho kšchžowananeho. Šaj, tón swontowmy cšlowjeł bē šo stajst, ale šmawtomny bē šo wote dnja do dnja wobnowiti (šcht. 16.): Še Sauluša bu Pauluš, f nje- pšcheczeła Křyštjoweho bu joho wuśwoleny grat, šo by joho mjeno nješl pšches kraje a morja, je šlabeho bu bylly: my njewoślabnjemy, wón rjeknje (šcht. 16).

A prašchamy-li šo joho: Pawole, mužo Woži, f wot- tal tuta twoja móž, dha wón f njebjegam potajajo rjeknje: my njehladamy na to widomme, ale to njewidomme, niž na to cšagne, ale to wěczne, to je jeho nadžija žywa, šcht. 17: našča žalosěž, kotraž je krotta a ložta, došonja wěcznu a pšches mēru jara wulku a wajnu krašnośež. Wón wē: joho cšela šlaboćež wšcha budže krašna šchžinjena. A wón šo f temu pomola na kšwojeho kšnješa Žesuša: šcht. 14: tón, kiž je Žesuša šbudžił, budže tež naš pšches Žesuša šbudžicē a naš f wami pšched šo postajicē. Njeje to sbožne, šo rēka: Žesuš, mój trošcht, žityw je, ja tež žiwjenje b'du widžicē, abo: hdež ja šym, tam dyrbi mój šlužobnik tež bycē? Dha njech nam pšchindu se kšwojeji wedomnośežu, se kšwojimi žortami a šmēchami, my dzeržimy šo teho: Še hišchēje wotpocžinj wostajeny ludu Wožemu, ja wěrju jene wēczne žiwjenje.

To darwa trošcht a móž w prōzy a wobcēžnośeži našchego džeła. Tež našč swontowmy cšlowjeł šo štašy, rjanocēž a mozy hinu, žiwjenje, hdyž je krašne byto, dha je prōža a kšćiwda byto, a tal byto je wjazy dužiti to? Ani jedyn dom bjes kšchžja abo kšchžizta, žana kšwōžba, kotrež by ščōnjo šboža štajnje lubonje a mile šwēcžito. Šdyž bychmy mohli nutšpohladnyć do wšchitlich wutrobow, šcho bychmy tam wšcho cžitali, hdyž bychmy widžecēž mohli te šully, kiž šo stajnje f wočow rōnja, hdyž bychmy licžicēž mogli wšchitke te nozy bjes španja, šchšchecēž te šdychowanja, kotrež šo šorje cščelju, my dyrbieli pračicē: Šlaj, po trošchēje šo mi jara šujštaše.

A dha čhēdža nam cži modernžy pračicē: Njehladačēje takle do njebjeb, ale bóle na šemju, na šemju f jejnje hōbrtkež cščēži? Niž tak, njech dale bóle Pawołowe ščōmo pšachi šcht. 17. a 18. Čišchēje nadžija žywa! Čehobla potajim tal šprōzni? Čehobla telto šadowelowanja a nječestpliwocēje w cščach a šupštwocēch, cšchobla telto ščōwupowēdženja a pešimimšma dženšničiči džen? Wššo cšchby šo cščēle, ale nadžija je žywa. Duž hōje wutroby, wočzi, ruzy, myšle! Š jenyum ščōwom tež tu: Ja wěrju, tehoła rěču. Šamjeñ.

M. w B.

Křchcjenik Jan.

(R. German, † 1561.)

Ščōs: Ja f njebjeb dele wšchšchadjam —.
Nješ Křchcjetj šchēluch šchwalobny
Wož f joho cščēži šamjeñmy,
Kšž kšwajotš Žana pšča f nam
A f nim kšwōž pšchšchod šewi šam.

Wón w puščinje tal prēduje:
Aš, polēpšchucēje žiwjenje;
Ššo bliži nješja štralešwo,
Duž kšžby wēnje potucē šo.

A njom' wjele luda pšchibēža,
Wón jemu wōtje pšchšchowa:
Aš, wobrocēže šo, cšch tu je,
Šo šo wam šubnit bližnje.

Žno šekera je ščōjena
Na foržē šchōtomež bjes wōba;
Wón do wohnja b'dže šachšchucē;
Duž jemu pšchšchotucēje puć.

Kšž pšchēžu kšwojich pšchcšelow
W'dže šchōmadžicē šēi do brōžnjow;
Šchch špalicē pak we plomjenju
Kšž pluwj a tež ščōmu wšchu.

Tež šwari pšchmawucženyč
A žaričšlich, njeprowacē:
Čščēž Abrahomtu šchchēje,
Wby pak puć f Wošom njeidžecē.

Ššo pračēja hač Křchšchš je.
Ša nješšym, wón pak bliži je,
Kšž božo bēšče wprēdi mje;
Šlaj, Ščōžnik šwēta Křchšchš je."

Tal potajuje na njeho:
„Šlaj, to je Wože jehnjatto,
Kšž njehje šwēta hrēči wšchē". —
A Žeho wopor prawy bē.

Ša nješšym hōdny šwajacēž 'mu
Niž joho cščojow njepšchēdžta;
Kšchšicēž budže f dušom, f wohenjom,
Ššyn Woži rēduž tež jom'.

Džal tebi, luby Ščōžniko,
Kšž Žana pšča prjedy šo;
Daj, šo cži prawje džatni šmy,
Ššo kšwojich hrēčow wšawamy!

Suriž Wšóřl.

Mabožina w šchuli.

(Potracžowanje.)

W delnjeji rjadowni džečgo wšchelafe f kotechšma wuśnje, f kotrymž ma šo hižom šapocēž, prjedy hač jón wono do rukow božanje šaj, prjedy hač mōže cščatē. Nječžu ščōwomu džešwu, šchšchelow modittu, wono najbōle hižom je šarčšchšchego domu šobu pšchšchije abo tu ja jara bōrly f tym nauwŕnje, šo ju w šchuli pšchi modittu kšchšči a šo šobu mobil. Pšchi powjebanju bibšchšchšch šlawišnow wono potom f pšchchprojenjom Wože džešacēž šajnje

Sy-li spéwal,
Pílnje džólat,
Strowja ée
Swójbyj statok
A twój swjatosk
Zradyj je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosó ma;
Bóh pak swérny
Préz spař méryj
Čerawosó da.

Njeh ty spéwas,
Swérnyj džólat
Wáóne dny;
Džó pak swjatosk,
Duš daty,
Wotpočń ty.

Z njeboj mana,
Njeh éi khmana
Žiwnosó je;
Žiwa woda,
Kiz Bóh pada,
Wokreš éel

Šserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa ho kóđu hobotu w Šsmolersez knihičičkečeni w Budyščinje a je tam ja šhtwórtčltnu pšchepłatu 40 mp. dostać.

5. njeđzela po swjatej Trojicy.

1. Pětra 3, 8—15.

Šchtóž čže žiwjenje lubowacj a dobre dny widjeć, rěta w najšim tełjeć. Šchtó njeby to čžyl? Wšchudžom šlyšyčič hčóž wo polepšchowanju šestšeho žiwjenja, wo špěchowanju a pošbėhowanju stawa atd. A tola tak jara ho próžuju, wono ho jim nočže wrawje poradžič, šbožo a měr, tak horžo požadanej, nočžetej šacžahnyč do domow a wutrošow. Tak je było w šastarku hčim, pšchetóž na šemi woprawdžite šbožo njebydli. Haj, tak špodžiwije tež kličči, šwontownje ani š Žesufom měr nješchidžje, pšchetóž na nim a pščes njeho ho dušdojo džělaču, wón wšchaf njebe pšchilšot měr pošćac, ale mjecz. Ale šnutštownje be šbóžny měr w njeměrje, be šbožo šamo w nješbožu. Pšchetóž to wóni wšchitžy wjedžachu: Bóh š nami w Žesufu a pščes njeho. A tak tež džehša hšchčže rěta, šo móže jeno wěrny šchěšćajny woprawdže dobre, šbóžne dny widžič. Ale wo tym ho teħobla jedna, hačž šmy wěrni šchěšćajne-jo. Duž šlyščmy Pětrowe napominanje:

Šw njeczčže Wóha teħo šnješa w šwojich wutrobach!

To rěta po najšim tełjeć:

1. budžče jenajšte myšle mjes hobu,
2. pojimajte šwoj jařt a
3. wobroččže šo wot šeho a štejče ša dobrym.

1. Budžče jenajšte myšle mjes hobu, prař šwj. Pětr. Haj, tak rjenje by to na šemi bylo! Šak pětne a lubošne je to, hčž bratřja w jenej myšli hromadže bydla!

Alle pšchěšjenosč niħđže na šemi, ani w šaryč čžošach ani džehša. Hačž njeje Pětr š žyła tute šwontowne roš-đžele šnał a wđžil? Wón tola něštato do najšeho tełsta wo wotročžach rěči a jich š pošćahnyčej pšchěšiwno šwojim šnješam napomina, potařim tiježa a wotročžy, wyħžozy a nižy, boħacji a kłudži šu teħdy runje tak derje byli tak džehša, a šwj. Pětr ničjo njeprař, šo dječjato ho to wotštronič, tež hewal w nowym šatorju ničjo wo tym nješreji. Tak je džehšnišči dženi tak wótiže žabana šozialna pšchěšjenosč hoły njerošom, runje w tutej šozialnej wšchelakotčji šo wulka mudrosč Woža šjewuje, šo by kóždy we šwojim powolanju ho próžowal a něštato dožyl po šwojich mozach. Šwji. pšimo šomo prař: kóždy ma šam šwoj dar wot Bóha, jedyn tak, druhi pař hinal, a my džatowni rjeňjemy: derje nan, šo temu tak je. Džehša wóšebje, hđžž kóžde, tež jednore powołanje, žyłe našče mozy trjeba, njemóže kóžde wščo čjinicz abo wjedžč. Šwji. Pětr teħobla tež na druhim měšče šam prař: šlyžče šebi jedyn druhom š tym darom, šotryž kóždy dostal je.

Š teħo wđžimy: še šwojim šłowom: budžče jenajšte myšle, šnješowu japoščot wjele šlyšičo čžetra. Š tym meni wón pšchěšjenosč w najšwječjšim, we wěrje do Bóha Wótžy pščes Žesom škryšta. Šato Bože džěči šmy my wšchitžy bratřja a šowry, jena wulka šwojša, w najšim wóžowšim domje je wjele wobydłenow; wy šče wšchitžy powołani, šo byščče to pošodnotwanje herbowali, teħobla šwj. japoščot rjeňje. A tak jeno, w tajtej šnutštnoj pšchěšjenosčji šo tež šwontne rošđžele pšchewinu,

runješ ho njewotstronja. Čezhodla dha ku cji, kotič pščeš-jenočje a bratrowitroja. Ta prebujā, runje najbolje nječerštwi-wolčeje pokni pščešewo družim, kaž tež tym swojim? Jeno tehadla, dokelž snuštŋny huwajł pobraduŋje. Jeno pola hwoitnje smyhlenyč a njewerčaznyč rēta: Keltž hłowow, telko myšlow, pola wērčoznyč pak placzi: wščitny jedyn w Khrystušu Jesušu. Ach, tał sbōzne tehadla tež je, so na hwojatny meštne na dohžintu s najmenjša wčēž ros-džele ho šhubja a duška s dušdu s jednocjena mēr w Bošy pytaju, jedyn kaž drugi, njeh je mały abo wulki, bohaty abo khuby, špēma temu jenemu Bohu, hšički jeho šlowo atd.

Njehy mošto w žiwjenju wšchudžom tał byč? Wšēčeje by moško, hdyž byduŋy mōw stajnje na snuštrownu pščešewočje špominali, niz tał na to, štōž naš dželi, ale štōž naš njednoča. Tehadla je to napominanje tał wažne: hwojēčje Boha! Tajzy lubžō ku potom, kaž hwi. Pētr tu žaba: ščēpliwī, jato bratija lubojni, s wutrobu šmilni a pščešeljni, pščotž woni wščitny hēdžō s štopami teho, kiž je najwjetizny ščēpliwolč s nami mēl, kiž njeh lubošne šlowo jeno rēčal, ale tež był mēl ja tyč hwojčij, kiž je čičēje myšle był a s wutrobu potorny. A to tehadla, dokelž wōn njehj swoje šbože, ale wščitki ludži, niz hwojū, ale hwojehō Wōzja ččēčē pytał. Duž tež my: Šwječjmy Boha teho Knjeja!

2. Štōž čže žiwjenje lubowāč a dobre dny widžēč, tōn pojimaj hwoj jayst. Š teho ščēhujje, so ho na jenot-live šlowo hžōm wulka wažnočē kladže, jayst hū wōtre mjēče, itary šatōn rjetnje, a nowy jo woobručō: jayst je mały šlaw a wščał ho wulkič wēzow kławi, hlaj, hnodny woheč, kajti lēh wōn šapali! A tola: njemōže jeničke šlowočō tež wōwjele dobroho dočanjēč, wohebbe šlowočō tročta w čimowych dnajh, njeh jo dawama, njeh jo doštawamy? Wšēčeje, dobro jayst je ščotm žiwjenjo, šteji raš w piškje, a dobre šlowo tež dobre meštō namata, pščiškōwo praji. Ale hwojaty Pētr rjetnje, pojimajče hwoj jayst, so by ščehō njerečjal, a hwojū hūbu, so by njelubala, a prjedy: nješaplacžje štōčē je štōčēžu abo hwarje-je je hwarjenjom!

Kač nektore šē šlowo je hōbrstū štōdōu nacžinilo, wutrobu šajēdočjō, hāmo člowjēkow morilo, tał hušo mēr a šbože domow a hwojōbow šnicžilo! A tał ho to šnjebe s tym, jo mamy ja tym hēdžič, kiž nješwārjēše, hdyž hwarjenu hu, ale kiž wjele tamjantam do wutrobow wonj šawōta: žohnuječe tyč, kiž waž potleja, kiž Pētrej to wotmolwjenje do: niz hbydom trōčē, ale hbydombēhāčē-trōčē hbydom trōčē durbilč wōdāčj.

A šē šlowa njemērja ho jeno na člowjēkow, ale tež na Boha a jehō žalbonānošo. Šchiman Pētr hām je hwojehō šhōnjajta rēči. Ach, wšēčeje to njebōchu dobre dny po tamnym žalostnym wječornu, hdyž hēšče tōn Knješ jemu do wōčiča pohladni hhubōto nutz, a Pētr hē ho wotwōbročjiti a žalostnje platał. Kač nekotyžtuli tež džēha hšičēje hwojehō Boha a Knješa šapriwa, wjazy a hōrje hšičēje, hōrjo pjačēz pōdžēnje t njebu, njewurjellime šlowa jemu pščeš ert du, wōn mēni hēbi wutrobu polōžič, ale puntj wōn precž čžihujje a s žentnarjami hēbi wutrobu wōdžēžujje. Niž tał my, pojimajmy hwoj jayst, a tał hwojēčmy Boha!

3. Wōbročēje ho wot šeho a štejeje ja dobrym, s tym hwi. Pētr korjēč wšchōho štažēnja trjēdi: štu, njē-čžistu wutrobu. Pšchotž to je wšēte: s wutrobu wuhādžuju šē myšle, šē šlowa a štōčēnje tež šē štutli. Nawopat:

štōž ma dobro, čžistu wutrobu, mōže hwarjenje hšičēčē bjes šašohwarjenja, mōže hōrločē a štōdōu ččēčičē bjes šforzenja. A hwi. japoščotō nam tež praji, so to durbī tał byčē: wōči teho Knješa hładatej na prawuč a jehō wuščji na jich proštwu, to wōbliočō pak teho Knješa hłada na tyč, kiž šē čžinja. To tež njemōže hīnat byčē: hdyž mamy ho boječ pšchē Božim hūndōm meštō teho so byduŋy ho jehō lubočeje tročhōwajni, potom je tōnž s našim mērōm, ale wjedēčē, so jehō wōči je špōdobanjom nad nami wotpōčujetej, njeh te šbōžnje? Ščōtō potom je, kiž by nam mošk šē čžinič, hdyž wy ja dobrym šlaw bōdžēče, tu šteji ščt. 13., hāj wjele wjazy hšičēje: hač wy runje bydžēje prawdošēče dla ččēplī, dha wščał šēje šbōžni. Še Wōh, mōj pšchēčel, ja muje, dha ničō njeroždu, tał ščēšeljny wuštajō špēma. Wo tym pak šō jedna, hač hmy tež s Bohom. Šwji. japoščotō tola podaromo telko mo prawdošēčij njerečjī. Wo Wōh a jehō lubym Šsgny wščał rēta: Tu hūntju teš šbōžnočēje wōbšēk njeh hū, ale nēto tež wo naš: Njeh dūž t twojēj podob-nočjī moja duška wotučej? Wōh wostanje pšči tym: šmōt wē mni, Wōjo, čžistu wutrobu, štemu wotwōbročjenu, dobremu pak pščiwōbročjenu! A tał je pšchō šašo to jeme nuše: hwojēčje Boha teho Knješa wē hwojčij wutrobač!

Šamjei.

M. w B.

Š nēlāčej myšlu ho šta, so hšičēje jene družē rōspōmi-nanje džēnšičēje epistole do čšičēčēnje dōdžē. Našč luby hēščit lud ma šlowu špōwōwšēje smyhlenočēje, duž budž jemu tež tōnle wōdžēł t nawarjenju podoty. Wōn ma ho taše:

Kač wopotaŋjemy ho jato prama ščēšeljnjanta wōkaba? tał praščamy ho na šoložtu Božehō šlowa w epistoli a wot-molwajmy:

1. Pšchē njepšōžnīwū lubočē,
2. Pšchē myšle mēta,
3. Pšchē wērāje dōwērjenje.

1. „Nawopšēł budžēje wščitj jēneje myšle mjes hōbu!“ tał napomina Pētr. Šwēt hīnat praji. Wjēleč šlowow, telko myšlow. To je štōž hōrby hām na ho, štōž čže kiječjēč a hām hwoje puče štōdžē. Šwētni člowjēkō ho dje wēly čhāč s hōwōd-nemu štutlej šjednoča; štōž pak jich hrowōm wōdžī, je hrowōmny wušt a wotpohlad. Tež hdyž my hrowōmje t wōhādže hšičamy, to hšičēje njebāna jenalu myšl. Wōna je jenička jednota w tym Knjeju. A hwojatej ščēšeljny hmy my narōženi s wōdy a s Duča, hdyž byduŋy bratija a hōtry w Khrystušu Jesušu. A tale jednota budže pšchō dale žiwjena pšchē to jeme šlowo Bože. Wōna hūni ho wōhebbe pšchē hwiātu Božu wječej. Ščōž čže jato šrowy šlaw t wōhādže hšičēčē, durbī tež šapōčkal čžinič s nowym žiwjenjom a durbī wščitū hwojū nādžju na hnadu Božu w Khrystušu Jesušu štaič; wōn durbī pučōwāt t njehšēstemu Šerusalemej byč a hwojčij hōwōčēčjānow jato hōwōpučōwōrjow lubowāč a ččēčēč. Jenož tōn jehy Šbōžnič, to jene šbože, to jene nowe žiwjenje, tōn jedyn pučē dawaja jenalu myšl. Š teho wutōfēje prawā bratrowšča myšl. Še tajša jenajta myšl mjes nami? My hmy hami wina, hdyž je telko rostōry wē wōhābāč. Hdyž hmy wščitny wotpōčōwōni pšči tešhamej wutrobbē nočjehō Šbōžnič, to jeme mlošo žiwjenja do ho ščēbāč, tu jemu njelāštjenu šmilnočē našhōnił, potom njemōhki hīnāčj byč hač jēnatej myšle w lubočjī. A tale jenata myšl durbī potom hāma wōt ho wjēčēł t hmlinočjī a pščešeljnočjī, kaž Pētr napomina: „Budžēje s wutrobu šmilni a pščešeljni!“

2. „Njepapfaczjeje s'kósz je s'kószu, abo s'warjenje se s'warjenje, ale sa to požohnujece a wélsce, io wy k temu powołani s'cje, io bychczje to požohnowanie herbowali.“ S'byż budze c'złowiek franjenu, so gnydom w nim woheń pali. Talc mysl jcho niemérneho c'zini. Wón spyta to s'abycz, ale p'chjezo s'ajo so ta s'órtóscj w nim s'beha. Tak s'kuboto lezi woheń franjenjeje hebc'znojsce. A tola durbj so wuhafnycz. S'byż so ty we wérje a modlitwje swojemu S'ódnikiej p'obdaj, durbich io dopjelnicz móg: „njepapfaczjeje s'kósz je s'kószu“. Tak daloto d'rie so n'kórtu wóhntjezi, io so runje na swojim p'ishec'z'niwu n'jeweczi, ale tola rad wón powjeda wo franjenju, kotrej je p'oc'z'epicz durbjal. Ale tež to p'ishec'z'ijan n'jedurbj; p'ishec'z'j potom s'apfaczi wón s'warjenje je s'warjenjom. „Budż c'z'ic'jeje mysl!“ Tón knjes n'jes'warj'elc'je, s'byż s'warjenju bu, wón n'jes'róz'elc'je, h'ónž c'z'epj'elc'je. Nawut'itny wot n'jeho tu s'wiutaj c'z'ep'elc'je. Wiele h'ubjenitwa je po h'izom p'ic'jes jajt' nac'z'itko. „S'ch'ióž c'z'je swoje žiwjenje lubowacz a dobre dny widžecz, tón pojimaj s'woj jajt'“. P'sch'etoz taj na h'romadžich s'ch'el'iwu w'islo na s'womu swojeho p'ishec'z'niwta. S' tajnej c'z'ic'jeje myslu so tež n'jes'p'ishec'z'eljo p'sch'ewinu. W'ytajc'je m'ér a h'ónc'je ja nim!

3. „Woblic'jo teho knjesja hlada na t'ych, k'j se c'z'inja.“ Woni durbja so Wožeho h'něwa bojecz. „Woczi teho knjesja h'labatej na prawych“. Woni móža wočzi w dom'ezjenju k njemu pos'behnycz. W'ojch'at' S'rafc'el, k'j ani n'jepi ani n'jed'ema, d'žerzi swojej wočzi nad nimi wotewrjenjej wo d'rio a w noz. Wón jich wobarnuje se swojej h'ylnej ruku. „S'ch'ióž je, k'j by wam moht' s'ch'f'obd'ic'z, h'ónž wy ja dobrym s'ac'z budžec'je.“ Woni móža wam s'ch'f'obd'ic'z na p'jenj'elc'j a s'uble, na c'z'ele a žiwjenju, ale budžec'je s'roch'itni. S'byż wy ja dobrym s'ac'z budžec'je, c'z'je Wóh ja waš s'ajut'ic'z, a je Wóh ja waš, s'ch'ióž móže p'ishec'z'iwu wam bycz? „Hac'z wy runje bychczje prawdojsce dia c'z'ep'itli, d'ha w'ichaj s'c'je s'óžni.“ C'zim n'jes'p'ishec'z'el'nič'ji s'w'et p'ishec'z'iwu wam, c'zim p'ishec'z'el'nič'ji wam Wóh. Duž n'jed'aimy ho n'ast'róžec'je w swojej wérje; my Wóhni s'w'et'ni wostanjenju a s'w'ec'z'ijny Wóga teho knjesja w swojich w'utrobach. Potem s'k'us'ch'amy do prawych a s'w'etny so w dom'ezjenju teho s'lubowaja troch'otowacz:

„Woczi teho knjesja h'labatej na prawych.“

S'amjeń.

Stary n'izos'el'nič'j k'h'el'us'ch' do dozp'itym dobyczu, wokoło l'eta 1626.

(S' w'ubj'entym h'łohom.)

N'jecz s'tupny, so s'lubny
N'et' s' modljenom Wóhu;
Wón w'od'zi a s'ubd'zi
S'w'et, n'jep'ranoby c'z'aj.
Wóh n'jeda, s'j'm dobycz;
S'w'ój lud s'w'etny p'ob'ic'z;
Budž k'hw'abla Wóhu w'ez'iznje,
Wón n'jela'ny naš.

Knjes sa naš, haj ja naš
We bitwacy je stany;
Wón c'z'yp'ic'je, duž b'ěc'je
Tež prawo nam dał.
W'ě s'p'oc'zata l'eb,
Stónž bu h'izom b'ědy.
Ty, W'ótc'je, b'ě tu s' nami,
S'zy sam dobywat.

W'ej d'žak a c'z'elc'z s' k'hw'ablu,
N'ajš w'od'žerjo w bitwach;
N'aj post'aj a w'ost'aj,
D' knjeze, ja naš,
So n'jep'ishec'z'ewinjeni
S'my w'uh'w'obodženi.
Budž, Wóho, tebi k'hw'abla,
: : So w'os'ob'elc'z naš! : :

S'urij W'ósc'f.

Wulki d'žiw se p'šom.

S'honjenje m'od'beho S'šerba.
(S'č'ón'zenje.)

So s'hw'itli s'behn'jo so p'sch'ed forczmu njem'ér. C'zi s'ub'itny p'sch'ah'acu s'ót. D'woj s'behn'ajtaj j'elc'jo na w'os; s'ep'ub'acu ho w'is'itny a s'hw'ac'aju w'otaj. — Mi p'sch'el'iwacu ho myslje w m'os'had. W'ur'óž'elc'j jow c'z'it a žny? S'ch'io budž? S'ch'io s'beč'z'nič'j? K'aj i teho rubž'elc'zeho d'žer'iska c'z'el'nič'j? — W'ój poš b'ě so p'ojej k'awje p'sch'ede mnu h'udyt, po swojim w'as'ch'nju h'łowu na swoj koleni k'óžit a p'os'p'aja, mi ruku s'k'ac'z. To jemu n'jed'ach, so bojo, io ma s'labu h'is'c'z'je m'okru wot c'z'łowj'elc'z'ej k'aw'e.

S' w'otnom na h'w'el'bad' widžach, so ranje njem'óže w'azy d'at'oto bycz. Wo n'ec'zim ho mi w bucz'at'ej h'lowje rož'aj'knj'ez' počza, a ja hebi p'rajacz: Tak ruč'je hac'z ranje na n'jebju s'ak'wita a m'óž'elc'j troch'jo do kraja widžecz, s'traž'jo tym ropaczim p'ojoram po s'ch'ob'ze s'w'ac'z'nič'j a p'jer'elc'j so dale. W'udž'elc'j, h'ónž budž'elc'j, jeno so b'óch' do s'ub'zi p'sch'ir'óž'elc'j.

S'byż počza ho pod n'jehom s'ch'ér'ic'z a b'ěc'je móžno, troch'jo p'sch'ed h'obu do p'red'a widžecz, w'as'ch' w'ac'z'of a k'j. Na s'libto p'oloz'ich s'ch'ek'nal ja w'jecz'et a l'ehow, io forczmaj sa mnu s'ak'w'acz' n'jebu, p'sch'ec'z'jo bym i w'orcz'ijnu w'ad'us'ch'eni w'ujcz. S'w'upajo c'z'icho taž s'is'ch'ta buch po s'ch'ob'ze dele, tak so m'je c'z'ek'anza n'jeb'achu p'ys'li.

W'ój S'ultan b'ě jato p'ol t'órny, io b'ch'ajmoj pod h'olym n'jehjom, a i w'jehelom w'ot'oko m'je s'k'af'elc'je. S'w'up'raj'ez' njem'oh'f, k'af bu mi l'epje, h'ónž po p'uc'zjo po l'epu s'abach. S'ch'ur'ek'it dobych'jo c'z'el'w'jene w'jecz'it wot s'č'ab'ž'az'eho h'łoz'za; z'umjo s'ch'uc'elc'je w'et'it h'orka w' nich a r'ob'ostna p'ac'z'ina j'ust'elc'je lubolne r'ant'elc'je s'p'ew'f. W'je w' d'ž'at'ow'nej d'us'ch'i k'em'ch'oz'a nutrosc'z' p'sch'ew'ja, io i n'imi we w'utrobje s'p'ew'acz: „N'et' w'ozuc'zi ta h'ola.“ N'is'ch'je c'z'aj žiwjenja n'jeb'ech' tón k'ra'ny k'h'el'us'ch' tak nutr'nje s'p'ew'acz. W'ob'eb'je h'naty s'yn'cz'ach' tu s'ch'uc'z'it'ni:

Wy moje myslje, d'ajc'je
N'et' Wóhu c'z'elc'z a p'rajc'je:
Budž, knjeze, pola naš!
S'ch'ér'ic'z naš po swojej h'nadž'e.
Budž k' pomoz'jo a k' radž'e,
Ty sam naš w'is'ch'it'ic'z s'w'et'u paš! —

Wo tym so b'ech' h'nadž' h'ob'iz'it'nu s'tupal, so se starym h'ob'iz'it'nom s'et'k'acz. P'rajch'any ja p'ranym p'uc'zom, kotrejž najruc'z'ij'cho k' W'ez'iz'nej w'jeb'je, h'ónž c'z'yp'ic'j so p'odac'z' tak b'órny hac'z móžno, roz'p'raji wón mi to i p'sch'ec'z'el'nej r'ez'z'a a p'sch'is'k'aji h'is'ch'je. „Sa p'jecz' abo s'ch'elc'z' h'ob'iz' tam s'p'ech'anje s'tupajo s'c'je.“ A wot n'jeho s'honiz'ch' tež m'jeno teje w'j'el'f, io kotrejž b'ech' i W'ój'ej pomoz'jo tón s'at'rac'z'ny d'yr'dom'ej p'sch'et'ral. T'rawic'z'it' p'is'ch'i p'uc'zjo w'is'ach'jo p'ol'nic'z'le rož'jo. S' n'jej hebi ružy a w'ob'lic'z'jo s'mych. K'ajfa b'ě to w'os'ch'ew'na d'ob'rota so m'uje!

W'órny do'roc'z'ic'z' najh'ladnu w'j'el'f, io kotrejž b'ě w'uh'ladna forcz'ma. Do teje s'aj'ndž'ech, io bych' tu j'ub'ed'al, tež s'w'et'menu h'ob'iz'it'p'at'ej r'ant'elc'je p'izy bał d'ac'z' a potom ho na s'hw'itku l'ep'm'p; p'sch'etoz po tajnej n'j'el'p'arnej nozy a po tajnim ž'at'of'itnym p'sch'et'rac'z'ju

nje nosy wjazy njednacytely nješč. Tón forcznać b' pschystojny muž. Tón nje na p'fne waščnje p'bosyšč, tež tehobla hnanu, dotelž d'rye ho jemu do woščow hštro d'rinyy s'ach.

Čačo b'ech pschypolnity stanył a p'opslnjajehy wobjeba wuzič, wuopowjedaj njemu, kał h'robńnyje je ho mi seščy, a praščyach ho jehy, kał a h'že b'ych to wuščynowščy stozžik. Wón h'labajehy na mnje, jako njemohł mi to w'eric, iščah'čehy i h'owu a naposled b'džehy: „To čhu wam radžić: teje st'ozžy ho w'udajč'! Češčó je wam h'w'ed? S'bzj nimacje h'w'edka, wam st'ozžba do tuzje plumpnje.“

Ta Dečžinska strona je krajna stworina Woža, ja w'eznje wobhadanaja h'odna. Wle a meščy tehdy ja wušč to krajnoty h'owu njewolnelj wočy, pschetož strolowosč woneje nozy njeb'ečehy h'isčehy w mni l'astaja ržec. — S'bzj d'żet psch'abže, wo kotrymž b'ech tamnenu h'oščenzarcej bla jehy Sultana pišał, ho w Dečžinje na Wobjo podač a b'ech w Čehandawu w postajenym č'ahu. Tón h'oščenzaj h'izom na Wobjonjym brjoly č'atašč. Tjeho p'ntnyč a s wjehelom saščyčowntyč b'e Sultanej jene. Kaž j w'etrom prjedy wuščehy l'udži s' t'ozže stocz'iwščy wón i h'wojemu t'ujejey statajehy a l'eščehy wjehety wofoło njeho. Potom jašo te mni psch'istozžy, jako č'hył mi boženje pračej, wobnučaja mje, woblihy mi t'uz, woščkoczi sašo a b'ěžehy se h'wojm t'isjom.

Č h'udobim h'uzetom w duščy a j wyščtom d'žwanjom nade wščem, nabišeł pał s' horajajam d'žatom naposčezjemo Wobju ho potom wot W'iny do h'wojeje h'erdšteje domijny wročičy. — Lubej mačzeri č'eščyčdu h'ahly, h'bzj jej powjedat, kał je nje luby W'bzj j'pob'izowne s'bzježal. —

* * *

Češčo č'ezce k' t'utym podawank pračej? Češčó l'by to r'elk, jo mohł tón pošč, h'emal l'ohyše stoczó, mi njek'atemu mlodženzej i z'ubly tał dobny a psch'iwizny b'ych? Njeb'ečehy jehy t'ujej mi č'am pračej, to d'yrbi l'udžipščimania bla s'pachj na r'ezcałju wostajč? — Tón d'žin, k'iz b' ho t'udy s' t'ym st'worjenjom podal, tež ja h'ebi wuščezč' njem'eđm. Ča ja ho m'el njebožy, č'yzł-ł iščył h'owu i njew'eru d'žajčy. Wščachó tež ja b'ych i č'ežka to w'eric, njeb' d'ži w'isčitio č'am na h'ebi h'ronit a s'pytal. Č'oz h'owjenja budu ho nad t'ymi h'owjenjami d'žimac, a ženemu č'lowjekej h'ebi to wuščezč' njeb'am a p'ički t'ym wostanu: W t'ym st'worjenju b'ečehy woprawdže sa mje wobjenje Wože, tał tajne a wuščyčnaje d'žiwne!

Wščelake s' bliska a s' Daloka.

Č **Wud'ezj.** Mjes m'odrymi horami a wobata wot š'umjan'z'ych l'čow, je našaja wješč stajnje w nal'etnym č'aku l'ubofna, teč'ajaza saš'roba, psch'ečelny, w'občó a d'učny wuščekelazy naposčab bla puč'owarja. Saščdženu njebželu pał b'echy ho Wud'ečezj w'ob'ehje psch'dnu a h'w'ezdžičku draštu wob'leke. Č'ochownje ho s' domow a iščehow we w'etřnu imahowarju. Njana z'rycej b'e h'wonka a w'ošehje suučka i najr'ejšičej selenej p'uchy wuščyčena. Wjele pilnyč z'ufow b'e b'ehy t'pženja hač do n'ozy d'žetel a w'ču p'ragu nadolžijo, so hy ho Woži dom i p'letwami a w'ezjami h'odnje wob'ebil. Woporniwu d'aric'ejšo z'yle wošy s'chm'ezčow a b'ezp'čyčow psch'iwjetču, a b'orčy b'echu k' d'želu psch'ego h'owńnyu z'p'etwinjy psch'eč'et'ic'ezjerjo je wustojnje sa d'alsche wud'ebenje na'ozje. Tał ho w'ješč a z'rycej na Gufstaw-Abolšči h'w'ezdžej hoto-waščy, k'iz č'yzice Wud'eyte podobocene towarštwa tu h'w'ezčič.

S'bzj b'e i w'eže bele d'žatny š'owal wuščkuczal, ho w'op'ednu w 2 h'obž. h'erbste k'emščenje sapoča, w kotrymž k' far. K'ezžin s' Kotaj a N'aba s' Wudysčinje w'olatnu h'uzžy sařawaw'achaj, t'ijes far. W'ostaj s' Njechw'adžib'a pał na J'ozožku 84. s'astawa ič'et. 6—10 h'w'ezdžičkij w'ošabže psch'iwota: „Wščibjerajecze stajnje w štutu teho K'njeja! 1. Štut Gufstaw-Abolščeho towarštwa njeje wot

č'lowjekow, ale je wot Woža naš'čeho K'njeja. 2. Štut Gufstaw-Abolščeho towarštwa njeje štut b'idy a njep'sch'ečelny, ale je štut l'ubosče a m'era. 3. Štut Gufstaw-Abolščeho towarštwa njeje w'ob'armo, ale je wuščy ž'ohnownaja a d'ob'ezč'ejči to a tam.“ W'ed'awanje b'e m'oze h'w'ezdženje wo wažnym a m'lynym d'žele sa naš'čyčy ewangeliščy w'et'p'ratom, a h'owata l'ubosč, k'iz k' b'ucham s' njeho r'ezčehy, w'ezdžičehy w'ot'ubny wotewr'ezčy a d'ob'ezčy. W' n'eškim k'emščenu, k'iz ho w 1/4 h'obž, h'erbstej Wožej h'uzžbe psch'iwamly, a w kotrymž k' b'uchowm h'izner s' K'mun'aba a w'isčičy z'p'etwin'ni radžičej W'oinfranz s' Wudysčinje jako liturgaj h'uzžičej, b'ěžehy k' far. Houssa s' W'os'porka p'ed'owanje psch'eč'eluje psch'iwot. Na pob'ozku Žil. 4, 4—6 wón h'romadženej w'ošabže tu radošinu w'p'owješč psch'iwjeje; „Tón K'nez je blisčo!“ Ta w'eščosč j 1. naš s' w'jehelom napeljni, j 2. naš k' l'ubosčy sahoru a j 3. naš k' mod'litnje posčebenje. W'ob w'ustojnym w'jedništwom h'wojehy w'oš'et'ija, k' fantora S'moty, z'p'etwin'čij š'or na w'odemaj k'emščeničomaj nutnych p'oščk'arjow psch'es Wermanowy š'ow: „W'ob h'č'uzo je ič'hit možny“ h'w'ebeli a natwari. K'ollekta, k'iz po h'erbstej Wožej h'uzžice 257 hr., no n'emčej pał 189 hr., h'romadže 446 hr. wu'njeje, b'e r'ezč'inyy w'opoka, jo tu h'isčehy w'ot'ubny h'u, kotrychž l'ubosč ja Wože k'raľewnu a ewangeliču w'eru w'uh'abnyta njeje.

Ludowa h'romadžina, po k'emščah do W'isčičy saš'owu w'owolana a wot w'isčičehy z'ryčeh. radžičela Mošentranga w'objena, b'e wot w'eše stow w'ošabžny w'ošpanja. W'ultu l'ud b'e ho seščoh, tał so st'oly nižže njeb'oz'achachy a p'oščk'arjo taž m'urje toto-wofoło st'ejachu. S'bzj b'e w'oščer h'romadžiny w'isčičky w'ot'rowni a k' farat N'aba i Wudysčinje je r'ezč'inyymi h'owami l'etu w'oš'p'rawny towarštwa, pok'adni pał sišč'zomanaje podak, w'ast'ny d'uchowny S'ünter s' Š'rotawy, so by w'isčehy psch'itownyč psch'es naške mješy do krajinyy w'jedt k' w'ošadnam, kotrymž ž'abny š'owu njek'atemu, žana ewangeliča z'rycej ho njemotewič, k'iz na duchownomyj sařatranu č'eščo w'ulu č'eržaja. W'ezčor tu b'e, jako w' m'oznym h'orjce psch'es p'ošany psch'ewoščany š'owar: „Nješč Wobju d'žatuje!“ s' h'nutyč w'ot'ubow d'žaj Wobju njeb'ehy.

Kaž na h'orje m'ly š'andženu njebželu staj; ale na h'owach w'ostajč njem'ozemý a niž na T'aborje h'čty h'eby t'warč. Č' h'ory a j wyščkofozowje je naš našč pučž h'izom sašo dele w'jedt do w'isč'edneho d'žela a p'rog, do w'owojanichy a b'edženjow. Čo jene pał ž'enje wjazy sapomničž nočnyje: Ewangeliča z'rycej je domijnje a jeje stawy w' rošp'rsč'inyy h'uzžehaj h'romadže a njek'metaj ho b'ěžičy. S'bzj je našy h'w'ezdeni naš k' nowaj, w'ežehkej d'žetawoščy w' Wožim k'raľewnje h'ubdžij a p'k'omenja l'ubosče s' našejm w'et'p'ratom sahorit, potom t'uz d'žej njeje h'ubjenu, ani ja našč ani ja nišč, ale h'ošace ž'ohnowny taž ja č'ajniščy, tał ja w'eščnošč.

Č **W'eče Wobju.** W'oturu, 21. junija, w'om'e ho t'udy krajna h'ynoda naš'čeho w'oč'et'ija. W'isč'ednički b'ečehy wo tym t'henje: „Wotru h'uzžbu m'oze ič'eg'eljan'isłi dom p'objerajo ič'ulu a z'rycej sa n'abozne w'oč'ebjenje m'obžiny č'inič.“ Č'ara sajmawo w'oš' r'ezč'owanje temu bl'edow'asčeh. Na namjet t'ujeja fararja Wandk'isč'ezjajneho bu w'oš'amitijene, leč'ezaje t'opjeno „dom a ič'ulu“ tež w' h'erškim psch'eč'ot'uju č'izh'eč'ez d'ac. Češč'ot' wot bruhyč sařatniščy bratrow t'ute to k'opjeńto we h'wojej w'ošabže č'je w'ošč'ez'ic'ek, č'hył d'ob'ozrojenje na k' fararja Wandrita-Eseljanščeho pišač, teško exemplarow pot'rzeba.

„Wobjaj W'ob“ njeje jenoz pola t'isjewo duchownyč, ale tež we w'isč'eh psch'edawar'nyč, „Serb. Nowin“ na wšach a w Wudysčinje dostajč. Na sačtw'orčej l'eta plačji wón 40 np., jenotliwe ežibja ho sa 4 np. psch'edawaju.

Sy-li spówał,
Pilno dźálał,
Strowja će
Swójby statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróczy
Napój móczy
Luboso ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf méry
Čerstwoś da.

Njeoh ty spówał,
Swérny dźálał
Wšódné dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpođi ty.

Z njeboś mana,
Njeoh či khmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kiš Bóh pada,
Wotkóń 66!
F.

Sserbske njedźel'ske lopjeno.

Wubawa ho lóđu hobotu w Šsmolerjez knihičičičeženi w Budyšinje a je tam ja šchwórtlětnu psychoplatu 40 nr. dostać.

6. njedźela po swjatej Trojicy.

Namst. 6. 3—11.

Po našej epistoli prašamy ho s našim katechizacijom:

„Što ma tajke s wodu-křeženje na bebi?“

1. Šo dyrbi stary čłowjek wumrjeć se wšódnymi hřečami a šými lóšćami;

2. so by horještanj nomy čłowjek, kiž by w prawdočězi a čištočězi přšed Bohom wječnje žiwy był.

1. Našča křeženiza ma wulku možność. Watow wraji w epistoli: my smy na Křyštusa Želuba křeženi. My smy křeženi nuz do jeho byčja. Š te j myšlu, našča křeženiza biščeže wošebitu wažnoćež dostawa. Zapowědóť naš dopominia na Želubowe wumrjećje, jeho hamopodačje; s teho ščežuje, so křešćenizjenje, kotřiž su wšes křeženizju do Želuba šiščečěpjeni, dyrbja tež to hamo dočowjeć, mjenujizj wumrjećje, so by ja nich tošame jašnowanje wurošto, kotřez je ho dostało žytemu šwětej wšes Želubowe wumrjećje — „so runje jato Křyštus wot morywch šubženy je, tak tež dyrbiw my w nowym žiwjenju křóžić.“

Stary čłowjek dyrbi křizowany byč, kaž by Želub křizowany (šit. 6.). Stary čłowjek by našče šte myšle, lóšćy a žadošče, kotřez ho w naš hibaja. Wone dyrbja ho k moju smičić, kaž je Želub moryeno, so hřeč w naš wšestlance a my wot stareho byčja ničjo wjažy na bebi nimamy. Hřečej wumrjeć t. r. ham přščežimo bebi

wowowadž. A tole wojowanje je wopravdočje kaž hamo-křizowanie t. r. pomaku a bolostnje ho wotřetowadž; to boli, kaž byčimy s rukomaj a nohomaj na matrašće drjeno přšibičiž byli; přšetož wo ničjo mjeniče ho njejedna, hač wščeho ho wjadč, štož čłowjek radšo čini, hač Bóha lubowadž; to ničjo malo njeje. Kaž te křódej wótrej šmjercězi, šlusča k temu ryčejšće roššubženje, ho wopravjč šanženošć, kaž jara tež ja přšichod wabi, a nowe byčje šapocžěž. Ale k temu roššubženju pola jich najwjaž nješčinžje, dočelž lubowane hřečnje žiwjenje wostajič wóščežja. Těhodla pať je tež žiwjenje, kotřez ho wjedže, gušo žiwjenje, kotřez wšičto druže šterje myšlicž da, hač to, so je čłowjek křeženju, a kotřez ho k wučinacju křizowaneho Šóžnita ma kaž nož k dnjej. Tež my smy wječje hižom šaćuli, tak čžeke je wojowanje přščežimo štemu a smy šašo to wojowanie wostajili. Ale wopominaj tola to žalošne štaženje, kotřez je ho wšes bješbóžnoć na čłowjekow přšinjěšo. Potom šošnajemy, tak wšne je, šmuziče ho wotřetowadž a moryč šte wobjenja w bebi. Křyštus je nam přšes šwoju šmjercž šewiž, so dyrbi hřeč junu přšestacž. Našča přšičušlanoć je, to wěrnó šejničje.

2. Horještanj dyrbi nomy čłowjek. „Přšetož so wón je hřeču wumrjeć junu, so pať je žiwy, je Bohu žiwy.“ Křyštus naš přšičadł w žiwjenju, kaž we wumrjećju. Žeho žiwjenje bešče žiwjenje ša Bóha; ničjo druže wón pytal njeje, hač jo woli a špodbaniju šwojeho nješesteho Wótza škutkowadž a jemu šlužić. Žeho žyte šestke byčje

běšče krašne byćeš t Božej čješčji, vschetož luboščj t jeho wodžiča, ponižnolež běšče jeho prawidlo, čičhoščj jeho myšl, řežetwlowoščj bęřščežaje řnanjo jeho poddačja na Bogo. Wón meješče tón jedny wotpořad, čřlowjeřow f hřeřha wumóg a Bože kraleřtwa na semi natwariež. A f tařim řiwjeńjom dyrřimy řlěđžiež; pšidetož řchtož my wřchěđnje žimy byčež mjenujemy, t řubjeny wotwobras teho, řchtož dyřbjalo byčež. My mohl t mjeřla f a nju řtrowočj. Škello řič ničež njemě wo wumogewju a Božim kraleřtwe! Žuuu mohl řlěđnoščj tyč řwalieč, kotřič řn řo wot hřeřha wuřřwobodžiti, a řič wubudžiež, tež f prawdořčju bonieč. Ša Bogo dyřbjeli bóle žiwi byčež a my, řič čžemy jeho lud byčež, dyřbjeli dobry pšičřwad dawočj. Čřehobla my to pšchego nječiminy? Dolež řo nam to nowe žiwjenje vsch řnadue a řndue řda, dořel čžemy jo wjeřelšche meč. Potom pař wostanjemy na hřeřhadžiča njedopřejntny pšičřlěđnoščj řiwjateje řchčewny. Duž wopomnmy řtanje a pšcheg o:

„Tak tež wy, meječe řo řami a tyč, řo řeče hřeřchu morni, ale žiwi Bognu na řchřyřřu řeřu řa, nařim řnjeku.“

Šamjeř.

Wobnowjenje řchčewněkeho řluba.

(Wo Rambahu.)

Ja — Wótče, Šaryno, Ducho Šamjaty —
Ma twoje mjeno řchčewny řym;
Š tym buč do řlina řřewje řwatř
A t řlawam, tebi řiwječewny;
Ty do řemie mje řařčěřwi.
Š t řchčewněke hradu wobdari.

Ty pšičija mie fa dječjo řwioje,
Mój luby Wótče řchčewny;
Ty řwioju prawdořčj řubto moje,
Mój řiwětny řeřu, řčimie řy;
Ty pař, mam nuřy, horeja nóg,
Mi řy, Wób Ducho, rowřd t móg.

Tež ja čji řlubich luboščj, řiwěru
A pořřřchmoščj, Trojeniečř!
Čřřřř tebi řlubečř f rowderew wěru
We prawej bohobojolečř;
Šo čřerte, hřeřcham wotřelnyčny,
Wo wotwěž puečřach řhobdžieč čřřřč.

Tón řlub, o Trojiza, řo řenie
Ma twojej řtronje njehřabla;
Mje hřeřč pař pšchego řařo čřhaje
Ma řiwětnu drowu wotřabla.
Ač, řym-li padnyř, pomjaj mi,
Mje řhude dječřo t řnadže řwimi!

Ša dženřa, Wožo, řiwječju f nowa
Čři duřdu, čřělo, wutřabu;
Šubž we nmi řiwěru řačž do rowa,
Wjmi myřle, řtuff t woporu;
Mž řepř njech njeř t mojej řewi,
Řič twoju wolu nječřini.

Dwoch! wote mje, ty řěřřta řiwěta!
Mje druři řnjeř řej wuřnu;
Š nim hřeřha nóg bu f duřče řiwěta,
Mój řtacy čřlowjel nowoj;
Duž, wuřřčewny na Trojizu,
Šso čřerta, hřeřchow wotřiež čřju.

Šřřřch, Wótče, Šaryno, Ducho Šamjaty,
Mój řlub, řič tebi wobnowjam;
Šso njehnuj wón, čř wojpjet daty,
Řačž junu bęř řiwěi dořonjam.
Tak žiwy řym, řař wumcu čři,
Dřa budu mečžnje pšiči tebi!

K. A. Fiedlef.

Mabojina w řřuli.

(Pořčakowanje.)

Tak pšichotowane dječjo do řředžněje řřadownje pšičiwěđ, řhđže řtej fa řachřřmuhowu wučžbu dwe wořebitej řhđžnje pořřajenej. Wuřřajenje hradu, w řchže pšičřch řřownyč dželbow date, dře dječjo w tutej řlawy řiwčize njewořřčija, a řola je rowđič, řo řachřřmuhowej řhoba kručje dječžč. Řurjus je jenoletny, runiež dječji w tutej řřadowni 2—3 řeta řeđža. Na řoždy pad je řěpje, malo dawočj a to malo wojpjet pšchě duřču dječřča nowěč, řačž mjele jeno junřočč pobawučje. Šđž řo mačřřina, w řachřřmuhowej řhđžnje pšchewđžena a wuřřjomna, w řiwčičej čřitanřej řhđžnje wřnje čřita, dřa mže řebi řale řlawy fa jene řeto bjeř wořebiteho napřanija pšičiwjowič. 1. a 2. řřowu dželbu f Lutherowym wuřřadowanjom, 3. řřowu dželbu bjeř Lutheroweho wuřřadowanja, wot 4. řřownje dželby te 4 řchřwuch, na řonzu jenučř 4 wotřowow řřewje, a wot 5. řřownje dželby wuřřajenře řřowa Božeho wotřawanja, pšičřřamřnjenje t řřawěńnje wo řchřřřowowu čřepjenju. Šola jenotřiwých řřawych dječři mže řo řole mačřřina tež na dwe řěčje rowđželieč.

Wo rowřřowowanju tořkamo pčáčř, řchtož bē pšiči řelnej řřadowni wřajene. Wučžet řo řačž nanajwuřřičow t datemu řelnej pšičřřawuje, řarodžnje dječřow prawe řřowmjenje pšchewčezřch wopřřchječřow a myřřlow, wřawaje f tym řiwřřře řřawěń, řiwřřře řrowčřřa a řhřřřřř řchřřčřa, a to wo wřchěm tym pšchego najřřewy to, řchtož řu dječři w wředawřči čřař řřow wuřřnye. Wřch nowo, řchtož ma řo nawuřřnyč, dyřbi řo runje řač řachřřmuhowej řelř najřřewy wuřřadowočj. Mjenujemy a dořřřch defřiwjow ma řo wučžet puečř. Še mřla, mučřnja a wot wěřy wotwodžuja. Wučžet dyřbi řřewřčžo řlawy řerje řnacž, řař jo wón řřow pšči řřowim pšichotowanuju pořřaja, řchto ma wuřřadowočj, tež řebi te řerěři napřomnja, f řotřřmiz ma řo to řřačř, řačř f pšchřřawami, f wopřřowanjom abo f wewčřowjedžewjom na řřowny wřobńt z. Še-li dječjo pořřa Šolejownyč wřatrow řawřčř, pořřa řerodiaby řřu wřđžalo, dřa prawomřřynje defřiwjow řawřčř a řřdy řřewa njere, jo by řo dječřow t prawemu pšchewřřawjenju dopomřřalo.

Řačž maju dječři wo pšchewřřowowanym abo rowřřomjewnym prawe pšchewřřawjenja, dyřbi wopřřetowanje pořřačř, řotřčř pař řo nima jeno po řřowčewju řelnej pšchewřřawčř. Čřřčř řřawčewje pruhuje, dječřow řřawčewje t řřowu pšchřřčř dawa, tón wřchěđnje řřoni, řo maju dječři njeređbo wo wřchřřawčř wěřach njewěřřowne wopáčřnoweče we řřownje, wo řotřřčř je wučžet meńř, jo řu řařne, řač řřow. Rařřownyč wučžet řřuňto řřow pšči wuřřawowanju na wuřřčřach dječři wřđži, řačř jeho rowemja; w drowřch řřawach řřawčř wón to f wopáčřnowo řřowa, f řelčewje řřawčř t toče řunječřa. Šo je wřřte, wučžet njemžje řebi dječři řřaw dořč pšchewřřawčř w myřřenju, w prawym řařřřawčřu teho, řchtož řim wón pořři, bóle pař řiwčiče teho, řchtož wone čřřajtu.

Wulzy wopacnje na na tymle skhodźenju to žadanje: Zeli něšto njerofymičje, lube dźećki, dyrbiće ho prašćeć. Skaf dha dźećo wě, hač je rosemito? Pšči žulym skwoje mošto wšchal to być. Hinaf steji pak to s tajtim praščenjom w hornjej rjabowani. Šyto mošto mi wjeřcha radobć pšči rosmučowanju być, hač bychu-li dźećki ho pilnje prašchale! Pšchetož bđež ho prawje prašcha, tam je fedźkliwoć, tam je rospominanje, tam je štuatne pytanje sa wětnoćju.

(Pšchichodnje date.)

Mařha zyrkej.

(Pšchelož.)

Woh skónzo je, šchit móny
A zyrkej nadžija;
Wón zoňowanje wótžne
Nam pšes nju wobradja.
Njedh hižerjo tej hroža,
Šso horu šwrócija,
Dha tola t rohu šboža
Zu Woh šnješ powyšcha.

Kož skala na dźiwym morju
Šso zyrkej njeřhabta,
We wchorach a horju
Škeřč Božu pšchowodba.
Njedh ho tež drubdy šdache,
So čzma ju wobhimo,
So wěra steji w štrahce:
Woh wšchal ju šathowa.

Njedh rospada tež jemja
Do procha, popjela,
Šso hweća štohy šlemja:
Dom šnjeja njeřpada.
Wšchal jeho murje steja
Na horje Šoglatka,
A nab nim roššerjeja
Šso Bože njeřbeja.

Pšči kolebanju.

(Eleonora, šeršchjina Keuř.)

Šob: Pšchimołe —.

Dźećo špi, dźećo špi!
Zandžefjo žu pšči tebt,
Chžebja tebie wobarnowac;
W žimjenju čje pšchowdžowac;
Džecžatko, duž šmėrom špi!

Podrėmtaj, podrėmtaj!
K mėreć w Bohy nėřt ho baj.
Knjeřeć čzu čje porucžowac,
Kwoje dla t njom! dohychowac;
Ty pak čžiře podrėmtaj!

Šmėrom špi, šmėrom špi!
Boža lubořč wošchewi;
Ruzy Wbžz na tebie škoži,
Zoňowanje napoloži
Dženba, jutije, pšchego čji.

Šetobzy špi, škđozy špi!
Paradiz šon potaž čji,
Kiz je Šesuj tebi dohž,
Šduž je w šmjerći štrawanej pobyt.
Zunu tam čje wobšboži!

Šurij Šróřf.

Boži rošbud.

Powjedacžko wot Jana Wjele.

W šibljiji steji: „Šchđoz hwoje pšchěstupjenje přeje, temu ho njebudje radžicž“, to rėka, šchđoz w šponwežji pšchěd Bohom přeje. Pšchěd ludžimi přećež može ho s hwiłtemi radžicž, tola pak pšchěd Bohom ženje niz. Pšchěd jeho wšchitowidžatym woblicžom žana čzma njeje a žadyn potajny wulgow. Šak moht ho pšchěd jeho šwėttlinu žadyn hřeć tajcž? A tola winu w jeho prawdofčiwemu šhořtanju čjeřka? —

Tola pšchěd šwėttym budom šu hižom žadlawzy wjele křocz přeći a šawinowanemu šhořtanju wšchiti. Šduž žadyn dowjedny dopolas njeje, a šakaltu wšebžojnik přeje a přeje a s šchrošotei pšchishaju štruci, šo jeno po šlepyh šdaczu abo tež s hiženja na njeho rėca: šcho bebi šudnižy chžebža? Njedh tež šu pšči bebi potreje wėry, šo ma wón šawėrnje winu, dha jeho tola njemōža šhořtacž. Wón ma ho pušchžicž a duž ho šudnikam pšči bebi hmeje. Tola junu tón čžah pšchidžje, bđež jemu pšchěd wjeršch-nym šudnikom tajki hmečž šaidže.

Šaj, čžasto je čšiwostemu rošomej šudnikow njemōžna wėz, na jařne dowjelcž, hač ma nėřajki wobštorženz woprawdže winu abo je čžily. A tal je to bylo wot špoczatka šwėta. Tehodla šu hižom w šastaršch čžapaž sa pšchihđone mėli, na čžezte rošbudy Boha sa šjewjerja t pomozu đracž. Šduž bėchu šawite đwėle, šcho je we wobštoržnje prawda abo šcho niz, mėnacju wšchelake pruhi a špyhi, a wėřjachu pšči tym, šo pšchěs tajtu pruhi Boži porš prawdu a njeprawdu na woczi štaja. Tymle pruham bė njeno orđalije date, to rėka „rošbudy Bože.“

Žena s nič bėře w ohnjowa pruha. Šchđoz chžyře ho s tej wulprawnicž, dyrbiće je š stopu bohju na žehliwu radližu štućicž abo nahi pšchěs plomjenja křoczicž abo žehlage wuřlo na nahim wutrobnu pomėčž. A hđož mė tal abo hinaf špalenu ranu, bėře to šudnikam t wocžam wopolas winu.

Druha bė wodowa pruha. A ta bėře đwoja: pak s warjazym křopom, pak se hymnej wodu. Pruhu s warjazej wodu wotmėchu s wjeřcha na tajte wošhņje: wjachu šhuboki toťof a pušchžicju na dno pak nėřajki pjerchčėřek pak nėřajki pjenes. Šotom to šudboje s křopom šdachu, a na to dyrbiće wobštorženz s nohej ruku tu đwošostu s dnu do hōřčje wjacž. Šduž bebi pšči tym ruku njeřpari, šudžachu wo nim: Wón šawinowal njeje, čžehoz ho winojty šdache.

Pruha je šymnej wodu wotmė ho tal: Winnikej špařachu ruzy a nojy a čžihņcy jeho do wakskeje wody. Zeli-šo ho ponđri, placžėře to sa dopolas nje.winy, po čžimž jeho hiřchje žiweho s šhubiny wjachu. Šchđoz ho pak njeponđri, tón bė sa šucžerja njeřkusta mėty.

Ša popow mėřachu pruhi se šwjatym kuffom. Šop, na šotrehož čžezte hřeřchenje mjes ludom dźeře, dyrbiće šwecženu woblatku hjeřč. Pšči tym ho žalofine šarjelne šłowa potajchu, šajte njeřboža dyrbja ho na njeho đoncž, jeli-šo je w potajnym škucžil, wo čžimž ho na njeho hřeřcha.

Šašo hinaršchi pšnant, tež mėty sa Boži rošbud, bė křčizowa pruha. Tu dzerjadu s najwjeřcha tam, bđež bė mjes đwėmaj jėbojta šłozba, a šudnik bebi wėřty hřeře, šotremu prawo a šotremu njeprawo đacž. To dyrbićejtaj wobaj, winnik a winiczel,

stejo pod świątym krzyżem, na jeno dobro rzucił do boków pszczytę, kotrzyż by przedy drubeho wustal a rzucił wrogiej prostej runie won wobbzjętęż njemohę, wo tym bndżęjech sud, na jeho stronje je wopaka węż.

Też marowy roshud bę jena tych pruhow. Za będęce tam, hędęz na nětcho męnitwa dędęch, so je wón morbat a wón pak wścho f kutošču zaprę, a njebędęce nikał wobbzjętęż mđno, hacę wón tón sřoznowat je abo njęje. Tam stajęchj mary a tęcho łoznozaneho ćlowjeła na nję pokożęc dachu. Potom męjędęce ho tón pobladny morbat pšehd marj spwicę, temu ćjękaj porstj na rany kozęc a psęh tyn ho je hwiataj psęhřozahu roczęch, jo tęcho morweho sřoznowat njęje. A jeli-šo te rany jašo pocęachj kwamwicę, będęce to sudnitam dopołaš a pšonank ja roshud: Woprawnđę, wón je tón morbat.

Nazjępšęchj będęce ta brńozjowa abo bitwista pruha. Psęhd wozęmi kudnitćh knęjowa a psęhd śjawam śwętołm durbęcšęstaj winnik a winnik f brńozmi na ho kam a kam bęć. Kotrzyż by w będżęchj psęhęcht, wo tym psęhrowera dędęce: Tón ma śu wopaku węje.

Njęje to ślepoczę a hępoczę? Njęby to f wjęrtęha łozdy ras njęprawy praweho psęhęmohę, jeli-šo by hęlyńchj ruki a do brńozje lępšęcho wuscjea męć? Za węra, wo psęhę tajke pruhi woprawnđę Wożi kud na śjawne śtupi, ta njęmubra węra ma w wojonnych ludboch damno swój tńz. Jeno to będne a bęřędne na-ħam-a-ħam-ħodęenje je śmjertnej brńozj hędędęce nětotj knęzja pućęćęiti, njęjku, woębje wońrtęhj wylęchj njz.

Co je ho psęh tajščh ćzjnjęjach wščęlate jebanje, tunje każ mjęle wjazy njęprawy stalo hacę prawdy, śchđ mjes nami njęby to ja węte męć? Tola węjo śu też psęhřlady na to, jo ta abo tamna tych pruhow kępęła njęje. A tojteho psęhřlada dama tńz f ĳryńoznu ĳnaty bitwiski roshud mjes panom a pšom, kotrzyż je ho dawno we ĳatřarku stał a ĳz ćęzemy nětco najszim lubym ćjitarjam powjedacę.

(Psęhřobnje dale.)

Wščęłake f bliska a f daloka.

Ś Drazdjan. Nětco Śęserbow dřeje w Drazdjanach a wokoł nję bydli? Co je praćęenje, ĳiz je ja nař wščęłch ĳojimame a ĳiz ho tehdla też ĳusto ĳřyščęć da. Wjęz praćęęnia je lęćęba Śęserbow tu w Drazdjanach wusta; ale nětotyżńtęż mjes nami wjazy Śęserb bęć noćęje. Każ ho doma we Łuzjzy nětęoty ĳwojęje macęteńej ręćę ĳanibuje, tał węšo też tu. Su ja nař ĳřachj a ĳpřytowanja, jo ho ĳwojęj narodnoćęi wozyřbimj, tola mjęle wjęrtęche hacę domacę! ĳřim bóle ĳwojęłaze je, so je tola też tu w Drazdjanach nařladna lęćęba tych, ĳiz ĳwęru ĳwojzy narodnoćęj ĳaħozwach pęytaju a ĳiz ĳu woębje ĳwojęćęni, hđyż ĳmędęa tu w ĳuřbje ras jašo Wože ĳłowo w łubej a drosęj macęteńej ręćę ĳřyščęć. Tał bę ĳarđęna njędęła jašo njędęła Śęserbow. W ĳřęłjnej zępęki bę Wože bętdo ja nař ĳryte a ĳrařny Woži dom nam ja Wožu ĳłuzbu w macęteńej ręćęj wotewrejemy ĳęjędęce. Spowojędnj wučębu bę ł. ĳarac Domałęcha f Wudęłęż, pędřowanje ł. ĳarac Śęytora f Minalata wo wól. Spowojędnęch bu 130 lęćęnnych. Wěh ĳoňnyj dale nařęce łube ĳęrřęstę ĳęmędęęna tu w ĳuřbje a ųubđ a řdężęć łubotęć ł nim we wščęłch wutrobach Śęserbow. —

Ś Łajsa. Na Jana do Łajsa! tał ĳęřęto ja łozędęho ręćęjęche, ĳiz ja bęđęčęje w nařšim ćępku ćępku wutroba a ĳwiate njęzioństwow mjes pęchanami. Wđon wot dalota ĳhorowjata węjo łubch ĳořęci do wjęřłi nařędęcho njęspomnitęho Śęlejera witařęch. A łuba Łajrowka wosabę ĳama wjępęta, so mōže po dołęch lęťach jašo

ras tajki ĳwjędęchj ĳwjęćęćę, będęce njnje ĳwojęj rzucił ĳibęla. Śęlene bęřęćęki psęhę pućęzu łubosņnje śęmęjadęu, jało ĳwojęćęniłi ćęch f ćęřęntymj młobnymj ĳoźkami w bęđęch drařęch, f duchownymj a zęřkwiniłm psęhdęstęjęřęnemj wot řary do křępęnje f rōżmi wudębęneho Woęeho domu ćęhņięche. Tam nutna wosabę ĳłowa ĳędę ĳřowję pęłřękajęche na řjane řęwanja zęřkwiniłeho ćęra każ na bōzne a wutrobę ĳřęuboto pohnuważę pędřowanje ĳwojęjo njębđnjędęcho dęřčęwopawjřęka ł. řaraja Waktarja: Njębwożęćłbłęřęha, ĳiz na łatoźku 18. řęřęćęki 3. řtawa řñhown Nřuthy ĳęřęřłęj wořębđę psęhřowota: „Wudź řřowřęćęna, miřionistwa wosabę!“ 1. Śe řřowřęćęnj węru pohłabaj na ĳņęļa ĳwojateho miřionistwa! 2. Śe řřowřęćęnj woħężęj a ĳwęru pombaj psęhę ĳwįatym miřionistwje! 3. Śe řřowřęćęnj nadjżjy ĳřomę na ĳwoźny tńz ĳwojateho miřionistwa! Na němřęst Woęęj ĳędżębje ł. řubęřintendent Sełęć: Warićęjzanłi duchapalne pędřowanje dęřężęłęche wo pęřęnej řęřęćęzy drubeho řtawa ĳřowęj ĳřořęa: „A dęřęi ho řtacę na tym męjęje, na łotęymęć ł nim praęene będęce: Węh młj łub njęjęć! bwdżę ł nim praęene: D dęřęci teho žjweho Woęa!“ Tole ĳłowo je 1. Wěb ĳęłniwoćęje, so będęchj ĳobu dęćęł! 2. Wěb ĳwojęłęřęje, so ĳęmęy Wožuj dęćęł! Wunořęć łolęłty psęhdę dęřęmi na wosęnjaj ĳwojaczę ĳřębřomaj będęce 408 ĳr., řřwalone wobbzjędęčenje ĳa łubotęć Łajrowkęje woħędy ł Wożęmu łřęłnitwu.

Wjęřęorne řęmęřłi wđozachj potom bęđędęce wusta ĳydu, łotraž będęce ho pod mōżnym dubom ĳajędęcho parfa wokoto miřionara Śęmbroka řęřęćęna, a na jeho ĳłowa f jeho ĳimęnja a nařęonęjowa mjes pęchanami dęřęčęł f ĳępęłę Krřizj, tał mjenowanym Wędęoanałudom, pohłuchajęche. Śęerb je był, węřny Wuras f Dęłnjęje Łuzjzy, ĳiz je jało pęřny miřionar w lęćę 1843 řępęołac Woęę ĳłowa tamnemu łubej pędřowaczę, po łotęymęć jeho nařęłędł njętco nam wščęłakowę řajimawe powjedacę wjędęłęche. Superintendent Sełęć je bęđęčę woębjeje na młobżnjm wołowozęwščę ju w duchu do Ameryki mjes ĳndianow a ĳęđ pęchanıstę ĳwojęćęje. Też ĳřęułstę dęćęci pod nawjędowanjow f łantora řřowadźęnjnu f nětotymj řęanjym řępęwamj ĳwojęćęmu. Na łōnyu wjęchj duchowny ł. řarac Krřygał ho wščęłęnim dęřęłowaięche, a nępominajęche we ĳwojim ĳwojęćęni tał křępęnjje wřhotowaczę, a nępominajęche we ĳwojim dęřęłowanju teho njęřęobęć, bęes łotęrehož mj ćłwojęłotę pobaromo dęćęłamy. A Śęerbo łoż Mňzjy, łozdy wo ĳwojęj łubej macęteńej ręćęj, ĳņęjęje ĳwojateho miřionistwa řępęwaczę: „Njęch Woęu dęřęłaje ĳo wutroba wōdęłch łudzł!“ Wón ĳanu pak njęch ćzjnj po ĳwojęj woli, so będęchj będęte plody řřowęł miřęłitkin, ĳiz mōżęchj ĳobu ĳwojęćęćę dęćę ĳwojateho Wana we Łajtu.

— łęł.

Ł rozpominanju.

Njęłomozęchj wunłę dokonjęć, njęłępęj w małym řřuwotaczę.

Dailiřęe dowrowólac dary f woęhe armenistę ĳyrotę:
Ś Wozřęđęćęnj woħędy psęhę ł. řar. Krřęgarja:
R. R. f Wozřęćęj. 3 ĳr. — np.
W mjenje wobřich ĳřrotow wutrobny dęřę.
Wěłęć, redaktor.

„Bombaj Wōb“ njęje jenoż wola ĳņęřęw duchownych, ale też we wščęłch psęch-daw a řnjach „Śęerb. Nowin“ na wřęch a w Wudęřęhņinję dōřęćę. Na řęřęwōręć łęta plaćęć wón 40 np., jęnotłłwe ćzłřęla řo řa 4 np. psęchdawaju.

Sy-li spěwał,
Pílnje džěłat,
Strowja ée
Swójbnj statok
A twój swjatosk
Zradny ja.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spaf měrnj
Čerastwoć da.

Nječ ty spěwał,
Swěrnje džěłat,
Wšědna dnj;
Džěš pakswjatj,
Duš čaty,
Wotpošć ty.

Z njebjes mana,
Nječ si khmana
Žiwnoć je;
Žiwa woda,
Kšć Bóh poda,
Wokřěw éel
F.

Sserbske njedzelske łopjeno.

Wubawa šo łóžbu łobotu w Šsmolerjez knižicijšćečěni w Wubyschinje a je tam fa šchtwórtětmu přichěpłatu 40 np. dostać.

7. njedzela po swjatej Trojicy.

1. Pětra 2, 5—10.

Natwarće šo, šo byšćeže duchowna křěža byli.

1. Tón wuřwoleny różnny kamjenj je Jezus Křystuš.

2. Wj šće te twaršće kamjenje.

1. Hdyž šo t Wozemu domej różnny kamjenj položj, ma šo wulka šwjatocnošć a žyła wošoda šo šchromadžj. To ma šwjecze, tak wažny je różnny kamjenj za žyły twar; wšćetoz wón nješa a džezji twar. Šdy by wón khablaš, by žyły twar khablaš. Nášcha epistola rěči tež wo tworje, wo najwóšehnišćim po žyłym křěwěze. Duž je tež wulky wažne, kašći ma różnny kamjenj. „Gla, ja kladu w Zionje wuřwoleny brošji różnny kamjenj.“ Wón šo položj, jato šo Jezus w Betlehemje narodžj. Křajta bědže to šwjatocnošć, hdyž jandželšće šyły wušče Betlehema šwjedžěnišći křerušć ipřewachu! Wóh je jeho wot wěčnošće wuřwolil. Ale bač je runje wot Wóha položeny, šu čěšplojo jón šacžjěli — wušćišćj měšćimžy a pšimawučěni, a šu jěšo na křjžj pšćibjěli.

Alle to wóni njemyšladu, šo runje š tym, šo jěšo na křjžj pšćibjěli, jón halle prawje różnny kamjenj šwjecjadu. Tu šteji wón jato šnamjo, pšćečžjwo šotremuš šo rěčecž budže. Wšćetoz pšćežjo šu byli a tež džemš, šotjž šebi šwaža, pšćečžjwo njemu wošowacž. Alle wušćim tym njepšćečželam plačj: „Šchtóž na tón kamjenj padnje, budže šo rěšralyč, na łobož pał wón padnje, tebo budže wón rosmjajecž.“ Duž prašecž šo, tak štejšć ty

t temu kamjenje? Wot teho wotwřjže tvojše žyłe šbože čjašnje a wěčnje.

2. Duž natwarće šo, šo byšćeže duchowna křěža byli. Wšćetoz wón nješa jato różnny kamjenj šam wošćež, ale na njón dyrbi šo twaricž křěšćejšjanista žyrkej, šo šo kamjenj na kamjenj položj. Ze twaršće kamjenje šu křěšćežjěno a na naš štupi tehodla dženska to napominanje: natwarće šo!

Wj wěmy, šo ma šo i kamjenjemi, šotřez šo t twarj bjeru, wšćelate šćež, wřjedje bačž šo ja twar hódža. Tak dyrbi šo tež i křěšćejšjanami šćež, šo bychu křmani ša twar byli. Kamjenje dyrbja šo najpřjedy w šćale šamacž; tak dyrbja šo tež čłowjekojo wotłamacž we wulkej šćale, šotřuz my křwěš njenujemy. Ze šo to hšjom i tobu šćalo abo šy hšćeže žjwy w towaršćjwe še šwětom? Žy dyrbišć pšćes poštu šwojow wutrobo wotłamacž bačž wot šćaly šwěto; potom budžeš twaršći kamjenj. Wot kamjenjow dyrbja šo różki wotšćepacž; tak dyrbimy tež my pod hamor njebješćeho šćalarja. Tón hamor je domachpřytanje a šrudoba. Duž wopomň, hdyž Bóh tebi šrudobu šćeže, šo džze tebjše wučjěšćež ša prawy twaršći kamjenj, křž šo natwari a šaložj na różnny kamjenj. Žajšći twaršći kamjenj, dyrbi łóžbu wot naš byčž.

To njewučjěni, šo šy ty něšto wulke a wažne w křěwěze. Křž šo pšćj šejšćim twarje tak derje tež male kamjenje trjebaja, tak trjeba Wóh t šwojemu twarj wošebnyč a nišćj, wučjěnyč a njewučjěnyč, njefšow a wotročěny; wón šo jenož prašča: šy ty woprabdže wěřjazy a wotročěny? Tehodla praji Pětr: „Šchtóž do njěšo

węri, ujedbudźe ł hanibje pščinicę.“ Duż natwaŕmy ǰo duchowona tǰęža! My ujedhamy woŕtać njekhamane kamjenje, kotrež pšči próšćnej bróŕy ǰwěta leža, ale ǰgemy ǰo ſałožić na naſćhego Šbóžnita, ſo buǰamy w nim byli žiwe kamjenje jeho kraletwa a pšćes njeho teź junu ſlawu wěćneho žiwjenja. Hamjen.

Wěrjazych troſcht a próſtwa.

Riǰiž Riǰyſta, Wože kraletwo
Se pohóŕiǰt mnohim ludžom;
Niǰ njewěra a ǰida ǰo
We zyrwi ǰilemi woſchubžom;
Najrabichu buǰmy ſniǰiti
Zo kraletwo, kiǰ ſałoži
Najſć Šbóžnit ł buǰchow ſbožu.

Buǰyž zyrzeł pał ſkut ǰłowiski nej,
Niǰ wot tuteho ǰwěta,
Dħa ſteji w mozy njebjeſtej
Tu jaſo Woža ǰeta;
Tu ģela pšćemóž njemóže,
Šchit jeiny Želus Riǰyſtuš je
Hać do ſkónćenja ǰħa.

Njeǰ, Anjeje, twoje kraletwo
Šso dale rospšćeǰćera,
Daj, ſo kće pšćego rjenićho
W nim pobožnoć a wěra;
Haǰ, njeǰ ǰi kńicǰi na ǰwěće
ǰžekǰ, ǰħwalba po woſćem ǰłowjeſtwje,
ǰže kóby kraǰ njeǰ ǰławi.

Teǰ njepšćeǰćelam zyrwtwim,
Niǰ twoje mjeno hanja
A ſe žiwjenjom tjeſbóžnym
ǰže wšćego ſ nowa ranja,
ǰbuzł bžimw ģnady potaǰacǰ,
Niǰ ł wobroczenju dopomħacǰ,
Šo tebe ſ nami ǰħwal.

Wiǰeǰ wěrjazych pał twóǰ Duch ǰće
A wuſpjećejy jich wotu,
Šo ſmeǰa w ǰwojeǰ duſći měr,
Do twojich kaſnijow ģowoli;
Pšćeǰ ģłubje njew Duch ſałoži
Niǰ w twojeǰ pšćej wěrnocǰi,
Dħa njeǰima jich ǰčemuſcǰ.

A tał we Wožim kraletwje
My ſ wěrjazymy wěny,
Šo tam we raju kraſnoće
Šchał woćałowacǰ ģmęny,
Niǰ Woža ģnada woſlela
Duch, koſiǰ wěrja do Riǰyſta,
Šso jeho kńiǰa dħerǰ.

K. A. Fiedleſ.

Wobóžina w ſħuli.

(Wokracǰowanje.)

Wyſćħa rjabowanja na nadawł, kateǰismuſhowu wućbu ł temu kónje domjeſć, ſo móža dħećǰi ł berjeſałoženym, wěſtym pšćnacǰom wuſtajenja ģnady ſħulu wopuſćeǰć. Š temu

ǰħuſħa niǰ jeno jaſne ſroſhmjenje kóždeje jenotliwje dħećǰy kateǰisma kaǰ teǰ wiǰe jeho dħećłow ł zyrke ł tuteho zyrka ſe ǰiwjatym pšćimom, ale pšćebe woſćem ſaſtupjenje wutrobny do tuteho ſiewjenego wuſtajenja ģnady. Pšćnacǰe je wjaǰy dħiſi nawjeǰenje. Niǰ wo nawjeǰenja, ale wo pšćnacǰu wót bóſteje wěrnocǰe praǰi, ſo je wono wěćne žiwjenje. Jana 17, 3. Škora praſćeſi moħla na tymle wěće ſa naſ wazniſħa buǰy dħiſi ta: Šħto je ǰćinić, ſo by ǰo tónle ſaměr buǰit?

My dħybimy najprjeby tu myſł ſuſćeǰćeǰ, kaǰ moħli woſħito roſwuwacǰ. My mamy dħećłom dawacǰ, dawacǰ to wot Woħa date. Wiſħito žiwjenje a wšćo ſbože wot njeho wuſħadħa; teħobla pał dħybi ǰo teǰ woſħito žiwjenje jemu pšćiwobrocǰeǰ, kaǰ ǰo kłeħta ģńózu pšćiwobrocǰo, kotreǰ je ju ſe ſenje wućzahnyħo a tał rjanu ſćiniħo. My njeǰimy Woħa wuſwoliti, ale wón je naſ wuſwoliti; my jeho lubujemy, boteǰ je wón naſ prjeby lubowal. — Wħ rećeǰeſe ł Abrahámom, Móſiſaſom, Samuelom x., a woni jemu wotmolwiwoǰu. Tał Wħ we ǰwojim ǰłowie ł ǰħećeǰćianſtej gmejnu rećǰi, a wona jemu wotmolwoja, wona wotmolwoja ſe ǰwojim wuſnacǰom, ſe ǰwojim ģħećłuſħom a tał rjanu ſćiniħom. Wħećło bu ſe ǰwojatej ǰħećeǰćianu ſaw gmejny a dħybi ǰo teħobla ſ bibliju, ł kateǰismom a ſe ſpěwarſćimi ſnate ſćinić, ſo by teǰ ǰwojeho Woħa ģłóž ģħećħalo a jemu wotmolwoćeǰ moħla. Š teħo wuſħadħa, ſo ǰo biblija, kateǰismuſć a ſpěwarſće dħećene wot ģeǰe trjeboć njehmėħa; ſo dħybitej woſħeje biblija a kateǰismuſć do najwuſħeģho ģwajſta ſtuǰic. ģħim jednorocħo ǰo to ſlawu, ǰħim wěćſiǰiǰe je wuſpěć. Maſł ǰo n. pšć. 8. kaſeſi roſpominać, moħlo ǰo to na ſeǰħomozage wuſħeǰje ſtać:

Dla noǰoneho wuſħoda ǰo najprjeby

- a) jena abo něotre bibliſte ſlawiny powjeǰaju (Doeg a Saul, Abſalom pod wrotami Jeruzalema, Naboħ x.); na to ǰo
 - b) woħma kaſeſi ł Rutherowym wuſħadowanjom ǰħita a ł roſhmjenju pšćinjeħe, tał ſo je dħećłom zyle jaſne,
1. kał wuſłi tón Woži dar je, ſo móža rećećeǰ;
 2. ſħto wone ſ dħiwtwanjom na tónle Woži dar ǰćinić njehmėħa;
 3. ſħto wone ǰćinić dħyħa.

Potom abo teǰ mjeſ tymle roſpominanjom kaſtje a jeħweħ wuſtoženja ǰo

- a) ł temu ģħuſħage bibliſte wuprojenja pšćeħbu, ſo dħećǰi najprjeby ſħyriħ na ģebi ſroſhmja a potom jeho wiſł ł runje wotmėtej leǰaju w kateǰismje prawje ſaſħeǰijeju.

ǰžitanje a ſpěwanje pšćihodnoho ģħećłuſħa, wězy a myſłow- ģnuću pšćihprawna moblitwa, abo teǰ wóće ģromadħe, dawatej ģobžinje wobſamntjenje, kaǰteǰ ģebi wutroba ģaba. Na dwojate ģħu pšći tym kędħſłwoſće ſkóžeǰ. Š přenja: Muſne njeje, ſo je w ſpěwajomnym ģħećłuſħu runje wo wopacǰnym ģwěćeǰenju, wo ǰħanju x. rećǰ. Rowſħiħitowne moblitne ģħećłuſħe ģu ſ wjeſħa wjele pšćihodniſħe, dħiſi te ſa jenotliwne pady woſħeje pšćihoto- wane. Wohate na wućħadħ móža taǰte ģħećłuſħe buǰy; na- twarjazych je jich jeno maħo. — Š druħa: Hać dħybi ǰo w kónž ģobžiny abo teǰ we nej ſpěwacǰ a modlicǰ abo ſħto ma ǰo ſpěwacǰ a modlicǰ, to dawo ǰo dħe do práparazije pšćinjeǰ; hać pał móže ǰo wuwjećeǰ, to wotwiſħuje wot ģnuća, do kotre- ģoǰ buću dħećǰi ł roſwuwowanjom pšćepabǰene. Woǰeħla ģħny opus operatum!

(Pšćihodnje date.)

Dowężenje.

(Spitta.)

Wā w Bożej ruzy derje je,
Ze'j' bęrzū ſo we wēri;
Niz horjo ani wjeſche
Wje i njeje njeuwczęri;
Njedz rospadnje ſiwēt, kaſ Wōh dęze,
Schōłō jęho ſhroble ſapſchinnje,
Wbže woftač w dobrym mēri.

Wōn je mi ſtalna ſhowanka,
A dęny woflabaju,
Kiz ſo na njeho ſpuchęzeja,
Zoh' ſhowo w czeleſi maju.
To ſlubī mi, duſ w rodoſeſi
Eso wutroba jom' dowēri,
Tak njebojajnje praji.

A ſchtož wōn ſo mnu cęinicz dęze,
To wſchito tam ſej lubicz;
Za we wērie dęu ponizje
Eso wēcznje jemu ſlubicz.
Schtož cęinik je, wſcho dobre je;
Schtož w jęho ruzy woftanje,
Pucę prawy njebže ſlubicz.

Dōyž teſz naſtękniſcho mi je,
Wōj' Wōh mje tola hlada;
Za wēm, ſo pucę, kiz wjedže mje,
Ze ſama kraſna hłada.
Schtož ſe ſo ſda, je dobrota,
Wōn myſle mēca ſo mnu ma,
Eſej jeno ſečęrnoſež žada.

A mojej wēry ſawdawł je,
Schtož ſam we ſhowe ſlubit:
Eo i jęho ſpluſej' ruſk mje
Wōž žana njeuwurbi.
Schtož ſlubit je, Wōh njełamje,
Wōn mōj hrōd twjerdy woftanje,
A ja ſjym w jęho ſlubit.

Suriy Brōſſ.

Stary kamjeſi.

W nowiſchim cęaſu mamy w Wudęyſchinje towaſtiwo, kiz mjes
druhim teſz ja ſtarymi pomnikami pſęhi pucędę ſlubę. Eſu tole
j wjeſticha kamjeſtne ſchjize je ſnuamjenje a piſmnom. Druhdy je
cęęſto, ſahodne piſmiki cęitacz. Nękotryhſtuli ani na kamjenje ani
piſmista ledbu nima a nimo njeho bade ſhwata. Druhi drje po-
ſaſlanje a cęita, ale ſchtož wuhuda, to jęho njejima. Za dęnu
dęy nęchō pſęhi pomniku ſiejo wopomnina, kaſ nable nęhdy na
tutym nęchō cęłowjeja ſhwaſny, paſ pſęhes Wōje njezewjebra
ado pſęhes Wōžu wucętu. Paſ pſęhes ruſk ſkōſtnika, ſchto je pſęhe
morieneho pſalaf ad. Njedz je teſz tajta myſtękſtka wſchędna kaſ
napoſtlaſ ſtareho kamjenja, dęa je tola wēſte, ſo pomnik je ſeja-
ſhego pucęa, pſęhi ſotęnyſi ſieji, putniſta na pucę do wēcznoſeže
poſajuje, a tajſi poſaſowar je wjele hōdny.

Mam hiſchęje druhu myſl na wutroboje, ale prjebę hač ju
pomēm, cęi luby cęitarjo, mały podawł powjedam.

Dwaj ſchpaniſtaj ſtudentaj nęhdy na wyſhotu ſchulu do Sala-
manſki pučowſchitaj. Doleſ bęchtaj ſprownaji a lačnaji, pſęhi kromje
jeneje ſtudnje poſaſchitaj, ſotruſz runje pſęhi pučęu naderiſchitaj.
Duſ, jaſo bęchtaj ſo wofſchewidlo a hiſchęje wotpučowawſchitaj,

wuſhładaſchitaj kaſ pſchjipadnje pōbla ſebje kamjeſi f nękaſjim piſmnom,
kiz bę hižom wot wjedra a ſhowo ſtatu, tu ſo napowjazyw, jaſa
wofſchłobjēne. Wlonaj wōbu na kamjeſi ſchjchitaj a jōn myſchitaj,
domiſz ſkōcznje nječchitajchitaj: Tu je ſamkajena duſcha ličenzjata
(wucęneho) Wētra Warſiacha.

Wlōbchjch tejū wucęzomęow, kiz bę žiwjchj a wōlanſchj, wucęita-
wſchj ſmęto ſawota: „Nlōčo njeje žortniſchj! Tu je duſcha ſamkajena,
jena duſcha ſamkajena! Za cęyſt wjebęczę, ja tu hiſchęje powoſlanu,
ſo bęch ju woftręf.“ Gnydomb počęa kamjeſi f nožom wotwępwačę.
To ſo jemu taſ derje radſi, ſo mōžeſche ſkōcznje kamjeſi wu-
ſbęnyčę. Schto pob nim wuſhłada? „Kōjanu mōſchēf, ſotruſz
wotewri. W njeji bęchju ſto duſatow (ſotęchj) f ſharktu, na ſotruſz
bęchju tele ſłowa napriſane: „Wubž mōj herba, ty, kiz ſy taſ wjele
duſcha mēl, ſo mōžeſche myſl kamjenjeoſchj napriſama wuhudaczę, a
wuziſj namaſane pjenjehj lępje, hač ſjym ja to cęinik.“

ſtudenta, pſchęchpanjenny wot pučole wotkryczę, poſoži kamjeſi
jaſo kaſ bę ležal a cęhmiſche ſiwj pučę do Salamanſki bade f duſchju
tamneho ličenzjata.

Schto ſebi myſtękſch, luby cęitarjo? Naju žiwjenje je teſz
pučęowanje na wyſhotu ſchulu f tamnje mudročęſi, wo ſotreſz
ſpewany: „Wſchjita mudročęſt je powoſkoſci je we tebi, Zejuſo!“
Esmōj teſz druhdy ſprownaji, lačnaji a poſaſlawſchj doſladamoj ſo
na knihu, ſtatu, ſapriſchęnu, wofſchłobjēnu, jaſwju bibliju. Rotry
dęamoj ſebī taſ wjele ſhwile wiačę a jeje wēto wotewričę a po-
hładačę, kajſi dučę pob nim wotpučuję? Kaſž ſo njeubdže, kiz
to cęini. To je moja myſl.

3. Kaplet, f.

Boži roſtud.

Powjedaničęto wot Zana Wjele.

(Pokačęowanje.)

Pſchēd wjazy dęyſi pjęcimi ſtotkami lēt bęchje w Franzoſſeji
dobrotyſm kraſ, kiz męjeſche wjele jeniow na ſwojim krałowſkim
dworje. Mjes tmi męjeſche dweju lubſchjnzow wofębje lubo.
Zedny reſaſchę Dbrj a druſemom reſačju Wlaſaf. Dbrj bę w krałow-
ſkeji luboſeji wubwſchjchj tņes. To bęchje Wlaſarje ſakaty ſchpaſ,
doleſž bę naſdaty a horby a cęyſchjche ſmjerčę-rady ſa krałom ſa
pręnjeho tņeja widžany byčę. Duſž bęchęčęje w ſawitnej duſchi
na Dbrjja ſłoby, ale taſ tajnje, ſo nječęje woſo nielamōj widžęčę,
kaſ ſo wōn na njeho mēri kaſ jędojty had. —

ſłowjeſt je ſłowjeſt, to reſa: ſawitny dučę, njedz je to žiđ-
ny tņes ad njedz je to cęeladnje w huabjanaj dſačęe. Lōbto ſej
mjes pobu ſawidžę wuſzy a mali. To hižom hami je ſwojeho
ſhownjenja wēčęe. ſlej, to jeno dęowta ſaſkapanęčę tņeja, ſo hoſpōra
na hręnu rjeſchj mi wſtęje hač na nju, a gnydomb ſoſapnje
ſawjčę do njeje. A w krałowſkich hrobač njeje to binaſ hač na
ſurſkich dworacz, jeno ſo krałowſkij tņeža te jawidne ſłoby f wje-
ſchjch wuſtojom taję hač wjchędnyjazy lub. Taſ teſz bę Wlaſaf na
Dbrjja helſheho cęęjenja poſtny, pſchęčęo bę tutōn krałej krocętu
biſkępi. A f temu druha pſchjczina pſchjchj, pſchęes ſotruſz do
teje ſawidy hōręchj cęer ſaję, mjenujzy tale: ſkralowa mandjeſta
Injeni męjeſche rjane a bohate kuzęny na ſwojeji hręnbje. Tu
načbōle rjanu a bohatu f nič bę ſebī Wlaſaf a njeuęletu ſmyſt
a ſapalaje ſa nje. Wona paſ pjenjęčęjenja, wot njeho wofſčęeneho,
nočęyſchę robdjčę, doleſž bę Dbrjje wutrobo bafa. To pſchela ſo
prjebę hižom ſečęrčenemu Wlaſarje žočę. Wōn bęchje ſaſadaj:
„Wōn Dbrj mi wchudbę na pučę ſteji; tōn dęyſi f pucęa.“ Ale
kaſ Wubafž wōn we ſebī hłuboto ſamkajene ſhowa, kajſhe jōba
we wutroboj wari. Eſe žanejo miſa a žanejo ſłowęka njebęchę
pſtęnyčę, ſo w nim na Dbrjja ſkajenje ſata. Wōla krałowſkeho

Sy-li epéwal,
Pilnje dčélat,
Strowja óe
Swčébnj statok
A twój swjatosk
Zradny ja.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosó ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf umérny
Čerstwosó da.

Nječ ty spówaš,
Swérnje dčélaš
Wšédne dny;
Dčéa pak swjataj,
Dušá daty,
Wotpoóá ty.

Z njehjes maana,
Njehč á k hmanu
Žiwnosó jo;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew óe!

Šsersbke njedzelske lopjeno.

Wubawa šo šóždu šobotu w Šsmolerjež knižničičšćejni w Budyščinje a je tam ša ščtwórtelěnu pšehedpátu 40 np. dostać.

8. njedzela po šwjatej Črojizy.

Romšf. 8, 12—17.

Šamóžity a dobreje wutrobj muž běšče šebi džéčězi pšchislaw, jej lubošéjwje šublat a wocjahnj. Jato běščězi džéčězi wotrošćej a čhysčhćej šo wotšaf podacá a šo prašćesčćej, kak mošćej jemu wšdu lubošć šaplacćej, wón džesče: „Nětojstj mi nan a wostanětj štajnje pola mje! Kšćesčćizjano, Bóh tón Knjes praji teho runja. A šóžowny, šóžny šy ty, šduž móžesč rjez: Ja šym twoje džéč! Šswjaty Pawoł nam tole wušnacze dženkša do rta šadže:

Kak šbóžne je, Wože džéčžo byčž!

Kak šbóžne je, č ž njemu šo džeržecž, jehó šo wješćelčž, pola njehó wostacž!

Dobraj šaršćej džéčžu wšdu dobrotu wopofasujetaj, je šatarataj, čjělu šhčeb a wobžecze dawataj, w počže šwojehó woblčža dželajo, — ale niz mjenje tež jehó ducha a dušgn na šedžbu šjerjetaj. Šladaj, mój čłowjercze, tak je nješćestj Wótž tebe šastaral! Šóždu žnjowj čjaš wo tym předuje, kak dobročěrnj tón Knjes je! Wšele bóle pak wušnaj tež še Šimeonom: Mojej woczi šrej twojehó Šbóžniška widžitoj, a š Marju: Moja dušga poššěhujje teho Knjesa, a mój duch šo wješćel w Boly šwojim Šbóžnišku. Tón, kiž je nam Šbóžniška daž a wješćelje pošbóžny, wěrjajzom dušgam a nam š šóžu wumóženje wobradžit, jada, šo byčhmy šo š njemu džerželi. Tak šmy jehó džéčě. Šswjaty Pawoł praji: „Šmy teho,

lubi bratska, dožnjizy niz čjělu, šo byčhmy po čjěle žimi bhi. Jeli-šo pšches duča čjěne štatki moricze, budžecze žimi.“ Duch džakownošćej, šwérnosćej čjini naš žiwje Wože džéčě. Kajšje napominanje š dobom, šo temu wotřecze, ščtož teho Wótža njeje, žadofczi čjěla pšchede wšchem. Nječ je wamaž, lubaj šaršćej, naležane, šo by waju džéčžo Wože džéčžo byto, niz čjělnje šmyšłeny čłowjek. Polšóžuj, kšćesčćizjano, čžerjenje na žadofcze, wušjenje na šewišku šaru, na wopolenje w šachodnym, na šerbošć šwěta. „Jeli-šo po čjěle žimi budžecze, dha budžecze wumwrćez.“ Š tajšim čjělnje šmyšłenym pšchěžo dale šórije bywa: Wopowištwó, šofact, šidjenje, šwjeršćnosć pšchibywa, dobre a bójšte wotšera: to je šmyrcž. Kajšje je někotřžšćuli w lóšćtach štajeny po duchu morwy, po čjěle wóššabjeny, pšched Bohom šhubjeny — morwy tu a tam! — Jehó šo wješćelčž, tak šbóžne je to! Šotre džéčžo nječy šo šaršćijšćej ruki, šłowa, wutrobj wšćehelato? Wšej šwoje wješćel na tym šnjeju! tak šćinčzi pšches špalamy. To wostanje najřeršćejšć kšćesčćizjanšćejte wery: Wón je twój — ty šy jehó, jehó džéčžo. „Wšy nješćejše wotročžowšćeho ducha dostali, šo šo šašo boječž durbjeli, ale wy šce džéčžazehó ducha dostali, pšches šotrebož wošama: Wšba, luby Wótžez“ — praji šwjaraj wšćej, šnješowj japolšćot. Wšćitzy pošhano maja w šebi něšćito wot čžernjeje bojošćej. Wšćitzy šnaja něšćito wot čžornjeho“ t. r. šeho Boha. Ale šaž rucze šu š Wótžej pšchšćeli, boječž čjěnowa čjělnje a radošć šacžehnje. Boha šnacž w Šbóžnišku, to rčła: jehó jato lubehó Wótža šnacž.

D dejmant „Bože džeczatfwo“ je we wejele barbach
 60 bñšchžazaj! Wošchewojemy 60 na jeho krašnojczki!
 Najrzejnje je na nim, so to šte nad nami, hreč, precz.
 Žane šte šwedomunje naš wjazaj nječzwiluje.

D šraduj 60 nad tym, ty wejehela dušča,
 So hy ty š Wošom šjednana.
 Wch, lubuj a šymal wšča, taj tebi 60 štušča,
 Wob' najlubšchego Željša!

„Abba“, — luby Wdčze, dje pšches škwalenje
 wótzow. Pšched 200 letami buchu wótzom prěnje hercbšte
 pšewariste do rukow date. Štat weje „luby Wdčze“ je
 š nič klincežalo! „So 60 njeđybjełi šabo boječ!“ Nječ
 klinczi: „Luby Wdčze je w pošhumurnych čšabach, hdyž čhyzo
 wutrobje 60 šabo šeznyč, hdyž šte mozy čhježba tebe
 wobčražnyč, čžeže myšle cje tyščič, šty šwet, šiz ničo
 wo Wožim džeczatfwoje njewje a ma šwoje wejehle nad
 štom, cje pščina. Tehyby džecžazy duč rjetuje: Tola
 šym prawy, tola w lubošci najlepšej wopoczowazy, tola
 š swojemu šboju wozdženy. „Štat šbožny šym, hdyž wotpo-
 czuje na dušča w Wožim wozdženju!“

Polu njeho wotčaz, šat šbožne je to! „Šmy-š
 džeczi, dha šmy tež herbojo, njemužaj herbojo Woži.“
 Hercbšwo je šabo ša tutón šwet. A šawěrnje: Woži
 čłowjekojə moja ša žiwjenje hžom tón najlepši dóut.
 Pšchedy pokniščo 60 jim wotrywa, ščotž je Šbóžnit
 šwetej pščinješ. Žim štušča žyłe bohafšwo Wožič
 darow a šubow. Nalšč Wdž, šiz je dama, njewumrije;
 my pak wozci šambželwidič š pošlednjemu španju čhemy
 wušnacž: „Šmy-š džeczi, dha šmy tež herbojo.“ Nje-
 šachodne, šbožne byče wozčajnje naš pola tešo knješa.
 Wera 60 pšchemer: „Želi-šo š šhrytuškom šobu čšetpmy,
 budžemy š nim do krašnojczke pošbehunje.“ Žiwjenje
 njeje šon. Nunje pšches čžežoty 60 jašnojč družehog
 šweta šyboli. Čłowjek 60 dale bóle „pošbehnje.“ A šiz
 šže cžetu 60 wotrejšk, šiz šže nečehožškil meli na
 šwěče parowacz, a šže do šhubinow wježženi, wyšfajče:
 „My budžemy do krašnojczke pošbehunje.“

Šat šbožne je, Wože džecžo byč!

Šamječ.

M. w M.

Bože džeczatfwo.

Romjšt. 8, 14.

Čžešč Wože džecžo byč, mój šchewčžano,
 Šchžšš šhryta wobras do 60 šhuboto,
 So čži šat jemu, hreči hrownojč šu,
 Čži lubošč, mójčž bñšchžet we wóčštu;
 So ty šat poštow Woži š nješčej šy
 Do šweta šiby, hreča štajemy.

Nječ jeno Woži Duch šat wóščj cze,
 So to 60 w šlowach, šfufacz pošaje,
 Wudž w šóžby čšab šat Šbóžnit šmyšlenu,
 Dha wopravdže ty Wože džecžo šy,
 Šiz šbóžnojč šlobži hžom na šemi
 A š Wožej šnadu tež we wěčnojczki!

K. A. Fiedlef.

Wabožina w šhuli.

(Wotrəcəwanje.)

Wdžno, šo budže šo na pšchedštejzom rospomnječju 8. kajnje
 tu a tam to wušfajč, šo to žane prawidlowne katechizirwanje
 njeje. Nunjež šym ja něto teho mjenja, šo to wono tola je,

šat dž bžom nacšit pošojaje: dha wščał 60 nočdu je šwojim
 porokowarjom wo tym wotčezčowazje. Wš je na tym ležane, šo 60
 wěš džecžo jašna a luba ščini; šo je žiwjenje w nej a žiwjenje
 š njeje wušfadža. Něšto pak ani wošonił njebudžewju, šo tunje
 tole rospominanje katechizma džecžom wjehele čžini; šo wono šebž-
 buja a hžom tehuba njepožohnowane njewošlawaju. Džecži lubuja
 wotmenjenje a wutrošniwe nawobjenje. Wože prašenje, rošom
 jenobočžnje šabjezaje, kajšč bžehje šiči nješuchšim katechizirwanju
 woščnje, džecži mučžini a — wutrobu njepšofaja. So pak wote
 mnje namjetowane rospominanje katechizma ša wudobojenje rošoma
 šwemato čžini, šo 60 džecži pšči tym w myšljenju došč njewu-
 čžaju, to njemože š najmjehšča našonity wučer praječ. Wšo-
 pomni ras: Džecži durbja wo jenolšnowych wopřichadžej prawe
 pšchewštajenja došfawacz, durbja jenotliwe myšle prawje ščowmyčej,
 durbja šwif myšlow w šóžnym jenotlivym nadawtu prawje ša-
 pšchijec, durbja šromadušičnošč bišljiške šlawiny a ščpudra
 š nadawkom katechizma jašnje špšnacž, durbja ščwězje to wščito
 na wšchelake poměty žiwjenja prawje naložec. Štat wjeje je tudž
 roščezčowacz, rošwimacz, wutabowacz! Wdže pak šo to šfáčž
 bjes šabjezy rošoma? Wdže šo to prawje šfáčž bjes wučerčeteje
 wuštojnošč? Š temu wopravdže jara nawježžity a pšči tym jara
 wotrošny wučer štušča, šiz ma pšchedy trešny material š tuž,
 š kotryž móže šwoje rošwucžowanje prawje wozwičž a ša dušču
 a wutrobu plódnu ščinječ.

Šat ma pšchednojčowanje (šželowanje) šwóč čšab a roš-
 wimawanje (prašenje) ma šwoj čšab. Wjele našonjenja, došry
 wučerčiti šat a wušta wučerčela rošwmyšnojč š temu štušča,
 pšchedy to prawe wutječičej. Šat šyšto 60 dama, šbžej durbjalo
 60 rošwimacz; šat šyšto 60 rošwima, šbžej mešo 60 dawacz!
 Šsu ščule, w kotrych džecži š žyła š šlowu njepščišiti, a ščule
 šu, w kotrych by 60 wučer šambowčo, něšto pšchewpraječ,
 hdyž 60 ta wěč rošwimacz dama. Wšob wotročžnojč šte ščłojonej.
 Šbžej šaj wobaj, wučer a džecžo, w pošnym džete, tam je wěč
 w došrym rjebe.

Ma katechizmuš šwofajane rošwucžowanje w šchschščajnštwje
 je čžešč, džiłi to na bišljiške šlawiny šwofajane, doščž katechiz-
 muš šwoju wučebu nimale š žyła w abštraktnej formje wu-
 džela, šfotraž tej šlawobe, w šfotraž 60 myšljenje wobšje na našer-
 nošč wješe, malo tyje. Š temu pšchidžje, šo něšotre kruči kate-
 chizma š poštemu šrowymjenju šwotšowne a šwotšowne šhonzjenja
 žadaju, šfotraž 60 w džecžazyšč šfáčž jeno š wědla čžinja. Tehubla
 je šo praška, šo durbji wučer w tyšle padacz je šwojim šamšnym
 našonjenjom džecžom na pomuz pščinic. Ščho to ma rěčacz?
 Durbji wučer džecžom pošwědacz, ščotž je wón dožiwil? Ža mam
 to ša nušne a mam to ša jara ščofčšime. Ššuli to šwotšowne
 žiwjenške našonjenja, dha wščał je jich šwělowanje mačo
 šfajče; šuli pak to šwotšowne našonjenje wuščobu, dha
 je najwješčča rošhadnošč nušna, jeli-šo 60 nima njebžwe šfotow-
 wacz. Wučer durbji je šwojšego našonjenja rěčezč — nje-
 čžini wón to, dha rošwucžowanju žiwjenje wotrəcəwje — tola
 š našonjenja rěčezč, a našonjenja wuprajecz, to je
 něšto jara wšchelate.

Wušly wožna je ta prašeni, hačž durbji 60 katechizmuš we
 wjšchšchej žadowni w jenolšnym abo dwojolšnym šurfu pšchecž. —
 Šat šym ja š žyła pšchewčžimo doštim šuram, šat šym to žyłe
 wobšehje pola katechizmušowje wučžby. Že dha pšchewčženje
 wězy hžom jenne pščišhownje? Wjščje došo nič. Štat rěta
 ta wšchědna, ženje 60 njelščowčža šfóžba njelščowmych wučerčejow?
 „Šfotročž šym wam to prašit, a něł šo tola njewěščje x!
 Ščabženy tšženi šalle šče jo wušnyče, a něł je wščo hžom
 šabo šabyle x!“ To šče šat berje mošče, a něł je tola, šat
 njebudžiččje jo ženje wušnyče; ja durbju 60 bišččje do šimjerče

gniewać bla waszeje rospjerchynosje a lenjoseje c. — Mě, mój luby, níz ho do smjercze hñewać, ale — ho dopomnicz a — ho polěpszeć. Eśu dha dźeći hebi gnano wotmyśliće, to wochdźedza śapichyć, nochdźedza něčo wochłować? Ze to i jich strony śaśakafce, śo njewołynja ani njewobłowaju? Ze to jim pšchijomne abo njepšchijomne, so wotmolwojeć njemoža? Swotlal dha to pšchidže, so tak bytło njewołynja a něčo njewobłowaju? Mly wuczerjo fmy na tym wina. Měto teho so dźeći wobkorfowujemy, dyrjeli je wobzarowacj a jim wotprošyć, so i nimi tak wopacznje wochłowajemy a jim i tym wulku śaśobu czinimy. Mly rospjerchymy, hōžej dyrjeli hromadzić; my dżemy do dawatoseje a śchētołoseje, hōžej dyrjeli do htabotłoseje hieć, a śabymamy, so dźyri dźećo huśta, jara huśto hñyheć, śchōz ma wochłowacj. K tymle a druhim wopacznosćam wabi wohebe dołhi kurs. A tak dže pšchidže, so ho pšchi nim wjele wući a wjele wuśnje, a — so dźeći napolebku malo wuśno, malo mōža a hñeće mjenje maju. Wo nēkotrych wulstach domach ho powjeba, so hu na jenym tōnuj hñom jašo rospadowale, jato ho na druhim hñeće twarjeje. Njeje i dołhim fursami runje tak? Mě, runje tak níz. Pola domow mōže ho rospadane jašo wuporjebjeć. Ze to pola dźeći pšchezo mōžno? Te maju swoje mōbe lēta jeno junkturj. Duž: — malo; to male jaśnje a kručje; teobla paś tež huśto. (Pšchich, dale.)

Altōz kšchescijjenje.

Dopomniczja na wulstho Altanaiŭša a jeho śchulstich towaršchow jašo wotuczeju, czitatelji hñedowagu hōželektu jeneho Zmbi-šeho mišionšeho czachopija. Szbyn džen nēkotre hinduste dźeći swojim staršchim wośjewichu, so hu wone kšchescijjenje. Na praśchē, tak dha by k temu pšchijōste, wone wotmolwoju: „Szbyn džen dźećimy hromadže do jeneje śahrody, hñeacymy te rjane hñerluche i jendźelsteje zrytke, prajacymy te modlitwy, kiž fmy tam hñyškate a lijadym hebi potom w mjenje trojeniczkeho Woha śnapšcherznje wodu na hłowu.“ K temu ho pšchijōmina, so to žana dźećaza hra, hñeće mjenje wuśmēczjenje tuteho kšchescijanšeho śakramenta buć njedyrbjeje, ale so bōče to tym dźećom naj- hñabŭcha hñutność.

Śchōt taje prajicj, śchto je ho w duśhi tychle matyć ŭtao! Wone bēchu mot mišionara wjele wo dźeći-pšcheczeļu Zesjuhu hñyškate, kiž je tež sa jich duśhe wutrobu mēl.

Bodobny podawć ŭželi njebōcziczi Alexander Maday se śnutkowceje Afriki. Jako jebyn czornuśnyh hōłczej, wot swojich pšchiluhnych wopuścheczym, w mēcju leśeje, wōn hñeće pohlednje mozy hromadu wśawoŭchi jeneho towaršcha i hebi lawola, kotryž dyrjebjeje jeho, tak kšchescijana, i wo wno potrzepicj. Dabł potom, hōyž bē ho to ŭtao, tōn hōry cziŭe wuśny. Se rta njerēczazyč je hebi tōn knjes hñawalu pšchotowal. F.

W Zesjušowym mjenje ho modlicj.

We hñowym mēšce Szchōŭsteje, tak powjeba nēchtō, je bohaty pšchēluzj žiwj, kiž ma swojeho hñna, swojeho lubuścha, pola wōjalow w Indije. Szwojeho hñna dha ma wutrobu polnu czopkeho dźelbracza ja kōždeho tamniśchich wōjalow. Kōždemu by pomhat a i hñuŭje byē. Mōhē wśach tež jeho hñn ras pomozu potrzebny być, a tak by wohełil, hdy by ho jemu pomhalo! Mēto je ho to bōry tośnjēto, a na pomozy-žabazyhmi w Zehelstej njepobraczaje. Pšchēluzj, hewal wōbēczejm, je hebi dyr- bjal taśliczku pšchicznicj dacz na durjad, so je sa wōjalow, kiž hu w Indijej hñuŭn czinil, tu a tu hōbōim i rēczam.

Duž jene ranje tajti wōjal i minale wotmolšenej uniformu pšchidže, so by i kñejom rēczal. Dolekz ma kñes runje polne

ruyž dźela, ho wōjata praścha, hacj njeje na taśliczku hñadal. Wōjal dźejeje i mērom: „hōj“, pšchi tym paś i dychata hromabu- śkōczenu papjerku wuśaśnywchj ju temu kñejeje pōficki. Wēdy bēheje tutōn na nju pośladny, duž ho jeho wōblice pšchemēni. Wōn ruku swojeho hñna Karla hñōnawoŭchi napjaty tele hñowa czitaŭe: „Luby nanno! Kiž tole pšchijōne, je mój pšchecel: czin nad nim, śchōz by nade mnu czinil. Wōbi hñn Karl.“

Pšchēluzj žulcho do swojeju rutow śamny wuwołajo: „Drohi pšchecelo mojeho hñna Karla, budźce mi wutrobneje powitany! Wōdźce, wy dyrbiceje hōbu do hñobitnje stwy.“ A wōn jeho w fa- hōrcjenju wjelele i swojim luhym hōbu cjeonje: „Hñajce, tu pšchē- czeła najeŭcho Karla wjebu. Wōdźce, dojce jemu ruku, a potom to najlēpšche na bido, śchōz macje.“ A wśchitaj ho wōwolo tuteho wōjata czijōcjo jeho wōtaja we wutrobnej wjelełōczi. A bōry mjes nim hñečza heđi, kaž by hñom lēta doŭho i nim hñuŭchaf.

To wśchitaj hōbu hñowom jich hñna a bratra Karla, „jeho dla“. Tak budje nōśh njebjeŭli Wōtj i nami tež czinicj, hōyž my jato pšcheczeļu jeho Szyna Zejom Kšrysta ho i njemu wōbtrēcimj.

M. w M.

Kšchescijanška wutroba.

(Dibelus.)

Kak wulka ma być wutroba? —
Tak nēkotroh' je maŭiŭcha.
Eśam nad hōbu ho wjeŭeli
I hwoje dha ho rośrudji.
Śchto myŭli? — jeno na ŭam ho;
Śchto žaba? — śchōz tej lubi ho. —
Ta wutroba je pšchemata;
Mě, śchēŭcha, wjeŭeŭa wśach być ma.

Kak wulka ma być wutroba? —
Je twojim pēna hojeboda;
Wśchaf proŭyŭŭ, žadalaj ŭože hej
Sa wśchēch, kiž maja twōju krej. —
Tak tež ho poŭan ŭadźerzi,
Tež žonit najlakomniŭchi. —
Ta wutroba je pšchemata!
Mě, śchēŭcha, wjeŭeŭa wśach być ma.

Kak wulka ma być wutroba? —
Drie twōjoh' kraja, naroda
Wśchē pōbēdženja ŭnuja cje:
Wśchō ŭože a wśchō njelwože.
Dyž k mjeŭam jeno doŭŭa,
Dha je wśchaf Wōhu njelubā,
Ze pšchemata a pšchematka;
Mě, wjele wjeŭeŭa wśach być ma.

Kak wulka ma być wutroba? —
Njech w nej je wēcznoŭcz ŭawczena;
Daj i zryke ho wutrobu
Ty Wōhu kñejeje do hñuŭby;
Dha budje hōrčj w luboŭczi
Eśo sa žyht ŭwēŭ ŭchōrō.
Duž i Tebi, Zesju, hñuŭju:
Czin wutrobu mi ŭchōrōtu.

Suriy Brōŭŭ.

Mjebojaśne wuśnacze.

W ŭpocātku śchōwbrēho lētiŭtka bēheje w Nomje wuczeŭny i mjenom Wiktorinus žiwj, kotryž bē hebi je swojeje nawēdžitoŭczu

w starej literaturje a je swójimi pšehednoščami wo starych filozofach wulku nabladnošč dobyl. Wo tym jo bė wón hacz do swojce wysope starohy filozofijstemu pohanftimu horlinije poddaty był, bu wón w podobnych lėtach je hwojatym pišmno snaty, a czym hućzišho je wón czitajše, czym bėle bu wón wo wėrońcošč jeho wućbje pšehednėdźechny a jojaty. Najprjedy wšak wón hwićdze kšehedzjianskwo je hwojce dotalneje smyhlenošču jjednocoščez pšataše. Tež jo wón hwićdze hambowajše, ho f ewangelicnej, wot jeho wopowěbnych pšehedlowo jako bkałnistwo wuškėńčenemu, jlawenje pdsnacž, a bojejaše ho, jo wmołt jich f jeho larečzewowanjom kšehednėdźic.

W dowědže pát wón było f hwojenu kšehedzjianskemu pšehedzelej, meščiniej Simplicianušej, rjelny, jo je wón bžjom kšehedzjijan. Tón jemu potom pšehozo tuškam wotmołnoju dawajaše: „Za njefamozny to wėricz a njemožu cze prjedy do kšehedzjijanow lėczic, doniž tebie w jenej kšehedzjianskej zyrkwi njewidžy.“ Wiktorin na to tež pšehozo f tym kamym wuškėńčenym hwojom snapšehednėnjehedze: „Gžinja hnadž zyrkwinie murje kšehedzjijana?“ Wón drje wpišleje kaž tamni, totečžž Augustin w jenym pšedowanju wopisuje: „Wje pšotoja, w duchu Woha czečelje, f cemu trjebam do zyrkwi hpođozic abo ho widomnje kšehedzjijanam pšehamlowacž?“ Tola jako jeho wėra pšehozo žiwidša a twjerdšha bɔwajaše, ho wón šam we swujim hwođomnu nucejny sočuwawaje, jeho jlawenje wušanowaz. Wón pšehidžez njewočžofowanu f hwojenu pšehedzelej Simplicianušej, f teho wulkenu wješetu prajaju: „Woi, njedž hromadže do zyrkwi dšemo, ja džu f kšehedzjijanow byčž.“

Doležž dɔwjeleje ho wón wuškėńczic f najprjedy wėrwuwunacze wotpozičiz, gžyčju jemu pšehiwolicz, jo je wón niz po hwočženjenu wušanju jlawenje pšehed mnohofolcnej šromadžiznu, ale jeno w pšehitomoščej někotrych hwođow wotpozičiz hmedžizše; wón pak džeje: „Za ho nėbdu njefračowacz, to, štožž mi njemoždže bhoze dačž. jlawenje pšehednėdžowacz; kaž dɔwjał ho něšto štrachowacz to, wčezimž možu jeniczžž hboze namafacž, jlawenje wuprajicž?“ E wulkej radoščej a nadžiju now wėrwuwunacze wotpozičiz. Napadčene šahowozjuzenje wopanišwa po kšehedženjom Hgžora Juliana njemoždže jeho myšlicž. Doležž tónle Hgžor f njefpravny hurowenjom nad tym, jo bėše kšehedzjijanitmo, wšeh hželanile formy hebi pobežšhnowaze, tež šlaru gricifija a romstu wėđomolscž f hwojce kšehidje trjebalo, kšehedzjijanam šafaja, škole literatury a rhetorik džečezč, Wiktorinus hwojce dotalne sajojnistwo radošnije hwožž a mežo teho w nastupanju kšehedzjianskeje wućbje larečzene špišy wudawajaše. F.

Boži rošhud.

Powjedobaničju wot Jana Wjele.

(Stončenje.)

Kral hwojicž radnych lėtjewo do tajnje rady hromadu šlafa a džeje: „Zo hebi mudry dočž njekym a trjebam woščeje rady. A wo čimž tu jednamy, wolanje tajne a njekjime jo žanenu cšlowiteljej njewošč. Mi je do wušajow pšehidžho, wo čimž jo lubžo na našedho pana Matarja hrečha. Za šym ho da leja wėžž jeho šameho pšahacž, ale wón ničež, kaž praji, wo ničim njewošč. Tym tukarjam šedž, kž hjes winy na njeho jėdu. A šedž pa jemu, jeli-šo by f winu był. Drazž jeho woinje, kaž luby je ni tež hacz do nėta był.“ A štožž bėču w tej potajnej radze wošfamkč, ho hjele woščeje komubdija.

Šemjenjo dostachu pšehitka, ho pšehed kralom šeńcž, a to wščitaju w jenatelj dračez, tat jo žic ničto po hrowonowym ložo roščeljacž njemošč. A hbožž bė hromadžizina wotna, dɔwjačju ho wo kralowym dworije jebyn pšehi druhim do šofa šmečicž. Ale tón pan, totečžž dja bu ta pɔwba wotnėta, njenujaju Matak, dɔwjeleje šam wošhrejžoz wščitich je wotofe šlacž.

Tón pošč bė hacz do teje šwitki do pšarnje šawjenty był. Matak kral poruicž: „Dajče jemu do dwora won!“ — Šerul pšehi hɔnaciš Matarja duzy wućuachy a ho jako wšehon dšwio do teho wotofa šabrie, na njeho lėczi a lubišta do njeho šrah. Wėdy bė tɔwčjerajam mšnoju, to štočjo f bėdeho Matarja štohacž.

Kral něšto šahrima: „Njerej mi dšleje tu šallatu štočž! Žy šy tón mordacž.“ Wšchihhobhu ho na mešče wušan ju pod Wožim njehojam!

Ale tón šohakty duch jo takjenu nuczenju šaprije. „Wbž je moj šwėđ“, tón hɔwobolal f dɔwaleje ščiju šchajši, ja hebi f šemju Dɔwija ruzy a wėđomnje wopanzal njekšym. Ničež wo tajtim čłerženju njewėnem, tež njewėnem šej myšlicž, šchto mi to pšehewotnėne štočžišlo pšehozo šašo dže.“

Kral njeba pak ho f tym roczajim šapɔwom šlepicz a gžyščje ho dale do wėrońcoščeb dɔwječ. Tón pɔčaj bu dwėmaj panowaj pod teđžu daty, jo njehy žinano na šonju do gubny wuščefnił, a Šerul bu dalšicžž pɔwšow da šojo do pšarnje šawjenty.

Potom wotmė ho f radnym kšejimjimi nowa kralowka raba, šchto ma ho dale ja wušanjenje wėrońcošč štočž. Wo đohim tam: a-gem-jebanuju pšehidžedju na dšwone wobšamkjenje. Štojicju pɔpjat, kaiščozž šwėł hacž dotal njebėše hješdjal a wđžal.

„Šbžž nihžez žaneho dɔwofanila njeh, hacž jeniczžž tole dšwone štoberenje njembreho pšja, dša njehš ho ta tajna wėž do Wožeho roščudna šlaji. Ščizimny tehdala bitwislu pɔwru! Njeh Matak a Šerul — pan a pož — šam a šam dšejot. Wbž tu wėrońcošč jnaje a nam ju pšehes tajtu pɔwru šrohmičž do.“

Wo tym jo bėču we tym pšehesjene, da kral na wulkim towhočžaju pšehed zyrkwinu wyšohicž lubjow natwaricž, f štozyczž by f kšejimji pšehidabowacž, na šajši Woži roščud ta dwėlna nalež, niočž wuńdže.

Njše tɔwž lubjow bė na šemi delka wobšhrobženje f đewom, hbožž dɔwjeleje Matak f tym pšom ta bitwislu pɔwru pšehed hmedžowobšlacž. Wón f bitwoje hotowy šteješe, dšeržo w lėwizy želenu šchiti, jo mošč ho pšowozaj našafow wotrėcz, a mejo wo prawizy f laraženju želenu heju. Wšchiffim hladarjam gžyščje ho šdacž, jo imjeje tón pošč f pɔwėrdta pšehed heju našdala tónž.

Matak puščizčiju Šerula f Matarjejo do teje wobhrody nuš. Waju a lubišta ščefėrio tón wotofa hronjereho winništa lėtjaše jako šoleho wotofa wšiti, ho f wopɔrdta pšehed heju našdala dšeržo. Tón hšchidjaty rɔwječ bu pšehes tajle lėtanje w moščah wšehon šubny, ho dohłodacž njemožž, kaž by ho doščž domjercžal. A hlej, f lawjajzym šlafom tón juwacz wot šofa na njeho lėczi a jemu šuštati do tyla rabny kaž tɔwraž wjeł. Matarja šatorze štrėšel a wopuščicž mōž. Ššo na šemju walliwšči šawu wón se šmjerjenu myškom: „Torchicž to helšte wėđišto fe mnje! Za džu ho wušanč!“ Kral f došom po šrowjeheneho meščinija pōška.

Potom jolo bė meščinij f tym hrečšnitom hotowy, pšehištupi šlafany špacž. Tón pšehede wšchitich wočimjimi mordacštemu šemjenje šlawy dračja, jemu wočži šawjaja a na to hješebžnu hlotu wotčja.

Wšhelake f bliška a f daloka.

Mošč woičiznj, kšjes šaraf em. Šafuš, šottžž ma wošebite šašlužby wo wudacze našcheje hɔwbitke biblije a je ho tež ja to pšaraf, jo je ho šerbla biblija we wulkim gžiččju ja štarčž lubžij wudaka, je f swojim dotanim šašlužbnym pšedowanjan nowo wažne pšehidab. Wón je Lutherowo pšehedlabanu (rewirirawanu) na našim hornjozajiznu šerbstu bibliju pšehenjež a f hwojce f. knihy něšto družu jako pšehidab wudak, hbožž jo wšchicze pšehemenjaja, do něšto pšadžašeho wudabna pšehiwate. Šmutly dšak budž jemu ša tole jeho njefpɔwizive pšedowanje a wopow to mjenje našehozo šerbsteho luđa wuprajemy.

Sy-li spówał,
Plinje džélat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróency
Napoj móency
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Préz spať mэрny
Čerstwoś da.

Njech ty spówał,
Swórnje džélat
Wáśnéno dny;
Džéń pak swjatny,
Duśi daty,
Wotpoďa ty.

Z njebjes mana,
Njech ói khmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh pada,
Wokřew ói!

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa ǰo tǰǰbu hobotu w Šsmolerjez kniǰicishćećeni w Wudyšjinje a je ta ma ja šchwórtlétu pšehpłatu 40 np. došćac.

9. njeđzela po šwjatej Třojicy.

1. Kor. 10, 12, 13.

Wo špytowanjach tutón tešć rěči a nam potašuje, kať mamy na nje teđǰbowacǰ, šo njebychmy pschěš nje t padej pschisłi. Njeķměmy je ša něšćto pschěpnadne djeržecǰ, šćhtǰž nam njeby ničǰ wadǰicǰ moħlo abo šćhtǰž bychmy šami wot šo pschewnyli; njeķměmy pak teđǰ w ħorzocě tajšć špytowanjow šřuchli, małowěrní, bojašćlwi być abo šadwělowacǰ a w cęžćkǰch myšćach je ša nje-pschetrajomne djeržecǰ, dokěǰ š tajšćm maľym dowěrenjom šo w šitwje njeħobǰi něšćto šapocǰecǰ. Duǰ:

Keďǰwuje je na špytowanja!

1. šo je njebyšćće w loħtomyšćnošći ša pschěpnadne djerželi a padnyli,
2. šo je njebyšćće w cęžćkǰch myšćach ša nje-pschetrajomne djerželi a šadwělowali.

Knjes Žesu, daj ty šćerpliwosć,
Wěđ ħćǰž mi pomhaj nošćecǰ,
Wšćah ty mašć ša mnje ħnady došć,
Ša čhu cę je ša to prošćecǰ;
Chęšćš moje cęto pokřošćacǰ,
Šo čwyl trowćš mojej dušći dacǰ,
Dě š tobn žiwa buďǰ. (Řřerl. řn. 421, 10.)

1. Komuǰ šo šda, šo šćej, tón šo ħłabaj, šo nje-padnje. Pšćed ħordosěću a loħtomyšćnošću, kotraž je špytowanjemi ħrajta a ħim dawa pschězo blize šćupicǰ a

wotoko cęłowšće wutrobǰ šo šćěacǰ, čęe Knjesowǰ japo-šćtoť Pawol naš warnowacǰ. Pšćetǰž šćhtǰž špytowanjam šćadnošć dawa, abo šćhtǰž šo rad do šćraćoty pobawa, tón w njej šćinje. Koǰ mjetel wotoko šćwězy lěta a pschězo jej blize pschiděš, doniǰ šo nješćali, tať teđ cęłowšć ħušto došć do špytowanjow šo pobawa š loħšćej wutrobǰ, šćbi nješćemǰšćlo, kať šćrašćna tajta wěz je. Ššamo-pašćnošć a nadutǰšć pak cęłowšća šćepěho cęinutej ša tajšć šćraći a je ša šćadne djeržitej. Tajšć cęłowšć šćbi rad myšćli, šo wšćah wón w prawym wotomiku buďǰ šćbi pomħacǰ wjeđćicǰ a šo žaneje tajšće rady njeťřeba. Wle ħdyǰ je wón mozy a wabjenju ħřěcha pschějara nu-šćajeny, teđ je šćwojeje mozy šo wjoǰy napšćęćiwěz nje-moše. Duǰ komuǰ šo šda, šo šćej, tón šo ħłabaj, šo nje-padnje. Duǰ teđ napominanja šćwateho wšćma, kotřěz š ħadřnyimi, wotřymǰ šćłowami pschěbe wšćem ħřěchom a šawjeđšenjom warnuje, nješću žane njeťřědne šćtute šćlowa, ale š ħóřkeho našćonjenja na cęłowšćestwu wšće, dokěǰ šćwate wšćmo ty naħtu pschisłiwošć cęłowšćej wutrobǰ t wšććemu šašćanemu derje šćaje, a my wšćitǰzy čęǰli šćbi je t wutrobje wšćacǰ. Cęłowšća wutroba teđ pola tych, ħiǰ doħo ħiǰom ħu w šććěšćianšćim žiwjenju šćali, ħušto došć špytowanja ša pschěpnadne djerži, na ħiǰ cęžćkošć njeķeđǰbuje a njeje na nje pschisłowana: Wěť, Knjesowǰ japošćtoť, šććke to ša loħtu wěz djeržacǰ, šćwojeho Knjesa w teđ nozy, jaťo bu wón pschěradženy, wujnacǰ a šo na nim nje-pohřěšćicǰ, ale jaťo to špytowanje pschiděš je šćwojimi cęžćtošćcimi, šćba bu wón šćaby a ħóřšćěšće

šo na nim a zapre jeho na najhörtšche wašchnje. Duž feždujmy na spytowanja, so ho nješebamy, jo sa psche-šnadne džeržo, abo

2. je sa pschečezšte džeržo. Žane ščiba čłowšče spytowanje njeje waš nadeščno, tat praji Pawoł swojim Korinthškim, tat tež je s wječida pola naš. S ščiwilemi šo wščať nimalo žyla čezja bėdženja na słowu je necho čłowjeka łopi a jemu šo i žykeje wutrobu štyła, jako njehy ju wjazy mošt šnjeleć, ale tež tam — tat mamy wėrić — je spytowanje po naščich mozach pomėrjene, hdyž je wščitte napinamy. Wóh tón knjes w njebešach wščať je, tiz na swoje čłowšče džerži fežduje a tež spytowanja na nje dopuščeji; wón tehdla njedowoli, so naš spytowanje potrjeđi, kotrjž je pschečezšte ja wšče našde mozy. W tym runje wopofajuje šo jeho wótzowšta ščwėrnocj: Wóh je ščwėrny, kotrjž waš njebudže psches wašche šamoženje dać spytowac, ale budže činić, šo to spytowanje tat kónza dobudže, šo wy jo šnjeleć mošćeje. Hdyž něto Wóh tón knjes na tebie, luby čitarjo, wopravdže čezšte spytowanje dopuščeji, abo džek wote dnja na tebie čezšte brėmjo kladže, dha widiščij, šo ma wón k tebi to dowėrenje, šo mošejš ty tule čezju šnjeleć. Kāt dyrbi čje to pohnuć, s wjekeje a wėrzejaje wutrobu to na šo wšacž bjes morkotanja! Wóh te mozy šnaje, kotrjž te tebi wotpućuja, a njebudže čje dać psches twoje šamoženje spytowac. Duž my njekněmy w čezšich myšlach tečajy wotacž a šadwėlowac, ale možemy hiščeje šebj sa čezčej pschjapic, hdyž tón wobšet šwėta tat čezšte nam dowėri. Wóšajš šo dolhi čzajš komsčejše k šaronej hić a i šraleske džerži s kraja wotročowštwina wot wulkim štracami wumjejeć, ale Wóh tón knjes bėdže jeho k temu wušwólit a jeho mozy a daty derje inajesche, a dolečš Wóšajš pschewny swoju bojalšiwocž a swoje čezšte myšle, bu wón žohnowanu wobšet i šraleskego luda. Duž tež šo šladaj, šo swoje čėšnowocje ja njepščetrajnomo, swoje čėlne abo duchowne nusy ja njepščewinjnomo njedžeržijš — ty by šo šam šjebal —, ale wotróń šo a pschewinj je! A šo kaja ščwoda by to byla, hdyž by Wóh tón knjes čji był něšto lėpše dowėrit a ty by jemu s pućza ščwot w čezšich myšlach abo bojalšiwocji šo najrejnšchego dobyta wščať! Žato blyščezaty pschitlad ša ščjepliwie dowėrenje k Wóhu w najhörtčich bėdženjach a čezšich domapptanjach nam w tuchle dnjach prusť tralowu Łuiza pschėd wozjomaj šteji. Šanžėnu wutoru bėšče 100 lėt šo minylo, šo je wona swojej woćji šandželjo k wėczněmu mėrej šajšča. W najčezšich čzajach a najhörtšim ponizjenju našchego wózněbo kraja je wona swoj lud a naž wuzička, kat tež najčezšiče spytowanja a tuchnowocje njekněmy sa njepščetrajnomo džeržecž a šnano šadwėlowac, ale kat mamy we wėrje a luboćji swoje poželbne mozy šhrabacž a Wózej ščwėrnocji šo dowėrić. Žato šranzowšče wóšša němke kraje pschėžahowachu a mózny ščėžor Napoleon jedyń kraj po družim na šo ščahurj, je wona jako jašna šwėda w čėmnej nozy šwojemu łudej do přėda šwėczka psches nadobno a čšije šmyšljenje, dobroczinu wolu, šmilne štuff, luboćž a wopornimocž ja wóznju kraj a čjėde a ščjepliwie dowėrenje k Wóhu. Žehobla tež žyly lud s radocju na njej a jeje domom wščaťe a špewarju šu jeje pobožne a nadobne wašchnje w špewach wobšpėwali. Wona pak je psches tutón pschitlad swoj lud wozčahnjata k šnawotněmu pošbėhjenju a ščwėrnje jemu tež pućz pschjotowala k wušwobobdenju wot šmowntownego wotroč-

owštwina, hdyž tež wona šama njeje wjazy džek wot-ščaťajenja šranzowšče kwalle doćzakała. Šralowški dom pak je wona woznjwila s luboćju k dobrym počjntam a k wóznėmu kraje a nětotrěšlji rjane duchowne herbštwu swojim šynam a džwotkam šawotajika. Že wona tola tež macjet našchego lubego šmėrteho ščėwora Wylema I., kotrjž je pošđiđcho swoj kraj tat wulki ščinić. Njėdž tralowu Łuiza naš wščitlich wuzci, swoje wukšowanje w šurowach spytowanjach pola Wóha pytaćž a šo jeho wótzowšte ščwėrnocji pobožnje dowėrić; wošbeje pak njedž je wona tež ja wšde našče žony a knjejnju wubjerenje rjany pschitlad wšchego dobrego a pschjotownego ždněbo wašchnja; wšče, wošbeje žonšte počjnti a čjuzja bėdu pak njeje na najrejnšcho wšwite. Wščėm naščim macjerjam pak móže wona šlužicž ja dobry pschitlad ša natwarjenje šmawotownego šwoběbneho žiwjenja a wozčėhjenja džerži w bojoćji pschėd tym knješom a tež w luboćji k wóznėmu kraje a k namrėtemu dobremu wótzowštemu wašchnju. — Šedž-šujmy na wšče spytowanja swojeho žiwjenja: šu-li čezšte, dha šo njedajmy k šadwėlowanju poračejš, šadžaliť pak šo nam šnadne, šo njedajmy šjebacž!

Šamjen.

K. w. K.

Wabožina w šculi.

(Šokracžowanje.)

Šsamo potom šym ja ša jenolėtny šurjuz, hdyž je póbła Lutheroweho katechšisma hiščeje jena družja wuczėnšta laňša šawječjena, dolečš katechšismuš tola pschego podbóšł wostama, na kotrjž my šo wuczėnški plan šestajecž a po kotrjž dyrbi šo potom čzajš rošđžicł. Ža šym teho našłaba, šo šimėn pola naššonitny wuczėrjow na pschjotowowanje ščjicž, hdyž přėnej ščwonej džėlbe 4 mėšazy, drugej 4 mėšazy, třeczej 2 mėšazy, ščwrtorej a pjatej hromadje tež 2 mėšazy pschjotolam. Š našletny, ščjėnny a našymšini přobšoninami šo naščwacna njewna pomėta w tuchle ščjėbajš šbėha; tež je wopornicž, šo protjejn datum nadawš njemobnjėšuje. Ščjójš šebj po namjetowaných ščjėbach swoj wuczėnš plan šestaja, šmėje 42 ščulšich tuchjenjow s jich 84 katechšismowých hodžinow, jemu k dispoziciji šestajcyh, něbže takle rošđžicł: Ša

- I. ščwornu džėlbu pschjėbu 24 hodžinow. (Ša ščjbu šajej 2 h. — 20 h., na šawob a wobšantnjenje ā 2 h. — 4 h., je hrom. 24 h.);
- II. ščwornu džėlbu pschjėbu 26 hodžinow. (Ša šawob 2 h., na ščjbu artikel 8 h. — 24 h., je hrom. 26 h.);
- III. ščwornu džėlbu pschjėbu 18 hodžinow. (Ša ščjbu přostwu ā 2 h. — 4 h., na šawob je špocřatkom a wobšantnjenje ā 2 h. — 4 h., je hromadje 18 h.);
- IV. ščwornu džėlbu pschjėbu 8 hodžinow. (Ša ščjbu tuch 4 praščenjow 2 h. — 8 h.);
- V. ščwornu džėlbu pschjėbu 8 hodžinow. (Ša ščjbu tuch 4 praščenjow 2 h. — 8 h.).

Šajki porjad je njiny a dobry, wošbeje potom, hdyž wón njž jeno na wopjerje šteji, ale šo tež w šculi mamofa; tola něšto je, ščjotž je hiščeje wojnšiče byšłi mōn.

Dyrbi w rošwucžowanju prawe žiwjenje byčž, dha njeje jeno nufne, šo je wuczėj se swojej wutrobu w tej wėzy žny, ale wón dyrbi tež šobatu a jašnu namještjotěč šobu do džėla pschjėnjecž. Wón njekně tehdla wušto je šobu šwėrowaze študium biblie, katechšisma a žyrwinšleho ščjėrlušča žodyn džek težo wostajicž a dyrbi šo nimo tutego powšchitownego pschjotowanja ja ščjbu jenolšimu hodžinu je wšče štarobšiwocju hiščeje wošbeje pschjotowacž. Šo by šebj tola džėto šo něčim wotšjicł, wón derje

čini, hdyž sebi po wěštych rubricach sejadowanu sčernu knihu (Collectantenheft) jakož, kotraž by na čjole (po waščjnu měpacnych knihow) sledowazowe napisać mela: Katechizm. ležija, bibl. stawina, žyrko. ščerluch, žyrko. stawina, swětna stawina, pšachi-rodopiš, powščit. pšahipomniženik. — Pola lóždeje katechizmoweje ležije njebudža ho wšče rubriki wupjelanjce dawac; tež wuwje- bženje šamo njeje šlukt někotrych tydženjow, ale mnohič lět, haj žyho wučerješo žiwjenja. —

Rubriki budža ho lěto wot lěta bóle pjelnič, tak ho wučer- bneje macziny pšehozo wjazy bywa. Š tym potom wučer lobyšo do špytowanja pšichibže, wjele dawac, dolež wjele ma. A i tuteho wjele šbywa lohzy pšehowjele. Džežji ho pšchi tajim bohatym rošwucowowanju pšchijomnje šabawjene šaczuwajaz a džašaja ho wučerzeje i šwojeje napjazte ledžbljowicžu, wabja jeho paš runje i tym, to botalnym woaščnju potražowacž. Tak dža ho kuruš do nješpšihprawneje dolgošeže čehnje, abo — jeli ho to štač njemóže, dolež i twjerbže pošajeny — w jenej hodynje ho wjazy pšehobjerje, hač móža džežji wotnjěžič. Šedma wěrič je, tak bještaknje někošiw wučerjo w tymle nastupanju šluktaja! Še, tak niž. Doby žolpodač i šwoježo pošaka bjerje; ale wón šnjeju- dawa w lóžbu hodyni žyly pošak. Niž wšchifto, šchož te wšche- late rubriki ša katechizmuš wopšchijeja, hodyš ho ja wšče džežji, abo tež ja wšchite hodyni. Jenož jena ša lóžbu katechizmowu ležiju twjerbže steji: biblijšta stawina. Za njehněš pobrachow- wač, dolež wona to w katechizmie abštraktnje date i našornolčji pšchiježe a i tym šatle prawje šrowšniwe čžini, tež móžničo, džišii abštraktna wučeba, na wutroba a wolu šluktaje. Šaž ho w 3. štašy katechizmowa ležija i biblijštej šlawijnje pšchšanta, i njeje tak-rjež wuroščuje: tak wostawa šistorija we wšchěš šleđo- wazyč šlakaš poblož katechizmoweho rošwucowowanja. Najprjedy je te katechizmej šjprucy pšchijchoč, a to w biblijšta stawina, šlónč- nje žyrkowišni ščerluch.

(Pšichjodnje dale.)

Šešen khudeho.

(Ludwig Uhland.)

Ša muž šym, wulzy šhubušči,
A šhodyš šamotny;
Ščyž jeno hiščje jedny ras
Šyč prawje šradowny.

Še domje lušej šarščeju
Wěč džečo wješela:
Škět žere horoje je mój džel,
Šdyž row jei' pšchifrowa.

Šežčž widžu štašne šahrody
A šywy bohaty;
Mój džel šu prža, štarošče
Ša pučadž njepšomnyč.

Dža wšchak ja i tajnje bololčžu
Ššo džežju i wješchil,
A pšchaju šwoje „Pomhaj Šdy!“
Wšchěm i šhohom wutrobnym.

Mój Šdyš dže njewoštaji mje
Tež niž bješ wješela:
Trošcht wošchewajaz ja wšchón šwět
Ššo i nješja wulawa.

Wšchak w lóždej wječny Woži dom
Ššo šleša i nješcham,

Šdyž byrle šlónča, šwoščuja
Ššo čhorne špěny nam.

Tež šlónčžo, měšadžl, hwyšby mi
Ššo lušje šybola,
A hdyž na wječor pšchewiwa,
Ššo i Wožu modlu ja.

A junu lóždom' dobrenu
Wšh nježo wotantnje,
Šdyž w bčeje dorážče pošywnu
Tež ja šo i hólčjine.

T.

Wulkowutroba hoža a škaženy poš.

Powjedaničžo je šawoštaještwiša Šana Šwjele.

Š čžežta by čžlowješa nadoč, kotraž by přeš, šo je poš wužitny ščazobnik. Wěšo to lošpšpšyčžt mēnjenty njeje, i šotrymž šo šemjanša pšechži bóle hač škuda moč i džežčom, a šotrehož bóle na ledžbu bjerje, hač čželob a džeštawy lud. Še, tajši pšech- čženy čžut to mēnjenty njeje; ně, ale čžlowješam na wšchěle ščžyžy potrebnju poš. Pšahje a wošebje wowčežt jeho trjeba, a šowtweč hiščje bóle, hdyž ma na ružejne šwěržaja šič. Tež ščžnyž trje- bačju jeho w přebawšchich čžabač k temu, šo by jim k rěču wje- bženju ščž do škwarša šonil. Š temu pa njehmēžža jeho wjazy bradž, i najimješča niž pola naš. Ššy na rěčny ščž, wošebje na woboše čželata, ščžčuwacž, je hrušy a šurwow šlukt, na šotryž je škalowšči šatón šatalnju šlajt. Š najwšchěšča paš ščžžni nam poš, šo dwory a domy štražnje, wošebje w padušchmčž nozadž. Šrawy poš je wšchak štroj doščž ja wacu šlěpšči, hač někotryšluti najaty wajščat, šž na šuštji njelēdžšny ščž šaž něšajš pješt. Šaj, wšchškim je šnate, poš je nam jara wužitny ščžazobnik.

Jeno jeneje wězy mamy ho pola pša boječ. A to je ta móžnošč, šo móže i najlěpšeho pša nješobješ, šotrehož runječža na šwěrže njeje. Šlej, na pšy nimo mēry šta šhorolčž šhodyš, njech tež je to džašowawo Wožu i porēšla. Wšenužy i šwilemi šo tu abo tam jedny i nič štašy a potom je wón wrotny a traščny. A tajši škaženy abo — kaž ho tež praji — ščželty poš bēhajo škaš, niž jeno družš domjazy ščž, ale tež čžlo- wješow šamych. Wšn škwaš wšchón džiwi tež tyč, šotrymž je šotal pšehozo dobyš a pšchššilenu byč. A i šajšeho ššapanja w- dyri šhorolčž, kotraž je pšče wšchšite bēdy a hujššštwiša traščnja. Pšchetož čžlowjel ho teho runječža šašy, hdyž je něščto tyč jedny- tyč pēnow do rany pšchššchlo. Wšn žyle wodžšwi, a škaš wotolo šo jako šon šurščšny poš, • bynje to šwojžči najlšwšchich šylo: nana a macječ, bratra a štrna. Wščželba woaštani jemu škwa a škadaj šo jeho šurwowych šabow! Wšn čže i nimi škwa, a ša mašo čžaha šo runje tal žalobnje šaššch, a bóčly šotrhje čže woboheho šwěrže, bješ teho, šo by wšchoril a mošl šwojaty šakra- ment k ščžžnemu šemrječžu doščadž.

Še šwojim čžaju še * pola Dobrušče pšchi rěžy mēry. Ščžn hžšom dawno wjazy njeje. Ša jeho mēšnje tam něš papjerišč šteji. Šu mējochu mlynkęžy padušchneho luda dla wulkeho rječšššneho pša. Wěšo bē ta hēta wot ščžžnyč duri daloko doščž, šo njemēšiš pšochi na woboru bēhacž, šdy žy ščžti pšchšchot, dolež ho mlētny dla do mēyna wjele šhodyš a ščžžči.

Ščžn poš bēšče jara ledžbljowy štražnik a tešobla mlynkęšom luby. Šo trjebata šo jeno šdy w nožy mašnta pšnyčž, by wón pšchi žyšym mlynkškim škewoče njendrije šarowacž počožal. Šwotak bēšče paš ščžmehozo wadžnja a njebj ščžčžšowšnyč, by-š ščžti šnaty do mēyna čžyč. Še wšchšim mlynkęžy ludyšim bēšče wón

dobry, i mój kszubowej bżowtu pał robdziejce bóle hać je żany m druchim. Ta cżnjelce najrzejšo i nim a mejełce ja nješo stajnje pśchłutne płowu, hdyž by do kortka piży a sa napach czerłwoje wodny pśchłujebła. Też hdyž by hdy na polo jśta, by jemu duży wot krowiży pomafłow fuż tyła. Wobliś ko potafim bżowce, jo by wón na nju wjebeły hłabal a jo by kóždy raś, po waśnjnu pśchłujebnyż pbow, i wopułchu mital a mórtal, taf cuczje hać je jemu na woczj pśchłujśta?

Něbhy pał jo ji hinaki seba, hać bēdce hewał hdy był. Wón bē taf nēkaŕi mutny a taż-by-rzeŕk twudy. Hdyž bēdce jemu na wječor pśchłujebła, wón w bēce wofła a njehałce robdziej ani wo dobre fuży taż hewał, ani wo czerstwu wodnu. A hdyž bē na pośledtu tola pomafłow wulēł, mejełce pśchemēnjny napohłab. Wopuđich pśchłujebnyż jabu, a tola bē hewał pśchd bżowtu i mórtotom jśta. Sa to jemu taż morwa wiśała a kōng jemu njes fabnymaj nohomaj tēcelce. Płowa pał jo k jemi hłilełce, taż by jecho na nju nēchō byrl. Dżowuż bē tego stocżca žel. „Wobohi ty lepja! Šcho bžē to maćy? Šcho tebi je? Čżataj, ja tebi po mloto stocżu, hdyž wodny polepacz njehačy.“

To bēdce do smērłow byto. Wobžijšo wječor mlynł ta- pśchłujśta, jo poś i rzečalom ičyčerkajto po dworje bēha. Duż na bżowtu poča: „Šcho to njeczi, hańža? Šcho łanobn i rzečalom po žpym dworje banja? Wón je jo wottercnył. Dinal to njeje. Pofočz a pśchłujewrđž jecho sohy!“ — Wona bē ledom je jityu a i kšęnjumi burjemi won, dha jo mlynł smert- noko sačhica strži a plynaj, tał jo i wrēdžęčajum hłōšom „Zejušo! Zejušo!“ wola. Šcho bē jo stato? — Łanobn bē, kšęnjwičy na nju, jo do njeje dał a ju žaloflnje kšajko.

Mlynł do buri sleca i w rumny stoku ja nim też mlynł, jo cżyśchłaj pomhać. Wona pał i zyleje śchjje wofačje: „Wō- žebła budstaj! Wón mje wjozaj njēnaje. Wón je jo kšajk a je mje kšajk. Wón kšajka też waja! Ni njebudže najšeršęčo žaneje raby. Š wamał pał rucze do kšęze zny. Za bubu hama nad hworōtjenym jwērlom i kšejom!“ Taf wofajo a je pšom jo dočz a bēdujo wofeju do kšęze sejna a japrašny ja nimaj burje. To torhate stoczo je wjēhēm mozami to rzečaz džeržo, swlece jo k žeržy, dalšęcho kufanja kēduju njemajo, a jo tał pśchłujewrđž, jo njēdē jemu možno na nišo kšeržy. Nēł mlynł, štrabnywōczy se kšęzny mlynłowu šřelbu, do dwora stoczi a šřel, jo po tōn ščōbnyw i kšabđaj wali. Dżowta pał poŕhwnata k rēzy, wumy hej ranu a potom do hwojeje komerki duży jo Wobu poruczi.

Mlynł bēdęce na kšejzi dwōr a naprošy kšajka, jo tōn w stoku japśchłujebnyż da, jo bydu i mēsta cżim šerje cżim lepje kšarja mēł. Po kšōtřim pohōncz i kšarjom pśchłujna. Me tych ranow bē telko, a wome bēdu tał kš, jo nabđija pšerđny. Tōn kšajkēj žēd jo k wutrobie dožja a i wutrobny do mořow horje. Wobha bżowta pał ležęce i woprdēta i mērom, jo podobajči do Wōjeje wole.

Šdže je tōn muźŕi, kiz by tał kšroble jo druchij do štracha kšol, taż tuta kšuda kšubowna hołza? — Šdže je tōn muźŕi, kiz by, haćnjemy ham wot njehōža sojaty, tola hōjce druchij tał pśchd njehōžom hřowat, taż tate žōnka? Šdže je žabny, kiz by, tał Wobu pōdbaty njehōrtož žablawoŕž njēř, kotrųž bžē jatwinowat njeje?

To bēdce pjatł wječor, hdyž jo to njebōže śa. Wajacžmy priedy, jo bē ta wōbžarujomna czeręcielka i woprdēta smērom. Me wobžijšo w nozy sahoru jo ji w stwacach a mořach žabława cžē- noŕž. Wlato wjozaj wo hebi wjēdžo ta njehōžownija heręclac poča, jo bu wjēhēm hřowo a stynko. Šsobota i šhwilemi hōjčęze hō- řęce tylnikowce a cžęhnowce pśchłujewbje. — Čzejj rōt by ja tajte traŕajnoty płowow dočz mēł? Wjēdželu daču mlynęzy na kēmicach

došroproščenje ja tu njehōžownu cżinicz, a wječor ju Wumōžnit i hubiłntwa k hebi do njehęej wša.

Ze žnano kšōb, kiz cżyř raby do drobna šhonicz, tał wuły- wōhōne bēdy je ta wobha czeręcielka pśchētrac mēla, priedy hać je Wumōžnit po nju pśchłujšo? Ze žnano nēchō, kiz žaba kšuhęcz, tał je pōhyla: „Mi njehōbđęce bliřto, abo ja wōba stęham. Za hebi njemōžu pomhać: mje wrōtina bōž cžęř a nuczi, jo byrbyju kufhać!“ — Šchōkšuli hebi to wšchito nawjēdžęž požaba, temu jo po jecho woli njeliat. Pšchēčo hej tajkšle žalofčow pśchd woczj kšajęcz, kiz cżnjewum cłowjetej wutrobu ranja, jako by jemu nēchō i nožom do njeje rēta? — Dżataj jo rabišo kōždy Wobu, jo njetrjeba ani na hebi hampny tajęje žkofęce wutracz, ani ju nima na žanyh šobucžłowjebu hōbu pšchęčęricę! A pśchđym mīlešo Wōžza wo šynlu a kšroblu, wo dobru a pōbožnu duřchu, kōtřųž je ta pśchd hřowtom hřabna kšubowna bżowta mēla. Też pśchđym mīlešo Wōžza so by nož wōdęč i ranym njehōžom pśchępuchęčyl. Haj, pśchd tajęj žalofču hřawnaj naś a wōdęč druchij mītočzyn Wōčęz je njehj! —

Wschelake i bliska a i dalaka.

Š kēł kiz. Pšchew wotēnbżenje kšajka duchownego Nowego, kotrųž bu ja fararja do Wrańhujna w Delnjeje Łużyj powołany, je jo dia- konatstwu w Kēłczach wuprodnto. Dočęł jo ničty do duchowne mēřno jamołwik njeje, je ewangelisto-lutherke konfisorijowa kšajka kandidatu duchownijowa Waltera Wrośata i Wrodźijęca ja dia- konatstwe wifara i pśchłujewojom kolłatora a žyrwinšęcho pśchē- řęcęčęřlnja poŕtoju. Kšjes kandidat Wrośat hōja jońžeru njehjelu duchownu kšwęcęžinu a bu do hwojejo nowego sałojnštwa japołajany. Duchownu kšwęcęžinu wufonjēcho po poruc- nowęzi konfisorialneje wjēdnowęce kšjes farat l. c. theol. Mēncz, kotremuž k. farat Wrośat i Wrodźijęca a farat Wicęas i Wōha- cęž i pomozj njelęchaj. Kšjes farat Mēncz mējełce kšwęcęžinjo dočz na katołku I. kor. 4, 1—2: „Duchownego sałojnštwa I. wulla mōž, 2. hwojaty nadawł, 3. smutkowna duřcha. Wo kšwęcęžinje a japołajany wjēdnowęce japołajany kšjes duchowny hwojaty wjēcēř a dżęclęjęce hwoje nastupne priedowanje po Kowł. 1, 16: „Šktyśęce, w kōjle muřki dżu ja mi dowēřene fastojństwo sa- řawaczi; 1. Šcho ja pśchd wami wjēdnawam; 2. cžęho jo ja waś nabđžam; 3. šcho hebi wot waś wuprodham. W heršęle Wōjei kšubje mējełce kšjes farat Wicęas wofarnu Wōžu kšubzu a kšjes farat Wrośat i Wrodźijęca nowego hwojeja duchownego w heršęle rēczj pśchēbjaj a po Swel. 2, 21 to dnje pśchęce wu- praji: 1. jo by wōhaba wjehele mēta nad hwojim nowym duřę- wōstřjom, a 2. jo by tōn raboćęž mēł nad hwojim ni wōdabnyim, na cžōž japołajany hwoje heršęle nastupne priedowanje dżeręčęje. Pšči japołajankęj kšwęcęžinje bēdce jo wōhaba w bohatej kšębie kšęcha. Pšchłotoma bēdce też kšeni kolłatora je Sałza a kšjes wotręnjny hejtman i Krauhar i Wubdyřina.

— Š wulkim wōbžarowanjom šmy cżitali, jo je šyn našęcho delniolajkšęho hōtwicęca Jordan a w Pōpojacz, kšjes duchowny Jordan, kiz jo wotwōdęce, duchownike fastojństwo w nałęje Łużyj pśchjęcz, w hwojich mēdobstnych lętach nařle wumjeł. Kaž kšy- řichimy, cżylyce jecho kšjes kolłator Łucjanšęje faraj ja fararja do Łucza powołac.

Porjedjenje: W tydźenščim cżęle ma w 2. kšęčęptu 114. stromy wot harka w 2. rynczku W uręczęwaczi (mēřto rořęczę- waczi), wot delka w 17. rynczku pał šđęłowanje (mēřto šđwelo- wanje) rēlacz.

Sy-li spówał,
Pijńje dźéłal,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoń mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf mэрný
Čerstwosć da.

Njoch ty spówał,
Swérnje dźéłal
Wšédne dny;
Džéń pak swjatý,
Duńi datý,
Wotpońń ty.

Z njebjes mana,
Njoch di khmann
Ziwnosć je;
Žiwa woda,
Kiń Bóh pada,
Wokřew óel

F.

Šserbske njeđzelske łopjeno.

Wubawa šo kóžbu šobotu w Šsmolerzej knižnicyčejerni w Budyščinje a je tam ša ščtwórtlétnu přičepłatu 40 mp. dostać.

10. njeđzela po šwjatěj Črořizny.

Romšf. 2, 1—11.

Na Woži šud našć testf potašuje. A kať je to prawje, džénka wo tym wšćšćeč, džéž čzinimý šobu wopomnjecze tamneho wulkeho Wožeho šuda nad Šraelskim ludom, kotrehož rjane měšto Žerusalem bu žyle wutwujene. Ščtož bě Žesuf přejby wšćšćizil: „Čjaš budže pšćiněž na tebe, šo twój njepróšćejšo budža tebe a twoje džéžji w tebi se ščanzu wobsantnječ, tebe woblehněž a na wšćšćeh štronach čže tšćić; a budža tebe šemi šrunač, a žabny kamjen na kamjenju njewołajć, teho dła, šo ty njejšy póšnató tón čjaš, w kotřimž ty šy doma pytne“, to je šo tehož wšćšćito dopjelnišo. A wot teho čjaša je Šraelski lud rospřóšćen, jene šajne šwéđćenje ša tamnu wultu wérnosć: „Njemolće šo, Wóh šo njeđa ša šměč měž.“ Aš, šo byčimý my to wopomnił a mudrišćil byli ša škejšej wutrobu a žiwjenje we wěrje a lu- bošći šwjecziłi, šo njeby šo tež nam tať ščšo, kaž Žeru- kalemaj, a my potojne a mэрne žiwjenje jow wjeblil. Duž:

Myšćice šajnje na Woži šud!

1. šo njebyčće we šwojej wěrje do praweho a mudreho Woša šhablati,
2. šo byčny hrěšćizny šo našřželi, a
3. šo byčny šromni šo šwješćili.

1. Moji lubi, my wérimý do žiweho Woša, kiž je wšćšćepomžny, šo wšćšo šamóže a wóžji a bješ kotrehož

wole šo nicjo nještanje, kiž je šwjatý, šo hrěč a šćóšć židji, a kiž je prawý, šo šudži bješ pohladanja na paršćonu, a njebudže šo prašćeč, ščito šmy byli na šemi a kať wjele šmy wjeđželi a wobšćejeli, ale kať šmy živi byli. Tať štej napřšane w bibliji, w tym šmy roš- wučenji w ščuli, to šo wšćšo š nowa nam přuje. Ale kať, je tuta wučba se žiwjenjom pšćes jene? nama- štamý ju wobšćučenju w šwojim naščonjenju? Šaj, žyle. Tať někotry pad mamý se šareho a noweho čjaša, se šwojeho a družim žiwjenja, džéž šo šajnje potašuje: Wóh šudži pšćežo na šemi, nječ jeho šapćacjenje šyndom pšćiněž, abo šakle po létach. Wo tym wě tať někotry mješ nami powjeđać. Kať šusto, ač nam daloto leži šože njeľubofne šudjenje, wibžimý tola š ččimim našřžé- njom Wožu šudžaju ruku pšćimacž nutš do čšlósčšeho žiwjenja a družimý pšći tym a družim podobžěnju šwo- jich šobužšowjetow pšći šebi pražić: „mož ľuba, to je Woža ruka, kotraž čže něť tať pšćimo, ty njejšy pošćudacž čžyč, něťo družibšć čžyč. Šato šy tať w njeprawobóšći žimý był, w njepróžžiwosći, we wopřštwje, w šemjósći, šo šy šo malo wo šwoj šamť, wo šwoju žiwnosć, wo šwoje džéžji šaral, dša bu wšćšat warnomany, ale bšćšče wšćšo podarmo, něťo mašć čžepšć.“ A kať šusto, šudž jeno šprawni šmy, družimý tež w šwojim žiwjenju póšnacž: „Šaj, duška, to je Woža ruka, kiž čže něť wije; došho je čže š potuče wšćšat, podarmo pak to bšćšče, něťo tebe ščwika, něťo žněšćš, ščtož šy wušćymač.“ A tola, moji lubi, tušon prawý šudnič, tať nješćošćimly je tež šašo

we swojich kładach a wozhenjad! Powjedaj njewerjazemu tak woschelle padu Bożeho kład, a tón czi wotmolwi, to je so jeno tak pschipaduje méto, a budže czi woschelle družu padu njewoacaj, hódže njegu tón bawny hřeč tež schrafowanu. Haj, tež tón wěrjazy, njewoče wón drubny dwelowacž nad Božej mudroscju a prawdoscju, pohladawšči na te a družu dźiwne poteridženja w žiwjenju, w šwěcže? Hódž tak někotora słóč kó porabži, njeprawda so kimeje, hódž budže dobre potłóčžene, sprawne hanjenu, tak wutroba wěrjazca potom tež žalosci: hódže woštana prawdosč Božja? Dale, hódž pschēs Božje dopuščženje ho tajke sruđne podawki maju, kaž wo nich pschęzo s nowa cžitamy, so tam a hem so wulke njesbože sta a wjele winowitnych sruđny kónž wa, hódž jow šwěrny uau, luba macetž budže wšata wot boka lubyh domjazych, hódž tam itary, húbjenu cziłowjet dolho wo wumozženje je wšeho kšičža próšy a šmjerč njepšchidže, hódž tak někotry ho tež šwěrno próžuje a tola žaneho praweho šboža nima, o njepšchidže potom to prašženje: cžeho dla, knježe, cžeho dla tak? a to žaloscženje: knježe, ty hu potajny Bóh? Moji lubi, šhto dyrbi potom troščtowacž, so njebuchmy wot wěty wotstupili, so njebuchmy na Božej mudroscji a prawdoscji kšabitali? Za njewem žaneho družeho troščta, hač je to pohladanje na pschidobny wulki džen teho knjeja, hódžež wón kóždemu da po jeho skutach, hódžež pschidže to ja- placženje a wurunanje, to wjaščženje a šrožymjenje, so potom špewacž budžemu: „Teho knjeja raba je dźiwna a jeho mudroscje je krašna; tón knješ je wšchitko мудрие japocžal a wšchitko krašnje došojal, cželč Bohu knjejeje daje.“ Dr. Marcin Luther praji raš: Bože puče hu kaž hebrejske knihi, kotrež wot jaby cžitacž dyrbiš; to reka, ty dyrbiš halle kónž Božich pučow widžicž, prjedy hač je mošelč šrožymicž. Dba ho potom Bože doščo- cžatanje wola hřešnitow sjeni jato šmilnosč, pschēs kotruzž dzyšče t potuče woačej; dba ho jeho dźiwne mjelčenje pschi šyščach prawych a cžežte domachypitanje sjeni jato wótzowšta mudrosč, kotraž s tajkim pruhomanjom šwoje džeči czičži a wudošonja. Duž dba niž dwelowacž nad Božej prawdoscju, hódž tež jow hušto pšnacž njewóžemu. Na tamny džen Božeho kład pschęzo hładacž a mpyščicž, to pošyni w domerženju.

Kať budže mi! hódž budža mi
Wšchē šlyšy šeremane,
Kiz hu pschi wšchelkej sruđobi
Na šwěcže wmpiatane.
Tam, bratsja! junu šhorju ja,
Kať Bóh, hódž kšičž mi pschipóšta,
Ze so minu derje mēnit.

2. Wpyščje pať tež šajnje na Boži kład, so bychu ho hřešchiny naštróžili. Zajšč wšach tež nětk ho namata, kiz w šwoje njewěrje praja: „Ach, Boži kład tu ujeje! to je jeno rěč družomnych a hupnyh cziłowjetow, na kotruzž hiščče žony a džeči ledžbija, ale my mudri a wučeni ho na to šmjejemy. To ho tež hízom tak wjele lēt přemu a pschęzo ho hiščče njeje dopjelnicu, dža tež ženje t remu njepšchidže; a tak hu živi, kaž w Roachowym cžahju, woiu jedža a pija, hraja a rejuwa, a jeno na šwětne mpyšla a noščjedža wopomnicž, šhto ho t jich mērej hódži. Moji lubi, to by runje tak bylo, kaž by dzyř nědžto prajicž: ach, ta šmjerč brošy kóždemu, ale ja cžakam hízom 60 lēt na nju a wona hiščče njeje pschi- šcha, duž tež s žyła njepšchidže. Ně, tak wěcže, kaž

šmjerč pschidže, pschidže tež šudny džen. Želuš kam je to prašil, a šhtož wón praji, je wěrnočej; a t cžemu tež šwědomnje, tutón šudnik, w naš, hódž ujeby žadny šudnik wšchje naš byl? A kaž je Boži kład na město Jerusalem pschidžof, tak pschidžje tež na wšchitki cziłowjetow. Šdy to budže, ničto njewē hačž Bóh kam. Ale ja tebe Boži kład pschidžije, hódž wumrjeseč, a tak bōry mōže ho to šak! Kašiz potom namatana budžesč, tajti ho tež šjewišč na wulkim šudnym diju. Ty pať po šwoje šmjerčnjenje a njepofutnej wutrobje šromadžnjeje kam bebi hneu na džen huēwa a šjewjazca praweho kład Božeho, kotrž kóždemu da po jeho skutach, tym, kiz hu šwadnizy, a na prawdu njepošchadžaju, ale pošchadžaju na njeprawdu, njebuadu a hneu; tyščuocž a cžešnosč na wšchē dajče tyšč cziłowjetow, kotiz šc cžinja.“ Moji lubi, pruhujmy ho, tak s nami tu steji, kaž dolho hiščče šwoji hnadny cžah mamy a Bóh naš wola a próšy w šohat šwoje šwoje dobrocziwošče, ščęšpliwosče a doščočžatanja 120 lēt měješe tón knješ ščęšpliwosč do šlęzju, potom pať pschidže jeho njehpada a hneu na tamnyh šabachach, njepofutnuč lūbži. 37 lēt měješe Jerusalem hiščče cžaha, bebi rožmyščicž knješewo šlowo: „Wach dom dyrbi wam pušty woačej“, potom pať pschidže na tuto je wopokšusčne město Boži hneu. A twój cžah teje hnadny, hnadž je hiščče jara krotki. O so bychu czi šwadnizy a kiz na njeprawdu pošchadžaju, so bychu czi njepofutni wopomnili, šhto ho t jich mērej hódži. „Bóh njehča šmjerč hjesbóžneho, ale so by wón ho wobračil a živy byl.“

Dnž teho dla, wy cziłowšče džeči,
Tu wěčnosč wola wopomniče,
A s cžahom tudy na tym šwěcži,
Hódžež hiščče šwila hnadny je,
We šyščach czičže postnu:
Bóh šmilu ho na hřešnitku.

3. Wpyščje pať tež šajnje na Boži kład, so bychu šromni ho šwojeli. Tak wšach praji japoščat: kšwalba a cželč a njeschobnosč tym, kotiz ščęšpliwje w dobrých škutach steja s tym wěčnym žiwjenjom. Kiz so mōšni bebi tu šbōžnosč warbowacž pschēs šwoje dobre skutki, ale woiu je cžinja s dšaka sa hnadu šwojeho Šbōžnika, kotrež ho troščtujaju we šwoje hřešchnej nušy, so bychu ho šjewili jato šlawy na tym cžele, hódžež je Želuš šhryšusč ta šlowa. Kiz so bychu mēniti, so hu na jene dobo došonjeni a so bychu šawelomali, hódž pschęzo s nowa šwoju štabosč widža, ale ščęšpliwje džežaju na tym, džen a bóle rošč na šmřšowym cziłowjetu. Boža dobrota jich pschi tym t potuče wježe a Bože šchwitanje jich powuča a wučiščaja. Sa wšchitko hu džakowani, doščž wježba, so jim wšcho pschidžadža s entow mīreho Wóžza a dyrbi jim wšchitko t šepšchemu šhěncž. Žič wješete je, so Boži kład ho pschidžizuje, hódžež ja nič njebudže potom wtožy molanje a bolosč a hřeč, ale šama wješelocž a krašnosč, hódžež pschidže to šronowanje a wopuyščženje, to witanje a wohladanje našeho knjeja a Šbōžnika na wěcžuje. Šslušchamy my t tutym šromnym?

Kať budže mi! tať budže mi!
Ni jara derje budže,
Hódžež šbōžna radočej šwješeli
Mje wohštanje a wšchidže;
Kať šbōžny šym žno na šwěcži,
Hódž mój duč tam ho pschēšadži,
Hódžež mi tať derje budže.

Cziń radnowanje!

Lut. 16, 2.

Głos: Ach Wojo, gładaj i njebiešom —

Cziń radnowanje, cziłowce! —
Spomni na te kłutne słowa,
Sdyž Wóh pšches kmiercz do wěcznošće
Eže junu pšched šub woža.

Tam šlonič, kak by naložal
Swoj hradny čas, što wuškwal,
Zně potom na tym šmejčech.

Braj: Štót pšched tobu wobšteji,
O Wojo, šwjaty, prawy?
Pšched twojim šubom šakudži
Nje wulki hrěch a mały.

Na wjele tšhaz prašenjom
Tam hrěšnik nima wotmolwow,
Hrěch kóžy jeho tama.

Mi hradu pščišwal sa prawo,
Wšče moje winy wobjaj;
Ja na škiž šgryšla škožam šo,
Mi jeho prawobšč pobaj.
Sdyž bušča tule draštu ma,
Se wučijšćena wot hrěcha,
Sej njebo wěšte budže.

Spožčž jeno, so jow na šwěcže
Ja czińju twoju wolu,
So tebi šwjeczju žiwjenje,
Do hrěchow njepošwolu.

Nječ tmoj Duch je mi i wobšerjom,
Dša wobšteju pšched šubženjom
A šmeju i hnadj šbóžnošč.

K. A. Pšedlet.

Mabožina w šuli.

(Pokracožowanje.)

3. Zyrkwinske stawowju.

Lubna škula, kotraž zyrkwinskim stawowjam hiščeže žanu twjerdže šlejazu hodžinu na škullskim planje pščišpofatačž njemóže, dyrbt i najmjeršća w kóžbu hnu (jako wošebity dar za konfirmadow) jenu družu n. pšch. wišantlu hodžinu za zyrkwinske stawowju wučić. Pšchetož bščěso, šo šo temu hotowaze, wučnače šwojeje wěty a šlus šwojeje šwěty wotpožičž, dyrbt wobjěčž, kak je zyrkej i šwojemu wučnaču pščišćića. Wšono dyrbt i šwojemu šubženju a pošplynjenju w žiwjenjej wobrotačž bščerjom sa wěru a pobóžnošč tu šwěru, i šwojemu warnowanju pak te žalofine šluby njewěry a fanatišma widžecz. Zemu dyrbt jašne bywacz, šo wotšhad wot Wožeho šlowa i wotšhadu wot Wožeho puca, a nawopaf, wotšhad wot Wožeho puca i wotšhadu wot Wožeho šlowa wobježe, šo šašćna wučba a njepščěšćiw žiwjenje šo trajnje bščěčž njemóžetej. Wšono dyrbt šlonič, kak cšěžo je šo wótžam czińilo, šo šu šwojim bščěšom cšisty ewangeliš šawofiačž mošli; wšono dyrbt te wopory šćnačž, kotrež bšču trěbne, šo tule dwoščelž njepščišćićenju wobšebžimju, šo by ju wšono w cšelčž dščeržalo a šo Wožej woli natežalo. Šo tšch wšazšćenych, wopomnječžahšćenych pščišćotow pola židow a pobanow, je šašćenja a roščšćerjenja zyrkwoje, i horžych bščženjom a krašnych dobyčžow jejnych wšnamorjom, je špobžiwneho pšchemerjenja, kotrež je šwět pšches zyrkej najšonit, — dyrbt šo bščěčju jašne a wěšte šćinicz, šo tale zyrkej šabny cšłowki štutt njeje, a šo je tón na Šolgartha šćižžo-

wany žiwu a i křežerjom. Šašćženošč, kotraž to wobšwědča a šwobom šewjenja pščišćonnošč wučožuje, dyrbt bščěčju rukowanje byčž, šo šnješ zyrkwoje wšče šwoje šlubjenja dopjelni a je šwojeje bšččěšćije gmejny wobšččěšću šćini.

Še hiščeže dalšćich dwošotow trěbnych, šo dyrbča šo w šubnej škuli zyrkwinske stawowju wučić? Šo žanyu cšaju njebě to nušćenje byžli w našćim. Pšchetož wot šašćenja zyrkwoje šem hacž do bščenja njeje njewěra w njeje ženje w tajšej mēte, ženje i tak mnohej wučenošču, ženje i tak wulkej wěšćošću pšchěčšiwu njeje wušupowata, kaž w našćich krajach. Šlapot šłowom je tak bžiwu, šo je wotmolwjenje na prašćen: Ščto je wěčnošč? wšćědnje cšěšćije. Tu je truta, w Wožim šlowje šašćenja wěra nujna, kotraž jeničžy šamože, trěbnu ja šćnošč a roščšubženošč dawacz. Něšto pak je šabjeranje i zyrkwinskim stawowjam w wyšćolej mēte šćubobne, tažbu wěru bščěčž a šćinicz. Šdžez je wěra, tam je jašćnošč a roščšub, tam je šubščelž i zyrkwo, šubščelž i jejnemu nješćemmu šćenje, šćerčne wušnowanje jeho njena; tam je tež horćiwnošč, ja šwoe krašćewo štuttowacz; tam je šććeniczne cšerpžaz, njepšćina, došćerpžaz šubščelž napšćečšiwu tšmšćamym, kotrymž je šćižšćowanu poborščak a šćašćošč. (Pščišćobnje dale.)

Šwěćošć a cšćennošč w amerikanskim zyrkwinskim žiwjenju.

Amerika, nowy šwět, družba poštoja šemje, a tola sa naš niž je šwěta! Němžy duchowni, w našćim šćžeršćowje na to pščišćowawani, bžiom dawno won cšahaja, šo bychu tam baloto štuttowati. Tak šu wučenjeja za tajšč predarjom w Nowym Šetelawje w Šajeršćej, w Šćekumje a Šćopje w Šćleswig-Šćolstejnšćej. A šwjast tele mēšna je šwojimi šćinarami sa predarjom je šćinobami abo šćenočenjem amerikanskich ewangelišć wobjadow wšaja. Šašćišćam, ščto šo nam i šćera Šćekumskich duchowneho wo amerikanskim zyrkwinskim žiwjenju bščěli — špobobne a dobre kaž njepšobobne a njebobre.

Wšy w něšćim šćžeršćowje mamy krajnu zyrkej, mješ tšm šo w Ameriky šćat (krajna mōž) i zyrkwoju ničo czińić nima. Wšonaj šćaj kaž dwe šćubšćje, kotrež w jenny a tšm šćamym domje byščćej, mōžetej šo šćrowicz a pšćešćeljenje w šćromadžje wotšhadžecz, ale tež, šdyž šo jimaž njepšoboba, bšes šćrowjenje a šćumje jena nimo družeje šćowicz. Mješ nimaj i najmjeršća šćabny šćuščćowny šwjast njewobšteji.

Wš tšm mošł něščto dobre widžecz, šo je zyrkej šćama na šćebje pofašana a njemšje za krajnje pobšćerju wušladowacz a tež žanje njebodšawa šćiba teje, šćiž šćōba wošoba a šćōbje towaršćwo w krajnu doštawa. Tuta njewotwišćnošč wot šćata zyrkej žiwščicu a šćinlichu czińi. Doležč je zyrkej njewotwišćna, dře šo tež šćisty nuteš cšišćeža — tola je zyrkej šašo tež nušowana, i dwowalej horćiwnošču wot to wšowowacz, šo by wobjstala a i dwowalej jašćnošču šo wěšta šććinicz w tšm, ščtož je jejny šašćž a jejna wěra. Šćōba wošoba ama šwoje stawy šćbi pšćacz šćerčecz, ale tež šćyčž w rukomaj mēčž, šo by w morju šćwěta šćojta. Wšyšćla ja mišćionšćwo je šćebodla w najwšazny wobjadach tam šćinlichu hacž we wobjadach našćeho šćžeršćowa. Wš šćromadžje i tšm pak tež bže to njebobre, šo niž jeno w morju šćwěta šwoje tšby šćoj, ale tež w šćubobnych hatačž (wobjadach).

Na něščćy bšćačž je šćebodla tež pšćewneje zyrkwoje a wobjadow w šćromadžje, mješ tšm šo na druščich šašo pobćawaju. Wš něščćim wječćim mēčž, n. pšch. Šćrašću, na šćižšćowanju dwoje hošom 3 zyrkwoje šćeja, šo jenož jedny tōžl zyrkwoje paruje. Wš šćōbje šo němžy preduje (krajna rēčž je šćewaf jenščćšćta), wščež 3 šću šćuščćej, jenož šo šć i dšćemaj šćowafšćomaj (šćynobomaj) bščerža. Wš Konštableville, wšy i 500 wobšćerjemaj, bč, tak duchowny

Sy-li spítwal,
Pílnje džétal,
Strowja óo
Swójbnj statok
A twój swjatok
Zradny ja.

Za staw spróny
Napój móny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf méry
Čerstwosé da.

Nječ ty spéwá,
Swérnje džétal
Wšódné dnj;
Džoš pak swjatj,
Duál datj,
Wtopóš ty.

Z njeboj mans,
Nječ éi khmana
Žiwnosé jo;
Žiwa woda,
Kíš Bóh poda,
Wokřew éel
F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wudawa šo kóžbu šobotu w Čsmolerzj knižiciskichcétni w Budyšinje a je tam ša šchwórtlétnu psychoplatu 40 np. dostać.

11. njedzela pa šwjatej Trojizny.

Romsk. 1, 16—25.

Zapnje tu Pawol Bože šjewjenje w štwórbje wobšwědča. A šawérnje, njeje žyła štwórba kaž wulka kniha, kotraž pšched čłowjetom wozijnjena leži a jeho wuczi, Bóha pónacé a čžełčicé? Žana ruka ju njemóže wobšimacé, žane wócžo jeje listna njemóže psychelčicé, ale ščitóz woczi ma ł widženju a wuški ł šlyščenju, tón namata w njej tyžokróćne psalmy, ke kotrymž wščitko šobu špěwa, šrimanje na njeju a ptačít ł haložzy, šlićžo na šchtomje a žohnowane žně na polach. A tola Pawol pšči tutym šjewjenju w štwórbje stejo njewoštawa, jato by došbahaze žórtó bylo, Bóha pónacé a ł šjednočženštwu ł Bóhom pščitacé; ně, wón na druhé krašnišce šjewjenje pokazuje, mjenjujy na to, kotřez je šo pšches ščyrštyška štało: jenićžy ewangelij wot ščyršta je móž Bóža, kotraž šbóžnyč čžini. Wón potožim na štronje tyš njestěji, kotřiz měnja, šo drugeho šjewjenja njepotřebuju, škiba w štwórbje, a žaneje drugeje Božeje škubžy, škiba teje, kotřuz wonakš pod módrym njebjom džerža, šbóž, kaž wudawaju, šo bóle ł Bóhu pošbėhjeni a we šwojej wutrobje šapšchimnjeni čžuja, džyli w čžėknej, čžimowej žyřtwi. Ščio je na tutym měnjenju? Nafša ewišta naš wuczi: w štwórbje šo Bóh nam šjewi, a nam rošestaja 1. šo je temu tať, 2. kať ba toto je temu tať.

1. „Šo wěmy, šo Bóh je, to je jim šjewjene; pšched- tož Bóh je jim to šjewit ł tym, šo Boža njewidnomošć, to je jeho wěćna móž a bójštwó, šo wóđi, šbžy my na škutkach to štroymimy, jato to je štworjenje šwěta.“ Bože njewidomne byće móže šo se štwórbju pónacé. Šdžěktuli čłowjet šwojej woczi šbžuje, wšchudžom jemu žiwe, jafne šwědčženja a wopotašma Božeje wšchěhomozy, wudrošće a dobročžimošće napschěžimo šupaju; wón trjeba jenóz na jich čžět kěžbowač, duž ł wěštočžu tež jeho bójštwó pónaje, kotřez jemu tať widomnje bliššo šupa. Čži šu reho dla bjes šamolwjenja, kotřiz wudawaju, šo wo Bóhu ničžo njewjedža a wjedžerž njemóža, dolež šo jim Bóh njeje šjewit. Ale kěžbujaja drje wščitžy na tuto šjewjenje, kotřiz ššchěčžijanjke Bože škubžy šazpimaju, wudawaju, šo Bóhu w štwórbje škuzaje? Ach, my džyli woprabwóže wjedžerž, šello š nišy na šwojich wuššobžowanakš a wulčakš ł žyła na Bóha špomina. Bychu-li to čžinił a njebychu-li pšči tym jenóz na šwoje šwěšelenja myšłili, ale na Božu wšchěhomóz, wudrošć a dobročžimošć, woprabwóže, dža bychu pšches kěžby šhód do polow a do lešow šo š nowa nucženi čžuli, hromadžé š tymi, kiž šo ł Bóhu w Božim domje wobla, šhwalbne ščěršuske šanščowacé!

Čžucžim wutroba a pščžimnu myšłi dyrbiš wšchal měč, džęch-li Bože šjewjenje w štwórbje štroymič, a čžistě wutroby dyrbiš być, šo šo pšches štwórbu njeby šawjeřć, ale ł Bóhu wjeřć dať. Tožta wutroba šjeme ł wobšhada se štwórbu šawěřće wšchěwjenje a pošhłjenje. Čžuje-li šo pšches njeměr a ropot šwěta šranjena a wot-

pjata, o kak berje čini jej merna čiščina Božeje stvorby! Zesli pčhes našajtu swadu a rostoru swęta do njeppolja pčhijčha, pčhes wuchbđ do stwōrby so jasō smęruje. Čhze-li mrdčel njeppolnojseje a staroseje so na nju teh- nęz, duž pohladnje horje i jašnym hwędam, a mrdčel so jasō roščehnje. O jara mjele mōže stwōrba naš wuchęz, bęchmy-li jenož pčhezo na jeje wuchęz poščuđali, njeby-li jenož našęe mōžto tak klepe, našęe wuchō tak hędęe ja tute wuchęz byto! Našę Sčōžnik ham dęe nam pčhimoła: „Wohladajeje na pčati pod njebęhami: wone njebyja, wone nječnu ani nješkowaju do bręznjow, a wachy njebjełt Wōczęz je wšchal seziwi. Wohladajeje litiie na polni, tak wone rostu, wone njeđelaju, tež nje- pšhadu. Ja praju wam, so tež Salomon we wšchitęe swojeje krašnojzi njeje tak wuchotowanu byt, jato jena tęch hamyč.“ (Mat 6.) Kaž tu pšchęziwo mamōwerje, tak pręduje Wōh pčhes stwōrbu tež pšchęziwo njemęrnōčzi a njeđeržitiwočzi a tōždemu pšchirodže napschęziwnemu wuchęnju a pofaluje, so ma we swoje stwōrbje męta dočęz ja wšchitčik, a so mōža so wšchitęz naščęzičę a wjebelicę, hđųz jenož jędym njędja wšchitō so hębe męcz a ham wuchimac, sčtož je ja wšchitčik postajene. A kaž rola a sčtom swojeho ploda njeapowęduje, kaž tōjde stworjenje swoj nadawot dočeljno, kaž žane j puca, jemu postajeneho, njewstupa ani jatōi swojeho stworizęla nješčęstupa, tak dęrti čłowiel i teho namuńnyč, so wōn njeje teho bla „wjazy dęzli wone“, so by so Wōhu a jeho węcznym satojanam hębi i sčfodže a i sčtaženju wuwinyč, ale so by Wōha čęzičiti a so jemu dęatowal. To wal čłowieloto njejbu činiłi, teho bla bu jich rojom pčhes horboščę sčęzinitę a jich wutroba wot žabodęe čęta a žabodęe woczow a horboščę žiwjenę jata. Duž bu jich wušlad do stwōrby bęti a smučęnja a Bože sęwjenje to stwōrbje jim njęfašne a njedobahęe.

2. Sčto tola hębi ludžo njejbu wšchitō je stwōrby wučizitali! Runjež so ja wudęyč męcham, będu tak blańi, to njejbu žaneho Wōha w stwōrbje namatali, ale řu pčhemowbročili krašnojzi nješčadobneho Wōha na po- dobnoščę, so by podobna byla na sčadobneho čłowjela a na pčati, na sčtęzinowhate a po semi lažęe swęrijata, a tajkim pšchidobham bu bōjtu čęzečę wopofasowali! S pšchi- rodu řu dopofačęe čęzili, to čłowiel žaneho duča a žaneje njęmjertneje dušęe nima, so ho čłowjetej dže kaž stōtu; kaž tōn wumrje, tak wumrje tež tamny, a maju wšchitęz jenałi dęch. Haj řamo tajęz řu wustupili, kotrymž, sčtož ře a dobre mjenujemy, ničo njeje, dofelę řu woboje, kaž řu i pšchirody řpōsmali, jenož na pšchirodne řačuwawanja a hibanja mōřow a žilkow řačujuje! Duž męnja, to řo ludřom wšchal njemōže ja řo bracs, hđųz morja, mamđelstwow řamaju, krańja, řo pšchistōdęeja; wbojy dęe po řwōjim pšchirodęnju hinal njemōža! Ričy pšchi- rođene pšchitčilenje i temu nujuje, kaž tigura i krejrosleczu a rapata ře franjanju! Tak mōže řo čłowiel pšchi wšchitkim řwjenjenju Wōzim w stwōrbje řašlepičę a řawječę! S nami by hębjenje byto, njebyčmy-li žaneho drubeho řwjenęja męli, řhba jenož to stwōrbje, hđųz našę rojom tak ľobto btdęzi a je našęa wutroba tak řawjeditwa.

A na řello prašęnjow, kotrež w tōdęej po wumō- ženju řbuhčowajej wutroby wustupuja, nam stwōrba i řęta žaneho wotmōwjenęja njędawata! Wōna čzi ničo njępraji w Božeje potajmej radže a woli i našęej řbōznōčzi, ničo njewęd ani wo řwōjatym a prawym, ani wo řnadnym a

řmilnym Wōsy, čzi njeřwemęja potajničmo twōjeje dwōjatej pšchirody, hđęz je řwōjim čęłom řemi pšchilnyčędęe a řa řwōju duřdu tola w ničem řeniřkim pofneho řpoloženęa njenamatalač, čzi njewotčřwęja potajniřtwa wumōženęa, čzi ničo njępraji wo nomym narodže, wo wobnomjenju a wuřwječęnju čłowjęke wutroby, čzi njędawata žaneje nabřije na węčnje žiwjenje.

Stwōrba je Wōje řwjenjenje, ale niž jeničęte a tež niž najwušęędęe. Wōna je jenož, tak rjez, drařta najwušęędęeho. Nęřčto hđųm je, mōščęd-li řo wotrubra jeho drařtu dōtńnyč, pšchetož tež i tuteje hōječęte mōzy wuchabđęe: jeho řameho řakle řmejeřč, hđųz řu jeho krašnojzi widži we woblicęz teho, řiz řjety: Sčtož nje widži, tōn widži Wōtęa. Duž njeřaburimę řo ewangelię wot řřwřta, w nim je řwjenęta ta prawdočę, kotrež pčhed Wōhom pčaci! Ĥamjeń. M. w Ĥr.

Řhwalobny řhęrluřđ.

(Ř. Řerhardi.)

Řiwō: Wębni řhwalečę Wōha, řřęčęjenio —

O čłowibe dęęzi, wupruje Dęal Wōhu wjeřwemęnu. Kaž jemu řęty jańdęelste Tež řhwalbu dawaju.

Haj, wotučęje a řwęrajęe Řęř jemu radōstnje, Wōn řašne řluffi pofaje Řam wřchubžom na řwęčęe.

Kaž je wot našęej ľolebi Řam čęřitřu strowoščę řač, Tak je tež w swojeje řmilnojzi Wřęčęz i našy wupomřat.

Sęmy řuřto řęho řwubžili, Sęo nam pał řřhřtije, Nař i pratom męli pšępęwęčęzi Řa řwřdne wōřtačęe.

Wōh řpolojnu nam wutrobu A řradnoř duřę daj, Wřču řrořu, řarowčę řrudobu Do morja řařęetaj.

Čęzł řa našę ľuby wōžany řraj Węř řtajny řpōčęowacz; Wōn wřčemu domej řwōje daj A čęzł řōn řōhřnowacz!

Wōh pšęhemōđnj tež i ľubowčzu Nař wřchitčik řōžbu čęab; Wřču wōbęžęnoščę a čęřęnotu Řač wbročęzi wot nař.

Kaž dořho w řiwjenju ři řřm, Wōh nař tež wōbřōžnj; A hđųz my wotřel řōbōžęm, Nař řnadnje pšęhemōđnj.

Hđųz řmjertne řtōři bliza řo, Řam řandęel wozęi řam, A pofřęhni na nař wōbřico, Nař pčęřębōđz i njebęřam.

Řurij Wřōřł.

Řřędowanęe wo komečęe ř ľęta 1857.

Řęđęłł Řapleč, i.

Kaž řmy w řymle ľęčęe na njeřbu řomet widęeli, tak bęřęe tež 1857 wulki řomet widęęč, a węřęčędu hębny mubracętojo, so wōn 13. junija našęu mačęel řemju pōřęje. řajimawe je, řřhřęčęč, kał dęęł na to, I. njeđęelcu po řwōjatej Trojicy, D. Wřřfeld, w řwōjim čęřu řřawny řřędal pšchi Řřkawichowęj řęřmi w Řřřřtu, řwōje řřędowanęe řapōčęa. Wōn řatle řęčęęęe:

„Duž řwōj tola řhřęęęe řęji a 13. junij je řařčel kaž wšchitęe řny. O kał řřwatimę je tōnle narod, węrič wřčęmu temu, řčtož čłowjeloto řęčę a přaju. řřwřawna wōdōmōčę, kotrež je tōn řřęje pōnižnoščę řpōčęł, wōbřicočęje, so ma řo w ľęčę 1856—1858 wulki řomet našęej řemi pšchilęřowacz. Dofelę wōna wę, so je, řčtož węny, njeřęte, řo jara na řęžbu

bjerje, dzeń, haj kamo jeno lito i polnej wśtołczi postajac. Ale jebyn jenićki na swojow mudrośći hordy cziłowek i nadumjenej wśtołczi mudracziuje, jo ho 13. junija tónle komet naszeje jemje tak bliski dótłnje, jo wona pśchec jeho wopuśći pódźde. A hnydom jo i tego dalšce baje: „Tale kometowa wopuśći jemju rosbje, hwić sanbže.“

Tutemu jenemu njewěra wěri a je i dźela pśchec wczerauśwym dnjom tšchepotata a ho jeho bojata. Schōž je wěru do trojenje-łejo Woša hšubik, tón napořebtu wšchito wěri. Zaso hědže Saul wot Woša wotpadnył, wón le kufatraczi w Endorje dźšchje. Komuz je ho hweřba i Zafuba, kotraž je Zełuž Khyznuš, škowala, tón jo napořebtu teŝ kometowych wopuśćow hoji.

A jako stłonczenje dźeni pšchidźde a ani komet ani jeho wopuść na zytym njebu teŝ nasbada wobhladac njedł, ludžo tola tšchepotadu. Njeběchajj tola nękótoražkuli staršcy w najšim męšcy swoje dźeći wczera do škule štalow, dokelž dzyjšchaj hrowjbu hřwomadženu meć! Štalo ho je, kož je tón knjes Hracłstemu ludaj junu hrolyt: „Njebudźeće-li wy pal mie wpořuchac a czińće wšchite te kasje a budźeće moje wuštajenia šapric a wařda buřda moje prawiny šaczišnyć, jo wy njecziniće wšchite moje pšchidajne a budźeće mój hłub kamac, dža džu ja bojoće do wařchij wutrowow bac, jo dyrbi waŝ hřwōczaje liščo hōnic i durbicje pšchec nim cšćac.“ A tudy bęšce mjenje bacž hřwōczaje liščo, tudy njeběće — ničo.

Wěsto jo takstemu cziłowstemu baczu wěriće, wěćeće hłowu wěreho Woša! Tu macje šadłt, tam žaneho nimacje. Tu macje prastare a pšchego nowe nashonjenje, jo hłowo njelubda; na druhim boku macje prastare a pšchego nowe nashonjenje, jo cziłowjećo jo myla a kža. Wōćje ho Woša, dža ho njetrjebaće cziłowjećow ani cziłowsteho bacza ani Wojeje stwōrby bojeć!

Sawět, taž nęto wōbštej, junu sanbže, Wōh je jōn stwōrił i wěstemu wudytynjenemu šōnje; hdyž je tón dozpity, potom zej nomu podobu da. Džen pšchidźde. Zola žana kometowa wopuść, ale ruta teho knjela jemju rostlemi. Wōaž do teho dnja mamy pał tola šahubjenja šwita boć, haj, dwojake jene, kotrež dyrbitny hēbi wšchēdnje wuprořyc, a jene, pšchec kotrymž namy wšchēdnje tšchepotac. Wo wōbmaž cziłtam w dženšniškim šczenju wo bohajtm mužu a hłubym Lazarusju. To stej napřifane w šczenju hwiatoho Łufajšo, w 16. stawje wot 19.—31. šchyczi.

Š tehoje wōbžeta hēbi jako hłownu myšl swojeje dženšnišcje Wojeje hšubij škowajmy to hłowo: Dwojake šahubjenje hwieta! Wšdžimy we wōbželu pšchec hoju: 1. muža, kotremuž je ho hwić šahubij, kotremuž ho pał njeběšha wotewra; 2. muža, kotremuž ho hwić šahubij, kotremuž pał ho hela wotanuje.“

Taž Ahselb pšchec 53 lętami přewořacše. Njepakca jeho napominanja teŝ hženja hišćecje, hdyž wopominimy, taž nowimy nam wopjebacu, jo je kšha nękótoražkuli hwić wotom hšubik, druij hēbi žiwjenje wšachu i bojoćje pšchec kometom? Dajmy šej prajic, jo teŝ wo tajch štrachach knjełowe hłowo paczi: „Njestrachujec jo tch, kiž cšćo šajija a potom ničo wozaj czińic njemōžja. Za džu pał wam hwić, koho ho bojeć macje: Wōćje ho teho, kotrež hdyž wōn je moriz, teŝ mōz ma, cšhnyć do hēle. Haj, ja praju wam, teho ho wōćje!“

Sawětosc a cšmnošč w amerikanskim žyrkwinskim žiwjenju.

(Stłonczenje.)

Kaž dža hēbi duchowny a wořbada mjes hōbi štejtaj? Njeje dža tu štrach, jo jeho šjawne hwdēdenje cšepi, jo wōn ludžom po hūbie rēci, i hřecham mjelczi, hdyž dyrbjat hōlac? jo šahladuje, hdyž dyrbjat rēćec, jo bohajty a hłubdyž i dwojatej mēru mēri? Wjes dwēla je tutōn štrach: Ale we wškim zytym tola prajicž

njemōžec, jo ho w amerikanskich wořbadač cziłje Wože hłowo njepřēdje, jo tamnišč duchowni hřechi njchōstaja, hdyžkuli na nje trjachja, jo ja cšahne dořhōby jo starajo duchowopawstwiwo šakombdža a wamowanje a napominanje šahwaju. Hdyž je wořbada wo tym wotpracdžje pšchewēdžena, jo jich palty i duchemi dzej mēni, jeno Zełuhowu cšēć pta, niz ham hwoju, jo wōn palty njeje, kotremuž je wořebje na wořnje wozow ležane, potom hēbi wona wjele wot njeho prajic dawa a ho wot njeho njewotwōrbca, hdyž wōn hōstia a wērošč praji. Wjele je wšchak na tym ležane, kaji přēdac je a tak wērošč praji.

To hme ho wuprajic, jo tamnišca wořbada rjeiŝcje hnamo pšchēstaja hacž naicje (w Wēnzach), kajiž w pšchēřku štu. Tam je hnamo mjenje njerjada w pšchēžy. To we wōbštejnosćach leži. Tu pola naŝ ho wostajiwiczi wšchego ja wořbady wobhladajec, kiž je hřchēženy. Jo su mjes tutym, kiž bjes cšerjenja wutroby jeno i hromadu hōbu bēža, njeje džino. Jo su mjes hřchēženy i konfirmowanymy wjele tajch, kiž maja wot hřchēžijantowa lēby wjele wjazaj hacž mjeno, je wēste. Nkōtary ho wo konfirmacij wjazaj hūsto w Wōžim domje njepořacje, jo wo Wože hłowo njestara, moło w mobilnōwe i Wošom wobhladaj. Tež wonacy w Amerizy drje šwucenje piči tym wjele czińi. To pał hme drje ho rjez, jo je tam, hdyž je powšchitownje njchēščenyč a njekonfirmowanymy, to wjele bōle wēz wutroby, šchōž ludži natwabi, ho jenej wořbade pšchijantimy. Wopracnyci staranje wo duřku ludži i temu jamōže, jo cšēca a pšchēřkuchōncje na ho hēru, kiž hu po pjēniacach wobhladane wjetřcje dūžij w Wēnzach.

Tehōba teŝ džino njeje, jo w pšchēřku wjazaj wořbadych Wože hšubij woputyje. Pucōwarjo, kiž bēhu i Americi do Wēnzom pšchijiczi, hu ho hūsto džiwal, jo w traju, hdyž je koleba reformacij štala, njeye kemšchōhōženje lēpře. Wly hēbi wořebje na wšchelake nēmjše stony nyhštimy. Wopomnicē pał dychšeli dwoje, jo maja niz po kšēbje buřchow najchij wořadow hēć, ale tch wuwostajic. Kiž i nimi wjele wjazaj czińic nimaja, hacž jo hu jich mjena w žyrkwincich hūach šapicam. Potom nimaja to šapomnicē, jo bdyhu w Amerizy wšchijich tch hōbu wōbšiczi, kiž ničo wo hřchēščijantowje njewjedža a wjedžec njchadža a tehōba žanej wořbade njepšchijantcje. A teho žij mjes tymi wjazami tajch je, kotřij lito won lito niz won wucžehyjeja.

Dawanje je pał hišćcje bōle wōbšchēstwo hacž luboći. Wōhadne štaw, tajtm druijoh pšchēřchēbi, kiž i wořbada a i jich žyrkwaju žaneho wšiba nimaja, pšchēřuzam a rjenješčnikam, runje won rjelnu abo jim to štomyci dōbža: Že-li jo naŝ njepōbjerač, pola tebe wjazaj njelupimy.

Tež to naŝ šahlapuje, jo ho wořebje w jendšchich wořbadač, w žyrkwajach konzerty a druhe wōtmēwa, šchōž wjazaj hwičehy hacž duchowneho w hēbi njeje. Wly to ša njehōbne a wōbwičcžaje wobhladujemy, hdyž na tym mēšnje, hdyž hmy šwuceni, njebdžew wō njebdže Wože hłowo hšchēcz a hdyž hwoje mobilnōw i njebješam ščelemy, ho žorty czińja abo hūšžina šapasta hwoje luŝy piřta abo pšči hōdownych pšchēřajenajach hōžy jo pšchec hłownu mjetoja. Ludžo hu ho na tajte runje tał šwucził taž na šhutne profšenje: „Wōj ša muu!“ a hřerluřchow hrowcō: „Dženš žiwu hš, dženš wobrocž ho, hnadž wumrcječ do dnja jutřišchō!“ A to hšchca do ščēna a niz do hwieta tamniščich žyrkwinskich wōbštejnosćow.

M. w M.

Kralowa Luifa.

(Špiřak Š. Škapel, f.)

(Wotracoowanje.)

Wēřcje i wōčehnyjenjom přynježny Luifi lēpje šteřecje. Ša to hšom štraw šmęhlenje wōwki a pšchēbe wšchēm hšubokōć jej-

neje kamfneje dušče rukovodjačje. Ale tola je kralova Luiza hišćeje w pozbijšćich lětach njebopolnočej dobreho duchowneho rozuwucjenja jara začuwata a je hišćeje jako kralowa a macz ja tym štata, sčječeribny swojeho wučymjenja w młodych lětach we wobskabće s najlěpšćimi a prěnimimi duchami tamneho časa wupielnjeje.

Džěl swojich młodych lět je prynzeřna Luiza potom na hrodze Wrocliji, wobhedžeństwe swojeje wotki, pola Mülheima ležazym, wuziwała. W dalokich čimnych spobach wulleje jadro, pod kšobtom možnych dubow, Luiza se swojeje hotru Fribertu ho swojeho žiwjenja swojekeli. Tudy wo wšy tež s wjeřnymimi džěčymimi wobskabzowajo s nimi wjehele a frudobu njeje. Tudy tež běče, hbdžej nastrožena woczehnjette w čsah, hbdžej scharady wo wšy jachabčejče, prynzeřnu po doštim sproznyim pytanju w kšězysk frudobu sporeho džěčja namata, s prawej ruku horzu ruku sporeho džěčja džeržo, w lewizy knihu, s kotrejcej horjazemu džěčju časji čitajče.

A potom tamne škozowne dny fa prynzeřnu pšćihndžedu, hbdžej jo teje młodeje wutroby přenja praža čzopleje lubošće sa-čahny, tamna hodžina, hbdžej wustrotenemu swojekemu žiwjenju přeni nra do woczow pohlaba. Wšěo, čsaj brje bē št, w kotrymž je nalěžo jeineho žiwjenja jatčžela. W Franzowstjej rewoluziji hwarječe a swoje žožny hacz do němšćich krajow walečeje. Wjetečhojo na swojich trónach ščepjetaju, a nětortyřkuli starj serjazy kraj jo fatchahny. Pruski kral Wjeditř Wylem II. běčeje w swajaku s Wiotřitřej francowstjemu rewoluzijtemu wošřtu wojnu pšćiprowjčej, jo bchdu ho w Franzowstjej sašo kralowita mōz a farjadowane wobteřenje postajite.

Powječej wo žatofnych podobach w Franzowstjej bē tež nadeju swojbu jara njeměru sejinika, a dotež ho w Darmstadčeje wozaju wěščij nječujaju, ho do mafeho mērneho měřačsta Sild-browgawjena podobaju. Aole male knjeřstwo wobřežej turinščich kšow s jich žiwiczym wosnjemom, s jich čšěmnyimi jedlemi a schmēřkami běčeje tat prawje i temu hynane, nastrožene wutroby sašo imērowač. Štaiši, jabowjenja, čizanje, brojci, rosthožowanje a wu-jeršy bēchu zgle wjehele tamneho časa. Ale, ščtož běčeje štowna wēž, wšćizny ho pšći tym wjekele a fakitani začuwaju.

W tutej čšćizanje, kotruz mōžemy nu člowkewojo dmozgeteho kštwota ledom hišćeje myšlic, běčeje hžjom pšćizhad lista nēčto jara wažne. A jo wat hešensteho wjeřča pšćihndže a ja knjeni pšćeprowčenje do waječsteho lětha woprijčejče s wabžiznym wu-šladom, pšći teje štkadnoščij pruskeho krala seřnac, jabowjenje jenož hišćeje powjetešćij. Wōchly we wofu hēdžaju a dale džěčje staremu Franzurtej napisčejčo. Wtački koko wofoko nalēčne špōny šaspedačny, a nadečej Luizy ho hišćeje njejdžiječe, so nalēčzu swojeho žiwjenja napisčejčo jēdže.

Bēčeje na rejad wōšebneho doma w Franzurceje nad Rajnom, hbdžej ho wutroboje prynzeřny Luizy a jeineho pozbijšćeho mandžel-šeho k wēžnemu šlubej nanačahčaji. Hišćeje w pozbijšćich lětach, jako běčeje ho šwērta towarščija jeho žiwjenja hžjom dawno wot jeho wofa tořnyta a wōn šamlutki pšćes žiwjenje džěčje, je kral Wjeditř Wylem III. w hwojcezej hodžinje biskopej Špelertej, kiž je pozbijšćo žiwjenje swojeho krala wopisal, wo šačšćizny, kotruz je prynzeřna Luiza tehdy i přenjemnu rasej na jeho sejinika, s kšibokim pohuwowanjom wušnal, so je tōne wofomit, hbdžej ho přeni ras wobladahčaji, s dobom tež byt wofomit horzeje lubošće, kotraž mjes nimaj nasto. Štuštowny hōž bē jemu prajil: „Ča čzi pšćihndžija, ado hewal žana na sem.“

22. dezembra lěta 1793 prynzeřna Luiza je swojeje hotru Fribertu pod wšćiznom wobwobšćewa do Warlina šačahny.

Wšćěčzanje wšćěnoščje, wjemjeřnistwa a pōžknanstwa mēščezanow wodej prynzeřni i čšćezni pšćewobžaju.

Wraj dnjej pozbijšćo, Wōzi wječor, ho w kralowštim hrodze w Warlinie hwojatočny kwap prynzeřny Luizy s pruskim kōn-prynzom hwojcečje. Wōhebeje we wšćěčćich lubowych wofščach w tehdomnym časju lořtomnyšine mēnjenje wo hwojatočji mandžel-štwu hnječjeje. Ču bēhčajt młody kōnprynz a młoba kōn-prynzeřna, kotraž swojemu lubej sašo s dobrym pšćikšadom prjōbt-bēhčajtaj. A wopranobže, žohnowanje njemuwšitwa. Šapozčahu sašo mandželštwu jako nēčto wjyhofo a hwojate čšćezje.

Wutrobnje žiwjenje młodeju mandželštwu nječ wot wjele pšćikšadow, kotřej woghe ho na tutym mēčje powjedacž, jedny nam pšćeh woczji šlaji. Kōnprynz a kōnprynzeřna hēj wšćizhčaji, tehdomnemu dwořskemu woačhju naječšewo mēřto prosteho „Wdy“, s kotrejcej wōwjeje mandželšji tehdy f swojeje mandželšćej rēčječje, wutrobnje „Wdy“ mjes hōbu trjebacž, f wulkemu nastroženje dwō-šćeje komoznizy, kotraž w tym poroašahōbne pšćestupjenje dwōřskeho woačhju wōdšćeje.

Wšćuhōžom bēhčajt młodaj mandželšćaj, kotraž bēhčajt mjes tym na kralowšti trōn pšćihščaj, w ludu lubowanaj. Pšćeche wšćēm pař na šuble Parez, kotřej, pola Wotšdama ležaze, kralaj kšučehčeje. Čo ho tak prawje jachnje pokawowaje, hbdžej žinowy hwojebny hwojcečaju. Potom kral a kralowa wjehele mjes žnječaržarjemi a žnječaržaciami rejuwačaji.

Mjane, krajne dny, čsajy čšćiteho šōžja młoda kralowa w přenich lětach swojeho mandželštwu wuziwače. Kaje wjehele, jako młoba maczej přenje džěčžato na rukotaj džeržeče, jako w jeho wotšladanju a hōjenju nomu hēřčow pšćihndžichnoščej sa-čuwaječe. Ščto bēchu wšćizite wulle dwōřstje hwojebjenje a wjehele wulleho šwēta napisčejčewo typane čšćizim, čšćitym wjehelem naj-čšćizhčeho maczejneho šōžja?

Ale bōchly hīnal pšćihndže. Wahele nješōže na Prusku a jejny kralowšti dom pšćihndže. Napoleon I, kiž běčeje hžjom pot Šuropy dohčy, swojeje šatmnej woči tež na pruske kralowšti šōzi. Hacž dotal běčeje ho mērnemu kralaj Wjeditřej Wylemetj III. radžito, hwojemu krajmej bē šđerčej. W přenich dnjach otōbro lēta 1805 Napoleon pař kralowštu Wjeditřaju Wulkeho tajfu hčiwōdu sežini, so ju kral njemōžejče na šebi hnječej, nochajčeli-šiwōn a šwōj kraj wšću nahladnoščij a čšćej šhucibčej. 8. oktobra lēta 1805 francowški general Kellermann je swojim wōžšom pola Siders-hausena prusku mjehju pšćekročji. Ščlahi, kotřej na mjehy šejaju, buchu rosšite, pruzij huwarajo, kotřiz ho pšćečewo tajtemu štato-wranju wobarachaj, buchu šačšćerjeni a na tajke wałanje lubowe prawu franjeje. Tōnlē štut, pšćečewo kotremuz kral pola fran-zowsteho pōžkansa profetlowaječe, běčeje nastoř f nješobownej wōjnje lēta 1805.

(Wšćizhodnje dale.)

Wšćelake s bliska a s daloka.

Lēšćeje manewry 12. armeekorpija bužja ho mjes Budyščinjom a Kamješčjom wotmēčej. Duž šmēja tež nadeči hēřčizy hōšpōdarjo woačawo hōšpōdowacž.

„Pomhaj Wōh“ njeje jenož pola knjeřow duchownych, ale tež we wšćěch pšće-dawarjadach „Serb. Rowin“ na wšćah a w Budyščinje dostacž. Na ščtwōřč lēta plačji wōn 40 np., jenotliwje čšćista ho ja 4 np. pšćedawaju.

Sy-li spěwał,
Pijnje džěłal,
Strowja 6s
Swójbny statok
A twój swjatoł
Zradny je.

Za staw apróčny
Napoj móčny
Luboś ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf móčny
Čerstwoś da.

Nječ ty spěwał,
Swérnje džěłal
Wědna dny;
Džěł pak wjaty,
Duł daty,
Wtopół ty.

Z njobjes mana,
Nječ dī khmana
Žiwnoś je?
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw 6el

F.

Šserbske njeđzělske łopjeno.

Wubawa šo kóžbu šobotu w Šsmolerjež knižicšiščežetni w Budyschjine a je tam ja šchtwórtlětnu pšehedplatu 40 np. došćak.

12. njeđzela po šwjatej Trojicy.

1. Kor. 4, 1—5.

Šchtóž japoschtoł tudy wo šebī hamym wupraja:
„Sa tych džerž naš kóžbu, jako ja Khrystuškowych šlu-
žobnikow a šastojnikow na Wožich potajnstwach“, to, hduž
tež pod hinashimi wobšerņošćemi, wo wšchitkich šfšesćiz-
janach placki. Wěšo njeje wšchitkim hładanje Wožich po-
tajnstwow, to je šastojništwo přebowanja a šastramentow,
dowěrjene. Ale šastojnik je kóžbu šfšesćizjan w šwojim
powołanju, haj we wšchěm, šchtóž wobšedži. Wšchetóž šhto
drje čłowjek šwoje mjenuje, šchtóž njeby najpřerjebj i ruti
druheho došćak? Hduž pak je wšchitko, šchtóž šmy a mamy,
jeno punt, nam dowěrjenu, potom šmy šastojnižny nade
wšchěm, šchtóž mamy. Haj, to šu tež čši čłowjetojto, kiž
Khrystuška nejnama a juačj nochěžda. Šchtóž maja, to
maja wot Boha. Težo dla šu tež tudy na šemi šastojnižny
nad žulym kublom. Wot šastojnikow pak wocšalužemy,
šo šu šwojemu knjeje šwěrnī. Nježo wjažy šo na nič
njeputa.

Š tym naš našče wotdželenje něto na prawe
nejičešo powaluje, na kotrymž mamy nad šobu hamymi
lož nad šwojimi šobucšłowjetami šudžić. „Nješudžće!“
Š wotkal drje pšchidže, šo je mješ nami čłowjekami
njeľubošne šudženje nad bližichim tak powšchitkowne? Žonle
brěh je šeběčņošću, najšóřichim bradom čłowjšešo čžeta,
šromadže wšja, kotraž i šubošće k šebī šamemu nad šobu
a bližichim wopaki šudži.

Prawe šudženje šebje šameho móžemy potom jeno
nawutnyć, hduž šebī pšchězo i nowa šašo šfšed woczi
džeržimy, šchtóž šo wot naš jako wot šastojnikow žaba:
šwěrnošć našchemu knjeje napšchěžimo. Šchtóž na-
wutnje, w teje myšli nad šobu šudžić, tón wotwutnje
njeľubošne šudženje, došćak tajše šudženje nad šobu šamym
wot šordošće a šawišće wušk wobodža.

Šordošć šo šlama. W šudženju šo wušče druheho
pošbehujesh. Šo njeje druhi tak šohaty, tak čžesćjenu a
našladny, tak mudry šož tón, kiž šudži, to je hušo došć
pšchěžina k šudženju. Žola njeptarži tež tudy: Šchtó
mamy, šchtóž njebyčmy halle došćali? Dary a šohatšwo,
powołanje a dobre wobšerņošće, wšchitko to šmy tola
jeno i šnady wot Boha došćawali. A Bóh tón knješ
naš čłowjetow nješeri po našchim šastojništwe a powo-
lanju, niž po tym, telto je kóždemu dowěri, ale po šwěrn-
ošć. Po tym dje rjad w Wožim kraštwje, po tym
dyršimy tež nad šobu hamymi šudžić. Šastojništwo a
powołanje, wocžehjenje a wobšedženštw, to wšchitko je
tola jeno drašta, kotruž čłowjek nožy. A tak blašnje je,
wážnošć čłowjeta měrić, šo drašćak, kotruž ma. Šačž
je něšto šwěrnī abo niž, to je prawy šchpigel ša šudženje
nad šobu hamym.

Šišće i druheho žórka wužadza njeľubošne šudženje.
Wono nješerjeba pšchězo i šordošće pšchěžić. Šušto došć
tež je šawišće wužadza. Došćak je druhi pšchewulki,
pšchējara čžesćjenu, pšchēmudry, došćak naš je šwojimi
šarami do šhōdta šćajć hrošy, težo dla nad nim šudžimy.

My bmy na njeho saviſtni. Nêtko paſ na ſajtojnicaſy ničeſe woſazy niewyſtaju, hačy ſo by ſwêrni, ſwêrni w tym, ſchôz je jim date. Ze-li nam mjenje date hačy druhenemu, derje, ſpotojny ſo ſ tym! Njech teſz druſty wiſzja, woſzy abo mali bmy, njech ſo nam bmeſja, ſchto to wabdy? Sdyž mamy jeno dobre ſwêdomnje, ſo powołanje, do kotrehož bmy ſtajeni, ſwêru wuſpeliſnamy, ſ tamnej ſwêrnofečy, kotraž w Woſimaj wočjomaj teſo plačji. Zo nam tamne meſte ſtejiſchêzo w žimjenju dawo, kotrež na japoſchôte Pawolu taſ jara wobdžiwamy: „Wi paſ je to ſnadna wiſe, ſo ja wot waž budženy budu, abo wot cłlowiſkeho ſudneho dnja; tež ja ſo ham njebudži. Ja ſebi derje ničeſe njeſjym wêdomny, ale w tym hamym njeſjym ja prawy; tón knjeſ paſ je, kiž mje budži.“ Kaſti žyly muž, kaſti ſkarakter, kiž taſ wo ſebi rêčezjeſ ſamože! Taſta njewotwiſnoſež cłlowjeſam napſchêczjwo ſpytowanje ſ njelubofnemu budženju telduſada.

Sawêrnofež cłlowjeſam napſchêczjwo dyrbi nam tež w budženju naſcheho bližichego prawy pučy poſaſač. Sdy bychu luſžo to pſchezo woſpominiti, kelto njelubofneho budženja a ſ tym kelto njeboſa byſchajej ſo ſe ſwêta ſhubiej! Wobſtejnoſež, w kotražy cłlowjež wotroſeje, cłlowjež ſam njeſtwori, ale Wôh tón knjeſ je jim da. Wot njeho pſchichabžja rjanofež, wot njeho tež njerjanofež wotročeneho. Wón je ſeliſke kubla kaž tež bučomne dary wſchêlato wudžêli. Ze teho dla hižom njeliſchêczjanižy, cłlowjeſta mêričy po tym, ſchtož je jemu wot druhego date a ſa cžož ženje ſamolotny ujeje: po jehu rjanofeži, powołanju, nahladnoſeži. Doſpolnje njeliſchêczjanižy a njeprawje paſ je, hdyž budža a pſchi tym cłlowjeſta wot wobſtejnoſežom njerabžela, w kotražy je žjwy. Kaſ bo dženſniſchi bžeti budži žadanje po pſchje, po wjeſelach, budži hrubofež najnižichy woſchôzow naſcheho luſa! Sawêrſež, wjele tu je, ſchtož wôho ſêpje byč. Alle hby bychym taſ malo wočehnenja, pjenjeſ a kublow doſtali, hačy drje by naſch wobraſ lèpſchi był? Sbudža bženſa jara njemdre waſchjwe druhego. Hačy drje wjeſlja, taſ jara je tón ſnanu pſchêczjwo temu wojował we ſwojich wobſtejnoſečach? Wjeſlja, hačy njebychu na jehu meſeje hižom dawno we wojowanju pobležiſi?

Mamy jenož jenu mêru, ſ kotrežy dyrbinym mêričy pſchi budženju ſebje ſameho kaž bližichego, mêru, ſ kotrežy tež nam budže junu mêrjene. Zo je ſwêrnofež we wulkim kaž malym, ſwêrnofež knjeſej napſchêczjwo. Schtož pſchêzo na to kèžbuje, ženje do ſtracha njeſchichêže, ſo pſchêſtupi ſataſtnju naſcheho wotbželenja: „Njebudžeſe!“

Šamjen.

K. we L.

Jakub Weller.

W čaſu Jana Jurja I. bêſche w Drazžbanach wučeny a pobožny wiſchêſchi dwôrſki pſchêc žjwy, kotrež Jakub Weller reſaſche. Nêtko knježachu tehy w Drazžbanach mnohe a wulke njepoçinſki, a tež w kurwojechowiſtim hrožje ſo pſchêzo žyſe çeſtjwe njeliſtowaſche. Wôbežje pſchi dworje woſpitiwo knježeſche, a hamo kurwojech wo teho hameho njeſbalowaſche. Duž Weller pſchi ſebi pomykſi: „A taſtim ſjawnym hrečham tola mjeljeçej njepomê.“ Wôn pſchêdowaſche teho dla w Woſim mjenje pſchêczjwo njepoçinſtam meſta Drazžban, a žyſe ſjawnje rjenty, ſo dyrbjeli tež kurwojech a jehu ſlužobnižy meſchêczjanam lèpſchi pſchêrad dawaç. Wêſho jemu to jara ja ſto wjaçhu, a hamo kurwojech ſo nad tym jara roſhari. Duž poba ho Weller ham ſ kurwojechey. Zaſo nêtko pſchêc ſwojim krajnym wôzgom ſtejeſche, ſo jehu

wopraçaja: „Ze Waſcha kurwojechowiſka Zaſnoſež ſ wjebženjom mojeſha ſajtojſtwa ſpotojom?“

„Daj“, wotmoſtjwi kurwojech, „ja bmy ſ nim ſpotojom, hby by wón jeno trochu pſchje kſuče a taſ buſto pſchêczjwo pičju njeſkurowiſka a ſebi ſ jemu dwôrſtowo njemjeſchêczjeli.“

„Wam-li jeno Wôga ja pſchêçela“, ſnapſchêçjwini Weller, „bha mi žyſeho dwôrſtwa, haj hamo wjeçehôna njehpada niče njeliſchôbji.“

Winiſtra, kotrež bêſche runje we ſtjwe, mjerſaſche tuta wutrobita wotmoſtowa. Zaſo Weller nêtko pſchjnt, ſo tón kurwojech pſchêzo bôle roſhoriç ſpytowaſche, wučeje wón ſwoje ſajtojſtwe ſapſiſmo, poçoži jo na biſdo a bžeçej: „Sowle ſteji pſiſane, ſo dyrbiu ſebi ſwoje ſajtojſtowo ſwêru dačy naležane byč, ja Waſcheje Zaſnoſeje a Seje pſchitowuſchych drohe buſche ſo ſtarac, na mje kèžbowač a ničeſe njelaſbômeç, ſchtož je ſ jich ſbôžnoſeži nuſne. Nêtko bmy toſhamo hačy doſtal ſwêru çinik a buſto to bjiçeje çinik; jeliſo paſ mi to domolene mjeje, bha njemôžu tež ſwoje ſajtojſtowo ſ dobrym ſwêdomjenom wukonjeç, proſchu wjele bôle napobdanjiſcho, Waſcha Zaſnoſež chyſta mje ſ mojeho ſajtojſtwa miſoçjêniwe puſchêçej.“

„Nê“, wotmoſtjwi kurwojech, „Wj jeçje ſprawy a ſwêdomitny muž a mênjeje lèpje ſo mnu, bžjli žyſe dwôrſtowo. Pſchêduje jeno dale, kaž to Waſche ſajtojſtowo ſaba. Wêſho bmy wêzy pſchje wjele çiniki; my ho wuſprawnojeç njemôžemy, trjebamy wjele bôle poroſowanja a napominanja. Wj Wam w miſoçjêni wpoſtjileni woſtjanjemy.“

Prawa ſwêrnofež.

(Sjem. Jana 2, 10.)

Šlôſ: Seſeb, moja nabjſja —.

Sawêrny budž hačy do ſimjeçej,
 Uſchêçj-li wêçjnu trônu doſtačy;
 Dže twôj pučy tež pſchje çerjwe,
 Wôhu dyrbiſch jwêru woſtačy;
 Dba tam ſjenu ſwoja
 Tebi palmy dobyçja.

Schtož ho tudy njebêdži,
 Šnabnu trônu njeoçzſta;
 Ženo tón bje ſ radojeſi,
 Kiž tu çerpi, w horju pſata;
 Šyſſow hytwa na ſwêçje
 Šunu jemu w rôžach kje.

Njepuſchjç ſ woçzow dobyçje
 Na puçju pſchje çêſjwe wrota;
 Kſchjža, nuſy wuſchob je,
 Šbjeç ho btiçeçej trôna ſkota;
 Wôjuj, kroç ja Kſchjſuſhom,
 Wón çje wjeçje ſ žyſby dom.

Šemu hy ty pſchjſabaſa,
 Š çêſlom, ſ buſchu ſlužjçej ſwêru;
 Duž çjti, ſo by wojoawał,
 Šowal njebôdžej ty ſ mêru!
 Kſchjſta ſhorſoj ſmahuje,
 Wôna luſbi dobyçje.

Wôž çji ſwjata pſchjſkuſchôſeç,
 Sawêru bjeçej, kiž hy luſit;
 Šunu ſmejeçy wſchêgo doſeç,
 Ze tež ſwêt çji wiſchôti ruſeç;
 Wôpomâ, ſo maſch ſluſjenu
 Šnabnu trônu njejeſtu!

K. A. Fiedlof.

Sa tebe!

Pšehed jeneho móžneho trjezerja raiščejeho kraja něhdy rjad wyšokich šastojnikow stupi. Zebny po drugim rosprawu dawaješe, taž je ho wón móžnemu krajej wužitny činil. Přeni ho šhwaleče, so je w přinjach šlawu trjezerjoweje nudročeje a prawdočeje špewal. Drugi pokazowaješe na te šloczane kropy žitnych šahonow, kotraž je wón twjeržeje podže puščjiny wotdobdy. Třeći mjenječe, so jemu wenz šlawja, dolež běše ho jeho nudročeji poradžko, wotčjinnu pšehed štrachnym pšehjabaanštom wobarnowac. Zeno jebny tyše muž poniznje wobčo stjeleče a žaneho šlawčta nje-rjelny. Zato kraž jeho mitofejnje namowuječe, so by tež prawil, taž je ho wón wo wotžny kraj šlawžbny šeznil, wón jeno poz-foncje na šlawoku šlawu na šwojim čzole pokasa a džekaje: „Sa tebe!“ Duž kraž wjehele po šhwobentach trona dele štupi a teho šwerneho wotročta je šwojimaj rukomaj wobjanofchi wuwola: „Ty by mi najwjažy činil; ty běše hotowy, tež šwoje žiwjenje sa wotžny kraj woprowac, a by we krawoncej bitnje šwoju głowu temu wubyce napřechčo džeržal, kotry mi placaječe.“

Sa tebe — laje šlawo! W tyše bydom pišmitač je zhyt šwot pošny lubofče, šamošpřeča a woprowožiteho rjelofšwa wopřijaty. Wone šlawuža, so bychu nad šojžym nowořažonym domom, w šojžej džekazaje a šawlčej štwě š wulšimi, njeuwšafšimym čzabami napřicane šejale. Šaj, š tultymaj šlawčkomaj je to wulle potanjitwo naščeje werneho šwoža wuprajene. W lu-bokžki šlaw jedny družemu. Sa tebe! macet nowořažochi je šwojim džekčjom wumreje; sa muža a džekči wona wodnjo a w nozy špřožnivoje šlawuje; sa žonu a džekči nadobny muž pob dženjenjom čzěžeho džela a šlawčjom šwchuje a je wobšwozjeny je štrončnym bnyščjom š džekčazych wotčlow; sa wotžny kraj šmužičy wojowat šwoju pošlednju móž wudychuje, a sa bližčeje, sa wobšeho brata ho bratr wopraje. Sa tebe! — taž šlawo! mplečeje, jato won šlawužy šwojeje šdže šwětlečeje a wotčlow š wječžoru wobrocžiwšchi š ludej, wot čžannofče wobjateau, jedžeče. Žon pat, kž sa najwječeje prawo, šojžemu člawowetej tole šlawo praaje, našč š čžernjemi šlawonawym Šobžnik, nam wšiditkim je šlawža na Goltgata pšajiwota: „To čžinjady ja sa tebe, — šcho čžinich ty ja mnje?“

F.

Šlawožina w škulj.

(Wotročowanje.)

Šamer žyčwinšchi šlawišnow, w pšehedpošlednim čžije mjenowany, něko woboje pošta, macžinnu a rošwucžowanje.

a) Macžinna.

Špocžati žyčwinšchi šlawišnow, mjenjujacy šlawženje a přenje wupřechčeranje žyčtwje, šu w šibitji nowjedane. Šizom teho bla šo ludnej škulj pšehjštucha, žyčwinške šlawišny wučječ a to jato potročowanje japořchtowškich šlawow. Dolež šu ho pošleńiče šizom w 2. šlawy wučječ, tež šdže dwě lčeje w 1. šlawy přjodt-pšchjudu, dža šwědža šo pola šonfirmandow po šroškim wšpjetowanju japořchtowškich šlawow žyčwinške šlawišny wučječ a to pšehi tydženja našpomnjenym wobnjewonawym čzabu w šlawowazej roščžerjonočje:

1. Wupřechčeranje žyčtwje. Šchož je šohamo pošpěchato a šabžewalo, šmestka a šwonka, pola židow a pošanow. 2 hodžjiny.

2. Wšchčžebanja šlawčžjanow w přenich šlawow šlawowšch se šlawy židow a pošanow. Wšchčžjiny a ščžiwšwi. Martarajo, 3 hodžjiny.

3. Wěr pšehes Konstantina. Wopacžna wučžba (Arius) a šwědzy wernofče (žyčwinšny wotčlow). Nižanjki šonžil. 2 hodžjiny.

4. Wože dompantjan. Narodobne čzabi. Krawojo. 2 hodžjiny.

5. Šlawo žyčtwje mjes germanštimi a šlawojanštimi ludami, wučžawowazjimi a domjazyjimi. Šlawčtwy. 2 hodžjiny.

6. Wž w žyčtwi a šwědzy w nozy. Šezarštwio a šezarštwie šwby. 2 hodžjiny.

7. Šlawšče šera. Wšchjoty sa reformaziju, wošebje jejni pšehedžerjo. 2 hodžjiny.

8. Reformazija w šlawžy (4 hodžj.) w Šwizy (1 hodžj.), w drubich krajach (2 hodžj.) — 7 hodžjino.

9. Wžina a mēr. Šmalštawšta wojna (1 hodžj.), trječžilětna (2 hodžj.) — 3 hodžjiny.

10. Reformazija w Šeserbach. 1 hodžjino.

11. Nowy čzab. Wopacžne roškwětenje. Šlawy žiwje wery, wošebje mišionitwo. 3 hodžjiny.

Někotrym pšcheměnjem sa šole paw podčžijnem, može-li šlawu šlawišny wotžneho kraja do njeho pšchječ. Wobaj pšehed-mjetaj potom w najwžičim šlawju jedny pšehedmet tworitaj. A taž je prawje. Šchryštwiova žyčtwje rošwiowa ho we šwěčeje a dychi bječkražnjazy šlawowacž na šwět. Duž ho žyčwinške šlawišny šlaw wučječ njeadowaj, šlaw ho šo šole abo mjenje na profanške šlawišny džawa. Šo sa wšče šlawčžjanške šlawe pšaczi, wošebje pat sa našče. W žonym kroju na jemi njeye šlawčžjanštwio taž šlawo do wutroho a žiwjenja luda pšchimo, taž w naščeje wotčžjiny, nišže taž wulki wšiw na šlawju a šlaw, na počžkim a wawšnja, na wumjelštwio a wšdomštwio mēlo taž tudy. Duž w naščich šlawach žyčwinške a profanške šlawišny šlawčž na najwžičeho šlawu džawje.

(Wšchjodnje dale.)

Wšpokojuj.

Wščo mjenječe, šo njemže čžew žiwjenja dale šlawčž. Šlawo džekče š mudremu mužej a temu šwoju šlawu šlawčž: „Wš tón šlaw je šlawštwio njeprawje rošdžil. Druhim je wjele dak, mi ničšo. Šaw možu špokojem byč, šwž šwim šlawy džaj žyčwinštwio myšč?“

Šchčžjny wotmolu: „Šaj woprawdže tač šlaw?“ Potom prawu ruku nješpotojneho šlawšimnawšchi šo jeho woprašča: „Wš šebi dak sa tyžaz toleč tule ruku wotewočaj?“

„Wš na žodyn pad niž!“

„A šlawu?“

„Až niž.“

„A šby bychu čži džekčž tyžaz toleč dati, by jim sa to šwojeje wotčži wostajič?“

„Wože bla! Wni sa žyty mišjion.“

„Duž wšchčž,“ mudy džekče, „šlaw šlawštwio je bi Wš tón šlaw daril. A potom šlawčž šlawčž?“

R. f.

Krawowa Luifa.

(Špěšak Š. Šlawč, f.)

(Wotročowanje.)

Krawowa Luifa čzujčeše, wo čžo budže šo w tutej wojnje sa šlawu jednacž. Šlawo šebi njebalše wšaw, šwojeho man-dželšeho š šlawnemu wšjku do Durinškeje pšehewobžč. Na pučzu wot šlawo do Weimara šu wot šlawowšch wotawow šlawowšch wotawow.

Dženi wot Šawšela přenje šlawne roškwženje pšchjineje. Šo by Napoleonowe dopředa-pučenowanje w Durinškej šlawčžewal, 10. oktobra 1806 přnyš Luis šewbinand wot šlawštwio do Šawšela čžehnjče. Wšry na nješchčžewalše wšjko trjechi. Šlaw šlawno bēče wšwa šlawčž. Šlawno šo přnyš šam šwojim

człeczam wojakom napiszeczko stał. Se swojej smierzeju swoju horzu lubozę k wotznemu krajej sapacki.

Nieko durinika trajina wotewrejena piched Napoleonom lezełche. Echtyri dny pozbjżcho, 14. oktobra, siejadu w bitwie pola Zenty a Auersfáda. Se sadwelowanjom ho pruste wójsko wodaraczche. Tola jemu to wójsko niczo niepomobaczche. Namhonjenju Napoleona a jeho generalow napiszeczko bęche wójska khyrobłechu podarmo. Pruste wójsko bęche pichedobho na czełzi wotpaczożomato, kotrzż bę hebi pod Wjebichom Wulkim junu dobyto. W dżiwim czętanju wójsko wotczcho khywataczche. Zebnu jeniczki bżęł bę wofubn prustelcho kralestwa roszubżit.

Kralowa, kotrzż bęche 14. oktobra wot Weimara wotjeła, so by ho jašo do Warlina wróczila, w Braunshweigu njelsożomnu bitwu pola Saalfelda a smiercz khyrobłechu przynza Luis Ferdinanda, w Brandenburgu potom njelsożomny kónz bitwy pola Zenty a Auersfáda jhoni. Dyrbielche swoje zyle mozy khywomato wozczę, so njebu poblezata.

W Warlinie, hdżęz nělotre dny pozbjżcho pichidńe, Luiza jhoni, so hu ho jeine dżęzi hżjom do Szwednata pichł Wędrze pichł njekłe, so njebychu ho pichibłizozam Franzowjam do rukow padnyke. „Wójskito je slyubjenje“, tebyu kralowa k swojemu swiernemu dwóskstemu kłarziej dr. Gufelandej dżęche, „bychju je swojnji dżęczjmi częłacz, a wy dyrbielche nje pichwodobowacz.“ Padnjena kralowa, maczer, kotrzż swoje dżęzi pyta, tebyu khowne meito wopuchęsi. Hżjom wjezor 18. oktobra pichidńe do Szwednitselcho hrodnu. Dżęzi hżuboto sruđżenaj maczeri na hrodowym sřhodze napiszeczko khywataczu. W njewuprajomnej żatolęzi bla njelsożo swojejo wóznego kraja tebyu swojm dżęcom rjełnu: „W hylłach nje widżęje. Wopłakirju sřtobu noščęje khywalby, s kotrzż hu woišč wótożo a jich generaliojo hobyzokleriffit dom ktronowali. Wobuh w jentym dnuj imarjenje janicz, na kotrozho woyščęnjaju hu wuščy możojo dwaj kłstottaj doho dżęłati. Nimamy żoneho prustelcho kralestwa, żoneho prustelcho wójska, żaneje nationalneje khywalby wozaj. Wotajęche hebi w pichidobnym czębu, hdżż woišč macz a kralowa wozaj żywa njebudze, tule njelsożomnu hobyżnu do pomiatla wróczę a poňwojczęke mojenju wopomnięczu hylly! Ale njelsożoje ho jenoż je hylłami, budżęke mużojo a hoiščę sa khywalbu wuščy wóznobow a rjetow. Njemóžęke-li pak se wóščęm napinanjom pokhylene kralejimo jašo pozbęnykcz, potom wpiatęje smiercz, każ je ju Luis Ferdinand wpał!“ Budżęme na kónzu najchęcho nastawla widżęcz, każ je tele hwiatę křowo swojeje maczerje jędn tamnych przynow, našč njepapomniy stary hżęzor Wylem I. we wutrobie sřbowowščy pozbjżcho doypielnik.

Żatolne nastrożenje pichęs zpył kraj bęche wupřęch wuřłelcho porożenja pola Zenty a Auersfáda. Wójskita moż se sřufotowanju bęche po sřaczju slemjena. W njelsożojnym sadwelowanju zpył rjad twierdźimnow khywataczche bjes wóščęho wodaranja njepřęczęleje wrota wotewričę. Namatamy drje tu a tam khyroblych mużow, kż ho na swoju ruku Napoleonej napiszeczko sřajecz sřpjadnu, tola dobyczęłit czaj mōżnego dohwyranja njemōżjadu wozaj sadżerzecz. Hżjom 27. oktobra lęta 1806 Napoleon do Warlina saczabny, Wjeczko wobbyblestowo temu pichłidawowaczche.

Żatolne je w tamnych częłkach dnajach kralowa Luiza pichętrata, jačo piched francuzifim dohwyranjom częłajo k dalotim mjelam swojejo kraja khywataczche. A żarowanju wo njelsožu jejneho kraja pichidńe hylščęke sřarozęz wo wofubn jentych dżęczł, wot kotrychż dwę daloto wot maczerje czężto thorej lezełchęje. Wlaz njemōżęche k nimaj, so by jimał miłu ruku na horze cřofo wotkřita. Dale dżęche pichęs hñh a bęschęz do Graudenga a polozim tam pichęs Marienwerder do Ditelburga. W Marienwerberje kralowstaj mandżęłstaj jemu jeniczku khywajęchu sřnu wobbyblechętaj. Żęz naj-

nuninicha zyroba wobrachowowaczche. Ministerjo a knjejojo kralowstęho dwora po pjęczoh jenu sřnu s dwęmá tożomaj wobbyblachu, do kotrejuż ho po rjadu dżęłaczu. Wobđżimania hobynej pak bęschęje pichębe wóščęm ponizowczę a křęłczęzanke podaczę, s kotrymajż kralowa częje njelsożę njelščęje. Njelożo moźęche ju drje latščęczł, tola jeine pokhyłicz. Wukłotne domęzjanje na Woga ju w naj-hóřchęje sřubobie pokhylni a podpjeraczche. „Ach porucz Woznu hwięru hwiój puć a sřubodu!“ tak moźęche huilo kralowu sřęnacž khyščęcz, křęłcz w tamnych dnajach wjezor nimo kralowstęho wobbyble-nja dżęłchę.

A jačo bu częłanje piched dohwyranjom pichęzo njemęnticęje, jačo rano hylščęje njewjedżjadu, hdżę dyrjo wjezor swojomu hřowu potozicę, jačo żatolstina powjeczł pichidńe, so Luizhny tječzi hñh křora mjes žiwienjom a smierczęjo wija, sřaleny wot hwięncęje maczerje, hřuboto pokhylena kralowa w swojej sřubobie Wocelwom rjanu pobnuwazy hřęd do swojeje knihi sa wóščę dny sapřka: „Echōżż jenje hwiój hřęł njęje je hylłami jęł, křōżōż jenje w kralowczę-potnych nozaj na swojm loży patakajo njelščęłchę, to woab, njebieczke mozy, njelnoje. Wozny każ do žiwjenja jawjedżęczę, wy khydęho winojteho sřęnjicę, potom jeino czwiłi pichępobaczę; pichęto wóščika wina na jemi ho wjećzi.“

Sřowęnję, 9. dezembra, kralowa do stareho męřta Kōnigsberga pichidńe. Kał ho maczerina wutroba hwięłel, jačo sa morwe dżerżane dżęczę jašo na pućju poleřęchowanaja namala. Ach, czuylche woišč wójskito, wójskito jnyczę, hdżż bęchu jeno dżęczł sřtowo.

Alle jene njelsożę drahe honjeczche. Křorowata bęschę kralowa hżjom do Kōnigsberga pichidńe. Węche dżiw, so bę jeine křabe a nężne częto i zyla sřaci częłanja w slyme wutrazo. Jenoz jeina hylina wola a wulka maczerina lubozę bęschęje ju hacz dotal sřerzćale. Nieko bęche je swojnji dżęczjmi jašo sřjednocżena. Napinanje pułchęł, częto padny. „Częłta hmyńiza we sřowje bę ju sapřczymnyta.

Żačo ho tak dołgi czaj w Kōnigsbergu je smierczęcu będżęche, nadobo natrōżaza powjeczł pichidńe, so ho francuzilke wójsko pichibłizęje. „Echju rabęcho do Wozęju rukow, a hacz bu rukow tychle człowjekow padnyčę“, kralowa sawola, a tak bu 5. januara lęta 1807, jenoż wot swojejo dwóřstęho kłaraja dr. Gufelanda a hwięncęje tomornizy pichęwobowomana, w najwjetřchęje slyme, w żalotimny wicęporje a hñęhy do wofa donjężena, so by ho dwazęczł mil dale pichinjęłta. Gnydym w pręnej nozy dyrbielche na smierczł křora kralowa w burjelci hřęzi pichęwowacz, hdżęz bęchu wofna roszbie a hñęh ho na jeine ložo hwywalche. Żať njeje hylščęke žana kralowa nufu saczawala!“ dr. Gufelanda w teje częłej nozy pichęłchę.

(Přichęchobnje dale.)

Maczerina rěč.

Ach, kajle njebjo w sřnách rěče hraje,
 Kż něhdy droha macz naž wuščęche!
 Echōżż sřpuchęłi dom a męri žufe kraje,
 Hdżęz maczeričęhřuju dołgo paruje,
 Žon halle jeinu rjanowcz polnje sřnaje,
 Křitf herřitf jemu je każ sřwanaje,
 Wōn mile sřlawuje wóščęm do woblezja,
 Hdżż wot jich hřubow herřitf hñti częčja!

F.

Echōżż swoju maczerinu rěč, tele hřōdte hwiatę hñki swojejo dżęczęłstawa, tōnle pominaży hřęł swojeje domowimny njelubuje, njelsożki mjeno — człowjet.

Herber.

Sy-li spówał,
Pinje dźełał,
Strowja óe
Swójbnj statok
A twój swjatkot
Zradny ja.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swórny
Přez spaf mórny
Čerastwoś da.

Nječ ty spówał,
Swórno dźełał
Wšedno dny;
Dźeł pak swjaty,
Duśi daty,
Wotpoďi ty.

Z njeobjes mana,
Njeoh čí khmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wotkróć čel
F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wudawa ho kóždu kóbotu w Čsmolerzje knižničisćicyceni w Budyšinje a je tam ja šchwórtlětnu pschepłatu 40 np. dostać.

13. njedzela po swjatej Trojizny.

Romsk. 7, 18—25.

Za wěm, so we mni, to je w mojim čjele, njebydlł ničo dobreho. Wšetož tu wolu ja berje mam, ale so bych dołoniał to, šćtož je dobre, to ja njenamatam. Wšetož ja nječinju to dobre, kotrež čyžu, ale to šće ja činju, kotrež ja nočyžu. A dolež pak, šćtož ja nočyžu, činju, dha ja něł to nječinju, ale tón hrěd, kotrež we mni bydlł. Ramatam teho dla, hdyž ja čyžu to dobre činjeć, wo tym šafonju, so to šće pschi mni wby. Za wšćak mom pschobanje na Wožim šafonju po šwantskownym čłowjeću; wbyžu pak druhi šafon w šwojich šlawach, kotrež so pschězjwji šafonjeji w mojej mohlji a jima nje pob brěchow šafon, kotrež je w mojih šlawach. Za hubjenu čłowje! Šćto čyže nje wumož j teho čjeła teje kmyceje? Za dźakuju šć Wožu pschě; Jejom škrysta, našćeho šajeta.

„Za hubjenu čłowje!“ Kał hušo tola tale šćoržba t našćemu wučje klinezi! Wšći šćoržowje je domać a da šćoremu šćydwowac; Za hubjenu čłowje! Wšći rowach mona šćeji a da žiwym šć horzo wobšćoržowac; Za hubjenu čłowje! Šć burom w hubjency žnjach pschě pola dže, j nulu a šćarocěžu hromadže do šćěžnych durjow klapo, je šćynami a dźowlatni, kiž šću šć kaž šćhubjenu šćyn w šćenju w njeměrje wot nana a mačkerje dźělili, šće šćarčisćeho domu do žyby čěbnje. Haj, šćto šćnaje mjena, šćto klič čyžjody tyh, kiž šćpróznj a wotčězjeni pschě žiwjenje šćobža, pschě našće, hory a šćluboke doły, j wulke čěžu na šćhrěbjeje a šće šćydwowanjom na hubomaj: Za hubjenu čłowje!

Tež japosćotol Pawol je něhdy w teje wulkej čyžjódže pučowal a je šćew wo hubjenjwje šćobu šćpwał. A šćtož šćebi ras čyž wosnje, wo jeho žiwjenju w japosćotolšćich šćluskach čyžćać, bórny pytnje, so je japosćotol wšću pschěčinju mēł, tak šćoržić. Čyž žiwjenja je kol w šćwojim čjele mēł, bu čyžiwowanj wot čyžćeje šćhorocěje. Šćarocěje wo wšćjedny šćlěb, wo zyrobu a čjełnu potrebu njeje ženje wotbył. Na šćwojich pučowanjach bē hēdny a šćaržny, njeje hušo wšćezor šćlěčće wšćebžal, hdyž mōže w nozy šćwoju šćpróznu šćlowu woložić. A nješćpšćełšćtmo šćobučłowjetowom, židow kaž šćričow, kiž jeho jeho šćnjeja a mišćtra dla hiđžachu, pschěšćěžěhachu, bįjachu a do jašćwa pschįnješćechu, teje nješćpšćełšćtmo da jemu wulki dźel hubjenšćtwa woptać. Ale šćpobžiwnje, wo tym japosćotol w našćim tełšće nješćorži. Wōje hubjenšćtmo, wōn praži, wjele bóle w tym wobšćeji: „Wolu ja drje mam, ale šć bych dołoniał to, šćtož je dobre, to ja njenamatam. Wšćetož to dobre ja nječinju, kotrež čyžu, ale to šće ja činju, kotrež ja nočyžu.“ To je najwješćće hubjenšćtmo, kotrež japosćotol šćnaje: hubjenšćtmo dušće. Wšćitko druhe: čyžwle, kotrež jemu jeho nješćpšćełšćjo nacįnjachu, šćarocěje, kotrež šćhubdoba na njeho pschįnješće, woločěje, kotrež w šćwym čjele šćačuwawšće, to šću wěžu, kotrež Woža njewušćěbnjena, ale wšćeje dobra a huadna wola jemu wot wōnta pschįpšćta. Ale jene jeho nješćpšćowmweho a hubjenšćeho šććini, něšćto,“ na čćimž ma wōn šćamukti winu: pšćnacěje, šćo je wotrocčł, šćwōj šćamŭj wotrocčł.

Šćmy tež my hižom něšćto wo tynle hubjenšćtwe

na hebi pytynli? Shtët by hebi ras w cziwej hodźiny wo swojim myšljenju, swojich rěčach a skutkach račnowanjanje dat, tón by prošymil, czeho dla nam cziłowjekam tak hufo w žiwjenju prawa wješełošć, prawe spodobanje, prawy měr pobrachuje. Nam ho dje kaž japošchtolaj. Dwe mozy šo stajnje w našchim snuškownym w knježstwo heđžiteja a nam swoje kasje pschedyšchetaj: dobre a šte, bošabojošć a hrěch rěkatej. To dobre čyzemy, ale najhušečjšiho nječzinimy. To šte hidžimy, a jo tola hufo cžinimy. To naš to snuškownym šmjerć nješbožownych a hubjenych cžini, to je najhušečjšiho tež ždero wschego swontowneho njeboža a hubjenstwa w našchim žiwjenju. Abo njeby temu tak bylo? Wopomii wopitza! Někotržkuli je drje, cžiwilowany wot hwojeho šwedomnja, w dobrej hodźinie hwojeho žiwjenja hebi hijom šlubit: Dyrbju hinašči cziłowjet byč! A tola wošta wšhitto pschi starym. Kač hufo hebi pschedyšchetaj, mērnišči, špotojnišči, lubošcžinišči byč. A tola šnano hijom bližiča hodžina wšhitte našče dobre pschედewjačca powali. Dyrbju hiščeje dale rěčezčje wo dobrej woli, pilni a šprawni, šwěrnii a mērni byč? Shtët čže liečič, kač hufo na wješeke: Ja čžu! pschidže nješbožowne: Ja njemožu!? D my hubjeni cziłowjetojo!

A k temu hiščeje něšto dalšče pschistupi. W kóždej cžiwioškej duški, kotraž njeje hiščeje zyle šymna a morwa, bybli žedjenje wo dobrym, palage žadanje po něčim lepšim a wyšchšim a cžišičim. Tež Pawoł wo tym rěči: „Ja mam špodobanje na Wozim šatonju wo snuškownym cžiwjetu.“ Sžny pschედewčeni wo tym, šo by tón cziłowjet najšbožownišči na tymle šwedče žiwj był, kiz šamohi Wože kasje zyle a došpoinje dježezč, tak kaž je to našč Šbójnik cžini. Tón dyrbješče drje najčešiče w swojim žiwjenju pschetráč, ščotž cziłowjeta na šemi pobeđže. A tola njemožemy hebi w jeho rěče tajke šlowo, kaž pola Pawoła šlyšichim, myšlic: Ja hubjeny cziłowjet! Wjele bóle šej jeho zyle žiwjenje a wumjerčeje wuspjeljenej wot krašneho mēra, njewurjekniteho šboža. Čžim dlēje na wješo hlabamy, čžim wješče žedjenje wo dobrym na naš pschidžbe, čžim šylniščo šacuowamy, kač daloko šmy wot njeho šwaleni, čžim wólšiščo i Pawołom šdučujemy: „Ja hubjeny cziłowjet! Shtët čže nje wumóz i cžēla šmjerče?“

Japošchtol je wotmolwienie na swoje praščenje namatak. To nam pošledna šada našchego teksta pošlajuje: „Ja džakuju šo Wozu pschēs Jezsom Šhrysta, našchego Knjeja!“ Wot tamneho dnja šem, hōžej bēšče Nazarenli, jeho pschედ wrotami Damastona šapšchimnyšči, jeho nje-pschედčēš, bu jeho snuškowne žiwjenje pschēzo šwěliščie a pschędželišče, wješelišče a šbožownišče.

„Ja džakuju šo Wozu pschēs Jezsom Šhrysta, našchego Knjeja!“ Wōžezč tež ty tak šaspěwáč? Tónle Jezus, kiz je něšdy Pawoła žedjenje špotojil, wón je tež džēba hiščeje žimy a tež nam hiščeje pomša. Runje tym, kiz pod cžiščēžom swojeho šwedomnja a roškeru hwojeho snuškowneho žiwjenja šdučuja, jeho šlowo pračzi: „Wškitižčē šem te mni wškitž, kiz by šprōžni a wobczēženi šče!“ Š biblije a špěwáčšči šlyšichim jeho wołanje: „Ščotž te mni pschidžbe, teho njebudu wštorčič.“ Ššnano njeje ho hiščeje tón abo tamny wot naš i hlabiny hwojeho hubjenstwa pschędžiččēšal na horu šbōžneho naššonjenja, kaž jo japošchtol šnaje. Wubžny trowidrti! Shtëtžkuli šo wo to prězaje, tón dyrbi tola junu k temu pschidž, jo tež jeho špewo wo wumōženju tak wōšče a wješeke a šaknje

šakinczi kaž Pawołowny: „Ja džakuju šo Wozu, pschēs Jezsom Šhrysta, našchego Knjeja!“

Šamjen.

K. we L.

Szwjaty nadawk kšchēščjana.

(1. Tim. 6. 11.)

D Wōžo, daj, jo po tebi
Ja i žyčej dušku žabam
A na šwoj nadawt nješjefti
Jow nješchēštajnje hlabam;
Šwojčž mozy mi, jo wutčoča
Ššo šwētnym šuklam njepodba,
Kiz jeno duški šchłōžja.

Daj hōnič mi ša prawdoščju,
To šchat je pschēm, krašny;
Š nim swoje brachi wōždej,
Šbōž wotewri dom krašny
Mi junu huda nješješta
A duška, Šhrysta njewješta,
Tam šbōžne mana šlōžji.

Nječ bogabojošć, pobožnošč
Nje šwōjate pučje wōžji;
Daj žiwje wēre we mni wōšč,
Tōwi Duch nječ mi ju plōžji
Wšchēs hōrčē šlyšy šofaty,
Šbōž k tebi wołam we našy;
Šsmil nade manu šo, Wōžo!

A i wēry špomjo lubošče
Nječ i nječ hōrje šapa,
Šačž dōdnū k wōžnjej wutrobie,
Kiz ša naš wōžšičič štapa.
Š ščēšćniwoščju, cžiščōžju
Tež bratram, šotram lubošč wšchju
Čžu w dobrych štukach šmjerčič.

Daj wēra, lubošč, našjija,
To šu te hwešdy jādne,
Kiz wrot a čžennošč pschędžiččēča
A šwēla pučje šakne;
Wēč pruhi nječ mje pschēmōžja,
Šbōž junu wōdnū do nješja
Wšchēs Šhrysta trej a prawdošč!

K. A. Fiedlef.

Troscht w horju.

W cžichim wobhydenju pobožneho ratarja ras ška natyčowaza šhorošč hurowješče, jeho i manžšćej a je šchytirni džēčžimi na šhorotožo cžimnyšči. Dwe džēšči hurowej šhorošči pōdčēščetaj: jeho najštarišči šyn a jeho holčža, kotraž bēšče mačšerina pōppera. Wšchi tón bē jo pōlne džēto šatōmōžico a pošlednja wšlutowana šrimna pšchetječaba.

Tola šlōncžnje ratak wōšthori a hebi pschედewja, prēni kōžž na swoju tolu dōnč, kotraž tak dōšho widšal nješēšče.

Šafo čhyšče nēšto je šwojčž šonu na polo wušč, šlej, dša šo njewjedro pōščēje, a jara šo dšyššakča a šrimašče, a šlyny deščēč pōžje. Duž wōnaj čašakščaj, dōniž njewjedro nitmo nješē. Wo wōczšchjenju šrimanja a šašcačju deščēžowanja rjckny ratak: „Nječ dša nēšto džemoj! Wōlna wōš bōdže čžim lubolnišča wo taf dōtyč šuchōžče.“

A jako nётo na polo dónožščajta, hdžej běšče rož hižom kšoy dobyta, jimaj pólna wóni čerstwie a lubojne napschěćimjo stupajšo, a daloto na mđorim njeju wihajšo rostorpane mroćezje, i totržič dñičęje bñšči hapacha, a ješady čěmneho mroćzna ho w dolščaj kšuyach hñčonec pruhj bñščičęujaj i lemi bele žotmjachju. Młobe kšuyja a hñježaj, wot počęćojnych tręptow počęžene, pač hñwoje hñojčči pohšilowachju, a trawa běšče s nowej mtođnoščy hñračęęaj.

Duž sapschija ratač rutu hñwojeje mandželšćeje a pohladač i njeju do bñščičęajeho mroćzna a jašnjeje hñwěćlity, a dñeščęje: „Ach, Knježe, tež namaž hi ty njejedobu pöščač — o dač, jo hñwoj tež taž tönle žitny sašon. Młój hñobžęchomaj a pñafachomaj; ach, dač namaž tež drohe hñymjo roščęowacz, jo mohkoj potom i wješčelohčy pñichńeč a hñwoje hñopy noščęž!“ — Tak młobeščęje ho ratač, ježo namadželša pač pñafajše a dñeščęje: „Damiel! Tak budž!“ A wobjaj ho zyrčęchtowanaj domoj wobčęřiččajta.

F.

Wabožina w šculi.

(Přotračęowanje.)

b) Roswučęowanje.

Tudž dyrbju najprędy na hižom čšinjene naspomnjene šhntnje dopominacz, jo dñečom ludnje šculy i pñchěladami a powěřiččity domny napořadami hñžene njeje. Dñečęom maju ho jenotliwe, do wobštow hñčęnjene, žiwjenja-pölne wobrašy pořadowacz a w tajkich wobrašach šharakter čšaja sačuwacz a šhromiččę danacz. Tež ma ho wšo zyrčwinřto-flawinjšče rošwučęowanje do najwuščęho hñwajša i tej drubej wuščbu wo hñeščęžijanjštwje pñichnjęč. Wiskljia wěščęči wo šharym a nomym teřtanęene wo wšęch pöšhńidich čšajach zyrčęje a wuščę žiwjenja na jejmno pola hñowy mječ. Katechismus jač wušnacęe zyrčęje, nuřnje i pñachęju po nastlacz tajkeho wušnacęa a wotmožba na tule pñroščęń wješčę hama wot ho na hčubj, totrž dyrbja potom w zyrčwinřščich flawinjščach, wošęęje i rošwučęowanjom wo jich pñičęřinah, hñwoje rošnjeneje namatač. Zyrčwinřči hčęřluščy pač je jako hñowjenje hñuřtownoho žiwjenja zyrčęje tač žyle jene i jejnje stawimju, jo hu mnohy pöřpřytowal, žyčju zyrčwinřtu stawimju (wošęęje wot reřormazije hęm) na rjad zyrčwinřščich hčęřluščow hñwajšowacz. Tala myřli je jara rjana. Na toždy pad je najwuščęje hñowęenje trębene. Reřormazija wošęęje njeje jeno wobšpřewana, ale bu na mnohich męřnacch hama w ušpřewana. Duž dyrbj tež ludna ščula pñewacz, hñbj ho w zyrčwinřščich flawinjščach rošwučęje. Že-iti ščula martariow wutrobitoščy a hñwěnoščy me węrie wiščala, dha wona hřęna: „Ze Wöh mój pñchęčel ja mnje, dha ničo nje-roščę!“ c. Šesul-i wtošęjo w Młizaj hñwoju wčru wušnal, dha dñęčči hřęwaję: „Do Woba wščitaj wčrimy!“ z. Pñiči wopřijanja hřębšęwěřowšće čěmnoščęje a pñeščęčęhaja wčřazajšč, wošęęje Waldenřarjow: „Ach Knježe, wolač pola nař, něč i wječřoru ho bñži čšaj!“ z. abo: „Šdy hy Wöh njebyč pola nař!“ z. Pñiči hñčęřęwajacz Šuřa, Šovanorale a drugich hřębřčow wčřęnoščęje: „Mł žiwjenje hy, hčęřščęęje, hñmječę je mi dobyčę!“ z. abo: „Něč dobru nóz ja dawam, řty řařčimju hñwěčę čę!“ z. Pñičeb hřęwobřošęj zyrčęju me Wittenbergu: „Něč wješčęčę ho, hñeščęřęnjajo!“ z. Pñiči hñčęřęwaję njechnadje a ježo hřęojęnj jo Šperřilřim hñęjmje: „Mařč twjerdy hřób je Wöh Knjeř ham!“ z. Pola Lutherowego hñęnjteřno točja: „Ma hñęřta rany wušnu ja!“ z. W nuřy hñmalkabšęje wójny: „Šdy hy Wöh Knjeř nam njepomgač!“ z. abo: „Ty pomognič, hčęřščęęje, hñwojich dñęčči!“ z. abo: „Ščęřčę, Knjeř, hñwoje hřęwono nam!“ z. Pñiči zyrčwinřščich mučęnjajch po Kueřburgřim męřje: „Ach Knježe, wolač pola nař!“ z. abo: „Něč řajnje řawořtano, o Wöžo, pñiči tebi!“ z. W nuřy hñęčęř-

lčeneje wójny: „Špořęč, Knježe, nam tön hñadny męř me naščim řubnym čšajš!“ z. abo: „D hñulny Wöžo na njeju, řlau a řjew ho nam i pomozu!“ z. Pñiči bitwje pola Wäřena tön hčęřluščy, totrž je ho Guřtaw Wđolř je hñwojm wójřtom mohčiti: „Wöh čhęřč k nam i hñadu pñiščřiwęč!“ z. Pñiči rořpominanju njeđery, w 18. řęřřowě ho roščęřęřęęje: „Ach Wöžo, hñadaj i nješęřon!“ z. abo: „Žion dži, Žion dale wo hñwěće dži!“ z. Pñiči rořwučęowanju wo miřšowštęje naščęho čšaja: „Wöh čhęřč k nam i hñadu pñiščřiwęč!“ z. abo: „Wotučęęje :; k nowemu něč žiwjenju!“ z. ad. Mjenohčiti ho tön abo tamny hčęřluščy hñydom hřęwacz, dha nješč ho i najmjeřšęja čšita; hač; wot dñęčči abo wot mučęřerja, to wot teho wotřiwaje, hač; tön hčęřluščy w řpěwajřščich řęje, a — jeli-řo w nič řęje — hač; je wón dñęčęom řnaty. Męřnate hčęřluščę dyrbj wobčęčę pñeđnoščowacz.

Tale je čšinič. Čhuž pač hñęčęęje něščato pñajčę, čšęžoh ma ho wučęč řimujęč. Šđęje pñiščęja ho wřazju řladnoščę dñšči w zyrčwinřšęj stawimje, duščęje dñęčči mučęčę a řajębočęčęč, je hñwěćla čěmnotu a i čěmnoty hñwěćlo čšinič, jim najřhřunajšče wušmęřęčęč a najhñwęčřščęje wobidžęč!“ Ščęto je wultemu dñęčęl tač mjenowaných dñęčlaných ludži martariow wutrobitoščy me węrie; řčęto je jim ja čšaj hčęřžnych wójnno ho wofřęmjaza hřozota luboščęje napschěćimjo hčęřšowčanemu Ščobňřšę, řčęto je jim Lutherowa hřęřčana řhřitnošč; řčęto hu jim Špenerowe collegia pietatis, Šřawčene wušřęřšęnjaja mobřitwow; řčęto je jim řawořlacę pñiči Wöžim hñwoje a dñęřęnje na węřwujnacęu! Ščęto je jim to wščřitlo, a řak jo woni mjenuja? A hdžęč něřto wučęč, totrž w tajkich hñęwjajach jeno hñwepošč a pñčmčęru, blařimřwo a dñšřřawanje wđišč, dñęčči pñčęę zyrčwinřřto-flawinjšče pñičiwarř wješčę, — w řajšęe duščęwobřęnoščęři wone řařo won pñichńu! To budž Wöhu řřozęne. A Wöhu budž teř řřozęene, jo ho dñęčči pñiči rošwučęowanju w zyrčwinřšęj stawimje tač řuřto i njeđowčęru a hčub napřęščęwo druhowčřwym napřeljnjaja. Šđęžę ho to řtawa, tam pñčęřęřčęhaja ho wučęřerjo niz jeno napřęščęwo hñwojm dñęčęom, ale tež napřęščęwo hñwoje řamnjene zyrčęwi. Tęřeho hřęćda męřja ho woni řmujęč, hřęš teho jo wčřęnošč řapřewaju. Šabřudňęny a pñeščęčęhany dyrbj dñęčęwo wöřčarowacz, niz wöřřowęčę. Wöh je wječęč nade wščřitim. A nam řęřčaja: „Młębudžęęe nikomu ničo wınowacz, řřęba to, řo ho mjeř řobu lubwječę.“ (Womř. 13, 8.) — Duž maju ho tež rořřanřle mučęřy řęch wšęeladžych zyrčęwaj i wulřę rořřladnoščę rořpominacz. Do ludnje řčule tönle řtaw mořł rječ i řęřta njeřřluřa; to je wčž konřimazijřšęje wučęřy. Zyrčwinřřta řtawimja jeno te něčore dyřki pöđöřęje, totrž ho wot řtawimju dñęččę njeđawaju. — Ščęnjęnje dyrbju wawnowacz, zyrčwinřřto-flawinjřšęje hđžšnje i tym jeje žohňwanje bradž, jo ho wona i řabawenje hđžšnje ja dñęčči čšini. Wřona je řhřuty, jara řčętuyp pñeđęmet. Duž žone aneđoty. Přęřęwanje, to wčž pñřantnu řęřinič, jej lořto jeju řřwaju pöđu wöjmje.

(Pñičęhđnje dale.)

Řhęřor Alexander I.

Na hñwojm wučęju pñčęs Pöřřtu bę ruřři hčęřor Alexander I. njeđaloko męřta Wřlita řač hñwojm pñčęwobřřtu řam něščto do přęřta řhřawčata. Wo nabolnoščęj wušlada něřčęřuch ludži, totrž po řačęu něščto na bręřoh maeje řęčči wčęčęčę. Wřón i řřwotřtom i wřoa wuščřto, dñęčęč i tym ludžom a wiščęřęje, řo męřjadhu i morzym ččęřom řateřęneho čšimowčla čšinič. Wřičřto ježo njeřřajęčęje a řöždy ho dñwajęčę, jako řębi tön wřičřto, řa čšaj ježo męřjadhu, řabalačę, to dyrbja teho mowęho řařo i žiwjenju pñeđnjęčę pñajčę. Šaj, pñiščęřęju jemu jeno řiwto pomoz, joč řam to ččęřo i woby domučęęje, ježo mořtu drafu wuščęřowčęje a jemu přęřtu na wutrońnje a řřönje pñiņje a řručęje řřwawajęčę. Wřčaja ježo přęřa bę pač mjeř tym pöđarmo.

Žeجو pšehowobstwo be jeho mjes tyn dožehnyto, a w tym bēšje tež pōbła wjerčja Wolostnjeha a hraje Wiewena kšezorowy přemi lajeft dr. Wjedli. Wšchity šchytro sjebnocžichu nēk hrowje pšegowanja w jenajim wotposlabađu. Zajist natožowolchje wšeh šredki hrowjeje wēdomolchje a wustojnoschje; kšezor a čži brany dšezčachu čželo a pytađu jemu ruzj škrēc. Tzi hodžiny bēču hžem jich pšegowanja trate, jako lefat praji, jo je šatepienz bješe wšehje nadžije moraw. Šhžor natožypše pak to hšichče wēričž, ale pšifata, temu wotemrjetemu žitu rubačž. To šo šta a šlaj, Alexander mēječje to njewarjowiti wješe, krej bēšče widžoč a bōrny na to štate šdychenje šafšichoč. Š najwjetšije radočuju nowola tōn nadobny monarč: „Duby Božo, to je najšbožowanjich džen majohe žiwjenja!“, pšči čžimž šo jemu byhly wješečočje po šizawoj ranočju. Nēk buchu pšegowanja podwonen, a kšezor šatajaja jemu je šwojint hamžnym rubšichom rulu, hšžž bēču jemu žitu wotewiti. Potom da jeho pod fruy pščinjelč, derje šastarac a dari jemu pšči wotendžiny wšeh pjenješ, keltož jich runje pšči šehi mēječe, a šlubi jemu a ša jeho šwōšbu dobnu peniju, kotruž bōrny na to doita.

Kralowa Luiza.

(Špišak Š. Kaplet, f.)
(Přatčowanje.)

Tola špodžiny! Žeja njebēče kralowje ničžo šefšhodžita Džen wote dnja šo šylitšcha šafšowalchje. Mōžejče šo šinano wšchito hšichčje š lēpšchemu wobročžič. Hōžž njehčuju jeno powječeje š Warlina tak šmjerečžrudnje šlincžale! We štownym mēšje dobywarjo žatofstje šafšhadžaju. Šrobj dychjadu hrowje krahnowšje dačž, hšjo droše, šujate dopomnjiciti na šbožowanjich čžobj. Šnaty dobyčelšti hōš š Wiktoriju bēču š Vramborskič wrotow dele wšali a do Parisa pščinjelš. A kōžny noty dšehi nowe ponžowanja, nonu šruboch je šobu pščinjelč.

Alle tež šwitelē pruhi w žiwjenju kralowšje šwōžij njepobročowachu. Powjelčž wo šbožownym wušbōdže bitny pola Prusko-Cylawje 7. a 8. februara lēta 1807 da nadžije wšchčž pšehčezlow wōžncho kraja šožo trohu šubžič. Wē to lēta přenā bitwa, w kotrež Napoleon š dobyčerjom njebēčje. A hšichčje dwaš druhaj štitkaj pruskič hrānjow kralowštu šwōžbu šwješe-šichtaj; škwalobne wobaranje twjerdžiny Grandenj pšehš generala Courbiere a šmžitne šafšowanje mēša šklobrēga pšehš Gnešewana a Mettelbeda.

Šo by podawam bliže byla, šo kralowa Luiza w nalēčju lēta 1807 šažo do Wēginowcha wēričti. Šzyla wulkič mužow šo tam wokolō njeje šhromadželše, šiz bēču powotani, junu duchowni wobžerjo hrowjeho luda š hrowobdžij bēč.

Tola nēšto šo wo to njejednāchje, myšlicž a wēričž, ale šstufowacž. Šhorowanje a šhpitale bēču š frantjenym a šhorthyim pšehč-pjelmenje, žadaču pomoz a njemōžachu tola žanaje dostać, dokelž bēču šitane powšabnizj wšeh pšōbne. Duž kralowa Luiza čžrōdbu nadobnych žonow wotoko šehje šhromadželše, šo by je šahorjata š rjanym štitkam lubolčje ša nješbožowny wōžtny kraj.

A hšichčje druhe wješele kralowa našojni. General Wličher-muž, kotrehož šhravncho čžičeho wačdnjaja jara myšolo čžesčejše, š nej do Königsberga pščinidž. Najše wošchewjenje bēče to ša Luizu, wōšpōžič dwelowazjch, bojašnych, šhablčazjch dwōričšty mužow, šotijž ju wobdawachu, šažo ras žyelo mužo šelacž!

Alle hžem dwe njeđelšti pōžičijō kralowa laž je wšchčž njebeš hrowjemu bratej pšeh: „Šwanš! Šwanš je šhujenj a hžem wot wčžera ša franzowškič rulač! W tchle hšidžnych, pšeh wščo žatofstjuch rulač!“

A š nowa jena šrubna powječje po druhaj pščinidž. 14. junija

bēšje Napoleon sjebnocžene prusko-ruske wōšto pola Friedlanda dopnotnje šil a do Königsberga šachahny. Kralowštu hrowja dychelječe do Memela čželacž. Wšchito nēšto Napoleonaj š nōšomaj lēčelchje. Pruski kral a jeho hrowja wot jeho hnadu wot-wiškowahčej.

Šo by ša hrowj lud a kraj po mōžnosčij dobry mēr dostal, bēšje šo kral Wjedrič Wšlem III. dal wot ruskeho kšezora Alexandra š čžejšej krocšej pohnacž. Kralowa dychelječe do Wšlita šieč š Napoleona wo dobry mēr pšohpšč. Ššo pšehš horžym žulnikom, šiz bēče šbože jejeho wōžncho kraja š nōšomaj teplat, ponžowacž, to drje bēče najčžejšje šchtož mōžachu šehi wot njeje šadač. Alle Luiza čžyčje tōle wopor pščinjelč; bēšje to tola ša jejny lud. „A hōžž mošta Pruskej jeno hšichčje jemu wšeh šberžecž“, wona šehju bēšče, „tōle bololčžiny šhōd tola podarmo njebudž.“

Tola wōn bēšje podarmo! Dostojna a wulka, je wšeh majeltočju hrowjeho wačdnjaja a wulkočju hrowjeje duche 6. julija lēta 1807 mōžnemu Napoleonaj napšehčžo šupi, prajiwšči, šo je pšchitšcha jeho pohnowacž, Pruskej lōžiti mēr pščiniwolčž. „Alle tak mōželchčje jeno je nnu wōnu šapocžecž?“ šo Napoleon horby woprašča. Š nadobnej horbočju Luiza wotmolwi: „Šire, škwalije Wjedričja Wulkeho bēšje dawolene, šo we hrowjich mozadž šhabčž, jeli-šo šim žo š žyla šielali.“

Še wšehčje čžopkočju hrowjeje wutrobj ša hrowj lud, ša hrowj kraj rēčelchje a Napoleonaj blišto šladželchje, tak nadobny by tu we wōčadž žleho šwēta štal, hby by prawdolčžij a šmilnočžij šstufowacž dak. A jako rēčž na jejeho manželštelcho pščinidž, kralowej šhly do wōčzow štučij. Napoleon bēšje šahorjem to rjanolčje kralowej Luizy. Š wōšebitej dwōričštwōčju š nej wōš-šhadžowalchje. Alle Luizina nadžija, dobry mēr dobyčž, bu žyle šhabana. Jeno škomplimenty a pšōbne štowa bēču šhžerowne wotmolwenje. Š šhwojaj šnatej diplomatičej lēpšowōčju šo Napo-leon šwiny, nēkajše šwajazaje pšchšwolenje dačž. A jako na šam-žnym dnu po wčžerzi Napoleon rōžu wotčžžimšitij ju kralo-wej polšicji, Luiza, hrowjemu napohlabej šhwrna, šhōžž mōžno, ša hrowj wōžtny kraj dobyčž, rjelnj: „Š najmjenišča š Magdeburgom!“ Š šhmyej wutrobno Napoleon wotmolčje: „Dychju Wšachej maje-rtolci jrajicž, šo mi pšchšitšej, polšicžecž, a Wšachej majeltočji pšidmwacž abo wotpofalacž.“ Š horbočju nēšto kralowa rōžu wotpofalacž: „Šana rōža bjes čžernjow“, bēšče, „ale tele čžernje šu pšchewōtre ša mnje.“

Duž bēšje tež tōle čžejši wopor kralowj Luizy podarmo byf.

9. julija šo tamny ša Prusku tak honibny Wšlitišti mēr wob-šamjnenj. Džen pōžičijō šo kralowa š hrowim bēščem do Memela wōrōžo pōba. Wona bēšče položu hrowjeho kralowštu šhubila a pšči tym pōkožu hrowjeje wutrobj woprowalč.

(Wšchodnje stōncženje.)

Wšchelake š bliska a š daloka.

— Dwiželanšje šhromadžiny Luizaj, na šotryčž čhly šo tež žurkowšty pšehčelčiczerjo bodacž wobželčje, imēja šo w Žitawje 20. septembra, w Lužuju 21. septembra, w Wudyščinje 22. septem- bra, w Kamjeřuju 5. oktobra.

„Pomhaj Wōš!“ njeje jenož pola šnješow duchownyčž, ale tež we wšchčž pšeh, dawarjnjach, Šerb. Rowin a w wšach a w Wudyščinje dostać. Na šchtwōrčž lēta placži wōn 40 np., jenotliwe čžišča šo ša 4 np. pšehdawaju.

Sy-li spěwał,
Plnje džěłal,
Strowja de
Swójbny statok
A twój swjatołok
Zradny ja.

Za staw sprěčny
Napof móeny
Lubosť ma;
Bóh pak awěrný
Přez spaf měrný
Čerstwoś da.

Njoch ty spěwał,
Swěrne džěłal
Wěsne dny;
Džěł pak swjaty,
Duš poty,
Wot počá ty.

Z njebjes mana,
Njoch ói khmana
Žiwnosť je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokwě čel

Šerbiske njeđzělske lopjeno.

Wubawa ho kóđu hobotu w Šmolerzjz knižicijšćěfni w Budyščinje a je tam ša štwórtlětnu pšehěpłatu 40 np. dostac.

14. njeđzela po swjatej Trocizy.

Žil. 3, 12—16.

Zapochtoł Pawoł wopisuje hwojim Filippistim, kał jemu je, hdyž je wot Khrystuša Jesuša šapšchijaty; wšchetó to je to wulke wobroczenje w jeho žiwjenju, jato bu tam na pučju do Damaskona wot Khrystuša šapšchijaty. Zehdom ho nowe žiwjenje šapocja: do přědka w mjenje teho knješa. Wón pak derje čuje, so wotwytńnjeny kónz hišćeje dozpił njeje; teho dla wón wuřnawa: „Niz jato byč to šame hižom šapšchijal abo dořonjany był; ja honju pak ša tym, hač byč jo šapšchijal, jato tež ja wot Khrystuša Jesuša šapšchijaty bym.“ Nnjeje tole pšnacze do přědka čěri: „Ša šapomnju, ščtož i poľeba je, a šteju šwěru ša tym, ščtož i přědka je. Ša honju i temu wotwytńnjenu kónzej.“ Wly čzemy š Pawołom še žiwjenjom wobstrucizej:

Kšćěfěšijan dže do přědka.

1. Wón wuřnawa ponizuje: Ša jo hišćeje šapšchijal nješym.
2. Wón pak šlubi: Ša honju ša tym, hač byč jo šapšchijal.

1. „Niz jato byč tošamo hižom šapšchijal abo hižom dořonjany był; ja honju pak ša tym, hač byč jo šapšchijal, jato tež wot Khrystuša Jesuša šapšchijaty bym.“ Wly šmy wšchitzy wot Khrystuša šapšchijeczi. Wšči twojei kšććenizy je wón i tebi rjekł: „Ty šy mój, ja šym tebe i twojim mjenom wolał.“ Zehdom jo hišćeje šacul nje-

šy. Duž dyrbjěše djeři wščiněz w twojim žiwjenju, hdyž ty šacju, ščtož tole šlowo proji, djeři wobroczenja, hdyž ty póina: „Ša nješbam jato šam šwój, ale šym mojšo knješa Jezom Khrysta.“ Je pola tebe i temu dóčjo? To njetrjeba wošebity djeři byč. Wšo pola něštoho šo we wotomilńnjenu nóz minje a djeři šřadža kaž pola Pawola. Pola druhich to pomaljšo dže. Šač něšto we wotomilńnjenu abo po něčim, to njewučžini, jeno šo šy wot teho knješa šapšchijaty. Zeho ruka ho huřto wuřšćěřěwa, ale wjele duřadow jemu š pučja dže. Šdyž pak šmy wot njeho šapšchijeczi, potom dyrbitny tež jeho šapšchimnyč. A to žada naše žyłe žiwjenje. A my mamy nješćěřějela w naš, kotryž ho wščezo wobara Khrystuša šapšchimnyč. To je horbočez našeho čěda. W poniznosťi djeřizš ty šwojšo Šbžožita kaž Pawoł, teho dla wón wuřnawa: „Niz jato byč jo hižom šapšchijal abo dořonjany był.“ A to dyrbi tež naše šlowo byč — to šlowo našeje žyrlwje. Ewangelšta wěrnosť, šerbštwom našchich wóřow, njeje morwe wobšěđžěštwom, kotrež móžemy měrnje a polojuje wuřnowež a kotrež móžemy kaž wotročžł w wšćerunanju šabrjebač. Wly wobšěđžimny wěrnosť jenož tał daloto, hač šebi ju wščezo šašo i nowa dořubžemy — my šmy jenož tał daloto šćěfěšijenjo, hač to wšćěbnje i nowa budžemy. Ale šał jara pobračuje w šćěfěšijanštwje to šamopšćarže, jo hišćeje wšči wotwytńnjem kónze nješym. Pawołowa poniznosť pobračuje. Čłowjejojo nječadža šami šebje šudžec, hdyž tež rad wo druhich šudža. Poniznosť je přenja kročel dopřědka na pučju šoža.

2. Paweł służy: „Ja honju k temu wotwytynjenemu kónjez ja tym darom, — hacj bych jo fapšichjal.“ A kat wón to čzini, wón nam rozšajlo: „Ja japomnju, šchtož s pošleđa je a šteju šwěru sa tym, šchtož s wrjódka je.“ Tat dyrbinny tež my myšlic. S Awstraliskeje psichijedže lóž. Na nej wiesjechu ho, kiz běchu tam što nagromadžili a něšto se swojimi pokladami domoj khrataču. Na morju šbže ho wěslic. Wóž bu tam a jow mjetana. Wona ho mórješče. Wulle žalostjeenje běše štyščež. Dwa muzej štupiščatj horje na lóž, lóžby nješčeje w Awstraliskej nagromadžene što, nabžiju psichijodnych čzašow. Tedyň hebi što i pašom wošto žiwota wošapa. Wón hebi myšlešče, hdyž budže wuškowane, smjeje što psichij hebi a hdyž tónž wojmje, njebyrbi tež ničto druhi to što dostacj. Tón druhi to što hebi hiščeje juntrečej wobšlada, potom čzišny jo do morja. Tón druhi praji: „Šcho by ty čzini?“ Wón wotmolwi: „Ja hym to, šchtož nje wobžežuju, pričež čzišnyk; druhi poklad mam we wutrobje; tón mi tež wošanje we šhubine morja. Zamneho što do šhubiny čzeňješče, tónle bu wuškowane. Tat dyrbinny tež my japomnič, šchtož s pošleđa je, hdyž je nam tež móžno, wo byčymy wotwytynjeny tónž dozpili. Paweł praji: „Ja šteju šwěru sa tym, šchtož s wrjódka je.“ Psichirwanje je wšate wot tych, kiz wo wjetu bježaju. Do předka dyrbinny hladacj a we wěre na tón knješa ho šaložicj. Potom tež wón naš šlabych pošpili a w jeho mozy dži do předka. Třcho šlowo je šwětko na našim puču. Štožij na teho knješa čzajaju, doštanu nowu móž, so woni i šchidkami horje šleca jato hobleč, jo bžea a njewoškabanu, jo šchobža a njewoškabanu. Šamjeň.

Psichijedpomonjenje šobudredaktora: knjes farar Nowy w Wjalymje, totrež je jato rođenj Delnjoškuzjan tež našču hornjoškuzjnu šerštu narěč naruknutyč, bšičij čšaž w Wubestežacj a šteljiz jato dušowny i wuškim žohnonanjom štufowač, běše ho w dže wuteho lěta jako do Delnjeje šuzjazy wočičil, dočelž bu tam jato farar do Wjalymja powořan. Wón je niz jeno dale šwěry čitac našeho nabožneho čzašowija wštal, ale nam tež luboščuju je **14. njedělnu po šwajatej Trojizy** riane natwarjeje rozšpominanje na ujednožju ščenja hwy. **Zana 5, 1—14** pošta, totrež i wutrobnyňm džačom psichijomawčij našim lubym čzitarjami a čzitarčam tudy hiščeje psichidawam. Wono ma jo takle:

Ša šhorych kaž ja štrowyč je našč dženšnyčij ščezšiči tekst wobležebowanja hobyň. Šy-li ras šory pobyt, luby psichčez, dža wěšč, kajta dobrota fa tebe wotchorjenje běše. Šy dža tež, kaž tón čłowjec w našim ščenju, hnydom Bohu šwój džač w šwój domje wuprajit? Albo nješby ho psichč tu šhorčej s žyfa k Bohu, šwojemu ščararje, čzěrič daj? W tym našupanju je čji drubdy šory čłowjec dale a wuščiče postupowac jako štrowy a čšerjony, kiz nišby we swojim žiwjenju na žane šhorčožo psichičšol njeje. Duž hišchymy:

„Šcho šhorčožo wučzi?“

1. Wšmi šwój šchiz na ho!
2. Wočzajtu pomoz wot teho, kiz móže ham pomhač!
3. Džajtu ho fa ščžde polepšičenje, totrež tón knjes poščeje!

1. Šhorčožo ho dya a dya do ščždeho doma štoji; wono je ja šhorčo, kiz ho na njo polož, kaž ja tyč, kiz psichij nim štejo šbyčujaja, jara pomučaje. Wšto ho wšchelle džěto w čžaju šhorčoje na šof čšijnje. Pošpodač, kiz štory leži, drubdy ani rošafajowac njeměže. A hdyž ho maczarka, šastararka džěčij, lehuje, dža je hiščeje šubjenščo. Potom džěto wošlawo napowac, wšchelle ho škambzi; ščěšwki doščeje šhorčoje hu hiščeje došho po wotchorjenju čłowjeka wuščubžom w domje, po dworje a šamo na polach wšchell.

A tola ma ščžde šhorčožo swoje wulle žohnowanje sa čłowjeka. Wón durbj, hacj čže abo niz, šlonicj, jo jeho džěto a přžža nje-wotwibžujetej jeno wot njeho, ale w dalšičim štrójimjenju wot teho, kiz nam móž a štrowatu dawa a naš ščžerji. Šajje to w wuškotne pošnacze, hdyž čłowjec ras wšidi: ja dže džěčtam a ho přžuju, ale Wóž tón knjes šleca žohnowanje. A potom, šchtož je hiščeje wašnjiche: šhory ma, hacj čže abo njedža, šwój šchiz na ho wlaš. Wšičto, šamo niz čji najšičiči, jemu šon wotawšac njeměža. Wón fa jenym wuškowanje, kiz tež šwój šchiz, šwój čzěšič šchiz na ho wša, a wón wuškłada šwojeho Šbžniča, kiz hižom čžata, so by čłowjec w nuh) i njemu psichičšol, po šlowach: Wšičje hem fe mni wšchizy, kiz wy šče špržni a wobžeženi, ja čžu waš wotchorčenie. — Wšmi šwój šchiz na ho, to čže wučzi šhorčožo, ale tež

2. Wočzajtu jomoz wot teho, kiz móže ham pomhač. Šhory w našim teščje je 38 lět wočzajowac, a hiščeje na wotchorjenje čžatašče. A njemu šeluš šwpi i praščenjom: čželč štrowy byč? Šajje to džimne praščenje! Še dža nješče šory, kiz njeby i wutroby nad wotšhorit? Šeluš čžyšče jemu i tym jeno prajicj: Nještaj pomoz poša čłowjetebo abo psichij štrójazyč džěčach, ale pštaj ju psichij mni, pštaj ju poša šwojeho nješčelšeho Wšžca. Něč hake šhory jemu žyfa swoju nuju wuškłazi, jemu šwpi, šchtož šeluš hnydom tež ham wšchellje, so wón na došlane wašnjeje ženje f štrowy džěčšol njeby. W šelušowom praščenju hnydom ležěšče, jo je wón šam tón, kiz pomoz wě a pomoz psichij hebi ma. Duž poruči ho tón šhory w našžiji a dowěrjenju temu jeničjemu ščararje, šwojemu Šbžničej. A šhaj — šchtož hacj došal žane ščararjowu njedolžaja, ho šta: šhory na šelušowe šlowo hnydom wotšhori. Šcho dža pak wutštrójenu ham wot ho čzini?

3. Wón džě, so by ho Bohu džalowac ja jeho jemu wo-pokřanu dobrotu. A tam w templu šo šta pošleđnja dobrota nad wotšhorjenjom. Šeluš jeho šelca a jemu psichiwofa: Šhaj, ty šy wočšerštwit, nješchěč dale wozaj! Něč hake ma ho prawe dušče-wočšeršimjenje a dušče-wuškowanjenje šapocžecj. Šmadž je tón wšobi čłowjec, kiz bē 38 lět šhory čšeršit, we swojej mēobolšej psichč njelaj hišch hebi šhorčy psichičšomyl; kaž jo to šušto runje psichij loškowomšchěčny mēobolš čłowjelač šlama. Čžěžo fa došho je něč fa šwój břeč čšeršicj, domž ho tón knjes nad nim nješmili. Ale něč wón wěščje derje knješowe napominanje šrošymj: Nje-šchěč dale wozaj! Wšata běše wěščje do jeho wutroby šacžahnyta, ale psichčde wšchēm roščacza wutrobne wješele jeho napjelni, džakne wješele dža doštačete dobrotu. Duž wón njestšombzi, šchtož tat loško čłowjec japomni, mjenjazy, ho tež i wutroby šwojemu knješej a ščararje džalowacj a to šjawnje w templu.

Šchtož tatón jedny šory naš wučzi, to móža naš runje tat a hiščeje ščje našči šhory domach na šwojich ložach wučšecj: Wšmi šwój šchiz na ho, wočzajtu pomoz wot teho, kiz móže ham pomhač, a — džajtu ho fa ščžde polepšičenje, totrež Wóž poščicj. A Wóž luby knjes wóžj naš wšchidšič, šhorych kaž štrowyč, tat, šo byčymy i čžahom nawuškli, šchtož i naščumy čžahnume a wěčžnume mērej a štrowy šlužji.

Šamjeň

N. we Br.

Ja nješchym hódny.

(Mat. 8, 8.)

„Ja nješchym hódny, Šbžničo,
Šo by ty fe mni podal ho!“
Tat džěšče ščimjan poščujuje.
To je tež moje wuškacze:
Ja teho nješchym hódny!

Hdyž ſhonju Woże kmilenie,
Eso wutroba jom' dżatuje;
Hdyž nab tym pał ſo ſwjepełu,
Eso pódła pſhego hańbuju:
Za teho nejſzym hódny!

Hdyž žadosc' ni ſo dopjelni,
Kiz hajac w swojej wutrobi;
Uch béc ſcho dobre doſonac,
Esym kniejei pſhecz' ſaž ſwalcu dał:
Za teho nejſzym hódny!

Hdyž po ſudžbje a ſhoroseſi
Mje kónčžo tažo ſwjeſeli,
Esym doſtal ſtrowojez' žabnu,
Dha f' Wožu buđchu poſtętnu:
Za teho nejſzym hódny!

Ze Wóh ni dał, ſchoz' potrebac
W wſcheſtu rabofoz' ſwójwach;
Hdyž wobrabuże ſpoſojnojez'
W pſchidawa te ſboža dofoz':
Za teho nejſzym hódny!

Kał móžu Eſi dofoz' dżata dač
Ea wſcho, ſchoz' hym ſméc' domſhowac!
Eso polkaſuju pſheč' Tebu:
„Wſcho, knieže, dawoſch' i miłocoſu!
Za teho nejſzym hódny!

Surij Wróſt.

Dwěćdziesiąty jubilej naſchich ſerbskich ſpěwaſkich.

Epifał Surij Wróſt.

Na tónle jubilej buđ wóndano wot ſwojeho luſbeho pſhečjeła knjeja ſararja Saſuba, nětko w Wudyſchinje, poſoſany, jaſo mi ſwoj' najſtaſchij' wudałot ſerbskich ſhčerluſchownych knihow ſ lěta 1710 pſhepoda.

Lubemu Wožu a Kniejei mamy ſo f' wutrobu dżafowacž ja tutón kroſny dar, ſ kotrymž je naſchoje luba jaſhy roſwajał a f' ſpěwanju ſažaril, a pſhego ſ nowa naſ ſwudžuje, troichuje, we wěre a f' wěrażemaju žiwjenju poſylnuje. K' wutrobnje dżafowanoſči buđžemy tež wabeni napſhečewno ſpſhačalam přenič ſpěwaſkich, hdyž wopominamy, ſ fajtej přegju ſu je wudžęłati.

Potom jaſo bė ho wot Wjažſkawa Worječa, Góhjiſkeho duchowneho, D. Luthерову katechismuž 1594 wudał, Zyrk- wina Agenda 1696 wot Hornjoziſkich knježic a Nowy Te- ſtament, wot Michala Frenzeļa, Wudeſkanſkeho duchowneho pſhečelozeny, 1706 wot knjenje Katherinij ſ Gecsdor' kſhčetej wuda- tei, žabacuſu hebi dale bóle naſchi Eserbio, w tamnym čaſju robotneje kſuđby ſwja kſuđbi, ſo bychu něk tež ſerbske ſpěwaſke doſtali. Hornjoziſkij knježa bėchu to hižom ja nuſne a wažne pód- ſnali a na ſwojim ģejmje 1689 taž tež w l. 1693 woaſtamnyli, ſo by ho naſchemu ewangelſkemu narodež tajſe ſdobne požubanje dopjelniło. Ale wſcheſke pobaniki to pſhego ſođžewacu, hač napo- ſlebtu Lužizkij knježa 1703 M. Pamoſej Pšaratoruſkej, duchow- nemu Wudyſchinſkemu, kiz bė pſheč' družimi w ſerbskej rěči woſhe- bje waczemy a naſhonjenu, poručižuju, ſo by tajſe ſpěwaſke wu- bęłali. Naſo ſobudžęłaczerjo bėchu jemu pſchipoſoſani: Jan Wł (Gaſoſa), ſerbski duchowny w Wudyſchinje, Surij Matthej, buđ, kſhofmjanſki a Jan Wawer', duchowny Waleczanſki.

Č přejebřęče tuteho přeničeho wudawka dale ſhonim, ſ fajtej wulkei přegju ſu pomjenowani ſwoje poručenje dęžko doſonęcž měł. Naſo přejebřu bu kſuđnemu hornjoziſkijemu ſararjej pſchipoſoſane, ſo by wot ſwojeho wučerja ſhčerluſche, w Wožej kſuđbje trjebane,

wotpſhač' dał a pſchipoſoſal. Nětk pał ſo poſaſowacſhe, tał wſche- laſo, huſto wopał a njeſobnrie wužęłane ſhčerluſche ſo we wſchela- ſchich woſhabach namaſtaču. Duž pſhačęzerjo ſa dobre ſpóſnachu, ſo bychu ſo wſchite ſhčerluſche f' nowa pſhečolake; jeno jutrownaj ſhčerluſkej čjo. 108: Wjekeſelmy ſo wſchitžy wěrní a čjo. 115: Kſhwalba buđž Wožu wčęnemu, njeſtreboſchaj ſo pſhečęžęłac.

Wubžęłł přenič 240 ſhčerluſchow je 2 lęče trał. Kóžby ſobuſtaw wuſjerka męjeſche wſchęłate ſhčerluſche doma wužęłacž, kiz buchu potom w poſojenych ſhromodžijnjach w Wudyſchinje wot pomjenowaných w jenalej myſli ſo węſtřyſch pravibřach pſhečhladane, pſhuſowane, a je-li nuſne, porjeđwane. 15 tajſch ſonwentow abo ſhromodžijnow męčuju ſo wotbřęzerč, kiz 3, 4 a wjažy dnjow trojachu. Přeni ras ſkhabžowacu ſo ſpſhačęzerjo 6. haprta 1704 a napoſlebtu wot 2.—7. nowembra 1705.

Ale ſapocęzaty wotežęłęč ſpěwaſkich bu huſęęſižo ſatorchnjemy a ſađžewany, pſhečož w ſept. 1706 pſhęčęzerje Echwęſke wóſto a wóſta ſa žyke lęto w Hornjej Lužizkij hačž do ſepembra 1707. 22. haprjeje pał ſta ſo wulke njeſbože, ſo ho 3/4 męla Wudyſchjina wotpali; ale knižęiſhčęžętrnu a woczęſhčęžany dęł ſpěwaſkich je žiwěny Wóh pſhepupęčęſč' a pſđerkał, tał ſo bė móžno, do jutrow 1710 je woſhabam pſhepodač. Kóžda žyrtej durbęječe 3 ſpěwaſke naſupęč.

Tute přenje ſpěwaſke ſu ſo pſchę ſhčerluſche wſchęllich pſhe- čęelow wot 240 hačž do 816 pſchipoſoraje a Wóh je naſch přebřu kſhuby lub žohnowal, ſo něk kóžby ſamóže, ſwoju bibliju a ſwoje ſpěwaſke hebi kapič a ſo ſ nich natwaricž.

Kał dha čžemy tutón 200lęty jubilej knježęcž? (Př. 116, 12.) Kał ſaplačęimy temu Kniejei wſchitju jeho dobrotu? (Př. 28, 2.) Za čžy ſpěwacž wot Kniejejei hnadže wčęznje a twoju prawdu wupowębacž je ſwojim ertom ſtajuje a pſhego (Př. 89, 2. 53). — We ſwojich ſhčerluſchach dżaluju ſo temu Kniejei ſa wóžny jeho hnadu; wuſnajmy ho ſpěwajo jaſo ſhrytuſkowi wučęobnizy, dha ſo tež dale f' nam pódnaje, a mobny ſo w naſchich rjaných ſhčerluſchach w ſhrytuſkowi mjenje, ſo by nam date bylo, ſchoz' je nam wſchędnje wužitne a f' ſbóžnoſci nuſne.

Wopominny woſheje tež poſlebdne ģłowa f' přejebřęče pře- nič ſpěwaſkich, kiz maju ho tał: „Wóh wčęje hnady a męra čžyž nam wſchitkim po ſrubnych čžabach dač męra-polne, žohno- wane a ſtrowe, čžle čžahy, ſo bęčnyj ſ' tutnym ſpěwaſkim temu Kniejejei ſpěwali nowy ſhčerluſch (Čel. 42, 10); ſo bęčnyj ſpěwali wjekele Wožu, kiz je naſcha ģylnocę, a wuſtali Wožu Saſubowemu (Př. 81, 2); ſo bęčnyj ſpěwali nowy ſhčerluſch a rjenje ģrali f' ģhofom (Př. 33, 3). Wóh čžyž žyke kſhečękanſtowo a naſ wſchit- lich w prawej wěre, we ģwjatym žiwjenju a ſhčęžękanſkej kſčęrſk- woſci dačž žiwčž byčž, ſchoz' naſ bučhomne ſhčerluſche tutny ſpě- waſkich wučeja; a daj nam Dawitowe napominanje we wuſchomaj a wutrobnach kniežęc: Epiwajeze temu Kniejei nowy ſhčerluſch; ſpěwajeze temu Kniejejei a ſwalcęze Sežo mjeno. (Př. 96, 1. 2.) Wón napęrlil naſ je ſwojim Duchom, ſo bęčnyj mjes ģobu rěčęli wo palnacu a ſwaloſobnych duchowných ſhčerluſchach, ſo bęčnyj ſpěwali a ģrali temu Kniejejei we ſwojej wutrobie (Čęf. 5, 19.). Wyſofoſkwalenay Trojenicęzi Wóh, kotremuž njebečęje Serafimij f' čžęłęſi: „Swjaty, ģwjaty, ģwjaty je tón Knjez Ģebaachy“ jano- ſchujja, čžyž nam w naſchym wóžnym kraju hačž do tónza ģwęta dačž ſpěwacž ſhčerluſch Zehnęčęja a wuſnacž: Wulke a dżiwne ſu twoje ſtufk, Knježe, Wožo wſchęchomžny; prawe, wěrne ſu twoje pęče, ty krało ģwjatých. Čęłę by ho čže nječal dofočž, Knječe, a twoje mjeno čžęłęčž, dolež ſam ģwjaty by! (Čęw. Jan. 15, 3. 4.) A napoſlebtu daj nam w njebečęſkej ģwjatnyj nowy ſbóžny ſhčerluſch janječę a f' wuſtkim ģhofom ſoſpęwacž: Ģamječ, ſwalba a čžęłęč a mudročę a dżak a kraģnocę a móž a ģylnocę buđž naſchemu Wožu wot wčęznocęze hačž do wčęznocęze (Čęw. Jan. 7, 12). Ģamječ.“

Kralova Luiza.

(Epizaf S. Kaplet, f.)
(Zloženje.)

Stuhoti pad pruskeho kralefina meješe hwoju pšičejznu pšebde wčhem w tym, to njebeče ho po kmjerčej Bjeđriča Wułkeho doječ na rosnimanje pruskeho wójfła feđzbowala. „Pruska je na kawrejčadž Bjeđriča Wułkeho wufnija“, je kralowa Luiza to tym raz jeple prawje prajala. Wójfło dnyrejše ho zple wobnowič. Ale s tyme fwonowonim wobnowljenjom dnyrejše s dobom tež fmutskowne hromadže hieč. „Dolež jim wotpabniti, teđobla pabniti“, tak Luiza w tamnym čsaju w leče pšijače a s tym f hwođim duchownom frohmjenjom puč polaja, na kotrymž mōžachu jašo f polšpšchowanju wobštejnōčow w wōžnym kraju dōče. Dopredla f wumōžazem fufke! rēlače nēto heča. A wjeđzachu, so bē to Luiza, kotraž bojašne a njeumōžiteho krala pšičego jašo trofchtowaiče, pophynišeča a podprijateča. Wjeđzachu tež, so bēče kralowa najwještča podpjeta fhwobobneho knjeza je Steina, tamneho muža, fīz, teħdy hīčje hīđženy wot pruskeho krala a jemu tunje fmyšlenych nužo, bu wōdšičho rōžny tamjeń, na kotrymž mōžejše ho nowe pruske kralefno fnowaric. Na kralowu a na Steina bēchu nēto wještčej wōczi ftožene, fīz hīčječe hwoj wōžny kraj lubowachu. Bēče pozna fahstžba kralowu Luizu, so je wōbehtōčej a wōmožej teħole muža fejnača a wšičito wot njeho wōdžeržaka, fātož ho jeho ftkawonija fadžewōžy do pučja ftaječe. A to njebē žana malicōfčej. Bēče tola kral, wot hūbjeny radžicelaw wōbbaty, wulfemu mušej dołgi čsaj zple padnyčej dat. Luizinemu prōzowanju bē đzakowadž, so jeho sašo wōrčō fawoładu. Kral jara kralowa na Steina nadšiju ftaječe, je f līta wot 10. oktobra 1807 wjeđeč, w kotrymž rēla: „Wohu budž đak, so je tu Stein sašo. To je dopočajmo fa to, so njeje naš hīčječe Wōh tōn knjez wōpučičej.“

W naležcu lēta 1809 ho Awstrijka fbeħny a nowe nadšije w patriotičkej wutrobach fubdži. Wšehō možnišo hōb falfinca, so by Pruska hwoje brānje f awstrijfimi fbeħnyča a žuy f pšeah wōtšitka. Žodny druhi hač Stein pšebde wšičiflmi w teje myšli ftkawoiče. Tež Luiza intemu wotpošlade pšijnwifkaiče. Čim wještča bēče bojalnočej Bjeđriča Wylena III, čim wēđičjo ho wona nadšiječe, so budža wot Awstrijfke fbičzi a so budže pjetom wšičito fe lōnje. Tež w fhyobldm Ščillu, tamnym fnatym rjaku, fīz na hwoju rufu f Napoleonom wōwōwajče, kral ničo dale hač fšēžtaria wjeđeč njełamōejče. Njebože bē jeho tak potulito, so noweho duħa njełōbna, fīz fapōčja w ludu žiny hūč. Njełpōžimuje teħobla f jeho druhy na wšchowōđženju zpleho luda bēđzachu. Š Awstrijfje pšijnōdže fwejelaza powječej wo doħyču arzymōwōdy Horle nad Napoleonom pola Njperna a f kroličkej horow wo pōhōbženju fmužičkej wōhōblezow pod Ğandrijom Ğoferom. Nanjše serja fhwobōwōje fapōčachu na njebeħadž hwitac. Kral hōrte a bolōine tež fa kralowu fšablanje nješ nadšiju a jebanjom, nješ doħyčom a poračom bēče, tak fwejelaze je tola tež fa nju byho, wjeđeč, so nowy wulfki duħ pšeh čsaj bēđzaje. Člōwjeftow je hwojeje hīpōweče a tupočje ftače. A tole poftanjenje dnyrejše ho dołpote ftačej. Wšiči forjenjad dnyrejše ho fapōčej. A to je to wulfke, krajeze na kralowu Luizu, so bēče po štubotim njebožu hwojejo wōžneho kraja najprerēča, kotraž myšl wupraj, so dnyri wšičilemu wōpšpšchowanjju fwonowmāč wōštejnōčow prjedy hieč polšpšchowanje w fmutskownim, kotrež ma ho fapōčej f wōwehjenjom bēčiča, mōđžim.

Kaž ho powištikownije pšičehod kralowefje hwojōw pomaku rospšewit, tak ho tež dny čestanja fa nju ftkōčiču. Kajka wje- fetočej, jato fmeđejče ho po potpjata leđ doħej nještikōmōčej

kralowfka hwojba jašo do hlowneho mēsta, do Wartna, wrōčičej! Na 80 mil doħim wrōčepuču buštajjal kral a kralowa wot jašo- rjaneho luda powitanaj.

Tola njebē ničo fwejelazeħo, fātož we hlownym mēseje nadberidžejat. Wšičudje bēchu hīčječe po mēseje fiedy frawowfcho fahababowanja wjeđeč. Kral bēče wofudnył, wolōdnizy bēchu prōbne, f temu pšijnōdžču hīčječe wulfke dawiti, kotrež bē Napo- leon na kraj potōčej. Ğižom bē kral fe fwojčej fšebōwōw wōžow dat tolerje bičej, a wulfku ftku nabođu bēču w Amster- damje fahajfili. Tež hwoje droħe lamjenje bēče kralowa pšebēala. Jeno hwoje parle bē hwi fšowala. „Ja je tak jara lubuju“, wona prajaječe, „pšičejē parle fu kaž fšly; a tħy Ğym teko woni.“

Wrōčjenje do hlowneho mēsta je pōbedni wōžny pobaw f žiwjenju kralowu Luizu był. Dleštich čsaj bē hīžom fhorowata Šsmjertne rōže bīžom na jejnymaj lizomaj kēžjachu. Pōšlednje wjeħele jej jēba f lubowanemu nanej do Ğohenpierzka fšćini. Čepewaja tam hīžom pšijnōdže. Wolōčje na wutrobje ju djeł wōwōnija Ğubenficeča a fšabduču čimjachu. 19. julija lēta 1810 wona w Ğohenpierzku, w hrođje hwojeħo nana, hwoju čšifu luda wubdyħny.

Žarowanje pšehes žyly wōžny kraj bēčejče. Nēto bē wıħor, fīz po Pruskej hōwrejaje, tež tule rjany wōžu flamał. Ale nješ ludom bēče wona dale žywa. Sejne myħte, wēra do wulfkeho krahneho pšičajōba wōžneho kraja dale w kraju wōčšičaje. Sejny wōbras pšeh wōwōwarjemi bēčejče, jato wuħahnyħu do wulfteje fhwjateje wōjny fa čejčej a fhwobōwōnōč hwojeħo luda a kraja. —

Ščejčejšehač leđ bēču ho minle. Saħo bēče 19. julij w leče 1870 pšičiħeł. W hrowdej fapale w Ğharlottenburgu feji žim w čejčej hōđžinje. Še to fhw kralowu Luizu, wōčj fary, njełowōmny Ğħōr Wylem I, fīz ho pšei fahčej hwojeje ma- čerje modli. Sa hwoj lud, fa hwoj kraj ho wōn f hwoju modli. Do wōjny durbj čsahnyčej pšehčōžno fstaremu njełpōčejčej, pšeh- čšino nowemu Napoleonu. A pšeh jeħo wōčomaj feji tamna fhwjata hōđžina, hōđžej na fšohōže Šchwēdfkeho hrowu fe fawojni bratrami na hwoju njełbožownu mačej čsahajče. Šwōju mačej fšyħej sašo rēčejčej: „Dopomōčje ho wōđšičej, hōđž njeje waiħa mačej a kralowa wōžy žywa, na tutu njełbožownu hōđžinu a po- fhwjatečje mojemu wōpomnjenju fpyłji! Ale njełpōčejče ho jeno je fpyłami. Wudžje mužōjo a lačni po fhwālbje wulfkch wōjōw- dow a rjekow!“ Tala hōđžina bēče nēto fa fstaroho fšēžora pšičajka. Starcy njełpōčejčel ho sašo hōrejaje. A Luiziny fhn tōn bēče, čej dnyrejše hwoju mačej wječejč nad tpm, fīz bēču jej nēħdy wutrobō fsemlił. A kaž nēħdy, tak tež bu nēto Luizine mjeno sašo žive a jejne wōpomnjenje pomahajče sašo wōħej fhw- teħo fahorjenja fubdžej, fīz w leče 1870 pšehes načj wōžny kraj fawajče. Sejny duħ, f wōwajčam do wōjny čsahnyħej, pomha- hajče jim w bitowč doħyč.

Luiza! Njeħ je tale žona na kralowfim trōnje tež dale pšičitad dobreje kralowu, mačerje a žony, njeħ je doħy jandžel načjemu lubemu wōžzemu krajej fa wšičitōn čsaj!

Wšehelake f bliska a f daloka.

— Šandžemu njeħelu mēječe ho žyrtwinfka wifstajzija we Wōħfintu pšehes knjeza wıħšičeħo žyrtwinfkeho radžicela Mofen- kranza. Na fberfkim flemjenju mēječe wifstajzifu rēč prjebawičej doħōlēmny duħowopajfij Wōħfincjanfste wōħaby, fnyes farat Wakat f Njeħwōčjida.

— Dolež je ho fška 40 leđ minyfo wot doħyčejfje bitow pola Sedana, budža ho na tpm dnju abo tež njeħelu 4. fepembra dopomnjenfje fhwjatečnōwe wōtmōwadž. W Wudšičinje fmeħe ho 2. fepembra dopoħnja w Pētrōwofej žyrtwu wōħebta Wōža fšwāba.

Sy-li spěwał,
Plnje džěwał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny ja.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Prěz spař měrny
Čerstvosć da.

Njeh ty spěwał,
Swěrno džěwał
Wádnó dnj;
Džěš pak swjaty,
Dušł daty,
Wotpódá ty.

Z njebjes mana,
Njeh či kmana
Žiwnosć jo;
Žiwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřow čel!

F.

Ssrebske njedzelske lopjeno.

Wubawa šo kóžbu hobotu w Čsmolerjez knihičičičičetni w Dubyžčinje a je tam ja šchutwórtitěnu pschěpłatu 40 np. dostlać.

15. njedzela po swjatej Trojizy.

Gal. 5, 16.

„Ja praju pak: Kłodźće w Duchu.“

Kłodźće w Duchu: to je prave šchěsčijanske kłodźenje. Šchto pak rěła: po Duchu kłodźić? Někotři maja ša to, šo je to: dobre počinki wopofasowac. To drje je wěrno, ale nješmě šo šapomnić, šo dobrych počinkow ničto nima, šchiba šo šo njeje š nowa narodžić š wodu a š Duchom. Šdžěž Woži Duch prjedy njeje naš š potuće a š wěrje rozšwětit, tam dobrych počinkow nimamy. Črubna wěz je w požadanju čžěła pschěčžiwu Duchej. Wšchědnje to šami na šebi wibžimy. Požadaba šwětna lubosć pschěčžiwu Wožej lubosć, hordosć pschěčžiwu poniznosć, nadrabnosć pschěčžiwu šmitnosć, nješčetpnosć pschěčžiwu ščetpnosć. Ach my hujbeni ludžo, šchto naš wumóže. Wubžimy šrowčhtni. Čswjaty Duch nam daty w šchčženizy, a pschězo š nowa daty tym, kíž njebješleho Wóžza wo njeho prošča, pomha nam móžnje. Wšón je šlota wotežta, totraž naš pschězo wotdžeržuje, šo nječžinimy, šchtož my čžemy a šchtož nješwěmny; wón je šchit, kíž naš šaktuje pschěčžiwu žehlitiwym šchřipam šleho požadanja; wón je mjecš, totržž naš š dobyčju wozži pschěčžiwu wšchěmu nowemu nadžěgowanju. Prošćenje wo šwjateho Ducha, móžuje šo jeha wo wěrje a kłodźće w nim: dža njebudženje šo žadobič čžěła čžinjeć.

Škrabna šiwoboda wšchak šlwa tym, kíž wot Ducha šo wješć dadža. „Šeli šo pak woš tón Duch wjeđže, dža

nješćje wy pod šakonjom.“ Woži Duch wumóže wot bojotče pschěstupnjeha šakonja. „Pošlaty je kóžbu, kíž njewostanje wo wšchitkim tym, šchtož pišane je w knihach šakonja, šo by wón to čžini!“ (Gal. 3, 10), praji Wože šłowo. Šchtož pak šo wot Ducha wješć da, tón nječžini po šakonju jeno nušowany, ale rad lubje. Woži Duch je jemu šaton d wo šle šapřkal; wón njemóže šinat hacž rad po nim čžinjeć. A w šakim čžłowjetu šrawja potom měšto žalostnych šłóžšow, wot šwi. Pawoła to 20. a 21. šchčuzžy njewotanah, rjane a lubosne plóby Ducha: lubosć, wješšelosć, měr, ščetpłiwosć, lubosnosć, dobročžiwosć, wěra, čžichosć, požęčžiwosć. Ničto njeje, kíž tele plóby njeby šhwalš. Ale šhwalš njeje dožć. Wože šraleštwu njewobšteji w šłowach, ale w mózy. Čšami džemy je w šebi a na šebi šrawić dadž, požęčžni tam-nemu šnješłowemu napominanju: Daješ šwoje šwětło šwěćžić pschěd ludžimi, šo bychu wawše dobre štušti wibželi a wawšeho Wóžza w nješšach šhwalš.

Jeneje kíž pschěde wšcham je nam š temu trjeba: Daješ nam na šchřyštšba šladacž, kaš šwi. Pawoł na njeho šladacše, jato tele rjane šłowa pišacše. „Šotřž šchřyštškej pschěpišćejša“, praji wón na pošłědu to šwjatej epistoli, „šchžuju šwoje čžělo š loščtami a žadobčžem“. Šradčje je šo wón wotřęknył, šchřyštškej pschěpišćija wón a jeha wobšědžęšitwo je wón. To tež nam pschěčžiti, šo byčmy šwřaty lud byli, kíž je šam jeha a šo šwěru džerži š dobrým šluttam a pschězo to pschěpowjeđal dobre počinki teho, kíž je naš powołał š čžinjosće š šwojemu

krasnemu światłu. Ze drze wulka a czeżła węż, czeło kichizowacz; możemy roszynić, so je so w starym kichieczijanskim czażu wjele swiernych kiewdow na pušte męsta se światła pobato, ale roszynimy też, so je hichcze wyschische a krasnišche, hdyž krjedža światła a w światim nam wot Boha datym powołanju ja tym stejimy, so bichmy w Duchu Kłodziki a pšched zychym bludžozym światom wobšhwedczili, so chzemy Khrystušeji pšchislušec. Njebudže to na jeno dobo so po dołonjanyim wašniju stač mōz, duž klozmy heteru najprjedy na te hřeđi, kotrež najwjažy czujemy. Wōh tōn knjez, kiž mōznie dawa woobje, to, so chzemy, a to, so czinimy, mōže tež naš cizlowjekow Božich czinicz, i wšchemu dobremu štuffe hotowych.

Kichizuj mje, o kichizowany!
 Se wšchem, šchtōž ja hym a mam;
 So ja budu namafany
 W twojich ranach ty a tam;
 Kichizuj wšchaj mōj czełny lōcht,
 Szezi mi hōrki światła locht:
 Pšchetož, šchtōž ho s nim da hfošcač,
 Budže tež i nim trōny dostac: (550, 6.)

Khērulšču putnikow.

(Spitta.)

(Zp. 39, 14.)

W swětnych štylšach nachužy studnje hladac,
 Nachužy tudy czełnu trōnu žodac,
 Hbžež je knjez nješt trōnu czernjowu;
 Nachužy tu na pučžach swětnych hōbžič,
 Hbžež je najšwjeczijšči dyrōjal hōbžič
 Sa naš hōrku šmjercž tam na kichizū.

Knježe, daj na žimjenjowe puče
 Wěrnosč žiwjow, kiž pučž wučži kručje,
 Duchu tež, kiž po nim wjedže mje.
 Wntrobu tež daj, kiž rad' we wěrje
 Wjeleč ho da na runej, wušfej cšěrje,
 Wo kotrež wšchaj ty šam hōbžiče.

Cziž we wěrje pšchez' mje swětnišcheho,
 Pšchody wěrny daj, so šwjeczijšefeho
 Stwori twoja šwjata lubojeć mje;
 Wjes njei' njem'žu do predta a hōbžič,
 Lubojeć jeno mōže lubojeć pšchōžič,
 Ženo ta mje i tebi dowjedže.

Lubojnje šy ty mje wotak i hebi,
 Lubu Knježe, tola mam ja i tebi
 Wjele kroćel hichče dołomjeć.
 Duž mi wotročteji wšchaj poličej raby
 Nlefo i njebeješ žiwje prawca hnady,
 Pomhaj, so mošt šlōžnje dobežec.

Do twojich mi njebiešow daj hladac,
 S nabžiju šej twoju krasnosč žodac,
 Hdyž wot pučžowanja špřezny hym;
 Tu, hbžež wntrobu tal wjele bołi,
 Daj mi wšty mēr we cšęmnyim dołi;
 A tebi hladam i wofom wjebečym.

Daj, ja hym wšchaj zubołnit na semi,
 Mlam ho bēdžic i wjele cšęmnojčemi,
 Šsym tu putnik hudy, njeinaty;
 Kichž je inanjō pučžowanja mojoš',
 Šcaž do wōžnos' kraja pšchewu hwojoš',
 Tam do kancanajšej domišny.

Zurij Wrośt.

Nabožina w škuli.

(Wotročowanje.)

4. Zyrwinški khērulšč.

Se spobžimnje bohateho a rjaneho khērulščowneho žiwjenja ewangeliške zyrkowe mōže ja škulski a zych pođžichji žiwjeniski czoš runje tal spobžimne a bohate khērulščowne žonjonanje wušhadžeč. Ze bje to ta nješpobžnosč a nařonnosč, i kotrež najšlubšije kichieczijanske žiwjenje na bješčowu dušku štuffe a w njej i nimalo nješpobžimnej mozu podobne wobštejnōče wubudžuje, jako te bēchu, i kotrež je tōn khērulšč wušchō, jeli-šo ho khērulšč jeno troču dostojnje rospomina. Šhychmus, najhul a hōbō ho šjenoczujā, so by ho khērulšč w pomjattu šđeržal a luby ščinił. Wuprajecž ho njeba, kajsi poklab dušca wobhežši, hdyž ho jeli w prawym czažu te prawe khērulščje badža. Škal wjele tyhaz i horjom wobčeženyh dušchōw je khērulšč: „Šchtōž Bohu wjerščnemu ho podba“ pšched podobrjenjom wobarnowal! Škal wjele tyhaz dušcham je W. Gerhartowa khērulščowna štucžta: „Hdyž dyrbu wotkal cžahnyč, ho nježčel wote mnje“ wumrječe wōbžito! — So ho podobne nēto redšcho našonja, nad tym ho bjeuacž njerjebamy. Šchtō ma bja khērulšč? A kajke špěwy to hu, kotrež hichče maju? Runje w zyrwinškim khērulšču ho bušjeništo zyrwinšeho žiwjenja we šwjocj zych wuštočej potajuje. So by ho tale hčubota šchłoba šahojila, to dyrbi wot škule, wōhešje wot ludnje škule wušhadžeč.

Sawěrnie, to je njewotšolowno, šwjata pšchislušnosč ja škulu. A hdyž ho wona šwēdominuje prójuje, tušamu na prawe wašnje dopjelnic, wopofajuje ho i tym bječic wjaży dychi wulka dobrota. Škaž wučžba w tōžnym drugim wučerškim pšchēdmječe, tal ma tež rošwucžowanje w zyrwinškim khērulšču wjaży dychi jedyn šamer. Škula dyrbi tele šameri šnac; wona dyrbi wjebežec, šchtō chže, czechōbta to chže a tal jo chže. Wučerjeji zyrwinšeho khērulšču dyrbi jašnje pšched woczōmaj šteječ, šchtō ma ho i nim dozpjeć; wōn dyrbi tōn wotšlynjeny tōnž šnac a teho pomjattlow byč, jeli-šo ma rošwucžowanje prawe pšchody nječej. So je wučžba niž jeno w tyme, ale tež w drugich wučerškich pšchēdmjetach hušo tal žple wopadžina, na tym je wšchaj w najwjažy pobach to wina, no wučerč njewē šchtō chže a šchtō dyrbi.

(Pšchichōdne bale.)

Jedyn rjany hłōb našchid šerbskich khērulščownych knihow.

Pšched wjažozymy lēami mje inaty hdyžny-wuštojni šerbski knjez duchowny pruwšje šornjeje Lužicy na wōhešje rjany hłōb khērulšču čjo. 139: „Dušca, ach dušca, ty njeinajejš ho“ kēdžōłtwego ščini, prajizy, so wōn tōlne khērulšču hušo we žiwjim Wōžim domje špēnacž dana, dofelž ho jenu jeho hłōb wubjernje špobōba; tola i wōbšarowanjom wōn pšchifajā, jo ma špomjanju khērulšču jara wjele wopadžnyh aženow, kotrež pšči špēmanju wulžy jara mola. Za potom domach w chorralnej knižy sa tym hłōšom pytač, hbžež jōn pod cšhōšom 214 namafac a wiđžac, so je wōn kompozicija naičšeho wulžy šchislušneho hdyžbneho mišchra njebohōho i. kantora škozora w Štelščach. Š wulšim špobōbanjom

brajach jeho chorál a teksti škřelušča f hudbju pschirumowach, pschi čimž ho potnje pschěwobědžich, tak prawje bě spomnjeny knjes buchowny hudbist. Pob možnym wobarnowanjom originala pschir prawich nětko teksti hudbje f tym, so w nim 19 porjedžěnkow muwobědžć. Škřelušć ho w tutej formje nětko beje špěwacć hobji a takle rěka:

Dušča, ach dušča, ty nješnjajestć ho;
 Šdy by ty šnala,
 Kaja bě prawja
 A tajta nět šašo by šćinila ho!
 Šrjedy bě šwjata,
 Nět lubujestć ho,
 Ale ach dušča, ty nješnjajestć ho.

Šdy by ty šnala, šćyto na šebi ma,
 So šy wot Woša,
 Šemu tak droša,
 Ššes trej a šmjerć škřyšta tež wukupjena:
 Šawěšće, ty by,
 Ššo šašorila,
 Šdy by ty šnala, šćyto na šebi ma.

Šlaj, tak twój Wbčezć tak lubo čje ma,
 So tebi dawa
 Šćyto šawostawa,
 Šak šnadu ša šnadu čji pschirumowčja;
 Šle to wšćitko
 Šak šelušča dja;
 Šlaj, tak twój Wbčezć tak lubo čje ma.

Dušča, šćyto šmějestć, to wot Woša mašć;
 Wšćho, šćytož Wbš štwori,
 Tu wěšćotć twori
 So wot nješo wukšabža wšćitko, šćytož mašć;
 Ša to wukš šwěru,
 Šo Wbčezć čješć dajšć;
 Pschitoz šćyto šmějestć, to wot Woša mašć.

Wšćak bđžćjo pošćušćne štarćjem čješć ba,
 Šdyž wono widži,
 Šo nau to hidži.
 Šćytož pschěšćitwo pschikajšajam štarćichć ho šta.
 Dušča tak byrbi
 Wšćž Wbš šwoja ššba,
 Wšćtroba jemu nješć čješć wšćju tež ba.

Štworjenje šćžbe ho pschirumowčije
 Lutzy wšćak f temu,
 Šćytož hoji jemu,
 A unja to f njemu šo šowajćšujje;
 Dušča, tak pschirumowč
 Ššo f Wbju, šidž šć,
 Š njemu nješć šwoja myšć wobšlajnje bže.

Dušča, ach šlabaj wšćak f wopječćju,
 Šćyto ma na šebi,
 Šo Wbš ba tebi
 Tu mudrošć, tu prawbošć a šwjatošć, kž ma.
 Wopomni to šbože,
 Čžekit nješćozu tu,
 To přěbša šćupaj, niž f wopječćju!

K. A. Fiedlef.

Hudbjeny čitat biblije.

Muški škřor Alexander I. ras pschěš gouvěnement šelaterino-šćaw jěbšćěšć, pošasta na wón jěšć pšćstaj šćajji a ba šebi čšaj pschirumowč.

Ma jentym pulćje pschitny nowy šćestament a šo pschěšć-šćejćerija šćajje woprašća: „Čšćitaz ty wjele w tutej knižy, mój šćym?“

„Šćždy bžešć w njej čšćtam, Wajšćotćž!“

„To je prawje wot tebe, — hžže dha w tu šćwiku šćejćšć?“

„W šćejenu šwjateho Wateja.“

„Wb, dha čšćtaj prawje pilnje — šćytož šbože šćwojeje dušćje wšćta, tež šćwoje čšćajne šćwoje namata.“

Šako pschěšćejćer je šćitwy šćupi, škřor mjelćšo pjecć šćowrublowsćich bankowow mjes pošćednje šćawu šćwi. Wateja pošćž. Mšćšćto čšćaja po tym šo škřor na šćymšćam psčju wobčšći. Šašo wón na tamnje šćajji pošasta a šo pschěšćejćerija šćajje woprašća, kak dalato je we šćwojim biblijšćim čšćitanju pschirumowč.

„Šćž do šćejnja šwjateho Lušćšć“, rěšćšće wotmošćwa.

„Wb, wobšlabajmy, pošaj mi tu knihu!“

Te pjecć šćow rublow buču mjes tamnišćich šćubych ros- bžšćene.

„Šća je wukš hřčć, mój luby“, škřor pschěšćejćerijej rěšćny, kž budžšćje šo šćabšćenja a pošćrošćenja dla najrabšćo do šćenje pschěpabnyšć. „Šć Woše šćalšćowo Lušćšć“, rěšćšće wotmošćwa. Daj šebi to f wučšćje šćajćizć!“

Te pjecć šćow rublow buču mjes tamnišćich šćubych ros- bžšćene.

F.

Spomozny pschěžć.

Wšćowjedabčćšo je šawošćajšćitwa šćana Wjele.

Šdyž pošćjedabčć pošamšć f tym šćajšćem pschom, bšćšće mi naj- bšće wo to, pschěš wocšć šćajć, šo mžže tež šćakšćobna šćolza wul- šćje wšćwotbo być. Wšćwoparbšće haj, wot něšćobšćušći ša ničšo njeměta šćrěšća abo bžšćowa ma šćwotabnišćuju šćwobšćotćž byšći nšćajšći wšćnajt, wo šćotrmž šo hawšćuju šćwubi, šćelko je šćawnyšć dšćwěšćow mšć. Š žyła šć žššššć, šćyž w na wšćto pschirumowč, šćmušćite porno mušćšćim, haj dšćubych tež pschěš nič. Mjeje wšćam šćnate, šo je tu a tam šćolza šćrěšćšćem šćonjom napšćšćšo šćakka, šo by na wšću šćbžšćajam žćwjenje šćžćšćata, mjes tym šo čšćepčšć- šći mušćat nješćwajšćny na šćoku šćejćšće? A je-li hžže šćwšćajza šćworošć, kž wot jentych na dšćubich šćajšć, a čšćelabna šćolza f šćobřeje wšće šćworošćnyšć po nozach šćlaba, mžžšće mjeje to wo jějne žćwjenje hžćž — šćotry šćžšć nješćy tu wošćotćž mšć? A nješćušćšća f temu šćmušćšćich dšćub hžćž nšćbžšće f temu, wšćšćon šćwšćny wšćwšćow šćšćšć a rubacć? — Wšćšćšćak paš wšćny šćebi f šćršćšćeho pošćjedabčćšća pschir- šćad, šćajšće danje mžže to mšćž, šćyž šć Wošćemu šćworošćenju šćwšć- šćotćž čšćini.

Ma šćnjšćich dšćworošć šću wšćšćelake hšćoby, a nad nimi šćajzy a šćinajzy šćnjšće: šćwšćalni a nješćwšćalni, ša šćymž hžćž šću. W jentym šćyč hšćowšćo byšćšćšće šćobšćate šćnjšćšćow. Šćon šćan bšćšće pošćbanam dšćworošćnyšć njšće; a ta šćani bšć mšćšćšćšćwa šćnjšć. Šćeno žćwšćšćam bšćšće wšćon šćwšćit, šćyž by šćy šćwšćak šćanešo w hšćelšćach šćrjebšćil abo šćnadž hšćajnišć rubjčšćnešo hšćwšćerija šćapšć. Šća šćnjšći bšć wo wšćy a we wšćotšćnyšć wšćach šćwšćalena dušćšća, bšćšćž bšć šćwšćom a šćwšćum žšćle šćož wšćwšćabšćizata mašć. — Šćas bšć šćama je šćwšćšćej ršćku hšćbjenej šćawšćšćyž šćšćwšćšćnu nješćka. Dšćyž domoj wšćšćlaba pšćšćšći. Šće wšćšćšćšće je šćšćšćšćšćom ša šćšćiju pschěžćšća, šćwšćšćž čšćyšćju wšćwšćšćnyšć. Šćon čšćušćka njebšć wšćšćak šćwšćšćow šćnjšć, šćola paš bšć jej wšćobšćežć žćel. Šće šćšćšćšćšća napšćwšćaršćizć wšćona šćšćo čšćwšćšća ša šćwošće šćobu do hšćow šćwa, šo by jěšo hšćwšćšćny wšć- čšćajšćnyšć dšća. Šćo šćmšće f šćšćole šćšćakka wšćšćešo mšćta, šćak mošćšo

jej pschi tym to do myglow pschajęc? Kniejelej drje ho to szczenjo njechajęche lubięz, tola jo injeje lubej manbjelelej f woli. —

Kunje w tym czaŝu knjeowjo bajnit rubejnego szelerja faja, kiz będeje dżimiu szelal. W tebyduchich letach bę na tajkich szelerjow zelewin fakacj. Duż byrbędeje jatw w kłostatni dołbi czaŝ pschi fobęze kufacj. Kłostatnia byrbi zdyn ludźitani po prawom f kłobęze byęz; ale szonjenia praja: Włotwizkniłi ho f njeje cżim hōsajęci w rōczi. W taf bę też jow. Tōn kłostatnż jo f wjećjowej myglu na teho knjeja wōsōn czerędeje, pschemyho fębi, taf by jemu stoto a szebora frubit haj, mōno:li szimjenje wŝal. Włotwizkniłi f drje bę fraty; ale wuwjebjeenje njebēdeje lōżje. Na fajte wawŝenje ho w nożj po cżimim do hrobu dobyęz? Wŝęde ŝahrodnu murju do dwora ŝalejęz, to byta njećjeŝta wēz. Ale w dworje je wulki torhataj poŝ, kiz wjećjor f rjećjeŝta puŝczęeny pschi burjadj tēha. Tōn by nōznego ŝłōstnita rōdbręk faj law. To pał je ja-bękwōt, kiz by ho knano f nēlajje fajōdojczenej tofabaŝu ŝumowacj dōł. Ale pschi burjadj jnutŝka będeje ja buřnita ŝtwicżta. Tęcho ŝkwa bę mje będuŝim to, burje f wjećjora ŝamkaje a f nutŝka nięz wulku ŝakladu ŝajej. Szby by ŝnadź nēlajje pabuch a rubejn-nił pakućje mēz a burje cżjdo doŝez wotamitnēz moŝt, ŝaf dha cżykt tōn jnutŝkowym pēfkuŝ wotōżjez? A njeby duřnit, hbyż ho ŝęto hrjebnje, to pyntaj a zżył dom je ŝpania na noży woŝak? Wotatim moŝto ho žyłe njemōżne ŝpacj, ho nēkal na bęlle njefutki do hrobu dobyęz. Ale ŝly njeduch wē ŝłōstnita leŝenje raby.

Tōn wjećjeŝki ŝkobjal będeje ho w kłostatni f pabuchom ŝenad. Temu wōn rozprajł, hbyż będętaj f jaŝtwa, fajkiŝ ŝęaboww w fębi noŝy. „Dżimioj tam ŝlucacj. Szętoż rubimoj, na pokojzu dęłimioj a ŝubitimoj ho potom nēbęde do juŝęho kraja.“ Ale ŝaf pschiōbzemoj do hrobu tawo!

Tōn je wōsędmi ŝiŝkłami ŝpyntany pscheŝepanz wulafny radu: „Ty do mēdża ŝalē a pocżapaj ho w nim, a ja tebe jnutŝka f dękwōt wōbhtam, to budęŝej jalo mēz jmadōm. Temu pschjŝej ho f cżajom fajōdojczena tofabaŝ cżjbnje, jo na dōbo ŝwerje. Sz wjećjora tebe na ŝarje f wrotam dowjeju. Tu ŝtareho buřnita ŝliŝczu, to tōn mēz psche nōz f fębi do wōłhęz woimje, dofelz ho boju, rubejnē ruti moŝje mi jōn na cżmowany pućju wubręcz. W hbyż mi wōn to ŝwoli, cęe jafō mēz dōnjeŝu nutŝ a pschi burjadj do futu ŝtaju. Szbyż potom zżył hrōb ŝpi, wulęjeŝej f mēdża a puŝczęŝiŝej mje f fębi. Wŝędo dōŝęje go wē. A dęrbajęli buřnit ho rypnycę, ho pod nożom woli, wręby ŝacę ŝynje.“

Woprawbde bu tōn mēz do wōłhęz wŝaty — a nēto Wōb pschamwuj!

Pręjeby ŝmy wōdzeli, ŝaf je ta knjeni je ŝimilnej duŝku mōdo-brejo pschjęta do hrobu wŝala a horjeŝaj na wōłflad dafa. Tōn drje tofejeŝe; ale hbyż będeje dorōŝit, njebēdeje wōleŝaj dęził ŝajeŝej. Knjeni bę f wopredēta na myŝklat mēdża, hbyż będeje ŝraty, jęho do pēknyŝ rutow nēłomu dacz. Ale to njębu; wona jęho pschi fębi ŝlonowa, dofelz jęho ŝa wuŝjnęho ŝpōjno, pschetoż tōn pschjęz, maty ŝaj rufajza, mējejeŝe wōtry ŝkwa a cżuch. Wōn hnydōm wŝęto f ŝlōwtōtom ŝieni, hbyż ŝkwa niękōto njępraweŝo ŝabrje, pręjeby ŝacę jādny cżlowjeŝ tęto pyntaj. A pschi tym bę wōn teŝ knjeni ŝaf pschiwizny ŝimēnit a jeŝ taj dōbow, jo nočnyŝęche jęnje wot jęho pjotow. Szbyż ŝkwa f wona na pręcjōŝ ŝapŝchajęnyŝ dafa, by wōn wjećjor rubejnę ŝtal a ja wōŝom hlabajō ŝforżaj a ŝkwalit. Duż ŝmēdęjeŝe draubny, pschi pohōntęu fędōz, f njej fōbu. To bę ho dębnaja też ŝtato, hbyż będeje knjeni do mēŝta cżyŝta a rjełta, to budęe lōwtōbycz poŝje, hbyż jo domoj wrōdeji.

Cżma hbyżom będeje, hbyż domoj pschiōbzēje a nimalę zżył hrōb ŝpacje. Knjes bę ho je ŝożnym wjećjorom lebnit, dofelz będeje wot horitny wucnyż a buche drjenje jęho w ŝtawach ŝnjemēnit. W hrodowŝje czełōżno będeje też do ŝwojicęj komōrtow f mēru. Żeno

niłbit ŝam hwrōdejeŝe lampu, ale też nimalę ŝpiz, cżafajo hbyŝęje na knjenim domojwōrt; a runje ŝaf cżafajeŝe horjeniza hortla, jo moŝta do ŝtōta f poŝtębzje hotowa bęz, ŝaf runje hoć knjeni pschiōbzēje. ŝaf je w to ŝpuluju tōmu w mēŝę cępjawōny ŝaknaje a ŝaf temu ja murju ŝakatemu ŝobuŝkōbitnkej będo, ŝębō moŝt jo prajęc? —

Wohōn bę bę pschiōbzē. Tęcho prawŝanje pyntnyŝej wulfoćzi buřnit a wotemri wrotu a burje a horjeniza pschiōbzē je ŝwēzu to ŝkwoŝe bele. Knjeni do ŝębzje ŝwupniŝej njępnyty w tucęje ŝęzajeŝe mēdża a ŝwmatajeŝe na ŝębzje. To pschjękato pał, pyntnyŝej mēz a cżuchozaj wōłeto njębo ŝalbētny na dōbo rēnyj blaŝotaf a ŝęczōwōt. Knjeni nočnyŝęche jzaneje ŝary, jo njęby ho gaffe niękōt f ŝamotom wubudęit, a harućjnjerjeŝ f fębi ŝafajeŝe. Ale to ŝtōczajō, hewal ŝtajnje ta na ŝtōmo poŝtębzje, będeje ŝaj ŝlucęje a njęfkoćzi f nje a njęmbrijejeŝe go na tōn mēz dale a hōrje. Duż wrōdeji ho knjeni a jādajęche wjebzęz, ŝęto dęz to tajki zżył mēz ŝęje. Wŝęz tym, ŝacę buřnit ŝi rozprawu do, jo je ho nad wulkim pŝroŝjenim ŝimil a jōn pschēs nōz do futu na wulchow wŝaj, ŝaręnyj horjeniza f hōŝom: „Szlej wōdaj, tōn mēz je ho ŝibajł. To niŝby nię po pramym njęje!“ Sz dōbom pschiŝkwōtwa knjes wōt hortla dēle f wiŝtoliju w horęŝęzi. Wōn njębē moŝt drjenja dła wuŝnycę, a duż bę tu haru we wōłhęzi ŝębzjaŝ. Szwōny na tajki njępokoj pschi mērnej noży a ŝkwaŝwany f teho, pschęczō go knjeni dēlta ŝaf dli, a myŝlo, jo ho ŝnadź nēkōto ŝtadōtne ŝkwa. Bę ho w ŝtōt ŝewrak, do ŝupana ŝajej a tu wiŝtoliju je ŝężeny hrabuŝit. Sznjęmbrieny ŝawręjny: „Dunimio, w ŝto! Wōŝwōjez tōn pēdę a wōcził tōn djabowŝej mēz! Szbyż je ho ŝibal, dha nēkōto žawe w nim tęzi, knano nēlajje ŝwērjo. W jęli-ŝo je nēkōto ŝe, ja na dōbo ŝęłur.“

Dunim f a roŝtom hrabuŝ. Ale ŝęto to? ŝafō bęŝt wulfoćzi f mēdża ŝōz noża a pschęnyj naŝle f jęnicimŝim rēŝom tōn mēz. W f njęho wulęci ŝkchjbaty cżlowjeŝ ŝaj ŝkważeny wjełt, f wulkim nożitōm w horęŝęzi, a cżyŝęje f nim na nięz, ho ŝajęcja wōbroczō. Wucziŝędo pał pschjęczje wuprawny na njęho kŝajętowa piŝtolija, jo tōn lućżibaj ŝimny a ŝakrujo na ŝemju pŝamny. Tōn wōtjēł wŝędo czełōżno ŝbudzi a wono ho ŝtōżęne pschjęna. Tęfęłeny pał nje-będeje mōrwy, ale kōpaŝęje f rjewjenjom wōłeto ŝębeje jafō ŝe ŝwērjo, a tōn pschjęz njęŝajta na njęho ŝkafacę.

Sa knjeni będeje to hrofnu, na tajfe ŝlabacz a wona ho miny pschewajata po ŝębzōde horje. Knjes pał pschjęŝta: „Szpatajęŝe ŝkōbzajęz ruzaj a noŝy, jo ho tōn njękraŝnit njemōże hbyncę. W potom ty, buřnitko, jęho bia f ŝębzōczę a f ŝakŝejtej doŝtoz! Njez pschiōbzetaj ŝyndōm, ŝacęwaj je w noży.“ W wŝęŝito ho ŝta, ŝaj bę ŝafane. — — —

Sęto je ho dale f nam ŝłōŝinitom ŝtato, to hafle njęchamj do drowna roŝkafęz. Tym je to dofelz, jo ŝmy wōdzeli, ŝaf ŝy czi lubjo pschēs tajfe pschjękato — dżakōmōno Wōhu! — krawōwemu njębzōwu wuŝaję. Haj, ŝęto budęŝęche do cżajta rjełt, jo ŝimēje ta knjenima ŝimilnoćez, tebyh nad wōbhim ŝtōczajōm cżimjena, tajkule ŝożōwmu dāa?

Wŝętelake f bliŝka a f daloka.

— Wŝajęjōdnaja ŝerŝta Wōża ŝkwaŝta w Drazdżanadz jmeje ho 17. njędzeln do ŝwiatej Twōjizy, 18. ŝęptembra, w 1/2 12 hōdy, w ŝkwaŝnej zyrnowi. Szpōwimōzno wućżbu jmeje knjes ŝaraj Dōmōwŝaja f Wubęŝej a pŝedōwanje f ŝaraj Wōłcz f Klatcz. Szęrbija, kiz maja pschęczelowa a dężęzi w Drazdżanadz a wōłtomōwczę, cżyŝli jęj w prawym cżaju na to ŝemŝęenje dopōmnicę, jo moŝli wōntacz w juŝtęe jaŝo Wōże ŝłowo w maczętnęj rēci jādęŝęcz.

— Wōny wōt, kiz je ho na mēŝto ŝtareho Auguŝtynōweho moŝta w Drazdżanadz natwarik, je ho ŝakŝęwim wōturu w pschi-tōmōwczęzi krala Wjēdricza Auguŝta poŝwōjęczit. Wōn je ho też „Wjēdricz Auguŝtōwyoj mēŝt“ pōmjēnowat.

Sy-li spěwał,
Pijnje džěłal,
Strowja 6e
Swójbnj statok
A twój swjstatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mčeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spaf měrnj
Čerstwoś da.

Nječ ty spěwał,
Swěrnje džěłal
Wšědne dny;
Džeń pakawjaty,
Duši daty,
Wotpoća ty.

Z njebjes mana,
Nječ čí khmnan
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew čel

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Budawa 6o lóžbu 6obotu w Šsmolerjez kni6icis6ic6ejni w Budyšćinje a je tam ja šćnowrěłtenu pišćepłatu 40 np. doštać.

16. njeđzela po swjatej Trojicy.

Čeř. 3, 14—21.

Šćto mo6i lićić wšćitich ty6, kiž budu psćes
džen6niške 6ejenje wo młod6enzu w Nainje psći 6horozćach
6wojich lubych, psći jich 6ašćezach a rowach we wulkej
6rubobje posćehnjeni a trošćitowani! Kał wjele je 6ohaty
trošći ćzetpalo z Jesu6owego 6łowa, t tamnej wudowije
rěczanym: „Njeplac!“; tal hišćezje wjele 6ohatsći s jeho
šćutka šćudzenja młod6enzu je 6mjerce! Haj sawěrnje:
„Jesu6 Křychtu6 je 6mjerzi mōz w6al, žiwjenje pak a
nje6achodnosć na 6iwěto psćinje6i psćes to ewangelion.“
Wōzny trošći z Jesu6owego 6łowa a šćutka mōža pak
6ebi jenož ćzi wjac, kiž 6u we wěrije s nim šćednosći a
psćezgo wutrobniške towašćtwa s nim mēzć pytaja. Pawo6,
kiž je 6łowa džen6niškeje epistle pi6al, je ta6i ćłowje6
6o6. Šćto teho Knjeja mōz psći wje6ej ćłowje6ej
6ławosći samōze, wo tym mamy do6ej wopotašćimow w jeho
6imjenju. Šć jastwa je wōn pi6al epistola na Čeřisćich.
Zola tuto njeje jeho wutrobje rubicē mo6o wje6elosć a
6yroblosć. Wōn, tōn swjastny, trošćuje ty6, kiž 6u
w 6wobodze; wōn wē, so 6luzobni6 Křychtu6owy ćzetpicē
6y6bi; wōn mōže 6woje ćzetpienje 6ywalicē jako psće-
6ra6njejenje 6wojeho jastojnšćtwa, jako ćzelc ja 6woju wo-
6abu. Zego 6ameho 6lody w6at je t wuzittu psćinidu.
Šćawěrnje, jako jedny 66e6e6ijjanšći ryćzet, 6otre6oz 6obćejenje
w 6e6jenju je dru6im pomoz, šćeni 6o psćed nami Pawo6
we 6łowach epistle.

Kajkiž pak wōn je, ta6ich 6ze wōn te6 na6 widić
a mēzć. Te6o dla je w tutym jeho 6y6im lićze tal wjele
modlitwow a dobroprošćenjow, so budu 6o 66e6e6ijjenje
tola 6o6płniti na šćnuzšćownym ćłowje6u. Křychtu6 nje-
mōže ćłowje6ow 6re6acē, 6otre6ē6 kolena 6wabaja, ale kiž
6u 6rućzi a ro66udzeni.

Wōn 6ze na6 napominacē t wob6tajnemu
du6owonemu ro6ćenju, kiž je nam 66e6e6ijjanam
nu6ne.

Wjaki tym 6o pra6ćamj:

1. Šć wotkel wojmjemj mōz t temu?
2. W ćzim mamy ro6cē?
3. Kajki wot6y6njemy 6ōz mamj psći tym psćed
wocōzowaj mēzć?

1. Brěnje pra6ćenje psći poručenym nadawtu je:
Šć wotkel 6jerjenje mōz t du6owonemu ro6ćenju? Tal
ne6otry praji: Šćac we wjā6ēch padac 6a6 6ława w morju,
to je ne6što 6ra6ne a rjane. Wōn pak 6y6om psći6taji:
Ja 6am njerunam 6o rajtej 6tale, 6ōzde ćzerjenje wje jato
6o6ma 6o66a6e a do 6wablanja psćinje6e. Wōn 6ywal
6ebi Pawo6a dla jeho mu6no6e6e a 6płnosće, ale wo 6ebi
6amym wōn mēni, so je jeho natura psće mjegta, tal so
6ōzda malicē6oz jeho te 6wablanju psćinje6e. Šćtōž pak
tal praji, nje6 6ebi da psćes džen6ni6u epistola 6ōro
6o6płnjenja a mozy 6o6ajac. Šć 6e6je 6ameho nje6amōze
nićto tajtu mōz ćzetpac. Wona le6i šćownach na6, po
16. šććuzcy epistle w 6ohat6twe 6ra6nosće 6o6je.

Ś poſtynym prawom praji Marja we ſwojim ſhwałbnym ſhćrliſku: Wóh ſtorka móžnyh je ſtowo a poſtęhuje- poniažnyh; hćdných napjelni i ſubiami a bohatych woſtaji proſdných. W Woſy mamy bohate a kraſne žórto noſedſhego poſylnjenja, bohate, doleż ſo ja wſchitkih ćłowieſow žórta i ženje nieſaprahnye, kraſne, doleż ſamóže naſche žiwjenje piſchćtraſnić.

Wjechat i ćzerpanju i tuteho žórta je po 14. ſćtucžy epistoſe modlitwa. W nej wiđimžy, tať Pawoť ja bebie a ſa ſwoju woľbawu proſy wo poſylnjenje. Doleż jich wojele wo modlitwje ničžo wjedžęć nočzedža, nejſhonja woti, ſhto tuta ſamóže. Wj pať ćżemy w nej wſchitke ſwoje naleženja na teho Krnjeja ćſižnyć.

2. Sćhto potom na bebi ſhonimy, hđž ſo modlimy? Duchowne roſeženje abo po ſłowach Pawoľowych poſylnjenje na ſnutkowomym ćłowieſu pſchę Wožeſo Duſha. Pſchę ſwajatu ſhćżeniju žmy ſo my wſchitzy narodžili i dźećjom Wožim. Ale tať wojele dža neť wot naſ ſu mužojwo w ſhryſtuſu? Je dža jow tať kať w ćłownym žiwieniu? W nim dźećjo roſće a pſchěbera bjeſ teho, ſo by ſobu ſtutkowaľo. Bjeſ wjedženja a bjeſ ſamſneje próžy wone roſće a ſo poſylnia. W duchownym žiwieniu ma ſo pať hinať. Jow wot tebie wotwiſy, hacť ty maľy a ſłaby woſtanieſh, abo hacť budžeſh wjetſhi a ſylniſhi. Sćhtóž na Woħa nejſpomina a bebi wot njeho kľeb ſa duſyň ujewuproſy, tón woſtanie w duchownej ſłabocęzi dźeſeća. Duť dajmy bebi jón dawacť wſchědne!

Roſežemy tať duchownje, dža budže potom, kať 1. ſćtucžka praji, ſhryſtuſk wublicę w naſchich wutrobach. Tón wſchěhomóžny a wěćny Ssyn Woži ſo ſjednocęzi i nimi a wone budža jeho ſwajatinja. Wón naſ piſchćtraſni, ſo wužiwanym ſbóžny peſoj, ſo ſmy ſatorženimi w lubocęzi a ſaloženi na nejpowoľnu twjerbu ſtatu.

3. A i ćżemy dońdže ſhćżeniju pſchi tajnim roſeženiu? Wón pſnaje Woje potajninu po jich ſćherotoſcęzi, doľhoſcęzi, wſyhoſcęzi a hćubotoſcęzi. Sćwětne wědomnoſće nejczinija žaneho ćłowieſa ſbóžowneho; ćzin dale wón w nić pſchěna- dže, ćzin mjenje wone jeho ſpoľožia. Wjedžęć pať, ſo je Wóh ſo w ſhryſtuſu nam ſjewi, je ſa naſche wobćežene duſche neſćho woprabwje ſpoľožaje a ſwjekeľaze. Ś tajnim wjedženjom mamy wſchať tu wěſtoſeć, to wſyche naſ je jedny Wóh, kiť je lubocęć, kiť naſ ćłowieſow pſta a i bebi wabi jaťo naćh luby Wóčež. Naſche wutrobny ſy jeho tempł, a we wuſtim ſwajtu i Zeluſom ſkuzimy jemu po jeho ſpodobaniu, ſmejo tať hižom jow na ſemi ſbóžnoſeć.

O ſraduj ſo nad tym, ty wjekeľa duſha,
So ſy ty i Woħom jjednana;
Aćh lubuj a ſhwal wſchať, kať tebi ſo ſkľuſka,
Toť najlubiděho Zeluſa.
Wón wuſwoli bebi će i begenſtwn
A da ho tebi ſam i lubocęć.

Tróž hćrećje, tróž ćwertje, tróž wſchittemu ſtemu,
Ty Woje ſy dźećjo a ſkľuſiſh neť jemu. (433, 3.)
M. w H.

Za hinať njemožu.

Fromny baron i Kottwiſ, kiť beſče w ſpoczatku przedam- ſchego lěſtorka w Baſinje žimy — wón 1843 wumrje — ſo neħby je ſlawnym ſiloſofom Žanow Woħumilom Žichtu wo wěrie roſćećewoſaſche. Tón ſiloſofa dječe: „Woblicę wo njemožu, dźećjo dyrbi ho modlicę, ale muť dyrbi ćżywoacť.“ Na Žichtowu praſchě: „Njeprichćbojujeće mi wo tym?“ i Kottwiſ wotmoľwi:

„Knjeſ profeſjoro, hđž ja rano wotucęu a na wſchě te pſch- ſkľuſnoſeje pomhľu, kotrež mam wob džen dopjelnicę, a potom na ſwoju ſłabocę ſpomnju a tať mi tať huſto na ſćzerpľiwocęzi a lubocęzi a mudroſcęzi podkrajuje, dža hinať njemožu, ja dyrby ſwojeho njebeſheho Wóta proſęć: Knjeje, pomaj mi ty! A hđž ſo wjećor i ſpanju leħnu a na wſchitro to pomhľu, ſchtož ſym wo dnjo ſatombiť a ſmyľi, dža njemožu ſměrom wuſnyć, nje- ſym-ſi najprjeby ſwojeho njebeſheho Wóta wproſi: Knjeje, wobaj mi!“ — „Knjeſ barono“, neťto Žichta rjeľny, „ja byćh ćżyľ, to byćh tať daloto byť kať Wj.“

Wóřy na to Žichta na tyľuſ ſhori, kotrež bē bebi we woje- ſkim lazareće piſchěćahnyľ, a wumrje. We ſwojim teſtamentę bē tón wuľk ſiloſofa pobožneho barona i Kottwiſa, i ſotrym bēſhe jeno tódn jebny kćeć rěkať, ja ſormindu ſwojeho jenicęheho ſyna pomjenowat.

F.

Směrowanje.

Ćłowieće! budž troćtwny, hđž bōit tebi
Gorja hćrki ſhelićy podawa;
Wróćęzi ſo, o njeboj ſhľacęć bebi,
Wóh ćſi njebo jať wujabnja.

Njepruľęć wutrobocę, jeli ranj
Woħa ruľa tebi nabije;
Ś poddacęom njeſ ſhćž, ćſi piſchěpſchěľan,
Hći, wón tebi potom lěhći je.

Njeľorč, njeľpacž, hđž ćje Wóh Knjeſ wobđi
Po ćżenjoſtej dróhy žiwiećſje;
Wjedž, teť po ćżenjach Wóh i tobu ſhobđi,
Duť ho jemu jeno dowěrećje.

Hđž teť bolocęje ćje piſchěćęhaja,
Wšmi wſcho i dšakom i ruľi Wožeje;
Wopomni, o Wóh junu i njeľa raju
Ś domu huſjenſtwa ćje powjeđe.

Njepruľęć nadſje teť pſchi ſwojich rowje,
Pſoběći hćľne; wocęzi i njebećam;
Prai: Taw horćelacť po Wožim ſkwoje
Śwwojich lubdyh ſaſo wohľadam!

K. A. Fiedler.

Nabožina w ſhuli.

(Wotracęowanje.)

Sćho dyrbi ſo w lubnej ſhuli i žyćwiniſkim ſhćrliſkuom dozpiceť? Za na tute praſchě ſkědowaze trótko wotmoľny dawam, bjeſ teho ſo byćh je dale wotwierowat.

1. Žyćwiniſki ſhćrliſk dyrbi i natmarjeniju ſkľuſić. Wón mo i temu ſobu pomhacęć, ſo by ho ſuſchle, ſwobónce a woſhćžine žiwjenje poſběhnyto, ſwjećęćto, piſchćtraſniťo. W ſhćrliſku dyrbi ſo hižom dźećjom bohate, ćſije žórto ſwěćta, troćta, mēra a wjekeľa wotlamęć.

2. Žyćwiniſki ſhćrliſk dyrbi djeje wſchě duchowne mozy dźećeća — roſom, wutrobu a wolu — wubudžeć a roſwioacęć; ale žple woſbećeće dyrbi wón tola — doleż dže je poſeĵa a ſpěw — na ſacęzje ſtutkowacęć, dyrbi tožamo wuſpělnjeć je ſwajateľ radoſeću nade wſchěm, ſchtož je wěrne, dobre a rĵane, nade wſchěm, ſchtož je bōſće. Žyćwiniſki ſhćrliſk ſa žple žiwjenje dźećęwjeje duſche žiwicę a hajćeć, a to niť jeno poſreďne je ſwojim wa-

psihojezom, pošnaje a wolu mozoawatym, ale tež njepokrebnje je swojim hłohom, kotryž dže sam sašo hřizom famože, směrjujomnje, roswojeheluja a swadoberejo na dušicu skřizowacaj?

3. Zyrkwinski hřerlušy durbj šo, hžězj wopřichjeće k temu šladnozj dawo, k temu wuziće, šo ho džezi: je wchjelatimi nawje- džiwoščemi (n. pšch. zyrkwinsko-hitowščimi) wobohacaja, a jo wone pšchi tym tež pšchi družich pšchileznojščach nawuščijene (wofešije biblijije) hřobu wopřetjuja.

4. Zyrkwinski hřerlušy durbj rečnjistru šdželanozj džeščaja špřeho- macz, k čemuž je wón bóle dušij žadny družij pšchodmjet pšchihodny, dofelz dže to najrjemiješe, šchto mže čłowjet meč, w najrjemiješej formje postičaja. Wón pobawa njefřčozim wšdelatozj po wo- pšchiježuju a wuraju, tola pšchego nadobnu, pšchego rjany; tehobla pak je wón tež traji wubjerny hřed b k rečnjicim šdželanozj.

Něto ho powišt, tať ma ho j hřerlušohom wofšabzjeć, šo ho tele saměry dozpjaja. Šo byč hebi wotmołowjenje na tute wofšy prašerj položaj, ja tořam do štedowaznych jenotliwych prašerjenow rošpoločajm.

(Pšchichodnje dale.)

Šte towarštna.

Evangelista Mooby štedowaznje powiđa: Někdy jeneho hřesja w Zendželstje wopytach a pola njeho rjaneho kanarica wuhlabach. Žato jeho rjanocj wobšřiwach, tón semjan džešče: „Ňaj, to je rjany, ale je bohuzel hřoj hřěš ťhibit. Wšron b někdy krajnny špěwac; tola ja mečach wafšujnje, šo jeho křet: do wořna stajach; buž šo potom wroble je swojim njepřichetajnym čřitotajnom k njemu bližowach, a po něžim wón špěwac pšchěsta a wot nič tónle čřitot nawušču, a wšchitjo, šchtož wón něto hřičeje mže, je čřitotanje a čřitotanje.“

D takja wubjerna wupodobnošč je, šo wot tať mnohich šchě- šćijanow! Wón bėdu někdy šwocjeni, hřoje zjonške hřerlušy i radobščy špěwac; ale woni do pšchěblisřeho wobřhada a šwajasta i tajnimi pšchirnědžu, kotryž hřěš je jeno ja hřet, a tať šu šo woni šfobčujnje tamnuje kanarice runch šćimili a čřitot ničjo družje njerošymja, hač jeno čřitotac a pšchego sašo čřitotac.

F.

Bože šlowo.

Dr. Martin Luther ras džešče: Dušcha mže wšchě wěžu parowac, jeno Bože šlowo niz; pšchotz bjes Wožeho šlowa jej i ničim pomhane njije. Wa-li pak wona Bože šlowo, dha ma tež na nim došč: Šěž, radobšč, mēr, prambobšč, mubroč, wě- rošč, šwobodu a wšcho dobre w najpotnijšej mērie.

„Mój nano!“

Šamožity bur mējšče jeničěšeho hřna, kotryž durbješče ras i hřeru wšchěch jeho šublow byč; ale bohuzel hřuchoněmy, bēšče tón šyn ja njeho džečo staročje. Nan durbješče jeho do jeneho wuřtawo dacz, tať čješto hač jemu tež bu, ho wot šwojeho džeščja džešč a jo žulym wřam pšchewoštajnje. Šchryt šta bēšče šyn wot doma přeč. Dofelz hřuchoněmšchego jara daloto ležěšče, dha njebēšče wón ja tón žyčy čab domoj pšchijšoh. Šsyn bēšče w šymle čřahu rečezč nawuščij, tať derje hač je to hřuchoněmu možno. Žato wón šfobčujnje šašo do starčijšeho domu šastupi, wón wobē ruzy ja nanom wupřehereje a žyle jašnje a šroymitwije teš šlowežy wurječny: „Mój nano!“ Wura to hřuboto hnu, a wón bēšče: „A jeli šwójnu štarobu hač na 80 lēt pšchijšuju, tón wofo- mli ja ženje njepopomju, hžězj moje džečo přeni křoč: „Mój nano!“ k mni rjetny. We šwojzej nimo mēry wulkej radobščj

pška wón hřuchoněmšchěju tyžazhřivnowušk bantowku jako džat šo wšdu přbu, kotryž bėdu w nim j jeho džeščem mēli.

Wč, tať dořto tola hřuto traje, předy hač čłowje džečjo je swojim Wořom rečezč nawuščije a přeni křoč tať, šo ho pšchěs mročjele pšchěščijščij, „mój Wbōtčeje“ praji! Ale takja radobšč budje to w njebu nad čłowjekom, kotryž i šwojemu Wořu „Wbōtčeje“ praji a tať prawe džečjo Wože šbywa!

F.

Ša tyč, kotřj šu wotkhoriti.

Šešat a šapřykāt pšchirnědžeta j žadataj hřojeje pjenješ. Šelowa žona hřom pšchi přnim dawowanju pjenješ dořawa. Žou pak, šiz to štrawotne šelo ročej dawo a šwuchjenja wšchěšča, a bjes kotrehož žohnowanja žane šešatow ničjo njepomha, tón j wjeřicha přobny wuřdže a ničo njebolawa.

Wšot jeneje šchěščijonki hřm hřchaj, šo je po šwojim wo- čeršiwjenju 40 toleť k nišionistru darika.

Škať dha je šo j tobu mēlo, jako ty abo twoje šube džečjo štrawotčej šašo dořachaj? —

Pank pšče šwercz.

Powjedaričto je šawoštajnikwa Žana Wjele.

Šo mže hamo tež někaťi hřubny pawt dušchneho čłowjeka pšchěd šwerczow wobroč, šchto by to rječ? A tola, čhje-li to Wěh, temu tať je. Wo tym šwēbčzi nam tušone powam.

To njije tať wuzlyščujnje dořto, dha bēščajtať mandželstaj žiwaj, wón njebudžny muž, wona pak poščžna žónka. Wón bēšče ja mlode lēta był nimaščny hřž, a wona bē šamžna towarščika byta. Tón nimaščnik bē pak był rjany tať jemjanšti mtoženzj a rchěty tať jelať, šo byž toždy rad wožzi na njeho štaji, wofešije žónke. Ša pjenješna hřejžna pak njebēšče tešža taž woznjaza ržja a bēšče wablad šhoreje tujawšti mēla. Potajšim njebēščajtať šwontka, tať šo tať praji, jenajkeho šiza a šwřtka njebēščajtať jenajkeje dušče, tať hřžom špownik. Wón bēšče do šwojeje žewitny w šlowach a počřinach liščęžat, na wočzi špobodny pachol, ale ja nadrami šaščny taž Žudojšč. Wona pak bēšče j wutrobu šrawna taž hřotbi, čhobžšla njebē ji i wērie, šo mořt šchto družij njepřawny byč a šinal rečezč a čřinicž, hač pšchi hebi mēni.

Šo bē wón wo nju i lišččim hřobžiti, njebēšče nitomu džim. Tola mēnaječu šubjo, to šwocžimjenje njije j šubočje k hřžy, ale je žadanja ša jejne šleborne šchijnje. Šbyž pak čhžchju i derje- mēnjaje dušče žewitny j nim wotradžezč, bē wona taž hřuščja a nočhžyšče žanaje wotradny hřchęšč, dofelz j wočžaj j hřorajezj špobodu na njeho džeščete. Nimo teho bē šapřelji šo do wozowj prajiť, šo na ržju podobna njebē. A wješčelje tež, šo by ho žodny wuropony nawožeť i rēda ja nej wubladnyč čhžy, a šo je hřžom tošhdy do šwalch lēt. A ženicž čhžyšče ho tola šwercz- rady. Wššo budžijše mubričjo byto, šo ženjenja wpačz. Ale šelko tyč hřžow na šwēbče je, šo tymž ža žewitny njebēž? — Duž šo j tym rješčotčijnjeřkim šolatom šubti a wotně j nim wjeřeky twaž. Wón pak bē hebi w šaščnej wutrobie prajiť: Najebacz rjanocšč, hřžj jeno šo do jeineho šlebowo hřem. Pšchypōbla mžu dže j rješčimmi dyš a dyš wjeřekto pomē. A j žyta wšchaj wona njebudje najbēše hřobčič, hřžj je pšchego tať šleba a šyra taž njęrate prašimje šunja.

Š tym wobnyšřom bē šo pak i šwojemu mjerjanju šlepotnje truhny. Š manžčštwije wona wočeršitwi, šo bē to džim, njech tež pšchego šlebowta wofša a tešžejneho šawlada njemē. A wón wo- čakowaječe njerjazy na jeinu šōrownu šwercz. Š wopřebča bēšče šaršby dla bēšchěje rjenje j njei čřiml. Wbčly pak bu jemu to wofšubny čřiml, a wón wofšubny dužy w šubofnych šlowach

„Wschafno te pjenješu mam, nješt teš tu hovu na pšchibank pöba“,
praješče hebi, „pšchecžo byrbjal šo nětko pšchecže dleje pšchob nješt
taf tajcži?“

Šo krótim wona do teho pšchidnje, kajš je to jecžibjel, kaj-
temu hebičživemu hejmanej je šo do mozy dala. Nětotražkali by
šo to počzaka hčobiz a šo kaž wregina njembrejč. Wona paš
jeno mjelcžo pšalafaje a njehejna žanecje swady, ani š jenicžim
fipatyš hčowcžom. Ale čžim bóle to laču, fajšhe ludaka ma,
čžim bóle pinošče šo, jemu wščež možne lubošeče čžiniec, a taš
jemu lodowu wutrobu šhrecž. Ale wón wolódní dala a bóle pšche-
čžiwó nej. A bóryš šafłana šjebana wboha, taf žašt wón woczj
a rjanfami šežele. A dotež bē jemu to robotna čžezja, doma pšchi
njelubej manžšeljfej bywacz, štoži šo na to, wječžor kaž wječžor
žonine pjenješt f pšcžu a hčacu do forczžny wšpžec. Ša wutrobne
proščjenja, šo by šo tola božebia šfaženja pašt, šfoni wona jeno
bortí a štofti. A pšedy hačž šo šeto miny, pšchženi wón hebi
forczžmarjež dšowtu.

Ta pšchob to taf hrofinje šranjena manžšeljfa njehejna wo tym
žanecje hanibeje hary, dotež bē čžidaje miteje dutaje. Ale šo
bolojnje rubžo hčebafče hšlyš do šo a štořezje wo potajnym wšowu,
š horyzmy hronami proščho, wón čžyšt njechwawenemu mužej wu-
trobu f potucze wročžicž. Tón paš šo njewiny na došry pučž, ale
bu džešt a hčorčhi. Še hřano džim, šo ji wšdžo lubowocžowanje
f woblicžja ščžela? — Šu hřulo w hřlyšach pštrawicži bu wón
pšchžo hřonitčiji na nju. Šaj, dleje a bóle w nim je škeho gro-
mjena jēdote hčidzene štořez. Šlončžine ju njewomožo wjazy
f woczžomaj widžecž, rčželče wón ša jejnej šmjerezju, šo by hebi
mošt šterje a šēje tu rjanu šležanaju wjacž. A Šatanadž nadu
jemu tón hřebšžojny wotšpohlad, tešt hčidzenej žonje žiwjenje rubicž.

Štrabžj wón jēda f šawbacžju kupí a kafafaje na to, taf by
ji do jēdže šawdat. Šo njemohča jēda f woczžomaj pšnyčž, wón
f wječžerj f šowantow poliwu šfafa, wurabžo hebi, ta džē je čžorna
a njeba ničezhe wo hebi widžecž. Žwofna pšchjineše ščžiwemu, jemu
a žonje, f ščžinje potnicžki taler a pšchob ščžibym na šfido šfaji.
Pšedy hačž počezčžitaj jēčž, wón hšičže žonu do pšnyž po pivno
pšpka. Wšes tym hačž wona pšrecž poby, wón do jejneje ščžicžki
f šfawatom taf wjele pščwerta špnyčž, šo bylo pšče wjelki f šfaženju
doščž. A něštž wo teho jēda wón rucze w šaperyž do jejneho
šchiteho kafčžkita tyknu. Šo byrbjēče do jejnej šmjerezji doro-
fajšno byčž, šo je mjelcžo jēd mēla a jón hebi hama f šmjerezji
wšafa.

Šo wročžiwšiji f pitowu, wona jemu f šarana do ščžlřezj
nala, a čžyštče tež f šfibu, hšes teho šo by jeno na to pobychča,
kajte to na nju šfaženje lafa. W nim bēče paš to něštajš šyft
ščžiwšeho čžucža, šo njewoštče f woczžomaj widžecž, taf budže žona
tu mordafku poliwu jēčž, abo bēče to džiwne mučenje w nim
do njeho pšpšane f wšyřta bele? Wšbu wuřtočžj na šfowitu, wo-
štajšiji hšwojeje ščžicžki wot šfida je jřtwy, mješ tym hačž by
wona jēdta.

Ši bē taf wonajož džiwno, kažbyřetk: njeješt! Ale šo njeby
na nju dala njeježbe hřerjak, hšyž by šašo pšchčohat, wa ščžu a
čžyštče hej je ščžicžki wjacž. A šlej wšohat, runje w tym wotko-
mitu wuřčejšj šo je šfwiného wječžha do jejneje wječžerje panf.
Rucže jo šhrawnywšiji, wona to wohidne šwēřjo na šemju čžřiny
a f čžřinom rošmajny. Dotež šo nětko hšwojeje ščžicžki grawo-
wacz počza, pomyšli hebi: „Ty wšimšije hebi mužowu taler a
štajšij jemu hšwō. Wšn teho pawka njeje widžat, duž može hšes
grawa jēčž, a hšes ščhtoby tež, dotež panf ja tajš wšomim ničžo
šefšdžobšil njeje, hšyž je taf šēby došadnyčž mošt. A dotež štej
ščžicžžy jena kaž brucha, taf čžyšt to pšnyčž, šo f mojeje jē?“

Ničžo njewjēdžo wo žanyh jēdže, wona mužowu ščžicžku na hšwōj
bof jēžahny, hšwoju paš šfaji na jeho bof. A po šfowit, pšch-
jēchđij do jřtwy, wón f dobom tu ščžicžku je hšwojim heřim
nračžinom wuži. —

W nožy wón žalošnje šfowicž a hřorjofačž počza, taf jeho
hšlyž w nutřinach pali a w žiwocze rēfa. Ta pšćna želřina žona,
wo muža šfytka, hčazunije bē na nju taf hřowu, w štofu po
blisřeho ščžarja pšpka. Tón roššubži bóryš, šo je tu něštajš jēd.
Ale taf je mošt jēd do njeho pšchčžicž, hšyž tola ničžo brucha jēd
nječe hačž wona, a ji džē njeheje št?

Šelaf wjeleče f hřowu, špwtujo tajke a hřinaje hřebti pšche-
čžiwó jēbej. Žona pšalafaje wo muža pšchi šhorotožu palate hšlyš,
hčazunije bē ju wón hšes čžucža rubčít a tyřit. Ale nětoti menjaču,
šo šu to šelħarne hšlyš, a počzaju tufacz: Ta šo taf počžinja na
woczji lubžom, šo njewčžaju fa praubu pšchđijš. Šacž-tež-to wona
jemu šawbata njeje, šo by teho trapierja wotbka?

Hšyž tajke tulanje bohotej do wuřčowu pšchidnje, do ju wón
šadžicž a pšchřucžj budnitfej: „Pščaj a šhabaj, šo na šwēřto šfajitčž,
što na tym tulanju je, hačž f wěrošecze rēčži abo hačž ščž!“ —
Š tym hřorym bu dale a hōrje. A hšyž jeho štrachota pšchđija,
šo byři pšchob Woži šub, šprowčba šo a na šfjane wuřna, ščžjo
je był ščžiwocž čžinik, šo ji w šu morit. Šaj, ale džyž je tola ji
do jēdže šfačžicřeho nacžina špnyčž, taf može byčž, šo ma niz wona,
ale wón w hebi jēd? — To bēče potajny džiw. Ščžit by jón
wupšēdžicž mošt?

Ta manžšeljfa wšta pšchi wščžiticž pšchepřach na tym, šo
ničžo wo žanyh jēdže a šawbacžju njewē. Šofa paš budnitfej hřo-
špřaja, taf je š tym pawtom šo mēlo, džja jejne njewina na jašne
pšnacze šfupi. Duž ju ša hšes winy widžemu domoj pšchčžitaj
a šafčžnym tufanjam šawře jo hřaba. —

Ta powieřecž šo do wščžiticž šfow rošnejše a wšchubžom po-
božni lubžo pšajachju: „Ščžit njemohł tu Wožej poršt widžecž? Šlej,
šamo něštajš panf može po Wožej woli pšćnemu čžlowjetej žiwjenje
šbžezčecž a ščžitne šafady šamacž a šnicž.“

Wšdelake f bliska a f daloka.

Š Grodžičezja. Wot 8. žnježža hačž do 5. poźnježža 1910
šo tu šeminar hřeršicž ludowozadž wošpšowšfowna pod wozbe-
njom f šararja Wřofata wotbywafče. Wēču 4 hřobustaw, tořez
mēřaju tež wšče hřerše a nēřte pšedbowaje: stud. theol. Kurt
Šandřik f Šomorina, Šurij Šemola f Wudēřez, Auguřt Šrawj f Wu-
řojny, Šhorita Šchžžan f Šobžija. Wšedomšfne dželo wotbēřecže
w rēčžiny, wuřadowanju šafēřijašma a šfifa na Wřoflicž, pšchłō-
ženju šymbolifitčž knihow a čžitanju kniži „Pucž te Šhřyřtlušej.“

— Ša šafobčžana do ščžeržiwšewohe hejma je šo w Šopraw-
škim wotřezju šašo šofjaldemokratu wuřowit a to pšjedawšiji du-
chowny Wšhra. Wobžarowacz je, šo duchowny, šiz je pšchi ša-
šupje do duchownohe šafžojšfifowa šfubit, šchčžejžanřtu wēču lubē
wucžicž, do šofjaldemokratifšeho šfhwu pšchēdže. Šōřje paš hšičže
je to, šo tón hamy pšjedawšiji duchowny na Šipčžanřkej šofjal-
demokratifkej šřomadžšijnje, tořez šo nětko wotmēna, lud na-
pomina, f šchčžejžanřteje žyřtwe wuřupicž.

„Wombaj Wōb“ njeje jenož pola knješow
duchowny, ale tež we wščch pšche-
dawarňjach „Šerb. Nowin“ na wšach
a w Wudychđinje dořacz. Ša šchřoworčž
šeta placžj wón 40 np., jenotliwe čžiřta
šo ša 4 np. pšchewajuju.

Sy-li apéwał,
Pílnje dźółał,
Strowja će
Swójbnaj statok
A twój swjatok
Zradny ja.

Za staw sprócy
Napój mčeny
Lubość ma;
Bóh pak swérny
Préz spař mčrny
Čerastwoć da.

Nječ ty spéwał,
Swérnje dźółał
Wšódna dny;
Džeš pak swjatý,
Duši datý,
Wtopóš ty.

Znjobjes mana,
Nječ d' k' hmana
Žiwnoć je;
Žiwa woda,
K'ž Bóh poda,
Wokřew ćol

F.

Sserbske njeđzelske łopjeno.

Wubawa ło kóžbu łobotu w Šsmolerjez knižničijščezetni w Wudyščinje a je tam fa šchwórtlětnu pšehedplatu 40 np. dostać.

17. njeđzela po swjatej Trojicy.

Romsk. 12, 14—16.

Kšehesčizjana žiwjenje je hinašče hač kóžbeho drugeho čłowjeta žiwjenje. To nam swj. Pawoł w žyćym 12. stawje lišta na Romskich potašuje. Tež w našich šćitwjećach wóhładamy:

I. Wšehelate hwiětki pruhi w kšehesčizjanskim žiwjenju, tak won hwiěća

I. je sadźerženja kšehesčizjana napisčezjimo njepršehčezelam,
II. je sadźerženja kšehesčizjana napisčezjimo wješełam a šudnym,

III. je teho, kaž ko w kšehesčizjenjo mjes łobu smyšleni.

I. Šduž čłowjeł njepršehčezela šetka, dha šo jeho čelna wutroba na njeho rošhńwa, dolež na to šle myšli, kotřez je jej naczińi, na njeměr a starošće, kiž je jej pšichotowal; stare ranj łapocznu drje f nowa boleć a starj hńew a hiđjenje šašo we njej wozarži. A porědko dolež wostanje pšiji tym. Štowa drje hlyšćimj kaž te: wšćitkim rad wobawam, temu pak łabyč njemóžu, šćtož je mi činił; wířnu na ničo šteho njepršehčezju, ale hdy by teho taiše potředilo, hdyž ko wutrobne swješelik. To je tón starj šakón čelneho čłowjeta: wofo wo wofo, šub wo šub. Š teho tež pšichubže, šo šo tak porědko mjes čelnyimi čłowjełkami njepršehčezelstwo, kiž je nastato, šašo šhubi; jeho hřšwbnicy woheń njemóže hařnyć. Łajzy čłowjełtojo šu kaž wšćupšćene polo, na kotřemž žana rošćina wjazy roćež ani tpež njemóže. — Šyle hinal kšehesčizjan. Do jeho

wutroby je šćitřicizna bóšćete lubošće jeho šnješa padnyła. Šsam je šhonił wšehes hwojeho šnješa, kał to činił, ša wšcho šle, ša kóžbe njeprowo, ša wšchón njeđkał a wšchu njepršehčiznič, kotřez je wón hwojemu šnješej napisčezjimo pšichnišć, wot njeho najbóhatschu lubošć šhonić, kał wjele lóžšeho wutroby je, hdyž šćoncznje šćara wina, kotřaz dyrbešće jeho kaž šle šćerjenje wšehes žiwjenje pšehemobžić, kotřaz kaž čžorna hřožaga wrózel mjes nim a jeho Bohom wšćašće, šo wot njeho mřca a woda. Šhonił je, kał krašnje to je, šo móže šebi prajić: ty šy šjednany še hwojim Bohom, niž wšehes hwoju šakžubju, ale wšehes hwojeho Boha hnadu, šjednany ty, kiž bešće pofleće šakžubžiti. Šćtož žiwy kšehesčizjan tak šam na šebi šhoni wšehes hwojeho Boha dobroćimwošć, šo čže nět jako šwérny šlužobnik hwojeho šnješa tež druhim darž šhonić. Žemu to možno njeje, šóšć še šóšću šapřacizje. Lubošć šćryzšćuškowa, kotřuz je šam šhonił, potředźenje wjeřimwošć čelneje wutroby, kaž husto čže šo hibacž. Žemu šo dže kaž Wileamej, kiž, hačžrunjež čyžšće iraelske bžězi pofleć, je tola žobnowacž dyrbešće. Štón je hwojeho Boha wšehes šćryzšćuška šesnal jako teho, kiž jenož a kóžbu čžah to dobre čže, dolež je lubošć a tón dobry šam. Duž šebi njewěrni, drugeho, a hdy by ranje jeho njepršehčezel był, pofleć, to reka žemu wot Boha šle napisčez. Wšćat by šebi tola dyrbeł prajić, šo by šo f tym hiđiće wjele bóle a wjele čješšjo hačž na blišćim na Woły šamym pšehegřěšćiti. Teho by hanił, dolež by wot njeho šebi něšćto žodač, šćtož tón ženje njeby mořf čžinić: šle wot

Boha lubośćce, nęścho zyle druhe, hacz sctoz Wóh sam je a dze. Kaj Wóh swojemu błóuzu dama sctobdzec na prawych a njeprawych, tak dawo wón błóuzu swojeje lubośćce kwiećicz pšchedelam a njepšchedelam. Drolne błowa katrowanija, kiz hu ho narobdile i nozy bręcha a bjesbóznosće, daloto wot ho potaja. Nunje pšches tuto sadzerjenje kšchedećijana jeho njepšchedelam napšchedewno kwieći ho tak prawie jaknie błóuzu lubośćce, kajtez ho bewal nihdze na zyłym kwieće njenamaka. Ale kwieći dha ho też wuchadżom mjes kšchedećijanami jaknie, kwieći ho też w twojej wutrobje, mój kšchedećijano? Naktle hdoz mózješd bebi to prajic, potom mózješd bebi wěsty dze, to je Kšchrytuš ho w twojej wutrobje narobditi a w njej bydli. Ale pola wěrneho kšchedećijana kwieća ho tajke šwělle pruhi tež —

II. I jeho sadzerjenja napšchedewno wjebełym a sru-
nym. Wjebełce ho i tymi, kiz ho wjebeła, a placzje
i tymi, kiz placza. Eso i wjebełymi wjebełicz ida ho
lofke bycz. Hdzež hu wjebełi, tam ho cłowjetojo rad
seidu, to bychu ho też bobu mošli wjebełicz. Wěsta
wjebeła hu i wješčda polne. Tam ho cłowjetojo nje-
dawaja doho pšcheprobjez. Ale wopracje ho jeno, cze-
bła tam kšobdza. Niz drugich dla, ale swoje dla, niz ho
bychu i drugimi ho wjebełiti a tak jich wjekele powjeršili,
ale ho bychu kami wjebele mēli. Niz ta lubość, kotraž
i drugimi ho wjebełi, ale kamolubośćc pta wjebele. A
to tola njerka ho i tymi wjebełicz, kiz ho wjebeła. Eso
nad tym šoožom wjebełicz, kotrež je ho jenož drugim
doštate, mjes tym ho ho jemu kamemu žane doštalo njeje,
wón sam žnawo pod kšidžom stona, to je cželnemu cł-
owjetej zyle njemóžne. Niz hobuwjebele, wjele sferje nęścho
druhe potom we wutrobje wozući: błeda sawieć. So ma
runje tón tajke šboje, so je ho runje jemu tajki rjanj
lób doštal, to njemóžne druhi wopšchijec, to samy tola
njeje šabłiziti, to jemu njecha wopšchec. Wjele sferje hacz
tajke hobuwjebele, šbuduje šboje druheho husto hruwanje.
Jenož hdzež je Kšchrytuškowa lubość we wutrobje wozu-
ćija, tam je wona žylna došč, ho bjes sawiećce wutrobnje
nad šoožom druheho bobu wjebełicz. A temu bluscha, so
móže ho cłowjel sam šadrwac a prawje pšchewingec a
to móže jeno lubośćc Kšchrytuškowa wutrobje spozćic.
Wiščato je Kšchrytuš do najšóršich cžepjenja škol, so
by nam pucz i najwyršchšedemu wjekełu žnawal. Esy ty,
mój kšchedećijano, hįžom tak daloto pšchijšoł, so tuto cžite
wjebele i drugimi a i jeho šoožom i twojeje wutrobje
kwieći? Tež na tym móžesh špínac, tak daloto hu ty
we wěnym, žiwym kšchedećijanstwje pšchijšoł a Kšchrytu-
šowu duch tebe wobtnjezi.

A placadž i tymi, kiz placaja? Ho sruobje a ža-
rowanju jich wjele niczo wjedzež njecha. Hdzež to je, tam
ho wotwobročaja. Za mam ham je bobu došč cžinicz,
kóždy dyrbi ham hladać, tak by bebi mošt pomhac, tak
tež jow žymna šedicznosć rjetnje. Druhy hu drje rucze
hotowi, sruobjemu nětotre trojštowaje błowa a dobre
pšchecja wopracije, ale najšwěćišho hu wone jenož błowa,
kiz wo žnym wutrobny m bželbraczu niczo njewježda.
Woprabwđite wutrobne šobuczje, kiz husto wjele błowow
njetrjeja, je jara žadne. Njisa druheho dyrbi hįžom wulta
bycz, hdož dyrbja ju cłowjetojo bobu šaczuwac. Hdzež
hįščje tak steji, tam ho wo tym wěćež njemóžne, to
cłowjetojo cžuja, so hromadu blusčija, kaj stawy
jeneho cžela, jeneje hįžowby. Hdzež ho hęžja wotpali, tam

ho wšchite stawy hįžowby jenat jara šudža, kaj ho na
wopal wšchite wjebeła, hđyž je ho jenemu stawej wulle
šboje, wulta cžejšč doštata. Dolež hu pšches iwajšiti kwe
mjes bobu hįžebnoći, teho dla cžuja wšchitzy bolosć bobu,
kotraž jeneho trjechi. — Tak je mjes wěnym kšchedećija-
nami tež. Hacž runjež nještr pšches iwajšiti kwe šjebno-
czeni, je tu hįščje wutrobnišče towarštvo, to je towarštwo
i wobom, do kotrohž hmy pšches Kšchrytuška pšchebadženi.
Esmy ho pak dali pšches Kšchrytuška do jeho towarštwa
cžabnyć a wot jeho ducha, wot ducha bóšjte žmilonosce
napjelnic, dha dyrbi jeho žmilonosć tež w našich
wutrobach tajke šobuczje šbudzić, wošebje se wšchitkimi
tymi, kiz i nami w runym towarštwe i tym Kšejom
steja. Wóh dyrbi ho nad swojimi bžejšimi žmilonic,
to jeho wótžna wutroba žinal nješchida, duž dyrbimy my
i tymi wutrobne šobuczje meč, kiz jemu pšchijšchija,
tak derje kaj my, kiz hu, šchtož my žmy: jeho bžejci, jeho
wumoženi, stawy jeneho wulleho wótžneho doma. A tak
derje tajke šobuczje cžini, kiz woprabwđe i wutrobneje
šobuczje wuhadžuje, to hu žnawo hįžom sam na bebi
w cžejščje hđžinje žhonik. My cžujemy, to je pruha wot
błóžu bóšjte žmilonosce.

III. Haj, kšchedećijana žyta myšl je roščkwěčena wot
hřwěta i wyšobosce. Wěćice mjes bobu jenatu myšl.
Hdzež jenata myšl knježi, tam je mēr. Wěšo njemōto
bycz jenata myšl w žym, potom žadny mēr njemōst
wobštac, ale jenata myšl w tym Kšejju, myšl ja to
dobre, myšl, w kotrež ho cłowjel próžje, ho temu
Kšejjej pobožny šejinicz a najšerše druheho ptać. Hdzež
tuta myšl wšchudžom knježi, tam žana nježebnota njemōže
naffac, tam nęścho šaczuwacž wo tym mērie, kiz hordadž
knježi, hđžej hu wšchitzy šbóžni buščoj žinaje na to
šmyšleni, wěznemu wobu w prawdoći a hįžiwatoći hř-
wicz a jeho šhwalbu pšchijowjedac, i jeho žranošći ho
wobliczi. Žajta jenata myšl je nęścho kraznje. Ale jenož
tam budže wobštac, hđžej cłowišta myšl hřwiczena je pšches
ducha bóšjte lubośćce. Ženaf hřobdža cłowjetojo kóždy
po swojim puczju, myšla jenož na hįžoj wužit, na swoje
šboje.

A hđyž potom jenatu myšl maju, dha fa nich potom
reka: njemuyšchje na wyšbete wězy, ale bžerže ho i ništim.
Kšchedećijanstwo wěćje njecha ništom wobaracž, so by ho
próžowal, dale do předka pšchijic, potaja nam wjele bóle
najwyršchšij wottwujenju kóž: bóle a bóle dyrbimy štemu
wotemtricz, wšchědnje rošč w hřwiczjenju a ptać wobu
ho pobožnyh šejinicz. Hdze mošt cłowjel bebi wšchitki
kóž wottwuzyc? Šchtož dze Panol jow wotpotajacž,
to je ta wopacžna cžejščelatomnosć, kiz jenož ja tym steji,
šchtož do cłowel paba, tiz dze nęścho wobebnišče cžinicz,
so by wošebitow cžejšč namakata, pšči tym pak wšchěbne,
žnawo nište džela šanjerowži, dolež na nje niščto wošebje
njetežbudje, jich dla niščtom cłowjeka wošebje njekřwiali.
Tak čhzyšče cžert Kšchrytuška sawieć, na wyšbete wězy
myšlicž i tym, so jeho napominacž, ho pšchěbe wšchěm
šudom i štemploweho wěćcha dele wušchěć. Ale Kšchrytuš
wuwšoli bebi wucz šhuzajeje lubośćce a je ho džeržal
i ništim. Š tym, so wšchědnje wěćšecje mjes šudom,
wšchědnje pomhacž tež hřubjenym a ništim se hřwoje
wšchědnje možu, wšchědnje ptaščje hřchěmitow i bebi
cžabnyć, do najšubščije žaniby dele šupi, je hřwoje
wuzšob powoženje dopjelnic. — Tak ptauju tež jeho
wobšobuzny hřwoju cžejšč niz w tym, so na wyšbete wězy

myśla, kiż śwēt wošebje kŕwali, ale so we ſwójim powołanju śwētow to ſwoje czinia, haćz by to runje pſched ſwētom nęſtch ſnadne bylo, niż w tym, so i wošadnymi cłowjełami wošhadžeja, ale so niſkim a huſbenym pomhaſu i jich niſtožeje a huſbenſtwa. Tajta ſłubja je woſprawdže huſto wjazy winojta, haćz najkraſniſhi ſkult, totruz ſwēt kŕwali.

A każ na wyhoće węży njemyſli, tak ſo też ſam ja mudreho njedzerži, każ by wón pſchezo w kóždym naſtupanju to prawe dyrbał trjedziej. To ſłubja też ſobu t czejełatomnoſeji czełneho cłowjełeta. S teho potom tak wjele ſwady naſtawa we wošadach a w kraju, dokelž ſo žadyn druhemu podwołic, žadyn pſchidacž njeha, so je ſo myſł, ale pſchi ſwójim męnjenju woſtawa, każ by jenozż mono prawe byo. Takſi njemože ženje i druhiſi w męrie žiwo być. Sdžež pał maju cłowjełeto jenatu, prawu kſcejeziſjanſku poniznu myſł, tajtuz kſceyſtuſ też męrieje, kiż beſhe cziſeje myſle a i wutrobu pokornu, hdžež na wyhoće węży njemyſla a ſo ſamych ſa mudrych njedzerža, ale, ſchtož ſdobne je, do ſo dzerža, tam ſo też prawje pſchecziwono druhim ſadzerža, tam budže wo tajſe kſcejeziſjanſke wošadže rełacę: kſceyſtuſ ſweti ſwójuz kraſniocę pſchec njuz, hlaj, hęta Woža pola cłowjełtow. Gamięni.

W. w H. W.

Kabozina w ſchuli.

(Wotracożowanie.)

1. Kajte kŕełluſche do lubneje ſchule kŕluſcheju? Jeno tajte, kotrež ſu i czaſow a wot wošobow, w kotrychž bełiche męna, wjeheła wera žiwa. Spotojeju wone pódla teho žadanja, kotrež ręcę a poeſtja na nje ſtajatej, dha je to cšim lępie. Ale węste nowomóblſte kŕełluſche je ſwojeje naſynowawajej proſu a ſuſceje moralnoſeju njejeju ſa žoneho kſcejeziſjana, najmjenje pał ja džeęi. Zola też w tajkim czaſu, hdžež pućz do Ziona pſchec puſeżinu wjedže, na mužach njepobacuje, kotriž je žiwoje wery woſprawdže kſcejeziſjanſke kŕełluſche ſpęwaju, i kotrychž móža wutroby bohate woſchewjenje czełpacę. Noſhlabny wućeł węſeje puće namata, ſwoje džeęi też i nełotrymi duchownymu kŕełluſchemi nowiecho czoſa ſnate ſeżinicę. Pſchecbe wſchęm pał jemu naiſhe hećiſte ſpęwacſke wukli wubjerł dobręch kŕełluſchow podawaju. S tych njeh wón tehodla piłnje wuſwola; pſchetoz čim bóle ſo žiwjenje w ſchuli je žiwjenjom w žyrwi do pſchecjenoeſeje pſchijneke, cšim lępie ſa wobę. A je ſo džeęo we ſwoiich ſchulſkich lędach je ſpęwacſkimi prawje ſnate ſeżinno a je lubowacž nauwſto, potom móžeme ſo nadožec, ſo budže ſo ta niſta też po ſchulſkich lędach niż jeno w žyrwi, ale też w domje trjedacę a to cšim piłniſcho, cšim bóle ſo ſchula pſchi wóblje kŕełluſchow žyrwinſtemu žiwjenju wóbdy pſchijamkuje. We mnohih wošadach ſu kŕełluſche, kotrež ſmędža ſo wošadžine herbſtowo mjenowacę. Zole herbſtowo ma ſchula wyſto w czełęzi męč.

2. Čšto ſo i tutymi kŕełluſchemi ſtawa? Wone ſo cžitaju, wuknu, ſpęwaju. Zole wotmolwienie daſhecho wuſkadowanja tręba. Ničo ſo njewuſkne a njepřwa, ſchtož njeje ſo předy cžitalo a, tak dałoto haćz trębne, wuſkadowalo. Čštož ſo cžitane a wukniene, to ſo też najbóle ſpęwa. Wſcho pał ſo njewuſkne, ſchtož ſo cžita a ſpęwa. Čšto dha ſo wuknje?

a. Jenotliwne ſchucęki, a to i přenja wot lęzbeho hroſha, kotryž ſo w ſchuli ſpęwa, přenja ſchucęka teſta, kiż ma mjeno hroſa; i druha jenotliwne ſchucęki woſbeje jaſo mobilny, n. pſch. i kŕełluſcha: Wožo, Kriježe teho ſwęta x. 5. ſch. Kriježe, ty čypl bęmba wadožic nje po ſwojeje pſchijniſi x.; i kŕeł. Čžeħodla ſo dyrbał rudožic? x. poſlebnjeje ſchucęzy; Kriježe, ſtudžeł wſchec

boža x.; i kŕeł. Wobronęe ſo, Wože džeęi! x. 4. ſch. Dzeržeje twjerče kſcejeſte prawo! x.; i kŕeł. O Wožo, my ſmy njekſmani x. 5. ſch. Nam wotewł, Kriježe, wutrobu, ſo ſłowu męłta damy x. ad.

b. Zyle kŕełluſche, woſbeje wuſnawacſte a modleſte kŕełluſche. Nič lićba drje je we wſchelaſkih ſchulach wſchelata. Wukta byta njecžini. Nęſtchto mjenje kŕełluſchow, kotrež pał duſcha jako twjerbe ſwójimow woſbeđi, na kotrychž móže ſo poſbeħowacę, džeęecę a woſchewjeć, ſu wjazy winojtuz, byłi wukta lićba tajſich, kotrež pomiatł jeno njewiečeje, wutroba pał i žyla njewobheđi. Zola hdžež wućeł roſtini, czaſ wukwipic, te wſchelate cžitatoječe (cžitane, piſhanje, ſpęwanje, pſchednoſchęne) na jedyn bypl ſtutowacę dmacę a potom woſpjetowanie njelatombja, tam móže hebi džeęo nimo jenotliwych ſchucętow loho 30 žyłch kŕełluſchow twjerbe pſchijwójic. Kotre? To i džełta wot wošadžineho žyrwinſteho žiwjenja wotwuſnje; ale my mamy tež kŕełluſche, kotrež dyrbałte ſhromadne lubo wiſtiſkich wošadow być a ſo teħodla tež we wſchęch ewangelſkich ſchulach wukwęć. Nęłotre tajte hu n. pſch. tele: Ač, porucž Wožu ſwętu ſwoj pućz a ſrudobu x., Čštož Wožu wjeckſchemu ſo pódla x., Čštož cžini Wóh, wſcho dobre je x., Želſha ja njepućheju x., Ač, woſtai pſchi noſ i ĩnadu x., O Wožo luboſny x., Njech Wožu bęakuje x., Kał ſbóžny ĩym, hbyž wotpućuju x. A temu njeh ſo hićheje pſchidadža po jęnym kŕełluſchu tajte ſa ranje, wjerčor, njedęela a ſhowne ſwoježęnje žyrwinſteho lęta.

(Pſchicħobnje date.)

Swjaty wjerčor ſwoni!

O njeh twoja duſcha ſhoni,
Čzomu ĩwjaty wjerčor ſwoni:
Smuł ſhowno ſnamjenja
Tebi wjerčor žiwjenja.

Kaž dęni něto na tón; dótdže,
Tak tež i tobu t ĩwjerčzi pónbže;
Duž dha wopomni, wutroba,
Kał bi ſbóžnje wobſtanſka!

K. A. Fiedlař.

Kriješ Kóćka.

Powjeđacęto je ſawoſtajeńiſtwa Žana Wjele.

Swójbzy, kiż Kóćkezy rełaju, mamy też my w Šerbach; a nełotrytuzli muž Kóćka rina ſo lozorej bóle haćz Kóćzy. Wony Kriješ Kóćka pał, wo kotrychž cžemy něto powjedacę, njebę ſe Šerbow, ale bę jenžeſkſi muž. Wo tym ſo wſchelate piſa a ręczi abo tež baje, wot cžeħoz to abo tamne i wnełnoſeju njeje. — Oje, to je ĩžom pſchec tſi ſa lęł, ſo je wón był. A ſa telto czaſow ſo wo někim, bywſičſi tež hewał do žyła ſnaty, njemalo nabarićic žo. Nęſchtožkſi wo nim ſo i pomjatta pućheja, a nęſchtožkſi ſo i wumyſlow pſchidawa, ſchtož dže wſchaf ničo njeje haćz bohy pſchidweđſt a nabany wupyſchł. Potaſim ĩym wſchaf wo jęho žiwjenju njemato cžitao a kŕełluſka, a bych wam wjele powjedacę moħł, ſchtož nimo wnełnoſeje dže a je runje tak wěrnó, kaž by ſchto rjełł, ſo je raki pod njebjom lętać widoł. Ale ſbónk teje powječeje, kotruz wam ſbęłł, tón žana daħnicęla njeje. Čštožkſi ĩym wo tym kriješ Kóćzy je wſchelſkich ſpiſow ſa wěrne doſkŕeđicę moħł, to ma ſo taſe.

W najwjeckſim męſeje žpłęho ſwęta, w Londonje i ſmjenom, je wjazy luda, haćz ma žyke ĩaſonſke kraſełtwa. Tu je doječ ĩnje-

žich, kiž su bohatiči, dlužni je kroti kral Salomon: byl, a s bota nich žmivi ho hubejny trabaty lubiti, jato tón Lazaruš, kiž je wščón bohy a bédny pščeš burjem teho bohatčija ležat, wo čimž nam ščežen je na přehnu nježdelu po hwojate Trowjžy hwoždzi. Haj, tyžazny wudowowu su a wjele slow hřotow je, kotrež maju ho hōrie hačž něfote ppy. So by ho žabny tych milionaffičij knješow na žanej hmitiči, je porědkit podawat. Tola ho samlečječž njeda, jo ho to tola tež stawa.

Něbny jedny i tych bohatych jendželjich kuzow, i mjenom knjes Worjed, hebi hřudu hřotow pščinjwa. Wón běže ras pšči rotwe hwojeje mandželšewe pobyt a s rowniščyca duay hōlečezja pnyrtul, kiž bě ho kleczo pšči hřym rowje hřylujo modlit. To bě jemu wutrowu hnuot. Stupniščy k njemu bě hřonič, jo to žafno niřowo na hwočez nima. Nan hōjom wjele lét pod dornom leži a tyždenja je ho tu row tež nad lubej mackeřy samnyl. Tón žarowny hřowjeřit, pachofl hnožž diwanaczij lét, hřubi ho želiniwemu knjeje je hwojeje pobožnej rěču. Tón pščeženje bžešče: „Mōj hřyno, hdyž nětko wozay ničejni njeřby, dha pōj boženje ho mnu. Za čhu jo fa tebe staracz, bužžeřič-čl duřichny.“

Wón jeho i woprědta hwojemu ředobarje, kiž běže řaslojnit nad řkadami pšjedabailščy tworow, do hřadnych řřubieřtrow poba, řaslawičij jemu: „bžeřž mi tu wobohu hřotow i miča, a wobtežžubju hřwěru, řasjeje wutrowy je.“ Šchopaz widžeše bōry, tón pachofl je do wjeřeho řwōny a do bžeřta lepy, a řečtož je wozay hačž to, wōn je taf pobožna buřča, so hřwěru te moblitny řpěna, kotrež je jeho macž wuřžica. To řřlyščyše jeho dobročezel raby, doležž bēžehe wōn řam tež čřlowjel pobožnych wadnjow. Wřidžičtōn hwoj bžeřtawu lud a tež tych pščeřupščij pšijeřow, řotřežž jōw wjele, wōn ř Wōžemu řřowu a ř bohupřodobowemu waleřnyju džeřžeřče, a řečtož by ho na řabny njeřočināt řkožit, teho wōn hřadabče ř řepičememu wuřžiče, a hdyž to nučenje na wuěrow řřalinu řrečdy, wōn teho njeřřmanza je řřužby řtorčji. Š wjeřelom řřoniwščy, jo je Richard, tōn pščinowaty hōlečez taf pobožna buřča, wōn jeho hřabieřčo do hwojeje wutrowy wřa. Wōn jeho pščinowajne wudračeřičž da a dobroto wučerjija naja, jo by wukřiweho mēdowišča wřidžito to nawučičit, řečtož řabny pščeřupščy pšřaz a řaslojnit řreba. Š wřidžitej mozū a prošū wuřžičej Richard, hwojščy hačž dotal žple bješe wščeje řchule, a nawuřny řa řrōte řeta taf wjele, so jeho tōn knjes do pšřařnje řabžji a jemu řečto wřby řřečji.

Něfotřeřřituli wukřiwěj hwojčejy ho řečto wřby řadu, hdyž ře řpěčom do předka pščinužde, a přjedawajči žebrať ho wupinacz pōčenje řaž rowženje knjeř. Richard pať njebēščje řařti. Wōn pō- uřžny wōta, a čžinjeřče hřwěru to hwoje, a niž jeno na woczi knjejeje, ale tež tam, hdyž njebēščje řanemu woku hačž jeničžny Wōžemu wuždečž. Wobli ho řžiwacz, so bě jemu jeho knjes i wutrowu dořny, hačž tyždeň a bōle?

* * *

W tym čřazu pščinajša knjes, wukřu pščeřupšču řōžž je wjeřelamni tworamni pjełnicž. Žeho wuj Žonoh, řřonjeny řōžžnit a pščeřupščy řwēdowu knjes, dyržeřčeje a nemi pščeš wukře morja na witi řečž, řaloto přečž do indijščij řeři. — Přjeđy hačž wot- řežde, bě pola pščeřupščy wotřejny wōbjeđ. Žeři přjeđy bēžehe tōn dobrotny knjes hwojnim řaslojnyu řudžom dowolu řat. „Šchōžž čže wot hwojščy wuřbyřkow řřano řeřo řobu do wřow dacz, temu to pščinowajne pščinjam. Šchōžž wot teho dořyřka buđže, to njebudže mi, ale jemu.“

Dužž bēchu wřidžity řad dali, fa tym hačž bēžehe řanemu mōžno. Ženičři Richard njebēščje ničeho pščinjeřč. Šdžiwany i řeho knjeřowu wuj fa pōřleđnim wōbjeđom počža: „Wřidžity řu po hwojeje mōžwocžji dali. Nječřažž dha tola tež ty na witi řalinu

dacz, abo wōjščy řo řřano, to njemohlo řaneho wuřžita mēčž?“ Richardej čžeřenje do wocřow řřupi a wōn řo řřuchřiwje wujna, řo řaneho wuřbyřka nima. Š džiwawjom jeho řnes dobročezel počža: „Wřidžito čži tola mřbu řawam. Šbže wōřajščy tu?“

„Njebudžeje hřēwny, mōj dobrotny knjeře!“ wotmolowi Richard, „řa ani přeřřajša mřby rowřrojit njeřřym.“

„To wuřžič čži wěru, doležž mi je hřičeje hačž dotal řanje wobetař njeřby. Ale to dyržny wjebēčez, řečto i tej mřbu čžinijšč?“

„Džeřžeje mi ř dobročze, čžeřejny knjeře, ja řym ju rowđal. Šbžž hje wōn ř hōdna hřwota po mēčje brožžach, řym wot jeničž řudych řudžičy rowdny wot řič řuřeřo řřleřba řřuřč ř wōř- čženju mēč. Nětko řu hřičeje řudžičy hačž řebdu, doležž je řim nan wuřmjeřel. ř ja řym něřť bořaty čřlowjel, hdyž mam tu i waleřjeje řečžebrotu řrařty a naježde potno. ř buž dha tym wobohim řudžičřkam nořču, řečtož mi waleřa dobrota pjenješ dawa.“

Tu knjejeje a wujej hibanja na buřči řeřibječu. řo řřwiti wuj řanjje: „ř to tež wopravdužde ničeho řudheřo nimajšč?“

„řu, něřtož bže mam. Ale tuřōn mōj něřť waleř řobu- daczja hōdny njeje.“

„ř řečto by to bylo?“

„To je řōčřta, lube bořatřwo moje.“

řa to knjes bžešče: „Wujo, tu wěřtu řaj hebi rowpřajiči!

Šbžž bē wōn i woprědta jeno do malfičy řořřuřow řřmanu, řeř- řar jeho něbže ř mōdbomni řōčřkam řōřka, jo by je do řeři řřnetal. Doležž bē jemu tych řōčřatkow řel, je wōn po řhēžach rowđata jōw a tam jemu. ře ř jenič, wo řotřuž ničtož njebē čřyl řōžžičž, řo wōřečji. Šbžž nje na dworje řeřta, přeřeřeče je řelnyu hřowom, hačž dowořit njebždy, jo by ju řřwitu řimē řřowowacz a pšči hebi řřiničž. Mōj řajliwščy wuj, buli wōn tehoj tebe taf přeřřit, tež ty jemu wōbarať njeby, ale by řunje taf pšřit řaž ja: dha jeno ju mēj! Wōn je to řečtož pēřtawal, řubřat a pařč, a nětko je wuřžitna řečtoja mřščji.“

„Dyž je temu taf, Richardo“, poruči Žonah, „daj mi ju řobu. řle, hjes teho njeje, řo njeby ho i řjelnenjom řōžde wozay hačž jena mřščy řobu nuzs řřta. ř potom te řřymřate řawny na řečtož řeřba a řōžžnikam řa řežžu řaž. Duž daj mi ju řobu. ř hdyž jo je řřozom rowčžu, čži řaby ja řeje řečenje řřany řřawal řam.“

Richard bē řwōny, hačž řunje bē jemu nimalo řel, řo wot hwojeje rowařščy bžeřičž. řřajřta, hdyž řřuřču wotřečž, ju wōn řam na řōžž pščinjeře, řol řřubny a jato na řeře řamete hřwōny, jo je ju řat.

(Přřidchobnje řale.)

Wřidželake i bliřka a ř řaloka.

— Doležž řo knjes primarius Wřazta ř Wudžřčinje, řym přjedawčyřeho knjeřa řararja Wřazki pšči Wřidželke řřřitwi, na wotpōčināt poba, je řo řařžžny řōbūřčju nowowōřřba mēka. řa primarija je řo wukřiwōit řotalny knjes řelndurys řřbler, ře řelndurija řotalny knjes řeřibřibřonus řřař, řo řeřibřibřona řotalny knjes 1. řapřan Berg a řa 1. řapřana řotalny knjes 2. řapřan řber.

— řnes wřidžičy řwōřřki předat řřerermann ř Drazžřanach, řa řupny řřřiděnta řonřřřorřtwa řo na wotpōčināt poba. řaž je řřlyščečž, buđže najřřerje jeho nařleđnik knjes řuperintendenta řibelius ř Drazžřanach.

Sy-li spěwał,
Plinje džótal,
Strowja će
Swójby statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw spróny
Napoj móny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf móny
Ćarstwow ća.

Njech ty spěwał,
Swérnje džótal,
Swědna dny;
Džěł pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoću ty.

Z njebjes mana,
Njech ći kłamana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pada,
Wokřěw ćel

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Budama ho lóđu hobotu w Esmlerjez knižicijščetni w Buduščinje a je tam ja schwórćitćm pšchedpłatu 40 nr. dostać.

18. njeđzela po swjatej Trosjzy.

Febr. 10, 38—11, 6.

Scženje a epistola na 18. njeđzelu po swj. Trosjzy ho derje bromadu hódžitej. Scženje (Mat. 22, 34—46) nam potajuje lubosć jako najwaznišći počink ćlowljeťa, jako satorja dopjelnjenje. A žiwjenje bjes lubosće k Bóhu, našemu Wóžez, a bjes lubosće k našim bližšim je šubjene žiwjenje. Ale šćto dža ćžeri ćlowljeťa k tajšej lubosći? To je to, na cjezi epistola naš potajuje, lubosć. S wěry pšćidže prawe žiwjenje a šbóžnosć.

Prawy budže s wěry žiwy.

1. Tule wěra je twjerde satoženje teho pšćichodneho a teho njewidomneho;
2. S njeje wuňadžeja wšćelate našonjenja;
3. Wona wjeđe k žiwjenju.

Na semi dwójazy ćlowljeťo hódža. Ćzi jeni jenož do tuteho kwěta wěra a jón pytaju na wšćel wafćenje wuzjawć. Se wšćemi mozami wuřaju na kwěće a jeho wšćelach, a to ćjim bóle, doleđ do žaweho pšćichodneho žiwjenja njewěra. Žiđ myšl steji sa knibami tuteho kwěta, wošćej sa wjenjesami, doleđ woni mēnja, so móža jić tute knba spotójć. Wo te wuřidže žabanja ćlowljeťe dušće, wo te wšćelate počjinki, kotřez ćlowlju wutrobu tak rjenje wuřcha, wo tu šbóžnosć, kotřez j hódneho a wot Wožeje mnyđ žohnowaneho žiwjenja wuňadža, ho woni njestaraju. Tak woni do pšćichoda džeja bješe wšćej nadjije, o kať šudži a wobzaronni ludžo! Ćzi

druhy njehonja a tak žabosćiwje sa seišćimi darami a ho njeboja tak šupćnje pšćed seišćim horjom. Woni hebi njemyšla jenož na nēćjishi czaš, ale hu we hwojich nadjjach a pšćezach živi tež w pšćichodnym kwěće. Woni ho nad hubjenstwom a njeđokonjanosću tuteje czašnosće posbēhuj, ho pošylujija s mozami lēpšćeho kwěta a derje wjeđa, so njeje jenož to widomne nēšto wopravdžite, ale so tež wjele njewidomnych wopravdžitych mozow do ćlowljeťeho žiwjenja pšćima a ćlowljeťa wobdawa. Woni teho dla polni dowěrjenja ho satoža na tutón dokonjany kwět. Temu wšćal tež šćukowanje Bóha napšćezjo pšćidže, Bóh tajšej šbóžnosćej duški k pomogy pšćidže pšćes hwoje šjewjenja. Tak wěra nastanje. Wěra je twjerde satoženje teho, na kotřez nadjiju stajim, a je wěte dowjeđenje teho, šćtož njewidžim.

Wjele do ćlowljeťeho žiwjenja pšćima, šćtož my njemōžemy srořymić, a wjele ho na kwěće namata, šćtož ćlowljeťi rořom a ćlowljeťe wědomnosće wuľćel njemōža. Wšćtožmyšleny njemēřjazy njed tutym prašćenjam s puća dže abo njed wotmolowjenja na nje pyta, prawuđ wuľćadowanjow njenamata. Wěřjazy ćlowljeť pak hebi je rozpominajo ho pšćego bóle we hwojkej wěře do Bóha pošylujija. Šdž wšćelate na kwěće ho pšćes ćlowljeťi rořom sam njebóži wuľćel, dža tež wjele, wo ćjimž swjate pišćmo powjeđa, pišće wšćo ćlowljeťe wobtežžbowanje dže: hnyđom wrěnje srony swjateho pišćma, jo je kwět pišćes Wože hlowo stwořeny, a so je Wóh žyly kwět s njecjeho stwořil. Tole pytnyč je jenož wěře móžno, a

čji wërjazny bu tole tež we wšěch čsaščach nashonili; s wěry wšěch wuľhadžēja wšěchake nashonjenju. Duž je to runjewon napřehčejšo pohanskim a materialističkim wučžbam tručh křeščejzijanijeje wěry: Šwět, kotruž wokoło hěbje widžimy, njeje ham wot ƚo nastal, ale je wot Boha stworjenu a je žiwymi mozami a wustojnymi sakonjemi wuhotowany, po kotružh ƚo nětro dale rošiwima. Čłowjek je króna a snjes wšičičich stworjenjow a k hěbnocjeristwu s Bohom wuľwolenu. Wěy jato křeščejzjenjo njemóžemy žanu tajtu wučžbu wo stworjenju hěta snjesč, kotraž mēni: macžina, s fotrejež hět wobhězi, je wot wšěcho šapocžatka hěm byta a hět je s njeje ham wot ƚo nastal. Dža bñhmy ƚo přičežo šašo prašeheli: Ščtō je tu macžinu něhdy stworil, a ščtō je ji mōz a nastork k tajsemu rošiwicu dal? Wědetož hāmo wot ƚo tajse njenaštaje. Rōždy čžuje, kat njebošahaje a njespokojaze wuľhadowanje by to bylo. Wōhu džat, se hřiwateho pñjma wěny, so hě Wōh přjedy, dužji hět, a tak ƚo najlěpše stworjenje a rošiwicze hěta wujahni. Našč teksti ma čžisčje prawje: Přičes wěru pōnājemy, so tōh přičes Wōže hřlowo je došonjany, a so wšičitō, ščtōž widžimy, s ničehjo je sežijnene. Š wěry nam wurostō spokojaze nashonjenja, a prawe hětto pada do čłowšestho pōnāčaja.

Me wěra nam tež mōz dawā k pravemu stulgowanju a našč k žiwjenju wjedže, to je jeje najwōhěbnicze waščnje. Přičes wěru je Wōhu polnišči wopor woprowal Abel, dužji Kain, přičes kotruž ƚo wopotašalo je, so je prawy, jato Wōh hřwědženje da wot jehō darow, a přičes tu hamu wōn hřičeje rěči, hačž runje je wumrjek. Wōhaj woprjehčatj, Kain s hñbjenjeje a hěbčiczeje wutrobj, Abel s lubošču k Bohu. Teho dla ƚo tež Abelowy wopor wot Boha pšhija. Prawa lubošč paž njeje mōžna hěš wěry. Abel ƚo nam tu pšehđstaja jako dobry pšičkād wěry. A wopravdže, wěra wjedže po Bohu spodobnych pñčach, napřelni wutrobj s lubošču; přičes hřwoju wěru pšhijnješe Abel Bohu spodobne wopory. Teho dla tež Wōh na njehō w žiwjenju s hñadu dele hñadacše a wi-domnje jehō žōhnowacše. Wo tym žōhnowanju, tym bohātstwjē a tym pravym žiwjenju, kotrež s wěry wuľhadžā, wōn dženšā hřičeje k nam rěči, hačžrunje je wumrjek. Prawy budže s wěry žiw. — Hđžej paš wěra w domje njeknježi, hđžej ludžo ƚo njemōdla, tam tež do přědka njeđže, tam žāne žōhnowanje njeje, tam ƚo bōrty wutrobj pñelja s hđjenjom, se sawidženjom, taz pola Kaina, s rošhñewanjom a hanjenjom, s pudučstwom, haj mordatstwom. Wěra dostawa mōz k prawdoščji a pľōžji šbōžnosčj do wutrobwō. — Přičes wěru bu Henoch pšehěbđženy, so hy hñjereče njewohľadā a njebu namakany, teho dla so Wōh jehō běšče pšehěbđžil; pščetož přjedy hačž wōn bu pšehěbđženy, je wōn hřwědženje mēš, so je ƚo Bohu spodobal. Henoch, kř běšče dobre žiwjenje wjedl, je pšehed hřwojim pšehěbđženjom hřwědženje mēš, so je ƚo Bohu spodobal, a njeje hōrtōšč hñjereče trjebal nashōnč. To wšičitō nam pošlajuje, hđže wěra wjedže: I prawdoščji, k šbōžnosčji, k Bohu. Tež w pōdžiščich čsaščach je hřito doščž ƚo pošlajato, tat hřabi čłowšetojo storo njemōžne wězy došonjane přičes wěru: Luther a reformatorojo a w pōslednim čsahu někōstfi džělaczerjo na polu snuťskowneho a hřwōntowneho mišionistma. Wěra je row hřěča a štarčesow a žōrio mozj a šbōžnosčje. Duž prawy budže s wěry žiw. „Me ščtōž wostupričž budže, na tym moža dušča žāneho šbōdobanja mēč njebudže.“ Duž njeh pola

našč tat wostanje: „Wěy paš njehšny wot tčh, kř wot stupja, ale wot tčh, kř wěra a dušča wumōža. Ğamjen.

K. w. K.

Jeno wět!

Jeno wět a njeboj ƚo,
Dušča, džerž ƚo Křysta hřwěru;
Čžni ƚo, bije njewjedbo,
Duž čje křje, wježe I mēru.
Wōn ƚo horja njestračuj,
Štroščtny budž a njewěduľ!

Jeno wět a njeplatoj,
Je čji hět tež wšičitō rubil;
Šwōwej trubdže njehj štaj,
Ty wšahol nješy ničjo šhubil:
Mašč-li jeno Želuga,
Dža je dušča bohata.

Jeno wět, wōn šāje čže,
Teže w hřwojim šlabe wōdži;
Ruju dušča nješmēje,
Hđžj pod jehō ščřitōm hřbōžji:
Wōn ju hřčji, wōščewja
Š hřšēom, wōdu žiwjenja.

Jeno wět, so ščāstiwō
Ma twōj Ščōžniš ka wšě ščtōby;
Ježo ruzy dowēt ƚo,
Wōn čji šhōji hřěča brjōdy;
Pob nim dušča wostřori,
Wěžna hñjerečž ju njetřechji.

Jeno wět, hđžj hřaby hř,
Ježo mōž je w hřāhch mōžna;
Sa nim hřěduj pašlajā,
Je-li twōja dušča špřōžna;
Wōn po hřwojei hñjowščji
Tvojū čžeju pľōžji.

Jeno wět, hđžj šāčnuwōšč
Šso wot hřěta wopuščejčeny,
So ty Křysta hřwěru mašč,
Pob nim hřbōžiči wōhñabženy.
Praj, hđže wješčja šbōžnosčj je!
Tajtu hět dačž njemōže.

Jeno wět, mōj křeščāno,
So hř wšchubže w Křysta ruzy;
Džerž ty jehō hñady ƚo,
S nim hřwōj hřčžj njeh l njebu duzy;
Tam mašč potom wěčžny mēr,
Duž, o dušča, jeno wět!

K. A. Fiedlof.

Mabozina w šhuli.

(Wostřawowanje.)

3. Hđy ƚo čžitanje, wuľjenje, pšehednosčenje a špřewanje stawa? We wōhěbitnyh hōžinach a ščladnosťnje w druhich hōžinach.

a. Čžitanje. Sa hřěrlušh wōhěbje pošlajena čžitanška hōžina

ho zyrkwinskemu lëtu wustro pschijanjnje. Esu-li adventske smony kasup uroweho zyrkwinského lëta wuswonite, ho čjita: Skaf powitam ja tebe, mój Iselu najsluščiji! x.; w hodownym časahu: Ja s njebežj dele pschjibhadžam x., Wubž, Iselom Skryščjce, hwalentje! x.; nowe lëto: Někł s Boha Isaprowam x. A tak ho to dale čjini w epifanijim a čjichim pösinyim časahu, kaž w jutrownych a swjatownych nježdelach, pschji čjiniž ho potom tež smy hñeh, našeta kwetki, lëčja wušpurne polo a najnym pšob njesahywa. Skladnostnje ho šhërlušč čjita najprjedy w biblijskej hodžinje, u. pšh. pola Hadamoweho paba: Pab Hadamowy stajł je, tu na hwičje hwičje wšehčj ludži x.; pola Josefowej šhëbby do Egiptowseje: Wč, poručž Bohu hwiëru hwiž pučž s skudoba x.; pola Dawitoweho paba a jeho potuty: Šeo k tebi wočam s hšubiny x.; pola Babylońseho jaltwa: Tam pschji tych rëčah Babyloń ma hëbžy jalosčjadny x.; pola stawijny Iselom Skrysta ma nimale kšždy čas jeho žiwjenja, wot žłoba hačž k trönej, hwiž šhërlušč. Tak pak to njeje jeno se stawijnam i w biblij, ale tež s wučšbu a wëjščjejenjom. Šchł čhył 23. psalm čjitačž bjes šhërlušča: Tón Knjes mój hwiërnij palhy je x., abo 46. psalm bjes: Nam twjerdy hëbž je našč Wšh šam x., 103. psalm bjes: Škwal Boha, moja bušča x., abo 53. staw Iselajša bjes jehoch pšjineho šhërlušča: atd. Taje skladnostne sabjezanje s šhërluščom je wošebje spomožne. Wono sijnawowščž na tamnym pschëdmjeczje a na šhërlušču powjestsča; wono džëščž pošajuje, tak mže ho šhërlušč naščjež a wužičž; wono s šhërluščom hwiëto a žiwjenja do pschëdščezaje wëžy pschijenje; a bu tón šhërlušč pšedy hižom wutnjent, dža je tole skladnostne pschëdmjeczjenje teho šameho džëščom runje tak pschijonne kaž wužitne wopšjetowanie.

Skladnostnje ho šhërlušče s družja w katechizmowej hodžinje nakožuja. Tak čjita ho pschji prënjje hłownej džëłbje: To Wože džëščočž tajnje hu x., pschji družje: Wly wërimy wšchjžy do Boha x., pschji tčejce: Wščje našč, hñž hu w njebežach x., pschji šchtworte: Knjes Skryšus pschijstičž s Zordanu x. a: Za hñm na twoje njeno šchčjenu x., pschji pjatej: Pschjhotuj ho, lube bušča x. — A kaž maja hłowne džëłby w žyčym hwoje šhërlušče, tak ma nimale kšždy tručj tychšamčž hwiž šhërlušč. Wučer, hñž je namafadž a trjebadž wë, wleče hwiëta a žiwjenja do hwojeho rosiwčuwovanja pschijenje. — Dale w zyrkwinko-stawijnijskej hodžinje, kaž bu horka pschji tmyte pschëdmjeczje pošajane. Tež w spëwanjskej hodžinje, dolež džë ho ničjo ipëwadž nima, šchtž njebu najprjedy prawje sprošmjene a s dobrim ašjentom čjitane. Daj, hamo w hwiëtopišnjkej wučëbje njeh ho čjita: Šdžy, stworicelo, twoju mž a mudrowščž wobhlabuju x., po škončjenym wopšhanju 30 lëtnje wójny pak: Njeh Bohu džajuje ho wutroba wšchčj ludži x. (Wšchjodnje dale.)

Sa mladšim.

(Epitta.)

(Ešf. 3, 14—19.)

Wščje nade wšchëmi tudy,
 Kiz na sem džëčji hu,
 Kotowž džëčžatšiwonine ludy
 Wšjefle s džakom pošajulu;
 Njeh ho pschëso hwičelaju
 Na tw'ej hnadže, dobrowče,
 Njeh pak ruče wabžaraju
 Šrëčji, hñž hu wobëščje.

Čhył jich bušče hnadnje hladoč
 Š pritom Duča hwojeho,
 Šenaf bužža s horjom haboč
 Pšoju twój wšah pošjijšč.

Špožč jim šabe wozučenje,
 Šo časž hnadny njesfomdža;
 Šlej, šchtom šhubja hwoje kčenje,
 Šrjebž hačž pšody pošičža.

Daj, o Wožo, jim hycž hwiëru
 Šwëtki twojej prawdowče,
 Kiz tu kraju s dobrej wëče
 Šam do toja wëčowče.
 Njeh pod twojim këžšowanjom
 Šteja w twojej winjži.
 Wžž jim dawa j šhšdym ranjom,
 Wotwobrowčuj hëčji ty!

Šaje ty jich najjëlji s hnadu,
 A jim hwoje šbože daj;
 Ššeprowšč pschëso s dobrej radu
 A tebi je, džël dobry daj!
 Njeh hu tebi poručjene
 W žiwjenju a w šwercëse,
 Njeh hu k šerbturn pschjowjebžene
 Šunu k tamnej šbžnošciji.

Surij Wššf.

Knjes Koczka.

Powjebadžëto je sawotajenštwa Jana Wšjele.

(Potražowanje.)

Na šhwilu nëto njëja Worčëja s jeho Richardom s woblizča puschčšmy a pschëwodžimj waja Zonaba w myšlach pschë mawše žotny do Šnšjefje won. Šëba tak s šhabla bjes sadžëntom džëšče. Š pohodnym wëtrom a wjedrom pšuwafše lëžž woobjo a w nozy. To wëšče, ho pošoč do tam halje po wjele njëšjel doplunawadž hobji. Ale škončjenje jich indiški drjoh witalšče. Žadny wšoh jich nješëče s njewjedrom honit a trajščj, kaž tchby tu lëžž, w totrëžž hu hwiatajeho Pawanla do Šloma k bužënjaju wjests.

Zonabëje ho šelchladčji, hwoju pschjwjesbu šerhy pak sa šchwar-
 ny pjenjes špšchëwaročž, pak na mozy tamniščj mšëtom šuw-
 mënëčje. Wšjefje wulšelo dobucka šëbi wón potom lëžž je wšjef-
 latej drogotnej wëžu k domwjadcu napjelničž da, totraj tam roščje
 abo ho wošebnje tšaje: židu a je štoej ničšinu wuščite pšachty.
 A potom ho s nowa na morjo dachy, na puče domoj.

W špoczatku jich domojwrot pšënje džëšče. Do kšžžinyč
 pšachtow dujadcu hworjate wëtry, tu šobafšitwa pošnu lëžž pšehed
 šobu do pšëda čjichčjo. Kšžždy džër, rano a wječor, da Zonab
 hwiž lëžžny lud hromadu šklitacž, s nimi nutnje ho modlicž, Bohu
 džal špëwadž a pschjohodne wjedro a probyčž wo dafšchj šhözowny
 šjëd. Ša nëščto njebež hñžom pschë pošojzu špërowčëšh morja,
 šëčhu wšjefje nabžije polni, ho budže jim s Boha tež dale tak hwičž.

Tola s tej pohodu bu našle šhž. Wëtry a wjebra hu
 wjertne, a morjo je njembre a šobne, hñž njewjedro do njehoch
 bodže. Šdžžnik naš na twjerdyh kraju bñšj a hrimanje trajščj,
 je hižom šë. Ale tak halje potom na hojej dalocjej a ščërowej
 puščënje morja! Tu njewižšijš dalato woloko ničjo hačž wodu
 a jeničžy wodu a nišdže žaneho pučža, žaneje ščëči a žaneho
 domu, to hu ho tojč a kry. A wšjefje hwojeje hłowny maščj čjorne
 šachmitë njebjo: woobjo tu njewižšijš žaneho šlönža, a žaneho
 mëščadža w nozy a žaneje hwički. A pod šobu nimale bješe dna
 šhubinu wëšč, hđžčž teje žrawjy žimeho pšžru. Šchł te wjele
 štow lëžžow a lëžžniščj muži ličji, hñž je morjo s njewjedrom
 šhrabalo? A tež našč Zonab a jeho lëžžinyč dyrjadcu šhoničž,
 šchtu njewjedro na morju rëka. Ššapate bñški na bñški kaž žeh-
 litwe hady! Š hrimanjom šobot a ropot kaž wujenža wulščj

kanonow! S wiąchorem do łódze wujate storci jako wot szafiejści buchom! Zmój wodow jako s jako pchēs łódziny hwiejci! Gowriajta wiąhor mjetajchē s łódzu po żotmach horje a bele, każ by ta wjele stow zentarnow czejka jenoż jejowta sztorpanowta była. Szóży wodomil łódzi a cziwojelan łónz hrozejche; łódzy wodomil cziwojche jich hřubina pchójrē. Wot wjećora bēdē te zylu nōz trato. Cziwā ranja drje pchójrē, ale żabny bēty dēży njeju a cziwā je bēhēcēje wotoło nich, jako najczornijcha nōz. Seno hdyż by bēhł szekżł, by kwitina bēstka.

Łēż Zonajē, lotrenuż do prēnje njejedro na morju njebē, wutroba rzejche, a łódziny wotrozży je slyflom wo pomoz ł njeju wotachu. S wrzejfom ho prawidlo wot łódze torže, a ł frakotom ho szejzor flama a ł tajflm wotmachom na wutryw kraju, s pchój hamym zylu łódz do smohow swróczi. Szo ł potutnie hmierezi hotujo, czi tam a hem furrowje motani nadżiju slychu, so mohli stazēnju wunūż. —

Tola Wōb ho hmitł a morju porużi, so po nēcim lasa sakhadzē. Duż jim jako nowa nadżija feridze. Ale do kotreży strowom mōrfejce pućżiny bēchu łapnaci, ičto mohł to fnacż? Ł hdyż ho po dołżim cziho na njeju wujajēnēż poćja, nařala nēřajti kraj pnytychu. Ale łajti tōn je? Ł hdył tam sčto? Ł jeli-tō tam żabny lud je, njeje fnadz dżwī a sły? Wjećerje fnano tych żubonitow, totij tam pchijhadzēju?“ Haj, sčto mohł to rzej? —

„Ale hacż cziwojche hēbi Zonajē je swojēj cziřōdku na tōn kraj swēcizē abo hacż nīz, ja tym ho żolny, hīz hīchēcē pchēzo walejo dżēchu, nochazychu pchajcēż. Każ wone cziwoj, tał duričejche hīcz. Sīch hibanju duričachu Zonajē a łódziny na wchijfio hwōlicz, boniż bē febrzejne łódzi wīcho wlate, ičtoż ł prawjenju hřuřcha. Żolmowe storci nabi řbōnt swoobdzejene łódze hacż ł brjōbej doňacychu, so ho tam waleny swróczi.“

* * *

Wohładajmy nēřto, kał bē ho doma s fniejom a Richardom mēto, hdyż bēdē wuj Zonajē do Żrbijēje dojeł, tam wītujo kłubow dobył a potom ho wjeřetel s nowa na morjo dał, so by ho domoj do Wōndona wrōcził.

Wjes tym so bē w indijēj żubje Worzejcēj bohōflimo rowko, jemu doma wīcho ł njeřbowo dżēche. Zecho dla żadajche hēbi hmierecz-horzo, to by ho Zonajē cził stēřichō cził lepje s lubtami wrōcził. Wēřche to jęho pohłēdnja nadżija, hōlej hřubōjje wunūż. Wj hřano prajcē: „Hdyż bē hñjes Worzejch hēwał tał samōżny muż, kał mohło ho tola wo pohłēdnje nadżij rzejcēż?“

Hlej, nićzejje piwējzne sboze wēćejnego wōřfaktā nima, a wōřebje pchēkupstē nīz. To rōdy na nohach szej, kotrēż hu tał-rzej ł fipreje hīmy. Najprjedy jęho to njeřboze trzejch, so ho jemu dom a Dwōr wotpalł a wōhēn wīchē twory ł twōrnijem abo fabrijam na popjel fniżi. Nēcōtōżkūli fnadz mēni: „To ja taifkij fniejow tał wulke njeřboze njeje. Hdyż ho tōm řpali, ptaćja jim sawēřne řōhy fnadz wjazy, hacż je jich zyla wōňujoma řōřbowa.“

Haj, haj! Ale dajcē hēbi prajcē: tehdy hīchēcē njebē mōżno ho ławēćizēz kał dżenja. Sčtoż pał bē bōrčije hacż to, ho jemu tejskole nabōdy ł pčomjenjemi řhubi, bēdēche ta řōřbowa na jęho cziłje. Wōn bē ho żatōňnje wōpalcił, bēdēche ławēje ławēje ławēje wōňuju fnuorohacz cził. Duż duričejche żalōňne hōloćje wutracz. Ł każ to ł wjetřcha tał je, so jene njeřboze drube ja řōbu wlecz, tał bē też jow. Na tym nīz doćej, so palachu fnuorotowne rany; jęho też fnuorotowne ranjenje na řēřmo walł. Wōn ł řubzenjom řhori. Nīz nēbōżje ł tym, so by ho teho dla tał żatōňnje rowūżi, so bēdēche jęho wōhēn řhubičejcho řēřinił. Ł temu wōn dżēche řaź řiob: „Wōb bē mi dał, a Wōb je mi wiał.“ Ale wōn żēlećche

wo to, so bēdēche řlōćzje cziłōwstēje wutroby nařhōnicēż mēł. Wje-niuzny pchī wōňuju bē jemu řastojnit, kotrēż bēdēche na dořhōdy řtājemy, wulke piwējzje wotwōjēł a nīmi ho řhōw wē dze do řwēta řhubił. Ł hīchēcē na tym nīz doćej. Wōn bēdēche řwatej, njeřōw żōnīnemu bratrej, ł domowu řkētry kapital poćezł. Ł tōn pał runje po wōňuju banketer řēřinił, so wōhōi poćezēł też tute piwējzje řhubi. —

Mohli ho dżiwācz, so bēdēche Worzejcēż kniejēj, pchī wēřje na Wožu pomoz, pohłēdnja nadżija to, so Zonajē wjazy dałoto njeje? Ale to bēdēż jebawe myřle. Tōn wawōřta w pčesřach. Dżēn wote dnja bēřajche Richard na mōřfki brjōh, ja żabany Zonajōm hładacz, ale dżēn jato dżēn ho řrubōby-pōtū wrōczejche, doćej bē pobarmo hładacz. Duż starōćje poćazaju nadżijny mućizēj. Pchī cziwojchu bēkwe powjećejze wjeđezēz, bēdēche ho ożean wōřpjetowōjz ł wiąchorem njeđrīł a wjele łódzow a łudzi do řwōjēje hřubiny řtorpāl.

Tał dothe řēta bēdēche prjedy jařne njejō na fniejā Worzejch. Wjećizō: nēřto bē řlōdzo do řhmurnōćje řajčto a duřchata wħtē jęho wōbda. Wōh tōn řñjes jęmu nēřto dwoje pōňnacze da. Na jęnym bōku: kał njeřōbne je řwēřne pchēczelřtmo, a na drubej řtronje: kał wōřebne plody ł cziwjenēje řmīnōćje řēđu. Wmīmty to prēnje. W řhōwōmnych řēřach fniejā Worzejch bēdēche ho ł njemu wjele pchēczelow mēł, hīz bēdēchu hūřto pchī jęho hōćzīnacž dobre jēdli a piłi. Hdyže dza bēdēchu cził wōřtōj? Czi řaitacy wōćze, ł njemu ho fnacż. Ł jęmu ł řtubōfkim ranjenjom pchēch ruczi řłupi, tał wēřne to pchijfōwō je: Hdyż dze czi nusa ł duriemj nutz, řtājaju pchēczeljo ł wōřnami won. —

Wjeřijchi napohłab mamu na drubej řtronje: Richardowu dżatōmmu řwōřu. Wjeleż bē jęmu mōżno, wōn pchī řōžu swojēho dobroćzēta řyđajcē a jęho ł lubōćijo hładajcē: Haj, wōn jęho ł waru řwōjēje ruři řiwojēche. Wjemenjzy hdyż bē ł jich pchēkupřtōw łōnz, poćja wōn jęnemu radnemu kniejēj, njech też ja njewlku mōw, wōřpřima dżētać, so njemēł ho jęho dobroćzēł hřēba a řēřařtowa řtracz. Wōn waru dla řuřto hacż do řhēdž noży řyđajcē a wjele řrōcz ja nōz řtawajcē, so by ja wōhōim czerpjerjom hładacz. Ale kał dořko to pōřidze? Wjeřhłubnje wōn na mōzacz a njeleńje ho też řkōřerje? —

(Wřichōdnje dale.)

Wřchelake ł bliska a ř daloka.

— Na Wřchata, řhōwōřł 29. řeptembra, hwiejci Wōjerowitē pobōczne Gwulf-Wdolffle towarřtmo diżejantłi hwiejcēi wo Wōjerzecz. Dōpōłbnja w 10 hōdżīnacž budge řerbilna Woża řluzba, na kotrēż budge knjes řaraz Waleł ł Waria řrdowacz. Wēřlwa Woża řluzba budge pōpōłnjo w 4 hōdż. Je hmięćezłim řrdowōmjom fniejā superintendenty Sčmidta je Sčrnijow. Łubi Sčerbija ł wōřkōłnych wōřabow cziłi hōřaczē na tōn řwēćēdny ho řēncz a swojē wutroby řagōřicē ł lubōći ł nařłim wēřpčetrām w rōř-řhēřerju.

— Nijona řluzba nutrnych Sčerbōw bēdēche ho řandżenu nje-đžēlu ł řerbřemū řemijchōju w řhijēnje řzřwī w Dwařřjanacz řēřcha. Naćzōmne bēdēche wjebro řjane a řlōćzko won wōřebje do řjoneje řwōřbu, łubi Sčerbija pchijōwjeđu do lubeho Wōřēho doma Wōře řrowo w maczejnej reći hlychēcz. Spowmjenju wuřčju mēřejcē knjes řaraz Domajřcha ł Wubēřez a řrdowōmje knjes řaraz Wōłcz ł Ralez. Spowmēdnycy bu 126 řiczenyč. Wōb řōňujny tute nutrōćje a řhōwaju ł řhēřez lubōći ł řwōjemu řrowu mjes nařłim lubom.

— Diżejantla řrowadžijna Wudbyřēho wōřrēcha imēje ho 4. a řamjenřēho 5. oktōbra. Wōřebje řzřwōwizny pchēřhēřejczerjo ju na diżejantle řrowadžijny pchēřpōřchēni, a wōćzajcē ho, so ho w bōhatej řluzbje řēđu.

Wōřjedjenje: Na 151. řtronje tyđnjēřēho cziřka ma w 3. rynczju 1. řčēřēpa řēřacz: „**wōřbōwmy**“ mēřto „wōřabndymy“.

Sy-li spěwal,
Pinje džátał,
Strowja óe
Swědny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spaf měrnj
Čerstwosć da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnje džátaš
Wólnoe dny;
Džea pak swjaty,
Dušá daty,
Wotpočá ty.

Z njebjes mana,
Njech di khamana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kia Bóh pód,
Wokřew čoi

F.

Sserbske njeđzelske kopjeno.

Wubawa šo kóžbu šobotu w Šsmolerzej knižničisćečerni w Budyščinje a je tam ja šchnórlětnu pšchedplatu 40 np. doštać.

19. njeđzela po šwjatej Črojzj.

Čefel. 4, 22—28.

„Šchtóž wěri a škěcěny budže, tón budže šbóžny“, a „wěš do teho knješa Jefom Škryta, dha budžeš ty a twój dom šbóžny“. Ğusto potajšim šwjate pišmo wuršohje, so je na wěrje wšitko ležane. Je dha pak temu woprabnje tak? Njeje dha wjele bóle wšitko na tym ležane, kajte žiwjenje čłowjet wjeđže? Tajte prašćenje čijnich pak njetřejebawšich, pšchetóž kajtaž je twója wěra, tajte je twoje žiwjenje, a wěrjenje a žiwjenje w hromadže wšjatej kaž žórto a rěčta, kaž ščtom a ploby. Šduž potajšim šwjate pišmo žada, šo dyrbi čłowjet wěrić, dha wono š tym žada, šo dyrbi wón tež po wěrje žjny być. A kajte žiwjenje to je, to praji nam bženšijnicha epistola. Tajte žiwjenje wěrneho škěcěšijana njeje možno bjes wěry, ale wono šatožuje šo na wěru a wono š wěry wutħadža a porno přjedawšemu žiwjenju w hřečach je tote žiwjenje nowe žiwjenje we wěrje. Tole nowe žiwjenje we wěrje šo šnutstwonje narobži a šwonkownje šo šjeni.

Šduž japosčtol Pawol Čefelškim škěcěšijanam pišče: „Wotpołožje po přjedawšim wščinju teho stareho člewjeta, kiž pšches jebate lóšty šo štašy, wobnoiwče pat šo w bučnj šwjateje myšle a woblecenje šo teho noweho čłowjeta“, dha žada wón hebi š tym na šdaje jeno šwonkowne wězy. Wón rěči wo wotpołožženju stareho a wo woblecěženju noweho čłowjeta, runje jato šo draštu woblecáš a wuršleáš. Wón hebi na šdaje žada, šo

dyrbja Čefelšy šwoje přjedawšje hřeči a šte počjnti pomalu wotpołožje jedyň po druhim a teho runja wšitke dobre počjnti po něčim šo woblecáš jedyň po druhim, a něchtóžuli hebi myšli, šo šo na tajte wščinje našče wobrocenje štanje, ale japosčtol myšli to hebi hinał. Šo 23. ščtuczyj wón pokáže, šo dyrbi šo wobrocenje čłowjeta štač šnutstwonje po wutřebje a myšli a bučnj. Stary čłowjet njeje tola hromadja hrošnych počjntow, kiž šo čłowjetej jeno šwonkownje pšhilěpja, ale stary čłowjet je žyte šnutstowne wščinje a šmyšlenje, je moja wutřoba, wot Boga wotwobrocěna a š wšchemu štemu pšchibobrocěna a wot luteho šeho požadanja pšchěšičšćžana. Tajta wutřoba nješčinjeke nam ničjo dobreho, pšchetóž wona šo pšches jebate lóšty štažuje. Tute lóšty naš šebaja mješ tym, šo nam wšcho, ščtož šakajane je, jato něšto rjaneho pšched woczi džerža, a dawamy šo šebacš, dha pšchjo bóle do wotrocěwotwa tajšich lóščtow šapadujemy a kónž tajšeho šebanja je to štaženje. Njeđyrbi-li pak š nami tal baloto pščinč, dha dyrbinj šnutstwonje po žhlým naščim wščinju a šmyšlenju, po našče wutřobje wobnowjenj być.

Tole wobnowjenje pat njemóžny dokonječ šami je šwojeje mozy, ale wono dyrbi wot Boga wutěć. Wón je tola tež šwojeho šyna ša naš do šmjerče dak, šo by naš wumohš š našče winy. Šchtóž pat do Jefom Škryta jato do šwojeho wumožnjata wěri, tón čuje šo mošł-rjez jato š nowa narobženj, teho nima Bóh wjazy ja hřečijnika, ale ša noweho čłowjeta. Wěra pat je na

dobo to wotawerjenje durjom, i kotrymiz skrytuš biam do najscheje wutrobny faczebnje, tak so netko priede hredom czełamy a to dobre lubujemy a tu moź dostawamy, to dobre, kotreź lubujemy, teź wopravdže czińic, a tak stwori tón knjes w naś nowe žimjenje. Najscha pšchisłuschność pał pšchi tym je, so potajnemu dželanju knjesoweho Ducha napřschecziwo nještejimy, ale jemu czińic dawamy, a tak husto pytnjemo, so stary Šadam, so czeło bo šwiatemu Duchej pšchecziwi, dyrbinu wachowac a bo modlic. Kaž husto pał wječor swoju drahtu wotpoložujemy, dyrbinu bo dopomnic, so dyrbinu teź stareho cziłowjeta wotpoložić, a kaž husto rano bo woblekamy, dyrbinu Boha prošyc, so cziž nam pomhać, teź noweho cziłowjeta bo woblekac, so by to nowe žimjenje teź na šwidło pšchisłcho a žiwnotownje bo šjewiło.

Tažte žimjenje we wěrje bo pał šjewi i tym, so nowonarodženy křesćcijan wěrnosć reči, so je wón poiny pšchecziłnimošće a cziščeje myšle a so je swojima rukomaj džela a bo prošuje, so by dawac mēł potrebnemu. Duž teź japosčtoł napomina: „Wotklobže žju a rečezje wěrnosć, kždy je swojom bliščim, dokež my stawy šmy mjes šobu.“ Kał wjele bo tola nahaže a kał czešo tola cziłowjetej pada, wěrnosć rečezj teź tam, hžez je jemu jeho khače a jebanje dopokasane. Tak ma stary Šadam hiščezje swoje křesćitwo mjes nami a stary Šadam dyrbi khač, dokež je wón wot wotža žw. Nowy cziłowjet pał šebi myšli a rospomina, so šmy stawy mjes šobu na tym czele, kotrehož hłowa je skrytuš tón knjes. Kaž jebyn staw sa tón druhi džela, woczi hładatej sa žyle czeło, hłowa myšli sa druge stawy, kaž tak wšchite stawy něšto žyčho wuczinja, tak teź dyrbi jebyn křesćcijan druhemu pomhać a i druhihi něšto žyčho wuczinič jało staw na tym czele, kotrehož hłowa je skrytuš. Hžez pał jebyn drugeho stajnje wobehaje, tam teź njemōže žane dowěrjenje wjažy byč, tam teź njemōže šchromadne žimjenje wobstac. Šchōž pał cze prawy staw byč, tón složi bo we wšchitich wězach po tej hłowje, po skrytušu, tym tralu wěrnosć.

Dale pał japosčtoł napomina: „Hnēwaceli wy bo, dha njebrēščez.“ Sačajany njeje tón šwjaty hnēw, kaž tón knjes šam bo něhdy hnēwacze w šwjatym hnēwie na sašaktych židow, ale tón nješwjaty hnēw, hžez bo cziłowjet rosnēnwa pšchi najmjeńšeji šchidnje, kotraž bo jemu stajne, a hžez wón hiščezje poščōžico bo doho hēnwa a bo šmērowac njedha. Hžez pał je cziłowjet bo i nowa narodžiti a živy je we wěrje, tam bo tajte khač njemōže. W hnēwie pšchitohdžeja cziłowjetej myšle, hiž kaž hešle šchriczki a plomjenja ješo dušhu šahorja. Kotry křesćcijan cze bo tajte štrachōžci wuštajic?

Napōšledt pał japosčtoł naś warnuje pšed hredom, kotrehož dyrbiat bo kždy křesćcijan hanibowac. Šsu dha hiščezje pabušci mjes křesćcijanami? Bohužel došč. Pabuš pał njeje jeno tón, kiž žufe lubo wošnje, ale teź tón, kiž žufe lubo pšchecziwi, hžez dyrbiat je tola šberžez; pabuš je tón, kiž je šeni a prošny kždzi, hžez dyrbiat dželac. Rēščto rjaneho pał je, hdyž cziłowjet šam swoj kšeb je a potrebnim hiščezje wuščelje; šchōž pał wo tym ničō njemē, w tym je stary cziłowjet moźny, w tym njeje bo hiščezje nowy cziłowjet narodžiti. Nowy cziłowjet pał je poiny luboščje a cziwi dobrotu po tym hłowje: šbōžnišo je doč, džišni brac.

Prawe, wěrne křesćcijanske žiwjenje wuščadža bo tajtim i wěrje a wjedže bo we wěrje a duž cziž tón knjes teź nam wěrnu poščynic a pšchisporječ, so byčmy živi křesćcijeno byli! Šamjen.

W. w. N.

Bedženje po wotzujm domje.

(Šwandi.)

Ač, so byč bōrny doma był,
We wotzujm domje ja!
Kał raby byč bo i mērej bał
A czišče wuščewal
Šeš swoje šuchajcēnka!

Ač, so byč bōrny doma był,
Šesym štrahy pšchecjara.
Bo lubim klinje Wotzujm,
Ša šłōškim wješ' lom domjažym
Wēł jebži wntroba.

Ač, so byč bōrny doma był
We domje njeobjem,
Kiž jez a prawdošč skrytušu
Wi hřchitkej je dočyka. —
Wi štyščezje bo po nim.

Ač, so byč bōrny doma był!
Šaj, domach cziž byč ja,
Hžez žimjenje je bjes šmjerce,
Bjes nuly wēcne wješele
A prawda bjes špacja.

Ač, so byč bōrny doma był,
We wotzujm domje ja!
Wam pał šchēze dšje pučowac,
Šžu i tym bo pšchō žmērowac:
„Šchōž mje tam dočyaka.“

Suriž Brōšl.

Šhudy a tola bohaty.

W hollandskim měšće Delfče bēšče něhdy pobožny muž i mienom šlutak živy. W šchēžnatym lēče swojeho žiwjenja wón i powotroženjom jeneho cziłma bo šmjetneho štracha pšchitōže, bu pał hiščezje wuškowan. Š tym jeho žimjenje tón prawy šamē doška; wón bu wot něka grat bōjšje luboščje. Žcho žyle na hładne šamoženje, wšchōn jeho cziš a wšchitja jeho mož temu knjesjej hřchēšče. Š mošt šhorym prawje pomhač, to wón i ščarjom. Dokež pał bēšče wjele šhudby a šhorych w Delfče, wón wušy šlutnive žimjenje wjedžešče, so mošt po možnošci mnošim pomhač. Wšōn na twerēž kazy kšobšče, jeho štori mējadu dobre toja; wón šudji kšeb a twarōžt jebščezje, so bychu jeho štori we swojom wučeršiwjenju moźny, poščynljožu žiwnošč mēli. Žyrobne šređki wón šhorym wječor poščje wofščezje, so by bo šhudoba šhudby njerošnišeka a njewohambitka. Ša jenej tuchje nōžnych wopplantow šhorčje wōn nēšaji cziłowjet mantl rabi. Wšōn jōn niž jeno temu rubežnikkej pšchewoštoji, ale bo jeho i pšchecziłnimož, zunim šhoršom wopročō, šacž wōn to šnanu a nuly cziwi, dha cziž i njenu pšchitč, so wōn jemu něšto da. Što lale czičomyšlna lubošč na jeho rubežnikta tajti šchēščez ščini, so wōn tōn mantl wrečo bo.

F.

Gustav Knak,

Kiž ho 1806 w Barlinie narodbi a 1878 na jentym pučowanju w Dinowje pola Stolpmünndu wumrije, běšče predač ewangelija pšči Bethlehemskej zyrkwi w Barlinie. Wot njeho mamy tón krašny, wot Handrija Sejerlja tak wubjenje pšchelozeny hčerlušcy: „Pšchilmotce, pšchilwólce czołomyk ži, hđžež Zesuf je“ zc. Esalebowozaj rjany hčerlušcy wón 1870 w jenu nóz pšehnjese, kotruž dyrbeješe sa čašb dšehješe choroleže w hamocže a bjes panja pšehbyčež:

Nóz je, spacz ja njemóžu,
Duž na tešo sgladuju,
Kiž tež zylu nóz njej spač,
Hđž je ja munje sduchowac.

Widžu tamnu sabyrodu,
Zeho botolcž njehmėnu,
Hđžež je jeho wutroba
Se hmjerču ho bėdžija.

W kajtej wón tam slyškosce
Sa munje kłečo četwepješe!
Krawane křepki padaju
Zemu j čjola na jemu!

Zeho lubošč jastupna
Na mój hřeč mi myšlicž da,
Kiž bjes škrjyła sašlufšy.
Do bele mje štorčži by.

Š troščtom teše sašlufšy,
Š škrjyšlusa křwju křepjenu,
Boži mėr we duschi man,
Duž nėt wocži janbjełam.

K. A. Fiedler.

Matोजना w škuli.

(Pobrazowanje.)

b. Wuknjenje a pšchednoščjenje. Pošlednišce stawa ho pak f wuknjenju a šwucowanju w cžitanškej hobžinje a pšči repethiziji, pak f naložowanju jako modlitwa pšči špaczkaj a šlónčeznjeju wucžby abo mjes rošwucowanjom f powoščitownemu natwarjenju. Šchož bu we woštitawku pod a wo cžitanju hčerlušchow pšči wucžbe w družich wucženišč pšchedmjetach, wošbeje w nabožinje, prajene, to tež tudy pštači. Pšchednoščjenje hčerlušchow je pak lėpšje, dužli žič cžitanje, a niebychjalo ho tehdla jenje šalombječ, maju-li dšezji hčerlušcy w ponjakaj. Pšči wšchėm pak, šchtož ho cžita abo pšchednoščuje, dyrbi ho f najwješčej wutranošcju na to džiwać, ho so to pomaku, wótije, prawošitownje, f wótrej artikulaziji, f dohety a šylnym ašentom, je šmėntym wobtežšowanjom pšchewstow a f berjelšiczym hłohom stawa; šobom ma ho je wšchej křutolešču na to hladacž, ho dšezji f tešo, čitajo cžitaju, tež wužit četpaju. Morwe a lohtomyšlne šwjerščyne cžitanje njehjeme ho ženje četpěč.

Memorazija abo wuknjenje dyrbi ho najbóle tam štač, hđžež ho to f wješčta najmjenje stawa, mjenujzj w škuli. Cžitanje hobžina ma hłownu wėž cžinič, ale jara wjele móže ho tež w tyž hobžinach štač, hđžež ho jako cžije penja mimalne pšchezo wjine šwucowaniki narodawaju. Še-li jeno dobra disciplina w škuli, bha tež f tutym wuknjenjom prawe berje dže. Šo dyrbi ho tež domjazja pilnotěž žadacž, lėždy wuczeč wė. Cžim mjenje pak je to tahn, wošbeje tam, hđžež domjazja nula wot dšezji wjele domjazgo bjeła žada, cžim lėpie.

c. Špėwanje hčerlušchow ho, kaž cžitanje, we wošebitych hobžinach a šladnoštnje stawa. Kažte žiwjenje do wucžby pšchthadja, wošbeje do naboženiške hobžiny, hđž wuczeč špėw wužič wolyti, a šu-li dšezji tak we wošbedžištwje hčerlušchow, so jamoža bjes wotewerjenja špėwanjšich pšchthadnu hčerlušchowu šchutczu f hłony čerštwje wušpėwacž. Kač to dšezji jima, hđž móža n. pšch. pšči hłowach: „Martha mješeje potru, f mjenom Marju, ta byže ho f Zehšowomaj nohomaj a powšchajšce na jeho rėč“ zc. hnydom tu šchutczu šanjejec: „Kač ho Marja próžowajšce wuži wacž to jeničež, hđž na šchytja powšchajšce, potna horzej“ lu-bolce“ atb. Hđžež ho na tajše wajšnje šchulše žiwjenje se špėwom wožywa, tam šmėnty ho nadžeč, so smėnty po nėčim šašo špėwanu lub, šchtož nėtote štoro niđeže njeje: tekty, hłohy, špėwawe wutrobny pobrachuja. Pšchetož hđže bha špėw šchyschich? Mimalne jeno hiščeže we zyrkwi; šchtož pak šwonta zyrkwoje šchyschich, je šwjetščaja jeno šrudžane. Wzi je njedwėłomne, so šu škule wošbeje tešo wina, kotrež dšezjom špėw a špėwaniku hobžinu pšchewalo lubo cžinja. Najwjazaj dšezjazaj špėwom wšchaj ho jenož ja dšezji hobža; mužojo a staraj njemóže je berje špėwacž. A by-li špėw po telšeje a hłohu tež tón prawy, njemóže ho tola špėwacž; pšchetež tekł we hłowje njehbeži a bjes wšchdzerja špėwacž njemóže. — Naložba na škulu bšitlo leži. To jeno bđž napšomjene, jo dyrbja lubne škule špėwu wjele wjazaj čjašo woprowacž, dužli to wješčina nėtale cžini. Na najwjazaj mėtňach wšchaj trebne njeje, ho ho ščjeba špėwanjšich hobžinow pomožti, tola pak ma ho pšbła nič bóle f šladnoštnje špėwacž. Šchož wješkeho abo šrudneho w škulšim krahu wutrobny tal pošnuwa, so powoščitowne šacžuce wuras žada, tam dyrbi ho špėwacž, a by-to-li to tež wošbejež rošwucowanja.

(Pšchchodnje dale.)

Knješ Kóčka.

Powjebačitko je šawostajščitwa Šana Wjele.

(Šlónčzenje.)

Hžom do tšeczeho lėta to dšezše, so běšče Žonak do dala na pšeczi jėł, a nabjija běšče mimalo do zyla šašcha, so ho hby šašo wroczi.

Š knješom Worjechom — wón wšchaj mđžešče lėdna wjazaj tnješ rėlacž — běšče drje lėpje, botelž bė na cžėle šajit a f šhoroby stanył. Ale wón f Richardom wuše žiwješe a wuja a jeho škužobnyč muži želešje, w tej wėre, jich wšchitščy ma morjowe dno.

Tak raš f wječjora šrudnaj w nozatej šhubobnej šwicžyž hebžechaj. Pšči bšutej lampy cžitajše Richard f nutnym hłohom f modletščich křitow, kiž bė šej na šitko šajit. Na dabo šebra ho po šfobže horje wječje powšchaj šup. „Šchto bha hčijšče tola f namaj tak poščje pšched nozu čže?“ — Tu šastupi žušč muž do jltwo.

„Dobry wječjor daj Wóh!“ to prajecž a Worjecha f wšomaj wobječž a wutrobnje kšchčjež, bė jene. „Šewu hžjom šhonič, tak ho tu mataj. Ale nėt, dšatowanu Wóhu, je šubjanštwu šlónž. Wóž bohata w pšchitawje šteji a lubži mam žiwych a cžitych. Šewy pšchuwješli bohatyw tworow wšjo pošno, a šchtož je dže wjazaj: wšcho potničko škota ja wobaj Waju. Šaj, špėwajtaj milemu Wóhu šwalbu a dšak!“

Š tyč wšchewšnych šłowow hžjom šami šhubacže, šchto tón muž bė. Njchto družij hač Žonak, wo kotrehož běščtaj hžjom tak wjele šlatatoj. Kažti to šhóžowaty wobrot pšches Wóžu nutu! Kažte to nėtto dšatowne hšyfi!

* *

Sy-li spówał,
Pilinje džólal,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróency
Napoj módeny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spať mórný
Čerastwod da.

Nječ ty spówał,
Swérnje džólal,
Wédeno dny;
Džen pakewjaty,
Duž daty,
Wotpočá ty.

Z njebjes mana,
Nječ á kámana
Žiwnoé je;
Žiwa weda,
Kif Bóh pada,
Wokřewé čel

F.

Šsersbke njeđzelske lopjeno.

Wubawa ho kóđu hobotu w Šsmolerjež knižičičeženi w Wubdyslinje a je tam fa štwórtlétmu přehpělatu 40 np. dostać.

20. njeđzela po šwjatej Trojizny.

Česf. 5, 15—16.

Čzaf je šty, tat škorzi japosčitol Pawol po šwjatim ličje na Česfistich. Šty čzaf bē tež tehdy woprawdže w Romštim thěžoritwje. Wobohojasne wašćnje a dobre wočizniki, něhdy najrjeńša vyča romškeho luda, bēdu ho hižom darowo šhubite, njewěra a lohtomyšlnosć pať pščežo bóle pšchiběračskje. Čzifita njeprawda bē wšchudjom i tnelow a narabiti ludy k šbžetji, k wojnje a krejrosleču, tat šo Pawol špominajo na tajše hujbenstwo drje štoržicž kmeđješče: čzaf je šty. Tat moješče wón pať tež štoržicž špominajo na zyrkej teho Knješa. Wona bu tehdy pščešžehana wot židow a pošanow, rječazny a jasnow a šurowa šmierzč hrožešče tym, kiž škryta mjeno wašćnaju. Wšyšče teho čzypču tež pošansta mudročej, pošanste bludy, pošanste hřeđi a hrošmošče pščežo i nowej možu ho do kščešžizjanskich wošadow dobweč a je štajecž, i jenyjm šlowom, doleč Pawol wšchitke tajše štrachoty špólna, šmēđžičke wón i polnyjm prawom štoržicž: čzaf je šty. Čzaf je šty, tat štoržizny tež my, šwominajo na něčzišćim čzaf. Wšy wječamny halke rječecž wo tym, šo šu halke pšchēd škrótim šo šbēhnyli pščežizny wašćnosceji na krowamym šbžetku a wo druhich štrachotach, kiž šo nam pščežo bóle bliža, ale wošebje tež wo tym, šo woni Bože šlowo, to žórtu wščeho šwoja, šazpřiwaja a čzilešče tupa šu fa nje, a duž šmēmy tež my štoržicž: čzaf je šty.

Ščto dyrbinym čzinič? Dyrbinym pšchi tajšim štažejny něčzišćeho šteho čzafa nadžizju a wěru špřisčezječ a šmērom pšchibladowacž? Albo dyrbinym wšchitko tajše šte teho čzafa je štyim ludžim hodu čzinič? Ně wšchaf, tat dyrbinym štemu čzafej napščežizwo štačž, šo njebžimny do špřytomanja pšchisšiči, ale te šame pšchewinylti pšchēde wšchēm. Š temu naž japosčitol Pawol tež napomina. Šdžž šo potajšim prašcham, tat dyrbinym štemu čzafej napščežizwo štačž, dha nam Pawol wotmolwi: i tym, šo pšchibóžku a njewěřzaju mudročej škrēta wot šebje wotpošalujemy.

Š wěštošku šmēmy šebi wuňwalicž wšchitko wulke potražowanje, totrž je člowšta mudročej w něčzišćim čzafu čziniča. Džizny a potajštwá na njebju a na šemi člowjefojo pščežo bóle wušlěđžnja, wšchelaka wědomosć, wučenosć a šbželanosć šo wščežo bóle mješ ludžimi roš-pšchēštrěwa a člowšiti dučž dozpřawa pščežo bóle šwóž nadowš, šebi šemju podčžihnyč a nad njej knjejičž. To wšchitko čžemy tež my rad pšchibpřinačž a šebi wšyščo wozicž a džatowni bęčž tym mužam, kiž šo nješču bojeli žaneje přozny a wobčeznošče a štrachosce, ale šu wulke wěžy došonjeli. A tola prajimy: čzaf je šty.

Člowjefojo něčzišćeho čzafa tat hušto šapominaja, šo je bojščž žestwo Knješa šwočžak mudročje a tež naj-mudrišči šu hušto jara tupa a šlepi w bōžički a duchow-nych wěžach. Žewo jich jara malo šnaje bibliju a Bože šlowo a wobšonja šo w nim, jich jara malo wē, ščto Luther wučził we šwjatim katechismušku a tola šudža woni bibliju a katechismušku a čžezdža tajše kniži wotšronjene

Džak, cjeleš, křwalbu wojeheleni
 Spěwamy Čši f radofčju
 Sa to wo Zepřuhowym mjeni
 Dženš na žnjowym křwjedženju.
 Lubi, křwalmy Wože džiny,
 Wožu lubofčju, dobrotu;
 Wbž je šmilny, hnadny, mišy
 Nam po hwojim křluženju.

Žemu džak ja rjanofčy, plěbnoščy
 Polow, kufow, šahrodow,
 Sa tak wulkich darow hdbnoščy
 Škřabžy f najčich wutrobju.

Křwalmy křwojoš' Wbžta křwěru
 Žato jeho džěčji tu,
 Borucžny křwoj pučž Zam' f wěru,
 Wkřešete a křwobu.

Křž nam čželo f duščju dari,
 Šbžerži naš a šastara,
 Křwalče mtožži, křwalče stari
 Žeho šbžne wodženja.

Nadžej' duščje troščt a žadofčž,
 Šbžnoščž, křbto najdrbžščy:
 „Želub“, wojehelo, lóščt, radofčž
 Čže byčž kóžje wutrobje.

Nječ žmy Žemu f cjelešči živi
 W křowach, štutach wutrobnje,
 A mješ hbu lubofčživi
 W tym křneju wobštajnje.

O tak šbžnje daronjent
 Žnjowy křelufčž spěwamy,
 Šbžž my škřyta wumožent
 W njebju f jandželemi žmy.

Wutrobnje šo wojehelmy
 A křnejej, šbžžny, tubny dom,
 Š Wožim šlowom wožiwimy,
 Wbhu křlujčž f křwalenjom.

Měj, Twojeničšči wščhě luby
 Wščes naš, wěčžnu cjelešč měj tam;
 Wščyho Twojoš' šlowa tuby
 Wožohnuj Žy f wěčžnym žnjam!
 Žamješ.

Šanka Šobratež.

Wopomni kónž.

W nětaškej wšy bydlaču tšjo „rosřwěllenim“, jedny pišat,
 jedny hajnit a jedny bohaty wukrajan, totřžž bē woť wiojich
 pjenješ žmy. Čžite tšjo bēřny pšęgo w hromadže, bēřny džē
 woni jeneho buča džěčži a banjaču Woha a jeho šwjate šlowo.
 W tejšamej wšy pať tež stary pobožny muž W. pšębnywašje,
 totřehož mējaču džěčži a dorofčžent raby a totřehož čžinjenje
 šomnjenyčž tšjoch „rosřwěllenych“ husto wo najšlušibšej wutrobje
 tubšęje.

Jedny džěat bēřche jim wón šlowo, wo Štrachu 7, 89 stejaže,
 pšęwolofat: „Ščtož čžinišč, dha wopomni kónž.“ Čži tšjo šo
 f temu šmejaju a wuškmeřowaju tcho štareho, pobožneho muža
 W, šbžžkuli šo jeno widžęč da. Woni po možnoščži hiščęže
 bōrje šlutfowachu byžži šby přebje: hajnit šonitwarejšęje a šakto-
 wašje nijedžu, pišat džęlašęje kaž wščędnj džěat, a bohaty wu-
 ktajan pšębčžini nijedžu f jebžju, pičžom a hračžom.

Štary W. njeda šo w korčžnje, šbžžž tamni tšjo mužjo
 wščędnje wobřšřabžaju, ženje widžęčž; wón mēnjęšęje, šo nočže
 šbščęž, šbžžž wuškmeřuju křwaju.

Tak lēta šaribžęchu. Duž šo hajnit je wšy miny: pšę-
 ščřiwjenja bla bē wón šastojšnto a cjelešč šhubit, a šawostaje
 wo wšy njebē wozaj možne. — Wšřat bēřche šščžny šalšowat
 a bēřčęšje w křostarni — bohaty wukrajan pať, šwoje pjenješ
 a křbto pšęčžiniwšči, je wšy wučžahny, a ničto njewjedžšęšę,
 šbže bē.

Duž pšęřšřabžęšę stary W. šažo do korčžny a pišęšę
 nijedžu wječžor šwoj karancžł. Wšři tym rečęšę šo wo špom-
 njenyčž „rosřwěllenych“ a jich bōřčęje, a jebęš f bōřčji špomni-
 wašęje na šlowo šwjateho pišma, totřžž bē stary W. tamnym
 tšjom pšęřiwofat: „Ščtož čžinišč, dha wopomni kónž!“

Štary W. dha hēbi bibljny wozabčž, šejmašęje šwoju čřapku a
 čžitajęe Pšalm 37, 35—36: „Ša šym widžil džebžbžžneho, tón
 je šwojej mozu družich trajčęšęje a rosčęřęšęšęje šo a šelenišęje
 šo jato šawrjenžowje dječow. Šato ja nimo džęch, šhaj, bē wón
 přęčęž; ja šo po nim praščęch, dha wón nišbže nijedęšęje na-
 matačž.“

Šaj, b je š Woša wočętuje čłowjeka štrajčny kónž!

F.

Wročžba na prawy pučž.

Dwoj čłowjetaš čžęnjęščtaj hromadžę šwoju drohu. Štarišči
 škutnje pišęd šo šladofčęje, tola druhi, hiščęže mloda krej, bēřche
 potny wojehelošęje, jedny ipřw ša dęubim šapšęna, mējęšęje wonječto
 na křobut tšjnjenje, a šo f čžahami palenzja je šwojeje bješęje napi.
 Wbón ju tež šwojemo towašęšęj poškeřti, tón pať f šlowu ščřa-
 bęšęje. Štadžina, pšęch totřžž jeju pučž wojebžšęšęje, bēřche čžiča
 — dęž a dęž bē šanotny dęwōr widžęčž. Dalato, dalato won šo
 drohu, ruina kaž ščřnōra, čžęnjęšęje — ščřtomy ju njewpřščędu,
 jeno šoliti, na totřžžžž bē grōť ja telegraf ščęnjęny.

Nadžma bēřche. Šawēt tešęšęje šněrom pod ščřęřmy wročžat-
 kami. Žadny ptačil njepšęwašęje. Žadny wēřit njebujęšęje; jeno
 družby šynčęšęšęje pšęchš telegrafowje groy, jato by šřšřal ščřřčřžku
 lečęčęž, totřžž wot kraja do kraja čłowřku rēčž nošy, njewidomnje
 a potajnje.

Taj pučžowarje bēřčtaj šo pšęřipadnje na pučžu šetlatoj.
 Wbōřščji bēřche štarišęšęje dořčęhnył a hnydom f nim towašnto
 čžinič, dořčž njerad šam džęšęje a šo rady f něřim rosřčřowajęšęje.
 Wbón šwoje mjeno mjenowajęše a praži, šo je pišřmifštatęč, totřžž
 runje štrajtuja, a buž čže hēbi šwilit šwēt wobřšřabčęž. Družbi
 bēřche tež šwoje mjeno, a bōřčę čže, pražič, potom pať bēřche
 mjelčžal a na rēčže šwojeho towašęšęje ščęřęřęšęje poščřuřat, totřžž
 bēřche f nowych wučžbach šwēřpolęšęřęrow (ša to šo mjenujžy
 lozialdemokratowu wubawaju), kaž šo šřašęje, dęrje wobřšřojeny, a
 něřto mudrje rosřabowajęšęje, tak šubše wšcho šęrje, šo šubše šo
 pšęřčęhobnje jenož 9 hōžžin džęřatčž a šo byřti šo mřda hiščęže
 powřšřęčji.

„Wšř, towašęšęje, čžęmjoj šwilit wotpočžnyčž a křst pošwa-
 čęčęž!“ wón praži, a f tym na mału šōřtu pořata, šbžžž tež něřtorę
 šamjenje ščřaju, totřžž možęščřaj hēbi ša šyřdo wofčę. Wšonaj šo
 pošnyšřęšęčaj, šwojeje wáčřofaj wotpočžniščřtaj a kōžby jebžęšęje,
 ščřtož mējęšęje. Wbōřščji šašo palenzowu bješču wučšřabnywšči
 ju šwojemo towašęšęj poba, tón pať ju šašo wotpořfoma. „Wšč,
 wy dřeje f teji nowej družnje šřiščęšęje, totřžž čže šo palenzpřčřa
 wotštatčž — ša tu pať šašřojeny njęšřym.“

„Palenzja šym šo bačž do šřęteje woč me šwojim žiwjenju
 napič“, štarišči wotmoliti, „dbyž čžečęje wo tym šřiščęčž, čžny
 wam potjebadžę, pšęch čžo je mi šapočřal palenz napřščęčžimny
 byčž.“

Wbōřščji šwoj potęž a šřęšē šmutajoj f šlowu šwim.
 „Štaž šęje šy něřto w štrajčowanju“, štarišči počža, a pšęři
 tym je šwojimaj šřutnymaj čřomnymaj wočřomaj na mōřbščęšęho
 towašęšęjo pošladny, kaž by prajič čžyř: „Wni je tebie žęč“, „tak
 tež my pšędē něřotřny ščřami štrajčowachny; ja tešdom žřgaty

dželač. Běšče šty čjaš. Džeń wotebnja, tydžeń wot tydženja Wobu temu kniejej čjaš kradnyeč, wofoto dumdač, w forczmach hbydač wot ranja hač b wotečora, f čžečej hłowu do koža a f puškej mnyšju f nješo — potny hidenja, huweta a famiječe pšče-čziwo kniejam, kotkij maja pjenjesh a tola dač njechadža, ičtož hebi žnaječ. Njichio njeuobješije, kajti kōz to wofmje, a hbyž by teč nękory rady ho podmotil a jašo dželač pučaja, wón tejeleče pod želejnym latorjom dželačejefkeho šjednoczenja a durbjeleče ho teho džerčez.

Znuu my tež jašo pšči palenzu hebjadnyu. Zawatičhojo bęču pščišči, nam nowu křobtoječ činič; woni bęču tež pjenjesh f wulleje itajowajeje polkadnyh hōbu pščiinjehi. Duž bęču wōtre kłoma hšyhčez, hłowu bęču czope a rēče wuchy pščežo džiwieče, bęšče jafo hychu dynamitowe bomby hšjom pšči-hōtomane lešaje.

Duž mōj towarišč, f kotrymž hromadje hpdlač, f burjemi nutš stupi; ješo wočji mje pytašče, wón křowče, ja pak lōšhta nje-mějach, hwoje męšto wopuščaječe, a f hłowu ičpašče. Duž ho le mui pščeščišča a m lišit do rufow da. Ja ōnu ruče wōtchō-niwšči čitach. To bęšče pišmo mojeje stareje maczkef, f čęepo-tatej rufu piškane, wona piškaje:

„Mōj luby hynu!

Emōj nan leži w męču a čže hščeže juntkōč f tobu porčezčez. Pščišidž hnydom, je najwščišči čjaš.

Wwoja na hšiercz šrudžna stara macz.“

Za mafu křowiku nastrōženy ho njeħbajo na te kłoma hładač. Wo barje, kotraž bęšče wofoto mje, ničjo wjazy njeħbōdach. Potom ruče je stara postanah a bęžach, ičtož mōžach a kajtič bęč, na dwōrnicačžo. Eso berje ščlahčejše, so bōry čjaš na tamnu křonu ždečječe. Ea nękore hožjiny jašo f woja šupiče, ale wot tam mējach hščeče pščeš 3 mile hač domje. Do wječzora durbjach domoj, hma bęšče; duž křowčah do biljeje wšy. Wo wšy ho ni rabi, hebi wot fnetehō buru konja požičez. Šedčah mōžach, dolež bęč pola hularow jafo wofak hšukij. Za ječah pščeš krajinu, se hšehom pščištyu, woje myhle křowataču pjeđu mje.

Čšto be ho so mnu ūtalo! Kaž wōtry mječ bęšče mje hřeħdža w mojim hřeħnym žiwjenju powječ; wo biljeje hšierczji mojeho nana tečječa. — Hōj, mōj nan! Kał doho hebi njeħōč na nješo pomyšli — kał doho lišta domoj njepiška! A nętko tejeleče wōn pščebe mnu; je hšowitmaj hšutymaj wočōmōj na mne hładačje, se hšowiej bēlej hłowu ičpaščeče. Za ješo hłbš hšyhčach, hš bē wōn hšwčjenu rēčez, kaž bęšče mje ta hšit napominal, ho šheho hładač a na Wožih pučadž hšobšč, kaž bęšče mi tu mafu bibliju, do čzorneje lože hšwajano, dawičji mje jara prošyl, ho njeħyč žanenu dnjej ho minyč dač, w bibliji nje-čžitawšči! Ach, ta mafa biblija! hōže be wofata? — Za to njeħobješči! — A hby hych nętko poħže pščiščol — hby by luby nan hšjom njeħōji hyl! Eso wē hšitō bęču naž našči woħžerjo wučšiji, so je wera hšupōč, so w bibliji hame kē steja, ho njeje ale wōčēnoje ani pohleħnoje hšubjenja — ale w tym wofo-minšjenu bęču tajfe hšebōžne myhle pječz burjene kaž hšubjene pluwu. Mōj nan džē be hšierczji blišo a kaž želejna ruka mje ta myšl iapščišmy: Čšto potom?

Wječor ho pščiħšičeče, japočza ho čmiez, jafo f pošleħenje hōrt bele ječah do boliny, hšžez wješta hřeħdža wyħōkšč, staryč ščotomow ležčeče, hšžez be žyrtje, w kotrež bęč hščęeni a ton-ščetmōwany, je hšowiej wōn hšidžez. Wščo be ta čščo, jafo by hšeh čęelny ruč hyl a wēh hšitō daloti wō. D, hby by tola nęčhō pščiščol, kotreħož moħē ho wopračezčez, hač je mōj nan hšičče žnyu. Njichio njepiščiħdže, jeno wōrbny ja mnu lečadžu.

wone ani njeowolachu, čšičje ho na semju hšynychu, hebi zbrota pytač.

Stōnczje bęč pola wōtznego doma. Za konja pščišwajōšč, Kał hšwēzy widbaj pščeš wofno. Za šastupič, burje wočiniwšči na pšioh stejo woftač. Moja macz pšči ložu hebčejše, hřwaga bęšče hłowu poħšička, ruče ježejšči hšyhčenej w kłine. Nāt hłowu poħšēny — křowče, ho durbju mjelčo pščiħč. Me je ho wjazy hšerčezčej njeħōžach, ja křowatač f nanowenu ložeje. Wōn f njeħeneho ipauja wofuzi, je won twerħže hładačje, mje hš-hnawšči ruče wopščeħče a ja ležah pšči ješo wutrobie plałajo f tyščneje wutrobu! D kał ho wōn wješeleče, so bęč pščišči! Wōn majšakeje mje je hšowitmaj hōzpmaj rukomaj pščeš čjalo a wočji! Kał džawowaječ ho won hšowjenu Wobu, so bē ješo modlitwu wšhlyčak a mje hem domjedł, dolež mējeleče mi hšiččeje ta wjele prajčez. Potom bu jara čšidji a męny a w nozy jašo lepe ipolče.

Ti dny be hšičče žnyu. Čaj, wōn mējeleče mi hšičče wjele prajčez. Kaž Pawol pščeħ romštim bohōtom, tať mōj wčjny nan fe mui rēčezje wo prawobščij, wo pōžęšiwščiji a hšubjenju. To bęču hłowu, kotrež pšče wšče slawu pščiħajaju, hbyž se eta męčzajawa do. A ja pščiħdžeh se hšweta hřeħa a hanibij, f čjaha wotpada a hšebōžnōčje — kajti wōščel! To bęšče kaž hēla a njeħbeħa, kaž toka čjma a jašne hšwēto! — hbyž hebi ja na wščiħto to, ičtož haby mje ležejče, pomyšlič, na štrawofowanu, na njerōdnih towariščach, na žiwjenje w forczmach, na rewanšne łubje, na džimje lōščty muškič a žōnškič — hu, dha mje ičpa-ješe — ja nęčto wo tym čjajach, ičtož biblija mjenuje: „wucze a hšubow kšipjenje“.

Me na to jašo na mile kłoma hšowjeho nana poħščadach. Wo prawobščij wōn džejče: „A krej a prawobščij křwytšwaja je moja drafta pščištōjna! Wo pōžęšiwščiji: „Kał mošt ty tajtu wulku hšōčez čzinič a pščečziwo Wobu hřeščičē ham na hšowim čęelē, kiž je templ Wōži?“ Wo hšubjenju: „Čhōž ho ham hšudži, tōn njepiščiħdže na hšubjenju, pščiħōž wo mamu rēčznika pola Wōtā, šefom křwysta, kiž je prawu!“

Tęčzi džē mōj nan wušny w mojmaj rukomaj. Čhaj, luby beašje, wot teho čjaha žanehō palenzā wjazy njepiju.“

Młoby towarišč bęšče w špōčarku wroču hñonej f hłowu wif a f šjom w lemi hřeħak, tola po čjahu bęšče čšičje poħšudak. Mjelčo wobaj dale čęymječčaji. Hbyž puč wot drohi pječz džejče, ho dželeħtaji a hebi ruče wōčo so rožōħnowaččaji. Starčiji hšičče hšwitu tejeleče a ja hšowim towariščom hładačje; w ješo wočōmōj tejeleče hšwčjenje piškane: Njeħbeče to te pra-šdenje: „Wužje te wuštye hšwčjenje fornejščo wopterane abo po-ħšubčene? Wo pščiħnjebe pħba?“ — Wōh to wē!

Wšchelake f bliška a f daloka.

Š. Wōjerez. Čōndženy ičtwōrt, Miħaka, hšwječjele naješe pđlanič Gustaw-Abolšteho towariščno hšwji kēny hšwječeni w naješej žyrtui dopolnija w 10 hōbžimach je hřeħštim a popo-ħnju w 4 hōbžimach f nęmštim kšęmšojem. Zyrtel bęšče jara čenje wupščenja. Ale najričička pħba — hyla poħšudarčōw — po-bradžny, ičtož je teho dla jara šrubne, ho hu čji wjele parowali, hš njeju najčeho hřeħšteho hšwječēħteho pħdarja, hšwja durbow-neho Wateła f Warta, hšyhčeli. Kajti hšoboli šočāšidž ješo pħdō-wanje na poħšudarčōw lešini, je widžez f džaka, hš jemu wjele kšęmšerčōw w najčih nowinach štanije wuprajā a f je te pštrōm, so by ho jehō pħdōwanje čšiččezčez dala, ičtož f wjeħelom tež luby wofšwajaju. — Nęmle pħdōwanje džerčejše křes lupert. Čšmidt je Šebniz pola Wiegny. Načž žyrtwiny křes wupščwa do nęmšteho pħdōwawia žanu motetu. Nābromadžena kollesta f lešimčemo Gustaw-Abolšteho towariščna wčzini wofoto 700 hřwimow.

Sy-li spéwal,
Pilnje dšetal,
Strowja de
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosó ma;
Bóh pak swérny
Pfez spaf mérný
Čerastwosó da.

Njeh ty spówaš,
Swérnje dšólaš
Wádné dny;
Dšéš pak swjaty,
Dušl daty,
Wotpošl ty.

Z njehos mana,
Njeh sí khmanna
Žiwnosó je;
Žiwa woda,
Kiš Bóh poda,
Wokřew čel
F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa šo kóždu šobotu w Šsmolerčez knižničičiččéni w Budyščinje a je tam ša šchwórtlétnu pschédplatu 40 up. došćaz.

21. njeđzela po šwjatej Trojicy.

Ciř. 6, 10—17.

„Wobróńće šo, Woje džéči!“ tal kłinczi nam š tuteje woještjeje epistole Pawoleje. Wón nam praji:

Ščto mamy nawuknyč wé ščesčijanskej woještjeje ščuli:

1. Dowěrjenje na wojuvodu;
2. Kéžbu na njepščežela;
3. Wuwucenje na brónjach.

1. Napošléd, moji bratšja! Pawol po druhich wječelach mučžach mučži. Wé woještjeje ščuli mamy wšičžy wuknyč: najprjedy dowěrjenje na wojuvodu. Moji bratšja! wón praji. Duž je wón našš šobubéžer; wón šo do wojsla poštaji. Njeđybrjalo to naš wubudžić? „Pošhlěče šo!“ Tole napominanje je nusne, doležš my šwito a ščéšje wóššabnjemy w próžach a šarosčžach žiwjenja. „Pošhlěče šo w tym knješu!“ „Šed' n twjerdy hród je našš Bóh šam.“ Wón je našš Šbóžnik a w jeho to- waštwje šmy my šylni, čšim nutrišščo šo my š nim šwajlamy a š jeho žóřta jenu móž po drugej čžetpamy. „Pošhlěče šo w možž jeho šylnosče!“ Našš Luther štwaiče: „Móž naššja dobyčž njemóže, my šmy š nej jara štabi.“ Kašš je wón našš Šbóžnik paš móžny knješ wé šwjom špřotowanju, w džiwach, wé wumóženju, pschi šwjom šhorječšćaju a š nješšupšćaju! Šaj, ššřyššš je našš kral. Duž wóššerčžje šo žyžu bróni Wožu. Wona šo njefšćari. Duž w dowěrjenju na wojuvodu do bitwy.

2. Kéžbujeje na njepščežela. „Šo móšli wóššćaz pschěžžimo čžertowštemu lešnemu nabéhanju.“ Tón šty njepščežel ma šwjom žštomakšow. A kašš wón wojuje w šwjom lešnym nabéhanju!

„Šty šary njepščežel,
Wón jara móžny je
A ma doležš lešnosče,
Tu psches njoh' ničtoš njeje.“

Wabjenja hrécha, šnutškworne béđžanja našš nabéhanju. A ta šta móž hromadžje ššutšje — na našš méřja šo žehššne ščiny ššeho njepščežela. Ale my móžemy ššroššćni býč. Ššwimny na šo žyžu bróni Wožu.

3. W méřje šo wojožy wuwucžuja. Kašš šu to pschišotowanja! W kraleštwje Wožim šu druge brónje. Duž wimčeje na šo žyžu bróni Wožu. Džéš wojowanja nam wšičškim pschiššje. „Wojuj prawje!“ Poššledne wojoWANJE wéčžje pschiššje w ššimertnej šobžinje. Te brónje nam Pawol wopššuje, kaššž šo wone lešdom trjebachu na bitwšćžju. Pašš wérnosče! Ššprawnosče a wérnosčeš wutrobu wóšštwjerđžuje a wóššwobóđžuje. Ššabat prawdočeje! Wéššoščž wóššćžja našššich hréčšow wóššróni pschěžžimo ššadwéššowanju. Šščšit wéry! Ščšitž Wožu wéri, tež ššwérny wóšštanje. Ššobut ššboža! Našššja kašš ššobut na šštwje našš wóššarunje w ššyšššćžach. Wječž Wožča! Wječž Duča pššes Wože ššlowo je ššesuššš našššš w šščotowanjach. Woži Dučš našš wučžš prawe ššlowo namatačž a tal naššćžičž, šo wutrobu trjéđi.

smagowozę żyto bycże. Tam a hem namata ho hichcże nęčajsi byst i hroda herbistich kralow, toż n. pch. kote jehy a rzejcażsi, kónyż wot kofow abo hlebionw, czryow, wuhlo abo bruhj mały czapor. Tu bęchu tež zoww nębhuchich herbistich wječkow; pche-toż w nowichim czahu namatachu tudy kote diademy a popjelniży je kotym tynkami a kotym rzejcażami. — W nastupanju jatowżenja spomnieneho hrodhichcżę pola Wórowow a natowżenja tamnichcżę hroda nębhuchich herbistich kralow stare kronicli hłedowaje pishaju.

W bęwajatym kłstotku po R. r. knjeżcże nad miłczanjsimi Szerbam w nęčajšcjej Gornjej Łużyzy kral Pšichibychlaw (w stawisnach tež „Grescentius“ mjenowanu), kotryž mjějšcje na horje Limasaj pola Königshaina hrowj twjerdy hrod. Dolež bęcže ho wón pche-cżiwo Nęmzam polběhny, pška němst hčęzor Lubwit II. hrowje wójsto na njeho. Woz pšichidže mjes Szerbami a Nęmzami wo-koto lęta 900 k jatalscnej bitwoje, w kotrejž buchu Szerbio wot němsteje pšchemozy jiczi. Kral Pšichibychlaw kęcže ho je hrowjim sohtynym wojowarjemi do hrowioho twjerdeho hrodu ua Limas, hđžęz bu wot Nęmzow wobhlehnyeny. Stónčnje njeprichcżęsjo hrod bobychu. W hrowje naša nětu wulke frejshcetercje; jeno mała częrbotta męjšcže ho pšcjes njeprichcżęsłow pšerubacž. Kral Pšichibychlaw sam stoczj na potůznęj stronje i hroda dele, hnyj ho stradž pšcjes kęcži, kiz wołoto jeho hrow siejadu, a pšichidže tak k hrowim lubow, kotijž bęchu jemu mjes tym wot Wójercz hem na pomoc pšichicahnyli a něko i ranichcżęho boka wojerowisje drosi stejachu. Dolež žanje pomocy w Gornjej Łużyzy wjazy njeubohcęcže, częstny wón je hrowjim hwerturny dale, hnyj ho wo-koto Delnjeho Wujęda na czotm, i wjerbowych witkow pčęzeny, a płunawcže tak po Spreti dele hacž do Wórowow. Tam wón jasta, da tam byhne hrodhichcżę jatohcęz, natwari na nim twjerdy hrod a kralowawcže nad delnjotuzijskimi Szerbami. W tutym hrow-jim nowym kralewicze je wón potom hichcže dohji czaj hrowju hrowobnowčž faktowal a pšeręal. Wo pal wón a jehy potom-nizy tež tudy pšcęd njeprichcżęsłnimi nadpadami Nęmzow męer męll njehju, to potajnje tež druha praja (Sage) herbistich lida w Wórow-wach, kiz pojwęda, jo je herbistich kral, w hrodhichcżę pola Wórowow knježęzaj, dychwał hrowim konjom pódłowy wopal pšichibicž dacž, jo njehychu njeprichcżęslo nębhęz po hłedže konjom schli a jehy hrod w Włotach namatali.

Wo Pšichibychlawowej smjercezi pječa jehy pšcęcel Cziščibor jako Szerbow kral na hrodhichcżę pola Wórowow knjeżcęcže, bę to w tym czahj, hđžęz ho hřim wjele Szerbow ke hčęchcjanstwej węreje pšınawawcže, kotijž i daloka a hčęrota do Modleje pšichabzachu, jo bychu jo tam k Wobu hčęchcżęzanow modliti. Tota stradž ho woni pšbła teho pšcęzo tež hichcęz k hrowjemu pšichobhu modlachu, kotryž pola Woktojz w hčęčębnisłej holi stejcęcže a „Czornobób“ rękaję. Kral Czeščibor sam pal bęcže hichcęcže pohan a wjedęcęcže jako tajki hrowne knjeżcęstwu. Wón bę potymurny muž, lnaty tak berje pšcjes hrowje rubježnisłwo a strašny hrowowicž, kaž tež pšcjes hrowju mōz a wutrobotojčęz. Wjazy křęcz chycchu němijž wōtowodj a hrowjo, we wołanowj hbydazy, knježstwu takjeho strašněho krala kōz czinięz, ale — křtyt wot taja-zych częnných křęow a wobdaty wot hny wutrobotojčęz a hylnych wčęserjow — poradžj ho Cziščiborej pšcęzo jašo, jo mōjšcęcže hrowjich njeprichcęzelow sšebacž a jim sšowownje wučęz; pšcętož žanemu i jehy njeprichcęzelow ho hichcęcže radžito njebę, dacž k hrow-stemu hrowej pšichicęz. Pšhłedonia hyla njeprichcęzelow, kotryž žoganzst wōjwodca pšcęcżiwo Cziščiborej wupšbła, bu wot tuteho do częnowych křęow wabjena a tam i bęzla i wōtęm mječom jabota, i bęzla wot herbistich wčęserjow jastaj. Wopawjenych Nęmzow a Cziščibor wušiřkacž, njem kožu i křybrieta štręz, i teje bameje

rjenjenje rękacž, i hnyj potom wčęcęzo dweju a dweju hrowadu hwařacž a jich na to wuřmęchcęnych domoj pšbčacž, jo by tak hrowjich němijž njeprichcęzelow do bojojčę a stradža stajit. Mjane hčęchcjanstwej bęcęzi da wón lojcz a je w polanškej węreje wocah-nycz. Nad wōjnu a rubjenstwow męjšcęcže Cziščibor hrowje sšobob-panje; pšichj tym chycęcže wón sabęcz tu stawcz a tón njemę, kotryž w hrowej wutrobje męjšcęcže. Domach w hrowim hrowje njenamata wón žaneho wotpocęntu, dolež žaneho bęcęzja, žaneho hnyu njemęcęcže. Za myhl, jo buďze wón pošlebnj hrowioho rozu a jo i nim hplah herbistich kralow, kotijž hu kłstotki dohko nad herbistim ludom knježiti, wotemręje, ta myhl jagna jemu hnanje i wocęzow a hrowicęcže jehy nozy a wōdnjo w njepotoju wołoto; jehy mandęstka Dobrowta pal hřbawcže we hrowej tomorzy a njelasta pławcz a ho rubčęz.

(Pšichicędobjne dale.)

Wšęclake i bliška a i daloka.

Szerbsta hrowna konferenzja imęje hrowje najhmęje pošębzęnje křtymwiti 20. otčbora dop. w 10 hōdž, w Szerbskim Domje.

— Sa wšęclachy dwōřstęho a namęstneho pšcęchčydu ewan-gelsto-luthetstęho křajneho konsjistorstwa w Drazhobczaj je ho knjez superintendenta a wšęclachy konsjistorialny radčicęl Diebelius w Drazhobczaj pomjenowal.

— Rašč wjeleczęcęzeny k. saraj Handrik w Gwiży hrowječęcže jaubženu wutoru hrowj 25 lętny jastojisłi jubilej. Sđyž je najpřędy pšich Michalkęj žyrtw w Wudyščinje, na to w Minakale kłstowal, je něko hřim 20. lęta pola naš. Křajtu pšichihlinojcz je bębi je hrowim hwerturnym bęčom wudobyl, je ho pšichj tej kłstow-nojcz hwanje potajawo. Se křony žyrtwowneho a schullstęho přjōbtstęcęstwu, woješcęcže a špęmanišcęho towačisłtu, wořabžinych wu-čęerjow, mihionišcęho towačisłta atd. došla rjane drohotne darj. Wutoru dopowzdna jo na farje 19 herbistich duchownych kęřbęz, jo bychu hrowje hrowpšichcęca pšichinjeli. Knjez saraj Wřęčaj jato pšcęchčyda herbistęje hrowneje přebawšęje konferenzy wudžęli k. jubila-rej po dlęškej hnujazej rękzi požohnowanje, k. saraj Waltar potrowti jehy je hrowječęstkim špęwom a k. saraj Křichjan w mjenje Wudęcęžanšęje herbistęje konferenzy a k. sar. Wjęda i Wudyščina w mjenje męjšcęžanšęje němsteje konferenzy i naręczj. Pšichj tym buchu darj: Wotina tařla, dwaj pšebornaj hrowčęstnjaj a pšeborna šękła pšcępobate. Knjez schullski radčicęl Wady bę pšichowšınawaje pšikmo schullstęje impękzije pšichinjęst, kaž bę tež tajke pšikmo wot duchownjšęje wšędnowcęz bđžęcšo.

Wđž boj k. jubilaręj hichcęz wjele lęk jastojisłęho kłstowowanja i šbowj jehy wšęgady a hrowjoh!

Dalichę dobrowolnoe darj sa wšębe armenisłę hrowoty:

© Raščanšęstwe wšęgady:

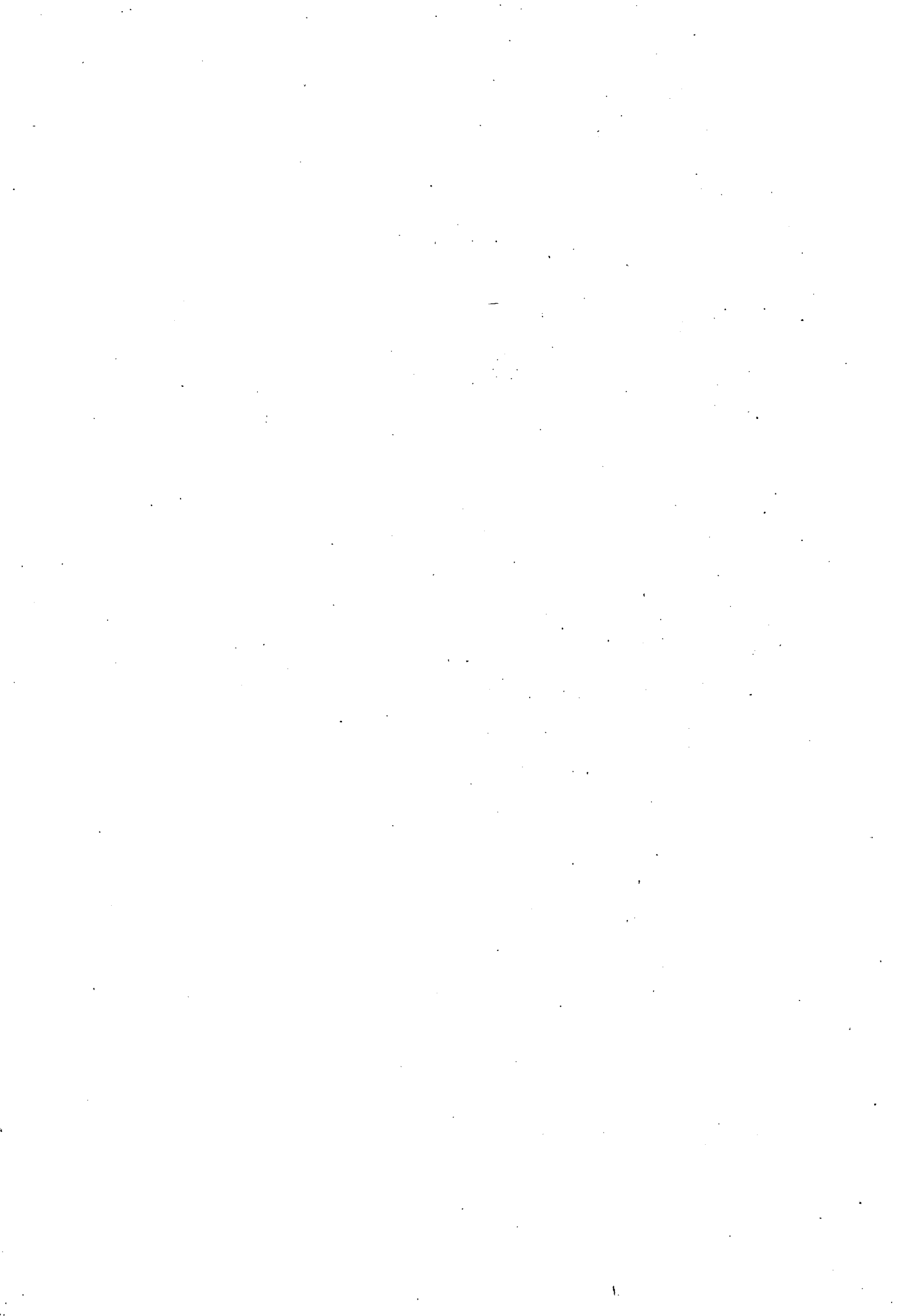
N. R. i Komorowa	6 hr. — np.
M. Čęj. i Rafęz	2 — —

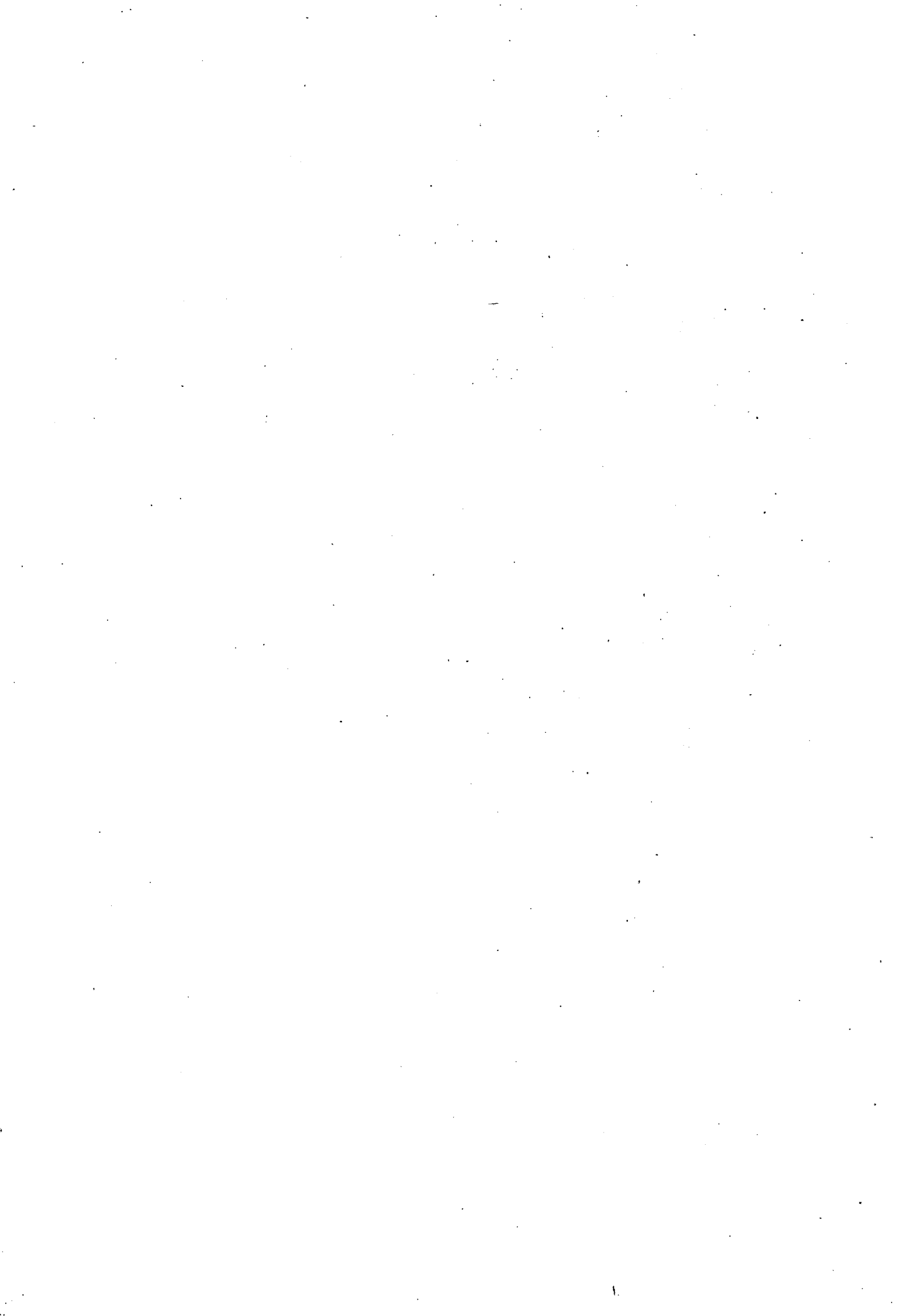
Gromadže: 8 hr. — np.

W mjenje wobohatj hrowotw wutrobny bđat.

Wicęz, redaktor

„Bombaj Wōb“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wšęclach pšcędawa rjnjach „Serb. Nowin“ na wřac a w Wudyščinje dostacž. Na schtwōrcž lęta płacj wón 40 np., jenotliwe częřkła ho ja 4 np. pšcędawaju.

Sy-li spéwat,
Pilnje dżéłat,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróony
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérný
Cerstwoad da.

Njoch ty spéwat,
Swérnje dżéłat!
Wódnó dný;
Džéł pak awjatý,
Dušl datý,
Wotpođń ty.

Z njobes mana,
Njoch śi kłmanna
Žiwnoś jo;
Žywa woda,
Klě Bóh pnda,
Wokřew ćol F.

Sserbske njedźelske łopjeno.

Wubawta šo łóžbu šobotu w Ćsmolerjež knižnicyšćećni w Wubyskjinje a je tam ja šćitwórtlětnu pschepłatu 40 np. dostać.

23. njedźela po šwjatej Trójcy.

Žil. 3, 17—21.

Nijeje nam, hduž šo hotujemy reformazisti šwjedźeń
šwjeczeje, kaž by pšched nami našej Luther wustupil ś tutyjm
šlowom japošćotła Pawola: „Ćzińće po mni, lubi bratšja,
a hladaćeje na tych, kiž tał kłódža, jako naš macje ša
hegempel“? Nješpscheczełstwo pschecziwo wulfemu, psches
Luthera a jeho šobudźekaczerjow pšched štoro 400 lětami
wuwjedženemu Wóžemu štutkej, kotremuž reformazija rě-
štamy, je drje haćž do našćich dnjow tał daloko w šwojim
šibženju šćito, šo je nawopał šćóržbne šlowo wo tych,
„kotrychž kónž je šatamanstwo, kotrymž brjuč ša boha je“,
na tamne wuwšolenje Wóže graty špýtało počahowacž.
Naš ewangelšćik, kotrymž je jich wopomnjenje šwjate, dyrbi
to bolić a rošhoricž. Ale woni šami, wótžojno našćeje
ewangelšćeje wery, šieja kaž wóže wyšoko nad tajšim ja-
šćepjenjum pschikłóžženjom. Šeđby šnajer štanjšownej refor-
mazijske wě, šo šejne žórto šejniša, naduta abo wožadliwa
myšl była njeje, ale wuštóžšne šiwednomnje je štyfnyjm
prašćenjom: tał namaćam šmilneho Wóha?, dušča, kiž šo
horzo bėđećeje wo šwoj měr. Šdy budźichu tamni dobre
bny widźićeje dzyli, budźichu dyrbjełi mjelćeć a wšcho wo-
šćajć, kašćež bė. Šato pał bė našej Luther šam ša šwojow
wóšobu po njenupraćojmnie ćežćich šmitštonnych bėđženjad
šo š swojemu méréj pschėdobył w šiwěle šlubjenja:
„Prawy budže po šwojeje wěrje žiwý“, njemóšćeje wón
dłěje mjelćež pschikładowacž na wobohi šakłubženy lud, ale

dyrbješće jemu pšofacž, šćtož bė namaćal, prawy pucž
š šiwětu a šbožu, š hnadže a prawóže.

Abó je šnano ś najmjeńšča něšto na tym, šćtož
šo nam ewangelšćim porokuje, kaž byšćmy po myšli a
w dušcu šwojich wótžow wjele dali na prawu wucžbu,
mało pał na kłóženje po tej prawej wucžbje? Wěćeje
my ś Pawołom ša to mamy, šo ćlowež prawy budže bjes
šakonja šćutłow, jeno psches wėru. Šo je šćorhoj, kotruž
nješemy, a šakóž, na kotrymž šćejmy. Wšći tym tež
wóštanjemy. Š tuta wěra dže pschecziwo šćutkam, njenužaj
pschecziwo morym šakónšćim šćutkam a šćrašćnemu do-
wěrjenju na nje, — njenóže pał na žane wóšćnje psche-
ćziwo žiwym šćutkam wěrneho šćelćejšćianšćeho žiwjenja.
Wšćajzy: Wóna žaba, pšobđi, ćziwi po šćutšćownej wušćože
tajšće šćutki. Kaž Wóže šćónćežto na njeju šiwěći a šinat
njemóže, kaž dobry šćitow dobre pšoby nješe a šte pšoby
pšichinjećej njemóže, tał ćziwi žiwa wěra ćłowjeja nušnje
lubolćiwneho, wjekeleho, měrneho, šćećerliwneho, dobroćiwneho
ćziweho, pšezćiwneho, wěrneho, šćiwěrneho, a šćtož je hewał
dobry počint a šćwalba. Šćitóžšći šćofym, šćito ewan-
gelšća wěra je, niž pšódnja wěž šłowu, ale móžna, šćylna,
bžekawa wěž wutrobny, twerdec šakolenje teho, na kotrež
nadžiju šćajmy, a wěšte dowjebženje teho, šćtož njewóžšćimy,
dobućeje, kiž šiwěł je pschewinowy, móž, kiž móžla horu
pschėkšobđić, tón tež japošćotłej Šakabej wšćiškłóžuje: Połaž
mi twojow wėru ś twójimi šćutkami! Wšćitóž tajša wěra
dyrbi šo šćewicž a wopšofacž w žiwjenju. Šćito? Wly
wjele dany na prawu wucžbu, mało pał na kłóženje po

tej prawej wuczbje? To ſo njeſtań! Wdźno njeje, jene wot drugeho dźelicz. Wly wſchitny ſamſynu prawotočej jako pſchjed Bohom ſmjerdžoju ſačyſnjemju, ſ dobom pat wemju, ſo mamy ſhobdziej, kaž ſo wobnuadženym ſluſka, a ſo je nam to haſte mōžne ſečinjene pſchjes wuczbju cžiſteho a praweho ewangelija.

A tola prahuimju ſo ju ſami, hačej je, kaž je wſcho dobre na ewangelijeje wězju, tať tež wſcho dobre na ſaſtu-pjerjach ewangelijeje wězju, a cži ſmy my, niž jenoz du-ſhowni, ale runje tať derje wobađni. Stročatni ſmēmju my Lutherej do rta poſtojiej napominanje: Cžinčeje po mni, lubi bratſja, atd. Kať je wōn wojowať pſchecziwo ſtemu! Kať je wōn na ſtrowu myſl a pěkne, bohobojasne waſcnije djezať! Kaťje kraſne ſnamjo je wōn naſchemu ludej ſa-woſtajiť ſe ſwojim apłym jaſtojnikim, ſwōbōdnyim a parčōn-ſkim žiwjenjom! Cžinimju my po nim? Wly ſmy po nim mjenowani. Naſcha ewangelista žyrje je naſcha duchowna maczeť. Cžinimju jej cžejceť ſe ſwojim ſhobdenjom? Hdyž je nam wēſte, ſo je wērnocēj na naſchej ſtronje, dha budž tež naſche woberdženje we wērnocēji a ſwērnocēji; pſchetož tomuž je wjele date, wot teho budže ſo wjele pytačej.

Ŧamjeń. Z. w Khw.

Prawy budže po ſwojeji wērje žiwju.

Wōb ſo huſto potaja a dawa tym ſwojim cžahy pſchētrawacēj, w kotrychž woni ničo wo jeho pomozy w bliſtoſeji njeſhorjeju. Potom ſo wēra na prahu ſtaja. Hdyž ſo modlimy a hnydom wuſkſyſchenje widžimy, hdyž Wožu ruču, Bože wōdženje widomnje ſačuwamju, hdyž ſwjatny Duch najſchej wutrobie jeho hnadu wob-ſwēdčaja — potom wēra cžejca njeje. Ale hdyž je puč cžēmny, hdyž ſmy nad nami ſamymi a nade wſchēm wot ſtrachōſeje ſa-ječji, hdyž na pomoz wot horca cžatanja a ſo ſda, jako by ſo žadnu žiwju Wōb wo naſ njeſtarať — potom dyrbi wēra, prajzju: „Dha wſchať wōſtlanu ja w cžehoz pſchi tebi!“ ſo ſhryſta a jeho hnadu twerčje dječejceť. Tala wēra wēſtočej wuwoženja a dobyčja w ſebi njeje. Cžtož na Wožu hnadu ſwoju nadžiju ſačoza, nje-može ſ hanibje pſchicēj. Auguſtin praui: Wēra ſu te wulke wrota ſ žiwjenju, ſaſtup do traleſtwa, ſlucž pōnacza, ſiž do wēr-noſeje wōdži. Cžtož wēri, tōn budže žiwju, hačej wōn runje wu-merje; njewēri pať, je wōn mōrtwy, byrnje žiwju byť.

F.

Či khērluſche ſa lōdžnikow.

(Č jendželſteho.)

1. Dobroproſchenje ſa tuch, ſiž ſu na morju.

(Eternal Father, strong to save.)

D wſchehomōžny Wōtče ty,
ſiž moſch wſche žolny we ruzy,
ſiž morju mjeſy poſtajiſch
A do brjehow jo ſačōſiſch;
Wly proſymy cže ſ wutrobu
Ča ſtrachōſčinych na morju.

ſiž, Jeſu, morju roſtažeſch
A nawalnočje ſmērujeſch,
Na žolmach ſhroble pokročijſch,
Čsam we wſchōrach cžijehe ſpſich:
Čže proſymy wſchať ſ wutrobu
Ča ſtrachōſčinych na morju.

D ſwjatny Ducho, na wōbach
Čsy lēta a na hūbinach,
Ač, poſrož wērow ſchumjenje
A žolmow kraſne ſtorkanje;
Wly proſymy cže ſ wutrobu
Ča ſtrachōſčinych na morju.

Trojenicſki, ſiž ſmilny ſy,
Budž lōdžerjam ſchit ſdžečozny;
ſiž wobarmuj pſchjed njeſbožom,
Wſchēj lōdže pſchewōdžuj tež dom,
Čo mohli ſo cži džałowacēj,
Čžeječ, ſhwalbu tebi jaſpewacēj.

2. Hērluſch na wōnſteje lōdži.

(O Lord, be with us when we sail.)

Budž, ſkijeje, ſ nami, hdyž my ſo
Na morju wjelemy;
Budž ſ nami w nozy na lōdži,
Hdyž težbu dawamju.

Čso njebojimy, nječy na naſ
Čke wētry ſtorkaja,
Čso na naſ wala žōmiſta, —
Wſchať wōjſto tebe ma.

Wſchē wſchory a cžijchiny,
ſiž pſchicadžeja ſ nam,
Ty, Wſchehomōžny, ſdžečujejſch
We ſylnej ruzy ſam.

Hdyž naſchim brjehom poſtroža
Kať njeſchecējejo hdy,
Čso wrjeſot tſchōw ſhchecēj da,
Do ſtracha pſchijineſy;

Hča, ſkijeje Wožo, ſchituj naſ,
Daj ſtrachōſeč nimo je;
Daj prawo nam, mjecž roſtamaj,
Čpožōč cžahy poſtojne.

Budž, Wōtče, tebi, Jeſuſo,
A tebi Duchewi,
ſiž lētače na hūbinach,
Džať najwutrobniſchi.

3. Jeſuſ, mōj wōdžicel.

(Jesus Saviour, pilot me.)

Luby Jeſu, ſe mui ſiej
W ſylſnej nuſy morjowej;
Kať ſo žolny ſbēhaja,
Čſalimy mi brožeja;
Ty wēſch puče morjowe,
Duž, o Jeſu, wōdž ty mje.

Hdyž lōdž twōjich ſ njemozu
Wēdžejeje ſo w ſchumjenju
Na morju Tiberiaſ,
Wſižit ſy ſo ruče ſač; —
Hdyž nēł tebe widžachju,
Potōi hnydom doſtačju.

Nječej tež žolny hmeja ſo
A tež kraſnje bſchicēja ſo;
Nječej ma lōdž cžer najlēpichju,

Stadku, wulgy ſbożownu;
Tola ſtajinie żabam ja,
Teſu, cje ſa wobſzerja.

Sdyž ſo njebo ſačamije,
Wěr ſo njemdrje poſbėhnie;
Szu-li ſołny nabute,
Widory pſcheg' wotrĩſche,
Sewerny Teſu, pſchĩ mui ſtej
W tajſej nuhy morzejewej.

Stulec' mójch moriſto
Kaž mac' djecho tuſtaſo,
S tuijetom ſy nad ſołnami,
Twoja mōz je počyſchĩ.
Moſtaſario na morju,
Teſu, wodž mje ſuntjo tu.

Sdyž ſo t brjohej bližu ja,
ſołny ruja, wujeja,
ſlaj, hač' t brjohej wotznemu
Tebe dježu, njepuſchuju;
Daj mi ſchycch' wobſtajinie:
„Njeboj ſo, ja wobju cje!“

Jurij Bróſt.

Mabožina w ſchuli.

(Pokačowanje.)

Modlitwa.

W ſchuli dyrbi tež modlitwa być; Wbš je to pſchifaſal, a wona je ſa wučerjia a džečĩ njewotpoſaſomna potrebnoſć. Njewotpoſaſomna? Haj! A bychu-li hičcze wjazy cłowjetow pſchifaſalo, ſo modlić, hač' je ſo to něto hižom ſtało, dha tola werno woſtawa, ſo je modlenie ſa cłowku duſchu a ſa cłowſke žiwjenje njewotpoſaſomna potrebnoſć. Noſtina mōže ho wliwu ſwėta a cšopoty wotrĩſchujuć; ale jeno — t jejenemu ſtaženju. Cłowjet mōže ſwoju wutrobu Wožemu wliwu wotwodroćić, ale tež jeno — t ſwojemu ſtaženju. Duchowne žiwjenje cłowjewa dyrbi t ſwojemu wėrnemu derjemėžu tak wjeće Woha mēc, taž cšłne žiwjenje t ſwojemu derjemėžu powěr potrzeba. S duchanjom cłowjet powěr do ſwojeho cšłta bierje, ſ modlenjom wob Woha do ſwojeje duſche pſchijima. Pobračuje Wbš w duſchĩ, dha nima wona žadny wėrný měr, žanu wėrný mōz t dobrým počĩntam, žadny wėrný tſoch t horju, žanu wėrný nadžy, ſpokojeć. Jeno Wbš mōže jeine najſlubſche žebjenje ſmėrować, dokež dje je wona bōjſta, t Wožej pobobnoſćĩ ſwirožna duſcha. Wobłaza duſcha je ſa bōjſte wliwy wotewerjena duſcha. S wėrjo ſo njemodi; jemu bōjſta duſcha pobračuje. Wono ma doſć na ſemi. Wjes ſlubſcheje a wuſchĩcheje potrebeje je wono bieſ Woha žiwje, a — jemu je berje bieſ Woha, jeno ſo jemja dama, ſchtož cšłto trjeba. Sdy by pač cłowjet tež zhył wjeć dobył, dha njemohło to tola jcho bōjſtu wliwu, totaž wnoſeć w bieſi nobžy, ſpokojeć. Zo je njemožne! Za berje wėm, ſchtož ſo temu ſnapſchecšiwja. S wuſmėrowom nad taſkimi eztrabagantnymi wobkrućenjemĩ ſo na tupožy lubži poſaluje, točyž ho wo Woha njestařaju, wo nim ničjo wobježć možebeža, a maju ſo tola berje. Zo je wječał wėrnjo. S mėrom ho woni lėhoja, ſ mėrom ſtawoju, ſ mėrom wobnoja tan ſ jem lėhoja, kubſa a wjebela jemje wuſiwajyž. Woni maju měr. Wěr — je to kėřowſki měr: horjela luboſnje wonjaze hwiłi, kuboſto deſta tlače a ſnitje. So je to jač woprabodžita wobnjenjoſć, tež t rėbta žyle potajne woſtawa. Wobprjebž wuſiwajyž wuſjo njewuprajna bōl, wobprjebž poknoſće kubſow žaſoſna pſob-

nina, wobprjebž ſwėtnež lėſchtow cšiwlowaje ſačujuće woſamocšjenja, wobprjebž wjebela njewuſtožomny ſtup, tak jo ſo do hynſow radoſće njemowdlnje a njefabžeſwajomnje ſbchynicėſto cšijchĩ a njepotaſomna huſka ſjewi, ſchtož pał wptaju pſchėb hobu a druhi mi ſakrymacž. Wostawaju potom tajſe pomonanja Wože njewoſchymjene a njewobtežebowane, pſchijnjeſu ho wone t djełom abo ſ wuſiwajnjom a roſpſobščenjom t mjelcženju, dha cłowjet pſchĩ wſchėm bſchycšuju bohactwa a cšelje, wnoſećoſe a iſbėřanoſeće do trupa ſameje cšłnoſeće ſapabnje, w točymž žane modłaze wutrobu njekapaju, žadny rōt ſo t modlitwie njewotewerja. A ſchto ſu ſežėhwłi wo tym? Dobro to njemōža być. Pſchego a wſchubže wječał je njewidſchĩ, pſchetōž t wſwėce je tež bſchycšujuje lubjenſtwa, a ližy nėtoreho buchocšijnaria rjanu cšewnjenoſć poſalujetej; ale teho, ſchtož na wječėh mėlnač wotkrte pſchėb nim leži, je tał wjele, jo moſł njemowdlnje ruſu na woczi ſtožić a jinał to widjeć ſujemōžnić. Wutroba ho pſchecšiwja, wo tym wſchec' ſchtož bu niž jenož w niſkĩch bėtač, ale tež we wſchocĩch, wožebnych domach w naſtupanju njepoſchĩwoſeće a roſtořanoſeće, roſpſchecšeneho a bjeſtoſchitneho žiwjenja w ſwōjōch widžane. Duž ho wječėh ſwojich cšitarow praſham, taſki žiwjenſki wobras bychu tele domy poſalowate, budſchĩſki buch modlitwy w nič žiwj był. Hičcze jeenje cłowjet t modleſtej wutrobu ani w horju, ani w bėdženju ſ hřachom kōz wlał njeje. Spodžiwjenje modlitwa duſchu djeři, ſbėha a nožy; wona ju nad jemju, wſchje jejnuch wōſtow a cšenjow, na jaſnu wſchocšć poſbėhuje, dječ' wona ſawoſtaje doſtawa wo tamny mėrie cšičjeje wėdnoſeće, w torejeje ſwėtle duſcha niž jenu ſwōju ſamſnu wobſtejnoſć, ſwoje ſtufi, ſwōj puć a jcho ſamėr jaſnje pobnawa, ale tež mozy cšėpa, ſo mōže ſawėrnje pobnože žiwjenje wjeć.

(Pſchĩchobnje date.)

Marja ſ Drjonowa.

Staroherſta powječ' S delnjoluſchĩſchĩny podab K. A. Fiedłof.

(Pokačowanje.)

Tak krał Eſcijſibor t ſwojeje njewjeleje pſchĩndže. Wječetu wutrobu wobn hobu njepſchijnje; te poſlėdnie kłowa ſtōwowanego wtođbenja jemu njepſchijaſanje we wuſchomaj klinczaju. Tola jcho wutroba bu cšim twerdeſcha a jcho roſtkobjenoſć na Woha pſchecšijnampow gladajy roſećeje.

Djebač' lėt bė wot teho cšaha jaſchto. Hižom djebač' lėt bėſche Dobrowta cšelje krałoweje wuſiwta, ale tu radoſć, torejež bė ho nadžala, wona njenamata; kłowa tamneho mėlchũnka bėdu ho dopjelnie. Wjekele bėſche wona pytała, ſrubodu pał namatała. Wobſlėčo jejncho mandeſlėch bėſche ſtajnje poſkumrije, jcho roſrėčowanje kłote a wōtre. Za ſtaroč' jcho hřebōſche, ſo njebuže žadny byn ani dšwota ſ jcho mandeſlėtwa jemu wječor žiwjenja poweſiſchecž.

W jenej hodjijne tajſeho roſpomınanja jemu do wuſłow pſchĩndže, ſo dje mōže beſi wjeć, ſchtož jemu date njeje; nima ſam žanych dječĩ, dha mōže žufe ſa ſwoje wocšahnyč' a ſ njem ſwoje mjeno a ſwōj rōd iſberjeć. Sčtož bėſche wumyſlene, dyrbejeje ho ſtač. Snydom wob ſwojeho najſwėtenciſchego kłuzbōmita, Morkowſkeho, ſawota a jenu pſchifaſa, jo ho woſtołnch wſow ſchōł a ſkrabžu ſa jenym rjanym dječjom ho wobhoňal. Morkowſki woteribje.

Nėkotre dny bėdu mjėš tym jaſchle; njelcšepſkijne Eſcijſibor na Morkowſkeho cšataje. — Wė jaſo wječor. Dobrowta pſchĩ pjezaſu beſbejeće a do ſchřitczłowageho woňnja ſamjſjena gladōſche; jejn mandeſlėſki hřobjejeje po ſiwje horje a dele a wječeljeje. Tu pſchėb hřodom wotpach' horje ſežehnjene mōſt pabny, mrota ho

Sy-li spéwal,
Pilnje dżatal,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócy
Napoj mócy
Lubosé na;
Bóh pak swérny
Přez spař méry
Čerstwoś da.

Njeh ty spéwaš,
Swérno dśaś
Wiédno dny;
Dźoń pak swjaty,
Duśi daty,
Wotpoďa ty.

Z njehes mana,
Njeh éi khmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřow éel
F.

Šserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa šo kóžbu šobotu w Šsmolerzj knižicisćejeći w Wudychinje a je tam ša šchwórtlétu pšchóplatu 40 np. dostać.

24. njeđzela po šwjatej Trojizy.

Gal. 6, 6-10.

Prědat něhđže šwoje žnjowe dźakne předowanje tatke šapocja: Někajtemu wuřmėwzej, kiž bė prajil, šo w bibliji tež kiž steja, šo wotmolowjenje dosta: „Jene naštróžaje šlowo wem, kotřez je šawěćeje wěrno!“ Kotre by to było, šo tamny woprašča. A tón druhi wotmolwi: „To je šlowo: Njemolče šo, Bóh šo njeda ša šmėch mėž! Šchtóž cšlowjet šyje, to budže wón tež žnjecž!“

Lutemu hanjerzej bė duřšnje doprajene. Pšchetož tu mamy pšchod šobu wěrnoć, ša kotřuz kóždeho šbonjenje šwėdeži. Kajkiž šym — tajke žně! To je płačazy šaton, kiž jenož na roli ratarja njeknjeji, ale runje tak derje na duřowymu polu, kaž š žyła w kóždym našupanju. Prajicž šo njehobži, čehodla je temu tak. Ale niy wėmy, šo je Bóža mudroć po prawdoći a po šmilnoći wščo tak trjadowala.

Šchtó mamy cšiniež, dofelž šjawnje doćez po tutyh šatonju dže? Šawol šwojič bratrow cšagne a wėčne šboje na šwėrnej wutrobje mejo piřče: Šchtóž na šwoje cšělo šyje, tón budže wot cšěla štaženje žnjecž. Šchtóž pak na duřa šyje, tón budže wot duřa žnjecž wėčne žiwjenje. Duž wuřwolnoy šebi prawe polo ł wobđželanju, niž cšělo, ale duřa! Na cšělo šyje, kotřiz po šwojič žabóžjach šhobža w tomorach a njeřobžiwnoći, wewobžranšnje a wopuštwje, w pabuchštwje a drubej kóšci. Pšči tym pak je šlowo „cšělo“ wjele

wjetřeého wopšchicječa. Šaj cšlowjet, kajkiž je š pšchitrodženja: myřl cšlowjeje wutrobje je ša wot jeho mtdoćeje, rěta w piřnje cšělo. Těhodla to šuda tuteho šlowa šapadnje lėni, kiž šo bđžela boji, a bđželanu, kiž pšči wškej šwojeje přazy na to jene, šchtóž nuřne je, šapomnja, cšlowjet lořteje myřle, kiž šwoje duy a dary pšchecžinja š wrdótym žiwjenjom, a nahrabnit, kiž njemože doćez dostać, šchtóž je šhobž na šwoju rjanocž abo mudroć abo š cšimž čže šo šemat hordžicž, a šchtóž je šojalny šjes wėry a dowěrjenja, šchtóž pyta cšlowječam šo špobodacž njeřobžiwšči wo Bóža, a šchtóž ma jeno myřle na to, šchtóž šo jemu lubi, jemu wužitk pšchicječe, jeho šamšnje ljubocžki šluzi. Přób šteho pak njemože dobro być. Šđže by prawdoćej wostata? Šdy byčy šhorloža a šajstwa rėcėcž mohle, šcho mohle nam powjedacž wo tym, šo, kajkiž wuřy, tajke šu tež žně! Wjele rowow je, šajnyč rowow woutach na pohrėbnicšćach, rowow wutrobneho mėra a domjazeho šboža, rowow cšecje a dobrego mjena, — a njeřebate tola być! „Někotržkiliz je šo šjóny dyrbjal wšnacž: Š cšimž šwoje šrečšit, š tym šo něk šhostat. Ša njeřyym nana a maćet cšecšit, tēhodla šym tež ja šastorečym wot šwojič džecž. Ša šym přobny šhobžik, tēhodla dyrbjū něk tradač. Ša čyřy wuřto wón, tēhodla šym šluboko padny. Ša šluzach šwojim lóřčtam, tēhodla šym něk šlemjenu. Ša šym cšlowiřtu krej pšchelaž, tēhodla dyrbi tež moja krej pšchelaž być.“ Tě škoržicž, šo žaneje ljubocje na šwėče wjazy njeje. Ššunano šy šam šidžit; kat đha džecž ljubocž žnjecž?

Njedowěrjenje cje frani? Esy dha ty doměrjenje roszkynwał? Swada a roszlora czi žiwjenje czeke cżini? Esy dha ty wopradowje merny był? Żemu wśhemu hinal być njemóje. Tón Wóh, kiz hrosy śchrańowcaš wśchek, kotkiz jeho kasnje pśchistujuz, je hiśkeje žyw. Wójomy ho jeho! Na ducha być, to je w bohobojności sa tymi plobami stacz, kiz hu dary hwojateho Ducha, wot njeho ho wódzjeć dacz Ź wśhemu, śchto je wernie, cżestne, prawe, pózcżiwie, lubosne, tħwalobne, w jeho mozy ho wotrzjeć cżelnemu wśdźmju a, kaž ho Wójom dźećjom hślucha, hwoje žiwjenje wjeleć, — to je mudrość. Pśchetož kaŹkiz wuśwym, tajze žně!

Śchto wał cżemymy prajycz, hdyž śjawnje doścz po tutym sakonju njedźje? Tak wjele wśchak je wśte, so ho drubdy abo huśto Źda, kaž by hinal śchlo. Śswěrne dźeło pśchego hwoju faśkuzemu mdu njenamata. Śtórżba po njebiom njewotmieluje: Źa ho podarmo prójuju. Kat wjele bóle budže na tym, so ma ho śty tu na hwoće drubdy dobro, hdyž ho sprawnemu hubjenje dze! Wóhaty muž, Źa helu Źrawy, hedyž wśchodnje w kraŹnym wjelelu; tħudy Wazaruś, herba njebiegow, lezi w jałofnej nuŹy pśchod tamneho burjeniu.

Čzi wulky ludźipścheczeljo a dobroczeljo, pśchede wśchěmi naśch Knjes a Śbóžnik kam, kiz je kame žobnowanje roszkynwał, śchto dha hu Ź wjeśchda žnjeli? Śsamy njebžat, haŹ pścheczechanje. Tež tebi móže ho stacz, so dobrotu wudźelujelch, a je ślym ho czi labcażuje. Tajte a podobne wopomnjenja móža cżlowjeła bolofnje ścherić a jemu śtytne dwěle nacżinic. Ale my jim bjes hśwěta a trochda napśchecżiwjo njestejimy! Wóhobje jow hślucha, so je tón Knjes hnady a śmilny, ścjetplivy a wot wulkeho dothoćakana. Ddy by wśdón hreć w mjeće tħotak, hdyž dha wuśwym my wśchitzy cħyli wostacz? Njeje najše wukhowanje, so nam naśchego Śbóžnika dla njepłacz po faśkubje, ale ho nad nami wótzowizy hmliti? Dale, hdyž Wóh hrosy starśchich hreći domapytacz nad jich dźećzimi hać do tjećeho a śchwórtcho Źawa, tym pał, kiz jeho lubuja a jeho kasnje dźeržo, dobrotu cżinic hać do tħyżaz Źawow, dha dje jow dobre dźećjo žnje, śchtož hu jeho wótzowo hrećiwili, a Źe dźećjo, śchtož hu jeho wótzowo dobroto cżinili. Wóślepszde pał je, na cħož japoćchot potaŹuju. Njedabjeze nam pśchi naśchim dobrym cżinjenju wustacz; pśchetož w hwojom cħa hu budżemy tež žnjecz bjes pśchecakca. Wśchón wuśwym njewrawi Źa cħož žiwjenja, ani wśchón dobro, ani wśchón Źeg! Naśch Wóh móže cħaćacz; jemu žadny njewuścjetje. We wěćznoczi haŹle budže wśchitko wurunane. Njechamy tež my nauwukycz woćatowacz a Ź Wóžimi hśubjenjemi ho trochtowacz? Ź ha ž ruzje dychweli jow pścheg wjele Źpytowanja a bėdjenja, my wěmy, so, kotkiz je hśylami roszkynwaju, czi budža Ź wjelekołozny žnjecz.

Ĥanjen.

Z. w Khw.

Njedźela a hśubnui.

Ĥarac Źstertag we hwojim pśchodnośchu, na lėnej śhroma- bđinjen konferency w Ĥorzhėimje wo „praćchenju hśubnonych w hśwěle ewangellia“ wotmėthm, Źe žiwjenja njebow generala „von der Tann“ hśidowaze powjeba:

Swomy jenje naśchich ewangellisch žychowow w Wniħowje Ź WójeŹ hśubnje swonja, a Ź jenenjo naħlabucho domu na Lubwigo- wej drohy Źupa, jemu po bohu jeho nadobna knjeni, tón general, kotkiz hu Źa cħaž hwojeje mlobocje w danŹej wódnje a potom

w pścheg śchėbžnych wózkow jako nawjebowat WóarŹeje armeje wjele mjenowanym a wuriadnu luboŹeć wóhobjećeje, hwoobodny knjes „von der Tann“. Kunjež beśchec, na najdeŹ wysokej runinie tal njerebki, tež tole njebjeŹe ranje Ź njebja bele czeće, dha tola tón general pśchi kemchi dze, po njehy niŹowo wot tħyž hwojich wot Wójeje hśubny wóhberczal. Żemu hśednje hśubnuiŹwo, njeh nim tón pścheg wutrobno luboŹeć Ź pobanŹimow miŹionistow wuŹnamo njenu woponcz hwoobodneho knjesa. Źa generala „von der Tann“ beśche dopjeljenje tamneho hśowa Źe rta wóiwody ĤerŹta Wóbož- ncho pśchego nastorcżne: „KunjeŹtwa njemozjo to Źamolwecć, hdyž hwojich hśubnonych wot žychowe wóhberczuja!“

F.

Njedźelske swonjenje.

Śchtych! swony Źlncza njedźelske

Do runiny a doŹa;
Dzi wuŹicz dary wěćznocje,
Dom Wózi tebe wola.

Wimi hwoju hwoju staroŹy wśchu,
Kiz duśchu czeći, tħyći;
Tam Wóhu cħyŹe wuŹtorž ju,
Wón tuweŹ pśiwuŹy hśylchi.

Śso hrećow wuŹnaj Ź roszkacjom
Ź pħtaj Wózu hnady,
Dha Ź trochfow, mėrom pśidžech dom,
Wóh wupomcha czi Ź padu.

Kaž cħeło žada na hrowač
W cħeritwym loŹce hwođicz,
Tak budža w Wóžich pśchitowacz
Cħyze mana Ź njebjeŹ hwođicz.

Źch, duž njech hśowa Śbóžnika
Źad hśylchu, wobarnuju!
Źa tónle postak wutroba,
Źer Wózi w duśchi cħuju.

K. A. Fiedler.

Wopomni.

W pśchereŹtu traje žiwjenje cħlowjeła 33 lėt. Śchwórtzy dzeł wśchėch, kotkiz ho narodža, wumrie do hśebneho lėta, a poloja wśchėch narodźenych Źemje do hśubnateho lėta. Wot 100 w- hobow jeno Ĥećeć starow wot Ĥećećdžechat lėt doćkaŹaju; wot 500 wogobow budže jeno jena wóhombdžehacz lėt Źara. Śchėc- džehacz wogobow pśchereŹnje w tóždej minuce Źemje, potajkim jena w tóždej Źemudze. — Wobocėbžuj teho dla: w tóždej Źemudze jena budža do wěćznocje dze, a jena Źemuda ras dōndže, dha je twojja ta, kotkiz tam pōndže.

Wopomni dale: Ddyž by hśubnacze lėt Źary, dha je ho tebi wuŹla hnada bōwala, loŹrećej poloja wśchėch Ź tobu narodźenych njeye hśonika; a je cħe Wóh nėbde hać do Ĥećećdžehateho lėta w tutym žiwjenju wobŹhnowat, dha je wón tebi napścheczo žyŹe wobėbitu hnady wopotaŹat. Esy ty hśjom hdy na to myħlić? — Wopomni pał Źkōncżnje tež: Źara njewėsta wėž je, hdyž ty hwoje wobrocżenje hwo do hwojeje staroby wostokurjelch. Pśchetož kaž cħi pħeby mjenowane lėcyž dopotaŹaju, hśōŹnajelch: najmjeħsi dzeł ludzi ho tak Źestari; najwjeħsi dzeł wumrie we hwojich mlob- duch lėtach. Po tajkim: Wđenba hiśkeje ho wobrocć a dženka cħiŹ potaku!!

M.

Bedzenie.

(Zerchajczina E. Neuf.)

O semja, ty kłuda semja,
Soy prafidna, pusia mi;
Wshca twoja radość, starość
Ze cześće brémjo mi.

O lubość, ty seinsta lubość,
So s tobu njeftoju;
Mam njeprchodimiu jadość,
So bych był pshi kłujcu.

O njebio, njebiecha krasne,
Kad' chyz tam horlach być
A w kłobku schomow żywych
Wot bėdy wtopczimtyć.

O Jesu, my kłóbt Jesu!
Wimi s tutoj' czoja nje;
Ty wśchal by moja lubość
Do wshaje wėcznośće.

Zurij Wrósl.

Mabożina w szkuli.

(Potkarczowanie.)

Szto wukhadza s teho w nastupanju uashego dżeka na nam domerjentych schulskich dżecoch? Szto namy jim hobudac? O jara wjele a wśchelatore; jene je hışchecze waźniszke dżyżi drube; to naj-waźniszke pak wot wshcego je: k Wożemu kłowu hwiaty kłumstyt moljenja. S millionow dżecozjowach wutrobow mōżemy my wuczerjo w bolofnu prafidnu wukłuchowac: Wucz naś ho molitć; nauucz jo Ty y naś! Wėrno wśchal je, to dyrbajotj nan a macz, wot Woha la wukłuchajotj dżeci postajenaj, je moljenje wuczeć. Wėrno je, ho su w nastajm czaśu jeno mało starichich hebi tuteje starichistej wchijłkischynocze wėdomni, tak fo ho wona, wohebeje we wshchichich słowach, na ledna mēriomne waschjnye jałombdżuje. Sdże dya hu dżeci, kiz bychu dopomjenije hwojiju hışchecze žimeju abo semjeteju starichuju sa to žohnowale, so hu wot njeju moljenje namute! Wėrno je, so hu starich, kottiz moljenje, wot hwojich dżeci w szkuli narwutjnjene, domach nječerpaja, haj, je hamo waszmėshcēju. Wėrno je, so je škula pomoznija domu, so ma wona potajfikm to cżinic, sztoż dom cżinic njemōdże abo teź cżinic nochje. Wėrno teź je, so njelicebne škole, wohebeje mnoze mjes wshchikimi, w njewopchijomnym pshcepōnaczu inamjenjow czośa a njepomiat-nje hwojeho cżinichczi a nadawala w ludu cżinike njejsu, sztoż budżicu cżinicz dyrbja te.

Zegobla ho nam teź dże, kaź ho mamy; a my hışchecze naj-hōweche dożiwimy, jeli so ho žywa bohabojość. kottaz mōdże njecizny wotat w domach twaricz, do nic njewerōdži. Pshcetōż hōdż je tōn hwojaty wnaś, kottaz jemu na njebio, cżłowku wutrobu na Wožu wutrobu wjeće, roswajasanu, kotte swajstij mjes cżłowjetami budza potom dżerčecz! Wone ho mōdże torbaju, a tōno dże, sztoż dyrbti k hwojemu woshtaczu a derjenėczu nurnje sjednoczene być. Zole rōnōhicie pak niczo drube njeje, hacz pshcheczi wohehitecze. Pėcz dże ho njemōdże, so je ho tuto roswajowanje swajstow amale we wśchdch pomėrach a s jednoczėnistwach cżłowjelow — w swōjōje, w zywiti, w stacze — hįom sapocakto. Budżimy tola jeno iprawni a mēmy swuziōczi, te woshtejnocze widżecz, hįstz wone hu. Wshlabajimy do swōbōw! Kaf stiej i pośłuch-wojcu a lubośćje, je swōltniwe pośłuchnoću a wutrobnej lubośćje, s wšpōkowazenjom a domerjenjom, s dżatownoćju a psh-

wshłownoćju dżeci napischeczo starichimaj? A tak prashcemy ho dale sa tymile pocżintami pola kłejnich a wucżōbnych hwojow, pola wuczerjow a duśhōwopshcyrjow, pola wshchōwnoćow a krajnych wōtżow — wshchudze stōrbje, pshcetōż wshchudze sruđżaje pobrachowanje pietatj, wshchudze roswajowanje wot Woha wustajemych swajstom. A jeli-jo to tak dale pōdźje, jeli dyrbjato tole rośdwojenje k powshchitownemu pshcėcżimuju pshcėnic, szto potom? Potom by ho wōtčżina pod rospadankami hwojecho sōzoja wshchubala. Wėda nam wuczerjam, jeli ho my s najszewdomniszkej swėru njepřozujemy, pshchjōdobe, młōdżim pshcepōdac, kottaz moħta roswajowaze swajsti saho kłejnich sačajnyc. A doleż to molitće wutrobje naj-wėczijōch samoza, dya dyrbti młōdōw, w szkuli moljenje wukłuch. (Pshchjōdnje dale.)

Hdže pobrachuje?

Maś cżitac wo nėtōtrch lōdżnikach, kottiz bėchu wodnjo hwoju kōdż wopushchjōwshci w cżoknje na kraj dojėli. Pjėni ho saho wrōczicu. Żydu nōż cżōtomowacu, ale hwoje lōdże dozpicz njemōżachu. Nanje hwiatōche a rānszje hwełto jim jaśnje potaśa, so ho njejsu wjele wot brjōha wotnuczi. Szto pak bėche teho pshc-ćżina? Wōmi bėchu w hwojej kajcōkzi japomnili, postroiti, i kōtrnyż bė cżōm pshchjōwajōnu, wotwajōjac.

Tu mamy wobras a inamjo tych, kiz drje ho napinaju a ja tym steja, so bychu w hwojim smutkowanim žiwjenju do prėbta pshchjōshli, — ale tola pshcżo na tym kamhnyim mēczje sawostawaju, — cżego bla? doleż nėtajsi postroiti hřechu, nėtajsi hřechny cżeczas jich na seinste jačōbne wjeće.

M.

Marja s Drjonowa.

Staroherbsta powjeć. S delnojokshchėżiny podal K. A. Fiedler. (Słōnczenie.)

Ma pshchajnuju krala Cżiřcėwowa nėtō Morcowsti i dwėmaj taratichomaj pshchjōdze, tej dżeci rubicz. Wshce w lėczu, w mēżaju juniju. Hįom saħe rano bėschaj nan a dżėd na dżėlo wshchłaj; macz s tymaj dżecelcomaj hama doma wosta. Zato bėschaj muzej s domu, tu macz nėtajsi strach a njemėr nadpadni, so njewėdżelche, szto ma to być; wona na hwojej koleni podje a hebie a tych hwojich Wożemu swarowanaju poruczj, a tak dżelche wona na hwoje dżėlo. Też dżeciś pak w sħōrbje hracelchey, kaź to lōdży dżet cżinjelchey; wonej sħcżipafchey twėkt, tojeśchey njetele a cżerjelchey napōħledfu hacz k bįskije hrėbi, do kottelje salčejchey a pocżejchey rħbiczj tojic. Żow njebelchey je starichcico doma widżecz, teź bėschey do hwojecho hrastajna tak ponrjēne, so njepnyntschey, tak ho Morcowsti w cżōimaj pomoznitomaj jinnaj ktabzu bįskije. Żebur wotocřj je wojenje wosta, tōn drugi pak a Morcowsti žyle bįskio k tymaj dżecelcomaj na brjōh salčejchaj, hacz na jene dobo do teje hrėbie kōstajchaj, hōdż lōdży jene dżeczjo wopadni, jemu hubtu sapshchimnyshci, so njemōdżelche ptačac, a njewo w stoku po hrėbi dele hacz k hwojemu cżōmnej cżerjelchaj; hįmjecz wutřōżanej dżeciś bųschey do mēda tynjēnej, i tym hrōzenjom: jeli-jo ho drėjetej, budżetej na mēczje sħakenej. Wonej teź stracha dja hubzy njewocżinichczi a tak rubczimny bies jādżewta wotjėdżechu.

Kubiejimny wobhuj dżecelcōw hwoje dżėlo ja radżene dżer-żachu, pshcetōż ničty njebelche jich sħac, k temu mēnjachu, so jich teź ničty widżal njebė, a ho teho bla fa nimi honicz njebudze. Zato bėchu nıtōno hįom tħėtry křud wot Drjonowa sħalen a k temu teź jara wukłuchujeni, nochżaju w pshchōwōniszkej horzōczje dale jėcz; duź cżōm i tymaj dżecelcomaj ja jebnu teť pshci brjōh pshch-łwajachu a ho na to do kłōbka schomow lėgnuchu.

Racž teju dżecelcōw domacz hwojeje stujknoćje njewotbu.

runjež bo žaneje strachoty njenabješe, kotraž možta tymaj džješomaj hrotyč. W myhlač, to tešamej w jabrodže brajej, wona ja hwojeju mužow, kotraž běščajta na džele, wobjed pchjichotowalše. Pšči tym ju s dobom trachnje wučje pša nastržja. Wona s domu wuffočje, do jabrodže čerjenjeja a ja tymaj džješomaj wolašče, tola tej žaneho wotmowljenija njeboščeje, tež njebeščeje nišđe widječ. Zejna strachota pičezjo wjetšča bywalše. Wona k wobže hwoatašče, rož ja ržom wolaščeja a na wješči stony go wobladowalšči. Wofsi hrjebi wolaščeje poš a nješčetajenje wujejše. Macž bo dopomni, so poš njeje dopotbnja pšči tymaj džješomaj byk faž bewal, ale jo je jecho wo jstnje lawurjenje meč. Dyrhobjat jo tej njebožatny tepič? To njebešče derje možno, wchetož ta hrjebjia njebe hłubota, a hač do Wlafšy nještjej wonej ženje ščoj, tač macž wo hwojeje strachocze mhyšleče; pšči wščem tym pač wona po brjohy naja a hem banječe, ale podarow.

So dobom počja bo sady njeje s mógnym hłobom wolač: „čjeta Marja, čjeta Marja!“ wona go wobladowašči jebeneho Drjonowišeho hólja wubješe, i žyje mozu po wobže wješčotowalše a jej trachnje kwozeho. Wona jemu napščežiwjo hwoatašče a jato hač i njemu dóbže, wón jej takle powjedča počja: „Za džěch rano ptacłki wubieracz a mječah teho lba hwoj čjekm šchowany. Runje jato na jenej wyhotej woblšči řebžach, so byh tam młode broki wubjerat, wubladač ščoj brawdajch mužow, kotřž po wobže dele jebžechu a na čolmje mječahu něšto žime w mječje. Šwam widžat, tak je řo tón mječ hival a tak potom jebym s tych mužů do njeho bješeje a pšči tym hwoješče. Tak daloto, hač mójžach, hým ja nimi hlabat; mi řo řbajče, so napošlebu do jeneje hrjebie řajebžechu a tam řastachu. Zato nje wjazy widječ njemójžachu, ruče dele řajčeh a se hwojim čjolmno domaj hwoatač.“

Marje, to řobhřchawšči, je řtyřnym hłobom wuwola: „To řtej mojej džješči! Wonej řtej mi rubjenej! hólče, bež řhětje do wšy po pomoz!“ — Macžerka luboč pa jej tač doho meča njewošaj, hač pomoz pščińdže; wona do hólgozewo čjolma řčozji a s žyje meču wješčotowalče, wot strachoty a lubočje čerjenje, a Wóš jej puč řpala, jo řbožowanj do to něšto pščińdže, hólč ta hrjebjia na bof řwěče. So čzjaha wona dale jebžechje, pob řekani ja rubjěnistim čjolmno pytažy; doho tež njetraječe, dha řon wuhlaba. Wutroba jej i žyje mozu putotašče. Kolowofoto běše hama čzjajina, pšchetoz džek be tak horzy, jo řo tež žadyn ptacłk řhřčehč njebawalče. Wšje pščińdže, wona řmorčenje rubjěnistow, w trawje řejazach, řhřčehče, pščebo řobu pa njehowarny meč s tymaj lubymaj džješomaj wuhlaba, a řkradnje přkanie do jejnjeju wuřowow řinčezje. „Macžerka, macžerka!“ řo se řubnym hłobom s mječha řbhchowalče; macžeri pa čzjyřče řo řeznyč, jato wona ruče mafeje Wlafki pójna. Wona na wšchu wobladowalšči sady; s jentym wotmadowom be wona w rubjěnistim čjolmje a s tymi řłowami: „Rubčehi džješči, njebojte řo, waju macž je tudy!“ tón meč wobljadowalšči, hwojeje drohej džješči na hwoju wutrobu řbčezje. So řchepřetazymaj rutomaj počja něšto meč wšwajalo macž, so by rubjenej džješči wumohlka a s njimaj čzjajna. Ale božko! tu ju wot sady ja řčijny fruta ruka řapřžija a ju tač mžnje na bof řwěči, jo wona hnydom do woby řčezja. — Jo běšče Wotrowiški, řž tu pščeš macžerine řłowa se řpanja wubudženy a be na to hnydom do čjolma řčozji. Njeřbožowana macž, řapřčimnyřki řo řromy rubjěnisteho čjolma, dyrhječe pšchjřlabowacz, řak ře wobšeje džješči hwojeje wučjy ja njegu wupřčerjajewaščeje a žačojnje wo pomoz wolaščeje, ale podarow; Wotrowiški jeju řhětje řažo do mječha hřta, a jato be řo řačozjacz macž njes tym ř nowa do čjolma řbhowala a řažo meč řapřžija, Wotrowiški wjeřšo řhrabny, jo wyřšo pořbhěnyřki, so by wobšeje macžeri s dobom hłowu řwražyl. W tutym wotmowitju řbhěny řo řónz hrjebie

njemdra wofkaza Drjonowčzanow, řotřž na pomoz řhwataču a runje Marjiny strachoty wuhladaču. Pšeni běše njeje wot džješow, řž tak wjeřłowalče, hač řo pót wot njeho řlawče; pomno njemu řteječe džek, kotřž hřjom wot našala wofkajzy je hwojeje pjačju rubjěnistej hwoješče, a ja njimaj žyła řmaha muřřikla je wšy, řadyn njebe doma wofal. Zamyj Drjonowiški hólčez běše po hwojim řořčezowanju s Marju w řłoku do wšy hnal a to njebše ludžom wupowjebat. Nan a džek rubjenej džješow runje i džela domaj džješčtaj, jato řo tale powjerež řořčehčez počja; w jentym řawčezju běščajta wonaj na to do hwojeju čjolma řčozitoj, a ja njimaj čerjachu řo Drjonowčzenjo i wřdami a s žypami, abo řčotž mžječe řabdy w řhwatofčji dořahnyč. Tak wón řhřčez w prawym čzaku pščińdžechu, Marju wot řmjerčje wumoz; pšchetoz jato Wotrowiški tu řřtu mužů wuhlaba, jemu pořbhěnjene wjeřšo s rutow řpadny, wón na brjoh řčozji a řo w řekach je hwojimaj towadžomaj řhuhi.

Sawowdženje džješow a řarčezje njetrječa řo wopřčezje. Žane woby řchjřlabowariow řuche njewošta, jato tej džješči i řadowčju hwoju macž wobljadowalščeje, a džek na hwojeje řoleni padny a řo hwoju ja řbožowanje wumozenje džřawotawače. Domowjrot be řama řadowč. Pščebe wšy Drjonowiške žony čzajachu, wone nje-mójžachu řo nahladacz na tymaj macžymaj řehnjatkomaj a řwšy njepřčestachu řo řim i wščowno wčja da teje tyřdnocje, kotřž běščeje wobšeje džješči řwotaj.

Šedy pač beču Drjonowčzenjo řažo domach, duž řo po tym řwřčnym řobotnju řurawe njewjedno a na njem řbhěny. Wobšeje na tej řtronje i Wotrowam wono řaš a řažo bješe. A řle! Na tym řamym dnju řub Wóša řhřčezjajnow na řwjerdženeho řkala řmčřžibora pščińdže; wón bu wot njemjedra řarčeny a jecho mawđeřka Dobrowla tež. Řeho řród pač řo do řořpandantow řowšati.

Drjonow je řo wot teho čzaha, hólč je řo to řtalo, jara pščeněnik, ale pšči wščem tym tam lubž hřčezje džehnjajšči džea wo horjěščim rubjěnistem tamenju džješow powjedaju, a řeli wěčno, řaž řo řraji. dha řteji w tu řhwilu Wřuchazez wobwřdenje tam na tym řamym mječje, hólč je něhdy Drjonowiška Marja byřłita.

Wřelake s bliska a s daloka.

— Řnješ řaraj em. Żakub w Wudhřinje je řo wot řakulty bohawuřčenořče w řwřřku ja řizenjajta bohawuřčenořče pomjenowal. Řaž je wón našč drohi řerřki duchowny wótž s tym derje řařtu-řene pořčezčowanje řpjal řa hwoje njehpřoznitne řpřowanje ja duchowne řwunenje hwojeho jemu tač droheho řerřčeho ľuba, řak je našč žyly řerřki ľud s nim čzězeny. Řařcha řerřka řibljie — to ľube Wóže řłowo w macžernej řčzi — to beče myř ře řřkutowanjata jato řwěnyj duřchowmpajř hwojeje Wřehwacžibľewo wóřaby — to beče jecho řeřšo jato wobčez naščjch řerřčich Drazžžanřřch řemřow, — a tele řwowe wutrowne řwřenje je wón i njedawčownyj pšimniti řapřžal do duchowneje řhřorie naščeho řerřčeho ľuba jato wudawat noweho wudawta řerřčije řibljie a řpřčazel řřčelozajna řewidrowaneje řibljie do naščjeje wobčere řčezje. Tak je wón řwój ľud řřwřmjo a řnajo duchowne řwřenje hwojeho droheho řerřčeho ľuba wofnamjenit. řřakulta Wřpřčanjeje univerřty je řež pšči řwřenjenjenju jecho řwěneho řřkutowanja čzězomnje pšchjřpřřakta řobowano myř naščeho řerřčeho ľuba, kotřž wóřebje hwoju pobožnořč řwemj pščeš hwoju lubočř řłowa Wóžemu.

— Řnješ řrimariusz Wóřka w Wudhřinje řo pšči jecho wotřřabže na wotpočřinł ja řřřřwřnjřšeho řabčřžeta pomjenowa.

lotrež našče myšle snaje. Duž dyrbi tež šo wščitno
wotpozložič, ščtož nam sadžewa na pučzu f šbóznofeči.
Nomžy wozajy nješmédžachu hebi, hdyž w drubim kraju
wóžnu wjedžiču, žane kubta lupič. Woni hewať starofče
wo seinfke kubta šobu na bitwisčžo wšachu a hčhu jenož
položični wojowarjo. Semja je bitwisčžo, na kotrymž
mamy wščitny wojowacž hacž do kónža. Hdyž pať
nětko wutrobu pójšnječ na jachodne kubta šweta, potom
wuprózníčy na pučzu f wčžznofeči. Duž nješmē tebi
tudy na šwēče ničžo tak wážne a drahe byčž, šo njeby
jo teho šnješa dla wopromacž mošt. „Pšchetoz my šo
wščitny dyrbimy šwēčž pšchē šudnym šolom škrystu-
šowym, šo by ščždy doštal ša tym, jako je čžimē pšči
čželnym žiwjenju, nječ je dobre abo še.“

Šamjen.

Đedžba po njebjeskim wobudlenju.

(2. Kor. 5. 2.)

Štōš: Ach, wotat pšči naš f hnadu —.

Ach, šo byčž w Božim raju
Ša hžžom domacž byť!
We nješmērtnofče kraju
Eše j hčtu twaricž čžyt.

Šbžčž Bōha widži wēra,
Ša wēčžnje dyblíč čžy;
Šam wēja palmy mēra,
Šiž ženje njejobdnu.

Šam f škrysta wumoženjom
Wbžž mīč wobhnadža
Wje f krašnym wobčženjom
W trónu žiwjenja.

Šam w jašnyč honacž šhodžič
Ša budu f lubym,
Ešo f jandželemi wbdžič
We wuščičej radofčič.

Wšče špšy, šž šym pšakal,
Šam Wōš mi štrēče,
W na čžoz šym tu čžakal,
Wščo dušča doštanje.

Duž nadžej, lotrež noščy,
Wōž Wbōčž, dopjēst ty;
Wje bōčy, to čže prošču,
Wšimi domoj f žufoby!

K. A. Fiedlef.

Pytačž a namakacž.

„Pytačže teho šnješa, dofelž je namacž!“ (Zel. 55, 6.)
Teho dla nješmē jehō hēs nadžije pytačž, ale f tym wščym
dowērenjom, šo jehō namakam. Pšchetoz wōn njeje jenož Wōš,
šž šo pytačž da, ale tež Wbōčž, šž ša šwojimi šhubjenymi
bžčžimi hčaba a jim napšchēžimo šwata (Luk. 15, 20), je bjes
pšchētačža pyta. Poređto pať my čžlowjetožo jehō pytamy a niž
wščitny, šž jehō pytaju, jehō namakaju. Na čžim to leži? Dyr-
bjeli hebi tola myšlicž, šo dwaj, šž šo pytajo hebi napšchēžimo
pšchifžetaj, hō namacžž dyrbjatoj.

Hdyž čžyčče Žēwa byčž kaž Wōš — hdyž šo Šarjēšfki w templu
wobčēče: „Ša šo čži bžaknu, Wōšo“ atd. — hdyž štari Šricžojō

šwojim pšchibōham, tež temu nješnojomenmu Wōšu, krašne temple
twarjachu — bha čžile wščitny Wōša pytaču a jehō tola nje-
namacžy, hacž runje jich Wōš na dobo tež pytačče. Na čžim
to ležēče?

Ščtōž pšči šwojim pytanju ša wulkimi wžžami šteji, šo
f wōčžtom Božim štelacž njemōž, lotrež dele hčaba na niše, na
šyštinnu a rošlamanu wutrobu. Šaf wōčžto pytačžo Wōša a
pytačžo čžlowjeto nimo šo bžetaj a šo nješnamacž.

Čžžejč-ti teho šnješa wopravdže namacžž, hčadaj po jehō
šlowje najprijedy do hčubofofče šwojeho hčēčhneho paba, do čžej-
šofče šwojeje winty, a hdyž potom do šo bžejč a prajič: „Ša
čžy postanēčž a f šwojemu nanēj hčič a f njemu rjez: Ša šym
šbrēščit w njeby a pšchē, tobu“, bha je tebe tōn šnješ hžžom
namacž, a ty trebojčž jenož rošfaty pšchē nim dele padnyčž,
potom budžejč je šbōžnej wutrobu hebi wščy, šo by jehō namakal,
a budžejč jehō twjerdže dšerčejč w žiwjenju a wumrēčžu.

S.

Štōš šwonow.

Ach, wēť mi, žane štōšy,
Šiž wšchēle jaštyšču,
Tu nješnuja tak šhaturje
Wī moju wutrobu,
Kaž šynti lubyčž šwonow,
Šiž šlincža f wyšfofa:
Te na jandželšič šchidlačž
Wje f njeby šbēhja.

Te njebadža šo šlyščēčž
Kaž ptačžtom špēmanje,
Tež nješlincža mi šbōbnje
Kaž štōšy čžlowjēčžne;
Tež niž kaž šynti byrglow,
Šiž šhērlušč šubžnje —
W tola žane šynti
Šaf nješapščimnu mje.

To čžini, šo jich wōšje
Šaf rēčžo štōšimy;
Ty, čžlowšfē bžččžo, nimašč
Tu wščebytł wōbitajny!
Duž wščlēcž šo, o dušča,
Tu draštu wščēdnaju
W posbēhū bžēčž šo horje
Šam f domej wōžžnemu!

Šurtj Wbōšf.

Wobožina w šchuli.

(Wotražžowanje.)

Wle nještaj w pšchēbšlējazym wotšfawku dwaj žyle wšchēlafaj
pšchēbmjetaj — wobabojofčž a modlitwa — je šobu pšchē-
njenaj? Wly čžemy widžēčž. Wērna bojofčž pšchē Wōšom nje-
wotšfawa ženje bjes wērneje lubofče f Wōšu. Šbžčž pať našlēna
čžpofota pšchē pšchitrobu čžēbnje, tam trawa a twētki je šemje
roštu. Š tejšamej nušnotu f wutroby, kotraž šo Wōha boji a
jehō lubuje, modlitwa wušfobadža. Š wōšnojom wēť našfawa;
wēť pať na pšomjenja wōčžjo šfufaju a je powjēčča. Šaf
šfufaju modlitwa, je žiwje wobabojofčž a lubofče našfawa,
wōčžjo na wutrobu a wōšej — wobabojofčž a lubofčž — po-
wjetšajuje. Wobabojofčž njemōže bjes modlitwy, modlitwa nje-

može bjes bobabojołsje być. Džeż to jene twoćuje, tam twoćuje teź to druge; džeż to jene pobraćuje, tam pobraćuje teź to druge. Duż durbja naše džeżi to sćuili teź modlenie wuńnyć.

Kat ńo to stawa? S wuńnijem modlenia nićo hinał nije, hać i wudu abo wumjeństwom. Džeżo njemaże wot muža, kiż kićeż njemože, kićenje wuńnyć. Żeno wot modlaqeho wuńcerja džeżo modlenie nawuńnie. Hdyż wuńcer jato hołpodał męńćuńiłłi hańt we swojej sćiwobje sćiwernje wuńtonja, hdyż ńo tudy kóžde džeżo i modlitwu pńocinja, kóžde wjeleke i modlitwu wuńżiwa, kóžde horjo i modlitwu nješe: potom njemože, potom njebudje teź w sćuili modlitwa pobrachowacć. Džeż pał wuńcer w dopomnienjeju na sćionjeju gńadu Woźu, w dopomnienjeju na swojuja a swojich džeżi sćiwobje, w dopomnienjeju na samoludjenje we wćeńńońci — we wćernej nutrońci pńedeh Woħom swojeje wutrobny džał a pńobitwu wupraja: tam džeżi niź jeno modlenie, ale teź modlitwu nawuńnie. Wńeńeż tajłi wuńcer, runjeż wot najradšocho ńe ńamńnyimi sćiwomami we wołomiku modlenia pobnuwanja swojeje wutrobny wupraja, ma tola teź modlitwu, kotreż ńo huńćeńińcho wupńetuja. Żele modlitwu pał džeżi bńeńny nawuńnie a ńo je ńobu modla, i wońredła czińcho a jenotliwje, pńobńińcho wóńtje a powińćiwonje. A tak je to sćiwjeńćianstwi porjad, kotreż i temu wjebe, jo teź jenotliwe džeżi w mjenje swojich sćiwuńćiwuńcerjoju modlitwu praia, haj, ńo i nićy mnohe nawuńnie, ńo teź doma modlicć, a to niź jeno je sćiwomami, w sćuili i sćiwomy nawuńńenjuymi, ale teź je swojimi ńamńnyimi.

(Wńińćiwobnje dałe.)

Budćeje sćimilni a njeśatamaże!

Tak sćuilo hać sćimno našećeho sćinjeja, w Luć. 6. 36. — 37. ńiejaje, i nowa czińad, mi i Wacłińiećeho sćimnińiećeho ńiwjenja huńwajzy pńobaw do pńoniatła pńińińde, kotreż ńym pńedeh dńeńćim czińańom czińat, a kiż ńinano teź swoju wutrobu ja sćubodu sćwreće.

Wńińćiwobnje ħud 98. rjadownje w Wacłińieće dńeńce sćwomabńenju; ńyńi rńit sćeńżow bńińom bńe sćńeńżeny, dħa ńińćeje jenu żonu pńińińćiwobńenju. Wona dńeńce ńinano nńeħbje 30 lńt sćara, jejna drańta pńińćiwona a czińta, jejne woblićo ńlede a wurudjenje. So mńejćeje ħńdb czeńńeće, bńe se wńeńćeho widzeć. Żebna mńeńćeje je sćiwobje sćiwuńće, na rufomaj dħeńćeje male dħeńćatko, kotreż, taż we momorje, wjazzy i sćibom dħeńćeńi njemobńeje. Wńońcho na sćimnińiećeho pńeńeńħydu ħladacće, hdyż widzeće żawku, na kotreżi wobńońćeni sćydaju.

„Sćyńbńeje ńo“, tutńo dħeńce, a to żona ńo sćyńde, saħo dħatnje na njeħo pńobladawći. Wńeńeńħyda atły wotewri: „Sćeje wy Luiza Ubersowa?“

„Saj, ńińes pńańbidenta.“

„Wńy sćeje wobńońćena, jo sćeje pńobńednu ħrejud wjeńćor w jenny ħońeńżu pńobħa a tam pńenjeńńita Neumana wo dar wńoħta. Sćyńo i temu prańeće?“

„Sa teħo ńińeja ńińala njeńńym.“

„Wotańkim ńo wuńnawacće, jo sćeje pńoħyła?“

„Saj.“

„Macće nńeńćo i sćiwomju saktianju pńińińponnieć?“

Żona swojiej woczi wotewri a nńełore ńyńly ńo jej po lizo: maj dele ńińeńću; wona sćiwom nakliłi. „Wńimieće ńebi wutrobu“, pńeńeńħyda dobroćiwuńćo rjeńny, hać to jecho sćiwuńćiwom domola, „prańeće sćimniństw, sćyńto je wań pńoħnuto, to sćeje tuto pńeńeńćiwjenje woblićyła; to mńeje wam ńinano tola pńomħacć.“

Ta żona porča, i ńemi sćladujo: „Wńoń muź je nje pńeńeh poń lńtom wuńpńeńćeńit a duż dħeńćad ńo ħama ja swojiej dħeńćeńi sćaracć. Wńoje sćiwieće dħeńćatko je wumjełe, i sćibom je sćińyńto, a to druge, kotreż mam jowle, teź wjazzy doħo czeńńećeńi njełmeje. Sa ńym ńyńe dħy, haj ńyńe tudńenje doħo dħeńto pńytał, wńińćito

podarmo. Sćwawna a cħeńta ħyńć wńońacć: tat njemobńacć nićo dale czińieć, hać jeno ħlobu wumrjeć. Sa mńije to njeby czeńńo byto: hdyż je cłwjeńć dwaj dńej doħo ħlobny był, potom wjele wjazzy njeńeńće; ńińerćeż ńo potoj, tać ńebi mńyħi, loħto pńińińińińe... Me moje dħeńćatko, moje wboħe dħeńćatko!... Sa dħeńćad dħeńto mńeć. Sćońńeńce jo namacacć jato sćiwacłja pola jenero ħba. Sa mńeńch dħeńby dħeń dħeńto wot rano 6 hać do 12, a teź hać do 1 abo do 3.“

„A sćyńo sćeje to sćińińćizka?“ ńo statny rěćńińł pńeńćińje njebudje pńoħta.

„Hdyż dńeńce wjele, na dħeń 60 np., i wjeńćħa pał jenoz 50 abo 45“, żona i mńerom wotmołwi. Hdyż ńo jej sćiwacć, ńo ńawuńizy njenu njemurje, wona dałe dħeńce: „Sa mńo ńam wńeńćeńćuza mńenowacć a wńeńćitke te druge sćiwacłje mńoža toħamo pńeńeńćeńće.“

Nńeto ħu sćiwu czińćińina a ńawuńizy jedny na drugeħo ħladacħu a jedny dħeńce: „Sćacć by tńoń ńińes tamneħo pńeńeńćiwsta sćerje jon njeńćińćat, hać tuta żona?“ — Na napomianje sćubnińa żona dałe rěćeńce: „Wot tutħy 50—60 np. dħeńćad wńeńćednje wobńyńenje, ńińwju a drańtu pńacńeće, wńeńce teħo dħeńćad ńwom pola teħo pńeńćeńćuza braca, hdyż je tńi kńeć dħeńćińi hać dħudħeje...“ Wona sćaracza pńacacć. „Wńi dħeje moħto ńo lńeje ħieć, hdy byħy cħyħta pola tħy ħińow ńińwju żońińi czeńńe pńińińadħieć; ale rabińo tola ħlobu wumrjeć, hać tajćeje ħańby ńebi naćińieć.“ — Wo maćej sćiwuńcy wona dałe poweńadacće: „Tat ħym ja tħdżenja swoju sćińińćizħu sćiwka. Sa ħym jich na tołenomaj wo sćimnińeńće pńoħyła, wo byħu mi i najmńeńćħa sa 30 np. dħeńćacć dałi, ale podarmo.“

„A tak sćeje wy nńeto tħdżeń doħo bjes sćleħa byħa?“

„Saj, a dołeż moje dħeńce ħlobu wumrjećeńi njeħad wibdećeć a dołeż je mje moź muź wuńpńeńćeńit i ńo nńeħbje wołoko ħoni, dħa ńebi ħinał pńomħacć njewieńćeħa, hać jo do tamneħo ħońeńżenja dħeńcy a swoju rufu wuńpńeńćeńiećeńi — pńoħeńćiwu; to bńe pńeńi kńećeńi w mojim ńiwjenju“, wona pńacacć, „a hdy by mi tamny ńińes rabińo 20 np. dał, hać jo je mje wobńońćeńi, dħa by mi pńomħane byto.“

„Tajńi je naše czińe“, jedny ńawuńi sćeńpny. Sćubnińł wńeħo nićo namacacć njemobńeńce, sćyńtoż by tu żonu do czińta wuńiwinołwa. Wona bńe pńoħyła a bńe wuńiwota. Sćubnińł se swojimi ńawuńikami radu sćladowacće. Wotom ńińeńće juntkńeć sćiamu a tu żonu do 3 ħreńwom ħońtanja sćiwuńći abo jedny dħeń i ńeńeńżu. „To je najmńeńće ħońtanje“, wńoń pńińińćaj, „a sćawoń ńebi to ħada.“ Żona sćińeje wotmołwi, „na ńo dħańtu, moji ńińeńa!“ a cħyńeńce wotieńć.

Statny rěćńińł pał wóńie sćiwieće: „Wńońeńćenje dħeje je sćakane, ale niź dawanie, niź dar wubjeće. Wńońcy, pńińińćiwacće bńiće.“ A hdyż ta żona pńeńeh nim sćiejde, jej wńoń sćoty da a i mjeńćim ħoħom dħeńce: „Tu wam nńeńćo dam, sćawacćeje ħońtanje a sćuńeće ńebi nńeńćo i jedźi“. Wńobħa żona lńbma sćiwuńćimaj woczońmaj a wuńćiwomaj wńeńeńceje.

Dħeńćotajo wona pńeńes wńa a pńuħa sćobńeńe radobeće na wurudźene woblićo padže. „Sćawacć Wńoń tħyż kńećeń!“ cħyńeńce wona rje, ale ńińom ńo jej wjazzy rufow napħeńćeńo wuńpńeńćeńie, kóždy jej dar sćieńeńceje. Sćubnińł, ńawuńizy, statny rěćńińł, haj teź sćubnińł sćińobnińi u wobdaracħu; ńawuńi wńeńo njełowa. Żona mńeńćeje jeno pńacacć, haj, je sćiwkami dħata i njeħu pńobladujo wona wotieńde.

M.

Kak ńo Dħedriħ Wulki sa wńeńćwratrow sćaracće.

W dħeńńińiećej Wacłińije, teħdy i pńóńskemu kńacłstwu sćiwacħa ńe, njebaloko pńuńćińł mńeńow, ńinano tńi mńile i polońuju wot

męsta Pleśa, wjeś Seyffersdorf leży. Tyle wjeś bę ho po tyczeżi-
lętnej wójnie wot ewangelickich Schleichnikich, kiz je swojeho wózt-
neho kraja do Póllsteje czełnychu, w lécze 1652 sokożia, w nadziji,
so budzēja tam po swojej wěrje jimi buć móg a ho derje męc,
Seyffersdorffij bęchu dżekawo italzy a męjadu rjana sařkubę,
tař so mógadhu bebi bóhy zrytel natwaricz a samgneho ewangel-
isteho prędarja powołacz. Tola hżori w spozcaku 18. lęstota bu
hinał. Też w Póllstej njezmędżadu ewangelizy po swojej wěrje
żmi buć; jełnitio to swoje czinjadu; doho dořę Seyffersdorffij
wšędej mozy napřęczęstwo stejadu; na polekta ho jini zrytel wja
a prędar wutna, w domach ho wot biblijazy pytařę a dżęzi ho
do katoľskich řęduow nufowadhu. Tola nanajo katoľskij woczeř-
njene dżęzi řařo k ewangeliskej wuczeřje wódzjadu a wóřada wořta
přęti wšędem přęchęřęchaniu swojaje węry potajnje řjednocżena.

Přędeho wozjo dżęzi řto lętami bę nula najwjeřęcha. Śsurony
knjes, knuty bęřpof a na ewangeliku węru rořhnęwany męřnik, kiz
bę řwojimai přęmaj mjeno Luther a Kalwin doł, ewangelickich
móznje czełnowołaczę. Duż myřkachu bebi ewangelizy Seyffers-
dorffizy na węcężenje do swojeho stareho řęchleřęsteho wóztneho kraja,
kiz bę nęř prusti, a tele wotpowoładhu ho přęczę bóle řkucęřichu,
hđhż wojeřki prędar S. G. A. Schleiermacher, nan wulřęho boha-
wucżęna, do futrehoř prędowanjow w Pleřu ho Seyffersdorffizy
kóřdy řas přędes mjęly řkudżęchu, řo řa pobóřężęnych přęczęłnitioje
řtaraldę a jini řlubi, řo cže wřęcho mójne řa nić czinicz. Kral
węř řęřęřawuřęđi řo jara řa wobohić luďži řajimadę, a dořęł też
wot přęchęřęwjenja pľnych italzow řa swoje kraleřtwa wuřřit wo-
czękatowoję, jini řlubi, jeli cżyłi do Pruskeje cżahnyć, wřęelate
dobrotty, wuřřiwobudżenje młodnych hólzow wot wojeřiske řęřubę,
darmo dżęwio a řpudżężęnje wšęđęđ damtow na pjęć lęł. Tola
přęchęřęwjenju Seyffersdorffiskich přędeho wřędem to napřęczęłmo
řęeladę, řo bęchu niż jeno pobbarnjo póllsteho kraleřtwa, ale też
ryczęřękufelcerjow. řęhż bęchę řo teħobla cżyłi řkudżę wotkaticę,
bęchę też wšęđ swoje řubka wupřęczęřicę dżyřelę. Duż bebi
Seyffersdorffizy wot krala wojeřki přęchęw wuprowřęchę, řo bęchę
ře řwojim řamozęnjom njełabżęwani přędes mjęly přęchęřęł. To jini
kral też řlubi.

20. meje 1780 dořta nawędnęł huřarow, w Pleřu řęlazęch,
knjes ř Wojořę, řapřęczękatowanu kralowřtu přęřikajinję, na futreżę
wobalzy řłowa řęjadu: „25. meje 1780 rano w 3 hobj. wotewricę.“
W postajenje hobjęnje ofiřęř pjęczęł řława a tele řłowa cżitaję:
„Widżę to dżybi řeutenant Wojořęđ swojich huřarow dromadu
wřřacz a jim řędłowacz dacz, přędes Wřęřu do Seyffersdorfa
řhwatać a ewangelickich wobudżerjow ř jich řłowom a wřędem hibi-
częřwym řubłom do řnejęřtwa Pleřęa domjęć. Tola dżybi řo wřęcho
to bjes wulřęho ropota řłacz, njeřmę řo řanemu cżłowjeřę řabny
włóř řęřęřiwiczę a kóřdy ewangelicki dżyřę řo řwożownje přędes
Wřęřę přęchęnjęć. Lieutenant ř Wojořęđ ruřaje mi ře swojej řłowu
řa wuwędżęnję.“

Řa to poba řo řchwadrona huřarow ř 300 wořami ř męřta a
ře wřęw, přędes futreżę přęřiwędżęchu, ř najwjeřędej řpęchęnořęcu do
njeřpęchęćelneho kraja. řřęom hđhż řłonzo řřęhđęřęchę, bęchę
w Seyffersdorfe. Řa męřęje řo ewangelizy přęřęchętowadhu a bjes
wřęchęho přęchęřęwjenja řwojeho knjesa a řwojeho knjeřęřtwa řo
přęřępobdnju k pręřřim męřlam wodaču. 64 řwobjęw ř 313 bu-
řęđęmi ofiřęř řobu do Pruskeje wjeđęřęde. Żeno młnył bę, dży-
njeż ewangelicki, řo řobu wuczęřahnyć řapowjeđęřł, mjes tym řo řo
řena katoľřka řwobję a řwojim wjeřęnym dżęřęřęde. řřęchęće łón
řęmy wjeřęor přędes Wřęřę czełnychę a w pręřelę namjeřelę wřę
Włędżęnje přęchęnozowadhu. Wřęřęchędne ranje přęřiwędżęchu do męřta,
futreżę je wjeřęđ Wjędřęđ Erdmann jini k noweř domiřnje postajil.

Kral Wjędřęđ njebę w řwojich nadzjęch řębany. řbjęć nęř
dwe přęchęćelnitioje wry Al- a Reu-Anhalt řęjedza pľbónnych polow
a řęčęřęchę řobrowow řęjeteř — dufadow je tam řa łón cżęř 1000
— wupřęřęřęmjadu řo w cżęřu jich řaczęřęnjęja řęřę a kuje
řo pomozę kralowřtewo knjeřęřtwa a wjeřęcha hobjęřęde řo řwobjęm,
niż jeno řa řębe domy a řa řobu přęřęwjeđęny řłor hrowdę, ale
też řęhulu a wjeřę natwaricz. Łónhamy řęchleiermacher, kiz bę řo
tał derje wot jich přęřiwędżęnje do Pruskeje řlaral, bu w l. 1778
jich pręni dadowany. Teħo řyn Wjędřęđ, w l. 1768 we Wřęřęřę-
wju narobżęma, bę jow jato dżęřęo řęny, domiż 1783 na wřęřę
řęhulu bratrowřtwe wobadhu w Wřęřę njeřęřęřędżę.

Śwonfowone derjeřęde wobudżerjow wobęju wřęw je řo wot
teħo cżęřa přęchęzo bóle polęřęřęwołalo; a jęřu zryřwine a dowa-
bořajne řęwjenje je wjele řęřęde, dżęřł ř wjeřęcha tny pľbńřę
wřęw, futreżę wotłoto řęřa.

S.

Wjeřęczony řwónęřk.

(Wřęchęłęř.)

řęłęje, tam řłonzo řo řłowa
Do řęřa cżęłnitioho!
Ř męru nař řwónęřł hżęom woła,
Łubojnje řallńęczęjo.

Wřęchęćelny řwónęřło, řłinł mity ty mać!
Řłinčę dha, mój řwónęřło, řłinčę tu
Ř řłóđłemu dżęłtanju!

Śęřęchęćę řładla řo řłńęřęć?
Wřęřęřę řładowaja.

Śęłmęřłi nđż ř jemi cže njeřę;
řęjomy dha do domřł!

Wřęchęćelny řwónęřło, řłinł mity ty mać!
Řłinčę dha, mój řwónęřło, řłinčę tu
Ř řłóđłemu dżęłtanju!

Wřęřka, o budż powitana!

Dżęł je dořłowane;

Bóřly nam w řwędżęnję rjana

Cżęřa nđż řłńęřęć řo cže.

Wřęchęćelny řwónęřło, řłinł mity ty mać!
Řłinčę dha, mój řwónęřło, řłinčę tu
Ř řłóđłemu dżęłtanju!

F.

Wřęchęłake ř řłřka a ř đaloka.

— Śęłbżęmu wutoru męjeřęde wubjęř řęřęřęřęho řłiwowneho
towacęřtwa wobędżenje w řęřęřłim domje. Řłowa řłitka, futreżę knjes
řaral řřęřęřę w řłowędżę přęřę, řo řa nowe řęto cżęřęćę. Dořęł
teħo đla řęřę pořęłnitaj njebudżętaj řřędżęć, njeřobđi řo też přęřę-
nořęł řłęřęć. Duż pał je řo też wobłamřęnyć dżyřęjato, řo też
řobuřřawny řęřę řa řłibřęřę pęczęřł 15 np. pľaczę, dořęł dżyřę řo
łola cżęřęć řłibřęřęho pęczęřła řapłaczęć.

— Wřęřę notowowobadżęnję Wřęřęczęłnję řary je řo řarjadow-
wanje řłalo, řo mořta řo w řłńęřęřęm cżęřu zrytel w řłaczłowje
řłwaricz. Wot řarřęchę dořęřędow řo węřny dżęł wotbđęłł ř nęřrowe-
dżęnję řonba řa łónle řwar. — řo dořęřędacz ř tym Wřęřęczęłnję
řara ř dořęřędneje řęadowanję VII A do řęadowanję IV A řłupi.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbnj statok
A tśwj swjatoł
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Luboś ma;
Bóh pak swěrny
Přez spař měrny
Čerstwoś da.

Njech ty spěwał,
Swěrnje džěłal
Wědnje dny;
Džěł pak swjaty,
Duśl daty,
Wotpośl ty.

Z njebojs manna,
Njech će křmanna
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřow Goł

F.

Sserbske njeđzěłske łopjeno.

Wubawa ło łóžbu ńobotu w Šsmolerjez kńižkicńižceni w Wubychinje a je tam ja ſchtwórtlětnu pšehpřlatu 40 np. doſtać.

Na ſmjertnu njeđzěł.

Matth. 25, 31—46.

„Šbóžni ſu čji morwi, koſiž w tym kńeju wumru“, to je naſh křeſćianſki wěrppřal na ſmjertnej njeđzěli, hdyž w Božim domje ſwojič lubyč ſemrjetnyč wopominamy. Kajič ſrudne ſmjertne pady, wy lubi ſrudni, ſmy ſašo měli! Bóh njeje jenož najſtaričich, koſiž bědu ſebi bižom lěta dołho ſbóžny kónž žadali a nad koſtryčž rowami Boga ja wumoženje křwalimy, wotwoſal, ale je tež telko młobym, telko džěčattam rjetny: „Widniđže ſašo, wy cjlowniſte džěčji!“ —

„Bohu je ſo ſpodobalo“, tak w pokornej wěrje pražimy nad rowami a Božu ſwjatu, wšehomóžnu wolu w boloinym poddacju čjeſćimy. Bohu je ſo ſpodobalo, w jenym domje wškomlěneho hólza runje Boži džěł na maty položić, w druhim jenemu ſyne, koſrehož nan běſhe dawno wumrjel, na nowe lěto rano do ſwitanja nable maćež wotwołać, w třećim bižom wjele ſpytowanym domje wudowje jeničteho ſyna wołać, koſrehož twaž bě na meju poſtawjeny, w ſchwórtym domje maćež wot kěſhažeho puća žyle naſhe do njebjeſke ſwjatizny domoj wołać, druhđe wot ſatryjoč mólčicńiž džěčattow młodu maćež, pšđi koſrejež čjele jene džěčatto křčćižacny, t ſebi wołać, ſašo druhđe ja jene lěto nable maćež a na to tež nana j jeneho doma čahnyč tać, a tež jeneho młobeho pšeh žałožne njebože pšđi džěle do ſmjereže

wjeleč. To je wšchelatora wulka ſrudoba, kotraž ſmjertnu njeđzěł Boži dom napjelujuje.

Ale my t njebjeſkam ſhladujemy. Woſebje, hdyž ſo nam wo lubyč ſemrjetym ſlawje naſheje ſwojby ſtyčće, ſtej naſhej woczi we wěrje tam lamrjenej. Wſchak je křyſtuš njebjeſte wrota nam wotewrił, wrota t žiwjenju. Wſchak je wón nam woſiſal, ſo wón „běđiž budže na ſtole ſwojeje křaſnoſće, a budža pšeh nim wſchitzy ludož ſhromađženi.“ Wón wulke pſchirnanje a wěſchćenje potwěda, tak „wón budže wſchitći ludož džělić, tak jaſo paſtyř wozny wot kóſow roziſka.“ Wón wozny t ſwojej prawizy poſtaji, kóſy pař t ſwojej lěwizy, a na to tyč na ſwojej prawizy křwali dla wſchelakeje luboſće, kotraž ſu jemu wopotařali. Ničto pař ſo njemóže dopomnić, hdy ſu ſwojeho trała w nuſy woſladali, w kotřež by wón jich pomozu potrebnj był. Wón pař praji: „Sawěrnje, ja praju nam: ſchtož wy činili ſeže jenemu mjeſ mojim najmjeſćimim bratrami, to ſeže wy mi činili.“ Potajtim dla luboſće, Jeſuſowym bratram a to jeho najmjeſćimim, najhubjeſćimim bratram wopotaſaneje, wón t nim praji: „Bóže ſem, wy požohnowani mojeho Wótza, herbujće kraleſtwo, kotřež nam pſchotowane je wot ſpocajta ſwěta!“ Nawopak wón tyč na ſwojej lěwizy naſwari, dolež woni jemu ženje žaneje luboſće činili njeſu, a woni tehoranja ničo njewjěda, ſo by wón hdy jich luboſće a pomozu potrebnj był. Wón jim pař wotmowi: „Sawěrnje, ja praju nam: ſchtož wy njeſće činili jenemu mjeſ najhubjeſćimim, to wy tež mi njeſće

czinili.“ Potajkim dla nješmilnošće jich tama: „Džicje prječz wote mnje, wy salkcezi, do wěczneho wošenja!“

Šhto Jezus dže i tajkim jašnym, hnujazym pšichunanjom? Wón dže i lubošći, i šmilnošći, i bratrowštwje mjes ludzimi wabicz a potasacz, so lubošć pšched budnym štolom rošbudzi. Tu mašć krašnje wołożowanje tamneho špurcha: „Wóh je lubošć, a šchtóž w lubošći woštanje, tón woštanje w Wošy a Wóh w nim.“ Wěra teho bla, i kotrež njeuwkłada lubošne, mērne wajschnje a štkit wutrobneje šmilnošće, pšched Wošom njeplaczi, ale lubošć a šmilnošć pšched Wožim budnym štolom praweho czinitej tež pobana abo Mohamedana, kotryž wo škrystušu niczo njemě. Lubošć je pak najmóžnišči, žyfe žiwjenje pšchetworjazy a pšchekrašnjazy plób wěry, lubošć je hódny plób pokutu, je přeni mjes pšodami dušha, kotrež krawol w lišće na Galatskich (5,22) naličzi. Šhto tež mohło nam wjazy šboja dawacz hačz lubošć? Lubošć w domje, lubošć mjes šušodami — to šu njebeška na semi! Šchtóž to njenašoni, njemě, nječujuje, tón je pšči wščeje wěrje daloto wot Woša. Pšchetož w lubošći je najwještiji hřeš pšchewinjenu: to je hebičizmošć, kotraž je pšched Wošom hrowošć; a lubošć je tež to požohnowanje, na kotrež Jezus potasuje, hdyž wón w radošći rjetuje: „Róžeže šem, wy požohnowani mojego Wóžza, herbujće se krawolwo, kotrež nam pšchibotowane je wot spoczatka šwěta!“ Šbóžnošć je wěczna lubošć.

Wožo, pomhaj nam tež tam! Daj lubošć nam a wutrobnu šmilnošć pšches škrystuška!

Šamjeń.

T. w. B.

Ř njebjju, wóčka želate!

Wóh dže, so wóčka špladuja
Do bydta njeješćeho,
Šo pšchibowaju žebjenja
Na šbóžny raj tón jeho.

Šaj, i njebjju horje šerničku,
Šdyž želenje čje rani,
Šdyž tvojji lubi wotešdu,
Wot Woša šawolani.

Ř šteji hđže šchtó žarujo,
Šsu lubi wotkal wšchitzy.
Do domišny čžim hučžičižo
Dže wóčko, i njebjju štwizy.

Te šylyš wóčka wučžičza
Wot šenišćoh' bruda wšcheho,
Šso šladny pšches nje šebajja
Do šwěta jandželšćeho.

Wty putnižy šmy na šwěče,
Do wóžknoš' domu džemy;
Šdyž šmjerečz naš junu šajimnje,
Šón i Woša došpijemu.

Ř šylyš tež te pošlednje
Šsu dožerlene tebdy,
Ř i ludymni šmy w gromadže,
Ř dostat maju žedy.

M. Wjeliz. + 1882.

Wopomń, so durbišć wumrjeć.

Šučžičižo hačz w družich cžachach šchžičiž něto šmjertne šwony šwonicz, a taž šchěrote wrota bohatach a wšchotich, taž tež wušte durje šetow šu šo wotewrjeć durbjate ka cžičiž šrudnych pšchemobžerjow. Šón a tamny je, šotremuž džerža šwony i pošlednjemu wotpočžintej šwonja. — wěšć ty, hačz jutnje njeubóža tebi šamemu šwonicz? Wěšćejo to wěšć, ale wopomnišć to tej? „Wěšćo“, ty wotkručješć, ja hebi šulto na šwój šónz pomyšlu, šo móže šo to džerža abo jutnje štač, hđžez džeržu pšched budny štol Woži štwicz!“

Řať ty prašišć, a ja čžu tebi to wěšć, čžu tebi tež i wutrobny pšchecz, šo by w tajfej wěšćoščzi se wščeje šchitmoščzu, i šboječšću a se rženjona šbože šmwojce dušče wopominat. Ale špobžlwna wěž je, šo je nimalo w ščojdej cžiwosťej wutrobje tajki kaciz, hđžez je šo we wščeje cžičščinje žyfe wjeržeje ta džlwna nadžija šakšoblika: „Po tebie hebi šmjerečz něto hičžičje nješchibóže!“ Tuta nadžija žyfe štradžu wěčecž počžina — ty by jej najradšo něšto napšchecžiwto prawi, došel je to tola pšchecžiwto wtojemu rošwome. Čžim wěšćičižo pak móžešć hebi tež myšlicz, šo šy jato šprawny muž a dobry hošpodat tež šwójce i emšle naležičšće dawno hižom do porjaba štaji. „Řo šo rošpni, to je wšchitno w dobrym porjebze a derje šaržadowane!“ ty šhčelje wotmolotičžy a šo i tajfej wěšćoščzu, jato wo tym njeby šłowa prajicz byto; ty hebi pšči tym na šwój testament pomyšlicz, kotryž šy dawno hižom wot šubnišćwa šelajecz dať. Řo wšchot je dobra wěž a wěšće budža tebi čži tvojji junu ja to džakowani. Še pak bohuzel cžlowjekow došć, kiž šu taž hebičini, šo to pšcheco do pšchichoda wotštorlujja, domiž — je pošdže. Ale nječžiwaj, luby pšchecželo, šo šo hičžičje dale prašajam. Šsy-ti pšchetuž abo mašć žyfe šašy w rukomaj, pšči čžimž mašć šnihi wješč, nječham nad tym diwělowacz, šo je tam wšcho prawe a dobre, šo nješyš nicžo šakomžil a šanjerobžil. Ale derje je pšči wšchěm tym, hdyž hebi na to pomyšlicz, šo durbišć njeabžujužy — prajny džerža abo jutnje — wotkal, wšchitno hičžičje bliže wobšladacz a pšcheglabacz. Ř tajkim šwětle ma něšotra wěž žyfe hinašči napohlab! Ty wěšć, šetto šyšlow, přezow, haj šamo ščóžšow a družče ščorje šrudoby tajke mase nješapnošće a šakomženja šowotajčenju pšchijněhu, šak móže to hičžičje w rowje twojcej čšelješ šelchobžiča, a ničtyto druži tebie wjazy wučžičičez njemóže — twojza žuľa je šrowitnyha, twój rót je šo na pšcheco šamtyl. Wšopomnišć to?

Řjewšni tež šwójcej žonje ša što, hđžez tebie na něšto do-pomnja, šo tebie ja něčžim prašaja, šchtóž i twojim wumrjećšom šwišujje. Wubž teho pšchegšwědčjenja, šo wona to čžini je štyšeniweje wutrobju. Řjewšbaraj jej se šłowami, kotrež ju w njeměloščzi woštaja, daj jej šobu nuteš pohlabacz do šwójch naležičnoščow. To ničzo njepomnja, hdyž wona njemě, hačz budže po twojcej šmjerečzi bohata abo šhuda, tež nješměšć w bjes rady wotajicz, šak ma šo teho wšchego, šchtóž ty něto šatwaruščel, pšchimač. Řať móža šo tebie tež dorolešćene džěščzi prašječz, a ty je wotpokasacz nješměšč, hdyž to čžinja. Šak je šo druždy po šatlararajowej šmjerečzi dowěrjaza lubošć do napšchecžiwosťej pšchemobžičta, hdyž šo to jato wopožnje wopožaja, šchtóž bē ja wěrne mēla, hdyž njerobnošće a lošćošć tam namaka, hđžez bē na šwěrnošć hebi myšlica. Tam šłowa šohnowanja, kotrež bydu herwal a šenjretow do rowa ščke, njeuwprajene woštanu abo šo do wobštoržožych pšchemobročca. Řo ty wšchitno wěšć, ale, ja tebie prošču, wopomni to tež!

Řa tebi tež pšchaju, šo by ja a tam čšičeje hobjšint mēl, hđžez móžešć šo njeměšly do šanžewošće je šwójimi myšlemi pobacz. Řchdy daj šubšom, kiž šu w twojim žiwjenju šulš pučza i tobu šromadže ščli, w twojim wopomnjeću nimo hebi čšabnošč a šebžbu, hačz tebi potom pola něšotroho čšęško na dušču njepadnje, šo šy jemu něšto winojty woštal — niž pjenješ, ale šmano

něšto, po čímž bebi jeho wutroba požada: Džat sa nělajtu
dobrotu, kotruž je wón tebi na čžele a na dušči wopokafat, na
kotruž sy pak pokazyl, abo kotruž sy hake polbžiščo sa dobrotu
spósnat; — žnano hščeže něšto na dopjeljenje nělajteho wot
tebe bateho slubjenja čžata; — žnano bebi hščeže něšto po
slowje wodadža i twojeho erta žaba; žnano mašč ty jeho hščeže
wo wodadže probyč. Žajtu winu, kajžožliki je, nješabudž sa-
pláčičč, prjebu hač iwona w žmjernej hodžime hrožo a čžiwilo
pšehed tobn sleji, hščež potom tót a ruka wjazy mozy nimalaj, ju
sapláčičč.

Ty drje to wščitto wěšč, ale wopomá to tež a njekombž
šo. Dženža je tón a tamny, kotremuž žmjerne swony
iwonja, jutkje móže hižom tole swonjenje tebi žamemu
pláčičč!

Ahčerlusch sa kščižnosčerjom.

(Reine Sorgen, Angst und Plagen.)

Spóš: Wješet žo, o moja dušča —
Staročč, žyšči, čžiwile twoje
Po čžaku wšče žahinu;
Směruj žduchowanja žwoje,
Kíž dže Wobu žnate žu
A wot njeho hščižane;
Po deščičžinu budže čže
Sožo žwješlič žhónčžo Wože,
Twoje horjo čžinič lóže.

Sčymjo, kíž sy wušpř, budže
K wješetu čži žhadžowacž;
Smějčej žu žnjowym čžahu wšchubže
Wjele pokow domšowacž.
Ze-li nimo njewjedro,
Nožžahnuje njebjo žo;
A je nimo přčgowanje,
Smějčej wěčže řadowanje.

Čžejčeli ž horkach šččipacž róže,
Snjež wšchal čžernjom katanje.
Wób žnjež žahojčej wšchal može,
Ramy, čži žow nabite;
Dobry kónž čži pokáže,
Sčy-li pščetrat bédženje.
Duž, čžejšč dobyče ty dostáčž,
Dyrbišč žiwěru bédžer wofáčž.

K njebju wjebu našče puče —
S ščžižemi žu pokryte —
Te mašč pščehhodžowacž kručež,
Njež žu žbyu tež řanjanawe.
K njebjěskemu hylčlenju
Pščižindžejč jeno pšches bėdu;
Kotřiz žu njebju pščebymaju,
Řtrómu dobyččejšči maju.

Kíž dla žwojež pobožnoščje
Wbžža Wožu křasnocž tam,
Čži žu wščižty je řnyřnosčje
Pščižičžiči šbóžni k njebječam;
Něšt pšchod řtolom řejnjecž
Čžejnu řtróm wobšebž;
S palmami žu wušpřčeni,
Wpšče wšchego wobšboženi.

Duž wšchal řejčejš něšt žwoje
Njež, o dušča, řčejpřlinije;
Čžataj, hačž Wób putu twoje
S čžahom tebi rowužjeje:
Po bžstwu a řrimanju
Džen čži řwita i řohnošču;
Tak řož řwěřto po čžěmnocžiči,
Šthožža radošč po řwubnocžiči.

Žuri Wřóřt.

Řabožina w řhuli.

(Řokřacžowanje.)

Aščejčžijanski porjad to mjenowach, hšyž řo w řhuli mobla
a bžčěži w njež řo mobilčž wafnu, řa řo řo wobej řtronje mo-
dblite, wučerjo a bžčěži. We Wonečžanjej řhuli řo to řtawa.
Ze něšto řa wěž tam w dořym porjebže? Měžno; možno pak
tež, řo mošt bebi pščejč, hdy byču řo w tutej řhuli řyřta nje-
mobliši, možno, řo byču řčěny řam řymle moblenjom a pščejčiwu
řajtemu moblenju wřččččake, byču-li wřččččejč moške. Řak
řo řkomyřšlnje řo w mnohich řhulach i tym wřččččadža, řčtož tola
po řwojim řyřym byču najřwjećejřiči řhuti noščž žaba! Řak
řjemjehřniřy řo wot mnohich wučerjom mobilnima wufnoja! Čšto
dyři bebi luby Wób wščo lubičž row; řaje řrudy řo jemu, temu
Sšwjatemu, posłčejje! Řajte nawopacžnoščje i bžžwanjom na
wopščiččejče moblenja, řaž tež i bžžwanjom na wafnuje, řa řo
wono řtawa! Dyrčju něščto je řwojeho naščonjenja naščomnicž?

W řhuli A, řo i řčžžym řanjom dwě řčřulšowonej řčřčžy
wušpěwatej. Dalšče řo njěřtawa. Šo ma tole řpěwanje mo-
denje byčž, njemože bžčěžom loho do myřlow pščižičž; nimaju
bžč tute řčřulšowone řčřčžiči řyřto došč ani mobilnaje řortny.
We B, řo řyřta njepěwa. Tam řo porjadnje wěřta řhulřka
moblitwa wot bžčěži řraji, řrudyž tež čžita. Wučer je pščego
jeno pščipowšcháč. Šo řo njepěwa, je po wučerjowym
mėnjenju i niřej řičžbu bžčěži řamo wot řo řamolwjene.
S 10—20 bžčěžimi řo bžč řpěwacž njehobži.

We C, řo tybžčěny jeno jena nutnošč wotměwa, a to
pšči řpocžatku abo w kónž tydženja. Tam maju jara wažne a do-
křadne řamyřšty, řo řo wjazy čžinič njemože. Šchula je wjazy-
řkřžna i pščehřodneje wučžbu. Řrdinariuř řadowanje nima řčžžy
bžč přěnu řařšnu hodžinu; pščehmjetny wučer pak řo tola
i bžčěžimi mobilčž njemože. Po řajkim — —! K temu hščeže
pščižindže, řo te wšchelate řlajy řařšnu nutnošč bjes řnapřččč-
neho myřlenja wotměwacž njemože. To řu řamyřšty!

We D, řo wščěbnje mobla, ale jeno pšči řpocžimanju, řenje
po řhónčženju bžčěřšeho bžčela. A tola je loho řpóřnacž, řo je
moblenje na kónž žnano hščeže nufniřče, bžžli pšči řpocžatku.
— Njeje w něřotnyh řřonach čžlowřeta řatřach, rozpřččččenu řrudu
čžřžobu na řhulřkim wučžu řetřacž? A potom to řiřjenje w domach,
řa řonjerřža w popořdnichč a wječčornych hodžinach na řbrohach
a řahach! Šhžž wučer na to myřšil a to rowpominu, bža wón
njemože bžčěži wot řo pušččččč, bjes řeho řo sy řo i nimi mobilčž.

We E, řu na wotměwacžž nutnoščach jeno řa řčřčje bžčěži
wobžčělene. Tež to — měni wučer — njeba řo řčheměničž.
Te male njemoža bžč hščeže čžitacž a řpěwafšče řřebacž. Čšto
mošte po řajkim řrudje čžinič, hačž, — pščipowšcháč!

(Pščižchodnje dae.)

Řay řotowu?

Wěřče něščy bžčelawa, řwěřna a řobna řořa. „Řěřna to
řořa!“ řrajaču wščižty řubžo. Řejny nan, kíž bė i řwobowom,

totremuz wona hopohlyšče; mali bratja a hotry, kotrychž švicru hladajše a kotrymž dawajše, ščotž bē prawe; sušpōdža, naplyše-čjmo kotrymž bē pščežo pščeželnitwa — čji wšchitžy točamo prajachu: „Pšēna, hōdna holža!“

Džēn pač pščinōdže, na kotrymž wona šfhorī. Na to, so mošta šfhoricž, hēbi ženje pomyšlila njēbē a k temu tež šhwile mēta njēbē. A nēto durbjēšče ležēčž jebyn džēn po drugim. O fak bē to žalōwnj! Wona hēbi na šafrobu myšlēšče, kotraž šo nēto dočēž njewōbstara a na wšchelake druhe.

Duž pščinōdže džēn, na kotrymž duchowny pšči jeyntny kožu hēdžēšče. Šyma jecho pobēhōwajše, hōdž na nju postladny — a potom na dobo praji: „Šana, by ty rada domoj šchla, hdy by Šbōžnik pšchjščōf a tebe sawoła?“

Wona woblēdnā a bē laž ščēna. Duchowny k nej rēžēšče wo njebjēšch krašimych wobpohljōnch — wo wulfej lubōčji a šwaj- teč šmilnokžj. Wona wšchaf čujēšče, šo šu to krašnje ščōwa, ale wonē jej k ščōžō na wutrobu padžōch, wona je šlyšchēčž njēdajše. — Zako bēšče duchowny wōstajōf, hēbi šchō na nana a bratrow a hotry, na dom a šafrobu myšlēšče — na duchowneho hēbi myšlīčž njēdajše a na to, ščotž bē prajit — nē, wona to njēdajšče!

Ša nētotre dny duchowny šabo pščinōdže. Wōn jej hīstoriju čjitašče, kotraž hīžom šnajēšče. Čēžhōba to čjīnēšče? Wona džē bē ju w ščūni nawuška, wšchaf ju šnajēšče, duž njēbē nušne, šwōje myšlē bromadu wōščēž; te wōskōto lētaču, hōšēčž pščežo bēču: pola džēla a jēžē.

Kaf šhynje tola duchowneho hōbž klīnčēšče — runje kož by čjēlne pšedownaje džēra! — Wōskōm durbjēšče tola pošku- čačēž: „Kotraž hotowe bēču — taf wōn pomōku čjitašče! — džēču nutz na twōš, a durje buču samnjēne.“

„Kotraž bēču hotowe? K čjēmu hotowe? — Wona wōdžē- šče, fak šo duchowny postlajny, šo by šo mobil. Duž šhōrej wutroba šchēpēlajše, a wona šwōjej ruzy šhynj — haj, šo mobil, to je dobra wēž — wona čyžylje ko tež šōbu mobilčž. A nētk šlyšchēšče duchowneho hōbž: „Daj tež tutej dušči hoto- wej byčē, šo by, hōdž twōj Ššyn ju sawoła, jecho mošta j wjēše- ločju powitāč.“

Šhōra ležēšče blēda a jako jej duchowny božemje praji, bēšchēj jecho wōčji poknej šhysow. „D Šana, ja Wōha prošču, šo nočyut tebe prjedy wōtwōlāčž, donjž hōtowa njēšy, jecho j wjēhōfōčju powitāčž. Ale, Šana, lube džēčō, šhano je twōj čōš — krotki.“ Šhōra šo k ščēznje wōbročji a platašče. Du- chowny wōtēdžē. Žej šo šdajše, kož by na ščēznje wobraly wōdžala — ščotž bē dočō hīžom šōbly; jej pščežo j nowa do pomjātka pščinōdže: Kēž bēču hotowe — durje buču samnjēne! Samnjēne na — pščežo — wōdžōnōčž, t. j. pščežo. Ač wona džē njēbēšče hotoma. Hotoma drje džēčāčž, jēčž, špacž — ale nīž hotoma, jecho j wjēhōfōčju powitāčž. Ač, tōn Šbōžnik bēšče jēj taf zuy! — Na dobo šastupi jeyny bratřī Šhōra.

„Pšēj, Šhōra, špēwaj mobilōwn.“ — Tōn čjīnēšče wulfej wōčji: „Ščōto durbju?“ — „Wōdilitnu špēwāč?“ — „Čēžō bla?“ — Šhōra šwajšče: „Pšēj, Šhōra!“ — „Ša nīčō njewēm!“ wōn wōtmōlwi.

Duž šo šhōra šabo k ščēznje wōbročji. „Wōn nīčō njewē — nē, wōn nīčō wo Šbōžniku njewē! Čēžō bla jemu nīčō prajita njēšy?“ Wona ležēšče dohji čōš j mērom, donjž njēdajšchō, fak šo durje čjīšče wōčjīna. Maty hōčēčž šastupi, te šhōrej šhwa- tajšče a džēšče, jēj wulki ričel na tožo položiwšči: „Tōnlē ričel šym tebi nāčjōčpa!“ Wēšče to maty hōčēčž duchowneho.

„Nan runje projēšče, šo ty bōšly wumrjēšch, a duž hēbi myšlāč, jo hēbi tōn ričel šōbu wōšmijēšch a jōn lubemu Šbōžnikēj dočaj!“

„Šbōžnikēj — dāčž, — ja?“ Šana hēbi na čōlō pšchjmy — „teho drje njebudu — nāmalačž.“

„Pšēj nāmatačž? Ač, to šo wē! — Wōn džē tebe wōta a jandžēšo tebe do jecho klīna ponjēku.“ — „Wjē nīž, šhōwa šwadna wōtmōlwi. — „D tola!“ tōn hōčēčž praji. „Ša čy tebi rjany šhērlūšch wōšpēwāčž“, a wōn jēj špēwajšče: šak krašnje je, byčž wōwža šhrystuhōma! — Žyčy šhērlūšch jēj je šwōjny žumim, čjīšm wōščēžajm hōšōm wōšpēwa. „Čēžō bla pō- fačy?“ šo ju wōprašō, „njewjēšchjēšch šo?“

Šhōra njewōtmōlwi, ale dale platašče. „Kēž bēču hotowe“, wona šo wumrjēšče žōkōšnje bōjēšče. — Tōn hōčēčž šabo čjīšče wōtēdžē. Šabo šhōra j mērom ležēšče a jēj we wulchōmaj klī- nčēšče: „šak krašnje je byčž wōwža šhrystuhōma — ač, hdy byč jecho wōwža byla, — ja pač ženje šhwile ja njēho njēmēčāž — rada drje džēčāčž — ale šo njēmōdlač! Ač, šo byč hdyšče nawuška šo mobilčž! Luby Wōžo, wōstaj mi čōba, šo to hīšchēj nawuška!“

Šyma pščinōdže — a po nej šabo nalēčō. „šak dohō byrbi ta wōbha holža čjērticž!“ ludož prajōchu. Wēlat j hōmū šchōpēšče: „Džjōwnje, to hēbi myšlīt njebudjēšch, šo nalēčō bō- čjāta!“ — Šana čjīšča a mērna ležēšče. Wona njēkforjēšče, wōna džēn a bōlē bīdēnjēšče, ale jeynej wōčji šo hōwēčēlčēj.

Nētk bēšče tōnž mēje, hōnōčō hōwēčēšče, duchowneho hōčēčž jēj forbit rōžōw pšchjīnjēše. Wōna šo pojmēnōwnj, bē taf ščōba, šo wōžēšče lēdy rēžēčž, ale wona teho hōčēčža k hēbi šchōšm, prajjy: „Luby hōčēčž, nētkle budu bōšly donjēšōna do mojšho paštrjōwneho klīna. Ša čy jemu prajit, šo šy mi ty rōžē ja njēho pšchjīnjēč a mi wo jecho lubōčji špēwāč.“

Wjēčōr wona wumrje. Duchowny j šej starym nanom pšči- kožu hēdžēšče a bratřja a hotry wōskōto njēho šejōchu. „Kēž bēču hotowe?“ — šchēptajše mōrjāza — „ja šym hotowa — mōj Šbōžnikō — burje šu wōtewrjēne — šchērolo wōtewrjēne — o — fajta — krašnōčž — „Dere, šo je pšchēčērtjēna, wona je wjēle čjērticž durbjātā a bēšče tola tajfa dušhna holža“, ludož prajōchu. — „Wōbu budž džaj, šo jē jēj čōba wōstajit, šo pšchē- hōtōwāčž“, džēšče duchowny.

Kaf wjēle čōba my hīšchēje šmējemy, moji lubi?!

Wšchelake j blīška a j daloka.

— Ša nowowōlbu do šhēžōrtiwōweho šejma je šo w Wudjō- kamjēšm wōtchōku dotalny šastupjē tūšē Črōfa w Wšchōpōdž wjūwolki. Maty hērbīli lud, šiz we wōčjīnšch lubōčji a šwōnōčji stēji te kraje a šhēžōrej, budžē tež ša šwōju čjēčž mēčž šmūžjōwē šastupjēč ja nalēčōwe dotalneho šōpōžōkōnāza, šiz je šwōj wōtchōčž dērje šastupōmō. Pšjōki šo pšchjīnōwōzajē wōšbje je nušne, šo w prawym čōbu pšchjōtōwāčž; pšchēčž wōšbēje je ložlōk- demōkratīčjē štrony budža šo wšchitē mozy napjēčž, do pšēba postkōwāčž.

— Nēto hīžom ludož Ššerbow, šiz maja šwōje džēčji a pšchēčelōw w Drazhōjanāč a blīščōčji, na to dopōmīnāny, šo budžē 2. adwenta wōšlēdnje hērbīte kēmšchēje je špōwēdžō w šchjīznej žyrōli, šo čyglī tūšy šwōjōch w prawym čōbu pšjīnje na to dopōmīnēč. Ššerbīte kēmšchēje šapōčjīnje šo pšchjōpōdnje w 1/2 hōdžjn.

Sy-li spóvať,
Pinje džětał,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradyń je.

Za staw spróony
Napoj móony
Lubosć ma;
Bóh pak swětny
Pfez spať měryń
Čerstwosć da.

Njech ty spóvať,
Swěrne óžěłań
Wádně dny;
Óžěń pak swjaty,
Duń daty,
Wospóń ty.

Z njebjes mana,
Njech di kłumana
Žiwnosć je;
Žywa woda,
Kšě Bóh poda,
Wokřěw ćel F.

Sserbske njeđzělske łopjeno.

Wubawa 60 kóđu hobotu w Šamolerzěj knižicizšćeceni w Budyschjine a je tam ja šćwórtlětnu pschěpłatu 40 nr. dołać.

1. njeđzela adventa.

Łut. 1, 67—79.

Zachariaš we swojim křwalobnym křěrlušću na čaš jedžiweho woczałowanja iraelskeho ľuda wróćo hłaba, kotruž nětko — ja to rukuje jemu Janowu narod — te kóuzej dje. Wón spomina na hłošy wótzow a profetow stareho křuba, kotři na lěpszi pschichod pošajowachu, a postrowja to šćhadjenje i wykołosće, kiž nětko tym křěći, kiž pó čimje a w křěnu křmjerce kěđza. Tuto křěno je naša Knješ Jezus Křrystus. W jeho křětle teź my hłóžimy. Zeho žohnowanje 60 w nowym zykřwinym lěze, kotřez dženka nastupjamy, nam i nowa polkěza. Kał tehobla tuto nowo zykřwino lěto nastupjamy? Wny křwalimy: Wóh je domapřtał a wumohł křwój ľud; my křlubjamy: křlubimy jemu we křwjatosći a prawdosći.

1. Stawimny stareho šakonja Božu křěwnosć napřěćiwjo jeho ľudu wobkřěćěnja. Wo nej křědněja te křlubjenja, kotřez je Wóh tym wótzam dał, kaž ta pschiba, kotruž je Abrahamaj pschibał. Čětož pať Wóh křlubja, wón teź wěćeje djezi. Pšěcho šašo je wón křwój ľud domapřtał a wumohł, w čašach Wóššaha, hłěž pod křurowym wotročěwostwom Egiptčjanow šćuchowaně, w čašach Dawita a Křhaba, pod móznymi wěćěčenjemi profety Zelaiaša a w čěkřnosći babilonskeho jastwa. Křnjež je tón ľud w hambrěj nješwěrije do hřeča a wotpada wjasny a pschi babilonskich rěčach kěđzo wo

křwoju křubjenu domisnu płatač dyrbjał, pšěcho šašo je jón tón křmilny Wóh domapřtał a wumohł. Kaž hušto bón tón křub wot teho ľuda šanjachany a šlamany, Wóh jón pšěcho šašo pošaji a wobkřěći. Šduž pať Zachariaš křwali, so je nam Wóh roh teho šwoja, t. z. wulfe, mózne šwoje, pošajil w domje křwojeho křlubowita Dawita, dha je 60 to křašnje dopjelnilo w Křrystusku, Dawitowemu křnu, pruce i Šajoweho šćtoma. W nim je Wóh křwój ľud we křwojej zplej lubosći domapřtał a i nim křub šćinił, kiž dyrbi wěćenje wostać.

Tutemu křubej teź my pschikřubimy. Pšěch šwjatu křěćěženju budimy šlawy tuteho křuba. Wěćno, hłěž Bože křlubjenja 60 pšěcho šašo dopjelnuja, je ta šwjata křěćěćijanska zyrke, to Žraael noweho křuba, to šćramadžina wěrijazych. Šduž my, kaž Zachariaš w knižach šćawimow křwojeho ľuda, w šćawimach křwojeje zyrkwe čitamy, njeđyrbimy teź i dšakom wšćnować: Křwaleny budž tón Knješ, pšětož wón je domapřtał a wumohł křwój ľud?

Něchtóžni wšćal mēni, so je tola w našich dnjach malo pschicizny, temu Božu našćeho šwoja wyłać. Čaš je křy; čorne mrdějele na njeđu našćeho ľuda šteja; šćažaje mozy křwoju hłowu pošćěhuj; daloke wotřědy wo Boży ničjo wozajy wěćěć nočjedžo; žalofne nješćuffi a njepećinšči pšěcho njebošćicizimšćo wšćupnja. A tola Boža křěwnosć hšćaje nad nami rukuje; Boži křub i nami wobšćeji a ma tón hgel: Tón Knješ šćaje křwojich; na Božu hnadu a křmilnosć křěmje 60 šćuščěć. Čětož

je w Krystusku swojej zyrkwi słužil, so helste wrota ju njeđerbja pschomoz, to budze wón tež dzerżecz. S nowym doměrčenjom na Wożu swětności wołbrzędź wicherow czaša sturpmu do noweho zyrwinneho lěta!

Alle Zachariaš swoj thwalobny kherlusch sanježe hladajo niž jenož na swojzime stawisny swojeho luda, ale tež na zohnowanje swojeho doma, na Wożu swětności, kotruž je sam nashomik. Wšči swojich wyhořich lětach je wukšyščenje swojich próstwom namatak; šchož ho cła-wjełam swadse njemožne bycz, je Wóh jemu słužil, a nětto f radosču wšči kolebzy swojeho bynta steji: jeho je Wóh domaportal. Luby Kšefčezjano, šcho dha tebi stawisny twojeho žimjeji apowjedaju? Šay wšchal tež czaša mēl, hđžež starość a tyščyność cze cziščezesche, a ty dyrbjesche se byulami swoj khlēb jēcz; ale jako ty w horzej modlitwje se swojim Wohom ho bđžo ho jeho słuženjom dzerżesche, njeje tež tebi pomoz pschischa, so ty rjane psalmy na srodubje isapnēa? Šsy-li tehodla nētto sprōzny a wobczezeny, njelapomā, šcho je tōn Knjes czi bžjom dobroho cziini; budž bjes stracha, ranje seřkhadža.

2. „Wóh je pschibabahl, so dže nam dacž, so byčny, wumoženi f ruki nashich njepšcheczelom, jemu słužili bjes bojoščez swoje žive dny, w swjatoščez a prawdoščez, kotraž je jemu spodobna.“ Kšabne bu daru nashcho Woha: wumoženje f ruki nashich njepšcheczelom, wukšwobobženje f bojoščez, swjatoščez a prawdoščez, kšmanočez, swoje žive dny jemu słužicz. Šsny iwōninowi, ho f tutymi darami pschicz dacž? Zachariaš wušli pschēde wchēm na wumoženje swojeho luda wot swontnych njepšcheczeljom, f ruki pobanow, kotraž czežo na nim ležesche. Ale traš-nišča je tola hiščez jeho pomoz, kotruž nam we wojowanju pscheczimo snutsknym njepšcheczelam, hřečeje, czertej, dari. Krystus je mōž šleho njepšcheczela pschewinyč, je nař f jeho trzejstwa psches wopor swojeje trwē wukšwit a se stroželow šmjerče a suda wukšwobobžil. Šcho pkačzi tebi tātōn hnadny dar? Chzesch tež w nowym zyrwinym lēče swojim starym hřečam słužicz a w njepšcheczinoščez, njepšcheczestwie, swadže, jawičez, wopisťwje, wobžranistwje a tym podobnych wēzach živy bycz? Wotucz, kiz ty psich, a stawaž wot mornych! Nđž je ho minya, duž wotpožomy štuffi cžemnoščez!

Wóh dže nam dacž, so jako jeho wumoženi jemu słužimy we swjatoščez a prawdoščez swoje živy dny. So to kšēmny a mōžemy, kajta to hnadā! Špomū na wobohich pobanow, kiz swojim nēmym pschibohom słuža! Kač steji f twojej Wozej słužbu? Wlaš swoje wjekele nad Wožim słowom a kšobžič rad do Wožeho doma f wjekełym hřohom a f dzałowanjom w šromabžisnje tych, kotřiz swječa? Wuziwajch f dzałowanjom swjaty sakrament pschi Knjesowym wotartju, kotruž najslubiche žabanje po Wošy, po wobaczu spokoja? Tež psches našch herbiki lub dže křōrba, so narod wotroštuje, kiz ma waščnje, kšefčezjauške šromabženje wopušchczez a Wožeho bčida ho dšalowacz. Wazimy hebi tola tu czeječ swojich wōzow, kotřiz hu hebi swoj Woži dom stajnje wyhofo wāžili. Ale swontownje zyrwiniste waščnja bobu cziinicž hiščez njeje doščez: w swjatoščez a prawdoščez mamy Wohu słužicz, wutrobu a žiwjenje jemu swječicz.

So by Krystus tak f knjejom był we wutrobje a žiwjenju cžlowješow, f temu ma Zan jemu puče pschihotowacz. To je wōn cziinił psches to dwoje přēdowanje: cziinčez potutu, njebjeste kraleřtwo je ho pschibžilačo. Tutu

Zanowu słužbu chzeža w nowym zyrwinym lēče přēdarjo ewangelija tež nad tobu dořonječ. Wóh doj, so byčnu twojej nosy domjelni na šchēžestu mēra.

Hamjeń.

M. w Hr.

Adwentski kherlusch.

(2. Knof.)

Dšob: Nēt sawječe je a czaša —.

Nēt hlouu pschēčeje f njebjēšam,

Knjes bžiznje ho f swojim;

Duž wobaraczje bolosčjam

A wščitim kšlam swojim;

Nēt wutrobje tež wotantščez

Šso pschēčeje a tež hotujče

A powitajče je jeho.

Wšcho swētnē waščnje wopušchczez,

Wšchu horboščez f nadawanjom;

Šzej luboř Knjela pscheproščez

S wutrobnom požadonjom.

Kšchēd njeho swječe poniznje,

Kraž bžez je ho jom' woddajče,

Wšaj lubowat f přejbe.

Wōn pschidže s hudy, hubjeny,

Kiz je nam wščitio bobuč;

Nam nješe Wože wotrabdy,

Je w twjerdny křobje pobuč.

Šso našče cšēto wobēče,

Kiz je nam lubto najwyščez,

So by nař wščitich wumōž.

Knjes waščnja wotročkoweho

Šsam pschidže f hřičnym ludjom;

Wšchēm sjevi swjate woto Zoh'

Nēr, zohnowanje wšchudžom.

Wōn njeidže f nami do suda,

Nam wōznu křahnoščez potaja

A swoju wētnočez, lubočez.

Zoh' hwēřba cžemnoščez rosjařnja,

Šso kōždom' sjevi f hnadu;

Tež na wšchch swēru ležžbu ma

A swječ'li, pompa rady.

Šo šabludženi wozny dže,

Šso poba ham tež do šmjerče

A nješe našče hřečji.

Nch, wobšarujče wutrobnje,

Šso je wam pobrachowal;

Zom' wšnajče a wštorščez:

Šswēt je nař sawjedowal.

Wóh je wšchal poľny šmilēnja,

A komuž šbože wotrabdža,

Tōn je tež wobšoženy.

Tež ženie f myšlow njepšchēče

Šo jene wyšče wšchcho,

Šo jene khlēb hej žadacz,

A žive žōro jeho.

Nch, pkačo hječeje f njebjēšam,

Wšchēm potutnym je wutrobnam

Zoh' ruka wotanšjēna.

Śso starej' skótcze wostajcze,
 Niz' dzeli naś wot njeho,
 A wobnizczyc' go dawajcze
 Wot miera Knjejoweho.

Cziś' woschtio seintfe wot hejbe,
 Knjes potom twoje sboze je
 A twoja pycha, króna.

Hdyž morjo tebe pomjeta,
 Czi i namalnoćuju hwoły,
 Dha te twój skřit a kónwiza,
 Ty wostlanjecz we Woły;
 Wón hwičdzi w nozach skřiza cži,
 Twój je mēr stajny we bitwi
 A njeba tebi padnyč.

Hdyž jeho Duč cze monowi,
 Śso w twojej duřhi hori,
 Dha tež by w sboźne radosći.
 Hačzrunje hmjereč cze mori.
 Ze Jesuś woskał twój pšchecel jow,
 Dha niem'že njepšchecel a row
 Cze i jeho ruki sthoruč.

Dha žywo by, nız pak wjač' ty,
 Knjes žywojenje i twoje,
 Twój je mēr a potoj woststajny
 A požadanje twoje.
 Dha niħdy njeby luffi ham,
 Šy jeħy luby ty a tam
 A do wotczinoćje sboźny.

Zurij Wróřf.

Dyrkwine lito.

Mjes tym, jo ho „hwětne lito“ přenjescho januara šapoczina, ma „zyrkwine lito“, kaž je w běhu rošwivawanja naškeje křesćejšijan-keje zyrweje nastalo a ho tež wot naškeje ewangelijske zyrweje djeřiz, hwoj špoczał přenju njebželu adventa. Zyrwine lito do dnjeju dželow rospaduje; tón jedyn ho hwičdzišćišta, druhi hwičdzišćišta potojza mjenuje. W přenjeje, w hwičdzišćište potojzu, ho nam stawina našeho šwoza pšchod woczi staja, jo byħmny se-řnawali wulle stuffi Wože, cłowjekow sboźnych sezinič. Hwičdzišćišta potojza pak ma nam žywojenje w šwožu pšchodstajcž, jo byħmny ho nauwczowali stuffi cžinič, kotrež su Wošu spodobne. Za cže nař nař žyke zyrkwine lito pšchego i nowa napominač: „Zubujny jech, dolež je wón nař přejeb lubowat!“

Šwědženišta potojza zyrwinocho lita ho wofoto štych hłow-nych hwičdzišćien rjaduje: hodowneho hwičdzišćien jako hwičdzišćien Woša Wóřta, jutrowneho hwičdzišćien jako hwičdzišćien Wožeho Šawna, a hwičdzišćien hwičdzišćien jako hwičdzišćien Šawjateho Duča. A kaž ma tóžde šlóngo hwojich trabantow, malych a wulkich hwojow, kiž wofoto šlónza beža, taž tež tóždy tuchle štych hwičdzišćienow je hwojimi pšchewodžerjeni i nam pšchibabža.

Šapoczak hodowneho cžaha cžini adventski cžah, tónž epifaniski cžah, a woschobž staja hody. Wdwent rěfa tał wjele kaž „pšchibabženje“, mjenizju křesćejšiwone pšchibabženje. Tele Knjejowe pšchibabženje dněna pšcheg šchryti njebžele, tał mjenowane advent-ke njebžele, hwičzišćim, dolež stara křesćejšijansta zyrweje tónle hwičdzišćien Šewuřoweho pšchibabženja na řenu na řawore woschigne pšchibabženje a cłowjekam po jeho wšchelatorych bočah a wot-řnanjenjach blisfo potoz. Wona wo Šewuřowym pšchibabženju w řewjenju stareho řluba rěčejcže, potom wo jeho předomulu, řanu křesćejšiw, dale wo jeho cžahu do řerufalema njebželu Pal-

maruma a šlónčnje wo jeho pšchibabženju i požebnjemu hwičdzišćien, hwičdzišćien žywoch a mowuch. Š wobom dyrwabja tele šchryti advent-ke njebžele tež dopomnicž na šchryti lyħaž lět, kotrež dyrbjejsche řraelski lud na řewjenje hwojeho Šebžništa cžakac.

Šłowny hwičdzišćien, hody, tež Woži dně mjenowany, ho tóžde lito na řamřmny dnju, 25. dezembra, hwičzišćien. Tež naške hwětne „nowe lito“ i hodownemu wotřejču řkuschja. Na tuchle 8. dnju po hodych bu dželčatko wobřeřane a dosta mjeno řesajš. Potom pšchibabže Epifanias, to rěfa řewjenje, hwičdzišćien štych řkalow 6. januara, hdyž mudri i řańčeho řraja pšchibabžechu a řchryřtuř ho tež pohanan jako Šebžnik řweti, potajim hodownu hwičdzišćien pohananow. A napošlebu do hodowneho wotřejcže hwičzišćien 2-6 nje-žel po štych řkalow řkuschjeja, kotrychž cžisfo wot jutrowneho hwičdzišćienja wotwuhuje.

Pšchibabže nět řsi njebžele, wot kotrychž nař přenjeje dně je řtrojim mjenom hižom dopominatje, jo jutram napšchecžimo dženy: njebžela Šeptuřagejima, to rěfa řydomobžebaty, a njebžela Šega-řetima, to rěfa, řchěčdzišćienaty džen do jutrow, a njebžela Štomihji, to rěfa: Wudž mi! Wotdželenje je řwujateho pšchima, kotrež ho tule njebželu w starej zyrwi pšchobžičta, ho mjenizju řapoczja je řřowami 31. řpalm: „Wudž mi řhřna řtaka a wjerdy řrób, šo by mje řřowat!“ Šřwřeba do njebželi Štomihji rěfa řařna abo řapjelna řřwřeba a je řapoczak pšřitneho cžaha, w kotrychž ho řkuschćejšijan-ke pšchecžic, to rěfa, ho hwětnych wjeřelow řřawowacž a řewuřowome cžepřenjeje a wumřecze řwopomnječ. Šřwřoje mjeno ma tale řřwřeba wot teho, jo řu na njej wěřizajm řtareje řkuschćejšijan-keje zyrweje řnamjo řhřiza na cžoto řřwřijene i řpocjelow a řřawami wot lito předy řwuhwecženyh řalmowych řalowow. Šchryřćejšiwowu pšřitny cžah wopřhřija njebželi řwofawit (to rěfa: „Wón wofa řo“ po 15. řchřucžy 91. řpalm: „Wón wofa řo te mni, dha cžy jeho wuřřihwecž“) a řeminiřzere (to rěfa: „Špomi“ po 6. řchřucžy 25. řpalm: „Špomi“, řnjěžje, na řwujju řřimnoćje a na řwujju dořwoti, kotraž řwřa je wot řpocžatka řwřeta), potom přeni řpofutny džen, dale njebželu řkuli (to rěfa: „Wocži“ po 15. řchřucžy 25. řpalm: „Woczi woczi řhabate řtanjne na teho řknjeja“), njebžela řatäre (to rěfa: „Wjeřelcže řo!“ po 10. řchřucžy 66. řtawo řitħow řewajahowuch: „Wjeřelcže řo i řerufalemow i řradubjeje řo na nim wšchřiz, tořřiz jo lubowjeřel“), njebželu řwřibita (to rěfa: „Šwřidž!“ po 1. řchřucžy 43. řpalm: „Šwřidž mje, Wožo, a wjeřdž mi moje řrawo pšchecžimo temu njeřwřiatemu lubu!“) a njebželu řalmarum (to rěfa: njebžela řalmowych řawowow po 8. řchřucžy 21. řtawo řola Mateja: „Druřy pak řwabdu řawowu wot řchřtomow a řkřelcže je na řucž“). Wřeřije ho hwičzišćien tydželi do jutrow, tał mjenowany řmarrowny tydželi, to je tydželi cžwile je řewnym řwřowotkow, kiž ma řwujje mjeno řaw wot řelny, kotraž řo i jutrownemu hwičdzišćienu řežčicže, řaw wot řawobneho řtawo řehole dnja i 23. řpalm: „Tón řknjes je mój řowřitř, na ničřim ja mřu njeřmřju. Wón řawř mje na řelenej řuzy“, a i cžřimny řwřatow, hdyž nařč řknjes a Šebžnik ja nař na řhřizju wumřje.

Šłowny hwičdzišćien, jutry, i wopomnječju řchryřtuřoweho řerwřelcžaje je řmjerče řwecžimj. řutry ho njeřwřicžja tóžde lito na řamřmny dnju, wjele bóle njebželu po přinim řowřim njeřčazřu po 21. mēřzu (hdyž řteji džen a mōž tuncje). Mōža potajřim naj-řažo na 22. mēřzu, najřwřobžicfo na 25. řapřelje (1911 na 16. řapřelju, 1912 na 7. řapřelju, 1913 na 23. mēřza atd.) řadnyč. Kaž jutry, tał řo potom tež Wože řwřecze a řwřatki řhřwřelcže řatnjecze. Šchryřćejčji dnjow řoħo jutrowna wjeřelcžic po jutřach řhřwřelcže řatnjecze. To nam mjena řalřřich njebželow řwřaž: njebžela řwřafimobogeweti (to rěfa: jako nět řarobženi po 2. řchřucžy 22. řtawo 1. řřta řřwřa: „A řwřodžiczeje to řowřome cžisfe młoko řřwřa Wožeho jako nět řarobžene dželčatka, jo řwřidcže wot njeho pšchibabžerati“). Na řteře njebželi řwřuřu w řtawych cžahach

pacjeffke dječiji tehdla konfirmowane. Potom njeđzela Miřerfordias Domini (to rěča: „Dobroty teho Knjeđa“ po 5. řchtuczzjy 33. psalma: „Semja je pođna dobroty teho Knjeđa“), njeđzela Subilate (to rěča: „Wyřtajće!“ po 1. a 2. řchtuczzjy 66. psalma: „Wyřtajće Bohu wřchilke kraje; řpwojzje ř czeřćjje joho mjena, řhwalcze jeho krařnje; wrajće ř Bohu: řkať džiwne řu twoje řtuffi!“), njeđzela Kantate (to rěča: „Eřpwojzće“ po 1. řchtuczzjy 98. psalma: „Eřpwojzće temu Knjeđej nowy řřerluřř, řřchetoz wón cřini džiwny!“) a njeđzela Rogate (to rěča: „Přořćze!“ po 7. řchtuczzjy 7. stawa řczenja Matřeja: „Přořćze, a wam řuđze date!“). Řknoz jutrowneho wotřeđa je řwjeđeň Božejo řpěđa, řřhwortt po njeđzeli Rogate abo 40 dnjow po jutracu.

Wot Božejo řpěđa hač do řwjatkow maľř 10 dnjom, czař, w kotrymž řwjeđeni wuřřobnřjy w Zerusalem czaľacy, donřz njebu czař dopjelny a džiw řwjatkow řo řia. Do tehole czařa njeđzela Gřaudi (to rěča: „Wřęřřij!“ po 7. řchtuczzjy 27. psalma: „Knježe, řřchř mój řłłř, řđuj řa woľam!“). Eřwjatki řu řwjeđeň wuľeća řwjateho Ducha. Řknoz řwjatkowneho wotřeđa je řwjeđeň řwjateje Třojřzy, na kotrymž řo řtuffi třejeničćeho Boha řodb, jutry a řwjatki řřchćze řas ř czeřćjje Bozej řpěđimaju.

Dřuha, řřeřřwjeđeňřa položia zyrkwineho řeta wopřćhima njeđzele po řwjateje Třojřzy, 22. hač do 27. po řicřbe, po tym, řak jutry řodnu. Do teho czařa je ewangelfa zřetj řetj waźne řwjeđeňje polořila: řnjowy džalny řwjeđeň, řerumřćny a řerormaziffi řwjeđeň. Řknoz zyrkwineho řeta wuľřncza řhutinje a řwjatoczeřnje ř pokutnym dnjom a ř řwjeđeňjom ř wopomněczju nařćřich řerumřćch.

Kapleř, f.

Wubudzenje k řwjeđeňju njeđzele.

Na wobleđzbowanje řečejje řajnje řu řlıdarři miřćtra Fřiedhofer we Wřidemburgu na řpobřiwne wařćnje dopomněju. Fřiedhofer řečće muř, řřz bę derje řmyřněje a řotřz řeři ře řwofim řabzřenjem řannu řhwalbu řodby. Wřon řečće řak derje řilny řeř teź wuľřojny džęľaczeř, řečće porjadnje řaw, njeřpřaře řwofje rowwjeřelenje w řorczmach, ale řodmach pola řyč řwofřich; řřchetoz wón řwofju maňbęřřta ř wutřobu řubowajće a řđuj mōźeřće ř njeř je řwofjimi džęćřimi řromadže řęč, řečće to jemu řřčte wřcho družje wjeřeľe. Řřřřř tym řečće napřčdecřiwno řřđemur řřčęčęľnu, řo bę wot řwofřich řnatřch řubowanj a czeřćęňu, nječ teř mejeřče ředb abo druži řadnje, řo řyřřat bōľe do towarřřwa řęč. Jeno řa Wōha řečće jeho wutřoba řymna. Eřřoz jemu na řolu narowće a řřčřoz jemu jeho džęľo řřčřiwjeře, to řwofjeje řřčřiwjeře a řudřořćj řřčřřřřřřřřř; na teho řaľ, řřz ř džęľu řōřnowanje a řabzenje řana, řeři njeřpřaře, řđuj řy řulne řyľo, jemu džak a řhwalbu wopřowacę. Řak wón teź njeđzelu niź ř Bozej czeřćjje a řpřobanřju, ale po řwofjeje řmyřři a ř řwofjeje řřčřřřřřřřřř; nadořowajće. Ř řđuj řy teź jeno řwofju džęľatřnu wuřębęřć; řęřřř, njeđzela řy jemu ř temu řřčřřřř řyřřřřř; družbř řęčę řodpřnje řęľbowajće a džęľajće. Řak ře nawuřćenje řečće ř řyřřř řōřu řodnoj řřčřiwjeře a řak to řřřřř 5 řet řodho cřim. Duř jemu řōň, wo řotřęřōř řajnje řo řak maľo řarajće, řpřobřiwneho řokutneho řřđarja řōřta. Řak řečće řunu řařo njeđzela a Fřiedhofer po řwjeđeňju wařćnju we řwofjeje džęľatřni řřčřřřřřřřřř, řarj řořęeř ře řeřębřřřřř; mōřōmi řařřřř. Wřon řečće jemu njeřatny. Šo řaľ řečće we wuľřim řubjenřřwje, řrajajřu jemu te řōřřřřřne řap, řotřež jeho řęčće řęčľo řřčřřřřřřř; a teř řolajej řyřř, řotřeřž wo jeho czeřćęňju řwjeđęćadnu. Řōň řarj

teho miřćtra potřrowi a řapocza ř řařřřř, řđuj teź řęčęřotazř řłłřom řpřowacę:

Řak je Wōh řara řdobročřřw!

Eřřōť njeřnatu moľ řowofjacę

Ř řa řōh' řarow wřębęne džiwny

Řom' wřowřjy džak řočęřř řęčę?

Řřř! řak nje Wōja řubōľę řřřę,

Eřřu řřajnje ř džalot wopomněć;

Wōh řenje řapomněć nje nje,

Duř teź řōh' řodžu řapomněć.

Fřiedhofer řečće řōľ řnuť a řo džiwujō na njeřo řōřřčřak. Řa to řo jemu najęľe a napřz da a jemu maľy řwjeđeňny řar; wuľbęľ. Řapōřlad teho wōřęhę, řō řōřřřřřřř řapow wuľbe; teho muža řōľ to řhwalnje Božeje řdobročřřiwofće je řra, řřř řę po jehu řmyřř řyřřřřř řakofęřćę, řečće řa Fřiedhofera řabzřenje, řotřež jeho řamjenřtu wutřobu řwjeđeň. Wřon řeři řwofje řpřařřř řōľ, řo řy řōň řřerluřř řeři řřčęřřřřř, ř řotřęřōž řečće řōň řarj řřęňju řřčřřřř řpřowat, a řak ř 4. řchtuczzjy řřčřřřřę: „Řa řočęřř řřčřřř řajřom' Wōhu? Moľ řeř jeho řhadu njeřwjeđeň? řřřř řwōřca řo jeho řřowaj džęćadř a w řim řłłř řraj: „Řaj, řaj. Řa řadu jeho wot řeľta czeřćęřę. Řōľh řōřę řřř řw njeřudřořćj na njeřo řarj; teho řak řyřř řeľřō řōň řęč. řđuj mōže řarj, řubjenj řořęeř wo jeho řdobročřřiwofćę řpřowacę, ř řak wjeľe bōľe řyřřř řo řa řak řřowj, řamōřřř, řřčřřřř; řōřřřř; maňbęřřř ř nan řwōj řōľ ř jeho řřwalbje wotewřćę.“ Ř řo řečće jemu ř tym rowřřřřřřřom teź řřčřřōřę, wōň ř tym řōľa, řo řeľř řōřōľu wjeřōř niź jeno řa řōň řę. ale teź řa njeđzelu řwjatōť cřřiwječće a řorjadnje ře řeřř řřōđęřę. Řaj, řōřř jemu ř tym řřčęřę řōřę njeđe, jeno w zyrkwj Wōže řřow řřčřřřřę; wōň Wōžemu řłłřu teź we řwofřim řōnje řōřčęřę řyřřřř da a ř tym řak ře řrajnje řuľ řařřř, na kotrymž mōźeřče jemu řōň řajře řwofje řōřę a řōřřřřřř řōľařę.

Wřęľakle a řłłřka a ř řaloka.

— Řarřđemur njeđzeli řwjeđeňę řęřę Mřčřta ře řwofřim řubny řeřřřřřř towarřřřřom „Řřř“ jubilej; řečće řo jubilej jeho řōľeňę řōřřřřřřřřřřř a ř řōľom jeho řōľeňę řřčęřęřřřřřřřřř. Řajře řarj řōľę řęř w njeňje towarřřřwa řřřř řa řřęřřřřřř a jemu towarřřřřwōj džak řa jeho řřwērne, řřřřřřřřř řōřřřřřř řřřřřřřřřř.

— Řřřřř řęčřřřř na řeto 1911 řo cřřřřřřřřř ř řōľę w řrajwym czařu řōřowj, řo řy řuľř namatā řō nařćřř řeřřřřř řōřom. Eřřřřř ře řōň řřčęřęľne řęř řarj Wřōřřřř w Wudřřřřřřř.

Ř řōřřřřřř.

Řōľde řakze řeč ře řa řřčřřřř řmyřřř řa řarjřř ře řuľjje.

Džęľena řarōřę ře řřřřř řarōřę, džęľena řōľōřę řa řeno řōľōřęřna řōľōřę.

„Wōňřaj Wōh“ njeř jenož řōľa řřęřřřř řřřřřřřřřř, ale teź we wřčřčř řřčęřř řa w arjřřřř „Eřerb. Řowin“ na wřčřřř řa w Wudřřřřřřř řōľařę. Řa řčřřřřř řęťa řřčřřřř wōň 40 řř., řeřřřřř řęřřřř řō řa 4 řř. řřčęřřřřřř.

tež hwierni wjerjazy ludžo praja: ka! doho hiščeje, a potašnje na mały wupječ předomanja tu a na nječisiku wučebu tam, na njebošahaze škulste nabožinske roswučowanje tu a na njejnješliwu mješčenju wjerjazych a njewerjazych tam. Knjeje pomhaj, knjeje kmit ho!

Cziń potutu, ty cziłowste džęčo! Njewidziš ty wo wulke mřeče wonkač w Wožej stwórbje? Nješby šmjertnu njeđzelu pšči hwoič wotah šta a w duchu wofhadat hwoj row? Młobži mru a stari wotšal cšahnu; cziń potutu, přeby hač je wošđe. Hłaj, ja steju pšchd buržemi a kšapan. Wón pšchinđe k hwiernom hudu tych njeopotutnych bla.

Czińčeje potutu! hłaj, to je jenički puč pomozy, wumóženja, žiwjenja.

Pomozy šo wjele pyta; wjele hrědow, wjele pučow, wjele mozow, taž wupščešćerana hyc w našym ludu a cšahnu, a wšchitto durbt a dže wotpomhač nuly a wobarač šmjertnemu štrachej. Mgy džemy djalni byč sa wšchitto to, šchtož šo j dobrym a hwiernym smyšlenjom a derjemjenjom czińi. Ale wo tym tež nješčěmy nječječč, so wšchitte tele popytj a přezowanja woprawdže a trajozy pomhač mója, jeli k potuty wukšhadžeja a do potuty wjedu. Čělněj a cšahnej nuly budže jenož wobarane, hdyž šnustšownemu brachej, hrěčej a šbalowanju wot Woša budže wotpomhane; šwonke šbojo móže šo jeničzy twarič a hajič, hdyž šnustšowne žorlo žiwjenja w Wošy šo hynje žorli. Šbože! ach, hžjom našcha luba herbša rěčz praji, šchto to je: Jenož to a wšchitto to, šchtož j Woša wukšhadža, we Wošy šo wužiwa, k Wošu wjebže. Twoje šbože je jeno pola mje, tak steji pola profety Hosea w 13. stawje.

Czińčeje potutu! wšchitzy a hžby sa šwoju dušču, hwoj dom, hwoj lud. Duchowni, wuczerjo, wošadni, knjeja a kšahobni, štari a młobži, czińčeje potutu! Jenički puč žiwjenja je wot Knješa nam wotewrjeny a potašany, hžodžeje po nim, po pučju potuty, kž do wěry a k Žesušowymaj nohomaj wjebže.

Je to tak cžęžke a njespodobne? Načy luby Šbóžnik je nam puč potuty tak lošti czińi. Wobrocžeje šo a budžeje jato džęči! To je potuta o wěra. Še šawjedzazeho hwieta, š hrofnje zuby, se šmy a cžmy dom, do cžopřeje a hwiěteje domišny k naščemu Wótzej a jeho džęči byč djalne a woškusčne, šbožowne a hwiernne. D šbóžny puč potuty! Šhubjeny hyn je po nim šchol a šwoje žiwjenje tam namatač, šubšana worwa bu po nim dom nježenja. A twoja dušča špuchuje: Ml dže šo dom! Pšči wrotach a špocžaktu noweho žyrkwiněho lěta štojmj, šchto jeho hžny wobladu? Hłaj, twój tral pšchinđe. Škwataj jemu narišćawimo, šcel bašoly a ržje potuty jemu na puč, šaspěmaj kšwalobne Halleluja a profčaze Hosianna šwojeje wěry, pšchinže jemu wošor šwojeje wutroby. Hłaj, wón dže je žohnowanjom k ludu, kž ma jeho Duča, wón pomha tebi, wón wušotuje a wobnabuduje tebe, jo nieby był šmily a njeplódnj šchtom, porubany a do woženja cšihnjeny, ale šo by był kaž šchtom přěnjeho šfalma, pšobženy pšči rěčah žiwjenja, plódnj a nješwadnitny, kotryž njebešt šahrodnik we šwojim cšahu pšchěbadži do njebeštje šahrodny, šo by tam šo šeleni, kčej a ploby nješt wěčnje. D Knjeje, k temu pomhaj nam, šwojeje wošadže, šwojeje žyrkwi, hwojemu ludu! Mgy cže njeušchitjmy. Mgy šmy twój, ty Šakno Dabitow, Knjeje Žesju! Šamjeń.

W. w. N.

Cziń potutu!

(Šew. Jana 3, 3.)

Hłob: Wól jawěčeje se na cšahu —

Ty warnujęch, o Šbóžniko,
Mje w tymle šrudnym cšahu;
Ty džečel, šo k tebi wurawje šo
A hrěčhenja šo pošu;
Ty napominaj k potuče
A šo šo hłodom wěštoče,
Džij hiščeje je cšah hnydu.

Ty nochžečel moje škaženje,
Ty džečel, šo byč byl žwuj;
Džij pšchd hřubčojom warnuje
Mje twój hłob miteščjow.

Aš, husto na njón njeđziwach,
Džij hwiernym myšlam wobžič dach;
Ml tajti njeđat wodaj.

Kaš husto se hłowom šy mi
Ty dawaš dobru radu
A mje po šwojeje šmilnočej
Šy wutorčnuč čyž padu!
Haj, wšchudšom twój hłob hřihčeč bč,
Kaž moja dušča serje wč;
Ta wutroba paš wjerjebžič.

Džij špōžč, šo steju na stroži
A šmjercž mje nješchekšwata;
Šdyž špaš paš jima dušču ml,
Wudž mi ta šmilnočej data,
Šo Woži Duch ju šubžij šoh
Šo jęjny hot na wěčny kwah,
Džōž nawožen ju cšata!

K. A. Fiedler.

Nabožina w škuli.

(Přokračowanje j cžišča 47.)

W 7. wučet, šo mohte wšch džęči hōbu špřewacž, wot škeruška pšchzo jemu šchucžšownu rjadu pšchepřaja. Šo pšči tym jenottive, na tajle wajchne wotortnjene wjadt hūsto dočž ani hnyš ani rošom njeowpšichjcy, šo wšchaf jato njespodobnočž pšchpōšnawa a wobžuraje; ale wučet mēni, šo šo to pšchemēnj njebožji a — nješt je šbōženje tola lęje džij mčjo.

W 8. šo wučet hřowobnje modli. A dočž šu džęči pšči modljenju šmērom a po wučerjowym mēnjenju, kaž šo hřuška, šnustšowne wobžlęne a teđššlwe, dha wón tule šfadnočž k temu wužiwa, šo do modlitwy wučžnu mačšjnu hřebowazje naboženške hōđšjny šoptuje. Dženša n. pšch. wón Wože wošbōnočže mjenuje na rošmucžaze wošchjny pšchēdže: ša juššichim wón dopofašuje, šo po šmjercž žiwjenje pšchinđe atd.

W 9. je tajta roščęhjnena škulsta šiturgija šawjedžena, šo je j tym přėnja raišcha hōđžina šlow wšchēdnje wo pot hōđšjny pšchikrōščhena.

W 10. je tožama nješpōknojčž, dočž tam raišcha nutnočž wošbēje k temu hřuži, žyrkwinšte melobije j mnohim špřewanjom a fatechšmšy j mnohim recitowanjom twjerdže nawučečž.

W 11. šo wučet nutnočž žyle křōto j tym wotčžinja, šo jene bibliške hřōnočž praji; najrašchō toje, kotřž šo ša hřebowazju lęžjny hōđji. Šak je n. pšch. w tón dšej, na kotřymž ma šo ščjenje wo džębač knježny pšchēčž, tole ta žyla raišcha

nutrnošč; Džeksi, pišane steji: Waščuje se a modže so, so bo spytovanja njeprabnječe; duh je hotow, ale čješto je glabe. Gamieš.

W A. ma raščha nutrnošč zyle formu wščebneje wučobny. Wučjet a džeksi heđžo wostamaju. Špěwanju-l: džeksi, wučjet taf-teruje, hušljuje, tež na wščelatore wošajnje forriguje. Tu reča n. pšč. pomaku, něšto hušljicho, hólzu hu pščewoške, ty durbščij sobu špěwač atb. Pščij modljenju so bamo stawa, so durbij džekšo to runje modlene so hiščkeže ras modlic, dofelž hwoju wěz nijeje berje čjinito.

W M. hrubošč knježi. Njes tym so ho raščha nutrnošč džeksi, kumbžošto do šalustje stwy šatupuja a ho na hwoje mēšna šyduaju, s čjimž je hušo štěry njemēr šjednoščeny. Wučjet tu heđži se šakušljenymaj wošoma, s podprētej htwou abo ma tež wuzj w šatoma. Džeksi wošto šatowju, ho roščajubja, bloto-woaju w knjach, ščlapotaju, jēdža a čjerja wščelate klubuczjinstwo. Špěwanje je pušte wolanje, na kotymž so wobdžela, šohož to runje šoščtuje. Tola njeh je došč. Šoh to njeroshorja a — ščtō je teho zyle šwobodny? Wn wščitzy mamy pščejinu, nad sobu štražowacz a pšeh šohdej modlitwu šyčnyč. Wožo, budž ni hnaobny a čjū mje ty ham spranewo pšeh šobu. We wob-šhodje čłowjetow je šnapščezne šabžerjenje pščezčehnjene wot njewēnoščje — we woblizčach, we šlowach, we šwufu, w čjinijenju. Šod tym šny my wotroštil, to šny wiščel, wuštyli a natožowali we wobšhadže s čłowjekami, we wobšhadže s Bohom. Šafosi-nje a tola wēno. To je wušy čješto, modlitwu čjūst džezčez wot wšehjo čjinišewo wošajnja. Šoh mēnišč, hebej abo mje? tač so Wščehowēdomy wučerija praicho, kiž so modli. Šak reča wotmolwa? Wbraham džekše: „Ša šym ho štroblit, wēčez s tym knjejom“; Šatub wušnowašaje: „Šak šwiate je tole mēsto! Wo-prawdže, tōn knjes je na tyme mēčje, a — ja njewjedžič“.

Pščezčeljo, my to wēmy; my wēmy, so je tōn knjes blišč, tōn wščehowēdomy knjes, kiž tež do najpotajniščij kuczšow glada, do najšlubščij šubinow wutrobny. Šaj, my to wēmy; my wēmy, so je šwajaty Wšč blišč, šotremž hu šekšatne huby šraščošč. Wšč, kiž ho wot njewēruje modlitwy s hōjšej hiđu wotwobroča a pščes rōt wēneje wēnoščje nad šwafami šydom šróč bēda wuwolacz da. To wščitko my wēmy. Ale my wēmy tež, so ho Wšč tym prawem berje radščj da a so wōn čjini po woli tych, šohiž so jeho boja.

(Pščichobnje dale.)

Wječorna modlitwa.

W Berlinje w šymje 1885 wječorj poščje jedyn študenta we šwojej štwje heđselje. Wščelate myšle jeho wutrobu hnujachu; wōn bēče na uniwercitju pščiščot a pščezo hiščkeže bēče njewēstju, šajše powołanje durbjese hebi wušwolič. Štarščej w daloščej mošebje jeho poščona mač, hebi pščejščataj, so by na duchownstwow šubowat. Wēra pak do šlowa šwjetewo pišma bēče w nim na njewēstje pščiščata a duchownstwow ho jemu teho dla njepščihōdne šašče. Šmēdžičke, mōščelje wōn pščezje šwojeju štarščejju dopjelnič? Nētošt jeho pščezeljo radžachu tač, drušy hinal. We šwojim njemētje wōn k wofnej štwpi, so wotewrjo, čjisty štwomy powēd to ho šrežajo won do nozy a horje k hwdam šladuje. To pošladjenje do teho wušfotneho njebja jeho dušhu s nutrnoščju a šwalbu napjelni, jeho wuzj ho štyhujet a wōn — po blēščim čjahu šajo prēni šróč — šwoju modlitwu k Bohu poščelē: jeho hnadnenu ščitke ho wōn poruči, jeho wōdjenje hebi ša pščj žiwjenja wušpōšy. Šotom wōn wofno šadžiniuščij ho k mērej šotuje. Tola hiščke žuntroč čže ho wōn na tym čerštwym po-wētje wofčewič, s noma wofno wotewri a — zyle pščezčitwo

šwojemu woščnyju a runjež bēče šymja nōž — wofno nēdže wōn wotewrene wostaji. Wōščy po tym wušnje.

W nozy te šhadle, kotraž ho hiščke nješhodžachu twjerdže ša-činič, morjazy šlun wot ho dawachu a tōn mlobženz bu poštu-ščenju. Ščjēšwot teho bēče, so twjerde španje na njeho pščihōdje a wōn hač do pščipōdnja leščelje, hjes teho so by šajo k hebi pščiščij. Šako wōn šajo wotuczj, wušlada, tač ho jeho šohpōbat s nim prōzje, so by jeho s žiwjenju šwubij. Šeho wuwostaje na ranju a džitwa wōn, kotraž ho pščes durje pščebrewoške, bē teho šameho hura, ja nim pošladacz. Wōn hnydom špōna, so je wušlowju bym s šhadlow wuščot, a k wofnej šwatašče. Šak berje, mono bēče dūn wotewriene štalo. Šdy by to njebyto, wōn by hjes dwela rubenštwō šmjerče byr.

Tuto našhonjenje jeho dušhu hač nanajšlubščo pošnu. Šak pošžiwnje bēče tōn knjes tola jeho wječornu modlitwu wušlyščat — tu prēnju modlitwu wot wjele lēt hem. Šako bēče šajo wuštwowjenu, wōn hnydom k jenemu pščezčelē šwatašče, kotraž teho knjeja šubowoške, so by jemu wušpōwēbat, ščto je tōn knjes nad nim čjinič a so by jeho prošy, ho s nim k horzej džaknej modlitwo šjednoščjč. Wot teho čžaha bu hebi teho wēstju, ja šajke powołanje durbij ho roščubžič. Šeho štarščejju pščezje je něšto ho tež jeho pščezje ščjinito.

M.

Našnymske domoždjenje.

Njeh domoj du! ho wječor blišč,
Wōj tužny džen ho našila,
Ščžēn blēščij ho a šlōžno niži,
Wōj šmēšow hižom pščihōdža;
Šo čjūju durbij našymne,
Dny šklōdne ju a mšohojte,
Duž špytam brōhu pučžowno
A domoj čžu.

Njeh domoj du! Wšč, hižom kšicža
W i dala šwoty wječorne;
Wōj dom, poš dom! itaj šynki brincža
Šaž poštwow, dom wōtč;
W i je, šaž byč hōšč macščki
Ša hižom šlyščal we duščij;
Duž šamēnič ja župōu
Čžu s wōtčjū.

Njeh domoj du! W i šwotčewale
Šsu wščitke štwiti naščja;
Wričj rōje šu, kiž wušpōšake
Šsu nēdhy šhōdy žiwjenja;
Nēšč pščiščot čžōš je našymstj
W wētr šymny wōchori;
Duž s njewušprajnu šžebženjom
Mje čžehnje dom.

Njeh domoj du! Dom štiabla čžahnu
A špōzuy ratač s pola dže;
Duž do prēbja, dōžj njebžōhnu
Ša rješčelje šona wōtčjūstje;
Nōž čžēmna, šymna bliži ho,
Ša nimam wjazy daloko;
Šam potom rješnu s wječelom:
Nēšč šym ja dom!

K. A. Fiedlef.

Hydy skupcho.

Do jendželstku podał Kapleć, k.

Pšehčabadžny so do wulkeho jendželsteho města Londona! Tam bė pšehčupz Marli wumrlec. So bė wumrlec, nad tym žaneho dwela njebė. Prototoll wo jeho podrybeje bė wot cželneje žony, wot sawolajenych a teź duchowneho podpřihany. Strudž, Marli-owny pšehčupstki towaršč, bė jon hodu podpřihal, a teho mjeno wjele placzeje, hžězřeli by je podpřihal. Stary Marli bė morny kaź šchěžepa drjewo.

Njebžimajecje, so tak praju, kaź šchěžepa drjewo. Ale ludžo tak pračaju, a duž pšichi tym muražo wostanu. To pať dyrbinny najpriedy i wěstotčyny wjebžec, so bė Marli morny, hewať je stawoju, kotruž w ponwjeadam, niččeho spodžiwneho wukřabžec, nje-može.

Strudž ženje stareho Marliowne mjeno nad dyrjemni hwojčy klawow njemotřitno; lėta došlo tam šteječe: Strudž a Marli. Druhdy bydu ludžo, kiz bėdu w kłomach žuy, Strudžy mjenowali Strudž, druhdy Marli, ale wón by na wobeje mjenje wotmolwojaf. To bė jemu žye wšo jene. D! Strudž mjějechje wotjedzu rulu, a byli i njej něštoho sořchřimni! Był, njeby puščizil, donzi njebė na nim doleż sařkuzi, tónle stapy stary hrěčnik! Wujerdy a wótrny bė kaź kłepany kanjeň, i kotrehož žadny worz! ani šchřiczi wuhnoja njewaklepa, a somřnjeny a hamotny kaź šcnal w haće. Šyma, kotruž w řebi mjeječe, pokalowalče řo w jeho wobliczu, morščyčeske jeho lizy, cžerwenjeje jeho wočy, barbjeje jeho cšentej huře mōbrej, proležeje jeho řob a křiczeje i jeho torčateho hłōpa. Wěty mōs 'na jeho hłowje a kořmatej brodže ležeje. Tule řymu wón stajnje je řobu wofoto wořčesje, wona řamo w pšychiči dnjad jeho fentor wofłōdnjeje a njewopuščizji jeho ani wo řhōbžerit w hōborownym cšajū. Čopkōta a řyma wonka malo nad Strudžom lamžěčkej. Ničto žony ženje na hařy nje-žabžerza, jo řo jeho woprašal: „Wōj luby Strudž, tať ko wam wjebže? řdy dha mje wopytaje?“ Žadny prolejet jeho wo malicřozij njeprowleje, ničto řo jeho ja křimřizali pučom njewoprašča. Šsamo pšy, kiz řlepi na šchřiczi wjebžidny, jeho řnajachy, cšehničny hwojeho řnjeja do bližčeho dwōwa a machotachy i wopuščy, kaź byduh prajieť čyaje: „Žone wōčto je řlepje hać ře wōčto, řlepny řnje!“ Ale řcho Strudž wo to rodbječe? Řunje to wón lubowalče. Šwōj puč řam a wičej cžlowstej řobuželnošć i puča řieč a řo naidala džeřec, to Strudžej, kaź ludžo pračaju, kaź řlōbke worjeji řhōbžeje.

Žumu patoržizny wječor Strudž we řwojnim fentorje řeđžo piřaječ. Wōna bė řyma, řuřaza řyma, a wulla řurawa. Wžizny cšajnik bė runje řti wotit a řižom řeječe žple čma. Šswěžy w fentorje řnapřečerza runoču řo cžerwenjem bialam we mřli, řiž bė tať wōtka, jo mořł ju i řutu pšchimoč, a řiž řo řamo i řučoworje džeřtu nuz cžiwjeječe. Řentorowc durje do pōblan-řkeje řtwički mjeječe Strudž wotewrjene, řo by řwojeho piřarja, řiž tam řitny wotřiwowalče, we wōcřonaj mē. Strudž mjeječe mały wořen w řhōřach, ale piřarjowa wořen bė řiřčje mješčy a wobřeječe i jeničkeho wubřeřka. Ale wón njemōžeče pšch-řkadowač, pšchetož Strudž mjeječe wuhłowny řařčyč we řwojnej řwje, a tať mječe, hać by piřat řo topač wuhla pšchřičol, by jemu jeho řnje wōřjewit, jo je cšaj, jo řo bželaj. Teřobla řebi piřat řchaw wofoto řiže řwi a wōpřewočeče řazy řiři řwěčizny; dolež pať mjeječe moły fantazije, řo njestře.

„Wjeřete hody, wujo! Wōh řdžeř Wař!“ řamōta cžerřny hōř. Wē řo hōř Strudžoweho wuřa, řiž bė jemu tať mořle na řchju pšchřičol, jo pořtrow priedy řařbřaha, hać řo na řtrowjerja dořlada. „Wōh Wař“, džeře Strudž, „hřupoziz!“ Strudžowu

wuř bė tať rychle pšches mřtu a řymu řchot, řo řo hōřječe, jeho woblicžo bė žple cžerwjene a lubōne, jeho močy řo wřhřčjeřchit a jeho bydu řo řurječe. „Wobownička je řtupozč, wujo?“ džeře wuř, „to wy tola wječe njemōnica!“

„To ja mēnu!“ džeře Strudž. „Wjeřete hody! řaři řamřbř dha ty mař, wjeřety byč? řy řy řhody dořč.“ „Řleječe wjeřat!“ řnapřečizni wuř. „Řaře prawo dha wy mače, mjerřazy byč? řy řeže řohaty dořč.“

„Dolež Strudž wuřte ja to wotmolwoč njewjebžeče, řelny řajo: „Wař! Hřupoziz!“

„Njeřubžeče řy, wujo“, džeře wuř.

„Řaři dha dyrbat hewať byč?“ řelny Strudž, „hōř řym w řařim kłajnym řwěče žony? Wjeřete hody! Řreč i wjeřetny hōdami! Šchto dha hody tebi dale řu hać cšaj, daly placžej a řanach pjenes njemēč, řo wo lėta řariczi wjebžec a niz wo řtwičit řohatřič? řdy byč cžinicž mořł řož čhu.“ řraj Strudž roemjerřam, „řōždy bialni, řiž je řtōwom, wjeřete hody!“ w řubje wofoto řhōřy, dyrbat wumrlec! řaj, to dyrbat!“

„Wujo“, porowolalče wuř.

„Wujo!“ řwarječe wuj řhutinje, „džeř hody kaź čhēř a daj mi moje džeřec, kaź řo mi lub.“

„řaj, džeřec!“ řnapřečizni wuř, „ale wy je njedžeřizje.“

„Wofaj mje na pořoj“, řamōta Strudž.

Wuř pať dale rēčesje a praji: „Šu wjele wēžow na řwěče, i řotřyč řym dobreho dořtawol, to wam wōkrěćam, a mjeř nimi řu teź hody. řody řym pšchego, řdž řu pšchřičte, nje-žniřajzy na řič řwojatočnyoč, řa dořny cšaj wobřladowat: řa luby, wōbawazy, řmitny, řeřny cšaj, řa tō jeničej cšaj, řiž w řeřu lėta i protki řnaju, řbžež wuř a řona w jemny řmřbřenju řwojny wotřobu wjeřete wotewrzaj a řebi na lubiž, řiž njej njeju řleja, wōpřhřitaj, jo řu teź pōdobni řopuřuřowarjō ř rowu a niz řtrowjerja, na druři puč řwajalane. A teho dla, wujo, haćřrunje mi hody řaneho řota a řlōbora do řubřata pšchřieje njeřbu, tola wēřu, jo řu mi dořtrow cžinicž a řubža mi dořtrow cžinicž, a duž praju: Wōh řohny je!“

„řy řy mōžny rēžnit, řnje wujo; mi bė džiř, řo bė řyma njedžeřej. Ale ja nimam ani řōřčta ani řmitile, na trowe rēčje wo hōdach pōřuchaj. Dobru nōž!“

„ři je wotrubnje řel, wujo, jo wōř ta řamřnjeneho namafam. Wōj tola řenje řaneje rořtory njemēčajmoj, na foteřž byč ja wina byč. řež řieč ničo wot wač njēžadam, hać řo čhryč wač řpōřyč; Wōhōwizje řuřte řoja mje!“

„Dobru nōž!“

„Řotajim, wjeřete hody, wujo!“

„Dobru nōž!“

„A řořōdne nowe lėto!“

„Dobru nōž!“

Wuř wopuščizji, wot Strudža taľte řrōto wotřowajny, fentor runje tať rođotny řaž bė pšchřičol.

(Přičōdnje dale.)

Wřelake i blika a ř doloka.

— Šarđzney wjebžetu bu řnje řuchowny Wjeřawa jaťo nowy řaraj Wutečanjete wōbady řwajatočnje řopafajny. Na řerřkim řemjenju mjeječe řnje řaraj em. řubiza řchōbřowajozu rēč a na nēřim řemjenju řnje wuřchřiči řurwinři řabžicelj řolekřanz noweho řnjeja řaraja do řwojeho řatōřitawa řawofala.

Wo řym, jo je řnje řiřōnatiki wifar Wřōřaf w řelřizny řwōjje řprowowanje wōľbōřmanōče řhwalōbne wōřtak, je jeho řurwinřite pšchōbřeječestwo w řelřizny řa řapana w řelřizny wuhłowito.

— řnje wuřchřiči řonřitorny řabžicelj Dibelius je jaťo řaraj řiřiznjeje wōbady řaňženu njedželu řwōjje wōřbalne prowowanje džeřat. řawo wuřchřiči dwōřit řrēbat wōn řwōjje řařpune řrēdowanje pšchōřōdnju njedželu w dwōřit, w řořimje řurwi džeřiz

Sy-li spéwał,
Pílnje dźéłat,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny ja.

Za staw sprócný
Napój mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Przez spań mérný
Čerastwosć da.

Njeob ty spéwał,
Swérnje dźéłat
Wśódno dny;
Dźeń pak swjaty,
Duśi daty,
Wtopoń ty.

Z njebies mana,
Njeob śi khmana
Žiwnosć je;
Žywa woda,
Kíž Bóh pada,
Wokřew ćel
F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa šo kóđu šobotu w Ćsmolerzj křihćizšćećerńi w Budyšinje a je tam ša šchwóćelětnu pšchedpłatu 40 nr. došćać.

3. njeđzela adventa.

Koń. 1, 12—15.

Pšchihotujmy šo na šbóžne hody!

Pohladajmý wokoło šo: čžemny, hřešćny šwět naš wობdawa.

Pohladajmý do šo: wumóžena je naška wutroba.

Pohladajmý wysje šo: tam wocžakuje naš herbštwo šwjatych wo šwěće.

I. Dwe kralestwoje tu na šemi šo pospochi se šobu bėđžitej: kralestwo šwěta a kralestwo čžemnosće. Šlaj, bžen šo š nozu wotměnjaje, a nóz dyrbi dnjej knejstwo wostřupić; a dvě drubej kralestwoje tu šiej: kralestwo šwěta, to je kralestwo wšćeho dobrego, Bóhu špodobneho, njebješteho, a kralestwo čžemnosće, to je kralestwo wšćeho šleho, hřešćneho, čžertowskeho. Ty šam se šwojeho šponjerja wěšć, šo přenjšće kralestwo hušto dočej družemu pobleži, a dyrbišć š Pawołom štoržić: Ja wem, šo we mni, to je w mojim čžele, njebyšli ničžo dobroho; wolu wšćak derje mam, ale šo buch došonjał to, šćtož je dobre, to ja njenamatał. Ty widžišć, šamo pola šćhećizjanow ma kralestwo čžemnosćeje hišćeje wulku móž a došywa knejstwo nad nimi, kotrymž je tola Bóh luby šnješ wulke šwěto šašwěćić; něť pak pomysl šebi na čžabu, w kotrychž tu šćhećizjanista žyrkej hišćeje njebe, na luby, kíž tole wulke šwěto Boše hišćeje nimaju! njevraji šwj. pižmo wo nich š prawom: woni šćožža w čžemnosćeji? Ale pola naš řeka: Bóh je naš wutorčnył wot wysje-

nosćeje čžemnosćeje. A tola, pohladaj wokoło šo, nje-wobbawa šamo naš čžemny, hřešćny šwět? Čžemnosć pšchitrowa šemju a mrotota ludži, ale nad tobn, šćhećizjanisti, ewangelišći ludo, prajaješe Bóh: budž šwěto, pošćawišći šwojeho Šěyna, kíž šam wo šebi prajajć móžešće: Ja šym to šwěto šwěta, šćtož ša mnu bže, tón njebudže šćodžić w čžemnosćeji. Ale du bha šćhećizjenjo ša nim? ad, šat wjele čžemnosćeje hišćeje pola šćhećizjanow! Šat wjele šjawnych mordarjow! Rowiny šu nam baške w pohleđnim čžabu wjele wo nich powjedale! Šat wjele mandžšćewoła-manja, njepěčžiwosće, njeprawobosće, šat wjele pšćibě-đžerjow! šudnišća maja wšće ružy pokne, a njemóža šo hušto dočej tych šudnišćich šćóžbow dowobarać. Šat wjele njewěry a pšćiwěry! šat wjele bėha šid š tym šalšćnyim wěšćećerjam a žejčow wuškerjam! Šćto móže tych ličizć, kotrymž je brjuč, jid čželć, jid šylna ruta jid pšćiběh? Šajta čžemnosć tołowotoł naš! njevraj: bžak budž Bóhu; tajši ja nješym! Pšuhaj šo wjele bóle, adventišć čžab tebie š temu napomina, a ty namatašć, šo šo tež w twojim žimjenju wjele čžemnosćeje hišćeje namata a šo Šejuš Škrjštš, šwěto šwěta, tebie hišćeje dorosšwětił njeje.

II. Tola pohladaj něť do šo! Wumóžena je twoja wutroba, jeli-šo jeno čželšć, pšćetož na Škryštšu mamy to wumóženje pšćes jeho krej, tych hřešćow wodaće: My šmy mošt-řez wopalenz, kíž bu w prawym čžabu hišćeje š woběrja wutorčnjeny. Woběť, kíž tebie špalicz a pošćerć čžajšće, je hřeč, čžert, bela, šmjerć;

ale hlaj: Wón je tebe šhubjeno a satananeho człowjeka wumohł, warbowal, dobył wot wschitkich hrěchow, wot smjercze a czertowsteje mozy; tehdobla s prawom rěka: wón je naš wutorchnył wot wyšchnoščje czěmnosće, a hišćeje wjazy: a je naš pschěstajil do kraklestwa swojeho lubeho Ssyna. Hdy je šo to stalo? W twojej swjatej kšćenicy! Njeschinješe wona wodobace hrěchow, njewumozje wot smjercze a czerta, njedawa wěcznu šbóznosć? Wšče tele wysoke njebjeste kubka šo tebi w nowym zyrkwinym leščje s nowa wubželujaj! Kajtka hnadu Woža, so mamy zyrkwine lěto, so mžmžje w nim žiwi byč! Hdy by jo ščitó s jeho nježdelimi a swj. dnjemi a rěcznymi czašami našchemu ludu precz wjač! Mohł — kajta njewulicžowna duchowna šchoda ja naš! Nowe zyrkwine lěto je wopofajmo noweje hnadu Wožeje! Něk je tón prawy spodobny czaš, něk je tón džełi šboža! Sapschimił tole šbože! pohlabaj do šo, wumožena je twoja wutroba, jeli-šo jeno džešč. Dwoje wumoženje je dofanjane, šbože je sa tebe wotpožene, ty šy wutorchnjeny wot wyšchnoščje czěmnosće, ty šy pschěstajeny do kraklestwa jeho lubeho Ssyna, jeli-šo jeno džešč. Dha džełi tola! Dha wěr tola! dha sapschimił tola s rufu swojeje wěry tuto wumoženje, a: wumožena je twoja wutroba; a hačurujez šy wobodat wot czěmnego hrěščneho swěta, czuwlowanj wot czělnych bolosčow, domachypytany wot wščełste nudy, budžešč w hebi bohacze saczuwacz mēr Woži, totraz wšchon swět ani dač, ani bračz njemžje; ale hišćeje wjazy!

III. Pohlabaj wšče šo! tam woczajuje tebe herbštno swjatych we swětle. Sčitž tu hižom dostal šy do přebda w mozy swojeje wěry, to šo čži tam woprwadže dofanje! Duž džakucje šo dženša s Pawołom temu Wótzu, kiž je naš hódnyč čžinił k runemu herbštnu swjatych we swětle. Sčitž šu tučži swje-? Zan, wučez Woži, nam wotmołwi (7, 14): „to šu čži, kiž šu pschijšči s wulkeje tyščnoščje a šu swoje dražty wumyli a je wuběliłi w nejnjeczowej krwi; tehdobla šu woni pschod tym štolom Wožim a štuža jemu wodnjio a nozy w jeho zyrkwi. Jim šo wjazy njeschje ješčz ani pieč; tež njebudže na nich panycz šlōnžo ani žana hēza; pschetož to jehno, kiž je přjebja što, budže jidš palcz a pschewodžez k žiwym žōrlam wodny; a Wōh bndže wottrēcž wšchitke hylšy s jidš woczow.“ Sčitž pak mohł je šlabyni człowštimi šlowami dowowibacž herbštno swjatych we swětle; Sowi. Pawoł, hōdž juntrēcž wo tutym herbštwje rēcži, praji: Sčitž žane woto widžalo njeje, a žane wuchó šlyščalo njeje, a do žaneho człowjeka wutroby pschijšchlo njeje, to je Wōh pschijšchotowal tym, kiž jeho lubuja. Sčitž nōdžžel tam laščz, ščitž nōdžžel s Pawołom prajez: Křhyšusž je moje žiwjenje, wumrjeczje moje dobyčje? Haj, Křane je, rjane je jandželšow tam šhwalenje; mēr ja šchidba, mohł ja leščž, čžyl psches doły, hory šleščž hačz na hory Zionšle.

S Babela, s Babela pōczajmo do Salema, do tych šlotych kražnych hašow s tutych krotkich bēdných czašow, duška polna wjehšela.

K njebjekam! k njebjekam čže šo hižom dawno nam; šchotny žiwjenja tam šteja, Wože džečži wšče nuzs džeja, Křize! pomhaj nam tež tam! Šamjen.

J. w. K.

Na advent.

Křes pschijšchot je; Wōh jeho nam je ta Šbōžnja dat; Ssyn Woži je šo k wšchitkim hrěščnikam Tat hnadnje pontjaz. Kiž wōžam došho bēščje polubjena, Du w cžičej nozy hwětej wobradžem.

Sčyže wšchidže dženš, drje mjelčjo, potajnje Do šbōžej wutroby, Kiž jeho Duščej bydlo hotuje, Šeš jeho wšcheprobž; Wōn pschidže k nam we swojim šlowje rady A w swjatej wječerzi tež s darom swojeje hnadu.

A pschidže tež we swojeje kražnošči A mozy njebjekše. O šbōžnja duško, kiž we lubošči Šoh štylšnje žada hej. Wōn pschidže, jeho štala budža widžičž Tež wšchitž čži, kiž njepšchěstaju jeho šidžičž.

Křiz Wōšł.

Nabožina w škuli.

(Wotrəcəwanje.)

Džež bohobojosč wučerzej ruzy štylšje, tam byma škula swjatych templ. hēta Woža, w kotrež je jeho lubošč, jeho mēr s bydlenjom. A čžim šožowinšči ho wučez w tutej hēče šaczow, čžim bohacše to žohnowanje byma, kotrež ho nad škulu a wotat nad wošadu wupšchěšerja: čžim wutrobinščo ho wón modli, čžim twerščho wobjima wón džečži do swojeju rufow a potoža je modlo do wōžnjeju rufow a na wōžnu wutrobu Woža. Tat čžini wón we škuli a swotna škule. Džečži ja jemu pschego blšto. Přjedy hačz wón rano šwōž šhōd do škule nastupja, je wón jedny druži hižom čžinił, tón k wyšchotčji; přjedy hačz wón swojeje ruzy w škuli štylšje, je jej wón přjedy we swojeje komozy štylšwal, hōžez je je swojim Wōhom šam.

Tajše hamobycje s tym Křizjom je najwšchěšje wažnoščje ja kōžu dušku, totraz jo nošajna. Wo šakubje rěka w 1. kn. Wōjōšajowych 32, 23 a 24: A wōšta lutki šam. Duž bēžšče šo s nim nuž hačz do šwitanja. Wš najemj stōnčjenje tuteje bēdy. Wo naščim Šbōžniku steji pišane w Mat. 14, 23: Šelš džešče na horu šam lutki, jo by šo modlił. Tajše hamobycje s Wōhom wjedže k šmērōmbyczu w Wōp. Sčitž pak šmērōmbyczu w Wōpš bōle potřeba džež wučez! To šo malo wospōmna wot wučerja hameho, wot jeho šwōšby, wot gmejny. Kaf tola w šhorštwje wščo woczajnje, hōž šo lešat pschimēra, recept pišacž. Tōn nuž trjeba mēr, pschetož wón ma swoje myšle hromadu wjač. Wučez potřeba hromadubrača myšlow we wjele wšchěšej mēre: čžehobla dha wón njepyta a čžehobla jemu njepšchewaju hamobycje s Wōhom? Sčitž wón ja hebie a ja swoje džečži trjeba — w tošim hamobyczu s tym Křizjom je to namalacž. Kaf steji pišane? „A šta šo, jato Šelš šchčjem bē a šo k Wōpu modlešče, jo šo njebjeho wotwērič, a Šawajty

Duch štupi dele." (Lut. 3, 21. 22.) Potajim: N ad moblaznym jejii njeხო wotewrjene, i kotrehož so dar dawu; we moblaznym je wutroba wotewrjena, taf so može ion wona psichječ.

A lotryž je to psichi Jordanje ihonit, tón hwětny a wěrnny hwědł, psichiwota wšchitkim, wot njeხო ja pastyrjow hwojich jehnjatow postajenym: „A šchtož wy prošycy budžeče w mojim mjenje, to čhu ja činiče.“ (Zana 14, 13. 14.) Šchtož wy prošycy budžeče. A šchtož to praječe, je tež prajit: „Ze-li so tehodla wy, kiz wy šit teče, wšchaf možeče hwojim džecjom dobre dary dawac; wjele sferje wšchaf nješijši Wžeče budže Szwjateho Ducha dawoc tym, kiz jeho profschu.“ Wšon tónle dar — wo Szwjateho Ducha — dyrbinny my wučerjo najprjedy prošycy; pichetož wšon wobzi do wšcheje wěrnnoščje, wšon troščitny w frudo- bje, wšon je ipomozny našchej šhabobosci, wšon wotewrja wučerjej röt a wučoznjej wutrobu ja Wože płowa, wšon pschěrašnja wobuju do šchyrstwušewocho šnanjenja, wšon wulwita lubošć Wožu do jeju wutroby a woschwječa ju čijščje, wšon dawu hwědečjenje našchemu dučeje, so hmy Wože džeczi, a i tajkim hwědečenjom mamy Woži mēr w dušych, tón mēr, lotryž wujščijši je džyži wšchitkon rošom, tón mēr, kiz wutroby a myšle wobaruje w šchraštušu Žejušu.

(Psichichodnje dale.)

Hlejtaj, so wo tym ničto nješoni!

Mat. 9, 30.

Taf praji tón Knjes i pšepymaj, dždyž bē jeju wustrowil, taž my husto po džitnym wustrowjenju i jeho erta to pohroženje šchjchitmy, so ho wo tym rěčečy njehšē. Wšon čhy, so by to šacžmanje jeho wobšobojenia čijšče w wutrobu šfukowalo. Duchowno žohnowanja Knjesowe njejšu: i temu, so by ho wo nič je hušobami rěčjato taž wo bėrnjowych žnjacy. My dyrbinny ho wšchē te wosšchewajze hodžiny, kotrež mamy i jeho hnady, do čijšchiny dowječeč a jeho hnadyš nam nami šfukowacj dacj. Šon Knjes čjini swoje džjiny, so by našdu wēru pošplynik. Duž dyr- binny ja tym stač, so byčymy to žohnowanje mēli.

Čitaj we swojej bibliji.

Młodženz bēdže do Ameriti četny, to njeხო, jakoni to nje- wopaminej hwoboščiji psichětwiwschji, šablužene hšostanje dostal, a bēče tam do wulleje nudy psichichod. Duž ho wobštarny du- chowny nad nim šumil. Wšon jemu najprjedy i frutymy šlowani jeho czešče hrēchi porokowajče a ščowunje praji:

„Wšōi hmy, wšchitno može ho hiščēče i dobremu wobrocžicj, jeli so to čjinič, šchtož tebi radžu; šlud mi najprjedy na hwoju nudy, so čhyčej čjinič, potom čhu tebi prajicj, šchto mam w myšlach.“

Najprjedy młobženz njehašče, ale nusa, w kotrež bēdže, a napominaze šlowa duchowneho jeho pschemochu. Wšon to šlubjenje da. A šchto jemu na to duchowny praji? Tu mašch šlubitju, w njej pschēcžitaj kōždy džej jedny šlaw a pschěmyšl hebi, šchto wy čjitat, potom može ho wšchitno hiščēče i dobremu wobrocžicj. Młobženz pošbžičcho powjedašče: Młebudžičji tešdom to jara šlubnych wosšerjnosčacy był, bych ho duchownemu do woczow wu- šmaj, to hebi tajke něščto wote minje žaba.

Zola bōn bēdže šlubit a je hwoje šlubjenje džeržal a Wšōi ion Knjes je tež džeržal, šchtož wofutnym hrēchnikam w bibliji lubi. Na njeხო hiščēče czešče čjaby pschjōžedaju, ale wšon ho po nēčjim i špřichim nahlabam pschēboscju, wšon pošna šlubj hrēch a mamala wodače pschēd Wošom a tež pschēd hwojijmaj šarščijmaj. Wšon hu wšchēd Wožu hnadu hōdny čłowječ; pichetož wšon bē je šōrla Wožeho šlowa moč i nowemu žjowjenju czeřpaf. Ač, so

bychu wšchitaj, kiz hu w tajke duchownej nudy, tež tōn pučz nama- fali a nastupili, kiz jich i nudy wuwjedače a jich wutrobu wopravdože šobōitnu čjini!

Wšchitka čłowječna krašnosč je jako trawna kwětka.

(I. Pštra. 1, 24.)

Wšēče by ty i wšchēčej roshladnošču žjowy był, wjele lēpje pšacžiwosč wšchēčch wšow roshbudžal a i horzjychim naleženjom ho wo hwoju wēžnu šbōžnosč starał, hby wy hebi i kōždym dnjom proj: Wšchitno ješitne je šachobne!

Kunjež Čži na šhownjenach a dopomnječacych, Čže na šachob- nosč wšchēch wēšow ledžšlieweho čjinižacych, drje ženje njeopbra- čujuč, dha je tola tež wěrnno, so nēčžičhi čjaby čži možnje prēduje: Wšchitno je šachobne!

Wšōžičch-šl, taf hu ho šchitomy hwoju draštu šleste, pytnješč-šl, taf ho jeminu šelenu šhat, Twoje wōčšo taf šchewožaj, dale bōle šhubuju; wuhladajch-šl taf wšcha pschjōwžina pscha šladajo šjine a taf ho jemja do šchēreje barby wōšewera, — dha je Čži to wšcho rēčjaze šnamjo šachobnosče wšchitšč wšow, šachobnosče Twojeho šambneho žjowjenja.

To, na čjōž w šjowjenja hōstu hūsto njemjēšičch, Čži nētko našpma taf wōšje pschiwota, so dyrbišč i najimjēšča druchby na jeiny hōčō ledžšbowacj.

Šstajchēšč-šl šnawo i tajkim, kotriž ho i nadžjju dotheho žjowjenja nošča, kotriž na hwoju šrowošč, na hwoje mozy twarja, kotriž hebi myšla, so to pšchōzo taf wostanje, so jich žane nješbože, žane horjo njetrjēčji: dha pohladaj nētkole w čjahu našymy do Wožeje pschitrody. Taf taž je ta we wotemrjēču, budža tež Twoje mozy wotebječacj, taf ho po čjahu tež Twojich šmyškow wōtrošč šhubi, čerwitnosč Čže wopulščiči a šnawo twoje žjowjenje pschēstaje, taž kōjyeno je šchoma wotpadnje, kotrež wčžera hiščēče twjerdže wšchēčje.

Šstajchēšč-šl i tym, kotriž ho na hwoju rjanosč hordža, kotriž nētotre lube ranje te hwojim pschjenjom pschēcžinja: dha pohladaj na šwabowaze šičče, kiz tu bewal taf rjane wšchēče a kotrež jow nētko ješhjenja na pol pschēkate i Twojijaj nošomaj teži. Wopravdože, tōnle pohlad Twoju hordoščj porahy a Tēbje nawabi, bōle fa tej pschu šteječ, kotriž Či pošōžnosč dawu a kotraž tež potom njeharidže, dždyž ho čšlowa rjanosč minje.

Praj hebi teho dha i kōždym dnjom: Za hmy w tajkim hwēče žjowy, džžēž je wšchitno šachobne, džžēž na wobšebžēšitwo nēčaj- tehožkuli šlubla ženje trajazu nadžjju štajecš nimam; a čhu teho bla ješitne šlubla i prawej mēru wūžhwacj a we wješelu nad jich dozpicjom kōždy kōčž myšlicj: mone hu šachobne! Šlej, budžēšč- šl tafle šmyšljen, dha Čže to potom hnydom taf njehrudži a i nje- pošojom njepajneli, jeli ho hwoje čjahnē šlubla prijeb a pošbje- šcho šabo šlubičch.

F.

Hody škupeho.

Wo jenzšellim pōbał Kapleč, i.
(Wotkazowanje.)

Škrudžomy pšjaf bē, wujfa won pušččjwšchji, dwēmaj drubi- maj mužomaj šastupicj dal. Wšchitaj to wōšebnoj knješaj, kiz nētko, kōwab w ruzh, w kontore šteješčitaj. Wšonaj mējēščitaj šnihi a papjery w rukomaj a poškonšitaj ho pschēd Škrudžom.

„Škrudž a Marli“, jedny wot njeju, do hwojeje papjery šla- bajo, rjētny, „mam to wješele, i šnjelom Škrudžom abo i šnjelom Maršiom rēčēč?“

„Knjes Marli je šydom lēt šem mowny“, šnapjēččjw Škrudž, „wšon pschēd šydom lētami ruwje w teje nozy wumrje.“

„Wdź njedwólujemoj“, praji knjes, swoje dowěrjenšte pismo pšchepobajaz, „jo je jeho dariniwojz žyle na jeho hiščyže žiwcho wifowacjšeho pšchecžela pšchecjšta.“

Š tym mějsejše tónle knjes poprawom žyle prawje, pšchetož wobaj bėščtaj dwaj hebi runaj dučaj bytoj. Pšči tym njesbožownym kšowje „dariniwojz“ Štrudž čžolo morščyščyše, wijejše f hłowu a da pšimo wróčo.

„W tymle kwyjedženim čžahu, knjes Štrudž“, praji tamny knjes, pjero do ruki wtaujiš, „je bóle hač hdy pšchekomne, so ho tež trochu fa hłubdyh a hubyenyh postaramy, kiz w nččyščim čžahu jara čžepja. Wyhazy ani najnušniščyje wotrijeby nimaju, luby knježe!“

„Njeje dža žanyh dželatrnjow wjazy?“ woprašča ho Štrudž.

„Dželatrnjow došč.“

„Wščijimajaja dža ho tam hiščyže proščerjo?“

„Wone bohužel jich wjele hołpobuja.“

„D, to je mi lubo kšyščecž. Wojadž ho, so ho to wjazy njestawa.“

„W tym pšchepwėdženju, so dželatnje wulkej žyle hłubdyh jeno malo polščyže jamoje, próžuja ho nělošij mjes nami, innumu nahromadžič, so by ho hłubym žiwuwojz a tepjenje kupało. Wdź tónli čžah wuwołičmoj, w kotrymž ho nuja najbórežo jačžuwaa a bohatišmo ho wjekeši. Kraf wjele žimni: ja waš napriščaj, knjes Štrudž?“

„Ničo!“

„Wu hebi pšchecžče, njemjenowany wostadž?“

„Ja hebi pšchaju, so byščtaj mje na pofoj wostajikoj, a dolešč ho mje praščataj, ščo hebi pšchaju, mojej knječaj, dža je tole moje wotmolowjenje: Ja hebi hoby žaneho wješela njekšijnju a njemōžu ničo f temu dačž lenim ludžom wješele wuhotowadž. Ja džė dželatnje, podpjeram, te hebi wjele žadaju, a ščtōž ničo nima, njech tam džė.“

„Wščitaj tam žič njemōža a mnošy byščn radjšo wumrjeti.“

„Ščedžadžo radjšo wumrjeti, njech wumru. Š žyla mje to ničo njeljata a tež do mojejho powołanja njewiščuša. Došč je fa nuža, so swoje dželo rošymy a ho do druhyč ludžazeho njetyla. Mam na swojim dołpotaie došč. Šso wamaj poručam, mojej knječaj!“

Došč taj knječaj wděščitaj, so jow ničo njedozprietaj, ho wotkafiščitaj a Štrudž swoje dželo dale dželajo ho swojeje krotče wješeleše.

Wščiščo pšchego bu a hmyniščo. Kušata, ščšpaza, palaza hyna.

Štrudž njedė dołho pišal, jato ho durje jeho kontora trochu powoščiniču a mlobuščte blėde wobličo proščerjšeho hólčžka ho w durjadž poľasa, kotryž čžyščje knječa Štrudža f hobotownym žerowom wješełič. Wón bė lėdom japoščal:

„Wbž žohuju, luby knježe, waš

W pšched šym jaitaj“,

jato Štrudž lineal šyrabny a ho f nim do žerowaja sameri, taf so tónle hnydom wonėmi a čžetny.

Ščnčžnje hobotnja bičeje, w kotrežž ho kontor samtny. Štrudž je swojeje hpyka ššy a da f tym tež pišarjej dowołowiče, hwojatof ščžinič. Kontor bu samtnjeny a wobaj wotendžščitaj, kōždy hwoj pucž.

Štrudž domoj džěše do loža. Wón w tych hamyč stwač bybleje hōžč bė něhdy jeho pšchepušk fowacjš pšchebnywal. Wėču to čžėme stwy w čžmownym twarjenju sady w dworje, a Štrudž tam žyle kamlubiš bybleje, žana žywa durča hewaf w žylim domje. Dwor, pšches kotryž džěše, bė taf čžmowy, so dychjeje

Štrudž, kiz tu kōždy kamjeu hwačeje, f ruľomaj wofolo ho maščaj Wšta a hmya taf pšchibnywaščitaj a ho wofolo staryč čžornyč domščič wrotow lėšajčtaj, so ho šočaje, kaž by šmyeršty dušč w hruľnyh myšlach na proly hežal.

Něto bė wěšte, ho na samtownym pšchimable ničo wokošete njedė, hačž so bėčeje jara ščerote. Wěšte tež bė, ho Štrudž rana a wješčor, hdyž by durje jamfal abo wotamfal, na nim ničo wokošiteho njewiděješe, a teho runja bė tež wuščijnena wėž, so mějšeje Štrudž wot teho, hwyšč ho fantajija njemuje, runje taf malo w hebi kaž jeho pišal. Šabyčž ho tež njekšne pšchypomnič, so Štrudž džemka hiščyče se žanej myščitčju na njeboho Wlatija ho dopomnił njedė ščiba wopobaju. W něto nam ničtōž praji taf pšchitōžje, so Štrudž, jato čžyščje ruku na samtowne pšchimable položič, w pšchimable niž pšchimable, ale Wlatiowe woblitčžo wuhlada.

Wlatiowe wobličo! Wone mějšeje ščlabu hřššblimu hwoštošč na hebi kaž něhdy dubkawe drjewo w čžmowej pinzy. Wone ho njedabaje hčuwne abo njemore byč, ale šhadowalče na Štrudža, runje kaž by Wlati šhadowal, šcherjaze natočži na šcherjaze čžolo horje šunjene. Wtohy ho džwone hwyčaju, wočji ščeroto wotemrenjeje šteješčtej a bėščitaj wjele profetej. Tole a jeho namōbra harba Wlatiowe wobličo hřššbne čžinjčeje.

Žato Štrudž na tole jawnjenje kucž hšabalče, bė wone lašo pšchimable. Wješčjwojazy na to bu jenu tola trochu ščtmo ho wutrobje. ščtōž bė jenu wot džęčatštwaa hem žule byto. Me wón ruku tweržeje na samf položič, wotamtny durje, šajšupi a jaščwėžji hwoju hwyčžu.

Wón šwilku poľasta, kaž na wotomil njewėšty, wrydje hačž durje jawrė a šhadowalče na šadnu štronu durjow hačž tam wo Wlatiju ničo wibžčej njeje. Me na durjadž ničo njedė ščiba ščraby, kiz durje džeržaju. Wotom džěče: „Wah, ščupošč“, a wrykny durje do samta.

Wryčł po žytim domje kaž hrimot rčješe. Kōžda stwa horje-kač a kōžda piečel deľeľady w pinzy ho šočaje hwoj hamšny wot-htōš mēč. Štrudž njedė muž, kiz by ho pšches wotščłš nařčtošč dawał. Wón durje weweržeje samtny, džějeje pomalu pšches pšchew-ščžju a po ščerotim ššobdže horje a čžiščyše duzy hwoju hwyčžu.

(Wščichodnje dale.)

Wšmelake f bliška a f daloka.

— Lužičke pėdabšte towaščtvo „Sorabia“ (něhdy 1716 žakōžene) jato hertke pėdabšte towaščtvo je hwoju lėtnu rošprawu wubado. Špišal je ju dotalny jenior f student žeologije Wetter f Wuhyščina. Towaščtvo ma w tu žwilku 4 hobotowom, mjes nimi žu 4 Šserčijo, ff. Šsmola f Wubefez, Kapleč f Wuhyščina, Gaudrič f Špult a Gaudrič f Šomorina. Wjes žemjetymji pėdabw-ščimni hobotuwatami špominia ho tež na njeho fararja Kaniga, kiz bėčeje napoščedku f wyščščim fararjom w Polščynadž. Wón je hyn něhdyčewo dohšolčewo fararja Kaniga w Klufšču.

Štradžjan. Ščnčžena njebžela je waš Šserbow w zušfje jašo w Kšičžinej žerwti f Wožim hšžžbam šyromadžita. Špownjed-nyj, kotryžž bėčeje 131, mějšeje k. far. Wřčofal f Wuhyščina špownjednu wuščžu; wotewonanje pal džeržejeje nam k. far. Domajšta f Wubefez. Wbž šžerč a twaf hebi hwoje kralčstwo tu njes nami.

Daljške dowołowne daty fa wboše armeniške hwoty:

Štradžanke žony 3 hr.

W njenje wbohič hwotow wutrobny džal.

Wšič, redaktor.

Sy-li spówał,
Pilin dźółał,
Strowja ée
Swójšny statok
A twój swiatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napój mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwość da.

Nječ ty spówał,
Swérnje dźółał
Wádné dny;
Džéł pak swjáty,
Dušl daty,
Wotpośó t'.

Z njebojs mana,
Nječ dl kmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kil Bóh pada,
Wokřéw čel
F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa šo lóžbu hobotu w Šsmolerjez knižicšiščezetni w Budyšinje a je tam ša šchwórtlétu pšchedplatu 40 np. došćak.

4. njeđzela adventa. Jan. 3, 27—30.

Adwentiski čas je nam k pšchihotowanju na luby hodowinu šwjeđžen daty. Kóžda njeđzela adventa praji nam, šhto mamy činić, šo bychmy žohnowane hody šwjeđžili. Š čzemu napomina naš džénšnišča 4. njeđzela adventa? „Wješelće šo w tym Anjeju kóždu čas a šašo praju ja wam: wješelće šo“ pšchitwóla nam epistola džénšniščeje njeđzela. A w naščim tešče wulnatwa šo kščeženit Jan: Za šama moja wješeloteč je tehodla dopjeljena. My džrbimy potajšim džénja prawu hodowinu wješeloteč namulnacy. Wješeloteč byli w tutych dnjach w wutrobach džéči; polne wješelach nadžijow časaju na tón džén, na kotrymž Woje džéčo k nim pšchidže a jim rjane dary wobradži; a staršči wješelja šo nad rabožeju šwiojiz džéči a činja, šdžotšluzil moža, šo by hody wješele wyštanj w šich domach knježilo. Ale niz jenož džéči, ale tež doroščeni, niz jenož nanójo a macerje, ale tež čži, kotřiz žane džéči nimajo, kotřiz žyle kame šteja tu na semi, niz džrb šbožowni šu wješeli, ale tež šrudni, kotrychž je Wóh puče wjedł, kotřez njemóža šrojmicz, kotrymž je to nasilubče wšal, šchóž tu na semi mějachu, niz jenož bohaczi, kotřiz móža šwiojim lubyim najkrašnišče dary wobradžić, ale tež šhubži, niz jenož štrovi, ale tež šgori, wšchitžy džyrbja šo hody wješelje a šradowacž. Woži janžel je w Wojez nožy wulke wješele pšchipotjedal, kotřez šo wšchemu lubu doštanje. Duž rošpominajmy

šebi wo šaložtu naščeho tešta to praščenje:

Šak pšchidžemy k prawemu, polnemu hodow-
nemu wješelu?

1. Našch teštt wjeđže naš do pošledneho časja škutkowanjama Jana kščeženika. My namakamy jeho hiščeje w pučeznje w blištožeji řeki Jordana, ale niz wojazy wobdatoh wot wulkeje řily ludži. Něžby bědu š hromadami řariješzy a řaduwešzy, wojazy a žlonizy, bohaczi a šhubži k njemu šwatali, šo bychy jeho šlyšeli a šo wot njeho kščežić dali, woni bědu šamo wo nim šebi myšlili, šo je Křyřtuš, tón šlubny mešias. Nětt běže to hinal. Žešuš běšhe šwoje šlawne škutkowanje nastupit, a ludžo, kotřiz bědu přeby t žanej kščeženikej pšchidžili, džéču nětt k Žešuše a pošlichachu na njeho. Ženož někottš wučobnizy bědu žanej šiwérni wořtali. Žučži šrubžiču šo nad tym, šo je jich lubowaný mištr tať wopuščezeny, polni řariječe hladachu na Žešuša a tu šlawu, kotřuz won šebi doby. Woni mějachu jeho ša njeđžatowneho, šo won, kiz by wo jich myšlach žanej džatowaný byč džyřal, kiz běšhe tola ludži hašle na njeho wotafal, tež kščežije a tať čzešje žana šchóžbi. Polni řariječe a hńewa pšchidžechu k šwojemu mištraj a džachu: Rabbi, tón, kiz š tobu běšhe ja Jordanom, wo kotrymž ty šwěđžešče, hłaj, tón kščežije a wšchitzy du k njemu.

A šak to Jan nješe, šo šo jeho hweřba řhowa a Žešuřhowa řraňje řhabža? Šłada won je řariječu na šwojeho šbožowniščeho pšcheczela? Že won řrudny a čuje šo řranjny wo wutrobje? Pyta won k najmješchemu

ludzi wotdżerzecz, so ł Żesufej njeńdu, ale pschi nim wostawajcu? Nė, wón ńo wustawca: Cłowojek ńebĩ niczo wjacź njemóje, ńhĩba ńo budźe jemu date ł njebjeń. "Wón wė, ńo je Bózi stutk, ńo ńo ludźo wot njeho wotwobrocźuja a ł Żesufej pśchibowrocźuja, ńo by podarmo byto, ńby by ńo wobarał a duź podawa ńo trośńtine a ponizne do Bóżeje wole.

"Cłowojek ńebĩ niczo wjacź njemóje, ńhĩba ńo budźe jemu date ł njebjeń." Wėrnosć tuteho ńłowa wśduńdźom pśnawamy. Cłowojek njemóje ńebĩ je swojeje mozgi a mudrosćju niczo wunusowac. Katał dyrbĩ drje tolu wobdźełac, ale ńo pńoby njebje, to je Bózi dar; wón dawca ratarajej mozgi ł dźełu, wón dawca swojemu ńłónu ńo śwęcźic, dźeńcziłu pabac, wėtrej duc. Cłowojek ńebĩ niczo wjacź njemóje! Sapińaj ńebĩ tuto ńłowo ńhuboto do wutrobji, luby cźitarjo! Runje w hodownym cźańu wodejeźuje wutrobu tał ńetotreho to ńhonjenje, ńo ńo bysto zyle hinał ńława, hać my ńebĩ pśchecemu, a tuto ńhonjenje njedawa jeho ł prawemu hodownemu wjeńelnu pśchĩńc. Ty ńy ńnawo runje tał wobbarjeny a pilny kaź twój ńuńod, a tola je tón we ńmowich wobńewnosćach doprėdca pśchĩńc a móje ńmowiczy lubych ńobacze wobbaric, a ty ńy ńubdy wostal a mać tych ńmowich runje tał lubo kaź wón. A ty ńy ńhory, ńnawo ńhizom doho; ńchotźili w cźłowicich mozach ńteje, je ńo ńławo, ńo by jańo wotħarił, ale wśchitno wostł podarmo. Abo tebi je Bóh lube dźećo abo nana abo mać, mandźelsteho abo mandźelstwu wał, a runje na hodowny ńmweńdźen ńłupa jich wobras žiwje pśchec woczi nańczeje wudze; my myślimy na to, tał wjele rjeniczo by byto, kał wjele ńobowńiczi bychmy byli, ńby budźicu pola nań wostali, a rana wutrobji ńapocinja jańo boliz ł pańc. Njedyrbja ńhubdźi, ńhori, ńarowazy ńrubne ńoby ńwjećic? Moji lubi, ńobładaje na Jana ńchecźenika, ńnebladaje je ńawicźu na druchich, ńwestorźeje a njemortotaje pśchecźiwu Bóhu a cłowojekam, ale wopomnicze: Cłowojek ńebĩ niczo wjacź a dacź njemóje, ńhĩba ńo budźe jemu date ł njebjeń. Wśchitno, ńchotź nań potrzebujje, pśchibadja wot Bóha. A Bóh je lubość, wón ł nami derje mėni; teħobla poddaje ńo do Bóżeje wole a wutńecze prajic: ńchotź cźini Bóh, wścho dobre je. To je to prėnje wumėnjenje, ńotreź dyrbicze dopymlic, ńczeće ł wjeńele ńoby ńwjećic. Wjeńele ńoby? ńbyź ńhuboda cźińczi, ńbyź je ńhorocź w domje, ńbyź wutroba boli? ńaj, teź potom mójelch ty wjeńele ńoby ńwjećic, ńbyź jenoź wopomnicch, ńchto maja ńoby na ńebĩ.

2. Cħotź ma njewjeńtu, tón je nawoźenja, praji Jan ł ńmowim wucźobnitam. Wón cħe prajic, ńo wjeńecze na tym, ńo wśchitny ł Żesufej du, pńinac, ńo je wón tón ńlubieny meńia. ńby bych ja ńkryństb był, dħa bychu wśchitny pschi mni wostali, ale ja njebym ńkryństb; ja ńym jenoź prėbje njeho pńńany, ńo bych jemu puć pśchibotomał, ja ńym nawoźenjoju pśchecel, ńiz jemu poma, njewjeńtu ńebĩ dobyć.

ńaj, Żesuf je tón nawoźenja a jeho njewjeńta je jeho zyrtej. So by wón ju cħa ja njewjeńtu dobył, je wón swoju njebjeńtu krańocź wopńicħizil a ńo ja to male cħłowstke dźećatno w Bėtelħemje narodźil, ńo w ńilkoźci a ńhubode žiw był, cħerwił a wumrcl. ńet ł ma wón tu njewjeńtu a ju jemu ł ńebĩ pśchibowdźe na wėcźny ńław ł njebjeńad.

ńchotź pał wo zyrtwi pńaczi, to pńaczi teź wo ńobdej jenotłiwiej ducdci. Ty, luby ńchecźizjano, ńy njewjeńta Żesom ńkryńta. Wón je tebe dobył je ńwoje ńwiatej trwoju, je w ńwiatej ńchczenizy ńo ł tobu ńlubil a wón ńenje ńwój ńlub njebajawa a njekama. Wón je a wostanje

twój nawoźenja do wścħeje wėcźnosće. O wopomni, ńajte ńboje, ńajtu cħećeń mać, ńo je Żesuf twój nawoźenje! Żesuf, ńayn Bózi, lubuje tebe, wón polny ńubdy tebe wobħtara je wśchėm, ńchotź ja cħelo a ducħny potrzebaj a juu cħe wón wśchitno, ńchotź ma, swoju ńbóźnosć, swoje njebjeńa ł tobu dźećic. A tutón twój nawoźenja pśchĩńc ńoby ł tebi a cħe ńo do twojej wutrobji narodźic. Njeħotź ty ńo wjeńelic, cħećeń ńrubny wostac? ńewńa njewjeńta ma teź swoje ńarocze, swoju ńrubodu, ale ńbyź nawoźenja ju wopnta, dħa pśewinje wjeńelocź ńrubodu a ńarocze, wona ńraduje ńo swojejo ńboja, ł tebi cħe ńoby njebjeńki nawoźenja pśchĩńc. Że móżno, ńo ńo wot swojeje nuńy, wot swojeje ńrubody wobńrjećiz dawa? Nė, wjeńel, wjeńel ńo, ńchecźizjantstwo!

3. Cħotźnje wopomni krańny hodowny nadaw: ńkryństb dyrbĩ rośe, ty dyrbicħi woteberac. ńkryństb dyrbĩ rośe wostac w zyrtwi, nutacħa ńo wutrobje. Wotacħ w zyrtwi pśchec to, ńo ńebĩ pśchego wjazy ducħno dobywa. Ty, luby ńchecźizjano, ńmėch jemu pschi tym pomac, ty ńmėch nawoźenjoju pśchecel być, taź ńchcenił Jan ńo w nańchim teħeje mjenuje, a jemu puć pśchibotowac do wutrobji ludzi. ńajti cħećepolny nadaw! ńat mójelch jón wumjeće? ń tym, ńo stutki Bóžeho kraństwa pobjeracħ pśdes dary a modlitwy, ł tym, ńo we swojim domje na dobre ńchecźizjanste wańdne dzerżicħ. Wdy maćerje, wuczeće swoje dźeći saħe ńo modlic, wocħeńcze je tał, ńo wjeńca a ńajnje wopomnja: Bóh widzi nań, wón widzi a ńyśchi, ńchotź cħiwimy a rėcźimy. ńowjedaje jim w tutym adwentistm cħańu ńistoriju naroda nańcħego ńbóźnita, ńpewacze ł nimi lubofne hodowne ńchėrlucħe; wy imjeće ńame najwjeńcħe ńohnowanje a wjeńele ł teħo a ńhonicze, ńchotź Jan, ńiz ńo wustawca: Pśchecel nawoźenjoju ńteji a pńobłuda na njeho a wjeńelil ńo wbysoj nawoźenjowego ńłosa dħa.

ńkryństb dyrbĩ pśchede wśchėm rośe w nańcħi wutrobach, a my, tón ńary ħabam na nań, dyrbĩ woteberac. ńak daloto dyrbimy pśchĩńc, ńo ł ńamowom ńo wustawamy: ja ńym žiw, ńiz pał ja, ale ńkryństb je žiw we mni. ń temu trzebaj ńwėru te ńnadne ńrėditi, ńotreź je tón ńnje ńwojeji zyrtwi dowėrił a mojuj ńhorble pśchecźiwu ńrėcħam. ńajńrubnińcħe ńobźny w nańchim žiwjenju je ńrėcħ nam pśchibotomał. ńobźowni bychmy byli, ńbyź njebj ńrėcħ ńanejje mozgy wjazy nad nami mėł! A ł temu cħe tón ńnje nam pomacħ, wón cħe nań wostali ł dobre mu wojowanju. Teħobla cħe wón ńo wśchit ńoby w nań narodźic, ńo by w nań bydlil a ńwjezil a nań wobńwjezil, ńo bychmy ńobźowni byli tu na ńemi a ńbóźni w njebjeńach.

ńak mójem wjeńele ńoby ńwjećic? Wotmolwenje na tuto prajenje ńy runje cħtal. Bóh wobracź tebi a mi a zħtemu ńchecźizjantstwu wjeńele ńoby! ħamjeń.

Mr. w B.

ńłaj, twój kral pśchĩńdźe k tebi.

(Sieh, dein König kommt zu dir.)

ńieħ: Żesuf a njewjeńcħu —

ńłaj, twój kral jań pśchibadja,
Ducħno, to ńu ńłobde ńłowa;
ńiej: mój kralo, pśchĩńdź ńiej ja
Ducħe wotewrjom cħi ł nowa.
ńolub ł cħińc męħu ł nam,
ńchotź ja mam, wścho tebi dam.

mężnieniu, a — — nimale wsihko pobarmo, dofełż ho j dobowm j potnej kłutnoſcy na to niobżywa, to nawuſknjene nieſtcho do-
żimujene nieſtchoma. Wuzetż ho wjeſteli, to bżęci wjebżża, to
mōżja wotmolwojecz; ale to, to wone wjebża, bjeſ teho jo bychu
mēle, toła njemopocni. Wjebżdenje wiſchal je dobre a nuſne; ale
wone jo teſa njeno brēdł, niż jamēr.

(Wiſchich. ſtōnczenje.)

Sbōżni hu czi frudni, pſchetōż woni budża troſchytowani.

Mat. 5. 4.

Tōn knjes hebi najprjedy na tych hwojeho hrēcha dla żarowozych myſli, ale tola pſaci jecho bliubjenje też wiſchitkim tym, kiż
hu frudni. Po Wożej woli byrbi frudoba jim je żohnowanjom
bycz. Techo dla mōżny troſcht a wopotaſtmo kraſnołec knjejtowje
w tym ſtowie leżi. Wjeſtōncżna frudoba wiſchal je na wječeje, to
mōżemy hebi meżci bycz, jo je wiſchubōżom, bżęje ni nieſtcho luđzi
wromadje, też frudni nyje nimi. Nim cze tōn knjes pomhač, wōn
cze pomhač wiſchitkim, niam wiſchitkim. Na to hebi myſli
wōbeje we wjebełch czaſach — pſchetōż žnawo bōczy frudoba na
tebie pſchidaje. Potom byrbiſch wjebełch, bżęje troſchtā namalač.
Szy-ſi jōn najhōni, potom bebi to ſaſo pomha, to nawuſknjech
na prawe wochłenje ho wjebełch, tał njemużjo, to we wiſchēm
wjeſchu teho knjeļa twjerdje bjeriſch. — Wōhujeł naſ wjebełā
ſwēta, też najlepiče a najczieſciče, huſto wo prawe njebejele wje-
bele wiſchimeju.

ſhody ſkupocho.

Po jendžeſtkim pobał Kaplet, Ł.

(Wokracowanje.)

Wiſchichęſchdi do hwojeho bydła wiſchichōbzi Etrudż hnydom,
hiſchjeje prjedy hač czeke ſtwinie durje ſantny, hwoje ſtwy, hebi
pſchēdo hōbu wōbečo, hač je wiſchitlo w porjēdže. Wbōn mejeleche
Marlitowje mōłecō hieſchje derje dofełż w pomjatku, jo by ho wo
tym pſchegwēdżi. Wydeſiſta ſtwa, ſparna ſtwa, wiſcho każ byrbi-
ſche bycz. Ničto pot bliwōm, ničto pot ſanapejom; małki wōheł
na wōhuſchjech, lżija a nopačſk wiſchitowanew a mały tygl j trowi-
muku pēbla. Ničto we ſoju, ničto w ſhamorje, ničto w jecho
ſparnym łabačje, kiż na ſčżenje wiſchalje.

Zyle ſpōjojny jawēr durje a ſantny ho, wōwjerntny pak ſtucz
dwojży, ſchōż hewoł jecho wōdłenje njebe.

Tałke pſchēd nadpamami jawērčjemj wotwōjaſa ſchjine rubiſchjo,
ſjēdže do nōżnego łabata a drzejōncęſtow, ſtaji hebi czapku a
puſchęki ho do mjehleho bżēdoweho ſtota pſchēd kſachlemi, jo by
hwoj wōhnuży wječerjal.

Zafo bē j nim hotowy, wupſchęſteje ho w ſtota a ſlehnj hłowu
trochu do jaſy. Wo tym, jo bē ſpynil tałke wotwōcował, pſchimo-
braci ho jecho wōbečo każ wiſchapanie ł ſtarenj wōbōncze, kiż wot
njepomnitych czaſow hem na ſčżenje wiſchalje a j jenej ſtwa w hor-
nim poſthōbje niſchowade. ſi wuſtlemo pſchōbitanju Etrudż pytny,
jo ho ſmōčęk hiłacſi ſapocznja. Wbōn ho j woprēdła žyle pomaku
a cziſche hiłacſche, jo bē lēdna nieſtcho hiſchęčej; ale bōrly wōtje
ſtinczeje, a runje tał ſapocadžu hnydom wiſchitke niſchowaci w tpeži
ſwōiczi. Na te ſwownjenje ho runje jara wjehele njepoſkuchacſche.
Zafo bē nēbże poſ mjehſchjny trako, bha jaſta na jene dobo, każ
bē ſapocadžo. Swownjenju hiłdowacſche ſchęčerczaſa hra, hłuboko,
hłuboko dełacdy, każ by ničto wo winowej pinzy czeſki rječas
pſchēd prōdne ſudy czaſat.

Etrudż ho dopomni, jo je hiſchchal prajic, jo ſcherjenje

w twarjenjach, bżęje wokoło tſhōbzi, rječasj ſa hōbu wleče.
Pinczne durje woleczijcy j hrimotozym praſtomo, a potom wōn
haru dełacdy w wiſchēbthęſi wjele wōſchico ſaſchjaha, potom po
ſhōbje horje pſchidōho a runje jecho ſtwinim durjam ho bližo.

„Zo je hłupočej, rječaj Etrudż. „Za to njewēdnu.“

Me tola ho jecho barba we wōblichu pſchēmēni, jafo nēto
pſchēſ czeke durje pſchidāje a jemu pſchēd wačji ſtupi. Bhyż ſa-
ſtupi, małe pſamjo w kſachlach hiſchje rozi poſtoci, każ žyle
prajic: „Za jecho jnaju! Marlitowy duch!“ a wuſaſnu. —

Toſkame wōblichō, žyle toſkame. Marli we hwojichy do wo-
puſche pſchēčemych wōbchach, we hwojim wiſchubnym lazu, hłowowach
a ſtupnjach. Me wokoło žiwota mejeleche doſki rječas ſwojaſnu,
kiż jo a nim woleczęje. Wbōn njebeſ a wōjmōwom ſeſtaju, to
Etrudż jara derje wōbł. bżōwacſche, ale bē dſchjany j pjenječnych
kaſchęčijtom, ſtuczom, ſamtom, hłowowych kniſow, aktow a czeſkiſh pje-
nięcznych mōdſchnjom. Marlitow czeło bē tał pſchewidom, to mō-
žeſche Etrudż wōbaj tnečej jaſy na jecho woporce wjebełch. Etrudż
bē huſto hiſchchal prajic, jo Marli žaneye wutroby mē njeye, njebe
pał to ženje wēit; nēto jaſnje wjebełche, jo Marli woprabože
žaneye wutroby nima. Wokoło Marlitowje hłowu a czeleſtwa Etrudż
ſtawnu ſmitcho rubiſchječja ſpōlna. Dwe ſpōnnej wōczi na Etrudža
hłabadičje. Nježiwōwaj žyho Etrudż dwēlowoży wōſta a pſchęčzi-
wo hwojim myſtkam mōwowaſche.

„Wb, nō“, bżęče Etrudż wōtřeje a ſpynje każ pſchēdo. „Scho
bha hebi wōt nime jabačſy?“

„Wjele!“ — Marlitowy hōb, bjes dwēla.

„Scho ty hu?“

„Pſačſche ho mj, ſchō ty bēč!“

„Wotajſkim, ſchō ty bēčje?“ bżęče Etrudż j poſbēhnjenym
hōbom.

„W žiwjenju bēch twōj towarſch ſaſub Marli.“

„Wbječſ — wōdžęſ ho poſhynnyč?“ wopracſha ho Etrudż,
dwēlowoży na njeho ſhlabuju.

„Zo je mi mōgno.“ wotmolwi ho a poſhynny ho też
pſchēd kſachlach napſchęčejom Etrudže, każ by žyle na to pſchimu-
čjemy był.

(Wiſchichōbne ſtōnczenje.)

Wiſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

— Wiſtliki pučnik ho j hōdam roſdawo. Eſobuſtawu lutfer-
ſkeho knihowneho towarſtwa cżyłi hebi jōn pola hwojeho knjeļa
duchowneho wotwōcōł a lēta ſa njōn 15 nr. ſapacſčej. Woteł
hōbuſtawu lēta jaſnych pſchinoſchow ſa towarſtowo ſapacſčij ničju
a poſlabnija byrbi tola cziſchęč pučnija ſapacſčej, hebi hōbuſtawu
wot towarſtwa žabač njemōżja, jo by towarſtowo tola pſchēne
njeſtcho bjes teho, jo by ſarunanje wot hōbuſtawowo doſtala. Duż
pſchōbny, jo bychu hebi wiſchitke hōbuſtawu pučnik wotwēlne, hdyž
też maja mało pjenjeſtow ſa njōn pſacſčej. Wiſchichōbne lēto jōn
hōbuſtawu, hdyž ho jo hōbo pſchinoſchij wot naſchij poſhōlitow
ſbērate, ſaſo darmo doſtawo. Wiſchi kōnzu lēta teł hiſchęč juſtōčej
dopomniani na herbtku protwy. Wiſchēbjenaf, kotraž je we wiſchit-
kiſch pſchewowanajach „Eſerifiſch Niwin“ doſtač. Do herbſkeho
domu hłaciſka herbſka protwa.

— **E Ketiž.** Saſdzenju njēdžulo 3. adventa bu pſchē wſchę-
ſcheho žyrtwinneho radzičela F. Rojntnarca J. uitar Wtōſat hwe-
džęjży jafo diałonus ſapocajany.

Dla ſapotoženja korrekture w cziſchęčejni pſchidūbſchjaj dohu-
žel dwaj artiklej 60. cziſtka ſe wiſchēmi ſmōllami ł wotečijchęčej,
ſchōż cżyłi czelečowni cziarjo dobročijnje ſamowicę. F.

Sy-li spéwal,
Pilinje džélat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróony
Napoj móony,
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf mórny
Čerstawosć da.

Njech ty spéwal,
Swérnje džélat
Wédsne dny;
Džóž pak swjaty,
Duži daty,
Wotpođa ty.

Z njebjes mana,
Njech či k hmana
Žiwnosć je;
Žywa woda,
Kia B ih pada,
Wokřew ćel!

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wudawa šo kóždu hobotu w Šsmolerjez knižicizšćejeni w Budyšinje a je tam ja šćitwóćlětnu pšćeoplatu 40 up. dostać.

Gody.

Čet. 2, 1—14.

D najšwjeczišćich, o najšbóžnjich hnadu dawarjo Boži dnjo! Šćyto je Boži janžel w čjichej swjatej nosy pšći-powjedal, je šo něk dopjelnto; hđžežkuziž kšćešćijeno po wšćej semi bydla, wšćudžom tnježi dženska wulke wješele, wulka radošć. Šćak šu džěcži wješele a wulgate, jašo tu ta hodžina je, na kotruž šu tak dolšo ćjatele, a šćmėžiču šćitupić d šćitny wobradžjenja, wibžiwizhi hodowny šćitom šć wjele šćwěczkami a hodowne daru, kotřez je Bože džěčo hody wotradžilo! A dorošćeni šu šo wješełili nad radošću džěcži a nad darami, šć kotrymž je lubosć jich wob-darja. W družich domach, hđžez male džěcži nješću, šćwjeća hody čjizhišćo, ale wješełosć tnježi tež pola nič bla-řjanosće hodowneho šćitoma a darow lubosće. Je to ta prawna polna hodowna radošć? Niždy niž! Mnogy šćwjeća wšćak hody jeno jašo šćwójbny šćwježden, na kotrymž dřeći wješełosć wšćitke wutroby hnuć; k temu wuřka a šćiwjeća hodowny šćitom a wobdarja šćiwizhi tak bohacze kaž móža. D čji wbošy, woni njewježdža, šćito maja hody na šćebi. Gody šu narodniny našćeho knjefa a Šbóžnika Jeshom šćwryta, to džěčo w žłobie je žđrio praweho pokneho hodowneho wješeła. Dře tež my wješełimy šo řjanosće hodowneho šćitoma, ale tutón šćitom, kiz šo šćelen řježdža w šćymje, pokajuje naš na teho, kiz je to žimjenje; tež my wješełimy šo nad jašćnosću hodow-nych šćwěczkom, ale wone pokajuja naš na teho, kiz je to

šćwěto šćwěta; tež my wješełimy šo hodownych darow, kotřez naša Bóh nam wobradži w šćiwizhi Šćyru. Ta šćiwotowna hodowna wješełosć, kotřez je džěčom šćwěta to najwaznišće na hodownym šćwježdenju, bórny jašo šćubže, ta prawna hodowna wješełosć wořtanje a pšćewobžja naš na našćim dalšćim podrožnišćtwje pšćes žnyhu tuteho ži-wjenja do njebjesće domijny. Šćak móžemy ju šćebi dobyć? My dřećimy šćiwizhi wutrobu wotewřizć k tej hodownej powješćej, kotřez je janžel Boži pařtymam na Bethlehemsćich honach pšći-powjedal: „Wam je šo dženska tón Šbóžnik narodžil.“ Šćitž tož tu powješćej šć wěřjazej wutrobu pšći-wjima a wopomni, šćito ma na šćebi, tón hinal njemóže, hač w najšbóžnišćej radošćej šć njebšćitimi wšćitkami wulgate; „Ćjěšć budž Bóhu we wyšćofosćej, měr na šćemi a ćšlowełam dobre šćodobanje.“ Duž wješeł, wješeł šo, kšćešćejanšćtwa! pšćetoz wam je šo dženska Šbóžnik narodžil.

1. Kóž běšće, ćjemnosćej pšćiřtymašće židowšće město Bethlehem a wolone pola a hona; dža šća šo najwješćich wšćitkich džiwow. W bórđi porodži tnježna Marja šćwje-jeho přenješo šćunta a powi ješo do wjelušćow a pokóži ješo do žłoba. Tam w žłobie leži džěčo kaž wšćitke družje ćšlowje džěcži a tola džěčo kaž džěno družje: Marjiny šćun a Boži šćun, wěrný Bóh a wěrný ćšlowjeł, řešćuš šćwrytuš, tón Šbóžnik řćubnjewy a řatamanyć ćšlowjełow. Na ćšoz šć wotřjowž ćjatele, wo ćšimž šć profetoyo wěšćeziti, to šćo nětko krašnje dopjelnti.

W tej samej noży bęchu pastyrjo na polu a strażowaczu swojje stadła. A hlaj, kłejowaj jandžel psichitwipi k nim, a jachnoćj teho knjesła wobswědźi jich; a woni ho jara wułyj bojadu. Tón jandžel dźeła k nim: „Wjeboczje ho, hlaj, ja psichpowjedam wam wulke wjebjele, kotrež ho wšedemu lubu dostanje; psichetož wam je ho dženka Sbožnik narodžil, kotrež je Khrystus, tón knjes w Dawitowym mjeće.“ Wjebjełša powjeczj njemóžełše ho pastyrjam psichpowjedaczu. Khrystus, tón slubjeny mebiš, kiz dyrbi swoj lud wumóž a sbožny činjeć, je tu! Křwaleny budž tón knjes, tón Bóh Křalefki!

Sbožnik je ho narodžil! Tutu powjeczj psichpowjeda ho dženka f wjele tyžaz skłetow wjele millionam wutrobam do wschjej semi. Sbudži wona w twojej wutrobje tež tajtu sbožnu wjebjełšecju, kaž něhdy we wutrobach pastyrjow? D wopomni, šhto wona wuprajca. Sbožnik je ho narodžil, kiz čže a móže tebi pomhać we wschjej dudowaj nusy a štyfłosći, kiz je tebe wumohł wot wšednich hrěchow, wot fhmjerce a wot čertowstjeje mozy, kiz sahoja tóždu khorosćj twojeje duše, kiz čže tebe fhu-bieneho a fatamaneho čłowjeka sbožneho činjeć. Wěšć ty, luby čitarjo, šhto ma hrěch na řebí, takje polćeže na ho čžeńje? Je hdy twoje řwědomnje wotučkilo a je tebe wotřje wostřozko? Je hdy twoju wutrobu w prašćenje hnuło: šhto budže jo mnje po řhmjerći? Čłowjebjele je postajene junn wumrjeć a potom řud. A w tutym řudu jeno tón wobřitej, kiz je bjes hrěcha. A ja řym wšednje wjele hrěškij. D ja řhudy, řhubjeny, řhubjeny a fatamanu čłowjek! Potom wěšć ty, jo njeje na řym fhwězje žana wjebjełša, sbožniřdu, řnadupolniřdu powjeczj kaž ta: Sbožnik je ho narodžil. Tón je ho narodžil, kiz řwita hrěchi njeře a je řhěřimj dołh žybeho čłowjeka řwita řaplaćil, kiz je řhmjerći móž wšat a řinjenje a njeřadobnosć na řwěło psichnjeřil, kiz je nam řwěće, móž, trowčij, wotřćenjenje dołh a nař ja Wože dźećij činij. Lubij řhěřćijano, wřchlaće řhěřca a řadźana mařh řwano na wutrobje. Ale to najřrařniřde, řhtoz móžeřh řebij psichćj, to najřmniřde, řhtoz móžeřh dostać, je to, fo mařh Sbožnika, kiz tebi pomha w tóždej nusy řinjenja, čęřpenja a wumrjećja. A hlaj, dženka psichpowjeda ho tebi ta powjeczj: Sbožnik je ho narodžil. D duž wjebel, wjebel ho, řhěřćijano; wřstaj f jandželemi: Čłećj budž Bohu we wřřotolęi! Psichetož Bóh je, kiz je Sbožnika do řwita wřřlać. Čłowjektwo njemóžełše je swojeje mozy Sbožnika pobježj. Bóh je ho nad nami řmilił a je řwiojeho řenićteho narodženeho řsyna ja nař dal, jo njebyćmju řhubjeni byli, ale něćžne řinjenje meři. řkajta je to luboćij! Womyl řebí, luby čitarjo, ty by wulki dołh meř, řtracj čji řrow, jo tebe wumhaja f twojeho řtatota do řhubřitwa. Duž widji bohaty řnies twoju nuřu, jemu je tebe řel, wón řaplaćij twój řyly dołh. řhto by ty činij? Řajuwjełša wjebjełšecj do twojeje wutrobj řajęajnyta, ty by řwiojemu dobroćeje řwój hnuť dźak wuprajaj a by jeho dobroćajwosćj řkwalit. řlaj, řhtoz je twój Bóh hody ja tebe činij, je řhěřćje wřele wřajaj. Wón njeje řrowe řtoto abo řřeboro ja tebe woprowač, ale to najřlubie, řhtoz ma, řwiojeho řsyna, jo by ty řbóžny był. řřhemoćim wot řasteje luboćje wřstajju řwioćej jandželjo, řotřj Sbožnika njepotřebajju: Čłećj budž Bohu we wřřotolęi! A ty, kiz by bjes Sbožnika řhubjeny dźak, dźećj njelęećj. A w, wřstaj w řbóžnej řabotęi: Dženj řhwalęe řwaha, řhěřćęńjo! kiz řwój řtaw w njeřuju ma,

fo wotantnje řwój řkalefku, nam řwiojeho řsyna da.

2. Dženka je ho Sbožnik narodžil, psichpowjeda Bóži jandžel. „Dženka“ t. r. najřwibje w tej noży, w kotřej je ho řewuř wot knježny řwarje narodžil, w kotřej je Sbožnik na řemju psichćol, kiz je meř njemęrnju; bo řajajny čłowjekam dołh; teho dla wřstajju jandželjo, meř na řemi!

Wřajaj řačj 19 řěřtotyřkow je ho řmnyfo po řamnyj „dženka“ a tola řplacj wón wředžo řhěřćje. řako něhdy něřajf wuřmęřj řo řilappa Melančichowa woprašca: Čłehobla psichpowjeda ho tóžde hody f uona: wam je ho dženka Sbožnik narodžil, řbđž je řo to tola řhěde wjele řěřtotyřkami řtaw? řha wotwolił Melančichow: „To řo řtawo, dołeř řhěřćje dženka to dźećjo a jeho trowčij potřebajmo.“ řićež njeby nam pomhało, řdy by ho řewuř jenož něhdy w řehřehemje narodžil, řbđž njeby wón dženka k nam psichćol se řwiojim řohnowanjom. A na tym řeři, jo řa řetory 20, 40, 60 řel teho řwioćej a tola řebí řane woprawořize řohnowanje njehobowa, dołeř tuto dženka njewopomni, dołeř wón řabudže, fo hody nař niz jenož řowomnija na řwotat, řotřej je ho řhěde wjele řěřtotyřkami řtaw, ale fo ma ho řtaw řwotat tóžde řeto wřřwjetowacj: Sbožnik dyrbi ho dženka narodžij do našęje wutrobj. Wřstaj ty tuto „dženka“ we řwiojim řinjenju? D wřřh řewjateho řuchja, fo wón dženka twoju wutrobu wotewrij, to móže Sbožnik do njeje řačęahnyć. řotom budžeřh tež ty se řwiojeho řhonenja f jandželemi wřstaj: meř na řemi!

Wřer je to najřrařniřde, řhtoz móže čłowjka wutroba tu na řemi dołać. řkóđu, kiz je něřtoto řhonił wo nje-meře řhěřdu, wo řebđženju řinjenja, wo řrudobach a čęřhewořach řuteje řemje, řaba řebí po meře. řbđž jón dořtanjem? To dźećjo w řłobje je našč meř. Wón je meř činij mjes řwohom a čłowjekami, řa fo njeje řemja wřajaj meřto řnęwa a polćežja, ale meřto řohnowanja, fo čłowjetofo njeřhju wřajaj polni bojowęje řhěde řwohom, ale fo maja wutrobne dźećęaje dołęerjenje k řwohu, kiz f nimi derje meři je wřchęm, řhtoz na rič řeřele, a čže řič řebí psichwjeřć do řaja węřęneho meřa. A meř na řemi mjes čłowjekami; psichetož řhęes to dźećjo w řłobje řimy my wřchřizaj Wože dźećij a řehobla řrařija a řotry njes řobu. Wřer řnjeji nęř mjes řhěřćęjaniřim mandžęřim, mjes řarčęim a dźećim, mjes řhěřćęjaniřim řhřobami. řbđž njeje meř na řemi, řam tež řewuř, tón řwěny řęřřajta, njeje. A řbđž ho hody njepřhčęřćęlo njewuřdnajno, řha ho njehubja wřęes řyle řeto. Ale řbđž je ho řewuř dženka do jeneje wutrobj narodžil, řam řnjeji meř, f njeje wřřhadja meř, a wřebje wřřta do duřte. řeřit wulki meř je bjes řónęa, wřřca řwoba řónę je wřala.

3. Wam je ho dženka Sbožnik narodžil, psichpowjeda jandžel Bóži, a my wřstajmo: Čłowjekam dobre řřobobanje! Wam je ho Sbožnik narodžil, niz nam jandželam, my jeho njepotřebajmo, niz čęřtam, wóni wo njeho njerobđja, ale wam, wy čłowjetofo, wam, řastyrjam a wřřřitkim řruřim, řez tebi, luby řhěřćęjano, a mi. To dźećjo w řłobje je mój Sbožnik. D řwěne řłowo: mój Sbožnik! řhto pomha mi, fo wěm, Sbožnik je, ale wón njeje mój! Ale je řha řewuř woprawořiz twój Sbožnik? řsy ty jeho řřkajaj do řwiojeje wutrobj? Wopomni, řhtoz je řwiožny muž řrajil: řdy by řewuř řo 1000 řtęej w řehřehemje narodžil a niz w tebi, řha řy tola řhubjeny. Wřęřřij ty twęřęde, jo je řo dźećjo w řłobje

twoj Sbożnik? Potom placzi też tebi: cziłowiekam dobre spodobanje.

Zato što Jezus narodzi, bęshe wón tón jeniczi cziłowiet, nad kotrymž męsheje Wóh swoje dobre spodobanje. Ale wón je nam Bože spodobanje dobył. Sčtož do njeho wěri, tón dostanje draftu jeho prawdošče, tak šo Wóh njechlada wjazy na jeho hrčhi, ale na prawdošče swojeho lubeho Ssyna. Kak sbožowny je tóždy, kiz we: Wóh ma nade mnu swoje spodobanje! Káž dołho dščežo we, mój nan je mojeje njeopřihlunošče dla na mnje hneowny, tak dołho njemóže sbožowne a wješeke być; ale tak rucje hacz we, mój nan je mi wodał, wón nje lubuje, je wono sažo to sbožowne, wješeke dščežo. Kak wjele wjetiče sbože a wješeke dyrbinu džęńša sačuwacz, hđęž nam hoby pšcipowjedaju: pšches Jezusa ma Wóh nad nami dobre spodobanje!

Luby křehčęńjano! Sčtož we, šcho ma hodowna powjeteč: „Wam je šo džęńša Sbožnik narodzil“ na hebi, šo w njej leži nasche sbože sa cžah a wěcznošč, tón swojebeli šo tež nad swojotownym hodownym waschrijom, kotrež je w behu lęstotytkow našto; ale wjele wjetiča a sbožnišča je druga wješekešč, kotraž wukhadža s naroda našeho Sbožnika. Wóh wobradž nam tutu hodownu wješekešč! Hamjeń. Mr. w B.

Nabožina w škuli.

(Stónčęńje.)

Křehčęńjanstwo swoje najtręńńšče triumf tam hwojęzi, hđęž šo wono, we wteręzaj wnutřa njehene, w skutkach potajuje. Smeńowanje srodnomja, snabobrenje wutrobny, hwojęńje žyłego žiwjenja — tele sři plody šchotomej pobrachowacz njehmędža, kotrež je do Wožeho słowa faktorjenjenu. Žabny cziłowiet je njemóže parowacz, kiz dže woprabwđe sbožowny być a družih sbožownych czińicž.

Naš Sbožnik je něhdy potleče wuprajit nad řigowzom, kotrež njemęheje žanych pdow, ale jeno ličje. Wopomńmy, pšchęčęńje, koby tole potleče trjehi, rošiwiva-li šo dščežo k liččabohatem, pdowřhude m šchotome. Wopomńmy tež, šcho ma to na hebi, řjędę-li tajke potleče bele na hrowu wučerjca. To šu hrošbne hodžimy, hđyž w cšchę, cšmowej nozy wučowzmy, w njepočęńwoščj stažen, pšchęd tošo swojeho stareho wučerjca řwupaju, jenu do wobličža hladažy — tu jedyn w hřęčhym hubjenstwje s wuplakanymaj wočwomaj, tam jedyn Woha a bōške wozu wřmęschujaz; tam jedyn s cžahami njekajanjtwa a njehańčęńwoščje we wobličžu, tam jedyn s džiwim hladom sadwělowanem. Šsu to hrošbne hodžimy, ale nimo męry hrošbnišča budže ta hodžina, budže-li wřchepomńomy Wóh na řudnym diju te dušche, kotrež nam na semu dowęzi, ř w našęju rufow řadacz. Jena cziłowka dušča řhubjena, řhubjena ř mojej winu, ř tym, řchtož cžinjach, ř tym, řchtož satomōžich — jeno jena — a něto bęshe mi dowęrięndy — daloko pšchę tyhož! Romu njehšchepota wutroba w najřhubšchęj hšubinje? Pšchetoz tón řnješ je nař sa wajchřarjom postajit (čř. Čęchęř 3, 17, 18). Ach, a fak wjele wučerjow njemidž, řchtož šo w škuli pod jich wočwomaj stawa! Tež wamnje Sbožnik pšchęd poř óř řchęńjom mółčęšč, řiz do njeho węřja, a potajuje na Wóži hč sa tajkič, kotřiz řo tajkič pořóřčęńšow winowatyč cšinja (čř. Matř 18, 6, 7). A něčo — řchto ličje ř pohóřčęńja, kotrež šo někotremu dščęžu sa jenicž bđęń damaju — na řahę, w řarčęřřim domje a w řkuli! Ranojo, mačęřje a wučerjio — cšile wot Woha postajeni wajchřarjo a wędnjnz dščęž — řchto woni fak hřu řu? Šcho woni cšinja? Šcho ř mđř fak mřowh dščęjom widčęž a řchřchęčę dawaju! dščęjom, kotrež maju tola

runje fa to, řchtož jich cšęhnerjo cšinja, fak jara wótrej wočzi a wučři. — Dale tón řnješ praji: „Plaječe, šo byřchęře tyč mółčęřich žaneho njęřazpili; pšchetoz ja praju wam: řiz jandšęřjo w njehęřach wđža řajnje to wobličšo mojeho Wóžta w njehęřach.“ (Matř 18, 10.) Njeřazpivaječ! Kak řmęł ja byřę řazpřč, řotremuž wřchęřomńomy Wóh jandšęřo sa pšchęwobřerjow da, a kotrež je hřwta Sbožnik fak wřhfo wořil! Njeřbno tajke řazpřwanje moja hanřba? To by řhčęře wjazy bylo džiz to. Wóžu dba dščęžo pranje wobřanowacz a wobřčęř, hđyž řo pranje njewobřęžuju? Wudu řo pranje wobřęđšowacz, hđyž řo řazpřwam? Čřim wřchęřcho dščęžo wazju, čřim řarobniřchjo budu řęřje řameho a dščęžo wobřanowacz, čřim řwřęńřichjo na nim řđęřčęř, čřim wutrobniřchjo řo fa nje modličę. Wřchřowozęńje pšchęd dščęřom njęje řiz njęnje řatřabne wumęńęńje ř pohobřowanem džęřčę na dščęřu, bđęř wřchřowozęńje dščęřca pšchęd wočęńhęřerjom. Derje řehobla temu wučerjci, derje tym dščęřom, hđyž je we wutrobje wučerjca žwę, řchtož wutrobno tamneho řobžniřa najpřęńęřę a pohřuwawšę! Zato bęshe jenu cšmowu njewjednu nōž w jenej řobžni nimale na wřchęř wobličęřaj jeno řřach a řadwělowanem widčęř, doteř řębi řđwna něđřto řhčęřę na wumozęńje nřhřčęř řwōž, řotřny hřuby řobžnič jenej platozej mačęři dščęžo ř řina, bęřęřę ř nim na wutřno, pořbže řo ř njęju řorje a wřwota: „Wōži Wožo, njewidžřřch dha ty, řo je tule jene dščęřo?“ Šcho ty prajičř, pšchęčęřo, ř temule řobžničę? řahanjřba čę wón? řřuža čę wón? Derje tebi, jeli wón to cšini!

Tón řnješ praji: „Šcho řy ty cšinič? řhōř twojeho bratra řřwę wola te mni wot řemje.“ (1. Wōži 4, 10.) řřej wola! — Čřihęje bęshe řelotwa řřej ř rany do řęřta wubřęřa; tola řęny wučřřřč řo hacz do njehja pšchęřřčřęřca. Tajke něřto šo řhčęřę wřchęńje pdowawa. řbđęž njehšowana, řo dōńđęna řolčřa, řotrežę řobžina je pšchřřčřa, w cšchęj nozy na řwōřim řęhwje řalōřčř, tam moža jęne njęčřęřę řřčřęřč ř wučřřřřam řwōřacz, kotrež řo hacz ř njehęřam cšřchęřč, ř wučřřřřam — pšchęřčřom wučerjci, na řotrežoz ta njehšowana řama řnōž ani njepomřřli. řbđęž wōřbi řhōřanj w cšchęj nozy na řęřzi řęřđyž, we řwōřim řajřwje nad řwōřim a tyč řwōřich njehšowom řřchęřje, tam moža te řwōřčř ř wučřřřřam řřwōřacz, řiz řo ř njęju cšřchęřca, ř wučřřřřam ani njehęřřč. řbđęž mačęř w cšchęj nozy pšči na řimjereč řhorom dščęřju řęřčřwōřčřne řřřřř placže, tam moža tute řřřř ř wučřřřřęj řřwōřacz, kotrež řo hacz do njehęř cšřchęřč. ř wučřřřřęj pšchęřčřom wučerjci. — řchęřčřwom wučerjci, řiz drje wřchęřate wjehęřřřřwa do řotřny řchęřęřęřęřę, ale řanu řobřobřořč do wutrobny njęřřřřnjęřę, a hčtož pola dščęřca na prawym rořwōřčwomjanu, na řarolčęřřwom wobřanowanjnu, na řwōřatym pšchřřřčřęř, na řřřřřm modłęnj pobrachowacz da.

ř lubi pšchęčęřjo, wopomńomy, řo řu to Wože dščęřč, na řotřęřč dščęřam, a řo tole dščęřo pod Wōžimaj wočwomaj cšinjimy. Wopomńmy, řcho može wot jenicžřeho cziłowjela řa njeho řameho, řa řęgo řwōřč, řa wōřčřim wotwřřwōřč, řa řem hacz řo wón derje abo řhubjenje wōřčubřam. Wopomńmy, řcho dyrbi wučřęřřa wutroba řačuwacz, hđyž řudny dšęř jena njehšōžna duřča na řwōřcho wučerjca potaje, prajiž: „Wřđřčřřřřč ř tón na semu řwōřju pšchřřřřřčřęřč řęřę řęřčř, řa — — — řakřu njehęřřa řadōřč řař wona we wěcznoščj řmęje, budže-li tam jena řbōžna duřča ř đřařomnořčř na řwōřcho wučerjca řřabobřacz, řchtož řo jenu ř řřwna hřaby pšchřřřřwola: „ř ty dowřa a řwęńęř wōřčęřč, ty řř nad mařym řwęńęř był, ja řřu čę nad wjele postajicž; đřj nřřč ř twojeho řnjęřa wjeřęřčřřč!“ řam řař řudža řo potom cšř, řiz wōřčřř řu, řwęřęřčř jato njehęřřa řařkōřč, a čřř, řiz wōřčř ř prawdořčř potajati řu, jato řwęřdy řajnje a wěczńęř! (Dan. 12, 3.)

Hody pukahejo.

Bo jendelstimm kodat Kaplet, I.
(Eščenjenje.)

„Ty do mnje njevěrič?“ duch spomni.

„Za njemžoj; ja mam ja to, so bo mylu. Moja glowa je so po mojim žolku kožita a tón njeje v porjedže. Ty wóžesč jeno netajki sežen, ale niz mój towaršč Jakub Marli byč.“

Wěnočoj je, so Eštrudj špita mudrije rěčesč, so by tal kwoje štrojše podčijščičal, pšchetoz hěšš šcheričněgo ducha jemu hač na toščje džesče. Wěčesč tež něšto satarščnje hrošne v tym leščesče, tajtelenu woščje napichesčino hedečej, kiz bjes hitjenja kedžo na njeho i wulfimio, šcheričanjumaj wočjomaj wudžerje. Ale hačesč-runje duch ham žyle bjes hibanja kedžesče, so tola jeho woščje, jeho porčenje a čerjomne troble pšchego tam a hem pohibowachu kaž wot možnego wětra.

Njenodžizy duch žalostnu wofanzu šapocja a swoje rječasny i tal satarščanej baru šarochowajesč, so dyrbjelšje ho Eštrudj swojeho stota tweržede džerčesč, so by do womory njezapudj. Ale tal mjete bóle so wón hšičesče wustržža, hdyž šcheriško, kaž by jemu pšchepčoplo bylo, swoje rubjelšcho wot hlowny wotwjajca, tal so bo jeho česčehno hačz na wutrobno šwjele.

Eštrudj na toleni padže a swojkej ruzy pšchod woblicžom štylnj.

„Šsmilnočej!“ wón proščesče. „Nastřožaje šjewišto, cžehobla mje takle trawšičš?“

„Mužo šwětneho šmyšlenja“,, šnapšchescziwi duch, „wěričš do mnje abo niz?“

„Wěričju, wotmolwi Eštrudj, „Ale cžehobla te mui pščiš-džesč?“

„Wot toždeho člowjeka so žada, so bo jeho duch pščiš jeništim žiwjenju i čžeta poba a mjes swojich šobučajlowjefow dže, so by ja tym hladač, ščto mošč mjes nimi dobreho došowajesč. Za i mojšeho čžeta ženje wustipit njejšim a i mojšič trišow a i mojšič pjenjendych šafščesow, a dyrbju to něšto po šwjerčej činičej, a njesamozju tola ničžo dobreho wjazaj škutowacž.“

Čažo šcherišto wóšje žalocščesče, šchabesčesče šwój rječasč a žamašče swojkej ičženowej ruzy.

„Ty šy w putach jaty“, džesče Eštrudj. „Wraj mi, cžehobla?“

„Za tón rječas noščju, kiz šym hebi w žiwjenju kam komol. Za jón dželach wójmidošo ja wójmidošo, toščje ja toščjom a ho i nim woprašach. Šsu čzi šnano jeho kručš nještate?“

Eštrudj bóle a bóle šchepjetašče.

„Abó čžesč-l čžezju a doščoščje teho rječasja wjedžesč, kotřž ham noščyč? Wón be runje tal čžeski a došči kaž tónle hižom pšchod šydom šobami. Ty šy wot teho čžoža šem na nim dželč. Wón wjele wožič.“

Eštrudj so semi wotočo ho šhladowašče, myššo, so budže so wot něščje pječžesčesč abo šchěščesčesčesč toščzi željeničš putow wobdaty wjedžej, njemóžesčesče pak fo na ničžo došlabacž.

„Šatubije“, wón štylniwje proščesče, „šudy Šatubje Marli, wopjedaj mi wjazaj a troščtju mje!“

„Ša tebie žaneho troščta nimanam“, šnapšchescziwi duch.

„Za ham najwjazaj čžebju, Š, jo ja w žiwjenju mjes čžeržodami luba šrobžoč, i wočjomaj do šemje hladojo a nješobščesčej jej ženje k tamnej nješesčej hweščje, kiz mudrych do šhudeho bydla w Wetšlebenje wjedžesče. Něšto tu njemóžju wjazaj pšchewowacž, njemóžju tu wjazaj wofašč, o ščeta mi! Čžehobla so njedach te šhudyw wodžičz a nješobšladach nihdy do šhěžom hubjenšwa! Čžeho bla mječš pšchego šwój šamšny wožič we wočjomaj a nješwidžacž proščožaje ruzy wobohič, kiz so te mui wupšchesczjewowachu?“

Eštrudj bč jara nastrožžan, jato duča takle rěčesč šhěšesče, a šapocza niz mačo šchepjetač, pšchetoz wón so na to šobomni, ščtož bč džensa dobreho činičš štomdžij.

„Wučšowanja wošne špřžožesče wot šydom doščič let jody nje leža“,,, štožesče duch dale. Žyžy čžaj njemječš žaneho mēra, ale njelščožnu čžwilu kuzožego šwědomnja tešobla, so džesč so i myšljenjom a žabanjom wopacžnje dželawroščej pščišwobrocšč. Šwosčšitlowne doštruwčšinienje dyrbjelšje moje džěto byč. Lubošč k šobučajlowjekom a šmilnočej. Š so njejšym pštal, ščtož k mojemu mērej šžati!“

Wón něštole swoje rječasny wysče hlowny poššewny, kaž byčdu wone ta pšchěžina jeho šabwčlowanja byle, a čžijnju je potom i tajkim wotwachom i semi, tal so Eštrudj šwjerčž nastrožžany pošščojzi a — wotčsi.

Ščtož bč widžal a šhšičal, bčšče šon byl. Šatorhjnemj we čžnje wulfkej wošči wawalešesč, pšchetoz wotšew w kamnije bč šošupl a šwěčšča bčšče ho došalka. Šato ničžo wjazaj nješpšny, čžehož by so boječš mēl, džesče šašo: „Wah, tajšale šhupoleč!“ a džesče do toža. Wšom tež dale tal štupy wošta, kaž bčšče došal byl.

Wšchelake i bliska a i Daloka.

— Njěbudšiči přidawata šafšeho Konsistowšwa, Žožn, je wumrjet. Wón bč l. haprele je wotšpocžni šchol, duš njeje wječšorny šwjatol doščo wožiwlo. Tež přebawšiči šulstusminšter je Šedewiž je w tym šamym džěženju wumrjet. Wobaj buščaj i wulfim poščejčšowanjom šhowanaj.

— Šdyž něšto šašo poššednje čžišto naščeho „Womhaj Wěš“ do rufow naščich čžitarow pščišidže, ho džakujemaj naščim lubyh čžitaraj i tež proštwu, ho čžyli tež dale našče šopnje wobpjerče, kotřž čžje w naščim šhoběžom čžaju šchěščšijnšim wēra do wutrobow a domow noščš. Ale tež wo to proštwu, ho čžyli tež našče šopnje wšombač wosščerčesč, ho čžyli, wošesče tež naščich mēdóščich Ššerbow powabič, ho byčdu našče poššožne šopnje w lubej macžernej rěčzi čžitali mēšto drubich němščich šwětnych šhšom.

— Šsměščyna powojesč pščišidže i poššožnjeje Ameriki. Hačes-runje je wóšna a njemē w Mēgřtu a Wrašište, přidawata poššožnjeje republik wšičite štaty napominja, ho byčdu ho šjednočžili te šonserenzju, šotraž by wo wěčšem mērije mjes ludami jednalca a tal wójnam mjelu štajita. Wěšesče dobra myšl, a našča wutroba by rad pšchšyštomata, ho byčdu wójny pšchšetale a wěčžny mēr swoje bydlo na šemi namatak. Ale my drje wěmju, so to ženje na tutym hřčšimom hwečže možno njebudže, hšžej šawičš a njejednoty wutrobny wosščžerča. Šo tež američanski republika mēl; ale wulfki milionacž je 40 milionow ša pšchewščenje tuteje, wšičat dobreje, ale tola njenuwšchewčomnje myšle, darč. A ja tebe pjenješ wšchaf možo ho šatupjerjo ludow — hšžej tež bjes wušpěča — šenčš. Ale ta myšl ma šhčesče drubi šamšič. Šjednočžne štaty poššožnjeje Ameriki maja žyle njedžohžaje wóšto a něščžiči wóšnišči minšter je hebi powšchewčenje wóšta žadal. Žešo pak byčdu ho rad šimnyš. Pšchetoz wot Šapauštesč, šotraž je derje wobró-njena, štrach hroly, ho byčdu Američanskič, kiz tež nuščyž tožžom nimaja, we wójnje pšchewšimš. Duž američanski přidawata tónle puščič našupji, kiz pak njebudže, kaž wšičite drube pošpny, „wěčžny mēr mjes ludami na šemi“ šhotowacž.

„Womhaj Wěš“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wšchěch pšchewawarščach, Ššerb. Rowin“ na wšach a w Wudyščinje doštač. Na ščtworčž lěta płaczi wón 40 np., jenotkliwe čžišča šo ja 4 np. pšchewawaju.